compendium of translated poetry

compiled by

Bilingual

C. George Sandulescu and **Lidia Vianu**

700 pages

for the express purpose of teaching the Theory of Translation to Romanian Students.

Anthology

Romanian

English

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS

Editura pentru Literatură Contemporană

Bucureşti 2011

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREŞTI
VIRTUTE ET SAPIENTIA

ISBN: 978-606-92388-1-3

Editors: **C. George Sandulescu** and **Lidia Vianu.**

Technical editors: Lidia Vianu, Raluca Mizdrea, Diana Voicu, Anca Pavel, Carmen Dumitru.

compendium of translated poetry

compiled by

C. George Sandulescu and **Lidia Vianu**

for the express purpose of teaching the Theory of Translation to Romanian Students.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

TABLE OF CONTENTS

George Sandulescu

A Few Principles of Translation.

(Good, i.e. Great) Literature is news that stays news.
Ezra Pound,
in ABC of Reading (1934) chapter 8.
a remarkable poet (1885-1972)

1. Lidia Vianu is right: “You learn more language from Poetry than from Prose. Just because the Language is more compact; it posits more unexpected problems too.” I would add, in support of it all, that a far wider range of Literary Devices are there in poetry.

2. Translations are never ‘good’ or ‘bad’: they are merely subjectively (or goal-oriented) adequate, or, alternatively, subjectively (or goal-oriented) inadequate. That is all.

3. The QUESTION always carries a far greater number of (pragmatic?) Presuppositions than the average Assertion, or Statement. Be acutely aware of such underlying assumptions.

Spectralise them in the greatest detail to the best of your ability; in plain language.

Express them in as many words, clearly and precisely, and even put them in writing.

It helps the thinking process. Noica knew that full well. And had seen Eminescu doing it in his *Cahiers*. That is precisely why Noica was thinking so highly of Eminescu in his 'unseen' efforts.

4. Translation is a craft, a handicraft. Just like medicine, it needs time: time before, in the process of learning, and then the lengthy period of preliminary experience. But there is also the time in doing it: no translation can be done at one go... Never translate a text unless you are more than sure you UNDERSTAND it! And then, after having achieved the language transfer, **let it stew**. Just like making bread, a translation grows of itself... It grows in your mind... imperceptibly... and it grows on paper: equally imperceptibly! A translation, any translation in my modest opinion, is a work of art: and in a work of art, time does not count.

5. InterDisciplinarity in translation work is of the essence. Ideally, the good translator must necessarily know **everything about everything**. You want an example? OK, I'll give you one. Or two. There is a book by one of the two Brownings—guess which?—entitled *Sonnets from the Portuguese*. Practically everybody in the Communist world believed the Moscow-emerging title of this book, which was "Sonnets from the Portuguese Language"! As British literary criticism was considered the Devil's capitalist work, nobody bothered to delve deeper, and see that Mrs Browning looked 'Portuguese', and had been nicknamed by her husband and friends "The Portuguese (woman)"... These were, quite simply, **her** sonnets. # Aldous Huxley fared even worse, soon after the war, with one of his books translated into Romanian as 'Putregai' by Jul. Giurgea, and published by Cugetarea around 1946. The original title of the book was "Antic Hay". What was that? It takes some research to find out that: Antic Hay is the name of a most peculiar dance—nothing to do with hay... (to say nothing of the fact that antic is one thing and ancient is another...). Do not forget that we live in a world of specializations... so much so that in the early 1970's I published a book in Paris entitled *Language for Special Purposes* (q.v.).

6. **All translations are goal-oriented**: if you are supposed to do one for the sole benefit of your mother-in-law, you are sure to do it badly! And on purpose so, too. But if you are supposed to do one for a Court of Justice, or for a Head of State, your neck is at risk, so, it goes without saying you will be doing your damned best in

working it out, and a little more than that. A text of poetry gives you freedom: a text of medicine, or, better, a text of law—just think of the Brussels mess—gives you no freedom at all. Absolutely ALL equivalences have to be one-to-one equivalences. Otherwise, heads may roll—figuratively, or literally. Paraphrase or Précis are totally out of the question.

(Though I for one, treat mothers-in-law very well... never had one.)

7. It may gradually dawn on you that there are definite **Types of Translation**. There is, in other words, a **Translation Typology**. Just like medical specialists. And specialisations do go to extremes: some doctors that I know specialize only in the left ear; others—the smarter ones—specialise in the *right* one...

It is a matter of common knowledge that technical translations do require fairly high levels of professionalism. Nobody would be able to translate an advanced research paper on nuclear power, except a fairly well-trained nuclear power linguist. And do not even try, amateur style, if you are asked to: the reason is simple. Noam Chomsky's overmuch discussed Linguistic Intuition is not only totally paralysed, but downright non-existent in the realm of specialisms. Chomsky was very wrong in that respect, in that the area of what he calls Linguistic Intuition is a very narrowly operational concept; men are usually helpless with cookery books,

women have similar difficulties with advanced weaponry. Even professional accountants are out of depth on the Stock Exchange, and the other way round...

To say nothing of the language of the Church, and the various labels bandied around between Catholics and Protestants. For the Greek Orthodox believers practically do not exist in Western Europe. And not many Jews do know the many details of their own religion.

So, what is left for us to translate? Nothing. Except Poetry... and some moderately specialised Fiction?! But certainly not the novel *Saturday* by Ian McEwan (for the author himself said he had studied neurosurgery for seven years before writing that book).

8. Joseph Conrad—the famous one and only Joseph Conrad—is known to have said that, though he started learning English in Marseilles of all places, had never opened a Book of English Grammar at all, at all, all his life. Shall we believe him? Personally, I do because I do know, deep down, that it is quite, quite possible. To be the first stylist in English only on the strength of your own brain. but how many can do that?

Language Grammars are easily, and largely, misleading. And as to English, no genuine Englishman ever wrote a grammar of their own Language. Who are they—the writers of English Grammars? First comes Jespersen, a Great Dane! Then Kruisinga, a Dutchman. And the latest Grammar of English which I myself

helped launch in Copenhagen in 1972 was written by four distinct Professors, only one of whom was English. Lord Randolph Quirk, by name. And what a name for a linguist... (his three other co-authors included an American and a Swede).

9. Dictionaries? No good! Not the Internet ones at any rate: they are all very inaccurate. The solution is simple: you must write your own Dictionary... I have done so for half a dozen languages already... For myself of course. But that remains the best way of learning languages. So did Conrad, I am sure...

10. CONCLUSION. You want to be a good translator? Roll up your sleeves and call yourself the best **craftsman** in the world. And be so! Lock the door tight shut. Kill the telephones and the rest of the family, together with the remaining electronics, and concentrate: there is only one relationship in the world at that moment—the relation between your own mind, and the text in front of you. And that moment may last a long time. Even days and days. Remember Joyce's definition of life as "as many days". And the little god called Destiny will alone decide when you are through with the translation. The supreme test is the deep and steady feeling of a job well done. Only when you get that feeling deep down in your stomach you can say you are at the end of the road!

Forget Dictionaries, and Grammars, and friends, and Girl-friends: they will all prove to be obnoxious to the job under way. You should have solved all their problems before starting. Otherwise, you yourself will become a non-starter. And we have seen ever so many students in that position. The position of rejects. For translation is surgery: be omniscient, and all the doors will open. The magic of full success lies in the intensity of application of consummate craft. That is all. A bon entendeur, salut!

Several years running I had been giving a Special Series of Lectures in the English Department of the University of TORINO / Turin, in Northern Italy, all of them coming under the General Heading of Linguistic Analysis of Difficult Texts (some of them may one day be published here...). They were all meant for the benefit of students—both undergraduate and postgraduate together—as well as for the members of the departmental staff who happened to be interested in a closer approach to the literary text. We landed discussing William Blake most of the time, especially his *Proverbs of Hell*, which come as part of *The Marriage of Heaven and Hell*...

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

But for the moment, let us switch the stress only slightly, and look at Translations of Poetry which may not prove so easy of achievement. For a wide range of reasons... Especially in point of fixed and rigid metrics and fairly complex Versification.

The Translations are commented. Some only sparsely so, others a little more extensively.

One last word about the silly controversy MODERN versus CONTEMPORARY. We will start with Jan Kott's book symbolically entitled ***Shakespeare our Contemporary,*** whose Russian title is *Nash Sovremennik Viliam Shekspir*! When Modern English begins by unanimous consent among linguists in the year 1500, I cannot possibly accept those who say that Modernism belongs to the 20th Century! And postModernism is—to me—as nonsensical as the pseudo-concept of postEnglish!

"*Grammatici certant!*", of course... But there are limits in the Humanities. And let us not forget that in the History of Philosophy MODERN means quite something else... As the devoted interDisciplinarian that I am, I can only hope, against hope, to put some order in the terminological mess generated by the slipshod use of MODERN + CONTEMPORARY in the various disciplines of the Humanities... namely, the Study of Languages, the Study of Philosophy, and the Study of Literatures—**all three disciplines taken together**.

Lidia Vianu

The Spark of Translation

Une difficulté est une lumière.
Une difficulté insurmontable est un soleil.
Paul Valéry, *Mauvaises pensées et autres,* 1942, p. 25.

Education is a paradox. We constantly try to teach more, without realizing that we preserve less and less. This *Compendium of Translated Poetry* is trying to open a way: an equally informing and forming one. It has one rule, and one rule alone: go by the TEXT. The craft of the text. And its craftsman – author, translator, and compiler, possibly...

As the Senior Editor of this Compendium points out in his introduction, *translation is a matter of opinion, craft and teaching.* Probably in that order. But I will reverse the order here, mainly because I am trying to follow

the roots of our attempt, and then come up with its essential justification.

Teaching literature is becoming, has already become what T.S. Eliot stated poetry was to him: a mug's game. In Eliot's words, "As things are, and as fundamentally they must always be, poetry is not a career, but a mug's game. No honest poet can ever feel quite sure of the permanent value of what he has written: He may have wasted his time and messed up his life for nothing." (Conclusion to *The Use of Poetry and the Use of Criticism*, 1933).

Quite a number of countries teach English literary genres instead of chronological literary history, while most PhD dissertations focus on cultural studies. Which does not make those teachers or PhD students less honourable men, of course. And which, on the other hand, has logically paved the way to this Compendium. Hopefully, though paved with good intentions, this will not be construed as the road to Hell...

It would be ideal to have our students read all the works ever written by English writers, in the order in which they were initially published. If I speak for my – post-war – generation, it would be ideal for their teachers as well. The idea of this Compendium came while we were looking for a way of helping the MA graduate students of the Programme for the Translation of the Literary Text. While trying to help both contemporary students and their teachers to refresh their knowledge of English literature as a whole, we started from Eliot's assumption that, even though we may know now more than all individual 'dead writers', that

which we know is ‘precisely’ their work. Or, as he put it,

> Some one said: "The dead writers are remote from us because we *know* so much more than they did." Precisely, and they are that which we know. [*Tradition and the Individual Talent.*]

Consequently, one reason why we relied mainly on Chronology has everything to do with the didactic intention of the compilers. But, as Einstein is rumoured to have stated, ‘Education is what you remember after you forget everything you learned in school’. There comes a time when one realizes that literature is in fact a *succession of texts* to be re-read, again and again; to be seen afresh and perceived in a deeper, more enlightened way. Revision is the mother of understanding. While coherent on the whole, our ages are never quite the same. And the older we grow, the more we want to reinvent what education has provided us with.

When the *Contemporary Literature Press* came into being, little idea did I have what it was heading for. Its aim became clearer when George Sandulescu joined us. He saw the future of the publishing house, the directions it was to follow. Teaching Literary Translation is the main one. Beginning with Translated Poetry is what we are trying to do in this book. The structure of our *Compendium of Translated Poetry* is a chronological succession of English titles translated – or waiting for a translation – into Romanian, and Romanian titles

translated – or not yet – into English.

Why we mixed English and Romanian chronology, why we are listing poetical texts out of which some are translated while others are not, and why we choose to try and teach poetry via its translation, can all be answered briefly: we are looking for a revigorating guide to poetry, which will address all ages, all stages of education, and – mainly – which will show those who have not realized it yet, that poetry is a life-long job. This is, first and foremost, one way of teaching myself all the things I still ignore, all the texts I have never taken the proper time to discover. It is a confession of humility in front of this long history of poetry which I have been teaching while progressively losing it.

The result, didactically speaking, is the idea that great literature was there long before the history of literature claimed it. Was Shakespeare considered the absolute literary genius while he was writing his Sonnets? Since – as you will notice – this is a book that thrives on questions, while postponing answers in favour of deeper consideration (see the *FrageStellung* boxes before each text, by our Senior Editor), I shall only say here that its compilers have been aiming at peeping at the text before its critics. They did so in a book of over seven hundred pages, which probably beats the record of most anthologies on paper ever published by Bucharest University, and most certainly of all books published by *CLP* so far.

Addressing now George Sandulescu's major assumption that a translation is never right or wrong, but

simply a matter of opinion – we must proceed by saying that, inextricably, the structure of this Compendium is a matter of opinion, too. It reveals the compilers' opinion as to the training of the most recent three generations of poetry translators. It brings the proof of it, too: it leads to a clear idea why certain texts have so far been translated (some in more than one version), while others have not even been addressed yet.

When English reached Romania – French-oriented at the time –, translators had to make the law as they were translating. What they learned in a random process, they would have passed on, had it not been for the communist hiatus. The second generation of Romanian translators from English poetry, to whom translators of Romanian poetry into English were added, struggled with cultural isolation and its disadvantages: lack of books, of communication, censorship, arduous publication, the need to survive intellectually while dangerously refusing to compromise. Intellectual integrity waged a bloody, often losing battle, with politics. Here we are now, twenty years after the fall of communism, trying to make a whole out of disparate stages and adverse memories. The training of the present generation, of our graduate students at MTTLC, partly relies on our ability to persuade them that there is a sense of coherence and a genuine European dimension to the Romanian translation of poetry.

We have also been trying to change something in Romanian standards, to assist Romanian teachers and students of English poetry along the way of turning professional, and, last but not least, to prove that not all

internet sites are unreliable. In this respect, the *Contemporary Literature Press* hopes to effect a significant change. It is a given fact that a 2011 student will resort to online information. Part of this reality is a miracle: you can have a whole library a click away. But you need to know how to use it. Like all education, in the realm of internet documentation, school only begins when it ends. Then you are alone with what you know, and feel your way ahead, towards more knowledge, of your own choice, on your own. One has to know what to take for granted and what to reject. One has to have an opinion.

This Compendium, therefore, follows in C. Noica's footsteps, and abides by his words: *Invent your teachers*. Which is as much as to say *work on your own opinions till they lead you where you want to go.*

The last on the Senior Editor's list of elements defining the translation of literature was craft. This whole volume is proof of G. Sandulescu's obsession with excellence. When all is said and done, readers may understand the reason why a good translator wakes up in the middle of the night because he has found the one word that was a blank in his previous day's translating work. As Paul Valéry once wrote, *Une difficulté est une lumière. Une difficulté insurmontable est un soleil.* What this compendium offers is a **lesson in difficulty** which can eventually lead to a spark.

18 April 2011

The Bibliography.

Antologie de poezie engleză de la începuturi până azi. Editura Minerva. Bucureşti. 1980-1984. Biblioteca pentru toţi. Ediţie întocmită de Leon Leviţchi şi Tudor Dorin (vol. 1-3) şio Leon Leviţchi (vol. 4). Prefaţă şi tabel cronologic de Dan Grigorescu. paperback.

Balade engleze. Traducere şi cuvânt înainte de Leon Leviţchi. Editura Univers. Bucharest 1970. 248 pages.

Beowulf, translated by Seamus Heaney. Faber and Faber. London 1999. 106 pages. paperback.

Geoffrey Chaucer, Troilus şi Cresida, Traducere, prefaţă, note şi comentarii de Dan Duţescu. Editura Univers 1978. 372 pages. hardback + Dust-jacket.

Ion Pillat. ***Opere***. Volumul 4 – Tălmăciri 1919-1944. Editura Du Style. Bucureşti. 2002. Cap. *Din poezia engleză*, pp.

392-423. 823 pages. paperback.

Lucian BLAGA. 1995. ***Opera poetică***. Editura Humanitas 1995. ISBN 973 – 28 – 0589 – 7. Cuvânt înainte de Eugen Simion. Prefață de George Gană. Ediție îngrijită de George Gană şi Dorli Blaga. 665 pages. Printed and bound in Germany. With dust-jacket.

Lucian Blaga. ***Din lirica engleză***. Tălmăciri. Editura Univers. Bucharest 1970. 134 pages.

Robert Browning. ***Versuri alese***. Traducere Leon D. Levițchi. Editura Univers. Bucharest 1972. 165 pages.

Roots and Wings. An Anthology of Romanian Poetry. Vol. 1. Compiled by Veronica Focşeneanu. Cison Publishing House. Bucharest 2001. 165 pages.

T. S. Eliot. ***The Waste Land***. A Facsimile of the Original Drafts Including the Annotations of Ezra Pound. Edited by Valerie Eliot. Faber and Faber. London 1971. 149 pages. hardback + dust-jacket.

The Collected Poems of W.B. Yeats. Definitive Edition with the Author's Final Revisions. Macmillan Publishing Co., Inc. New York. 1956. 480 pages. hardback + Dust jacket.

The Complete Poems and Plays of T. S. Eliot. Faber and Faber. London 1969. 608 pages. hardback + dust-jacket.

The Complete Works of Geoffrey Chaucer, Edited from numerous manuscripts by Walter W. Skeat. Oxford University Press 1933. 732 + 149 pages.

The Oxford Book of English Verse 1250 – 1918. New Edition. Chosen and Edited by Sir Arthur Quiller-Couch. Book Club Associates. London 1968 (by arrangement with Oxford University Press). 1166 pages. hardback + dustjacket.

Translated poetry.

799?.	?	***Beowulf.*** Lines 1-26.		26 lines.
1380's.	CHAUCER.	***Troilus and Criseyde***. I. Line 1-105.	Duțescu.	105 lines.
1400?.	[popular ballad].	***Clerk Saunders***.	Levițchi.	102 lines.
1400?.	[popular ballad].	***Get Up and Bar the Door***.	Levițchi.	44 lines.
1400?.	[popular ballad].	***Gude Wallace***.	Levițchi.	84 lines.
1400?.	[popular ballad].	***Lady Isabel and the Elf-Knight***.	Levițchi.	28 lines.
1400?.	[popular ballad].	***Robin Hood and the Widow's Three Sons***.	Levițchi.	116 lines.
1400?.	[popular ballad].	***Sweet William's Ghost***.	Levițchi.	64 lines.
1508.	William DUNBAR.	***Lament for the Makaris*****.**	Tartler.	60 lines.
1595.	SHAKESPEARE.	***Romeo and Juliet***. 3. 5.	Blaga # Iosif.	36 lines.
1596.	Edmund SPENSER.	***The Fairie Queene***. I. I. Lines 1-36.	Duțescu.	36 lines.
1600.	SHAKESPEARE.	***As You Like It***. 2.7.	Ieronim.	28 lines.
1604.	SHAKESPEARE.	***Measure for Measure***. 3.1.	Ieronim.	39 lines.
1609a.	SHAKESPEARE.	***Sonnet 97***.	Pillat.	14 lines.

1609b.	SHAKESPEARE.	***Sonnet 66***.	Pruteanu # Frunzetti # Tomozei # Grigorescu # Rezuş # Pintilie.	14 lines.
1609c.	SHAKESPEARE.	***Sonnet 18***.	Tartler.	14 lines.
1611.	SHAKESPEARE.	***The Tempest***. 4. 1.	Ieronim.	18 lines.
1616.	Ben JONSON.	***To Celia***.	Blaga.	16 lines.
1635a.	John DONNE.	***A Lecture upon the Shadow***.		26 lines.
1635b.	John DONNE.	***Ecstasy***.	Doinaş.	76 lines.
1711	Alexander POPE	***Essay on Criticism.*** Lines 1-184.	Leviţchi.	184 lines.
1717.	Alexander POPE.	***Elegy to the Memory of an Unfortunate Lady***.	Boşca.	82 lines.
1730.	James THOMSON.	***Winter***.	Boşca.	111 lines.
1745.	Edward YOUNG.	***Invocation to Night***.	Boşca.	67 lines.
1747.	William COLLINS.	***Ode to Evening***.	Boşca.	52 lines.
1751.	Thomas GRAY.	***Elegy Written in a Country Churchyard***.	Boşca.	128 lines.
1783.	George CRABBE.	***The Pauper's Funeral***.	Boşca.	29 lines.
1786.	BURNS.	***My Father Was a Farmer***.	Boşca.	72 lines.
1782.	BURNS.	***John Barleycorn***.	Leviţchi.	60 lines.
1789a.	BLAKE.	***The Little Black Boy***.	Blaga # Boşca.	28 lines.
1789b.	BLAKE.	***Reeds of Innocence***.	Boşca.	20 lines.
1794.	BLAKE.	***The Garden of Love***.	Tartler.	12 lines.
ro1797a.	Ienăchiţă VĂCĂRESCU.	***Testament literar***.		4 lines.
ro1797b.	Ienăchiţă VĂCĂRESCU.	***Amărâtă turturea***.		28 lines.
ro1797c.	Ienăchiţă	***Într-o grădină***.		6 lines.

	VĂCĂRESCU.			
ro1797d.	Ienăchiță VĂCĂRESCU.	***Spune, inimioară, spune***.		12 lines.
1798.	COLERIDGE.	***The Rime of the Ancient Mariner***. 1. Lines 1-82.	Levițchi.	82 lines.
1802.	WORDSWORTH.	***My Heart Leaps Up***.	Blaga.	9 lines.
1816a.	BYRON.	***The Dream***.	Teodorescu.	206 lines.
1816b.	BYRON.	***Darkness.***		82 lines.
1818a.	KEATS.	***Modern Love***.	Covaci.	17 lines.
1818b.	SHELLEY.	***Ozymandias.***	Tartler.	14 lines.
1819a.	KEATS.	***Ode on a Grecian Urn***.	Covaci.	50 lines.
1819b.	KEATS.	***Bright star***.	Tartler.	14 lines.
1819c.	KEATS.	***La Belle Dame Sans Merci***.	Blaga.	48 lines.
1819d.	KEATS.	***Ode to a Nightingale***.	Covaci.	80 lines.
ro1827.	Vasile CÂRLOVA.	***Păstorul întristat***.		68 lines.
1829.	SHELLEY.	***The Aziola***.	Pillat.	21 lines.
1835.	BROWNING.	***Song from Paracelsus.***	Tartler.	16 lines.
ro1840.	Grigore ALEXANDRESCU.	***Anul 1840***.		76 lines.
ro1841.	Anton PANN.	***Despre vorbire***.		309 lines.
1842a.	BROWNING.	***The Pied Piper of Hamelin***.	Banuș.	301 lines.
1842b.	TENNYSON.	***Ulysses.***	Levițchi.	70 lines.
ro1843.	Heliade RĂDULESCU.	***Sburătorul***.		104 lines.

1845.	Edgar POE.	***The Raven***.	Doinaş # Solomon # Dragomir # Lari # Săvescu.	108 lines.
ro1845.	ALECSANDRI.	***Zburătorul***.		40 lines.
1846	Edward LEAR.	***A Book of Nonsense.*** Lines 1-45.	Abăluță and Stoenescu.	45 lines.
1847.	TENNYSON.	***Tears, Idle Tears.***	Tartler.	20 lines.
1850.	Dante Gabriel ROSSETTI.	***The Blessed Damozel***.	Levițchi.	150 lines.
ro1853.	ALECSANDRI.	***Miorița***.	Snodgrass # popular version.	122 lines.
1855a.	BROWNING.	***A Grammarian's Funeral***.	Levițchi.	148 lines.
1855b.	BROWNING.	***Fra Lippo Lippi***.	Levițchi.	392 lines.
1862.	Christina ROSSETTI.	***Remember***.	Porsenna.	14 lines.
1863?.	HOPKINS.	***The Alchemist in the City***.	Dima.	44 lines.
1864.	HOPKINS.	***Heaven-Haven.***	Dima.	8 lines.
1866?a.	HOPKINS.	***Let Me Be to Thee as the Circling Bird***.	Dima.	14 lines.
1866b.	HOPKINS.	***The Habit of Perfection***.	Dima.	28 lines.
1867.	Matthew ARNOLD.	***Dover Beach***.	Levițchi.	37 lines.
1872.	Lewis CARROLL.	***The Walrus and the Carpenter***.	Ieronim.	108 lines.
ro1876.	EMINESCU.	***Lacul***.	Cuclin.	20 lines.
1877a.	HOPKINS.	***Pied Beauty.***	Dima.	11 lines.
1877b.	HOPKINS.	***God's Grandeur.***	Tartler # Dima.	14 lines.
1877c.	HOPKINS.	***The Windhover.***	Dima.	14 lines.
1878.	William COWPER.	***The Diverting History of John Gilpin***.	Levițchi.	252 lines.
ro1878.	EMINESCU.	***Singurătate***.	Grimm # Popescu.	40 lines.

1879?a.	HOPKINS	***As Kingfishers Catch Fire.***	Dima.	14 lines.
1879b.	HOPKINS.	***Morning, Midday, and Evening Sacrifice.***	Dima.	21 lines.
ro1879.	EMINESCU.	***Atât de fragedă.***	Grimm.	76 lines.
1881a.	Oscar WILDE.	***Impressions de Voyage***.	Tartler.	15 lines.
1881b.	HOPKINS.	***Inversnaid***.	Dima.	16 lines.
ro1883a.	EMINESCU.	***Glossă***.	Bantaş # Popescu # Săhlean.	80 lines.
ro1883b.	EMINESCU.	***Odă (în metru antic)***.	Bantaş.	20 lines.
ro1884a.	EMINESCU.	***Cu mâine zilele-ți adaogi***.	Levițchi.	32 lines.
ro1884b.	EMINESCU.	***Din valurile vremii***.	Bantaş.	20 lines.
1885?.	HOPKINS.	***I Wake and Feel the Fell of Dark, Not Day.***	Dima.	14 lines.
ro1885.	EMINESCU.	***Sara pe deal***.	Grimm.	24 lines.
1889.	YEATS.	***To an Isle in the Water***.	Pillat.	16 lines.
ro1891.	COŞBUC.	***Trei, Doamne, şi toți trei***.	Levițchi.	80 lines.
ro1892.	COŞBUC.	***Vestitorii primăverii***.	Levițchi.	30 lines.
1893.	YEATS.	***When You Are Old***.	Pillat.	12 lines.
ro1893.	COŞBUC.	***El-Zorab***.	Levițchi.	155 lines.
ro1894.	COŞBUC.	***Noi vrem pământ***.	Levițchi.	70 lines.
1895.	KIPLING.	***If***.	Duțescu # Camilar # Coposu.	32 lines.
ro1895.	MACEDONSKI.	***Noaptea de noiembrie***. Lines 293-359.	Levițchi.	21 lines.
ro1896.	COŞBUC.	***Iarna pe uliță***.	Levițchi.	115 lines.
1898.	Oscar WILDE.	***The Ballad of Reading Goal***.	Porsenna.	714 lines.
1899a.	YEATS.	***He Wishes for the Cloths of Heaven***.	Pillat.	8 lines.

1899b.	YEATS.	***The Valley of the Black Pig***.	Pillat.	8 lines.
ro1900?.	MACEDONSKI.	***Sonetul nestematelor***.	Duțescu.	14 lines.
ro1902.	BACOVIA.	***Plumb***.	Jay.	8 lines.
1907.	JOYCE.	***I Hear an Army***.	Blaga.	12 lines.
ro1911.	COŞBUC.	***Poetul***.	Levițchi.	30 lines.
1916.	YEATS.	***The Magi***.	Pillat.	8 lines.
ro1916a.	BACOVIA.	***Decembre***.	Jay.	24 lines.
ro1916b.	BACOVIA.	***Lacustră***.	Jay.	16 lines.
ro1916c.	BACOVIA.	***Plouă***.	Jay.	16 lines.
ro1916d.	BACOVIA.	***Poemă în oglindă***.	Jay.	31 lines.
1917.	T.S. ELIOT.	***The Love Song of J. Alfred Prufrock***.	Doinaş.	131 lines.
1918a.	D.H. LAWRENCE.	***Piano***.	Tartler.	12 lines.
1918b.	Wilfred OWEN.	***Insensibility.***	Levițchi.	59 lines.
1919.	YEATS.	***The Wild Swans at Coole***.	Pillat.	30 lines.
ro1919.	BLAGA.	***Eu nu strivesc corola de minuni a lumii.***	Hastie.	20 lines.
1922.	T.S. ELIOT.	***The Waste Land***.	Pillat # Covaci.	433 lines.
ro1923a.	BLAGA.	***Semne***.	Hastie.	41 lines.
ro1923b.	BLAGA.	***În marea trecere***.	Hastie.	25 lines.
ro1924a.	BLAGA.	***Fiu al faptei nu sunt***.	Hastie.	22 lines.
ro1924b.	BLAGA.	***Psalm***.	Hastie.	30 lines.
ro1924c.	BLAGA.	***Tristețe metafizică***.	Hastie.	32 lines.
ro1926a.	BACOVIA.	***Ninge***.	Jay.	8 lines.

ro1926b.	BACOVIA.	***Vals de toamnă***.	Jay.	12 lines.
1927.	T.S. ELIOT.	***Journey of the Magi***.	Blaga # Pillat.	69 lines.
1928.	T.S. ELIOT.	***Animula***.	Pillat.	37 lines.
1929.	T.S. ELIOT.	***Marina***.	Pillat.	35 lines.
1933.	YEATS.	***After Long Silence***.	Blaga.	8 lines.
ro1933.	BLAGA.	***La cumpăna apelor***.	Hastie.	16 lines.
1935.	Louis MacNEICE.	***Snow***.	Tartler.	12 lines.
1937.	Robert GRAVES.	***At First Sight***.	Tartler.	6 lines.
1938a.	YEATS.	***Politics.***	Tartler.	12 lines.
1938b.	AUDEN.	***Musée des Beaux Arts***.	Tartler.	21 lines.
ro1938c.	BLAGA.	***La curțile dorului***.	Hastie.	18 lines.
ro1942.	BLAGA.	***Poetul***.	Hastie.	53 lines.
1951.	Dylan THOMAS.	***Do Not Go Gentle into That Good Night***.	Abăluță and Stoenescu.	19 lines.
ro1960.	BLAGA.	***Mirabila sămânță***.	Hastie.	52 lines.
ro1964.	Nichita STĂNESCU.	***Poveste sentimentală***.	Carlson and Poenaru.	18 lines.
1966.	Seamus HEANEY.	***The Barn.***	Tartler.	20 lines.

799?. *Beowulf*. Lines 1-26. Heaney. 26 lines.

(Acknowledgments are due to Faber and Faber 1999 for the one-page translation.)

Author: ?
Text: *Beowulf.*
Translator: S. Heaney.
FrageStellung: You have here a sample of Old English (q.v.) translated by a famous Irish (Nobel '95) poet. Use **The Percy Glossary** in the Appendix (q.v.) in the vain hope that you'll get a remote idea of the relation between Old and Modern English, with Middle English in between. This is the best I can do to help you get a bird's eye-view of **ENGLISH as a whole**, over time... Who was Beowulf anyhow? Poet or figment of the imagination? Even in chess you must work your way upwards from Square One... And Beowulf is Square One much magnified.

Beowulf. The Prologue:

Hwæt wē Gār-Dena in gēardagum,
þēodcyninga þrym gefrūnon,
hū ðā æþelingas ellen fremedon!

Oft Scyld Scēfing sceaþena þrēatum,
monegum mǣgþum meodosetla oftēah,
egsode eorl[as], syððan ǣrest wearð
fēasceaft funden; hē þæs frōfre gebād,
wēox under wolcnum weorðmyndum þāh,
oð þæt him ǣghwylc þ[ǣr] ymbsittendra

Beowulf. The Prologue:

So. The Spear-Danes in days gone by
and the kings who ruled them had courage and greatness.
We have heard of those princes' heroic campaigns.

There was Shield Sheafson, scourge of many tribes,
a wrecker of mead-benches, rampaging among foes.
This terror of the hall-troops had come far.
A foundling to start with, he would flourish later on
as his powers waxed and his worth was proved.
In the end each clan on the outlying coasts

ofer hronrāde hǣ ran scolde,
gomban gyldan. þæt wæs gōd cyning!

Ðǣm eafera wæs æfter cenned
geong in geardum, þone God sende
folce tō frōfre; fyrenðearfe ongeat,
þē hīe ǣr drugon aldor[lē]ase
lange hwīle. Him þæs Liffrea,
wuldres Wealdend woroldāre forgeaf;
Bēowulf wæs brēme – blǣd wīde sprang –
Scyldes eafera Scedelandum in.
Swā sceal [geong g]uma gōde gewyrcean,
fromum feohgiftum on fæder [bea]rme,
þæt hine on ylde eft gewunigen
wilgesīþas, þonne wīg cume,
lēode gelǣsten; lofdǣdum sceal
in mǣgþa gehwǣre man geþeon.

Him ðā Scyld gewāt tō gescæphwīle
felahrōr fēran on Frēan wǣre.
Hī hyne þā ætbǣron tō brimes faroðe
swǣse gesīþas, swā hē selfa bæd...

beyond the whale-road had to yield to him
and begin to pay tribute. That was one good king.

Afterwards a boy-child was born to Shield,
a cub in the yard, a comfort sent
by God to that nation. He knew what they had tholed,
the long times and troubles they'd come through
without a leader; so the Lord of Life,
the glorious Almighty, made this man renowned.
Shield had fathered a famous son:
Beow's name was known through the north.
And a young prince must be prudent like that,
giving freely while his father lives
so that afterwards in age when fighting starts
steadfast companions will stand by him
and hold the line. Behaviour that's admired
is the path to power among people everywhere.

Shield was still thriving when his time came
and he crossed over into the Lord's keeping.
His warrior band did what he bade them
when he laid down the law among the Danes:

Translated by S. Heaney.

1380's. CHAUCER. *Troilus and Criseyde*. Line 1-105. Duțescu. 105 lines.

Author: Geoffrey CHAUCER (1343-1400).
Text: *Troilus and Criseyde*. Book I. Lines 1-105.
Translator: D. Duțescu.
NB. (Translator's Note). Versiunea românească redă integral textul englez, traducerea fiind în mod practic vers la vers, cu respectarea întocmai a formei de versificație a originalului. (The Editors point out that *Troilus and Criseyde* has just under one thousand two hundred stanzas.)
FrageStellung: a. This is a most typical sample of Middle English: make the best of it. ***The Percy Glossary*** is most useful here. Go to it!
b. What is the standard metric pattern of the stanzas above mentioned by the translator?

Troilus and Criseyde. Book I**:**

1. The double sorwe of Troilus to tellen,
That was the king Priamus sone of Troye,
In lovinge, how his aventures fellen
Fro wo to wele, and after out of Ioye,
My purpos is, er that I parte fro ye.
Thesiphone, thou help me for tendyte
Thise woful vers, that wepen as I wryte!

Troilus şi Cresida. Cartea întâia:

De Troil, rigăi Priam fiu mezin –
Cât încă sunt cu voi aici – agale
Voi depăna: cum a sorbit din plin
Iubirea cu amarurile sale
Şi bucurii, şi-apoi cumplita-i jale.
Ajută-mi, Tisiphona, să înstrun
Trist viersul meu ce plânge cât îl spun.

1.2. *Cât încă sunt cu voi aici*: autorul se adresează unui auditoriu. Până către sfârşitul Evului Mediu, lucrările literare, şi mai ales versurile, erau comunicate în cea mai mare parte **pe cale orală**, şi prea puțin prin scris.

2. To thee clepe I, thou goddesse of torment,
Thou cruel Furie, sorwing ever in peyne;
Help me, that am the sorwful instrument
That helpeth lovers, as I can, to pleyne!
For wel sit it, the sothe for to seyne,
A woful wight to han a drery fere,
And, to a sorwful tale, a sory chere.

La tine strig, zeiță mult zbătută,
Furie crudă stând sub greu blestem:
Ajută-mi mie, tristă alăută
Ce-îngân, cum ştiu, pe-ndrăgostiți când gem.
Căci se cuvine, după cum vedem,
La om mâhnit, tovarăş negurat,
La jalnică poveste, chip surpat.

3. For I, that god of Loves servaunts serve,
Ne dar to Love, for myn unlyklinesse,
Preyen for speed, al sholde I therfor sterve,
So fer am I fro his help in derknesse;
But nathelees, if this may doon gladnesse
To any lover, and his cause avayle,
Have he my thank, and myn be this travayle!

Deşi robesc la robii lui Amor,
Iubirii nu cutez cu vreun temei
Să-i fac rugare pentru ajutor:
Departe-n hău e ajutorul ei.
Dar dacă doi îndrăgostiți sau trei
Găsi-vor în povestea mea vreun leac,
Sunt volnic bucurie să le fac.

4. But ye loveres, that bathen in gladnesse,
If any drope of pitee in yow be,
Remembreth yow on passed hevinesse
That ye han felt, and on the adversitee
Of othere folk, and thenketh how that ye
Han felt that Love dorste yow displese;
Or ye han wonne hym with to greet an ese.

Iar voi ce vă-mbăiați în bucurie,
De-aveți, vai, milă-n voi, un strop măcar,
Aduceți-vă aminte ce urgie
Ați pătimit cândva şi cât amar
Au tras şi alții; şi socoateți, iar,
Cum înşişi voi v-ați pus Iubirii-n poartă
Spre-a nu vă fi izbânda prea uşoară.

5. And preyeth for hem that ben in the cas
Of Troilus, as ye may after here,
That love hem bringe in hevene to solas,
And eek for me preyeth to god so dere,
That I have might to shewe, in som manere,

Şi vă rugați cu cei ce-s în durere,
Precum Troil – vedea-veți mai târziu –
Ca Amor să le aducă mângâiere,
Şi vă rugați lui Dumnezeu-cel-viu
Să-mi dea putere să v-arăt, cum ştiu,

Swich peyne and wo as Loves folk endure,
In Troilus unsely aventure.

Ce chin şi-amar pat robii lui Amór
În focul lui Troil, mistuitor.

6. And biddeth eek for hem that been despeyred
In love, that never nil recovered be,
And eek for hem that falsly been apeyred
Thorugh wikked tonges, be it he or she;
Thus biddeth god, for his benignitee,
So graunte hem sone out of this world to pace,
That been despeyred out of Loves grace.

Vă mai rugaţi cu cei ce în iubire
Nu mai găsesc nădejde nicăieri;
Cu cei pe care sar a-i clevetire
Limbi rele de bărbaţi au de muieri;
Rugaţi pe Dumnezeu din răsputeri
Degrab' să-i ierte de pe-acest pământ
Pe cei pe care Dragostea i-a frânt.

7. And biddeth eek for hem that been at ese,
That god hem graunte ay good perseveraunce,
And sende hem might hir ladies so to plese,
That it to Love be worship and plesaunce.
For so hope I my soule best avaunce,
To preye for hem that Loves servaunts be,
And wryte hir wo, and live in charitee.

Şi iar, cu cei întru huzur născuţi,
Ca Domnul să le deie stăruinţă
Şi har spre-a fi domniţelor plăcuţi,
Într-a lui Amor cinste şi credinţă.
Aşa găsi-voi inimii priinţă:
Rugându-mă pentru acei ce-i ştiu
Robi Dragostei, şi jalea să le-o scriu,

8. And for to have of hem compassioun
As though I were hir owene brother dere.
Now herkeneth with a gode entencioun,
For now wol I gon streight to my matere,
In whiche ye may the double sorwes here
Of Troilus, in loving of Criseyde,
And how that she forsook him er she deyde.

Şi milă pentru ei să simt fierbinte
În inima-mi cu dinţii înfrăţită.
Ci ascultaţi acum cu luare-aminte,
Căci cale va s-apuc neocolită
Ca să vă spun de patima-îndoită
A lui Troil, pe Cresida iubind,
Şi cum, trădându-l ea, muri scrâşnind.

9. It is wel wist, how that the Grekes stronge
In armes with a thousand shippes wente
To Troyewardes, and the citee longe

Ştim toţi cum Grecii, straşnic înarmaţi,
Porniră cu o mie de catarge
La Troia, şi ani zece-îndelungaţi

Assegeden neigh ten yeer er they stente,
And, in diverse wyse and oon entente,
The ravisshing to wreken of Eleyne,
By Paris doon, they wroughten al hir peyne.

Bătură-n zidul ei cătând a-l sparge,
Spre-a răzbuna în ochii lumii large
Cea faptă a lui Paris ticăloasă,
Răpind-o pe Elena lor frumoasă.

10. Now fil it so, that in the toun ther was
Dwellinge a lord of greet auctoritee,
A gret devyn that cleped was Calkas,
That in science so expert was, that he
Knew wel that Troye sholde destroyed be,
By answere of his god, that highte thus,
Daun Phebus or Apollo Delphicus.

Şi s-a făcut că-n cel oraş era
Trăind pe-atunci un om de mare vază,
Greu prooroc, ce Calcas se numea;
Şi el ştia, cu mintea lui cea trează
Că pân' la urmă Troia va să cază
În pulberi, precum zeul său i-a spus,
Pheb, mai numit Apollo Delphicus.

11. So whan this Calkas knew by calculinge,
And eek by answere of this Appollo,
That Grekes sholden swich a peple bringe,
Thorugh which that Troye moste been for-do,
He caste anoon out of the toun to go;
For wel wiste he, by sort, that Troye sholde
Destroyed ben, ye, wolde who-so nolde.

Deci când aflat-a Calcas prin socoate
Şi prin răspunsul de la zeu primit
Că vin cei Greci cu hoarde-înfricoşate
Menindu-i Troiei groaznicul sfârşit,
Să-şi lepede cetatea s-a gândit;
Căci el ştia din făcături că-n scrum
Avea să piară Troia, cum-necum.

12. For which, for to departen softely
Took purpos ful this forknowinge wyse,
And to the Grekes ost ful prively
He stal anoon; and they, in curteys wyse,
Hym deden bothe worship and servyse,
In trust that he hath conning hem to rede
In every peril which that is to drede.

Drept care, sub al nopții coperiş,
Cest înțelept, departe văzător,
La Greci în taberi a fugit pitiş;
Iar dânşii l-au primit curtenitor
Cu mare-închinăciune şi onor,
La-înțelepciunea lui trăgând nădejde
Să-i sfătuie în orişice primejde.

13. The noyse up roos, whan it was first aspyed,

Şi vâlvă ce-a mai fost când s-a lățit

Thorugh al the toun, and generally was spoken,
That Calkas traytor fled was, and allyed
With hem of Grece; and casten to ben wroken
On him that falsly hadde his feith so broken;
And seyden, he and al his kin at ones
Ben worthy for to brennen, fel and bones.

Din gură-n gură zvonul prin cetate
Cum Calcas de spre ei s-a hainit
Fugind la Greci, şi-au strigat dreptate
Prin plată grea credinței lui călcate,
Zicând că el şi neamu-i ticălos
Preavrednici sunt să ardă pân' la os.

14. Now hadde Calkas left, in this meschaunce,
Al unwist of this false and wikked dede,
His doughter, which that was in gret penaunce,
For of hir lyf she was ful sore in drede,
As she that niste what was best to rede;
For bothe a widowe was she, and allone
Of any freend to whom she dorste hir mone.

Lăsase-n Troia Calcas, de această
Nemernicie-a lui neştiutoare,
Pe fiică-sa ce sta sub grea năpastă,
Căci viața şi-o temea cu teamă mare,
Şi nicăieri să afle vreo-îndreptare,
Căci văduvă era, şi ce stingheru-i
Când n-ai prieten cărui să te jelui.

15. Criseyde was this lady name a-right;
As to my dome, in al Troyes citee
Nas noon so fair, for passing every wight
So aungellyk was hir natyf beautee,
That lyk a thing immortal semed she,
As doth an hevenish parfit creature,
That doun were sent in scorning of nature.

Cresida o chema pe-acea domniță,
Iar după gândul meu, în Troia toată
Mai gingaşă nu se afla ființă;
Frumusețe de pe alt tărâm, ciudată,
Încât părea a fi din veci sculptată
Întru desăvârşire îngerească,
Şi pogorâtă să ne umilească.

Traducere D. Duțescu.

1400?. [popular ballad]. *Clerk Saunders*. Levițchi. 102 lines.

Author:
Text: *Clark Saunders.*
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: Try to work out for yourself the Ballad Metre: its main function, in addition to artistry? Easy to learn by heart! Have a try!

Clerk Saunders.

Clark Sanders and May Margret
Walkt ower yon graveld green,
And sad and heavy was the love,
I wat, it fell this twa between.

'A bed, a bed,' Clark Sanders said,
'A bed, a bed for you and I;'
'Fye no, fye no,' the lady said,
'Until the day we married be.

'For in it will come my seven brothers,
And a' their torches burning bright;
They'll say, We hae but ae sister,
And here her lying wi a knight.'

'Ye'l take the sourde fray my scabbord,

Clerk Saunders.

Clerk Saunders şi May Margret, trişti,
Călcau al ierbii lin covor
Căci urgisită şi amară
Era multă iubirea lor.

„Un pat, un pat" spunea Clerk Saunders,
„Un pat tovarăş să ne fie."
„Vai!" zise ea, „ nu – mai întâi
Să ne legăm prin cununie;

Căci şapte fraţi ai mei cu torțe
Ne vor afla de ne-am culcat;
Vor zice: – Avem numai o soră
Şi, iată, doarme cu-un bărbat."

„Din teacă sabia tu scoate-mi

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

And lowly, lowly lift the gin,
And you may say, your oth to save,
You never let Clark Sanders in.

‘Yele take a napken in your hand,
And ye’l ty up baith your een,
An ye may say, your oth to save,
That ye saw na Sandy sen late yestreen.

‘Yele take me in your armes twa,
Yele carrey me ben into your bed,
And ye may say, your oth to save,
In your bower-floor I never tread.’

She has taen the sourde fray his scabbord,
And lowly, lowly lifted the gin;
She was to swear, her oth to save,
She never let Clerk Sanders in.

She has tain a napkin in her hand,
And she ty’d up baith her eeen;
She was to swear, her oth to save,
She saw na him sene late yestreen.

She has taen him in her armes twa,
And carried him ben into her bed;
She was to swear, her oth to save,
He never in her bower-floor tread.

In and came her seven brothers,

Şi-i ține vârful cât mai drept,
Jurând de-adevărat că Saunders
Aproape l-a simțit de piept.

Să iei în mână un prosop
Şi ochii să ți-i legi cu el;
Şi ai să poți jura c-aseară
Pe Clerk nu l-ai văzut de fel.

Şi, iarăşi, să mă iei în brațe,
Şi să mă duci în patul tău,
Şi ai să poți jura pe urmă:
Nu mi-a călcat iatacul, zău.”

Ea-i scoate sabia din teacă,
Apoi, ținându-i vârful drept,
Jură de-adevăr că Saunders
Aproape l-a simțit de piept.

Ea lua în mână un prosop
Şi ochii şi-i lega cu el,
Putând să jure că-n cea seară
Pe Clerk nu l-a văzut de fel.

După aceea-l lua în brațe
Şi-n cald culcuşu-i îl ducea,
Putând să jure că-n iatac
El n-a călcat pe duşumea.

Cei şapte frați dădură buzna

And all their torches burning bright;
Says thay, We hae but ae sister,
And see there her lying wi a knight.

Out and speaks the first of them,
‘A wat they hay been lovers dear;’
Out and speaks the next of them,
‘They hay been in love this many a year.’

Out an speaks the third of them,
‘It wear great sin this twa to twain;’
Out an speaks the fourth of them,
‘It wear a sin to kill a sleeping man.’

Out an speaks the fifth of them,
‘A wat they’ll near be twaind by me;’
Out an speaks the sixt of them,
‘We’l tak our leave an gae our way.’

Out an speaks the seventh of them,
‘Altho there wear no a man but me,
....
I bear the brand, I’le gar him die.’

Out he has taen a bright long brand,
And he has striped it throw the straw,
And throw and throw Clarke Sanders’ body
A wat he has gard cold iron gae.

Sanders he started, an Margret she lapt,

Cu torțele aprinse. „Iată”,
Au zis, „avem numai o soră
Și-i cu-un bărbat culcată.”

Şi zise-ntâiul: „Fiecărui
Doar la celalt îi este gândul!”
Apoi al doilea: „Ştiu bine
Că se iubiră ani de-a rândul.”

Al treilea: „Să-i omorâm
Ar fi păcat nelegiuit!”
Al patrulea: „Cum să ucizi
Un om, când este adormit?”

Al cincilea grăi: „Eu unul
Nu-i pot ucide nicidecum”.
Al şaselea: „Nu pot nici eu –
Mai bine ne vedem de drum”.

Vorbi al şaptelea şi zise:
„Chiar dacă nu-mi dați ajutor
....
Cu sabia am să-l omor”.

El scoase-o spadă lunguiață,
Cu sete o vârî-n saltea
Şi-n trupul bietului Clerk Saunders
Dibaci – că doar se pricepea.

Intill his arms whare she lay,
And well and wellsom was the night,
A wat it was between these twa.

And they lay still, and sleeped sound,
Untill the day began to daw;
And kindly till him she did say
'It's time, trew-love, ye wear awa.'

They lay still, and sleeped sound,
Untill the sun began to shine;
She lookt between her and the wa,
And dull and heavy was his eeen.

She thought it had been a loathsome sweat,
A wat it had fallen this twa between;
But it was the blood of his fair body,
A wat his life days wair na lang.

'O Sanders, I'le do for your sake
What other ladys would na thoule;
When seven years is come and gone,
There's near a shoe go on my sole.

'O Sanders, I'le do for your sake
What other ladies would think mare;
When seven years is come and gone,
Ther's nere a comb go in my hair.

Clerk se chirci și brațul lui
Pe Margret se lăsă greoi;
Ea suspină; și era noapte –
În curte şi-ntre amândoi.

Şi-au stat așa și au dormit
Pân se iviră zorii reci,
Când ea cu duioșie-i spuse:
„E vremea, dragule, să pleci".

Au stat așa și au dormit
Pân ce luci iar mândrul soare;
Iar May, privind la Clerk, văzu
Că ochiu-i licăr nu mai are.

Broboanele-i pe trup crezuse
Că sunt broboane de asud;
Dar nu era asud, sărmanul!
De sânge-i era trupul ud.

„Am să îndur ce din femei
Nu a-ndurat niciuna!
Pân ce vor trece şapte ani,
Desculță am să umblu-ntr-una.

Voi face, Clerk, de dragul tău,
Ce alta s-ar codi să facă;
Pân ce s-or scurge şapte ani,
Prin păru-mi piepten n-o să treacă.

‘O Sanders, I’le do for your sake
What other ladies would think lack;
When seven years is come an gone,
I’le wear nought but dowy black.’

The bells gaed clinking throw the towne,
To carry the dead corps to the clay,
An sighing says her May Margret,
‘A wat I bide a doulfou day.’

In an come her father dear,
Stout steping on the floor;
....

‘Hold your toung, my doughter dear,
Let all your mourning a bee;
I’le carry the dead corps to the clay,
An I’le come back an comfort thee.’

‘Comfort well your seven sons,
For comforted will I never bee;
For it was neither lord nor loune
That was in bower last night wi mee.’

Voi face, Clerk, de dragul tău.
Ce altei nu i-ar fi pe plac:
Pân ce vor trece şapte ani
Numai în negru-am să mă-mbrac.”

Bat, grele, clopotele-n târg,
Îl duc pe mort la cimitir;
Oftează May, zicând: „Începe
Al zilelor cernite șir”.

Se-arată și tăicuțul ei,
Păşeşte greu pe scânduri...
....

„Taci, fata mea, taci, draga mea,
Durere uită și suspin;
Chiar eu am să-l îngrop și-n urmă
Am să mă-ntorc ca să te-alin.”

„Alină-ți pe cei şapte fii,
Pe fiica-ți – n-are niciun rost;
Acel ce s-a culcat cu mine,
Nici lord, nici cerşetor n-a fost.”

Traducere L. Levițchi.

1400?. [popular ballad]. *Get Up and Bar the Door*. Levițchi. 44 lines.

Author:
Text: *Get Up and Bar the Door*.
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: Try to work out for yourself the Ballad Metre: its main function, in addition to artistry? Easy to learn by heart! Have a try!

Get Up and Bar the Door.

It fell about the Martinmas time,
And a gay time it was then,
When our goodwife got puddings to make,
And she's boild them in the pan.

The wind sae cauld blew south and north,
And blew into the floor;
Quoth our goodman to our goodwife,
'Gae out and bar the door.'

My hand is in my hussyfskap,
Goodman, as ye may see;
An it shoud nae be barrd this hundred year,
It's no be barrd for me.'

They made a paction tween them twa,
They made it firm and sure,

Te du şi-nchide uşa.

De Sân Martin, cum este datul,
În seara de ajun
Cârnați pornise gospodina
Să fiarbă în ceaun.

Cum dinspre cele patru zări
Bătea un vânt drăceşte,
Îi zise gospodarul: „Pasă
Şi uşa zăvorăşte".

„Bărbate, mâinile mi-s prinse
Cu treaba, doar vezi bine;
Şi n-am s-o zăvorăsc în veac
Dacă te lași pe mine."

Sub straşnic jurământ ei dară
S-au înțeles ca acel

That the first word whaeer shoud speak,
Shoud rise and bar the door.

Then by there came two gentlemen,
At twelve o clock at night,
And they could neither see house nor hall,
Nor coal nor candle-light.

‘Now whether is this a rich man’s house,
Or whether is it a poor?’
But neer a word wad ane o them speak,
For barring of the door.

And first they ate the white puddings,
And then they ate the black;
Tho muckle thought the goodwife to hersel,
Yet neer a word she spake.

Then said the one unto the other,
‘Here, man, tak ye my knife;
Do ye tak aff the auld man’s beard,
And I’ll kiss the goodwife.’

‘But there’s nae water in the house,
And what shall we do than?’
‘What ails ye at the pudding-broo,
That boils into the pan?’

Up then started our goodman,
An angry man was he:

Ce va vorbi dintâi să meargă
Şi s-o închidă el.

Prin preajmă, pe la miezul nopții,
Trecură doi drumeți,
Nedeslușind strop de lumină,
Umblau ca doi orbeți.

„Mira-m-aş: e palat de domn?
Cocioabă de calic?”
Dar nu cumva să-nchidă uşa,
Cei doi tăceau chitic.

Mâncară oaspeții cârnații,
Din caltaboşi mâncară;
Mocnea femeea-n sine-i, dar
Nu scoase vorbuşoară.

Grăi un domn către cel’lalt:
„Vezi, tu, cu brişca asta
Dă-i moşului jos barba – eu
Am să-i sărut nevasta”.

„N-am apă caldă ca s-o răzui –
Mă rog, ce fac acum?”
„Păi, frate, foloseşte zeama
Ce fierbe în ceaun.”

Sări în sus bărbatul: „Cum?

‘Will ye kiss my wife before my een,
  And scad me wi pudding-bree?’

Then up and started our goodwife,
  Gied three skips on the floor:
‘Goodman, you’ve spoken the foremost word,
  Get up and bar the door.’

  În fața mea o sărutați?
Și vreți să-mi opăriți obrazul
  Cu zeamă de cârnați?”

La aceste, gospodina noastră
  Se repezi acușa:
„Bărbate, iacă, ai vorbit –
  Te du și-nchide ușa”.

Traducere L.Levițchi.

1400?. [popular ballad]. *Gude Wallace*. Levițchi. 84 lines.

Author:
Text: *Gude Wallace.*
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: Try to work out for yourself the Ballad Metre: its main function, in addition to artistry? Easy to learn by heart! Have a try!

Gude Wallace.

'Had we a king,' said Wallace then,
'That our kind Scots might live by their own!
But betwixt me and the English blood
I think there is an ill seed sown.'

Wallace him over a river lap,
He lookd low down to a linn;
He was war of a gay lady
Was even at the well washing.

'Well mot ye fare, fair madam,' he said,
'And ay well mot ye fare and see!
Have ye any tidings me to tell,
I pray you'll show them unto me.'

RR'rri have no tidings you to tell,
Nor yet no tidings you to ken;

Bunul Wallace.

„Cu un rege", spuse Wallace, „scoții
Ar fi stăpâni pe soarta lor!
Dar între mine şi englezi
E vrăjmăşie şi omor!"

Zicând acestea el sări
Pârâul – când – la o fântână
Zări că-şi spală-ntr-însa fața
O fată mândră ca o zână.

„Frumoasă doamnă", zise el,
„Dorescu-ți multă sănătate!
De ai cumva ştiri pentru mine,
Te rog să mi le spui pe toate."

„Eu ştiri pentru domnia ta
Nu am; dar, dacă vrei să crezi,

But into that hostler's house
There's fifteen of your Englishmen.

'And they are seeking Wallace there,
For they've ordained him to be slain:'
'O God forbid!' said Wallace then,
'For he's oer good a kind Scotsman.

RR'Brrut had I money me upon,
And evn this day, as I have none,
Then would I to that hostler's house,
And evn as fast as I could gang.'

She put her hand in her pocket,
She told him twenty shillings oer her knee;
Then he took off both hat and hood,
And thankd the lady most reverently.

'If eer I come this way again,
Well paid [your] money it shall be;'
Then he took off both hat and hood,
And he thankd the lady most reverently.

He leand him twofold oer a staff,
So did he threefold oer a tree,
And he's away to the hostler's house,
Even as fast as he might dree.

When he came to the hostler's house,
He said, Good-ben be here! quoth he:

În hanul de la drumul mare
Sunt ca la douăzeci englezi.

Îl caută pe Wallace – vor
Să-i curme viața negreşit."
„Feri-l-ar Sfântul!" spuse Wallace,
„Eu ştiu că-i scoțian cinstit.

Dar astăzi chiar, dac-aş avea
Asupra mea măcar un ban,
Fără să preget o clipită,
M-aş repezi până la han."

Ea scoase douăzeci de şilingi
Din buzunarul hainei; el
Îşi scoase gluga, se plecă
Şi-i mulțumi, grăind astfel:

„De-am să mai trec pe-aici cumva,
N-am să rămân dator" – şi iar
În fața-i se plecă adânc
Prea mulțumindu-i pentru dar.

Apoi rotindu-şi bâta-n aer,
Porni degrabă către han,
Oprindu-se din când în când
În spatele unui tufan;

Iar când intră în han, grăi:
„Primiți un oaspe de pripas?"

An English captain, being deep load,
He asked him right cankerdly,

Where was you born, thou crooked carle,
And in what place, and what country?
'Tis I was born in fair Scotland,
A crooked carle although I be.'

The English captain swore by th' rood,
'We are Scotsmen as well as thee,
And we are seeking Wallace; then
To have him merry we should be.'

'The man,' said Wallace, 'ye're looking for,
I seed him within these days three;
And he has slain an English captain,
And ay the fearder the rest may be.'

'I'd give twenty shillings,' said the captain,
'To such a crooked carle as thee,
If you would take me to the place
Where that I might proud Wallace see.'

'Hold out your hand,' said Wallace then,
'And show your money and be free,
For tho you'd bid an hundred pound,
I never bade a better bode', said he.

He struck the captain oer the chafts,
Till that he never chewed more;

Şi capul poterei engleze
'L întâmpină cu vinu-n nas:

„Ghebosule! de unde vii?
Din ce ținuturi depărtate?"
„De felul meu sunt scoțian, –
Chiar dacă port un gheb în spate."

Englezul se jură pe cruce:
„Noi suntem scoțieni, ca tine;
Şi dacă l-am găsi pe Wallace,
Grozav ne-ar mai părea de bine."

„Nu-s nici trei zile", spuse Wallace,
„De când cu dânsul față-am dat;
A căsăpit pe un englez
Şi-ntreg ținutu-i spăimântat."

„Ghebosule", grăi englezul,
„Aş ține mult să ştiu pe unde-i;
Ai douăzeci de şilingi dacă
Mi-arăți în ce cotlon se-ascunde."

„Întinde mâna", spuse Wallace
„Să facem rămăşag curat;
Chiar dacă scoți un sac de lire,
Eu tot mă țin c-am câştigat."

Şi-i trase una peste fălci încât
Nu i-au mai fost de vreun folos,

He stickd the rest about the board,
And left them all a sprawling there.

'Rise up, goodwife,' said Wallace then,
'And give me something for to eat;
For it's near two days to an end
Since I tasted one bit of meat.'

His board was scarce well covered,
Nor yet his dine well scantly dight,
Till fifteen other Englishmen
Down all about the door did light.

'Come out, come out,' said they, 'Wallace!' then,
'For the day is come that ye must die;'
And they thought so little of his might,
But ay the fearder they might be.

The wife ran but, the gudeman ran ben,
It put them all into a fever;
Then five he sticked where they stood,
And five he trampled in the gutter.

And five he chased to yon green wood,
He hanged them all out-oer a grain;
And gainst the morn at twelve o'clock,
He dined with his kind Scottish men.

Iar pe ceilalți îi risipi,
Fără suflare-n ei, pe jos.

„Hangițo”, spuse-apoi haiducul,
„Ia' dă-mi şi mie-un mizilic;
Sunt două zile încheiate
De când n-am mai mâncat nimic.”

Dar nici nu apucă femeea
Tacâm s-aducă pentru masă,
Că alți englezi, vreo cincisprezece,
Intrară, val-vârtej, în casă.

„Ia' te mai dă încoace, Wallace!
Sorocul ți-a venit să mori!”
Grăiră ei, de-a sa putere,
Şi braț cumplit, neştiutori.

Hangița o zbughi; hangiul
Intră, fără să vrea, în danț;
Vreo cinci i-a spintecat pe loc,
Pe-alți cinci i-a azvârlit în şanț;

Pe cei ce-au mai rămas, în codru
I-a spânzurat de crăci pe toți,
Iar de amiazi s-a ospătat
Cu bunii săi tovarăşi scoți.

Traducere L. Levițchi.

1400?. [popular ballad]. *Lady Isabel and the Elf-Knight*. Leviţchi. 28 lines.

Author:
Text: *Lady Isabel and the Elf-Knight.*
Translator: L. Leviţchi.
FrageStellung: Try to work out for yourself the Ballad Metre: its main function, in addition to artistry? Easy to learn by heart! Have a try!

Lady Isabel and the Elf-Knight.

Fair lady Isabel sits in her bower sewing,
Aye as the gowans grow gay
There she heard an elf-knight blawing his horn.
The first morning in May

'If I had yon horn that I hear blawing,
And you elf-knight to sleep in my bosom.'
This maiden had scarcely these words spoken,
Till in at her window the elf-knight has luppen.

'It's a very strange matter, fair maiden,' said he,
'I canna blaw my horn but ye call on me.
'But will ye go to yon greenwood side?
If ye canna gang, I will cause you to ride.'

He leapt on a horse, and she on another,
And they rode on to the greenwood together.

Isabel şi cavalerul năzdrăvan.

Frumoasa Isabel şade-n iatac şi coase
Şi-n timp ce altiţele prind grai,
Aude-un cavaler suflând din corn
În prima dimineaţă-a lunii mai.

„Ah!, dac-aş fi pe cornu-acest stăpână!
Dac-ar voi stăpânul lui la pieptu-mi să rămână!"
De-abia rosti aceste vorbe ea
Că dânsul pe fereastră şi sărea.

„Frumoasă fată, lucru de minune!
Mă chemi şi cornul nu mai vrea să sune.
Ce-ar fi să mergem până în zăvoi?
De-ţi este greu să mergi, îţi dau un cal de soi."

Săltă pe-un roib şi-alăturea de el
Îl însoţi, pe-un altul, Isabel.

‘Light down, light down, lady Isabel,’ said he,
We are come to the place where ye are to die.

‘Hae mercy, hae mercy, kind sir, on me,
Till ance my dear father and mother I see.’
‘Seven king’s-daughers here hae I slain,
And ye shall be the eight o them.’

‘O sit down a while, lay your head on my knee,
That we may hae some rest before that I die.’
She stroakd him sae fast, the nearer he did creep,
Wi a sma charm she lulld him fast asleep.

Wi his ain sword-belt sae fast as she ban him,
Wi his ain dag-durk sae sair as she dang him.
‘If seven king’s-daughters here ye hae slain,
Lye ye here, a husband to them a’.’

„Descalecă, frumoasa mea, aci –
Acesta-i locul unde vei muri.”

„Vai, vai îngăduie-mi încă pe scumpu-mi tată
Şi pe măicuța să-i mai văd o dată!”
„Şapte-am ucis aici de regi copile;
A opta vei fi tu să mori cu zile.”

„Stai jos şi capu-n poala mea ți-l pune –
Să ne-odihnim pân’ ce mă vei răpune.”
Ea păru-i mângâié gingáş şi fără pripă,
Dar cu un farmec l-adormi-ntr-o clipă.

Legându-l strâns cu-a săbiei curea
Prin fier îl petrecu de grabă ea.
„Ai omorât şapte domnițe, zici?
Fii tuturor bărbat şi culcă-te aici.”

Traducere L. Levițchi.

1400?. [popular ballad]. ***Robin Hood and the Widow's Three Sons***. Levițchi. 116 lines.

Author:
Text: *Robin Hood and the Widow's Three Sons.*
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: Try to work out for yourself the Ballad Metre: its main function, in addition to artistry? Easy to learn by heart! Have a try!

Robin Hood and the Widow's Three Sons.

There are twelve months in all the year,
As I hear many men say,
But the merriest month in all the year
Is the merry month of may.

Now Robin Hood is to Nottingham gone,
With a link a down and a day,
And there he met a silly old woman,
Was weeping on the way.

"What news? what news, thou silly old woman?
What news hast thou for me?"
Said she, "There's three squires in Nottingham town
Today is condemn'd to die."

"O what have they done?" said bold Robin Hood,
"I pray thee tell to me." –

Robin Hood îi scapă pe cei trei feciori ai văduvei.

În an sunt două – ori şase luni –
Aşa se povesteşte –
Dar cea mai mândră dintre toate
E luna mai, fireşte!

Spre Nottingham plecând el Robin,
Tra la la la la la,
O babă ce-ntâlni în cale
Plângea şi se văita.

„Ce veşti ai, babo", spuse Robin,
„De grabă mi le-mparte."
„Trei oameni colo-n Nottingham
Sunt osândiți la moarte."

„Dar ce-au făcut"? îi spuse Robin.
„Te rog să-mi povesteşti."

"It's for slaying of the King's fallow deer,
Bearing their long bows with thee." –

"Dost thou not mind, old woman," he said,
"Since thou made me sup and dine?
By the truth of my body," quoth bold Robin Hood,
"You could tell it in no better time."

Now Robin Hood is to Nottingham gone,
With a link a down and a day,
And there he met with a silly old palmer,
Was walking along the highway.

"What news? What news, thou silly old man?
What news, I do thee pray?" –
Said he," three squires in Nottingham town
Are condemned to die this day." –

"Come change thy apparel with me, old man,
Come change thy apparel for mine;
Here is forty shillings in good silver,
Go drink it in beer or wine." –
....

Now Robin Hood is to Nottingham gone,
With a link a down and a down,
And there he met with the proud sheriff,

„Arcaşi sunt dintr-ai tăi şi-au tras
În cerbi împărăteşti."[1]

„Poate că-ți aminteşti, băbuțo –
Cândva m-ai omenit;
Nici că puteai să spui acestea
La ceas mai potrivit."

La Nottingham plecă, deci, Robin,
Tra la la la, bum, bum,
Şi c-un călugăr pelerin
Se întâlni în drum.

„Ce veşti se mai aud, moşnege?"
Tra la la la, zdrang, zdrang,
„Trei oameni colo-n Nottingham
Sunt osândiți la ştreang."

„Îmbracă-mi hainele şi-a tale
Mi le-mprumută mie;
Te-aşteaptă patruzeci de-arginți,
Îneacă-i în rachie."
....

La Nottingham se duse Robin,
Tra la la la la la,
Şi-acolo vajnicul şerif

[1] Vânarea căprioarelor şi cerbilor din pădurile regale era pedepsită prin lege.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Was walking along the town.

"O save, O save, O Sheriff," he said,
"O save, and you may see!
And what will you give to a silly old man
Today will your hangman be?"

"Some suits, some suits," the Sheriff he said,
"Some suits I'll give to thee;
Some suits, some suits, and pence thirteen
Today's a hangman's fee."

Then Robin he turns him round about,
And jumps from stock to stone;
"By the truth of my body," the Sheriff he said,
"That's well jumpt, thou nimble old man."

"I was ne'er a hangman in all my life,
Nor yet intends to trade;
But curst be he," said bold Robin,
"That first a hangman was made!
....

"I have a horn in my pocket,
I got it from Robin hood,
And still when I set it to my mouth,
For thee it blows little good."

....

Pe uliți se plimba.

„Şerifule, ia, fă-ți pomană
Şi n-o să-ți pară rău!
Ce poți să-i dai unui moşneag
Ca să-l tocmeşti călău?"

„O jalbă pot să-i împlinesc,
O jalbă, una-două;
Îi dau şi treisprezece bani –
Atât vi-i plata vouă."

O dată se întoarnă Robin
Din piatră-n piatră sare...
„Moşnege, aflu că eşti sprinten
Şi zvelt nevoie mare."

„Călău în viața mea n-am fost
Nici nu mă fac, să ştii;
Şi blestemat să fie omul
Ce-a fost călău dintâi.
....

Am de la Robin Hood un corn
Şi când dintr-însul sun,
Şerifule, nu-ți preveseşte,
Îți jur, nimica bun."

....

The first loud blast that he did blow,
He blew both loud and shrill;
A hundred and fifty of Robin Hood's men
Came riding over the hill.

The next blast that he did give,
He blew both loud and amain;
And quickly sixty of Robin Hood's men
Came shining over the plain.

"O who are yon," the Sheriff he said,
"Come tripping over the lee?"
"They're my attendants," brave Robin did say,
"They'll pay a visit to thee."

They took the gallows from the slack,
They set it in the glen,
They hang'd the proud Sheriff on that,
And releas'd their own three men.

Sună o dată şi îndată,
Pe-a dealului poteci,
Arcaşi călări se arătară
O sută şi cincizeci.

Când, cu putere şi tărie,
Sună a doua oară,
Şaizeci dintr-ai lui Robin oameni
Pe şes se arătară.

„Ce oameni", întreba şeriful,
„Aleargă pe câmpie?"
„Sunt slujitorii mei – socot
Că-ți vin în ospeție."

Au scos din deal spânzurătoarea,
Au dus-o-n câmp de zor,
Au atârnat în furci şeriful
Şi-au slobozit pe-ai lor.

Traducere L. Levițchi.

1400?. [popular ballad]. *Sweet William's Ghost*. Levițchi. 64 lines.

Author:
Text: *Sweet William's Ghost*.
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: Try to work out for yourself the Ballad Metre: its main function, in addition to artistry? Easy to learn by heart! Have a try!

Sweet William's Ghost.

There came a ghost to Margret's door,
With many a grievous groan,
And ay he tirled at the pin,
But answer made she none.

Is that my father Philip,
Or is't my brother John?
Or is't my true-love, Willy,
From Scotland new come home?'

'T is not thy father Philip,
Nor yet thy brother John;
But 'tis thy true-love, Willy,
From Scotland new come home.

O sweet Margret, o dear Margret,
I pray thee speak to me;

Duhul neasemuitului William.

Gemea un duh fără-ncetare
La-al nopții ceas ascuns
Şi-n darn clintea din ivăr – Margret
Nu vrea să-i dea răspuns.

„Eşti oare Philip, tatăl meu?
John, tu eşti, frățioare?
Sau Willy, dragul meu, întors
Din Scoția, peste mare?"

„Nu sunt nici Philip, tatăl tău,
Nici Johnnie, al tău frate;
Sunt Willie, dragul tău, întors
Din Scoția, de departe.

O, scumpă Margret, dulce Margret,
Spune-mi, te rog fierbinte:

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Give me my faith and troth,
Margret, As I gave it to thee.'

Thy faith and troth thou's never get,
Nor yet will I thee lend,
Till that thou come within my bower,
And kiss my cheek and chin.'

If I shoud come within thy bower,
I am no earthly man;
And shoud I kiss thy rosy lips,
Thy days will not be lang.

O sweet Margret, o dear Margret,
I pray thee speak to me;
Give me my faith and troth,
Margret, As I gave it to thee.'

Thy faith and troth thou's never get,
Nor yet will I thee lend,
Till you take me to yon kirk,
And wed me with a ring.'

My bones are buried in yon kirk-yard,
Afar beyond the sea,
And it is but my spirit,
Margret, That 's now speaking to thee.'

She stretchd out her lilly-white hand,
And, for to do her best,

Credință vrei să-mi juri, cum eu
Ți-am fost jurat nainte?"

„Credință n-am să-ți jur nicicând
Şi-ntr-una am să tac
Cât nu m-oi săruta pe-obraz
În ăst al meu iatac."

„Eu nu sunt pământean şi, iată,
De-ar fi să viu la tine
Şi-a gurii fragă să-ți ating,
Zile-ai avea puține.

O, scumpă Margret, dulce Margret,
Spune-mi, te rog fierbinte:
Credință vrei să-mi juri, cum eu
Ți-am fost jurat nainte?"

„Credință, Willie, nicidecum
Nu am să-ți jur eu ție,
Cât în biserică nu-mi pui
Inel de cununie."

„Cel ce-ți vorbeşte-i duhul meu;
Pe-un țărm îndepărtat
În groapa unui cimitir,
Mi-e trupul îngropat."

Ea mâna albă ca de crin
I-o-ntinde feciorească.

‘Hae, there ‘s your faith and troth,
Willy, God send your soul good rest.’

Now she has kilted her robes of green
A piece below her knee,
And a’ the live-lang winter night
The dead corp followed she.

‘Is there any room at your head, Willy?
Or any room at your feet?
Or any room at your side,
Willy, Wherein that I may creep?’

‘There’s no room at my head, Margret,
There’s no room at my feet;
There’s no room at my side, Margret,
My coffin’s made so meet.’

Then up and crew the red, red cock,
And up then crew the gray:
‘Tis time, tis time, my dear Margret,
That you were going away.’

No more the ghost to Margret said,
But, with a grievous groan,
Evanishd in a cloud of mist,
And left her all alone.

‘O stay, my only true-love, stay,’
The constant Margret cry’d;

„A ta sunt pe vecie, Willie,
Şi Domnul te-odihnească!”

Se-mbracă iute; sub genunchi
Îşi strânge fusta verde,
Şi dimpreună cu năluca
În noaptea grea se pierde.

„Ai lângă creştet un locşor
Un loc lângă picioare?
Alături? ca şi draga ta
Cumva să se strecoare?”

„N-am un locşor nici lângă creştet,
Nici la picioare, nici
Alături, Margret, draga mea,
E tare strâmt aici.”

Deodat’ cântă cocoşul roşu,
Cocoşul sur – şi el.
„Târziu, târziu e, dragă Margret,
Nu zăbovi de fel.”

Atâta-i spuse duhul fetei
Şi cu-un oftat de jale,
Se spulberă-ntr-un nor de ceață
Lăsând-o-ntr-ale sale

„Stai, dragul meu”, strigă ea, “stai!”
Şi se albi la față

Wan grew her cheeks, she closd her een,
Stretchd her soft limbs, and dy'd.

Şi trupu-i se chirci şi ochii-i
Luciră fără viață.

Traducere L. Levițchi.

1508. William DUNBAR. *Lament for the Makaris*. Tartler. 60 lines.

Author: William DUNBAR (1460-1520).
Text: *Lament for the Makaris.*
Translator: G. Tartler.
FrageStellung: ***The Percy Glossary*** in the Appendix here (q.v.) will be of very great help in collating this text. Can you manage that?

Lament for the Makaris / Lament for the Makers.

I that in heill wes and gladnes,
Am trublit now with gret seiknes,
And feblit with infermite;
Timor mortis conturbat me.

Our plesance heir is all vane glory,
This fals warld is bot transitory,
The flesche is brukle, the Fend is sle;
Timor mortis conturbat me.

The stait of man dois change and vary,
Now sound, now seik, now blith, now sary,
Now dansand mery, now like to dee;
Timor mortis conturbat me.

No stait in erd heir standis sickir;

Lamento pentru creatori.

Eu care-am fostu sănătos,
De beteşuguri azi sunt ros,
Pierit, slăbit din ce în ce:
Timor mortis conturbat me.

Ne-aflăm aici în vane glorii,
În strâmbe lumi şi tranzitorii,
Se sfarmă carnea, dúşman e:
Timor mortis conturbat me.

Se schimbă-al omului destin,
Ba-i zdravăn, ba-n nevolnic chin ,
Ba-n danţ şi ba sub secere,
Timor mortis conturbat me.

Nu-i pe pământ sigură stare,

As with the wynd wavis the wickir,
Wavis this warldis vanite.
Timor mortis conturbat me.

On to the ded gois all estatis,
Princis, prelotis, and potestatis,
Baith riche and pur of al degre;
Timor mortis conturbat me.

He takis the knychtis in to feild,
Anarmit under helme and scheild;
Victour he is at all mellie;
Timor mortis conturbat me.

That strang unmercifull tyrand
Takis, on the moderis breist sowkand,
The bab full of benignite;
Timor mortis conturbat me.

He takis the campion in the stour,
The capitane closit in the tour,
The lady in bour full of bewte;
Timor mortis conturbat me.

He sparis no lord for his piscence,
Na clerk for his intelligence;
His awfull strak may no man fle;
Timor mortis conturbat me.

Art-magicianis, and astrologgis,

Ca salca-n vânt legănătoare,
A lumii fală pleacă-se:
Timor mortis conturbat me.

În lume pier împărăţii,
Prinţi, potentaţi şi preoţi, şi
Bogaţi, sărmani, oricine, – orice…
Timor mortis conturbat me.

Pe cavaleri îi vezi ţărână
Cu scut şi coiful într-o mână
Victoriei jertfelnice:
Timor mortis conturbat me.

Acest tiran ce-i crud, nedrept,
Îi smulge maicii de la piept
Nevinovatul prunc, de ce...
Timor mortis conturbat me.

Îl ia pe-n jocuri campion,
Pe căpitan ce-n turn dă zvon,
Pe doamnele fiorelnice…
Timor mortis conturbat me.

Nu cruţă lordul cel gătit,
Slujbaş mintos şi pregătit,
Loveşte cu poprelişte,
Timor mortis conturbat me.

Artişti şi vraci şi astrologi,

Rethoris, logicianis, and theologgis,
Thame helpis no conclusionis sle;
Timor mortis conturbat me.

In medicyne the most practicianis,
Lechis, surrigianis, and phisicianis,
Thame self fra ded may not supple;
Timor mortis conturbat me.

I se that makaris amang the laif
Playis heir ther pageant, syne gois to graif;
Sparit is nocht ther faculte;
Timor mortis conturbat me.

He hes done petuously devour,
The noble Chaucer, of makaris flour,
The Monk of Bery, and Gower, all thre;
Timor mortis conturbat me.

Sen he hes all my brether tane (…),
He will nocht lat me lif alane,
On forse I man his nyxt pray be;
Timor mortis conturbat me.

Sofişti şi retori, teologi,
Cu toţi conchid ce zice-se:
Timor mortis conturbat me.

În medicină cei astuţi,
Chirurgi şi doctori pricepuţi
Nu pot decât să fugă de…
Timor mortis conturbat me.

Nu văd că scapă creatori,
Şi mari poeţi aşişderi mor,
Iertat nu-i har de pacoste,
Timor mortis conturbat me.

I-a devorat fără cruţare
Pe Chaucer, poeziei floare,
Bery şi Gower, trei, toţi tre,
Timor mortis conturbat me.

Şi-atâţia alţi poeţi şi fraţi (…) [2]
Nici eu n-oi fi printre scăpaţi ,
Să cad drept pradă rândul mi-e...
Timor mortis conturbat me.

[2] În afară de Chaucer, călugărul de Bery (John Lydgate of Bury 1370 – 1451) şi poetul John Gower (1330 – 1408), sunt citaţi, în strofe de sine stătătoare, următorii autori medievali: Sir Hugh of Eglinton, poet şi conte scoţian (sec. XIV), Andrew of Wyntoun (1350 – 1423), Heryot, James Afflek, Johne Clerk (poeţi neidentificaţi), Richard Holland (sec. XV), John Barbour (1320 – 1395), Sir Mungo Lokart of the Le (m. 1489), Clerk of Tranent, Gilbert Hay (1403, ultima oară menţionat în 1456), menestrelul Blind Harry (1440–1492), poeţii Sandy Traill, Patrik Johnestoun, Merseir, Roull of Aberdene, Roull of Corstorphin (neidentificaţi), maestrul Robert Henryson (1460–1500), Schir Johne the Ros, Stobo (preotul John Reid), satiricul Quintyne Schaw, poetul Walter Kennedy (ca. 1455 – 1518?).

Sen for the deid remeid is none,
Best is that we for dede dispone,
Eftir our deid that lif may we;
Timor mortis conturbat me.

Şi dacă nu-i, şi dacă nu-i
Un mijloc moartea s-o supui,
Măcar apoi scăpa-vom de
Timor mortis conturbat me.

Traducere G. Tartler.

1595. SHAKESPEARE. *Romeo and Juliet*. 3, 5. Blaga # Iosif. 36 lines.

Author: William SHAKESPEARE (1564-1616).
Text: *Romeo and Juliet*. 3, 5.
Translator: L. Blaga # St. O Iosif.
FrageStellung: Why is it that Juliet becomes IULIA in Romanian? Expand on it. (20 words). Any other comments?

Enter ROMEO *and* JULIET *aloft.*

JULIET
Wilt thou be gone? it is not yet near day:
It was the nightingale, and not the lark,
That pierced the fearful hollow of thine ear;
Nightly she sings on yon pomegranate-tree:
Believe me, love, it was the nightingale.

ROMEO
It was the lark, the herald of the morn,
No nightingale. Look, love, what envious streaks
Do lace the severing clouds in yonder east.
Night's candles are burnt out, and jocund day
Stands tiptoe on the misty mountain tops.
I must be gone and live, or stay and die.

JULIET
Yon light is not daylight, I know it, I:

În zorii zilei.

IULIA
Cum? Vrei să pleci? Departe-i încă ziua.
Privighetoare-a fost, nu ciocârlia,
ce ți-a străpuns urechea speriată.
Ea cântă noaptea-acolo printre rodii.
Iubitul meu, privighetoare-a fost.

ROMEO
E ciocârlia, vestea dimineții.
Nu, nu-i privighetoarea, draga mea,
un roşu tiv au norii-n răsărit.
Noaptea şi-a ars feştilele cu totul.
De plec, voi mai trăi; mor, dacă-ntârziu.

IULIA
Lumina-aceasta nu-i lumina zilei.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

It is some meteor that the sun exhal'd,
To be to thee this night a torch-bearer,
And light thee on thy way to Mantua.
Therefore stay yet; thou need'st not to be gone.

ROMEO
Let me be ta'en, let me be put to death;
I am content, so thou wilt have it so.
I'll say yon grey is not the morning's eye,
'Tis but the pale reflex of Cynthia's brow;
Nor that is not the lark, whose notes do beat
The vaulty heaven so high above our heads.
I have more care to stay than will to go:
Come, death, and welcome! Juliet wills it so.
How is't, my soul? let's talk; it is not day.

JULIET
It is, it is: hie hence, be gone, away!
It is the lark that sings so out of tune,
Straining harsh discords and unpleasing sharps.
Some say the lark makes sweet division;
This doth not so, for she divideth us.
Some say the lark and loathed toad change eyes,
O, now I would they had changed voices too!
Since arm from arm that voice doth us affray,
Hunting thee hence with hunt's-up to the day.
O, now be gone; more light and light it grows.

Dar soarele un făt asemenea
luminii a născut, făclie-n noapte
să-ți lumineze-n drum spre Mantova.
Rămâi, n-ai nicio grabă ca să pleci.

ROMEO
Atunci jertfa gonacilor să fiu!
Sunt mulțumit că vrei să fie-aşa.
Nu-i ochiul dimineții, numai un
reflex ca de pe fruntea Cynthiei.
Ce bolta cerului a nimerit
nu este-al ciocârliei cântec, nu.
Plăcerea-i rămânerea, chin plecarea.
Binevenită, dacă Iulia te vrea,
fii moarte! Inimă, ce este?
Încă-i ziuă! Să mai povestim!

IULIA
E zi! E zi! Ridică-te şi pleacă!
E ciocârlia – pasărea ce cântă.
Şi-i răguşită. A potrivnicie
ea îşi întinde glasul. Da, se spune
că ar cânta prea-dulce ciocârlia,
nu asta însă care ne desparte.
Se spune despre ciocârlii că şi-ar schimba
cu broaştele din baltă ochii.
De şi-ar schimba şi glasul, căci acesta
din brațe unul altuia ne smulge,
şi te goneşte ca-ntr-o vânătoare.
Lumină e, tot mai lumină! Pleacă!

ROMEO
More light and light; more dark and dark our woes!

ROMEO
Lumină e? Tot mai întunecoasă-i
durerea noastră, mai întunecoasă

Traducere L. Blaga.

Enter ROMEO *and* JULIET *aloft.*

JULIET
Wilt thou be gone? it is not yet near day:
It was the nightingale, and not the lark,
That pierced the fearful hollow of thine ear;
Nightly she sings on yon pomegranate-tree:
Believe me, love, it was the nightingale.

ROMEO
It was the lark, the herald of the morn,
No nightingale. Look, love, what envious streaks
Do lace the severing clouds in yonder east.
Night’s candles are burnt out, and jocund day
Stands tiptoe on the misty mountain tops.
I must be gone and live, or stay and die.

JULIET
Yon light is not daylight, I know it, I:
It is some meteor that the sun exhal’d,
To be to thee this night a torch-bearer,
And light thee on thy way to Mantua.
Therefore stay yet; thou need’st not to be gone.

Scena a V-a. Iatacul Julietei. Romeo şi Julieta la fereastră.

JULIETA
Vrei să şi pleci? Departe-i ziua încă!
Privighetoarea fu, nu ciocârlia
Ce-ţi săgeta auzul sperios.
Ea cântă noaptea colea, între rodii...
O, crede-mă, iubitul meu, a fost
Privighetoarea...

ROMEO
Ciocârlia fu...
Ea, care-i solul dimineţii, nu Privighetoarea...
Vezi, iubita mea,
Lumina cea pizmaşă ce tiveşte
Şi norii îi desparte-n răsărit.
Şi-a mistuit opaiţele noaptea,
Pe culmile ce fumegă răsare
Voioasa zi... Atârnă de plecare
Viaţa mea. Întârzierea-i moarte!

JULIETA
O, nu-i lumina zilei, nu-i, iubite,
E-un meteor ce soarele-l trimite
Ca purtător de torţă-n noaptea-aceasta,
Să-ţi lumineze-n drum spre Mantaua!..
Rămâi dar: nu-i nevoie să pleci încă...

ROMEO
Let me be ta'en, let me be put to death;
I am content, so thou wilt have it so.
I'll say yon grey is not the morning's eye,
'Tis but the pale reflex of Cynthia's brow;
Nor that is not the lark, whose notes do beat
The vaulty heaven so high above our heads.
I have more care to stay than will to go:
Come, death, and welcome! Juliet wills it so.
How is't, my soul? let's talk; it is not day.

ROMEO
Da, lasă-i să mă prindă şi să mor!
Mor împăcat, fiindcă tu mi-o ceri!
Nu-i ochiul dimineții-n zarea sură,
E-un pal reflex al frumuseții Cynthiei;
Nu-i ciocârlia ale cărei triluri
Departe peste capetele noastre
Fac să răsune bolțile albastre!
Plecarea-i cea mai groaznică durere,
Zăbava-i fericire... Vino, moarte,
O, vino, dacă Julieta cere...
Iubito, nu-i aşa? Hai să vorbim,
Să povestim, – că ziua e departe.

JULIET
It is, it is: hie hence, be gone, away!
It is the lark that sings so out of tune,
Straining harsh discords and unpleasing sharps.
Some say the lark makes sweet division;
This doth not so, for she divideth us.
Some say the lark and loathed toad change eyes,
O, now I would they had changed voices too!
Since arm from arm that voice doth us affray,
Hunting thee hence with hunt's-up to the day.
O, now be gone; more light and light it grows.

JULIETA
E zi, e zi! Fugi! Du-te. Pleacă-n pripă
E glasul ciocârliei care țipă
Aşa strident în note ascuțite...
Spuneai că-n glasul ei e armonie?..
Dar nu-i, deoarece el ne dezbină...
Şi se mai spune despre ciocârlie
Că ea cu hâda broască-şi schimbă ochii ?
De ce nu ar schimba mai bine glasul!
Că ea te smulge, vai, de lângă mine...
Şi chiotele ei, când ziua vine,
Te-alungă ca un corn de vânătoare...
O, du-te!... S-a făcut lumină mare,
Tot mai lumină...

ROMEO
More light and light; more dark and dark our woes!

ROMEO
Cum? Tot mai lumină!
Tot mai pustiu şi tot mai întuneric!...

Traducere Şt. O. Iosif.

1596. Edmund SPENSER. *The Fairie Queene.* I. I. Lines 1-36. Duțescu. 36 lines.

Author: Edmund SPENSER (1552-1599).
Text: *The Fairie Queene*. Lines 1-36.
Translator: D. Duțescu.
FrageStellung: Do not forget ***The Percy Glossary***: without it you'll be unable to collate. And **COLLATING** is all-important in publishing!

The Faerie Queene.
First Booke. Canto I.

1.
A gentle Knight was pricking on the plaine,
Ycladd in mightie armes and silver shielde,
Wherein old dints of deepe woundes did remaine,
The cruell markes of many' a bloody fielde;
Yet armes till that time did he never wield.
His angry steede did chide his foming bitt,
As much disdayning to the curbe to yield:
Full jolly knight he seemed, and faire did sitt,
As one for knightly giusts and fierce encounters fitt.

2.
And on his brest a bloodie Crosse he bore,
The deare remembrance of his dying Lord,
For whose sweete sake that glorious badge he wore,
And dead, as living, ever him ador'd:

Crăiasa zânelor.
Cartea întâia. Cântul I.

Un mândru Făt da pinteni peste plai,
Înveştmântat în fier, cu scut de-arghir
Pe care zimți de răni adânci vedeai
Tot semn de-ncrâncenate-mpotriviri;
Fier nu purtase încă în turnir;
Sirep fugaci, muşca zăbala grea
Ne-nduplecat să rabde frâul-zbir;
Frumosul Făt, ce falnic se ținea
Ca unul vrednic de-ncleştări, înfiorate prea.

Purta pe pieptu-i cruce sângerie,
Drag suvenir murindului Domn sfânt,
Şi-n dragul Lui purta el crucea vie.
Drag sus în cer, precum şi pe pământ.

Upon his shield the like was also scor'd,
For soveraine hope which in his helpe he had.
Right faithfull true he was in deede and word,
But of his cheere did seeme too solemne sad;
Yet nothing did he dread, but ever was ydrad.

Pe scut acelaşi semn şi-a fost săpând,
Nădejde-naltă-n naltul ajutor;
Cinstit era în faptă şi-n cuvânt,
Dar chipu-i prea înnegurat de-un nor;
El cel mereu temut, ci nicicând temător.

3

Upon a great adventure he was bond,
That greatest Gloriana to him gave,
(That greatest Glorious Queene of Faery lond)
To winne him worshippe, and her grace to have,
Which of all earthly thinges he most did crave:
And ever as he rode his hart did earne
To prove his puissance in battell brave
Upon his foe, and his new force to learne,
Upon his foe, a Dragon horrible and stearne.

Cu mare faptă se ştia dator
Domniței Gloriana cea crăiasă,
Regina-n glorii-a Țării Zânelor –
Lui slavă, şi-al ei har să-şi dobândească,
Cea mai râvnită-avere pământească;
Şi tot gonind, gonind, simțea ardoare
Mult să străluce-n luptă voinicească
Frângând vrăjmaş, ca brațul să-şi măsoare,
Frângând vrăjmaş, Balaur, fiară-ngrozitoare.

Traducere D. Duțescu.

1600. SHAKESPEARE. *As You Like It*. 2.7. Ieronim. 28 lines.

Author: William Shakespeare (1564-1616).
Text: *As You Like It*. 2.7.
Translator: I. Ieronim.
FrageStellung: How do you pronounce JAQUES in English? Please write it in IPA phonetic transcription. What is I.P.A.? Expand on it!

As You Like It. 2. 7.

JAQUES

All the world's a stage,
And all the men and women merely players:
They have their exits and their entrances;
And one man in his time plays many parts,
His acts being seven ages. At first the infant,
Mewling and puking in the nurse's arms.
And then the whining school-boy, with his satchel
And shining morning face, creeping like snail
Unwillingly to school. And then the lover,
Sighing like furnace, with a woeful ballad
Made to his mistress' eyebrow. Then a soldier,
Full of strange oaths and bearded like the pard,
Jealous in honour, sudden and quick in quarrel,
Seeking the bubble reputation
Even in the cannon's mouth. And then the justice,

Cum vă place. 2. 7.

JAQUES

Lumea întreagă e o scenă,
Toți bărbații şi femeile doar nişte actori:
Au intrările şi ieşirile lor;
Iar un singur om joacă multe roluri în viață,
Actele lui fiind cele şapte vârste. Copil mai întâi,
Scânceşte şi varsă în brațele doicii.
Apoi şcolar plângându-se, cu ghiozdanul lui
Şi fața proaspătă dimineața, târându-se ca melcul
Fără nici un chef la şcoală. Apoi îndrăgostitul,
Oftând ca foalele nişte balade pline de suspin
Pentru chipul iubitei. Soldat după aceea,
Cu înjurături nemaipomenite, bărbos ca leopardul,
Plin de ambiție pentru gloria lui, iute,
Deodată se-ncaieră, cătând balonul faimei
Chiar şi în gură de tun. Pe urmă judecător,

In fair round belly with good capon lined,
With eyes severe and beard of formal cut,
Full of wise saws and modern instances;
And so he plays his part. The sixth age shifts
Into the lean and slipper'd pantaloon,
With spectacles on nose and pouch on side,
His youthful hose, well saved, a world too wide
For his shrunk shank; and his big manly voice,
Turning again toward childish treble, pipes
And whistles in his sound. Last scene of all,
That ends this strange eventful history,
Is second childishness and mere oblivion,
Sans teeth, sans eyes, sans taste, sans everything.

Cu burta rotundă, căptuşită de claponi din cei buni
Cu ochii severi şi barba tunsă domneşte,
Plin de zicale înțelepte şi pilde moderne;
Astfel îşi joacă rolul. Cea de-a şasea vârstă se schimbă
În nişte nădragi slăbănogi şi papuci,
Ochelarii pe nas şi chimirul într-o parte,
Pantalonii din tinerețe, păstrați, sunt largi cât hăul
Pe coapsele micşorate; vocea puternică, bărbătească,
I s-a-ntors la glasul pițigăiat de copil, țiuie
Şi fluieră în auz. Ultima scenă din toate,
Care încheie ciudata istorie plină de evenimente
Este a doua copilărie şi totala uitare,
Fără dinți, fără ochi, fără gust, fără nimic.

Traducere I. Ieronim.

1604. SHAKESPEARE. ***Measure for Measure***. 3. 1. Ieronim. 39 lines.

Author: William Shakespeare (1564-1616).
Text: *Measure for Measure*. 3. 1.
Translator: I. Ieronim.
FrageStellung: Do you know this play? If not, why not? How long would it take to have it at your finger tips? It is far easier than ***Hamlet***!

Measure for Measure. 3.1.

DUKE VINCENTIO

Be absolute for death; either death or life
Shall thereby be the sweeter. Reason thus with life:
If I do lose thee, I do lose a thing
That none but fools would keep: a breath thou art,
Servile to all the skyey influences,
That dost this habitation, where thou keep'st,
Hourly afflict: merely, thou art death's fool;
For him thou labour'st by thy flight to shun
And yet runn'st toward him still. Thou art not noble;
For all the accommodations that thou bear'st
Are nursed by baseness. Thou'rt by no means valiant;
For thou dost fear the soft and tender fork
Of a poor worm. Thy best of rest is sleep,
And that thou oft provokest; yet grossly fear'st
Thy death, which is no more. Thou art not thyself;

Măsură pentru măsură. 3. 1.

DUCELE

De moarte fii sigur; aşa îţi vor fi mai dulci
Şi viaţa şi moartea. Tu spune vieţii:
Dacă te pierd, eu pierd un lucru pe care
Doar nebunii şi l-ar dori: o respirare eşti,
Supus puterilor stelare pe care le-nduri
În orice loc al hălăduirii tale
Oră de oră: eşti măscăriciul morţii;
Îţi dai şi sufletul fugind de moarte
Dar mereu către ea alergi. Nobil nu eşti,
Când bunurile vieţii tale în lume
Se hrănesc din josnicie. Nu eşti viteaz,
Când ţi-e frică de furca moale, fragedă
A unui biet vierme. Somnul e odihnitor,
Şi-l cauţi de-atâtea ori; dar te sperie
Moartea care este acelaşi lucru.

For thou exist'st on many a thousand grains
That issue out of dust. Happy thou art not;
For what thou hast not, still thou strivest to get,
And what thou hast, forget'st. Thou art not certain;
For thy complexion shifts to strange effects,
After the moon. If thou art rich, thou'rt poor;
For, like an ass whose back with ingots bows,
Thou bear's thy heavy riches but a journey,
And death unloads thee. Friend hast thou none;
For thine own bowels, which do call thee sire,
The mere effusion of thy proper loins,
Do curse the gout, serpigo, and the rheum,
For ending thee no sooner. Thou hast nor youth nor age,
But, as it were, an after-dinner's sleep,
Dreaming on both; for all thy blessed youth
Becomes as aged, and doth beg the alms
Of palsied eld; and when thou art old and rich,
Thou hast neither heat, affection, limb, nor beauty,
To make thy riches pleasant. What's yet in this
That bears the name of life? Yet in this life
Lie hid moe thousand deaths: yet death we fear,
That makes these odds all even.

Nu eşti tu însuți; mii de boabe ale țărânii
Te-au alcătuit. Fericit nu eşti; tânjind
După ceea ce nu ai, tu mereu dai uitării
Cele ce ai. Statornic nu eşti;
Starea ta se schimbă curios după lună,
Când eşti bogat de fapt eşti sărac;
Ca un măgar cocoşat sub lingouri
Duci bogăția cea grea un singur drum
Şi te descarcă moartea. Nu ai apropiați;
Progeniturile care te recunosc,
Cele ieşite din vintrele tale,
Blestemă guta, scărpinarea pielii şi ruptoarea
Că nu mai mori o dată. Nu ai tinerețe,
Nici bătrânețe, ci un fel de somn al după-amiezii
Când visezi la amândouă; sfânta tinerețe
Tu o-mbătrâneşti tânjind la darurile
Bătrânilor țepeni; o dată ajuns bătrân şi bogat
Unde-ți sunt patima, căldura, muşchii, frumusețea,
Unde-i plăcerea bogăției. Viața ce mai este
Pentru tine? De mii de ori moartea se-ascunde
În viață: şi totuşi de moarte ne este frică,
Ea care toate relele nivelează.

Traducere I. Ieronim.

1609a. SHAKESPEARE. *Sonnet 97*. Pillat. 14 lines.

Author: William Shakespeare (1564-1616).
Text: *Sonnet 97.*
Translator: I. Pillat.
FrageStellung: Shakespeare was a great one for Sonnets. Do not dismiss them easily... Some are worth learning by heart: look at Sonnet 66. The number of translations is more than imposing... Why have so many bothered to translate it? Compare S 97 with S 66. Where do you get?

Sonnet 97.

How like a winter hath my absence been
From thee, the pleasure of the fleeting year!
What freezings have I felt, what dark days seen!
What old December's bareness everywhere!
And yet this time removed was summer's time;
The teeming autumn, big with rich increase,
Bearing the wanton burden of the prime,
Like widow'd wombs after their lords' decease:
Yet this abundant issue seemed to me
But hope of orphans, and unfathered fruit;
For summer and his pleasures wait on thee,
And, thou away, the very birds are mute:
Or, if they sing, 'tis with so dull a cheer,
That leaves look pale, dreading the winter's near.

Sonetul 97.

La fel ca iarna mi-a fost lipsa ta,
O, tu plăcerea omului ce piere!
Ce înghețat eram, cum vremuia!
Ce ger pustiu pe toate sta-n putere!
Şi totuşi adia văratic soare
Şi toamna ne sporea bogată-n tort.
Purtând o caldă binecuvântare
Ca trup de văduvă când soțu-i mort –
Dar tot belşugul îmi părea nedreaptă
Nădejde fără floare, rod sărac.
Când bucuria verii te aşteaptă
Şi tu ai plecat, chiar păsările tac.
Ori de mai cântă, e cu-atâta jale
Că frunzele pălesc pe-a iernii cale.

Traducere I. Pillat.

1609b. SHAKESPEARE. *Sonnet 66*. Pruteanu # Frunzetti # Tomozei # Grigorescu # Rezuş # Pintilie. 14 lines.

Author: William Shakespeare (1564-1616).
Text: *Sonnet 66.*
Translator: G. Pruteanu # I. Frunzetti # Gh. Tomozei # D. Grigorescu # P. Rezuş # N. Pintilie.
FrageStellung: This sounds so much like (Nobel 2009) Herta Müller hitting hard the Romanian half-century-long Communist Establishment! Was Shakespeare the Poet a born dissident? Were all these translators inveterate and vituperating dissidents too? Or was Shakespeare above Censorship? This is no joke. And has Post-Communism much changed the picture? Or am I all wrong asking all these silly questions?

Sonnet 66.

Tir'd with all these, for restful death I cry:
As, to behold desert a beggar born,
And needy nothing trimm'd in jollity,
And purest faith unhappily forworn,

And gilded honour shamefully misplac'd,
And maiden virtue rudely strumpeted,
And right perfection wrongfully disgrac'd,
And strength by limping sway disabled,

And folly (doctor-like) controlling skill,
And simple truth miscall'd simplicity,
And captive good attending captain ill.

Sonetul 66.

Lehămetit de tot, aş vrea să mor:
Să nu mai văd netrebnici îmbuibați,
Pe cei cinstiți, în cerşetori schimbați,
Credința, marfă ieftină-n obor,

Fecioara pură – scoasă la mezat,
Onoarea – aur fals, înşelător,
Cel drept, de forța strâmbă-nfrânt uşor
Desăvârşirea luată drept păcat,

Frumosul – zugrumat de-un zbir mârşav,
Cuminții – bănuiți de nebunie,
Curatul adevăr – numit prostie,

And art made tongue-tied by authority,

Tir'd with all these, from these would I be gone
Save that, to die, I leave my love alone.

Şi Binele – dat Răului ca sclav…

De toate scap, de fac ultimul pas,
Dar, dacă mor – iubirea-mi cui o las?

Traducere G. Pruteanu.

Sonnet 66.

Tir'd with all these, for restful death I cry:
As, to behold desert a beggar born,
And needy nothing trimm'd in jollity,
And purest faith unhappily forworn,

And gilded honour shamefully misplac'd,
And maiden virtue rudely strumpeted,
And right perfection wrongfully disgrac'd,
And strength by limping sway disabled,

And folly (doctor-like) controlling skill,
And simple truth miscall'd simplicity,
And captive good attending captain ill.
And art made tongue-tied by authority,

Tir'd with all these, from these would I be gone
Save that, to die, I leave my love alone.

Sonetul 66.

Scârbit de toate, tihna morții chem;
Sătul să-l văd cerşind pe omul pur,
Nemernicia-n purpuri şi-n huzur,
Credința – marfã, legea sub blestem.

Onoarea – aur calp, falsificat,
Virtutea fecioriei târguită,
Desăvârşirea jalnic umilită,
Cel drept, de forța şchioapă dezarmat,

Şi arta sub căluşe amuțind;
Să văd prostia – dascăl la cuminți
Şi adevărul – semn al „slabei minți",
Şi Binele slujind ca rob la rele...

Scârbit de tot, de toate mă desprind,
Doar că, murind, fac rău iubirii mele.

Traducere I. Frunzetti.

Sonnet 66.

Tir'd with all these, for restful death I cry:
As, to behold desert a beggar born,
And needy nothing trimm'd in jollity,
And purest faith unhappily forworn,

And gilded honour shamefully misplac'd,
And maiden virtue rudely strumpeted,
And right perfection wrongfully disgrac'd,
And strength by limping sway disabled,

And folly (doctor-like) controlling skill,
And simple truth miscall'd simplicity,
And captive good attending captain ill.
And art made tongue-tied by authority,

Tir'd with all these, from these would I be gone
Save that, to die, I leave my love alone.

Sonetul 66.

Scârbit de tot, izbava morții chem,
cel drept cerşeşte, laşul îşi arogă,
nevolnic, a magnificenții togă
şi gândul pur se stinge sub blestem.

Cinstirea-i împărțită grosolan,
e pângărită casta feciorie,
perfecțiunea-i frântă de urgie
şi-ngenuncheat, orice sublim elan.

A artei gură trândavu-o astupă,
nerodul, iscusinții-i porunceşte
şi adevărul singur se smereşte
robit mişelului ce stă să-l rupă.

Scârbit de tot, m-aş stinge fără glas,
dar dragostea, murind, cui să o las?

Traducere Gh. Tomozei.

Sonnet 66.

Tir'd with all these, for restful death I cry:
As, to behold desert a beggar born,
And needy nothing trimm'd in jollity,
And purest faith unhappily forworn,

And gilded honour shamefully misplac'd,
And maiden virtue rudely strumpeted,
And right perfection wrongfully disgrac'd,
And strength by limping sway disabled,

And folly (doctor-like) controlling skill,
And simple truth miscall'd simplicity,
And captive good attending captain ill.
And art made tongue-tied by authority,

Tir'd with all these, from these would I be gone
Save that, to die, I leave my love alone.

Sonetul 66.

Sătul de toate, caut tihna morţii,
Să nu mai văd slăvit pe cel nemernic,
Şi pe sărac cerşind în fața porții,
Şi pe cel rău hulind pe cel cucernic,

Şi pe cinstit de cinste având teamă
Şi fecioria pradă umilinţei,
Şi împlinirea neluată-n seamă,
Şi forța la cheremul neputinței,

Şi artele de pumn încăluşate,
Şi doctor rațiunii, nebunia,
Şi adevărul simplu, simplitate,
Şi binele slujind neomenia!

Sătul de toate, toate le-aş lăsa,
Dar dacă mor cui las iubirea mea?

Traducere D. Grigorescu şi N.Chirică.

Sonnet 66.

Tir'd with all these, for restful death I cry:
As, to behold desert a beggar born,
And needy nothing trimm'd in jollity,
And purest faith unhappily forworn,

And gilded honour shamefully misplac'd,
And maiden virtue rudely strumpeted,
And right perfection wrongfully disgrac'd,
And strength by limping sway disabled,

And folly (doctor-like) controlling skill,
And simple truth miscall'd simplicity,
And captive good attending captain ill.
And art made tongue-tied by authority,

Tir'd with all these, from these would I be gone
Save that, to die, I leave my love alone.

Sonetul 66.

De toate dezgustat, strig după moarte,
când văd cerşind pe omul drept şi pur,
pe sec şi ticălos ajuns departe,
credința dalbă stinsă de sperjur,

onoarea scumpă – lucru de ocară
şi fecioria – marfă de vândut,
desăvârşirea stând umil la scară,
puterea oarbă zăngănind din scut,

iar arta la sătui netrebnici roabă
ştiința – ucenică a prostiei,
spunând minuni pe cel cu mintea slabă
şi binele slujindu-i mişeliei.

Scârbit de toate, ca să mor aş vrea,
dar, mort, ar ispăşi iubirea mea.

Traducere P. Rezuş

Sonnet 66.

Tir'd with all these, for restful death I cry:
As, to behold desert a beggar born,
And needy nothing trimm'd in jollity,
And purest faith unhappily forworn,

And gilded honour shamefully misplac'd,
And maiden virtue rudely strumpeted,
And right perfection wrongfully disgrac'd,
And strength by limping sway disabled,

And folly (doctor-like) controlling skill,
And simple truth miscall'd simplicity,
And captive good attending captain ill.
And art made tongue-tied by authority,

Tir'd with all these, from these would I be gone
Save that, to die, I leave my love alone.

Sonetul 66.

Sătul de tot spre-a morții tihnă țip –
Să nu-l mai văd pe vrednic cerşetor,
Pe mărginit gătit în falnic chip,
Credința dată relei sorți de zor

Şi cinstea-mpodobită ruşinos
Şi fecioria pângărită-oricând
Şi chiar desăvârşirea dată jos
Şi dreptul sub puterea şchioapă stând

Şi graiul artei sub căluş închis
Şi nebunia doctor pe dibaci
Şi adevărul nerozie zis
Şi bunul pe cel rău având cârmaci.

Sătul de tot, să scap de tot aş vrea,
Ci, mort, stingheră-mi las iubirea mea.

Traducere N. Pintilie.

1609c. SHAKESPEARE. *Sonnet 18*. Tartler. 14 lines.

Author: William Shakespeare (1564-1616).
Text: *Sonnet 18*.
Translator: G. Tartler.
FrageStellung: Quite different in tone this Sonnet, if compared with S 66! And as famous, for this is the one everybody knows by heart. How about you learning it too? ### Would you agree with the translation of the last two lines? What is the meaning of "this"?

Sonnet 18.

Shall I compare thee to a summer's day?
Thou art more lovely and more temperate.
Rough winds do shake the darling buds of May,
And summer's lease hath all too short a date.
Sometime too hot the eye of heaven shines,
And often is his gold complexion dimm'd;
And every fair from fair sometime declines,
By chance or nature's changing course untrimm'd;
But thy eternal summer shall not fade
Nor lose possession of that fair thou ow'st;
Nor shall Death brag thou wander'st in his shade,
When in eternal lines to time thou grow'st:
 So long as men can breathe or eyes can see,
 So long lives this, and this gives life to thee.

Sonetul 18.

Să te asemăn cu o zi de vară?
Frumsețe şi balanță ai mai mult.
În mai, ades furtuni muguri doboară,
Iar verile-s prea scurte, şi-n tumult.
De multe ori cerescul ochi prea arde,
Sau cețuri auriul chip l-au şters,
Şi ce-i frumos din frumusețe scade
Întâmplător, sau de-al naturii mers.
Dar veşnica ta vară nu se duce,
Minunea chipului tu n-o să-ți schimbi,
Nu te umbreşte moartea-ntre năluce
Când în eterne versuri creşti în timp.
 Cât mai respiră-n lume om, cât ochiu-nvață,
 Trăi-va şi acest poem şi-ți va da viață.

Traducere G. Tartler.

1611. SHAKESPEARE. *The Tempest*. 4.1. Ieronim. 18 lines.

Author: William Shakespeare (1564-1616).
Text: *The Tempest*. 4. 1.
Translator: I. Ieronim.
FrageStellung: Can this play, as a whole, be interpreted as a PARABLE ? (Bearing in mind that PARABLE is a rhetorical device...)

The Tempest. 4. 1.

PROSPERO

You do look, my son, in a moved sort,
As if you were dismay'd: be cheerful, sir.
Our revels now are ended. These our actors,
As I foretold you, were all spirits and
Are melted into air, into thin air:
And, like the baseless fabric of this vision,
The cloud-capp'd towers, the gorgeous palaces,
The solemn temples, the great globe itself,
Ye all which it inherit, shall dissolve
And, like this insubstantial pageant faded,
Leave not a rack behind. We are such stuff

As dreams are made on, and our little life
Is rounded with a sleep. Sir, I am vex'd;
Bear with my weakness; my, brain is troubled:

Furtuna. 4. 1.

PROSPERO

Se vede că eşti impresionat, fiule,
Te-ai întristat: înseninează-te.
Petrecerea s-a sfârşit. Actorii noştri,
Cum ți-am spus, au fost doar nişte spirite,
S-au topit în aer, în aerul subțire:
Asemenea țeserii imateriale a unei iluzii,
Turlele ce mângâie norii, palatele strălucite,
Solemnele temple, globul pe de-a-ntregul,
Şi voi toți care sunteți vă veți topi
Aşa cum a pălit acest cortegiu de umbre
Şi nici fir de ceață nu va rămâne în urmă.
Suntem făcuți din substanța
Viselor, iar măraunta noastră viață
E încojurată de somn. Sunt necăjit.
Iartă-mi slăbiciunea. Sunt tulburat în suflet.

Be not disturb'd with my infirmity:
If you be pleased, retire into my cell
And there repose: a turn or two I'll walk,
To still my beating mind.

Nu te nelinişti de suferința mea:
Te rog, retrage-te în colibă
Şi te odihneşte: eu mă plimb puțin,
Să-mi aşez mintea răscolită.

Traducere I. Ieronim.

1616. Ben JONSON. *To Celia*. Blaga. 16 lines.

Author: Ben JONSON (1572-1637).
Text: *To Celia.*
Translator: L. Blaga.
FrageStellung: With the help of **The List of Figures of Speech** in ***The Appendix***, discuss five or six Literary Devices found in this poem! No easy job, if you are not familiar with Rhetoric... But if you do want to write in this life of yours, you better make up for this vacuum... Remember that nowadays All Western Politicians take secret lessons of Rhetoric; the most notorious among them was British Prime Minister Tony Blair...

To Celia.

Drink to me only with thine eyes,
And I will pledge with mine;
Or leave a kiss but in the cup
And I'll not look for wine.
The thirst that from the soul doth rise
Doth ask a drink divine;
But might I of Jove's nectar sup,
I would not change for thine.

I sent thee late a rosy wreath,
Not so much honouring thee
As giving it a hope that there
It could not wither'd be;
But thou thereon didst only breathe,
And sent'st it back to me;

Către Celia.

Închină pentru mine doar cu ochii.
Cu ochii mei eu pentru tine-nchin.
Sau lasă numai un sărut în cupă,
din gol să-l beau în loc de orice vin.
Sete ce din suflet se ridică
cere dumnezeiască băutură;
Nectar ceresc de mi-ar întinde Joe,
pe-al tău eu l-aş lua, dulce făptură.

Cunună ți-am trimis mai ieri, de roze,
nu preamărire pentru a-ți aduce,
ci doar speranță dându-i că la tine
nu poate niciodată să se-usuce.
Parfumul tu l-ai inspirat o dată,
mi-ai retrimis cununa, semn de bine.

Since when it grows, and smells, I swear,
Not of itself but thee!

De-atunci, miresmele desfăşurându-şi,
ea creşte, nu prin sine, ci prin tine.

Traducere L. Blaga.

1635a. John DONNE. *A Lecture upon the Shadow*. 26 lines.

Author: John DONNE (1572-1631).
Text: *A Lecture Upon the Shadow.*
Translator:
FrageStellung: a. What do you know about John Donne? (20 words).
b. Can you find a place where T.S. Eliot almost quotes the extended metaphor in this poem (the 'conceit') in *The Waste Land*?

A Lecture Upon the Shadow

Stand still, and I will read to thee
A lecture, Love, in Love's philosophy.
These three hours that we have spent,
Walking here, two shadows went
Along with us, which we ourselves produced.
But, now the sun is just above our head,
We do those shadows tread,
And to brave clearness all things are reduced.
So whilst our infant loves did grow,
Disguises did, and shadows, flow
From us and our cares ; but now 'tis not so.

That love hath not attain'd the highest degree,
Which is still diligent lest others see.

Except our loves at this noon stay,

We shall new shadows make the other way.
    As the first were made to blind
    Others, these which come behind
Will work upon ourselves, and blind our eyes.
If our loves faint, and westerwardly decline,
    To me thou, falsely, thine
    And I to thee mine actions shall disguise.
The morning shadows wear away,
But these grow longer all the day ;
But O ! love's day is short, if love decay.

Love is a growing, or full constant light,
And his short minute, after noon, is night.

1635b. John DONNE. *Ecstasy*. Doinaş. 76 lines.

Author: John DONNE (1572-1631).
Text: *The Ecstasy*.
Translator: St. A. Doinaş.
FrageStellung: a. What do you know about John Donne? (20 words)
b. Can you figure out for yourself how John Donne improved upon the use of metaphor in his poems?

The Ecsatsy.

Where, like a pillow on a bed,
A pregnant bank swell'd up, to rest
The violet's reclining head,
Sat we two, one another's best.

Our hands were firmly cemented
By a fast balm, which thence did spring ;
Our eye-beams twisted, and did thread
Our eyes upon one double string.

So to engraft our hands, as yet
Was all the means to make us one ;
And pictures in our eyes to get
Was all our propagation.

As, 'twixt two equal armies, Fate

Extazul.

Acolo unde, ca o pernă-n pat,
Poiana se umfla pentru-a susține
Al purei violete cap plecat,
Unul comoară celuilalt, cu tine

Eram întins. Unite-ntr-un balsam
Curgând din ele, mâinile în pace
Și ochii, împreună, ni-i lăsam
Pe-un fir unic pe care fusu-l toarce,

Acest altoi de mâini era, acum,
Singurul mod al nostru de-a fi una,
Iar chipurile-n ochi, născând ca-n fum,
Unicul mod de a procrea într-una.

Cum Soarta, între două mari oștiri,

Suspends uncertain victory,
Our souls—which to advance their state,
Were gone out—hung ‘twixt her and me.

And whilst our souls negotiate there,
We like sepulchral statues lay ;
All day, the same our postures were,
And we said nothing, all the day.

If any, so by love refined,
That he soul’s language understood,
And by good love were grown all mind,
Within convenient distance stood,

He—though he knew not which soul spake,
Because both meant, both spake the same—
Might thence a new concoction take,
And part far purer than he came.

This ecstasy doth unperplex
(We said) and tell us what we love ;
We see by this, it was not sex ;
We see, we saw not, what did move :

But as all several souls contain
Mixture of things they know not what,
Love these mix’d souls doth mix again,
And makes both one, each this, and that.

Întârzie nesigura izbândă,
(Ieşind din trupuri, pentru convorbiri)
Stăteau a noastre suflete la pândă.

Şi-n timp ce ele discutau, noi doi
Zăceam ca nişte statui pe morminte;
O zi am stat aşa, iar între noi
N-au fluturat, cât a fost zi, cuvinte.

Iar dacă cineva, deprins de-Amor
A sufletelor limbă a-nţelege,
Şi, transformat de dragoste-n uşor,
Pur spirit, ar fi dat pe-acolo-a trece,

(Chiar neştiind ce suflet a vorbit,
Căci ele-n gând şi grai la fel arată)
Mai împlinit în sine-ar fi pornit
Şi mult mai pur decât a fost vreodată.

Acest extaz (ziceam) ne-a arătat
Tot ce iubim, ne-a scos din neştiinţă;
Vedeam că sexul nu era chemat,
Vedeam că n-am văzut ce ia fiinţă:

Ci, precum ştim de-un singur suflet că
I-amestec de puteri ascunse nouă,
Iubirea sufletele-amestecă,
Din două face unul, dar sunt două.

A single violet transplant,
The strength, the colour, and the size—
All which before was poor and scant—
Redoubles still, and multiplies.

When love with one another so
Interanimates two souls,
That abler soul, which thence doth flow,
Defects of loneliness controls.

We then, who are this new soul, know,
Of what we are composed, and made,
For th' atomies of which we grow
Are souls, whom no change can invade.

But, O alas ! so long, so far,
Our bodies why do we forbear?
They are ours, though not we ; we are
Th' intelligences, they the spheres.

We owe them thanks, because they thus
Did us, to us, at first convey,
Yielded their senses' force to us,
Nor are dross to us, but allay.

On man heaven's influence works not so,
But that it first imprints the air ;
For soul into the soul may flow,
Though it to body first repair.

Mutați o violetă-n alt pământ:
Culoare, forță, talie (ah, câte
Boleau, până acum, sărace-n vânt)
Țâșnesc și se-nmulțesc, mai hotărâte.

Când dragostea însuflețește-așa
Un suflet cu-altul, sufletul cel mare,
Născut din ele, va împlătoșa
Cusururile vechi din fiecare.

Noi deci, un suflet nou acum fiind,
Știm ce suntem și știm ce ne compune,
Căci elementele ce-n noi se prind
Sunt suflete, și nu au stricăciune.

Dar vai! de ce uitarăm amândoi
De trupurile noastre, în tăcere?
Sunt ale noastre, chiar de nu sunt noi;
Noi suntem duhuri, ele ne sunt sfere.

Datornici le suntem, căci ele-ntâi
Nouă pe noi ne-au deșteptat, ca straje;
Ne-au dat puteri și simțuri – căpătâi;
Nu drojdie ne sunt, ci aliaje.

Numai lăsându-și urma-n aer blând
Ne țese Cerul soartă și răsuflet:
Așa și sufletul, numai trecând
Pe calea trupului, se varsă-n suflet.

As our blood labours to beget
Spirits, as like souls as it can ;
Because such fingers need to knit
That subtle knot, which makes us man ;

So must pure lovers' souls descend
To affections, and to faculties,
Which sense may reach and apprehend,
Else a great prince in prison lies.

To our bodies turn we then, that so
Weak men on love reveal'd may look ;
Love's mysteries in souls do grow,
But yet the body is his book.

And if some lover, such as we,
Have heard this dialogue of one,
Let him still mark us, he shall see
Small change when we're to bodies gone.

Cum sângele-ar vrea spirite să dea
Asemeni sufletelor de curate,
Căci nodul omenesc, a se-nnoda,
Numai cu-atare degete se poate,

Așa un suflet pur de-ndrăgostiți
Coboară la pasiuni, la calde danțuri,
De simțurile lor înlănțuiți.
Altfel, un mare Prinț rămâne-n lanțuri.

Deci, înapoi la trupuri, biet norod,
Numai așa de dragoste ai parte.
Taina iubirii-n suflete dă rod,
Dar totuși trupu-i poartă marea carte.

Dacă-un iubit, ca noi, va asculta
Acest cuvânt al unuia, sub astre,
Să fie-atent: abia ne vom schimba,
Când vom ajunge-n trupurile noastre.

Traducere Șt. A. Doinaș.

1711. Alexander POPE. *Essay on Criticism.* Lines 1-184. Levițchi. 184 lines.

Author: Alexander POPE (1688-1744).
Text: *Essay on Criticism*. Lines 1-184.
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: a. Learn the very first two lines by heart and throw them in the face of any Romanian that does not know English!
b. Do these ideas sound familiar to you? Is the Romanian language in which the poem is translated as familiar to you as the ideas?

Essay on Criticism.

‘Tis hard to say, if greater Want of Skill
Appear in Writing or in Judging ill,
But, of the two, less dang’rous is th’ Offence,
To tire our Patience, than mis-lead our Sense:
Some few in that, but Numbers err in this,
Ten Censure wrong for one who Writes amiss;
A Fool might once himself alone expose,
Now One in Verse makes many more in Prose.
‘Tis with our Judgments as our Watches, none
Go just alike, yet each believes his own.
In Poets as true Genius is but rare,
True Taste as seldom is the Critick’s Share;
Both must alike from Heav’n derive their Light,
These born to Judge, as well as those to Write.
Let such teach others who themselves excell,

Eseu despre critică.

E greu de spus ce-i mai lipsit de har:
Poemul prost sau prostul comentar.
Mai rău e însă să nu ne plictisim,
Ci buna judecată s-o smintim.
Prost scriu câțiva, dar critică-un sobor –
Cam zece la un slab stihuitor.
Un tont dă singur seamă, ci prin rime
El odrăsleşte-n proză o mulțime.
Ca ornicul ni-e mintea – bine, rău,
Merg altfel toate, dar tu-l crezi pe-al tău.
La critici gustul e la fel de rar
Precum e la poeți cerescul dar,
De eşti născut să critici sau să scrii,
Să te îndrume-a cerului făclii.
Pe alții să-i învețe negreşit

And censure freely who have written well.
Authors are partial to their Wit, 'tis true,
But are not Criticks to their Judgment too?
Yet if we look more closely, we shall find
Most have the Seeds of Judgment in their Mind;
Nature affords at least a glimm'ring Light;
The Lines, tho' touch'd but faintly, are drawn right.
But as the slightest Sketch, if justly trac'd,
Is by ill Colouring but the more disgrac'd,
So by false Learning is good Sense defac'd.
Some are bewilder'd in the Maze of Schools,
And some made Coxcombs Nature meant but Fools.
In search of Wit these lose their common Sense,
And then turn Criticks in their own Defence.
Each burns alike, who can, or cannot write,
Or with a Rival's or an Eunuch's spite.
All Fools have still an Itching to deride,
And fain wou'd be upon the Laughing Side;
If Maevius Scribble in Apollo's spight,
There are, who judge still worse than he can write
Some have at first for Wits, then Poets past,
Turn'd Criticks next, and prov'd plain Fools at last;
Some neither can for Wits nor Criticks pass,
As heavy Mules are neither Horse or Ass.
Those half-learn'd Witlings, num'rous in our Isle,
As half-form'd Insects on the Banks of Nile:
Unfinish'd Things, one knows now what to call,
Their Generation's so equivocal:
To tell 'em, wou'd a hundred Tongues require,
Or one vain Wit's, that might a hundred tire.

Doar cei aleşi, ce-au scris desăvârşit.
Autorul prea se-ncrede-n har, e drept,
Ci-un critic n-ar jura că-i prea-nțelept?
Sămânța judecății de temei
Nu le lipseşte multora din ei:
Un strop de soare tot le-a fost menit,
Conturul, şters cum e, nu e greşit;
Cum însă orice a culorii pată
Îl face slut, şi dreapta judecată
De-nvățătura proastă e strâmbată.
Pe mulți îi strică şcolile, iar mulți,
Din fire tâmpi, devin fudui inculți;
Râvnind talentul, pierd a minții stea
Şi se fac critici... spre a se apăra!
Toți „ard” nespus, de sunt sau nu chemați,
Cu ură de emuli sau de castrați.
Netotul aflǎ veşnic un cusur
Spre-a fi în ton cu-acei ce râd şi-njur'.
Când Mevius pe-Apolo-l dă-n tărbacă,
Se află critici şui cari să-l întreacă.
Mulți trec drept oameni culți, apoi rapsozi,
Pe urmă critici, şi-n sfârşit nerozi.
Mulți nu-s nici critici, dar nici scribi încai,
Precum catârii – nici măgari, nici cai.
Avem duium de semidocți fudui,
Muşiță de pe malul Nilului,
Neisprăviți fără un nume-anume,
Din îndoielnic neam veniți pe lume;
Doar mii de limbi sau una doar – sadea,
A fantelui! Îi poate număra.

But you who seek to give and merit Fame,
And justly bear a Critick's noble Name,
Be sure your self and your own Reach to know.
How far your Genius, Taste, and Learning go;
Launch not beyond your Depth, but be discreet,
And mark that Point where Sense and Dulness meet.
Nature to all things fix'd the Limits fit,
And wisely curb'd proud Man's pretending Wit:
As on the Land while here the Ocean gains,
In other Parts it leaves wide sandy Plains;
Thus in the Soul while Memory prevails,
The solid Pow'r of Understanding fails;
Where Beams of warm Imagination play,
The Memory's soft Figures melt away.
One Science only will one Genius fit;
So vast is Art, so narrow Human Wit;
Not only bounded to peculiar Arts,
But oft in those, confin'd to single Parts.
Like Kings we lose the Conquests gain'd before,
By vain Ambition still to make them more:
Each might his sev'ral Province well command,
Wou'd all but stoop to what they understand.
First follow NATURE, and your Judgment frame
By her just Standard, which is still the same:
Unerring Nature, still divinely bright,
One clear, unchang'd and Universal Light,
Life, Force, and Beauty, must to all impart,
At once the Source, and End, and Test of Art
Art from that Fund each just Supply provides,
Works without Show, and without Pomp presides:

Tu, ce-mparţi slava şi-o râvneşti şi vrei
Să ţi se spună Critic cu temei,
Să ştii ce caţi şi de ce eşti în stare
Ca-nvăţătură, gust şi înzestrare.
Te-ntinde cât ţi-e plapoma şi pune
Hotar între absurd şi-nţelepciune.
Natura toate le-a-ngrădit cu rost,
Deci şi pe om, înfumurat şi prost.
Cum, colo, mările-n uscat se-mplânt,
Iar colo dezvelesc întins pământ,
Şi-n suflet, cât memoria domneşte,
Solida raţiune se-ofileşte.
A-nchipuirii flacără omoară
Memoria cu-a ei figuri de ceară
Doar un tărâm i-e geniului menit;
E vastă arta, omul mărginit,
Restrâns la anumite arte, ori
La părţi ale acestor – deseori.
Ca regii pierdem tot ce-am cucerit,
În vana râvnă de-a avea-ndoit.
Oricine ar putea fi domn în lege
De s-ar opri la ceea ce-nţelege.
Întâi urmaţi Natura, judecând
Cu-al ei tipar, acelaşi orişicând.
Ea nu dă greş – magnifică, divină,
Universală, veşnică lumină,
Al artei ţel, măsură şi izvor,
Dă viaţă, forţă, farmec tuturor.
Din astă visterie arta-mparte,
Lucrând tăcut, fără serbări deşarte;

In some fair Body thus th' informing Soul
With Spirits feeds, with Vigour fills the whole,
Each Motion guides, and ev'ry Nerve sustains;
It self unseen, but in th' Effects, remains.
Some, to whom Heav'n in Wit has been profuse.
Want as much more, to turn it to its use,
For Wit and Judgment often are at strife,
Tho' meant each other's Aid, like Man and Wife.
'Tis more to guide than spur the Muse's Steed;
Restrain his Fury, than provoke his Speed;
The winged Courser, like a gen'rous Horse,
Shows most true Mettle when you check his Course.
Those RULES of old discover'd, not devis'd,
Are Nature still, but Nature Methodiz'd;
Nature, like Liberty, is but restrain'd
By the same Laws which first herself ordain'd.
Hear how learn'd Greece her useful Rules indites,
When to repress, and when indulge our Flights:
High on Parnassus' Top her Sons she show'd,
And pointed out those arduous Paths they trod,
Held from afar, aloft, th' Immortal Prize,
And urg'd the rest by equal Steps to rise;
Just Precepts thus from great Examples giv'n,
She drew from them what they deriv'd from Heav'n
The gen'rous Critick fann'd the Poet's Fire,
And taught the World, with Reason to Admire.
Then Criticism the Muse's Handmaid prov'd,
To dress her Charms, and make her more belov'd;
But following Wits from that Intention stray'd;
Who cou'd not win the Mistress, woo'd the Maid;

Iar sufletul, vestire cu prisos,
De duh şi vlagă umple-un trup frumos,
Mişcarea-ndrumă, nervii susține
Şi, nevăzut, doar prin urmări rămâne.
Mulți, plini de fantezie, nu-s în stare
S-o folosească – sunt lipsiți de sare.
În loc de-a fi cum soțul şi soția,
Des, bunul simț luptă cu fantezia.
Condu pe-al muzei roib, nu-l îndemna,
Şi mai curând astâmpără-l din şa.
Pegas-ul e un cal mărinimos,
Atunci când e strunit e mai focos!
Ce legi au fost descoperite-alt'dată
Natură sunt – dar sistematizată.
Ca libertatea, firea ştie doar
De legea ce şi-a pus chiar ea hotar.
Căci spune Grecia cea ştiutoare
Când bardul va să stea şi când să zboare;
Pe fiii săi ca în Parnas i-arată,
În vale, calea lor împovărată,
Iar sus, răsplata cea fără de moarte
Ce doar egalii lor pot să o poarte!
Ei au primit din cer, ca de la ei,
Iar pilda lor a devenit temei.
Un critic bun, stârnind văpăi divine,
Arată lumii unde să se-nchine
Ca slugă-a muzei, Critica găsea
Strai rar, cu gând de-a o-nfrumuseța
Trişti epigoni, văzând cum că stăpâna
Nu-i rabdă, i-au cerut subretei mâna

Against the Poets their own Arms they turn'd,
Sure to hate most the Men from whom they learn'd.
So modern Pothecaries, taught the Art
By Doctor's Bills to play the Doctor's Part,
Bold in the Practice of mistaken Rules,
Prescribe, apply, and call their Masters Fools.
Some on the Leaves of ancient Authors prey,
Nor Time nor Moths e'er spoil'd so much as they:
Some dryly plain, without Invention's Aid,
Write dull Receits how Poems may be made:
These leave the Sense, their Learning to display,
And theme explain the Meaning quite away.
You then whose Judgment the right Course wou'd steer,
Know well each ANCIENT's proper Character,
His Fable, Subject, Scope in ev'ry Page,
Religion, Country, Genius of his Age:
Without all these at once before your Eyes,
Cavil you may, but never Criticize.
Be Homer's Works your Study, and Delight,
Read them by Day, and meditate by Night,
Thence form your Judgment, thence your Maxims bring,
And trace the Muses upward to their Spring;
Still with It self compar'd, his Text peruse;
And let your Comment be the Mantuan Muse.
When first young Maro in his boundless Mind
A Work t' outlast Immortal Rome design'd,
Perhaps he seem'd above the Critick's Law,
And but from Nature's Fountains scorn'd to draw:
But when t'examine ev'ry Part he came,
Nature and Homer were, he found, the same:

Şi-au atacat poeții, plini de ură,
Deoarece le-au dat învățătură.
Atunci când doctorii prescriu un leac,
Spițerii azi în doctori se prefac;
Împart rețetele de capul lor
Şi-l fac de basm pe omul ştiutor.
Mulți peste file-antice-au tăbărât;
Nici viermii vremii nu distrug atât.
Mulți, iar, neajutorați de fantezie,
Scriu seci rețete pentru poezie;
Nătângi, ei vor s-arate câte ştiu;
Ceilalți explică – însă fistichiu.
De vrei să judeci fără părtinire,
Pătrunde-a fiecărui antic fire,
Aprofundează temă şi subiect,
Crez, țară, duh al vremii, intelect.
Fără acestea toate-n fața ta,
Poți cleveti, dar nu şi critica.
Homer să-ți fie studiu şi-ncântare,
Lectură ziua, noaptea – cugetare.
El te învață-a fi judecător,
Căci îți arată-al muzelor izvor.
Citeşte-l pentru sine iar şi iar,
Luând muza mantuană comentar.
Când Maro s-a gândit printr-o lucrare
Să-ntreacă Roma cea nemuritoare,
Credea că e deasupra criticei,
Râvnind doar firea şi izvorul ei;
La urmă a-nțeles din amănunt
Că firea şi Homér tot una sunt

Convinc'd, amaz'd, he checks the bold Design,
And Rules as strict his labour'd Work confine,
As if the Stagyrite o'er looked each Line.
Learn hence for Ancient Rules a just Esteem;
To copy Nature is to copy Them.
Some Beauties yet, no Precepts can declare,
For there's a Happiness as well as Care.
Musick resembles Poetry, in each
Are nameless Graces which no Methods teach,
And which a Master-Hand alone can reach.
If, where the Rules not far enough extend,
(Since Rules were made but to promote their End)
Some Lucky LICENCE answers to the full
Th' Intent propos'd, that Licence is a Rule.
Thus Pegasus, a nearer way to take,
May boldly deviate from the common Track.
Great Wits sometimes may gloriously offend,
And rise to Faults true Criticks dare not mend;
From vulgar Bounds with brave Disorder part,
And snatch a Grace beyond the Reach of Art,
Which, without passing thro' the Judgment, gains
The Heart, and all its End at once attains.
In Prospects, thus, some Objects please our Eyes,
Which out of Nature's common Order rise,
The shapeless Rock, or hanging Precipice.
But tho' the Ancients thus their Rules invade,
(As Kings dispense with Laws Themselves have made)
Moderns, beware! Or if you must offend
Against the Precept, ne'er transgress its End,
Let it be seldom, and compell'd by Need,

Convins, uimit, se-opreşte din avânt
Şi-aplică reguli stricte, ca şi când
Aristotel veghează orice rând.
Cinstirea celor vechi e , deci, temei –
Imiți natura, îi imiți pe ei.
Mai sunt şi frumuseți ce nu apar
Prin trudă şi precepte, ci prin har.
Cu poezia, muzica-i de-o fire;
În amândouă pot să-şi dea de ştire
Splendori ce nu le-nvață nicio lege,
Pe care numai maestrul le alege.
Când câmpul regulii e prea îngust
(Ea-i doar un mijloc pentru bunul gust)
Iar o abatere e-n unison
Cu-naltul țel, abaterea-i canon.
Astfel Pegasul, spre-a scurta din drum,
Se poate-abate din făgaş oricum.
Un critic bun nu-ncearcă să repare
Superba vină-a unui spirit mare;
Acesta din rutină se desparte
Şi-atinge culmea-adevăratei arte,
Ascunsă-n inimă, nu-n judecată,
Şi țelul şi-l ajunge dintr-odată.
Într-un peisaj pot place ochilor
Tablouri parcă rupte din decor,
Aplică legea şi te ia la zor.
....

And have, at least, Their Precedent to plead.
The Critick else proceeds without Remorse,
Seizes your Fame, and puts his Laws in force.
I know there are, to whose presumptuous Thoughts
Those Freer Beauties, ev'n in Them, seem Faults:
Some Figures monstrous and mis-shap'd appear,
Consider'd singly, or beheld too near,
Which, but proportion'd to their Light, or Place,
Due Distance reconciles to Form and Grace.
A prudent Chief not always must display
His Pow'rs in equal Ranks, and fair Array,
But with th' Occasion and the Place comply,
Conceal his Force, nay seem sometimes to Fly.
Those oft are Stratagems which Errors seem,
Nor is it Homer Nods, but We that Dream.
Still green with Bays each ancient Altar stands,
Above the reach of Sacrilegious Hands,
Secure from Flames, from Envy's fiercer Rage,
Destructive War, and all-involving Age.
See, from each Clime the Learn'd their Incense bring;
Hear, in all Tongues consenting Paeans ring!
In Praise so just, let ev'ry Voice be join'd,
And fill the Gen'ral Chorus of Mankind!
Hail Bards Triumphant! born in happier Days;
Immortal Heirs of Universal Praise!
Whose Honours with Increase of Ages grow,
As streams roll down, enlarging as they flow!
Nations unborn your mighty Names shall sound,
And Worlds applaud that must not yet be found!
Oh may some Spark of your Coelestial Fire

Ştiu, unii chiar pe-autori de mare clasă
Îi judec pentru-o abatere frumoasă.
Privite prea de-aproape sau în sine,
Sunt forme ce par slute şi meschine;
Acestor, cuvenita depărtare
Le dă şi frumuseţe şi culoare.
Un cap de oaste bun n-o să-şi arate
Mereu aceleaşi oşti şi nici pe toate;
Şi-n locul sau la timpul potrivit
Se-ascunde spre-a se crede c-a fugit.
Un truc nu e-un eres neapărat;
Nu moţăie Homer – noi am visat.
Altarul vechi e pururi viu şi-ntreg.
Căci nu-l atinge braţul sacrileg;
Ferit de foc, de pizma fără leac,
De crunt război sau de-un bicisnic veac.
Ai lumii cărturari le-nchin odoare
Şi-n zeci de limbi, cântări proslăvitoare!
Prinos le-aducă toţi prin glasul lor,
Ca să-plinească-al omenirii cor.
Salut, rapsozi din zile mai senine,
Fii fără moarte-ai laudei depline!
Cinstirea vă sporeşte an de an,
Ca râul care curge-n văi avan;
Popoare noi şi-o nenăscută lume
Vor preamări al vostru falnic nume!
Din focul vostru sfânt o rază doar

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

The last, the meanest of your Sons inspire,
(That on weak Wings, from far, pursues your Flights;
Glows while he reads, but trembles as he writes)
To teach vain Wits a Science little known,
T' admire Superior Sense, and doubt their own!

De-ar inspira umilul vost' vlăstar
(Cu aripi noi, la zboru-vă se-mbie,
Citeşte-aprins dar şovăie când scrie)
Pe fanți să-nvețe legea legilor;
S-admire geniul, dar nu geniul *lor*!

Traducere L. Levițchi.

1717. Alexander POPE. *Elegy to the Memory of an Unfortunate Lady*. Boşca. 82 lines.

Author: Alexander POPE (1688-1744).
Text: *Elegy to the Memory of an Unfortunate Lady*.
Translator: T. Boşca.
FrageStellung: What was the English poet Alexander Pope most famous for, in your opinion (if you have one!)? (50 words)

Elegy to the Memory of an Unfortunate Lady.

What beck'ning ghost, along the moonlight shade
Invites my steps, and points to yonder glade?
'This she! – but why that bleeding bosom gored,
Why dimly gleams the visionary sword?
O, ever beauteous, ever friendly! tell,
Is it, in Heav'n, a crime to love too well,
To bear too tender or too firm a heart,
To act a lover's or a Roman part?
Is there no bright reversion in the sky
For those who greatly think, or bravely die?
Why bade ye else, ye Pow'rs! her soul aspire
Above the vulgar flight of low desire?
Ambition first sprung from your blest abodes;
The glorious fault of angels and of gods;
Thence to their images on earth it flows,
And in the breasts of kings and heroes glows.

Elegie în amintirea unei nefericite doamne.

Ce duh, sub lună, semn îmi dă şi cată
Spre-acea poiană paşii să-mi abată?
E ea! Dar rana-n piept de unde-o are?
Pumnal sclipind de ce mi se năzare?
O, spune-mi, pururi dulce şi zglobie,
E-o crimă-n Cer amorul să te-mbie?
Să ai un suflet gingaş sau avan?
Să joci un rol de-amant sau de Roman?
Nu-i sus vreo plată pentru-acela care
Gândeşte larg sau vitejeşte moare?
Voi, Slăvi, de ce-o făcurăţi să aspire
Mai sus de-a cărnii ieftină pornire?
Ambiţia, dintâi, la voi a stat:
În zei şi-n îngeri glorios păcat;
După-al lor chip în lume-acum se-ntinde,
Şi-n piept de regi şi de eroi se-aprinde.

Most souls, ‘tis true, but peep out once an age,
Dull sullen pris’ners in the body’s cage:
Dim lights of life, that burn a length of years,
Useless, unseen, as lamps in sepulchres;
Like Eastern kings a lazy state they keep,
And close confined to their own palace, sleep.
From these perhaps (ere Nature bade her die)
Fate snatch’d her early to the pitying sky.
As into air the purer spirits flow,
And sep’rate from their kindred dregs below,
So flew the soul to its congenial place,
Nor left one virtue to redeem her race.
But thou, false guardian of a charge too good!
Thou, mean deserter of thy brother’s blood!
See on these ruby lips the trembling breath,
These cheeks now fading at the blast of Death:
Cold is that breast which warm’d the world before,
And those love-darting eyes must roll no more.
Thus, if eternal Justice rules the ball,
Thus shall your wives, and thus your children fall;
On all the line a sudden vengeance waits,
And frequent herses shall besiege your gates.
There passengers shall stand, and pointing say
(While the long fun’rals blacken all the way),
‘Lo! these were they whose souls the Furies steel’d
And cursed with hearts unknowing how to yield.’
Thus unlamented pass the proud away,
The gaze of fools, and pageant of a day!
So perish all whose breast ne’er learn’d to glow
For others’ good, or melt at others’ woe!

E drept, mulți oameni rar privesc afară,
Robi lâncezi în a trupului cămară:
Reci lumânări, ce ard ani lungi, cuminte
Şi de prisos, ca lămpile-n morminte;
Au lenea unor regi din Răsărit,
Ce-şi țin palatul doar pentru dormit.
De lângă-aceştia, poate, (încă-n floare)
Spre cer o smulse soarta-ndurătoare.
Cum pure duhuri prin văzduh plutesc,
Desprinse de-nvelişul lor lumesc,
Aşa pluti şi sufletu-i, şi nu-s
Virtuți ca ale ei de când s-a dus.
Dar tu, ce aperi strâmb înalte legi,
Şi-al fratelui tău sânge îl renegi,
Vezi suflul gurii de rubin cum piere,
Şi obrazu-i pal de-a Morții adiere!
E rece pieptul plin de foc odată,
Iar ochii galeşi nu ne mai îmbată.
Dacă Dreptatea globul ni-l conduce,
Soții şi prunci la fel vi se vor duce;
Pe rând v-aşteaptă cruntă răzbunare,
Şi casa dolii au să v-o-mpresoare.
S-or strânge trecători şi-aprins vor spune,
Când drumul l-o-nnegri vreo-ngropăciune:
„Priviți! Şi-acesta fu-mpietrit de Fúrii,
Şi-l însoțesc blesteme ale urii!”
Aşa trec cei semeți, neplânşi de nime’:
Bâlci pentru-o zi, ospăț pentru prostime.
Aşa pier cei cărora nu le pasă
Că alții râd sau jalea îi apasă.

What can atone (O, ever injured shade!)
Thy fate unpitied, and thy rites unpaid?
No friend's complaint, no kind domestic tear
Pleased thy pale ghost, or graced thy mournful bier.
By foreign hands thy dying eyes were closed,
By foreign hands thy decent limbs composed,
By foreign hands thy humble grave adorn'd,
By strangers honour'd, and by strangers mourn'd!
What tho' no friends in sable weeds appear,
Grieve for an hour, perhaps, then mourn a year,
And bear about the mockery of woe,
To midnight dances, and the public show?
What tho' no weeping Loves thy ashes grace,
Nor polish'd marble emulate thy face?
What tho' no sacred earth allow thee room,
Nor hallow'd dirge be mutter'd o'er thy tomb?
Yet shall thy grave with rising flow'rs be drest,
And the green turf lie lightly on thy breast:
There shall the morn her earliest tears bestow,
There the first roses of the year shall blow;
While angels with their silver wings o'ershade
The ground now sacred by thy reliques made.
So peaceful rests, without a stone, a name,
What once had beauty, titles, wealth, and fame.
How loved, how honour'd once, avails thee not,
To whom related, or by whom begot;
A heap of dust alone remains of thee,
'Tis all thy art, and all the proud shall be!
Poets themselves must fall, like those they sung,
Deaf the praised ear, and mute the tuneful tongue.

Ce va-ndrepta, o, duh pe veci jignit,
Destinu-ți crud, prohodul nejelit?
Nici trist prieten şi nici plâns de rude
N-au fost, obraz şi raclă ca să-ți ude.
Străine mâini îți încuiară ochii,
Străine mâini te-au pus în alte rochii;
Străine mâini pe groapă flori ți-au strâns,
Străini te-au lăudat, străini te-au plâns.
Ce-i, când cei dragi în doliu n-au venit,
Un ceas de bocet fals şi-un an cernit,
În care vezi mâhnirea-mprumutată
Pe la serbări şi baluri cum se-arată?
Ce-i, când pe colbul tău n-a plâns Iubirea
Şi-o marmură nu-ți poartă amintirea?
Sau ce-i, când loc tu n-ai în lutul sfânt,
Şi-un sacru imn nu-ți sună pe mormânt?
Şi totuşi groapa flori au să ți-o-mbrace,
Şi iarba pe-al tău sân va creşte-n pace;
Şi zorii ți-or da lacrima dintâi,
Cu fragezi trandafiri la căpătâi;
Din albe aripi îngeri au să bată
Pe huma de-al tău trup înnobilată.
Deci fără cruce dormi şi fără nume,
Tu, care-aveai rang, farmec, bani, renume.
Tot una-i astăzi cât ai fost iubită,
Cu cine rudă, unde zămislită;
Un muşuroi din tine va rămâne:
E tot ce eşti, e fala ta de mâne.
Cad şi poeții, ca şi ce slăviră:
Pier cei cântați, apune cântu-n liră.

Ev’n he, whose soul now melts in mournful lays,
Shall shortly want the gen’rous tear he pays;
Then from his closing eyes thy form shall part,
And the last pang shall tear thee from his heart;
Life’s idle business at one gasp be o’er,
The Muse forgot, and thou beloved no more!

Chiar cel ce-a scris ăst plânset de durere,
Curând aceleaşi lacrimi le va cere.
Din ochiu-i stins s-a şterge-a ta făptură,
Şi-un ultim spasm din inimă-i te fură;
Al vieții lucru van c-un icnet moare:
Uitat poetul, cazi şi tu-n uitare.

Traducere T. Boşca.

1730. James THOMSON. *Winter*. Boşca. 111 lines.

Author: James THOMSON (1700-1748).
Text: *Winter*.
Translator: T. Boşca.
FrageStellung: Compare Thomson with Pope, and try to pinpoint a few fundamental differences. (50 words)

Winter.

Mean while, the Leaves,
That, late, the Forest clad with lively Green,
Nipt by the drizzly Night, and Sallow-hu'd,
Fall, wavering, thro' the Air; or shower amain,
Urg'd by the Breeze, that sobs amid the Boughs.
Then list'ning Hares foesake the rusling Woods,
And, starting at the frequent Noise, escape
To the rough Stubble, and the rushy Fen.
Then Woodcocks, o'er the fluctuating Main,
That glimmers to the Glimpses of the Moon,
Stretch their long Voyage to the woodland Glade:
Where, wheeling with uncertain Flight, they mock
The nimble Fowler's Aim. - Now Nature droops;
Languish the living Herbs, with pale Decay:
And all the various Family of Flowers
Their sunny Robes resign. The falling Fruits,

Iarna.

Iar frunzele-ntre timp,
Ce-n verde viu pădurea le-mbrăcase,
De-ai nopții stropi pişcate, şi livide,
Cad rar şi-ncet, sau ca o ploaie iute,
Când vântul, suspinând prin crengi, le smulge.
Apoi fricoşii iepuri lasă crângul
Şi, tresărind la zgomote, aleargă
Spre mirişti aspre sau spre bălți cu trestii;
Sitari, peste întinderi mişcătoare,
Ce scânteiază la lumina lunii,
Mai vin o dată spre poieni de codri,
Şi, dând ocol, îşi râd de pădurarul
Cu arcu-ntins. Natura-ngenunchează,
Şi ierburile lâncezesc, bolnave,
Şi-a florilor familii felurite
Îşi pierd vestmântul însorit. Iar noaptea,

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Thro' the still Night, forsake the Parent-Bough,
That, in the first, grey, Glences of the Dawn,
Looks wild, and wonders at the wintry Waste.

Late, in the louring Sky, red, fiery, Streaks
Begin to flush about; the reeling Clouds
Stagger with dizzy Aim, as doubting yet
Which Master to obey: while rising, slow,
Sad, in the Leaden-colour'd East, the Moon
Wears a bleak circle round her sully'd Orb.
Then issues forth the Storm, with loud Control,
And in the thin Fabrick of the pillar'd Air
O'erturns, at once. Prone, on th'uncertain Main
Descends th'Etherial Force, and plows its Waves,
With dreadful Rift: from the mid-Deep, appears,
Surge after Surge, the rising, wat'ry, War.
Whitening, the angry Billows rowl immense,
And roar their Terrors, thro' the shuddering Soul
Of feeble Man, amidst their Fury caught,
And, dash'd upon his Fate. Then o'er the Cliff,
Where dwells the Sea-Mew, unconfin'd, they fly,
And, hurrying, swallow up the steril Shore.

The Mountain growls; and all its sturdy Sons
Stoop to the Bottom of the Rocks they shade:
Lone, on its Midnight-Side, and all aghast,
The dark, way-faring, Stranger, breathless, toils,
And climbs against the Blast -
Low, waves the rooted Forest, vex'd, and sheds
What of its leafy Honours yet remains.

Cad poame şi se rup de creanga mamă,
Ce-n zori, la primul licăr sur, arată
Pustie, şi se miră de ruină-i.

Târziu, pe cerul negru, pete roşii
Prind a ieşi, iar nori în rotocoale
Se-nvălmăşesc pierduți, de parcă n-ar şti
Cui să se-nchine; şi, suind alene
Şi trist, pe-al bolții plumb se vede luna,
Purtând un palid cerc pe globu-i sumbru.
Năvalnic, se porneşte-apoi furtuna,
Şi, slabă, a văzduhului stihie
Se surpă. Peste mare se coboară
Eterul cu puterea lui, şi-o ară
Şi-o spintecă, iar din adânc se-nalță,
Tălăzuind, a apei bătălie.
Imense, albe valuri îşi dau pinteni,
Vuind cumplit în speriatul suflet
Al omului plăpând, prins între fúrii,
Bătut de sorți; şi peste stânci, pe care
Stă pescăruşul, vin nestăvilite
Şi-n grabă înghit uscatul de pe țărmuri.

Chiar munții gem, iar fiii lor cei zdraveni
Spre poala stâncii de sub ei se-ndoaie;
Din miază-noapte, gâfâind şi singur,
Drumețul urcă greu prin vijelie...
Pădurea, vânzolindu-se, îşi pierde
Ce mai avea din slava ei de frunze.
Astfel, luptând prin crâng şi zgâlțâindu-l,

Thus, struggling thro' the dissipated Grove,
The whirling Tempest raves along the Plain;
And, on the Cottage thacht, or lordly Dome,
Keen-fastening, shakes 'em to the solid Base.
Sleep, frighted, flies; the hollow Chimney howls,
The Windows rattle, and the Hinges creak.

Lo! from the livid East, or piercing North,
Thick Clouds ascend, in whose capacious Womb,
A vapoury Deluge lies, to Snow congeal'd:
Heavy, they roll their fleecy World along;
And the Sky saddens with th'impending Storm.
Thro' the hush'd Air, the whitening Shower descends,
At first, thin-wavering; till, at last, the Flakes
Fall broad, and wide, and fast, dimming the Day,
With a continual Flow. See! sudden, hoar'd,
The Woods beneath the stainless Burden bow,
Blackning, along the mazy Stream it melts;
Earth's universal Face, deep-hid, and chill,
Is all one, dazzling, Waste. The Labourer-Ox
Stands cover'd o'er with Snow, and then demands
The Fruit of all his Toil. The Fowls of Heaven,
Tam'd by the cruel Season, croud around
The winnowing Store, and claim the little Boon,
That Providence allows. The foodless Wilds
Pour forth their brown Inhabitants; the Hare,
Tho' timorous of Heart, and hard beset
By Death, in various Forms, dark Snares, and Dogs,
And more unpitying Men, the Garden seeks,
Urg'd on by fearless Want. The bleating Kind

Furtuna trece-n muget spre câmpie.
Bordei cu paie sau conac domnesc,
Le scutură vârtos, din temelie;
Se-ascunde somnul; hornuri urlă, goale;
Troznesc ferestre, joacă balamale.

Din răsăritul pal, din nordul crâncen,
Nori groşi apar, şi-n sânul lor cu toane
Ei poartă abur, devenit zăpadă;
Grei, îşi rostogolesc mițoasa lume,
Şi ceru-i trist, căci se presimte viscol.
Prin aer, calm, coboară grindini albe;
Întâi, doar stropi mărunți, pe urmă fulgii:
Cad iute, larg; iar ziua-i cenuşie
De ninsul ne-ntrerupt. Cărunte crânguri
Se-apleacă sub povara-i pură, care,
Topindu-se-n pâraie, se-nnegreşte;
Pământul, cu ascunsa-i față rece,
E-un orbitor deşert. Stă boul trudnic
Sub învelişul de omăt, şi-şi cere
Răsplata muncii. Păsările bolții,
De iarnă îmblânzite, se strâng roată,
Bătând din aripi, şi cerşesc tainul
De ceruri dat. Pădurea, fără hrană,
Şi-a scos locuitorii. Bieții iepuri,
Deşi fricoşi şi-amenințați de-a pururi
De moarte-n fel şi chip: dulăi, capcane
Şi omul aprig, caută grădina,
Siliți de foame. Cele care pasc

Eye the bleak Heavens, and next, the glistening Earth,
With Looks of dumb Despair; then sad, dispers'd,
Dig, for the withr'd Herb, thro' Heaps of Snow.

Clear Frost succeeds, and thro' the blew Serene
For Sight too fine, th'Aetherial Nitre flies,
To bake the Glebe, and bind the slip'ry Flood.
This of the wintry Season is the Prime;
Pure are the Days, and lustrous are the Nights,
Brighten'd with starry Worlds, till then unseen –

But hark! the nightly Winds, with hollow Voice,
Blow, blustering, from the South - the Frost subdu'd,
Gradual, resolves into a weeping Thaw.
Spotted, the Mountains shine: loose Sleet descends,
And floods the Country round: the Rivers swell,
Impatient for the Day. - Those sullen Seas,
That wash th'ungenial Pole, will rest no more,
Beneath the Shackles of the mighty North;
But, rousing all their Waves, resistless heave, -
And hark! - the length'ning Roar, continuous, runs
Athwart the rifted Main; at once, it bursts,
And piles a thousand Mountains to the Clouds!
Ill fares the Bark, the Wretches' last Resort,
That, lost amid the floating Fragments, moors
Beneath the Shelter of an Icy Isle;
While Night o'erwhelms the Sea, and Horror looks
More horrible. Can human Hearts endure
Th'assembled Mischiefs, that besiege them round:
Unlist'ning Hunger, fainting Waeriness,

Privesc spre cer şi iar spre huma albă,
Cu-o mută deznădejde, apoi scurmă,
Trist, după ierbi uscate, sub zăpadă.

E-un ger curat, şi-n adieri senine,
Ce nu se văd, un praf eteric zboară,
Uscând ţărâna şi-ngrădind torenţii.
Aceasta-i floarea timpului de iarnă:
E clară ziua, şi lucioasă noaptea.
Cu lumi de stele încă nevăzute...

...Dar vântul nopţii cu-al său glas sinistru,
Din sud amarnic bate. Geru-nvins
Treptat se schimbă-ntr-un dezgheţ ce plânge.
Pătaţi, străluce munţii: vin puhoaie
Şi-neacă şesu-n jur; se umflă râuri
Necontenit. Acele mări ursuze,
Ce spală polul aspru, nu mai rabdă
Cătuşele puternicului nord,
Ci valuri mână-ncoace şi se-nalţă,
Şi-auzi! prelungul vuiet cum aleargă
Peste-ncreţita-ntindere şi urlă,
Şi pân' la nori morman de munţi ridică!
Vai luntrii, ultim scut pentru sărmanul
Ce, printre sfărmături, pierdut se-aburcă,
Vrând adăpost, pe-o insulă de gheaţă!
Acum, se lasă noaptea, iară groaza
Mai groaznică-i. E-n stare omul oare
Să-ndure câte rele-l împresoară?
Cumplita foame, leşin, oboseală,

The Roar of Winds, and Waves, and Crush of Ice,
Now, ceasing, now, renew'd, with louder Rage,
And bellowing round the Main: Nations remote,
Shook from their Midnight-Slumbers, deem they hear
Portentous Thunder, in the troubled Sky.
More to embroil the Deep, Leviathan,
And his unweildy Train, in horrid Sport,
Tempest the loosen'd Brine; while, thro' the Gloom,
Far, from the dire, unhospitable Shore,
The Lyon's Rage, the Wolf's sad Howl is heard,
And all the fell Society of Night.
(The Seasons)

Talazuri, vânt nebun, ruptura gheții,
Ba molcom, ba crescând, cu grea turbare
Vuind pe ape? Neamuri depărtate
Tresar din somn şi parcă-aud un tunet,
Precum o piază-rea, pe cerul sumbru.
Sporind Leviathan1 al apei haos,
Cu-alaiul său smintit, în dans năpraznic,
Frământă marea beată, iar prin beznă,
Departe, de pe țărmul neprielnic,
Se-aud, cu urlet şi cu răcnet, fiare
Şi-ntreaga hoardă crâncenă a nopții.
(Anotimpurile)

Traducere T. Boşca.

1745. Edward YOUNG. *Invocation to Night*. Boşca. 67 lines.

Author: Edward YOUNG (1683-1765)
Text: *Invocation to Night.*
Translator: T. Boşca.
FrageStellung: "The Night is young," says Shakespeare somewhere in *Hamlet*. Do you believe that? (100 words)

Invocation to Night.

Tir'd Nature's sweet restorer, balmy Sleep!
He, like the world, his ready visit pays
Where Fortune smiles; the wretched he forsakes;
Swift on his downy pinion flies from woe;
And lights on lids unsully'd with a tear.
From short (as usual) and disturb'd repose,
I wake: How happy they, who wake no more!
Yet that were vain, if dreams infest the grave.
I wake, emerging from a sea of dreams
Tumultuous; where my wreck'd desponding thought,
From wave to wave of fancy'd misery,
At random drove, her helm of reason lost.
Tho' now restor'd, 'tis only change of pain,
(A bitter change!) severer for severe.
The day too short for my distress; and night,
Ev'n in the zenith of her dark domain,

Invocarea nopții.

Truditei Firi balsam i-e Somnul dulce!
El, ca noi toți, e oaspe numai unde
Norocu-i darnic; jalea nu-l atrage;
Cu zboru-i lin, de lacrimi fuge-n grabă,
Şi doar pe gene fără plâns coboară.
Mă scol din scurt şi tulburat repaos:
Ferice-i cel ce-n veci nu se mai scoală!
Ci-n van e şi-asta, de-om visa şi-n groapă.
Mă scol, ieşind din marea unor visuri
De groază: nava deznădejdii mele,
Din val în val de crâncene vedenii,
Plutea-n neştire, fără cârma minții.
Acum, că-s treaz, se schimbă doar tortura
(Un schimb amar): din aspră, în mai aspră.
La chinu-mi, ziua-i scurtă; iară noaptea,
Chiar şi-n zenit de negru hău, e soare

Is sunshine to the colour of my fate.
Night, sable goddess! from her ebon throne,
In rayless majesty, now stretches forth
Her leaden sceptre o'er a slumb'ring world.
Silence, how dead! and darkness, how profound!
Nor eye, nor list'ning ear, on object finds:
Creation sleeps. 'Tis as the gen'ral pulse
Of life stood still, and nature made a pause;
An awful pause! prophetic of her end.
And let her prophesy be soon fulfill'd;
Fate! drop the curtain; I can lose no more.
Silence and Darkness! solemn sisters! twins
From ancient night, who nurse the tender thought
To reason, and on reason buil resolve,
(That column of true majesty in man)
Assist me: I will thank you in the grave;
The grave, your kingdom: there this frame shall fall
A victim sacred to your dreary shrine.
But what are ye?
Thou, who didst put to flight
Primaeval silence, when the morning-stars,
Exulting, shouted o'er the rising ball;
O, Thou, whose word from solid darkness struck
That spark, the sun; strike wisdom from my soul;
My soul, which flies to Thee, her trust, her treasure,
As misers to their gold, while others rest.
Thro' this opaque of nature, and of soul,
This double night, transmit one pitying ray,
To lighten, and to chear. O lead my mind,
(A mind that fain would wander from its woe)

Deplin pe lângă bezna soartei mele.
Cernită Zee, Noaptea! De pe tronu-i
De abanos, cu negru nimb şi sceptru
De plumb, veghează lumea adormită.
Ce pace grea! Şi bezna ce profundă-i!
Nimic nu prinde ochiul, nici urechea:
Zidirea doarme. Parcă pulsul vieții
S-ar fi oprit, şi stă-n răgaz natura:
Cumplit răgaz, al ei sfârşit vestindu-l.
De s-ar plini mai iute prorocirea-i!
Destin, cortina jos! N-am ce mai pierde.
Pace şi Beznă: gemene fiice
Ale străvechii nopți, ce gândul firav
Îl faceți cuget, şi pe cuget vrere
Clădiți (stâlp al umanei glorii), stați-mi
Alături: vă voi mulțumi din groapă,
Căci ea vă e regat, şi-n ea cădea-va
Ăst trup jertfit pe-altarul vostru sumbru.
Dar ce sunteți voi?
Tu, ce-ai pus pe fugă
Tăcerea-ntâi, când stele-n zori, voioase,
Slăvira astrul ce suia pe boltă;
O, Tu, al cărui glas iscă din beznă
A soarelui scântei, ştiință iscă-mi
În suflet: el e-atras de tine, crezul
Şi-averea-i, cum de-arginți avarul, noaptea.
Prin acest zid din suflet şi natură,
Ce-i dublă noapte, dă-mi o blândă rază
De-avânt şi de lumină. Poartă-mi mintea
(O minte ce s-ar smulge din restrişte-i)

Lead it thro' various scenes of life and death;
And from each scene, the noblest truths inspire.
Nor less inspire my conduct, than my song;
Teach my best reason, reason; my best will,
Teach rectitude; and fix my firm resolve
Wisdom to wed, and pay her long arrear:
Nor let the phial of my vengeance, pour'd
On this devoted head, be pour'd in vain.
The bell strikes One. We take no note of time
But from its loss. To give it then a tongue
Is wise in man. As if an angel spoke,
I feel the solemn sound. If heard aright,
It is the knell of my departed hours:
Where are they? With the years beyond the flood.
It is the signal that demandes dispatch:
How much is to be done? My hopes and fears
Start up alarm'd, and o'er life's narrow verge
Look down - On what? a fathomless abyss;
A dread eternity! how surely mine!
And can eternity belong to me,
Poor pensioner on the bounties of an hour?
(Night the First)

Prin scene-ale vieții şi-ale morții;
Din ele adevăruri mari inspiră-mi,
Nu doar pentru-a cânta, ci şi-n purtare-mi;
Învață-mi rațiunea şi voința;
Arată-mi ce-i dreptatea, şi-nțeleaptă
Fă-mi fapta, şi greşeala ei o iartă.
Opreşte valul răzbunării tale
Să-mi bată, în zadar, umila frunte.
Răsună ora unu. Ştim ce-i timpul,
Doar când îl pierdem. Deci e-o-nțelepciune,
Ca omul să-i dea grai. Un înger parcă
Bătu solemnul sunet. El înseamnă
Prohodul vremii mele irosite:
Pe unde-o fi? Cu anii, peste-adâncuri.
E-un semn care-şi aşteaptă împlinirea.
Au cât mai am? Speranțele şi teama
Tresar, şi peste-ngustul prag al vieții
Se uită-n jos. La ce? Hău fără capăt.
Sinistră veşnicie! Da, a mea e!
A mea să fie oare veşnicia,
Biet oaspe-n dărnicia unei ore?
(Noaptea întâia)

Traducere T. Boşca.

1747. William COLLINS. *Ode to Evening*. Boşca. 52 lines.

Author: William COLLINS (1721-1759).
Text: *Ode to Evening.*
Translator: T. Boşca.
FrageStellung: Associate **poetic emotions** with the various parts of the day+night (the Swedish language has ***dygn***, one single word for that): you'll see you land into a very strange ritual... try to scramble them at random, and the ritual becomes even stranger... We are slaves of Time.

Ode to Evening.

If aught of oaten stop, or pastoral song,
May hope, chaste Eve, to soothe thy modest ear,
Like thy own solemn springs,
Thy springs and dying gales;

O nymph reserved, while now the bright-hair'd sun
Sits in yon western tent, whose cloudy skirts,
Withe brede ethereal wove,
O'erhang his wavy bed:

Now air is hush'd, save where the weak-eyed bat
With short shrill shrick flits by on leathern wing,
Or where the beetke winds
His small but sullen horn,

Odă serii.

Dacă vreun zvon de nai sau vreun cânt rustic
Ți-alintă-auzul blând, o, Seară castă,
Cum face, grav, pârâul
Şi boarea ta ce moare;

Sfioasă nimfă, când bălaiul soare
E-n cortu-i, la apus, şi-un fald de nouri
Un văl eteric țese
Peste-al său pat de valuri:

Când, prin tăceri, doar liliacul zboară,
Miop, cu țipăt scurt, şi-aripi de piele,
Sau gâza micul zumzet
Posac şi-l toarce-n aer,

As oft he rises, ‘midst the twilight path
Against the pilgrim borne in heedless hum:
Now teach me, maid composed,
To breathe some soften’d strain,

Whose numbers, stealing through thy darkening vale,
May not unseemly with its stillness suit,
As, musing slow, I hail
Thy genial loved return!

For when thy foldind-star arising shows
His paly circlet, at his warning lamp
The fragrant hours, and elves
Who wept in buds the day,

And many a nymph who wreathes her brows with sedge,
And sheds the frehening dew, and, lovelier still,
The pensive pleasures sweet,
Prepare the shadowy car:

Then lead, calm votaress, where some sheety lake
Cheers the lone heath, or some time hollow’d pile,
Or upland fallows grey
Reflect its last cool gleam.

Or if chill blustering winds, or driving rain,
Prevent my willing feet, be mine the hut
That from the mountain’s side
Views wilds and swelling floods,

Izbind, cum se tot suie spre crepuscul,
Pe trecător în râvna lui buimacă,
Învață-mă, fecioară,
Să cânt un cântec gingaş,

Ce, furişat prin ceața văii tale,
Să sune-n ton cu pacea ei, când molcom
Visând, întâmpin scumpa
Şi dulcea ta sosire!

Când, cu nimb pal, luceafărul-de-seară
E sus, la semnul razei sale Ore
Înmiresmate, Zâne
Ce-n flori dormiră ziua,

Şi Nimfe cu cununi de stuf pe creştet,
Ce rouă storc, şi, mai plăcute încă,
Plăcerile gândirii
Un car îți fac din umbre:

Mă du atunci spre vreun lac neted, soră,
Pe-un câmp pustiu, spre vreo ruină sacră,
Sau sure stânci, ce, rece,
Răsfrâng un ultim licăr.

Şi dacă aspru vânt sau ploaie-n ropot
Opreşte pasul meu, tu dă-mi coliba
Ce, de pe-un brâu de munte
Şuvoaie vede repezi

And hamlets brown, and dim-discover'd spires,
And hears their simple bell, and marks o'er all
Thy dewy fingers draw
The gradual dusky veil.

While Spring shall pour his show'rs, as oft he wont,
And bathe thy breathing tresses, meekest Eve!
While Summer loves to sport
Beneath thy lingering light;

While sallow Autumn fills thy lap with leaves,
Or Winter, yelling through the troublous air,
Affrights thy shrinking train,
And rudely rends thy robes:

So long, regardful to thy quiet rule,
Shall Fancy, Friendship, Science, rose-lipp'd Health
Thy genlest influence own,
And hymn thy favourite name!

Şi sate, vag, şi, ca prin fum, clopotniţi,
Şi-aude dangăt, şi-ţi contemplă mâna
Cum lin, de rouă udă,
Întinde pânza neagră.

Când Primăvara dese ploi revarsă,
Stropind cosiţa ta, suavă Seară,
Când Vara soarbe-n joacă
Lumina ta târzie,

Când Toamna-ţi umple poala cu foi moarte,
Sau când, urlând prin al tău aer, Iarna
Ţi-ar frânge scurta cale,
Şi-ţi rupe, crud, vestmântul,

Mereu domnia-ţi calmă respectând-o,
Prietenie, Vis, Avânt, Ştiinţă
Îţi simt înrâurirea
Şi-ţi cântă sfântul nume!

Traducere T. Boşca.

1751. Thomas GRAY. *Elegy Written in a Country Churchyard*. Boşca. 128 lines.

Author: Thomas GRAY (1716-1771).
Text: *Elegy Written in a Country Churchyard.*
Translator: T. Boşca.
FrageStellung: There is one stanza in this poem that you must learn by heart: find out which! Afterwards explain its meaning. (100 words)

Elegy written in a Country Churchyard.

The Curfew tolls the knell of parting day,
The lowing herd wind slowly o'er the lea,
The plowman homeward plods his weary way,
And leaves the world to darkness and to me.

Now fades the glimmering landscape on the sight,
And all the air a solemn stillness holds,
Save where the beetle wheels his droning flight,
And drowsy tinklings lull the distant folds;

Save that from yonder ivy-mantled tow'r
The moping owl does to the moon complain
Of such as, wand'ring near her secret bow'r,
Molest her ancient solitary reign.

Beneath those rugged elms, that yew-tree's shade,
Where heaves the turf in many a mould'ring heap,
Each in his narrow cell for ever laid,

Elegie scrisă într-un cimitir de la ţară.

Lung dangăt plânge după ziua moartă,
Cirezi mugind curg molcom pe câmpie;
Pas trudnic pe plugar spre casă-l poartă,
Şi lumea le-o dă umbrelor şi mie.

Priveliştea mai şters acum se-arată,
Solemnă pace-n aer e stăpână;
Doar un bondar în zumzet zboară roată,
Şi vag, tălăngi se-ngână-n somn la stână.

Doar dintr-un turn cu iederă drept haină,
Se plânge lunii buha cu mânie,
Când unii trec prin locul ei de taină
Şi-i tulbură tăcuta-mpărăţie.

Sub ulmii strâmbi şi tisă, la răcoare,
Roi de movile ştirbe umflă glia:
Culcat în hruba-i strâmtă, fiecare,

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

The rude Forefathers of the hamlet sleep.

The breezy call of incense-breathing Morn,
The swallow twitt'ring from the straw-built shed,
The cock shrill clarion, or the echoing horn,
No more shall rouse them from their lowly bed.

For them no more the blazing hearth shall burn,
Or busy housewife ply her evening care:
No children run to lisp their sire's return,
Or climb his knees the envied kiss to share.

Oft did the harvest to their sickle yield,
Their furrow oft the stubborn glebe has broke:
How jocund did they drive their team afield!
How bow'd the woods beneath their sturdy stroke!

Let not Ambition mock their useful toil,
Their homely joys, and destiny obscure:
Nor Grandeur hear with a disdainful smile
The short and simple annals of the poor.

The boast of heraldry, the pomp of pow'r,
And all that beauty, all that wealth e'er gave,
Awaits alike th'inevitable hour:
The paths of glory lead but to the grave.

Nor you, ye Proud, impute to These the fault,
If Memory o'er their Tomb no Trophies raise,
Where through the long-drawn aisle and fretted vault

Ai satului străbuni îşi dorm vecia.

A dimineții parfumată boare
Sau din şopron al rândunelei tril,
Glas de cocoş sau corn de poştă-n zare
Nu-i mai trezesc din patul lor umil.

Nu mai stă plita pentru ei fierbinte,
Nici pun neveste cina pe-ntrecute,
Nu-i mai fug tatii prunci peltici-nainte,
Nici i se urcă-n brațe, să-i sărute.

Grâu mult sub seceri au culcat prin ani,
Mult şi-au arat uscatele ogoare!
Ce bici voios pocneau peste plăvani!
Cum răpuneau copacii sub topoare!

Ambiția nu râdă de-a lor trudă
Cu bucurii de rând şi soartă pală,
Nici cu dispreț Grandoarea să audă
Al plebei hronic scurt şi fără fală!

Blazon trufaş, putere-naurită
Şi tot ce-i mândru şi-n averi străluce,
La fel aşteaptă ora hărăzită:
Poteca slavei doar la groapă duce.

Nici voi, cei mari, nu le scorniți păcate,
Că n-au, prin vremi, trofee pe morminte,
În temple largi, unde, sub bolți sculptate,

The pealing anthem swells the note of praise.

Can storied urn or animated bust
Back to its mansion call the fleeting breath?
Can Honour's voice provoke the silent dust,
Or Flatt'ry soothe the dull cold ear of death?

Perhaps in this neglected spot is laid
Some heart once pregnant with celestial fire;
Hands, that the rod of empire might have sway'd,
Or waked to ecstasy the living lyre.

But Knowledge to their eyes her ample page
Rich with the spoils of time did ne'er unroll;
Chill Penury repress'd theit noble rage,
And froze the genial current of the soul.

Full many a gem of purest ray serene
The dark unfathom'd caves of ocean bear:
Full many a flower is born to blush unseen,
And waste its sweetness on the desert air.

Some village Hampden that with dauntless breast
The little tyrant of his fields withstood,
Some mute inglorious Milton here may rest,
Some Cromwell guiltess of his country's blood.

Th'applause of list'ning senates to command,
The threats of pain and ruin to despise,
To scatter plenty o'er a smiling land,

Cresc laudele-nalt, din mari cuvinte.

Al urnei grai sau bustul ca şi viu
Pun oare viață-n stinsa răsuflare?
Re-nvie pompa colbul din sicriu,
Sau surda Moarte-aude imnul oare?

Poate-n acest loc sterp găsi hodină
Vreun suflet plin de-o flacără cerească;
Mâini care-un sceptru-ar fi putut să țină,
Sau lira spre extaz s-o-nsuflețească.

Dar lor Ştiința pagina ei vie,
Cu tâlcuri vechi, nicicând nu le-o deschise;
Avântul lor s-a stins sub sărăcie,
Şi fără rod pieriră a lor vise.

Atâtea rare pietre nestemate
Rămân în peşteri din adânc de mare!
Atâtea flori răsar, necontemplate,
Şi-şi pierd, pustii, mireasmă şi culoare!

Vreun rustic Hampden dârz, care-a ştiut
Pe-un mic tiran din sat în chingi a-l strânge;
Sau poate doarme-aici vreun Milton mut,
Vreun Cromwell nepătat de-al țării sânge.

Aplauze-n senat ei să stârnească,
Sfidând război, duşmani şi-amenințări,
Vreun norocos ținut să-mbogățească,

And read their history in a nation's eyes,

Their lot forbade: nor circumscribed alone
Their growing virtues, but their crimes confined:
Forbade to wade through slaughter to a throne,
And shut the gates of mercy on mankind.

The struggling pangs of conscious truth to hide,
To quench the blushes of ingenuous shame,
Or heap the shrine of Luxury and Pride
With incense kindled at the Muse's flame.

Far from the madding crowd's ignoble strife
Their sober wishes never learn'd to stray;
Along the cool sequester'd vale of life
They kept the noiseless tenor of their way.

Yet ev'n these bones from insult to protect,
Some frail memorial still erected nigh,
With uncouth rhymes and shapeless sculpture deck'd,
Implores the passing tribute of a sigh.

Their name, their years, spelt by th'unletter'd muse,
The place of fame and elegy supply:
And many a holy text arpund she strews,
That teach the rustic moralist to die.

For who, to dumb Forgetfulness a prey,
This pleasin anxious being e'er resign'd,
Left the warm precincts of the cheerful day,

Citindu-şi fapta-n ochii unei ţări,

N-a vrut destinul: el struni, la fel,
Şi-a lor virtuţi frumoase şi-a lor crime;
N-a vrut spre tron să-i mâie prin măcel,
Să-ncuie-a milei porţi către mulţime,

Râvnitul adevăr ascuns să fie,
Sfioasa cuviinţă să dispară.
Să-nalţe înspre Lux şi Semeţie
Tămâie-aprinsă la a Muzei pară.

Străini de-a gloatei certuri ne-ncetate,
Nu şi-au pierdut a lor modeste ţinte;
Prin valea-ngustă-a unei vieţi curate,
Ei drumul şi l-au mers călcând cuminte.

Şi dând acestor oase ocrotire,
Câte-un mai firav monument răzleţ,
Sculptat stângaci, cu şchioapă stihuire,
Imploră un suspin de la drumeţ.

Un nume, anii; muza fără carte
Le-a scris în loc de bocet şi-nchinare,
Şi texte sacre-a pus de câte-o parte,
Să-nveţe pe cei vrednici cum se moare.

Căci cine, rob Uitării fără grai,
Acest amarnic dulce trai îl curmă,
Şi lasă-al zilei calde vesel plai,

Nor cast one longing ling'ring look behind?

On some fond breast the parting soul relies,
Some pious drops the closing eye requires;
Ev'n from the tomb the voice of Nature cries,
Ev'n in our Ashes live their wonted Fires.

For thee, who, mindful of th'unhonour'd dead,
Dost in these lines their artless tale relate,
If chance, by lonely contemplation led,
Some kindred spirit shall inquire thy fate,

Haply some hoary-headed Swain may say,
'Oft have we seen him at the peep of dawn
Brushing with hasty steps the dews away
To meet the sun upon the upland lawn.

'There at the foot of yonder nodding beech
That wreaths its old fantastic roots so high,
His listless length at noontide would he stretch,
And pore upon the brook that babbles by.

'Hard by yon wood, now smiling as in scorn,
Mutt'ring his wayward fancies he would rove,
Now dropping, woeful wan, like one forlorn,
Or crazed with care, or cross'd in hopeless love.

'One morn I miss'd him on the custom'd hill,
Along the heath and near his fav'rite tree;
Another came; nor yet beside the rill,

Fără-a privi cu dor prelung în urmă?

Plecând, un suflet pe-un sân drag se-apleacă,
Şi-un ochi murind o lacrimă cerşeşte;
Chiar şi-n mormânt Natura n-o să tacă,
Şi-n scrumul nostru jarul lor trăieşte.

Iar tu, ce lauzi morți lipsiți de slavă,
Şi-n vers le cânți sărmanele destine,
Dacă, trecând pe-aici, în vreo zăbavă,
Un spirit rudă va-ntreba de tine,

Va zice, poate, vreun țăran albit:
“Noi l-am văzut ades, în zori de zi,
Cum, roua măturând, suia grăbit,
Cu soarele pe deal spre-a se-ntâlni.

Sub fagul gârbov ce colea veghează,
Boltind ciudate rădăcini pe sus,
El se-ntindea alene, la amiază,
Pârâu-n şopot urmărindu-l dus.

Pe sub pădure, ba zâmbind ca-n silă,
Umbla şoptind vreo şoadă născocire,
Ba frânt şi galben, parc-ar cere milă,
Nebun de griji, sau ros de-o rea iubire.

Dar într-o zi nu-l mai văzui pe deal,
La fagul lui iubit şi-n iarba moale;
Veni a doua: nici pe-al apei mal

Nor up the lawn, nor at the wood was he;

'The next with dirges due in sar array
Slow through the church-way path we saw him borne.
Approach and read (for thou canst read) the lay
Graved on the stone beneath yon aged thorn:'

THE EPITAPH

Here rests his head upon the lap of Earth
A Youth to Fortune and to Fame unknown.
Fair Science frown'd not on his humble birth,
And Melancholy mark'd him for her own.

Large was his bounty, and his soul sincere,
Heav'n did a recompense as largely send:
He gave to Mis'ry all he had, a tear,
He gain'd from Heav'n ('twas all he wish'd) a friend.

No farther seek his merits to disclose,
Or draw his frailties from their dread abode.
(There they alike in trembling hope repose,)
The bosom of his Father and his God.

N-a fost, nici la pădure, nici în vale.

„A treia zi cu-alai îl petrecură
La cimitir, în rugă şi suspin.
Hai să citeşti (căci ai învăţătură)
Ce-au scris în piatră, sub bătrânul spin":

EPITAF

Aicea doarme-n a ţărânii poală
Un tânăr fără faimă şi-avuţie:
Deşi sărac, n-a fost lipsit de şcoală,
Iar semnul şi-l găsi-n Melancolie.

Purta gând bun şi dărnicie-ntr-însul,
Şi, darnic, Cerul plată i-a menit:
Dând la sărmani ce-avea, adică plânsul,
Iubit a fost de Cer (cum şi-a dorit).

Nu-i pune şi-alte merite-n balanţă,
Nici pete nu-i scădea-n lăcaşul său;
(Dorm toate-acolo-n tremur şi speranţă,)
Lângă-al său Tată, lângă Dumnezeu.

Traducere T. Boşca.

1782. BURNS. *John Barleycorn*. Levițchi. 60 lines.

Author: Robert BURNS (1759-1796).
Text: *John Barleycorn.*
Translator: Levițchi.
FrageStellung: Who was Robert Burns? Who was John Barleycorn? (20 words)

John Barleycorn.

There was three kings into the east,
Three kings both great and high,
And they hae sworn a solemn oath
John Barleycorn should die.

They took a plough and plough'd him down,
Put clods upon his head,
And they hae sworn a solemn oath
John Barleycorn was dead.

But the cheerful Spring came kindly on,
And show'rs began to fall;
John Barleycorn got up again,
And sore surpris'd them all.

The sultry suns of Summer came,
And he grew thick and strong;
His head weel arm'd wi' pointed spears,

John Bob-de-orz.

Erau trei regi în răsărit,
Trei regi de stirpe mare,
Jurați pe Johnnie Bob-de-orz
Cumva să îl omoare.

Au luat un plug, l-au îngropat,
Pe cap pământ i-au pus
Și au jurat cu jurământ
Că John a fost răpus.

Dar când se-ntoarse primăvara
Cu ploaie şi cu spor,
Se ridică iar Bob-de-orz
Spre ciuda tuturor.

Veniră-ai verii sori fierbinți
Şi prinse John grăsime
Şi suliți îi crescură-n cap,

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

That no one should him wrong.

The sober Autumn enter'd mild,
When he grew wan and pale;
His bending joints and drooping head
Show'd he began to fail.

His colour sicken'd more and more,
He faded into age;
And then his enemies began
To show their deadly rage.

They've taen a weapon, long and sharp,
And cut him by the knee;
Then tied him fast upon a cart,
Like a rogue for forgerie.

They laid him down upon his back,
And cudgell'd him full sore;
They hung him up before the storm,
And turned him o'er and o'er.

They filled up a darksome pit
With water to the brim;
They heaved in John Barleycorn,
There let him sink or swim.

They laid him out upon the floor,
To work him farther woe;

Să nu-l înfrunte nime!

Când pogorî, blând, toamna, John
Se gălbeji la față,
Se gârbovi, se cocârjă,
Ca la amurg de viață.

Iar când era mai fără vlagă
Şi mai bicisnic John,
Atunci şi-au arătat duşmanii
Grozavul parapon.

L-au retezat cu un cosor
Lucios și ascuțit
Și-ntr-o căruță, ca pe-un hoț,
Burduf l-au cetluit.

L-au prăvălit, l-au ciomăgit,
De-orce puteri l-au stors,
În buza vântului l-au pus,
Şi l-au sucit şi-ntors.

O groapă neagră au umplut
Cu apă-ntunecată
Și-ntr-însa l-au zvârlit pe John
Se-neacă au înoată?

L-au aşternut, ca să-l supună
La cazne, pe arman;

And still, as signs of life appear'd,
They toss'd him to and fro.

They wasted, o'er a scorching flame,
The marrow of his bones;
But a miller us'd him worst of all,
For he crush'd him between two stones.

And they hae taen his very heart's blood,
And drank it round and round;
And still the more and more they drank,
Their joy did more abound.

John Barleycorn was a hero bold,
Of noble enterprise;
For if you do but taste his blood,
'Twill make your courage rise.

'Twill make a man forget his woe;
'Twill heighten all his joy;
'Twill make the widow's heart to sing,
Tho' the tear were in her eye.

Then let us toast John Barleycorn,
Each man a glass in hand;
And may his great posterity
Ne'er fail in old Scotland!

Şi cum clintea, cum năpădeau
Şi-l burduşeau avan.

Din oase măduva i-au scos,
L-au pus pe-o vâlvătaie,
Iar un morar, cel mai hapsân,
L-a frânt între pietroaie.

I-au luat tot sângele şi cana
A mers din mână-n mână
Şi de ce beau, de ce erau
Ei toți mai îndemână.

Erou a fost John Bob-de-orz
Cu inima vitează;
Din sângele-i, un singur strop
Pe om îmbărbătează;

Îl mângâie pe obidit
Când simte că-i pe ducă:
Pe văduvă o-nveseleşte
Şi lacrima-i usucă.

Să închinăm, dar, pentru John,
Cu mâna pe stacană;
Să propăşească John de-a pururi
În țara scoțiană!

Traducere L. Levțchi.

1783. George CRABBE. *The Pauper's Funeral*. Boşca. 29 lines.

Author: George CRABBE (1754-1832).
Text: *The Pauper's Funeral*.
Translator: T. Boşca.
FrageStellung: How do you go about learning both English and Poetics by comparing the Original with the Translation? Explain in detail.

The Pauper's Funeral.

Now once again the gloomy scene explore,
Less gloomy now; the bitter hour is o'er,
The man of many sorrows sighs no more. –
Up yonder hill, behold how sadly slow
The bier moves winding from the vale below;
There lie the happy dead, from trouble free,
And the glad parish pays the frugal fee.
No more, O Death! the victim starts to hear
Churchwarden stern, or kingly overseer;
No more the farmer claims his humble bow,
Thou art his lord, the best of tyrants thou!
Now to the church behold the mourners come,
Sedately torpid and devoutly dumb;
The village children now their games suspend,
To see the bier that bears their ancient friend;
For he was one in all their idle sport,

Prohodul săracului.

Cumplita scenă vezi-o încă-o dată;
Acu-i mai calmă; ora-ntunecată
S-a dus: sărmanul n-o să se mai zbată.
Pe deal, departe, şerpuind agale,
Vezi cum sicriul suie dinspre vale.
Acolo dorm cei morţi, scăpaţi de chin,
Iar obştea, azi, mai cheltuie puţin.
Cel stins, o, moarte, n-o să mai audă
Vătaf regesc sau crâsnic plin de ciudă;
Boierul nu-i mai dă porunci, strigând;
Domn îi eşti tu, tiranul cel mai blând!
Vin la prohod şi nişte bocitoare,
Dar tac, într-o pioasă nepăsare.
Ai satului copii s-au strâns grămadă,
Sicriul unui vechi ortac să-l vadă;
Căci el a fost mereu în ceata lor,

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

And like a monarch ruled their little court.
The pliant bow he form'd, the flying ball,
The bat, the wicket, were his labours all;
Him now they follow to his grave, and stand
Silent and sad, and gazing, hand in hand;
While bending low, their eager eyes explore
The mingled relics of the parish poor.
The bell tolls late, and moping owl flies round;
Fear marks the flight and magnifies the sound;
The busy priest, detain'd by weightier care,
Defers his duty till the day of prayer;
And, waiting long, the crowd retire distress'd,
To think a poor man's bones should lie unbless'd.

Şi-o cârmuise ca un domnitor.
Arc le făcea şi minge zburătoare;
Dibaci era la porți şi bătătoare.
Pe el îl duc pe ultima lui cale,
Şi, mână-n mână, merg privind cu jale.
Plecându-se, cu ochi isteți străbat
Mormintele săracilor din sat.
Bat clopote târziu, şi-o buhă zboară;
Pe toți îi face frica să tresară.
Iar popa, prins cu treburi, pleacă fuga:
La ziua celor morți amână ruga.
Se-mprăştie şi lumea, cugetând
Că n-ai nici popă, când eşti om de rând.

Traducere T. Boşca.

1786. Robert BURNS. *My Father Was a Farmer*. Boşca. 72 lines.

Author: Robert BURNS (1759-1796).
Text: *My Father Was a Farmer*.
Translator: T. Boşca.
FrageStellung: How do you go about learning both English and Poetics by comparing the Original with the Translation? Explain in detail.

My Father was a Farmer.

My father was a farmer
Upon the Carrick border,
And carefully he bred me
In decency and order.
He bade me act a manly part,
Though I had ne'er a farthing,
For without an honest, manly heart,
No man was worth regarding.

Then out into the world
My course I did determine,
Though to be rich was not my wish,
Yet to be great was charming,
My talents they were nit the worst,
Nor yet my education;
Resolved was I at least to try

Țăran îmi fuse tata.

Țăran îmi fuse tata,
Pe malul unei ape,
Cu-alese gânduri gata
Mereu să mă adape.
Zicea să fiu un om mereu,
Chiar dacă n-am parale,
Căci dacă nu eşti nepătat,
Dispreț culegi în cale.

Apoi, ajuns în lume,
Cărare mi-am croit;
N-am vrut averi, dar nume
Întruna mi-am dorit.
Talentul nu mi-a fost prea sterp,
Nici bruma mea de carte,
Şi m-am silit din răsputeri

To mend my situation.

In many a way, and vain essay,
I courted Fortune's favour;
Some cause unseen still stept between
To frustrate each endeavour:
Sometimes by foes I was o'erpowered;
Sometimes by friends forsaken;
And when my hope was at the top,
I still was worst mistaken.

Then sore harassed, and tired at last,
With Fortune's vain delusion,
I dropt my shemes, like idle dreams,
And came to this conclusion:
The past was bad, and the future hid;
Its good or ill untried;
But the present hour was in my power,
And so I would enjoy it.

No help, nor hope, nor view had I,
Nor person to befriend me;
So I must toil, and sweat, and broil,
And labour to sustain me.
To plough and sow, to reap and mow,
My father bred me early;
For one, he said, to labour bred,
Was a match for Fortune fairly.

Thus, all obscure, unknown and poor,

Din toate să am parte.

Prin multe încercări şi căi,
Vrui să-mi atrag norocul,
Dar ceva nevăzut mi-a pus
Doar piedici în tot locul.
Duşmani m-au doborât ades,
Prieteni mă trădară;
Şi-ades de pe-a speranței culmi
Căzui nevolnic iară.

Apoi, sătul şi obosit
De-a sorții ură trează,
Din visuri vane mă smulsei,
Gândind precum urmează:
Ce-a fost, e rău; iar ce va fi,
Nu desluşeşte nime'.
Dar pe prezent sunt eu stăpân,
Şi-l sorb în întregime.

N-aveam nădejdi, nici ajutor,
Pe nimeni lângă mine;
Deci voi munci, voi asuda,
Prin trudă mă voi ține.
Să ar, să semăn, să cosesc,
Bătrânul mă-nvățase,
Zicând: pe cel ce va lucra
Norocul n-o să-l lase.

Sărac, străin şi neştiut

Through life I'm droomed to wander,
Till down my weary bones I lay,
In everlasting slumber.
No view nor care, but shun whate'er
Might breed me pain or sorrow;
Alive to-day as well's I may,
Regardless of tomorrow,

But cheerful still, I am as well
As a monarch in a palace,
Though Fortune's frown still hunts me down,
With all her wonted malice;
I make indeed my daily bread,
But ne'er can make it farther;
But as daily bread is all I need,
I do not much regard her.

When sometimes by my labour
I earn a little money,
Some unforeseen misfortune
Comes generally upon me;
Mischance, mistake, or by neglect,
Or my good natured folly;
But come that will, I've sworn it still,
I'll ne'er be melancholy.

All you who follow wealth and power
With unremitting ardour,
The more in this you look for bliss,
You live your view the farther.

Mi-e dat să trec prin viață,
Pân' oasele-mi s-or odihni
În somnul cel de gheață.
Nici griji, nici teamă nu m-abat,
Nu cad sub apăsare,
Căci azi sunt viu, trăiesc din plin,
De mâine nu mă doare.

Ba încă vesel sunt mereu,
Ca pe-al său tron un rege;
Iar că se-ncruntă uneori
Destinul, se-nțelege.
Eu pâinea zilnic mi-o frământ,
Dar nu mi-o fac mai mare:
Doar pâinea zilnică mi-o vreau,
Deci nu mă zbat prea tare.

Când, uneori, prin muncă,
Vreun ban îmi cade-n pungă,
Vreo pacoste sunt sigur
Că are să m-ajungă:
O fi greşeală, nenoroc,
Sau poate nepăsare,
Dar vie ce-o veni, mă jur
Să fug de întristare!

Voi, ce mărire şi averi
Vânați mereu, amarnic,
La fericire de visați,
Luptatul vi-i zadarnic.

Had you the wealth Potosi boasts,
Or nations to adore you,
A cheerful, honest-hearted clown
I will prefer before you.

Oricâte bogății să-aveți,
Orice minuni ați face,
Un vesel şi cinstit bufon
Mai mult ca voi îmi place.

Traducere T. Boşca.

1789a. BLAKE. *The Little Black Boy*. Blaga. Boşca. 28 lines.

Author: William BLAKE (1757-1827).
Text: *The Little Black Boy.*
Translator: T. Boşca.
FrageStellung: How do you go about learning both English and Poetics by comparing the Original with the Translation? Explain in detail.

The Little Black Boy.

My mother bore me in the southern wild,
And I am black, but O, my soul is white!
White as an angel is the English child,
But I am black, as if bereaved of light.

My mother taught me underneath a tree,
And, sitting down before the heat of day,
She took me on her lap and kissèd me,
And, pointing to the East, began to say:

'Look at the rising sun: there God does live,
And gives His light, and gives His heat away,
And flowers and trees and beasts and men receive
Comfort in morning, joy in the noonday.

'And we are put on earth a little space,

Micuţul negru.

În sud sălbatic mama m-a născut.
Sunt negru; o, dar sufletul mi-e alb.
Alb ca un înger e micul englez,
eu negru, parcă de lumină despoiat.

Mama, vorbindu-mi, mă-nvăţa subt pom.
Pe jos, mai înainte de a da
căldura zilei, mă lua în poala ei,
şi arătând spre răsărit, grăia:

„În dosul soarelui, acolo-i Dumnezeu.
El dă căldura şi lumina ce o vezi.
Copaci şi dobitoace, flori şi oameni
de-acolo tihna şi-o primesc pe la nămiezi.

Scurt timp noi suntem pe tărâmuri puşi

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

That we may learn to bear the beams of love;
And these black bodies and this sunburnt face
Are but a cloud, and like a shady grove.

'For when our souls have learn'd the heat to bear,
The cloud will vanish, we shall hear His voice,
Saying, "Come out from the grove, my love and care,
And round my golden tent like lambs rejoice."'

Thus did my mother say, and kissèd me,
And thus I say to little English boy.
When I from black and he from white cloud free,
And round the tent of God like lambs we joy,

I'll shade him from the heat till he can bear
To lean in joy upon our Father's knee;
And then I'll stand and stroke his silver hair,
And be like him, and he will then love me.

iubirea s-o-ndurăm până la os.
Înfăţişarea noastră neagră e
la fel c-un nor, şi ca un crâng umbros.

Când noi vom fi-nvățat să îndurăm
căldura, norul va dispare. Dumnezeu
va zice : „Dragi copii ieşiți din crâng
şi bucurați-vă ca mieii-n jurul meu".

Mama aşa-mi spunea, şi-o sărutare-mi da.
Micuțului englez aşa-i zic eu:
Când eu de negrul, el de albul nor,
ne-om dezbrăca, pe lângă Dumnezeu

noi ne-om juca, şi umbră-i voi ţinea
ca să îndure bucuria, când
s-a sprijini de Tatăl nostru. Eu voi fi
atunci ca el, şi el mă va iubi.

Traducere L. Blaga.

The Little Black Boy.

My mother bore me in the southern wild,
And I am black, but O, my soul is white!
White as an angel is the English child,
But I am black, as if bereaved of light.

My mother taught me underneath a tree,
And, sitting down before the heat of day,
She took me on her lap and kissèd me,
And, pointing to the East, began to say:

'Look at the rising sun: there God does live,
And gives His light, and gives His heat away,
And flowers and trees and beasts and men receive
Comfort in morning, joy in the noonday.

'And we are put on earth a little space,
That we may learn to bear the beams of love;
And these black bodies and this sunburnt face
Are but a cloud, and like a shady grove.

'For when our souls have learn'd the heat to bear,
The cloud will vanish, we shall hear His voice,
Saying, "Come out from the grove, my love and care,
And round my golden tent like lambs rejoice."'

Thus did my mother say, and kissèd me,

Băiețelul de negru.

Măicuța-n sudul crâncen mi-a dat viață,
Și-s negru, dar la suflet, crin curat!
Copilul de englez e alb la față,
Eu, negru: de lumină par furat.

Măicuța sub un pom mă învăța,
La umbră, când sta soarele-n zenit;
În poală mă lua, mă săruta,
Și-apoi zicea, privind spre răsărit:

„Vezi, Dumnezeu acolo e, în soare,
Şi toate cu-al său foc le luminează,
Şi de la el, om, fiară, pom şi floare
Beau vlagă-n zori, şi-s veseli la amiază.

Pe-aest pământ petreci un scurt răgaz,
Ca de-al iubirii foc să fii călit;
Și-un negru trup sau un bronzat obraz
Sunt doar un nor sau ca un crâng umbrit.

Când arşița vei şti a o răbda,
Va trece norul: «Haideți, fiii mei,
Din crâng, – va zice El – pentru-a zburda
e lângă cortul meu, ca nişte miei!»"

Aşa cum îmi vorbea măicuța, blând,

And thus I say to little English boy.
When I from black and he from white cloud free,
And round the tent of God like lambs we joy,

I'll shade him from the heat till he can bear
To lean in joy upon our Father's knee;
And then I'll stand and stroke his silver hair,
And be like him, and he will then love me.

Eu pruncului englez îi voi vorbi:
Eu, negru nor, el alb înlăturând,
Doi miei sub cortul Domnului vom fi.

De soare-o să-l feresc şi-am să-l alint,
La Domnu-n braţe când va huzuri,
Şi mângâia-voi părul său de-argint,
Şi-oi fi ca el, şi-atunci mă va iubi.

Traducere T. Boşca.

1789b. BLAKE. *Reeds of Innocence*. Boşca. 20 lines.

Author: William BLAKE (1757-1827).
Text: *Reeds of Innocence*.
Translator: T. Boşca.
FrageStellung: a. How do you go about learning both English and Poetics by comparing the Original with the Translation? Explain in detail.
b. Is rhyme essential in the translation of this – only apparently – very limpid text? Would it have the same effect if you disregarded the ryhyme in translation? Does the rhyme support a symbol, or is the poem all about musicality?

Reeds of Innocence.

Piping down the valleys wild,
Piping songs of pleasant glee,
On a cloud I saw a child,
And he laughing said to me:
'Pipe a song about a Lamb!'

So I piped with merry cheer.
'Piper, pipe that song again;'
So I piped: he wept to hear.
'Drop thy pipe, thy happy pipe;
Sing thy songs of happy cheer!'

So I sang the same again,
While he wept with joy to hear.

Cântecele nevinovăției.

Fluieram de pe-un ponor
Un cânt vesel, coborând,
Şi-am zărit un prunc pe-un nor,
Iară el grăi râzând:
„Zi un cântec despre miel!"

Şi l-am zis, precum dorea.
„Zi, trişcar, zi-l iar, la fel!"
Şi l-am zis, iar el plângea.
„Zvârle-ți fluierul în vânt!
Zi din glas, şi-mi va plăcea!"

Şi-am zis iar acelaşi cânt:
El, de fericit, plângea.

‘Piper, sit thee down and write
In a book that all may read.’
So he vanish’d from my sight;

And I pluck’d a hollow reed,
And I made a rural pen,
And I stain’d the water clear,
And I wrote my happy songs,
Every child may joy to hear.

„Şezi, trişcar, să-l scrii pe-o carte,
Şi la cititori să-l dai!”
Şi-a pierit, zburând departe...

Eu o trestie luai
Şi-mi făcui o pană simplă,
Apa limpede-o mânjii,
Şi scrisei cântări voioase,
Să le placă la copii.

Traducere T. Boșca.

1794. BLAKE. *The Garden of Love*. Tartler. 12 lines.

Author: William BLAKE (1757-1827).
Text: *The Garden of Love*.
Translator: G. Tartler.
FrageStellung: a. How do you go about learning both English and Poetics by comparing the Original with the Translation? Explain in detail.
b. How does the translator adapt her words to the poetic symbol, in comparison with the original?

The Garden of Love.

I went to the Garden of Love,
And saw what I never had seen:
A Chapel was built in the midst,
Where I used to play on the green.
And the gates of this Chapel were shut,
And `Thou shalt not' writ over the door;
So I turn'd to the Garden of Love,
That so many sweet flowers bore,
And I saw it was filled with graves,
And tomb-stones where flowers should be:
And Priests in black gowns were walking their rounds,
And binding with briars my joys and desires.

Grădina Iubirii.

Am fost în Grădina Iubirii
Şi-am văzut ce nicicând n-am văzut:
O capelă zidită în iarba
Unde mă jucam la-nceput.
Şi pe poarta închisă-a capelei
Era-nscrisul „Să nu...” şi „Să nu”...
Şi atunci m-am întors în grădina
Ce flori minunate avu.
Plină-i acum cu morminte
Şi pietre, unde altcândva flori
Şi preoţi în negre vestminte
Cu mohor îmi legau orice dor.

Traducere G. Tartler.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

ro1797a. Ienăchiță VĂCĂRESCU. *Testament literar*. 4 lines.

Author: Ienăchiță VĂCĂRESCU (1740-1797). Text: *Testament literar*. Translator: FrageStellung:

Testament literar.

Urmaşilor mei Văcăreşti!
Las vouă moştenire:
Creşterea limbei româneşti
Ş-a patriei cinstire.

Translation required.

ro1797b. Ienăchiță VĂCĂRESCU. *Amărâtă turturea*. 28 lines.

Author: Ienăchiță VĂCĂRESCU (1740-1707). Text: *Amărâtă turturea.* Translator: FrageStellung:

Amărâtă turturea.

Amărâtă turturea
Când rămâne singurea,
Căci soția şi-a răpus,
Jalea ei nu e de spus.

Cât trăieşte tot jăleşte,
Şi nu se mai însoțeşte!
Trece prin flori, prin livede,
Nu să uită, nici nu vede

Trece prin pădurea verde
Şi să duce de se pierde.
Zboară până de tot cade,
Dar pre lemn verde nu şade.

Translation required.

Şi când şade câteodată,
Tot pre ramură uscată.
Umblă prin dumbrav-adâncă,
Nici nu bea, nici nu mănâncă.

Unde vede apă rece,
Ea o turbură şi trece;
Unde e apa mai rea,
O mai turbură şi bea.

Unde vede vânătorul,
Acolo o duce dorul,
Ca s-o vază, s-o lovească,
Să nu se mai pedepsească.

Când o biată păsărică
Atât inima îşi strică,
Încât doreşte să moară
Pentru a sa soţioară,

Dar eu om de-naltă fire,
Decât ea mai cu simţire,
Cum poate să-mi fie bine?!
Oh, amar şi vai de mine!

ro1797c. Ienăchiță VĂCĂRESCU. *Într-o grădină*. 6 lines.

Author: Ienăchiță VĂCĂRESCU (1740-1797).
Text: *Într-o grădină.*
Translator:
FrageStellung:

Într-o grădină.

Într-o grădină,
Lâng-o tulpină,
Zării o floare ca o lumină.

S-o tai, să strică!
S-o las, mi-e frică
Că vine altul şi mi-o ridică.

Translation required.

ro1797d. Ienăchiță VĂCĂRESCU. *Spune, inimioară, spune*. 12 lines.

Author: Ienăchiță VĂCĂRESCU (1740-1797).
Text: *Spune, inimioară, spune.*
Translator:
FrageStellung: Have a go, and translate this short poem yourself: it is not at all difficult!

Spune, inimioară, spune.

Spune, inimioară, spune
Ce durere te răpune?
Arată ce te munceşte?
Ce boală te chinuieşte?

Fă-o cunoscută mie,
Ca să-ți caut dohtorie.
Te rog, fă-mă a pricepe
Boala din ce ți se-ncepe?

Arată, spune, n-ascunde!
Dă-mi un cuvânt şi-mi răspunde:
Spune, inimioară, spune
Ce durere te răpune?

Translation required.

1798. COLERIDGE. *The Rime of the Ancient Mariner*. 1. Lines 1-82. Levițchi. 82 lines.

Author: Samuel Taylor COLERIDGE (1772-1834).
Text: *The Rime of the Ancient Mariner*. 1. Lines 1-82.
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: Something very unusual, and out of the way, happens between the two interlocutors, in **Stanzas 1 + 4**: What exactly is it? One word...You can describe it in only one word, if you scrutinize the two stanzas together.

The Rime of the Ancient Mariner.

I

1. It is an ancient Mariner,
And he stoppeth one of three.
"By thy long grey beard and glittering eye,
Now wherefore stopp'st thou me?

2. "The Bridegroom's doors are opened wide,
And I am next of kin;
The guests are met, the feast is set:
May'st hear the merry din."

3. He holds him with his skinny hand,
"There was a ship," quoth he.
"Hold off! unhand me, grey-beard loon!"
Eftsoons his hand dropt he.

Povestea bătrânului marinar.

I

Un marinar bătrân aține
Pe unul din cei trei.
„Pe ochiu-ți viu, pe barba-ți sură!
Cum îndrăzneşti? Ce vrei?

Odaia mirelui deschisă-i
Şi neam de-aproape-i sunt;
Masa e-ntinsă, lumea strânsă –
N-auzi zarvă şi cânt?"

„A fost un vas", zice, ținându-l
Cu mâna lui osoasă.
„Ia mâna, ticălos bătrân!"
Şi-ntr-adevăr, o lasă

4. He holds him with his glittering eye –
The Wedding-Guest stood still,
And listens like a three years child:
The Mariner hath his will.

Şi-l ține-acum cu scânteioasă
A ochiului privire;
Nuntaşu-ascultă – prunc supus
Voinței peste fire.

5. The Wedding-Guest sat on a stone:
He cannot chuse but hear;
And thus spake on that ancient man,
The bright-eyed Mariner.

Şi cum nu are încotro
Se-aşează pe un stei
Iar marinarul povesteşte,
Zvârlind din ochi scântei:

6. The ship was cheered, the harbour cleared,
Merrily did we drop
Below the kirk, below the hill,
Below the light-house top.

„În chiote-am plecat din port,
Plutind spre marea-adâncă
Pe lângă deal şi paradis
Şi farul de pe stâncă

7. The Sun came up upon the left,
Out of the sea came he!
And he shone bright, and on the right
Went down into the sea.

Şi soarele pe stânca noastră,
Se culegea din ape,
Lucea şi se pleca spre dreapta
În mare să se-ngroape.

8. Higher and higher every day,
Till over the mast at noon –
The Wedding-Guest here beat his breast,
For he heard the loud bassoon.

Mai sus, mai sus, de-l săgeta
Catargu-n miez de zi...”
Nuntaşul auzi fagotul
Şi pumnu-i se zgârci.

9. The bride hath paced into the hall,
Red as a rose is she;
Nodding their heads before her goes
The merry minstrelsy.

Mireasa,-mbujorată foarte,
Păşeşte-n casa mare,
Iar lăutarii merg în frunte
Cu veselă cântare.

10. The Wedding-Guest he beat his breast,
Yet he cannot chuse but hear;
And thus spake on that ancient man,
The bright-eyed Mariner.

Degeaba se loveşte-n piept
Nuntaşul într-acestea;
Bătrânul marinar nu cată
Şi-şi deapănă povestea.

11. And now the Storm-Blast came, and he
Was tyrannous and strong:
He struck with his o'ertaking wings,
And chased south along.

„Apoi, năvalnică şi aspră,
S-a năpustit furtuna;
Cu aripa-i spre miază-zi
Ne-a îndemnat întruna.

12. With sloping masts and dipping prow,
As who pursued with yell and blow
Still treads the shadow of his foe
And forward bends his head,
The ship drove fast, loud roared the blast,
And southward aye we fled.

Catartu-i frânt; sub apă puntea;
Ca un învins ce-şi pleacă fruntea
Sub biciul duşmanului crud
Şi-n umbra-i îşi iuțeşte pasul,
În urletul furtunii vasul
Gonea mereu spre sud.

13. And now there came both mist and snow,
And it grew wondrous cold:
And ice, mast-high, came floating by,
As green as emerald.

Veniră neguri şi zăpezi
Şi frigul din înalturi;
Iar gheața, verde ca smaragdul,
Ajunse la catarturi.

14. And through the drifts the snowy clifts
Did send a dismal sheen:
Nor shapes of men nor beasts we ken –
The ice was all between.

Şi prin nămeți, albii pereți
Luceau fără de viață;
Nici om, nici dobitoc în preajmă,
Doar un pustiu de gheață.

15. The ice was here, the ice was there,
The ice was all around:
It cracked and growled, and roared and howled,

În jur doar gheață,-n spate,-n față,
Oceanul era plin –
Trosnind, crăpând, mugind, urlând

Like noises in a swound!

16. At length did cross an Albatross:
Thorough the fog it came;
As if it had been a Christian soul,
We hailed it in God's name.

17. It ate the food it ne'er had eat,
And round and round it flew.
The ice did split with a thunder-fit;
The helmsman steered us through!

18. And a good south wind sprung up behind;
The Albatross did follow,
And every day, for food or play,
Came to the mariners' hollo!

19. In mist or cloud, on mast or shroud,
It perched for vespers nine;
Whiles all the night, through fog-smoke white,
Glimmered the white Moon-shine.

20. "God save thee, ancient Mariner,
From the fiends, that plague thee thus! –
Why look'st thou so?" – With my cross-bow
I shot the Albatross.

Cu vuiet de leşin!

Dintr-un nor gros, un albatros
Veni într-un târziu;
Toți creştineşte l-am primit
Ca pe un suflet viu.

Mâncă mâncări lui neştiute
Şi se roti pe-aproape...
Şi-am fost scăpați, căci gheața prinse
Cu bubuit să crape.

Porni vânt bun, iar albatrosul
Ne urmări în zbor;
Când marinarii îl chemau
Venea la joaca lor.

Sta nouă ceasuri cocoțat
Pe vergi şi pe vântrele;
Iar luna licărea bolnav
Prin negurile grele.

«Bătrâne, de vrăjmaşi te aibă
În paza-I Cel de Sus!
Arăți cumplit...» Cu arbaleta
Eu pasărea-am răpus."

Traducere L. Levițchi.

1802. WORDSWORTH. *My Heart Leaps Up*. Blaga. 9 lines.

Author: William WORDSWORTH (1770-1850).
Text: *My Heart Leaps Up.*
Translator: L. Blaga.
FrageStellung: What is this particular English poet famous for, in the first place?

My Heart Leaps Up.

My heart leaps up when I behold
A rainbow in the sky.
So was it when my life began;
So is it now I am a man;
So be it when I grow old,
Or let me die!
The Child is father of the Man;
And I could wish my days to be
Bound each to each by natural piety.

Îmi saltă inima.

Îmi saltă inima, un curcubeu
când văd pe cerul meu.
Aşa era, când începu viața mea.
Aşa-i acum că sunt bărbat.
Şi când voi fi bătrân, de-asemenea.
Şi dacă astfel nu va fi,
mai bine mor şi n-oi mai şti.
Copilul e tatăl Bărbatului.
Doresc să-mi fie zilele legate
printr-o fireascǎ pietate.

Traducere L. Blaga.

1816. BYRON. *The Dream*. Teodorescu. 206 lines.

Author: George Gordon, Lord BYRON (1788-1824).
Text: *The Dream*.
Translator: V. Teodorescu.
FrageStellung: Retranslate one stanza (of your choice) into plain elegant prose, **using words quite different** from those of the translator...

The Dream.

I

Our life is twofold; Sleep hath its own world,
A boundary between the things misnamed
Death and existence: Sleep hath its own world,
And a wide realm of wild reality,
And dreams in their development have breath,
And tears, and tortures, and the touch of joy;
They leave a weight upon our waking thoughts,
They take a weight from off waking toils,
They do divide our being; they become
A portion of ourselves as of our time,
And look like heralds of eternity;
They pass like spirits of the past –they speak
Like sibyls of the future; they have power –
The tyranny of pleasure and of pain;
They make us what we were not –what they will,
And shake us with the vision that's gone by,

Visul.

I

Ni-i viaţa dublă: somnul îşi are lumea lui –
Hotărnicind tărâmul ce s-a numit greşit
Viață şi moarte. Somnul îşi are lumea lui:
Fantastic, fără margini imperiu, străbătut
De-a visului suflare, ce trece încărcat
De bucurii şi lacrimi, de zbucium sau tăceri.
Ades, străbate visul, chiar trezi, al nostru gând,
Presară plumb asupra-i, sau îl avântă-n slăvi,
Se-mplântă-n noi şi-n două fiinţa ne-o despică,
Răstălmăceşte timpul şi-asemeni c-un trimis
Al veşniciei, duhuri recheamă din trecut,
Dezleagă viitorul, căci ele au puterea
Tiranică-a plăcerii şi a suferinţei. Fac
Ce vor din noi, ce n-am fost nicicând, şi ne-nspăimântă
Cu umbrele ivite din timpii ce-au apus.
Părelnic e trecutul? Şi visurile-s, oare,

The dread of vanished shadows –Are they so?
Is not the past all shadow? –What are they?
Creations of the mind? –The mind can make
Substances, and people planets of its own
With beings brighter than have been, and give
A breath to forms which can outlive all flesh.
I would recall a vision which I dreamed
Perchance in sleep –for in itself a thought,
A slumbering thought, is capable of years,
And curdles a long life into one hour.

II

I saw two beings in the hues of youth
Standing upon a hill, a gentle hill,
Green and of mild declivity, the last
As 'twere the cape of a long ridge of such,
Save that there was no sea to lave its base,
But a most living landscape, and the wave
Of woods and corn-fields, and the abodes of men
Scattered at intervals, and wreathing smoke
Arising from such rustic roofs: the hill
Was crowned with a peculiar diadem
Of trees, in circular array, so fixed,
Not by the sport of nature, but of man:
These two, a maiden and a youth, were there
Gazing –the one on all that was beneath
Fair as herself –but the boy gazed on her;
And both were young, and one was beautiful:

Răsaduri ale minții? Dezvăluie, o, spirit,
Spre-a zămisli ființe mai mândre decât noi,
Făpturi ce-au frânt zăgazul nimicniciilor.
Voi povesti-ntâmplarea ce mi-a sădit-o visul
Pe când dormeam; căci gândul, îmbrățișat de somn,
E-n stare să străbată prin vreme şi să-nchege
O viață, în fugarul răstimp al unui ceas.

II

Două făpturi văzut-am, în plină tinerețe,
Şezând, întinse-n iarba, pe-un deluşor, tihnit,
Colina care-ncheie, cu dulcea-i pantă, şirul
Unduitor de dealuri şi care nu-şi muia
Picioarele în mare, ci, o scăldau, la poale:
Podgoriile, crângul şi lanurile verzi…
Iar în oceanu-acesta se arată, ici-acolo,
Un coperiş de țară şi fumul şerpuind
Către senin. Colina de-un brâu era încinsă,
O verde diademă de pomi sădită de mâna
De om, şi nu de mâna capricioasei firi.

Deci fata şi flăcăul, precum v-am spus, priveau
De pe colină: fata, în jurul ei; flăcăul
La ea – la fel de tineri dar osebiți ca vârstă.

And both were young –yet not alike in youth.
As the sweet moon on the horizon's verge,
The maid was on the eve of womanhood;
The boy had fewer summers, but his heart
Had far outgrown his years, and to his eye
There was but one beloved face on earth,
And that was shining on him; he had looked
Upon it till it could not pass away;
He had no breath, no being, but in hers:
She was his voice; he did not speak to her,
But trembled on her words; she was his sight,
For his eye followed hers, and saw with hers,
Which coloured all his objects; –he had ceased
To live within himself: she was his life,
The ocean to the river of his thoughts,
Which terminated all; upon a tone,
A touch of hers, his blood would ebb and flow,
And his cheek change tempestuously –his heart
Unknowing of its cause of agony.
But she in these fond feelings had no share:
Her sighs were not for him; to her he was
Even as a brother –but no more; 'twas much,
For brotherless she was, save in the name
Her infant friendship had bestowed on him;
Herself the solitary scion left

Of a time-honoured race. –It was a name
Which pleased him, and yet pleased him not –and why?
Time taught him a deep answer –when she loved

Se presimțea femeia în ea, precum se-arată
În ceața serii, luna, pe câtă vreme el

Un copilandru încă părea arzând de dor.
Căci ochii lui în lume un singur chip zăreau:
Al fetei de alături, întipărit în minte
Ca-n veci să nu se şteargă, printr-însa el trăia
Şi glăsuia printr-însa, cutremurat atunci
Când ea vorbea şi lumea printr-însa o vedea,

Prin ochii mari ai fetei întrezărea culoarea,
Suflarea-i se-mpletise cu răsuflarea ei
Şi ea-i era făgaşul noianului de gânduri;

Apropierea numai sau glasului ei şoptit
Făcea să-i năvălească tot sângele în față,
I-l îngheța în vine – mereu schimbat la chip,
Dar fără a cunoaşte temei-acestui zbucium.
Ea nu-l iubea şi pieptu-i sălta într-un suspin
Gândindu-se la altul. Ea frate-l socotea
Pe cel de-alături – frate – căci n-avusese frate,
Şi se-nvățase încă din fragedă pruncie
Să îl boteze astfel, ea, ultimul vlăstar
Al unui neam de frunte şi vechi. Era un nume
Care-i plăcea şi totuşi nu-l bucura. De ce?
O să dezlege timpul enigma! De un altul
Era îndrăgostită fecioara. Chiar şi-acum

Another; even now she loved another,
And on the summit of that hill she stood
Looking afar if yet her lover's steed
Kept pace with her expectancy, and flew.

III

A change came o'er the spirit of my dream.
There was an ancient mansion, and before
Its walls there was a steed caparisoned:
Within an antique Oratory stood
The Boy of whom I spake; –he was alone,
And pale, and pacing to and fro: anon
He sate him down, and seized a pen, and traced
Words which I could not guess of; then he leaned
His bowed head on his hands and shook, as 'twere
With a convulsion –then rose again,
And with his teeth and quivering hands did tear
What he had written, but he shed no tears.
And he did calm himself, and fix his brow
Into a kind of quiet: as he paused,
The Lady of his love re-entered there;
She was serene and smiling then, and yet
She knew she was by him beloved; she knew –
For quickly comes such knowledge –that his heart
Was darkened with her shadow, and she saw
That he was wretched, but she saw not all.
He rose, and with a cold and gentle grasp
He took her hand; a moment o'er his face

Ea se gândea la altul şi cerceta de-acolo
De pe colină, zarea, nădăjduind că, poate,
Iubitul ei veni-va călare pe-un fugaci,
Mai repede ca gândul, să-i potolească dorul.

III

Dar visu-şi schimbă cursul: văd o străveche casă
Şi-un armăsar la poartă, învesmântat bogat,
Iar în capela veche, flăcăul despre care

V-am povestit, el, singur, păşind îngândurat,
Cu faţa pală. Iată-l că prinde-n mâna pana,
Se-aşează, sloveneşte ceva ce n-am putut
Să dezlusesc, în palme apoi şi-ascunde fruntea,
Un tremur îl străbate, se scoală şi sfâşie
Cu mâinile şi dinţii scrisoarea, dar nu varsă
O lacrimă, ci fruntea-şi înalţă-ngândurat
Şi liniştit. În vreme ce cugetă, deodată

Femeia mult-iubită-n capelă a pătruns,
Senină, zâmbitoare, deşi ştia preabine
Ce zbucium îl frământă – ştia, căci ele văd
Dintr-o privire numai – că inima-i tânjeşte
De dorul ei; ea chinul i-l cunoaşte şi, totuşi,
Nu-nţelegea nimica. El se clinti din loc,
Cu-o strângere uşoară şi rece îi luă mâna,
Pe fata lui, o clipă, se-ntipări noianul

A tablet of unutterable thoughts
Was traced, and then it faded, as it came;
He dropped the hand he held, and with slow steps
Retired, but not as bidding her adieu,
For they did part with mutual smiles; he passed
From out the massy gate of that old Hall,
And mounting on his steed he went his way;
And ne'er repassed that hoary threshold more.

IV

A change came o'er the spirit of my dream.
The Boy was sprung to manhood: in the wilds
Of fiery climes he made himself a home,
And his Soul drank their sunbeams; he was girt
With strange and dusky aspects; he was not
Himself like what he had been; on the sea
And on the shore he was a wanderer;
There was a mass of many images
Crowded like waves upon me, but he was
A part of all; and in the last he lay
Reposing from the noontide sultriness,
Couched among fallen columns, in the shade
Of ruined walls that had survived the names
Of those who reared them; by his sleeping side
Stood camels grazing, and some goodly steeds
Were fastened near a fountain; and a man,
Glad in a flowing garb, did watch the while,
While many of his tribe slumbered around:
And they were canopied by the blue sky,

De gânduri tăinuite, dar fără veste, toate
Se stinseră, iar mâna-i căzu fără putere,
Cu paşi înceți spre poarta porni, dar n-arăta
C-ar vrea să-şi ia adio: se desparte zâmbind.
Trecu prin greaua poartă-a palatului, urcă
În şa şi-n lumea largă porni. De-atunci nicicând
N-a mai trecut el pragul bătrân şi înnegrit.

IV

Se schimbă iară visul: e-acum bărbat, flăcăul.
Aflându-şi adăpostul într-un ținut pustiu,
Dogorâtor, sălbatic, el sufletul şi-l scaldă
În razele de soare, de oameni tuciurii
Înconjurat, şi stranii – schimbat şi el la chip,
Rătăcitor pe mare şi pe uscat, acum
Era o-ngrămădire deasupra mea, în toate
Trăind de o potrivă. Sub cel din urmă chip.

În arşița amiezii zăcea, culcat sub stâlpii
Surpați, umbrit de zidu-n ruină, martor mut
Al celor ce-l durară; păşteau pe mal cămile,
Păşteau şi armăsarii, prinşi în pripon, pe mal.

Un om veghea în preajmă,-mbrăcat într-o manta
Ce flutura în juru-i, în timp ce-ntregul trib
Dormea culcat în iarbă, subt baldachinu-albastru
Al cerului, atâta de străveziu şi pur,

So cloudless, clear, and purely beautiful,
That God alone was to be seen in heaven.

V

A change came o'er the spirit of my dream.
The Lady of his love was wed with One
Who did not love her better: in her home,
A thousand leagues from his, –her native home,
She dwelt, begirt with growing Infancy,
Daughters and sons of Beauty, –but behold!
Upon her face there was a tint of grief,
The settled shadow of an inward strife,
And an unquiet drooping of the eye,
As if its lid were charged with unshed tears.
What could her grief be? –she had all she loved,
And he who had so loved her was not there
To trouble with bad hopes, or evil wish,
Or ill-repressed affliction, her pure thoughts.
What could her grief be? –she had loved him not,
Nor given him cause to deem himself beloved,
Nor could he be a part of that which preyed
Upon her mind -a spectre of the past.

VI

A change came o'er the spirit of my dream.
The Wanderer was returned. –I saw him stand

Că numai Domnul, singur, se răsfrângea într-însul.

V

Aici se schimbă visul din nou. Iubita lui
Se măritase-acum cu altul dar bărbatul
N-o prea iubea. Departe,-n ținutul ei natal,
La mii de leghe,-acolo şi-avea acum sălaşul,
Trăind înconjurată de prunci, băieți şi fete
La fel de minunate ca ea. Dar ia priviți!
A poposit durerea pe chipul ei si norii
Lăuntricului zbucium, iar pleoapele-i se zbat
Împovărate parcă, de lacrime neplânse.
Ce deznădejdi o-ncearcă? Dorințele ei, toate,
S-au împlinit, iar omul care-o iubea atât
N-o tulbură, şoptindu-i cuvinte vinovate,
Nu-i răscoleşte gândul curat, căci e plecat.
Ce deznădejdi o-ncearcă? De el îndrăgostită
N-a fost şi nu-i dăduse nicicând vre un prilej
Să creadă că vreodată va fi iubit. Nu el,
Fantasmă din trecutul îndepărtat, venea,
În inima-i să-mplânte jungherul suferinței.

VI

Şi iar se schimbă visul. Pribeagul s-a întors
Şi-l văd păşind în fața altarului, la braț

Before an altar –with a gentle bride;
Her face was fair, but was not that which made
The Starlight of his Boyhood; –as he stood
Even at the altar, o’er his brow there came
The selfsame aspect and the quivering shock
That in the antique Oratory shook
His bosom in its solitude; and then -
As in that hour –a moment o’er his face
The tablet of unutterable thoughts
Was traced –and then it faded as it came,
And he stood calm and quiet, and he spoke
The fitting vows, but heard not his own words,
And all things reeled around him; he could see
Not that which was, nor that which should have been –
But the old mansion, and the accustomed hall,
And the remembered chambers, and the place,
The day, the hour, the sunshine, and the shade,
All things pertaining to that place and hour,
And her who was his destiny, came back
And thrust themselves between him and the light;
What business had they there at such a time?

VII

A change came o’er the spirit of my dream.
The Lady of his love; –Oh! she was changed,
As by the sickness of the soul; her mind
Had wandered from its dwelling, and her eyes,
They had not their own lustre, but the look

Cu tânăra-i mireasa suavă. E frumoasă,
Dar nu ca steaua dalbă a tinereții lui,
Şi iată cum, deodată, pe chipului lui apare
Aceeaşi tulburare ce l-a cutremurat,
Pe vremuri, în capela bătrână; pentru-o clipă,
Ca şi atunci, noianul de gânduri tăinuit
I-acoperă obrazul şi piere fără veste
Cum a venit, şi iată-l în linişte rostind
Cuvintele cerute de legământ, dar glasul
Strein îi pare, totul se-nvârte-n jurul lui,
Nu vede nici ce este, nici ce-ar putea să fie,
Ci casa veche, sala familială, largă,
Odăile şi locul şi ceasul anumit,
El vede umbra, vede lumina cum coboară,
Prilejul care-l leagă de-acel suprem minut
Şi-o vede pe femeia care i-a fost menită
Cum se strecoară iarăşi umbrindu-i ziua. Dar
De ce, în astă clipa, i se-arătase iarăşi?

VII

Din nou se schimbă visul. Femeia ce-o iubea
Se ofilise-acuma ca după-o boală lungă,
Privirea-i rătăcită, lipsită de lucire,
Părea nepământească şi inima-i părea
Că-şi părăsise locul, era acum regina
Unui tărâm fantastic, iar gândurile ei

Which is not of the earth; she was become
The queen of a fantastic realm; her thoughts
Were combinations of disjointed things;
And forms impalpable and unperceived
Of others' sight familiar were to hers.
And this the world calls frenzy; but the wise
Have a far deeper madness, and the glance
Of melancholy is a fearful gift;
What is it but the telescope of truth?
Which strips the distance of its fantasies,
And brings life near in utter nakedness,
Making the cold reality too real!

Erau o-nvălmăşală de lucruri fără noimă
Şi forme, nevăzute de alţii, pătrundeau
În ochii ei, vrăjind-o. Era împărăţia
Ciudata-a nebuniei; dar oamenii-nţelepţi
Ajung până-n străfunduri, căci au cumplitul dar
De-a-ntrezări izvorul durerii lor. Nu-i, oare,
Acesta telescopu-adevărului ce şterge
Distanţa, despuindu-şi de-nchipuiri deşarte,
Şi ne arată viaţa în goliciunea ei?

VIII

A change came o'er the spirit of my dream.
The Wanderer was alone as heretofore,
The beings which surrounded him were gone,
Or were at war with him; he was a mark
For blight and desolation, compassed round
With Hatred and Contention; Pain was mixed
In all which was served up to him, until,
Like to the Pontic monarch of old days,
He fed on poisons, and they had no power,
But were a kind of nutriment; he lived
Through that which had been death to many men,
And made him friends of mountains; with the stars
And the quick Spirit of the Universe
He held his dialogues: and they did teach
To him the magic of their mysteries;

VIII

Se schimbă visul iară. Pribeag, ca mai demult,
Şi părăsit de oameni sau socotit vrăjmaş,
Era acum ruina durerii, peste tot
De ura şi discordii întâmpinat, mereu
Sorbind din suferinţă până-a ajuns să fie
Ca Miltridat din Pontus care-a sorbit, pe vremuri,
Atât venin cu-ncetul, încât, de la un timp,
Nu mai avea putere asupra lui otrava.
Trăia sorbind din chinul ce-ar fi răpus pe alţii,
Prieteni îşi făcuse în munţi şi sta la sfat
Cu stelele, în sânul naturii-nsufleţite,
Şi firea îi deschise adâncul tăinuit,
Imensa cartea-a Nopţii o răsfoia şi voci
Venite din abisuri şopteau despre minuni
Şi nepătrunse taine. Aşa-l văzui in vis!

To him the book of Night was opened wide,
And voices from the deep abyss revealed
A marvel and a secret. – Be it so.

IX

My dream is past; it had no further change.
It was of a strange order, that the doom
Of these two creatures should be thus traced out
Almost like a reality – the one
To end in madness – both in misery.

IX

Nimic nu se mai schimbă, căci visul a pierit.
Dar cât de straniu,-ai crede dintr-o porunca anume,
El mi-a vădit ursita acestor două vieți,
De parcă-a fost aievea – în nebunie, una,
Sfârşind – şi a amândouă sfârşind în nenoroc.

Traducere V.Teodorescu.

1816. BYRON. ***Darkness***. 82 lines.

Author: George Gordon, Lord BYRON (1788-1824)
Text: *Darkness.*
Translator:
FrageStellung: Who was he ultimately among his peers? Was he a Great Poet? Try to place him among his peers... (50 words)

Darkness.

I had a dream, which was not all a dream.
The bright sun was extinguished, and the stars
Did wander darkling in the eternal space,
Rayless, and pathless, and the icy earth
Swung blind and blackening in the moonless air;
Morn came and went – and came, and brought no day,
And men forgot their passions in the dread
Of this their desolation; and all hearts
Were chilled into a selfish prayer for light;
And they did live by watchfires -and the thrones,
The palaces of crowned kings – the huts,
The habitations of all things which dwell,
Were burnt for beacons; cities were consumed,
And men were gathered round their blazing homes
To look once more into each other's face;
Happy were those which dwelt within the eye

Translation required.

Of the volcanoes, and their mountain-torch;
A fearful hope was all the world contained;
Forests were set on fire – but hour by hour
They fell and faded – and the crackling trunks
Extinguished with a crash – and all was black.
The brows of men by the despairing light
Wore an unearthly aspect, as by fits
The flashes fell upon them: some lay down
And hid their eyes and wept; and some did rest
Their chins upon their clenched hands, and smiled;
And others hurried to and fro, and fed
Their funeral piles with fuel, and looked up
With mad disquietude on the dull sky,
The pall of a past world; and then again
With curses cast them down upon the dust,
And gnashed their teeth and howled; the wild birds shrieked,
And, terrified, did flutter on the ground,
And flap their useless wings; the wildest brutes
Came tame and tremulous; and vipers crawled
And twined themselves among the multitude,
Hissing, but stingless – they were slain for food;
And War, which for a moment was no more,
Did glut himself again; – a meal was bought
With blood, and each sate sullenly apart
Gorging himself in gloom: no love was left;
All earth was but one thought – and that was death,
Immediate and inglorious; and the pang
Of famine fed upon all entrails – men
Died, and their bones were tombless as their flesh;

The meagre by the meagre were devoured,
Even dogs assailed their masters, all save one,
And he was faithful to a corse, and kept
The birds and beasts and famished men at bay,
Till hunger clung them, or the drooping dead
Lured their lank jaws; himself sought out no food,
But with a piteous and perpetual moan,
And a quick desolate cry, licking the hand
Which answered not with a caress – he died.
The crowd was famished by degrees; but two
Of an enormous city did survive,
And they were enemies: they met beside
The dying embers of an altar-place
Where had been heaped a mass of holy things
For an unholy usage: they raked up,
And shivering scraped with their cold skeleton hands
The feeble ashes, and their feeble breath
Blew for a little life, and made a flame
Which was a mockery; then they lifted up
Their eyes as it grew lighter, and beheld
Each other's aspects – saw, and shrieked, and died –
Even of their mutual hideousness they died,
Unknowing who he was upon whose brow
Famine had written Fiend. The world was void,
The populous and the powerful was a lump,
Seasonless, herbless, treeless, manless, lifeless –
A lump of death – a chaos of hard clay.
The rivers, lakes, and ocean all stood still,
And nothing stirred within their silent depths;

Ships sailorless lay rotting on the sea,
And their masts fell down piecemeal; as they dropped
They slept on the abyss without a surge –
The waves were dead; the tides were in their grave,
The Moon, their mistress, had expired before;
The winds were withered in the stagnant air,
And the clouds perished! Darkness had no need
Of aid from them – She was the Universe!

1818a. KEATS. *Modern Love*. Covaci. 17 lines.

Author: John KEATS (1795-1821).
Text: *Modern Love.*
Translator: A. Covaci.
FrageStellung: Why is Keats so very representative of his time? What gives him such a centrality among his close contemporaries? (20 words)

Modern Love.

And what is love? It is a doll dress'd up
For idleness to cosset, nurse, and dandle;
A thing of soft misnomers, so divine
That silly youth doth think to make itself
Divine by loving, and so goes on
Yawning and doting a whole summer long,
Till Miss's comb is made a pearl tiara,
And common Wellingtons turn Romeo boots;

Then Cleopatra lives at number seven,
And Antony resides in Brunswick Square.
Fools! if some passions high have warm'd the world,

Dragostea modernă.

Ce-i dragostea? Păpuşă dichisită,
S-o mângâie şi s-o răsfețe lenea;
Urzeală de încurcături divine,
Încât neghiobii tineri toți se cred
Divini prin dragoste; si-aşa se scurge
O vară,-n căscături şi nebunie;
Curând ajunge-al domnişoarei piaptăn
O diademă toată numai perle,
Iar bietele ciubote Welington
A lui Romeo fină-ncălțăminte.
Atunci la 7 bis sta Cleopatra
Şi sta Antonius pe Brunswick Square.
Neghiobilor!... Înalte patimi dacă
Au încălzit odată lumea; dacă

If Queens and Soldiers have play'd deep for hearts,
It is no reason why such agonies
Should be more common than the growth of weeds.

Fools! make me whole again that weighty pearl
The Queen of Egypt melted, and I'll say
That ye may love in spite of beaver hats.

Regine şi Soldaţi s-au zbuciumat
Să cucerească inimi – zău, nu văd
De ce asemeni zbuciumări s-ar naşte
Mai multe, mai de rând ca buruiana!

Neghiobilor!... Ci întregiţi-mi iară
Topită perla grea a Cleopatrei
Şi zice-voi că toţi puteţi iubi
În ciuda pălăriilor de castor.

Traducere A. Covaci.

1818b. SHELLEY. *Ozymandias.* Tartler. 14 lines.

Author: Percy Bysshe SHELLEY (1792-1822).
Text: *Ozymandias.*
Translator: G. Tartler.
FrageStellung: Explain the philosophy of this poem to yourself. Find **sayings** in any language to match its ultimate conclusion...

Ozymandias.

I met a traveller from an antique land,
Who said – "two vast and trunkless legs of stone
Stand in the desert ... near them, on the sand,
Half sunk a shattered visage lies, whose frown,
And wrinkled lips, and sneer of cold command,
Tell that its sculptor well those passions read
Which yet survive, stamped on these lifeless things,
The hand that mocked them, and the heart that fed;
And on the pedestal these words appear:
My name is Ozymandias, King of Kings,
Look on my Works ye Mighty, and despair!
Nothing beside remains. Round the decay
Of that colossal Wreck, boundless and bare
The lone and level sands stretch far away.

Ozymandias.

Am întâlnit un călător din vechi ținut
Istorisind: două picioare fără trunchi
De piatră, în deşert mai stau…. căzut
Alături, jumătate îngropat şi spart, un chip
Cu buza strânsă, aspră de porunci,
Vădind că sculptoru-a citit c-o să rămână
Acele patimi încă vii în lucruri,
Marcate de-a sa inimă şi mână.
Pe-un soclu, încă vorbe la vedere:
Sunt Ozymandias, rege de regi, priviți
ce-am făptuit, voi cei puternici, vă uimiți!
Nimic alt' n-a rămas. Doar decăderea
Marii ruini şi-n jur nisipuri goale,
Nemărginite, singure, egale.

Traducere G. Tartler.

1819a. KEATS. *Ode on a Grecian Urn*. Covaci. 50 lines.

Author: John KEATS (1795-1821).
Text: *Ode on a Grecian Urn.*
Translator: A. Covaci.
FrageStellung: What is an "ode"? Is the word "Grecian" unusual in English? And why...

Ode on a Grecian Urn.

Thou still unravish'd bride of quietness,
Thou foster-child of silence and slow time,
Sylvan historian, who canst thus express
A flowery tale more sweetly than our rhyme:
What leaf-fring'd legend haunt about thy shape
Of deities or mortals, or of both,
In Tempe or the dales of Arcady?
What men or gods are these? What maidens loth?
What mad pursuit? What struggle to escape?
What pipes and timbrels? What wild ecstasy?
Heard melodies are sweet, but those unheard
Are sweeter: therefore, ye soft pipes, play on;
Not to the sensual ear, but, more endear'd,
Pipe to the spirit ditties of no tone:
Fair youth, beneath the trees, thou canst not leave
Thy song, nor ever can those trees be bare;

Odă la o urnă grecească.

Mireas-a liniştii eterne, fecioară încă nerăpită,
Copil de suflet al tăcerii şi-al timpului ce trece greu,
Povestitoare din pădure, ce spui povestea înflorită
Mai dulce ca în versul meu,
O ! spune, spune ce-i legenda cu zei şi oameni dimpreună.
Din plaiurile-Arcadiene ori din a Tempei mândre vai,
Şi care-n horbota de frunze, frumosul trup ți-l încunună ?
Şi ce fecioare răzvrătite, ce oameni sunt colo, ce zei ?
Şi ce-i năvala cea nebună şi lupta ceea de scăpare ?
Şi fluierele care cântă ş-acea sălbatec-admirare ?
Sunt dulci cântările-auzite, dar pentru mine-i mai plăcută
Cântarea care nu s-aude ; o! fluiere, cântați mereu,
Nu pentru simțurile mele, ci melodia voastră mută
Cântați-o sufletului meu !
O ! tinere, ce stai la umbră, cântarea ta nu vei curma-o,
Cum din copacul larg de ramuri nici frunza nu s-a scutura.

Bold lover, never, never canst thou kiss,
Though winning near the goal - yet, do not grieve;
She cannot fade, though thou hast not thy bliss,
For ever wilt thou love, and she be fair!
Ah, happy, happy boughs! that cannot shed
Your leaves, nor ever bid the spring adieu;
And, happy melodist, unwearied,
For ever piping songs for ever new;
More happy love! more happy, happy love!
For ever warm and still to be enjoy'd,
For ever panting, and for ever young;
All breathing human passion far above,
That leaves a heart high-sorrowful and cloy'd,
A burning forehead, and a parching tongue.
Who are these coming to the sacrifice?
To what green altar, O mysterious priest,
Lead'st thou that heifer lowing at the skies,
And all her silken flanks with garlands drest?
What little town by river or sea shore,
Or mountain-built with peaceful citadel,
Is emptied of this folk, this pious morn?
And, little town, thy streets for evermore
Will silent be; and not a soul to tell
Why thou art desolate, can e'er return.
O Attic shape! Fair attitude! with brede
Of marble men and maidens overwrought,
With forest branches and the trodden weed;
Thou, silent form, dost tease us out of thought
As doth eternity: Cold Pastoral!
When old age shall this generation waste,

Cu orişicâtă îndrăzneală, nicicând tu nu vei săruta-o,
Oricât te-ai crede de aproape. Şi totuşi nu te întrista:
Deşi nu ţi-ai văzut norocul, nu-mbătrâneşte-a ta mireasă,
Şi tu de-a pururi vei iubi-o şi ea va fi mereu frumoasă.
O ramuri, fericite ramuri ! frunzişul vostru totdeauna
Îl veţi păstra şi primăverii voi nu veţi zice bun-rămas !
Ferice cântareţ ! Din fluier doineşti mereu şi nou întruna
E-al fluierului dulce glas.
Iar tu, iubire fericită, tu încă eşti mai fericită,
Şi tinereţea ta-i eternă, în veci înfiorată eşti,
Tu veşnic caldă, bucurie ce-ntruna poate fi simţită,
Deasupra timpului ce trece ş-a patimilor omeneşti,
Ce-ţi lasă inima închisă, de jale şi durere frântă,
Usucă limba ta în gură şi fruntea ta o înfierbântă.
Dar cine-s oamenii de colo ? Ei vin la jertfă şi misteruri.
O ! preot ne-nţeles de lume, la ce altar aduci grăbit
Sărmana juncă ce se zbate şi muge-ntruna către ceruri
Cu pântecele-mpodobit ?
Ce orăşel se vede-acolo, pe malul râului sau mării,
Ce paşnică cetate oare în vârful muntelui o fi,
Din care iese tot poporul în dimineaţa închinării ?
O ! mic oraş, a tale strade de lume nu vor mai vui.
Şi niciun suflet de pe lume nu va veni ca să ne spuie
De ce acuma stă acolo o părăsită cetăţuie.
O ! formă atică ! ce zveltă eşti în podoabele-ţi sculptate !
Cu mândri tineri şi fecioare ca statuile-nmărmuriţi,
Cu ramurile din pădure şi buruienile călcate,
De frumuseţea ta vrăjiţi,
Noi stăm ca-n faţa veşniciei, tăcuta pastorală rece !
Tu vei rămâne în mijlocul durerilor ce vor mai fi,

Thou shalt remain, in midst of other woe
Than ours, a friend to man, to whom thou say’st,
"Beauty is truth, truth beauty," – that is all
Ye know on earth, and all ye need to know.

Atunci când vârsta cea de astăzi din viața asta s-o petrece,
Şi omenirii, ca prieten, vei spune tot ce poate şti:
Că Adevărul e Frumosul, Frumosul Adevăr se cheamă,
Atâta-i tot ce ştiți aicea, de alta nu mai țineți seama.

Traducere A. Covaci.

1819b. KEATS. *Bright star*. Tartler. 14 lines.

Author: John KEATS (1795-1821).
Text: *Bright Star*.
Translator: G. Tartler.
FrageStellung: Which of Keats's poems is worth learning by heart? And why...

Bright star...

Bright star, would I were stedfast as thou art –
Not in lone splendour hung aloft the night
And watching, with eternal lids apart,
Like nature's patient, sleepless Eremite,
The moving waters at their priestlike task
Of pure ablution round earth's human shores,
Or gazing on the new soft-fallen mask
Of snow upon the mountains and the moors –
No – yet still stedfast, still unchangeable,
Pillowed upon my fair love's ripening breast,
To feel for ever its soft fall and swell,
Awake for ever in a sweet unrest,
Still, still to hear her tender-taken breath,
And so live ever – or else swoon in death.

Sclipindă stea...

Sclipindă stea, de-aş fi neschimbător
Ca tine – nu-n splendoarea nopţii ţintuit,
Prin pleoape larg căscate singur privitor
Ca un sihastru al naturii nedormit
La apele ca preoţii spălând
Pământul omenesc cu-abluţiuni,
Sau contemplând uşoara mască de curând
Căzută, a zăpezii, pe genuni;
Nu – ci-n credinţă-n veci neschimbător
La sânul dragei ce se pârguie, să-l ştiu
Mereu umflându-se şi coborând uşor,
De-o dulce neodihnă treaz să fiu,
Ca doar, ca doar s-aud respiru-i, să i-l cer,
Şi astfel să trăiesc mereu – de nu, să pier.

Traducere G. Tartler.

1819c. KEATS. *La Belle Dame Sans Merci*. Blaga. 48 lines.

Author: John KEATS (1795-1821).
Text: *La Belle Dame Sans Merci.*
Translator: L. Blaga.
FrageStellung: a. Who was Keats' greatest enemy from among the English poets, and is even said to have precipitated his untimely death? (100w)
b. There is one line in this poem, which, if translated appropriately, is highly ambiguous: it can suggest that La Belle Dame is the victim, not the Knight. Can you identify it and give your own Romanian version, so as to suggest the ambiguity more effectively?

La Belle Dame Sans Merci.

Oh what can ail thee, knight-at-arms,
Alone and palely loitering?
The sedge has withered from the lake,
And no birds sing.

Oh what can ail thee, knight-at-arms,
So haggard and so woe-begone?
The squirrel's granary is full,
And the harvest's done.

I see a lily on thy brow,
With anguish moist and fever-dew,
And on thy cheeks a fading rose

La Belle Dame Sans Merci.

„Ce suferinţă, cavaler în zea.
Te face, palid, să te pierzi?
În lac rogoz şi trestii s-au uscat,
Cu păsări nu te mai dezmierzi.

Ce suferinţă, cavaler în zea,
Te rătăceşte printre umbre, stins?
Grânarul veveriţa îşi umplu,
Recolta zilelor s-a strâns.

Pe fruntea ta zăresc un chin de crin.
Rouă de febră, stropi de stea.
Tânjeşte-o roză pe obrajii tăi.

Fast withereth too.

I met a lady in the meads,
Full beautiful – a faery's child,
Her hair was long, her foot was light,
And her eyes were wild.

I made a garland for her head,
And bracelets too, and fragrant zone;
She looked at me as she did love,
And made sweet moan.

I set her on my pacing steed,
And nothing else saw all day long,
For sidelong would she bend, and sing
A faery's song.

She found me roots of relish sweet,
And honey wild, and manna-dew,
And sure in language strange she said –
'I love thee true'.

She took me to her elfin grot,
And there she wept and sighed full sore,
And there I shut her wild wild eyes
With kisses four.

And there she lulled me asleep
And there I dreamed – Ah! woe betide! –
The latest dream I ever dreamt

Ce grabnic s-a uscat şi ea."

„Am întâlnit domniță-n lunci, fata
Frumseță ca de zână-avea,
Şi ochi sălbatici, umbletul uşor.
În valuri lungi păru-i cădea.

Cunună, cingătoare, i-am lucrat,
Brățări din mâna mea lua.
Şi dulce se făcea parc-ar iubi.
Din gură dulce murmur da.

Şi-o ridicai pe cal. La pas mergeam.
Şi-apoi nimic nu mai văzui,
Căci ea-ntr-o parte s-a înclinat cântând
Pentru auzul nimănui.

Şi rădăcini cu gustul minunat,
Miere sălbatică mi-a dat.
În grai străin, desigur, ea mi-a spus:
Eu te iubesc cu-adevărat.

La grota zânelor spre-apus m-a dus.
Durerea-acolo ea şi-a plâns.
Acolo ochii i-am închis punând
Săruturi patru înadins.

Şi-acolo ea m-a legănat s-adorm.
Şi-acolo am visat un vis,
Ah, ultimul ce-l mai avut vreodat',

On the cold hill side.

I saw pale kings and princes too,
Pale warriors, death-pale were they all;
They cried – 'La Belle Dame sans Merci
Hath thee in thrall!'

I saw their starved lips in the gloam,
With horrid warning gaped wide,
And I awoke and found me here,
On the cold hill's side.

And this is why I sojourn here
Alone and palely loitering,
Though the sedge is withered from the lake,
And no birds sing.

Pe fața rece-a dâmbului, un vis.

Regi palizi am văzut, războinici, prinți
Palizi ca moartea, am zărit,
Şi toți strigau: La Belle Dame Sans Merci
Te ține rob, legat vrăjit.

Pierite buze-n beznă, am văzut.
Cătau fatidic a mă preveni.
Şi m-am trezit din vis. Şi m-am trezit
În fața rece-a vântului, pe-aci.

De-aceea timpul singur îmi petrec
Şi palid umblu şi mă pierd,
Deşi acuma trestii s-au uscat,
Cu păsări nu mă mai dezmierd."

Traducere L. Blaga.

1819d. KEATS. *Ode to a Nightingale*. Covaci. 80 lines.

Author: John KEATS (1795-1821).
Text: *Ode to a Nightingale.*
Translator: A. Covaci.
FrageStellung: Does such a poem still appeal to you? Try to put in words your response to it... You may consider it out of fashion. (100 words)

Ode to a Nightingale.

My heart aches, and a drowsy numbness pains
My sense, as though of hemlock I had drunk,
Or emptied some dull opiate to the drains
One minute past, and Lethe-wards had sunk:
'Tis not through envy of thy happy lot,
But being too happy in thine happiness, –
That thou, light-winged Dryad of the trees,
In some melodious plot
Of beechen green and shadows numberless,
Singest of summer in full-throated ease.

O, for a draught of vintage! that hath been
Cool'd a long age in the deep-delved earth,
Tasting of Flora and the country green,
Dance, and Provençal song, and sunburnt mirth!

Odă la o privighetoare.

Mi-i somn în simțuri… Inima mă doare
Şi pare-se cucută doar şi opiu
De-o clipă c-am băut cu însetare;
M-afund în Lethe, de neant m-apropiu.
Nu pizmuindu-ți neamu-n aste ore,
Ci-n fericirea ta prea fericită,
Driada-n crâng, cu aripi jucăuşe,
În melodii sonore,
Prin fagii verzi, de umbre-nvăluită,
Cânți vara din cu drag umflată guşe.

O duşcă doar de vin să mă dezmierde
Dospit în beci adânc o veşnicie,
Cu iz de Flora şi campestru verde,
Cânt provensal, şi dans, şi veselie!

O for a beaker full of the warm South,
Full of the true, the blushful Hippocrene,
With beaded bubbles winking at the brim,
And purple-stained mouth;
That I might drink, and leave the world unseen,
And with thee fade away into the forest dim:

Fade far away, dissolve, and quite forget
What thou among the leaves hast never known,
The weariness, the fever, and the fret
Here, where men sit and hear each other groan;
Where palsy shakes a few, sad, last gray hairs,
Where youth grows pale, and spectre-thin, and dies;
Where but to think is to be full of sorrow
And leaden-eyed despairs,
Where Beauty cannot keep her lustrous eyes,
Or new Love pine at them beyond to-morrow.

Away! away! for I will fly to thee,
Not charioted by Bacchus and his pards,
But on the viewless wings of Poesy,
Though the dull brain perplexes and retards:
Already with thee! tender is the night,
And haply the Queen-Moon is on her throne,
Cluster'd around by all her starry Fays;
But here there is no light,
Save what from heaven is with the breezes blown
Through verdurous glooms and winding mossy ways.

I cannot see what flowers are at my feet,

O cupă-n care stors e sudul cald
Şi vii văpăi de foc din Hippocrene
Clipind din perle-spumă în pahar,
Cu purpură în fald,
Să beau, să nu văd lumea printre gene,
Cu tine-n umbra sihlei să dispar!

Departe să dispar – topit – uitând
Ce n-ai ştiut nicicând pe ramul crud:
Urâtul, arderi, oamenii-n frământ
Pe glia unde toți gemând se-aud
Si-n alb păr rar sfârşelile irump
Iar tinerii cresc pali, spectrali – şi mor
Si de tristeți te umple şi gândirea!
Disperi cu ochi de plumb
Şi-s morți ai frumuseții ochi – ori vor
De peste mâine, proaspătă, Iubirea.

Să plec! Să zbor spre vraja melodiei,
Nu tras de Bachus şi consorții lui…
Pe aripa ce n-o vezi a poeziei.
Zăgaz nici negurosul creier nu-i!
Cu tine sunt! E noaptea mai blajină,
Ferice e pe tron Regina-Lună
Cu zâne-stele-n juru-i rânduite.
O, este-aici lumină
Doar vântul într-o boare cât adună
Prin bezne verzi şi căi de muşchi, sucite.

Nu pot să văd ce flori am la picioare,

Nor what soft incense hangs upon the boughs,
But, in embalmed darkness, guess each sweet
Wherewith the seasonable month endows
The grass, the thicket, and the fruit-tree wild;
White hawthorn, and the pastoral eglantine;
Fast fading violets cover'd up in leaves;
And mid-May's eldest child,
The coming musk-rose, full of dewy wine,
The murmurous haunt of flies on summer eves.

Darkling I listen; and, for many a time
I have been half in love with easeful Death,
Call'd him soft names in many a mused rhyme,
To take into the air my quiet breath;
Now more than ever seems it rich to die,
To cease upon the midnight with no pain,
While thou art pouring forth thy soul abroad
In such an ecstasy!
Still wouldst thou sing, and I have ears in vain -
To thy high requiem become a sod.

Thou wast not born for death, immortal Bird!
No hungry generations tread thee down;
The voice I hear this passing night was heard
In ancient days by emperor and clown:
Perhaps the self-same song that found a path
Through the sad heart of Ruth, when, sick for home,
She stood in tears amid the alien corn;
The same that oft-times hath
Charm'd magic casements, opening on the foam

Din ramuri ce miresme moi se varsă;
Dar mierea-i bezna, toata-mbălsămare,
De anotimpul priitor întoarsă
În pomi sălbatici, ierburi, crâng şi plai
Țin violete-n teci de frunze firul,
Măceşul iscă-a florilor povară
Şi – făt din miez de mai –
Cu vinu-i rouă vine trandafirul
Şi muşte bâzâie-a-nceput de vară.

Ascult în întuneric… Deseori
Am îndrăgit uşorul Morții duh;
I-am spus dulci nume-n mii de rime-n zbor
Să-mi suie răsuflarea în văzduh.
Belşug mai mult înseamnă moartea azi:
M-aş stinge-n miez de noapte, fără chin,
Când al tău suflet preschimbat e-n harpă,
Cu negrăit extaz!
Ai mai cânta – dar prea-ți aud puțin
Requiemul înalt – azi colț de iarbă!

Eterna Pasăre! Eşti fără moarte!
Te cruță-nfometate generații.
Acelaşi viers, de mult, vrăjit-a foarte
Pe clovnii toți cum şi pe împărații.
O cale şi-a tăiat acelaşi viers
În sufletul lui Ruth, râvnindu-şi casa,
Plângând printre străinele bucate;
Şi spre ferestre-a mers
Vrăjite – şi uitate-n furtunoasa

Of perilous seas, in faery lands forlorn.

Forlorn! the very word is like a bell
To toll me back from thee to my sole self!
Adieu! the fancy cannot cheat so well
As she is fam'd to do, deceiving elf.
Adieu! adieu! thy plaintive anthem fades
Past the near meadows, over the still stream,
Up the hill-side; and now 'tis buried deep
In the next valley-glades:
Was it a vision, or a waking dream?
Fled is that music: – Do I wake or sleep?

Stihie de pe țărmuri fermecate.

Uitate! Clopot e acest cuvânt!
Mă smulge de sub vraja ta stăpână.
Adio! Fantezia-i vorbă-n vânt,
Nu-ndeajuns înşelătoare zână!
Adio! Piere imnul tău de jale
Prin pajişti, peste râu – ia dealu-n piept –
Şi iată-l îngropat în noi livezi,
În alt crâng, alta vale…
O nălucirea-a fost? Un vis deştept?
Zburat-a cântecul… Sunt treaz? Visez?

Traducere A. Covaci.

ro1827. Vasile CÂRLOVA. *Păstorul întristat*. 68 lines.

Author: Vasile CÂRLOVA (1809-1831). Text: *Păstorul întristat.* Translator: FrageStellung: Why, in your opinion, has this poem never been translated?

Păstorul întristat.

Un păstor tânăr, frumos la faţă,
Plin de mâhnire cu glas duios
Cânta din fluier jos pă verdeaţă,
Sub umbră deasă de pom stufos.

De multe versuri spuse cu jale
Uimite toate sta împrejur:
Râul oprise apa din cale,
Vântul tăcuse din lin murmur.

Cât colo turme de oi frumoase
Se răspândise pe livejuni
Şi ascultându-l iarba uitase,
Pătrunse toate de mila lui.

Câinele numai mai cu durere
Stând lângă dânsul căta în jos

Translation required.

Şi ca s-aducă lui mângâiere,
Glas câteodată scotea milos.

Eho, ce zace de om departe,
Îl auzise din loc ascuns;
Şi cu suspinuri de greutate
La toată vorba îi da răspuns.

Viu lângă dânsul, pătruns de milă
Şi cu blândețe îl întrebai:
„Tinere, spune-mi, nu-ți fie silă,
Ce foc, ce chinuri, ce gânduri ai?

Viața voastră necazuri n-are:
E simplă, lină, fără dureri,
Şi-n toată lumea nici o suflare
Ca voi nu gustă multe plăceri.

Vouă natura vă este dată;
Câmpii şi codrii voă zâmbesc;
Vânturi şi râuri voă arată
Cum curg de dulce, cum răcoresc.

Soarele încă voă răvarsă
Lumină dulce, tot cu senin,
Şi cerul iarăşi mila îşi varsă
Spre fericire voă deplin."

El cu suspinuri atunci răspunse:
„Frate, se poate vrun muritor

Oricât să n-aibă dureri ascunse,
Fie pe scaun, fie păstor?

Orice viață supusă zace
Sub patimi grele mult mai puțin!
Soarta nu lasă un om în pace
Cu mulțumire a fi deplin.

Precum nu-nceată de vânt suflarea
Nici către crânguri, nici pe câmpii;
Aşa nu-nceată nici tulburarea
De multe patimi către cei vii.

Adevăr, slavă, cinste, putere
Sau bogăție eu nu doresc.
Acestea toate drept o părere,
Drept nălucire le socotesc.

Dar mai puternic, greu a supune
Orice simțire, simț pe amor,
El, izvor dulce de-ntristăciune,
Lesne aprinde foc tutulor.

Iubesc prea dulce o păstoriță
Cu chip prea dulce, prea drăgălaş!
Pentru ea numai simț neputință,
Pentru ea numai sunt pătimaş.

De lângă mine ea când lipseşte,
Natura n-are nimic frumos;

Sufletul tare mi se mâhneşte,
Orice privire e de prisos.

Şi drept aceea a tânguire
Fac să răsune fluierul meu
Lăsând şi turma în năpustire,
Vărsând şi lacrimi din ochi mereu.

1829. SHELEY. *The Aziola*. Pillat. 21 lines.

Author: Percy Bysshe SHELLEY (1792-1822).
Text: *The Aziola.*
Translator: I. Pillat.
FrageStellung: Who was Shelley? (30 words). What was his wife famous for? And what was her exact name?

The Aziola.

‘Do you not hear the Aziola cry?
Methinks she must be nigh,’
Said Mary, as we sate
In dusk, ere stars were lit, or candles brought;
And I, who thought
This Aziola was some tedious woman,
Asked, ‘Who is Aziola?’ How elate
I felt to know that it was nothing human,
No mockery of myself to fear or hate:
And Mary saw my soul,
And laughed, and said, ‘Disquiet yourself not;
‘Tis nothing but a little downy owl.’

Sad Aziola! many an eventide
Thy music I had heard
By wood and stream, meadow and mountain-side,

Aziola.

„Aziola cum plânge n-o auzi?
Aproape o fi sub duzi.”
Mi-a spus pe când şedeam
În colb de-amurg când stea şi sfeşnic nu se-aprind;
Şi socotind
Că-i vreo femeie plicticoasă ce bocea,
„Cine – te-am întrebat – e Aziola?”
Ce uşurat să ştiu că om nu este
Să nu mă tem de-o ironie sau de-o ură.
Tu mi-ai citit în suflet lesne,
Şi-ai râs, şi-ai zis: ,,Din fire nu-ți ieşi;
E doar o cucuvaie mică-n seara sură”.

Prin câte amurgiri, mâhnită Aziola!
Străinu-ți vers l-am auzit
În crâng, pe râu, poiană şi vâlcea,

And fields and marshes wide,–
Such as nor voice, nor lute, nor wind, nor bird,
The soul ever stirred;
Unlike and far sweeter than them all.
Sad Aziola! from that moment I
Loved thee and thy sad cry.

Prin câmp şi stufăriş la nesfârşit,
Cum grai de om, din viori, privighetori sau vânt
Nu-mi răscolise sufletul nicicând;
Mai altfel şi mai dulce decât toate...
Mâhnită Aziola! Din acel ceas
Te-am îndrăgit, o, tu, cu tristul glas.

Traducere I. Pillat.

1835. BROWNING. *Song from Paracelsus.* Tartler. 16 lines.

Author: Robert BROWNING (1812-1889).
Text: *Song from Paracelsus.*
Translator: G. Tartler.
FrageStellung: Where did Browning live most of his life? And why? (50 words)

Song from Paracelsus.

Heap cassia, sandal-buds and stripes
Of labdanum, and aloe-balls,
Smear'd with dull nard an Indian wipes
From out her hair: such balsam falls
Down sea-side mountain pedestals,
From tree-tops where tired winds are fain,
Spent with the vast and howling main,
To treasure half their island-gain.

And strew faint sweetness from some old
Egyptian's fine worm-eaten shroud
Which breaks to dust when once unroll'd;
Or shredded perfume, like a cloud
From closet long to quiet vow'd
With moth'd and dropping arras hung,
Mouldering her lute and books among,
As when a queen, long dead, was young.

Cântec din Paracelsus.

Din cassia, santal înmugurind, fâşii
De-aloes şi labdanum când şi când,
Sau nard ce-o indiancă risipi
Din părul ei: acest balsam căzând
Din piedestal de munți spre-al mării rând,
Din vârf de pomi când adieri se-nclin,
Risipă-i unei largi, vuinde mâini,
Comornicind al insulei preaplin.

Împrăştiind dulceag leşin precum
Vechi giulgii egiptene care praf
Se fac dacă le desfăşori acum;
Mireasmă spulberată ca un vraf
De nori, din loc închis, tăcut; canaf
Urzit, de molii ros, ce-atârnă smult,
Cum prin lăute putrezind şi cărți ascult
Juna regină ce-a murit demult.
Traducere G. Tartler.

ro1840. Grigore ALEXANDRESCU. *Anul 1840*. 76 lines.

Author: Grigore ALEXANDRESCU (1810-1885).
Text: *Anul 1840*.
Translator:
FrageStellung:

Anul 1840.

Să stăpânim durerea care pe om supune;
Să aşteptăm în pace al soartei ajutor;
Căci cine ştie oare, şi cine îmi va spune
Ce-o să aducă ziua şi anul viitor?
Mâine, poimâine, poate, soarele fericirii
Se va arăta vesel pe orizont senin;
Binele ades vine pe urmele mâhnirii,
Şi o zâmbire dulce după-un amar suspin.
Aşa zice tot omul ce-n viitor trăieşte,
Aşa zicea odată copilăria mea;
Şi un an vine, trece, ş-alt an îl moşteneşte;
Şi ce nădejdi dă unul, acelălalt le ia.
Puține-aş vrea, iubite, din zilele-mi pierdute,
Zile ce-n veşnicie şi-iau repedele zbor;
Puține suvenire din ele am plăcute:
A fost numai-n durere varietatea lor!
Dar pe tine, an tânăr, te văz cu mulțumire!
Pe tine te doreşte tot neamul omenesc!

Translation required.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Şi eu sunt mică parte din trista omenire,
Şi eu a ta sosire cu lumea o slăvesc!
Când se născu copilul ce s-aştepta să vie,
Ca să ridice iarăşi pe omul cel căzut,
Un bătrân îl luă în braţe, strigând cu bucurie:
„Sloboade-mă, stăpâne, fiindcă l-am văzut."
Astfel drepţii ar zice, de ar vedea-mplinite
Câte într-al tău nume ne sunt făgăduite.
O, an prezis atâta, măreţ reformator!
Începi, prefă, răstoarnă şi îmbunătăţează,
Arată semn acelor ce nu voiesc să crează;
Adu fără zăbavă o turmă ş-un păstor.
A lumii temelie se mişcă, se clăteşte,
Vechile-i instituţii se şterg, s-au ruginit;
Un duh fierbe în lume, şi omul ce gândeşte
Aleargă către tine, căci vremea a sosit!
Ici umbre de noroade le vezi ocârmuite
De umbra unor pravili călcate, siluite
De alte mai mici umbre, neînsemnaţi pitici.
Oricare sentimente înalte, generoase,
Ne par ca nişte basne de povestit, frumoase,
Şi tot entuziasmul izvor de idei mici.
Politica adâncă stă în fanfaronadă,
Şi ştiinţa vieţii în egoism cumplit;
De-a omului mărire nimic nu dă dovadă,
Şi numai despotismul e bine întărit.
An nou! Aştept minunea-ţi ca o cerească lege;
Dacă însă păstorul ce tu ni l-ai alege
Va fi tot ca păstorii de care-avem destui,
Atunci... lasă în starea-i bătrâna tiranie,

La darurile tale eu nu simt bucurie,
De-mbunătățiri rele cât vrei suntem sătui.
Ce bine va aduce o astfel de schimbare?
Şi ce mai rău ar face o stea, un comet mare,
Care să arză globul ş-ai lui locuitori?
Ce pasă bietei turme, în veci nenorocită,
Să ştie de ce mână va fi măcelărită
Şi dacă are unul sau mulți apăsători?
Eu nu îți cer în parte nimica pentru mine:
Soarta-mi cu a mulțimii aş vrea să o unesc:
Dacă numai asupra-mi nu poți s-aduci vreun bine,
Eu râz de-a mea durere şi o disprețuiesc.
După suferiri multe inima se-mpietreşte;
Lanțul ce-n veci ne-apasă uităm cât e de greu;
Răul se face fire, simțirea amorțeşte
Şi trăiesc în durere ca-n elementul meu.
Dar aş vrea să văz ziua pământului vestită,
Să răsuflu un aer mai slobod, mai curat,
Să pierz ideea tristă, de veacuri întărită,
Că lumea moştenire-ntâmplărilor s-a dat!
Atunci dac-a mea frunte galbenă, obosită,
Dacă a mea privire s-o-ntoarce spre mormânt,
Dac-a vieții-mi triste făclie osândită
S-o-ntuneca, s-ar stinge de-al patimilor vânt,
Pe aripile morții celei mântuitoare,
Voi părăsi locaşul unde-am nădăjduit;
Voi lăsa fericirea aceluia ce-o are,
Şi a mea pomenire acelor ce-am iubit.

ro1841. Anton PANN. *Despre vorbire*. 309 lines.

Author: Anton PANN (1793-1854). Text: *Despre vorbire.* Translator: FrageStellung:

Despre vorbire.

Îmbucătura mare să-nghiți
Şi vorba mare să nu o zici.
Deşi
Îmbucătura cea mare
Se înghite cu-necare.
Căci
Vorbele celor mari sunt ca zmochinele de dulci,
Iar vorbele celor mici sună ca nişte nuci.
Zice un înțelept:
Sau taci, sau zi ceva mai bun decât tăcerea!
Şi
Dacă vei să trăieşti liniştit, să nu vezi, să n-auzi, să taci.
Vorba-şi are şi ea vremea ei,
Iar nu să o trânteşti când vei.
După proverbul turcesc:
Sioileiesem sioz olur, sioilemeiesem dert olur,

Translation required.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Adică:
De voi zice, vorbă să face, de nu voi zice, venin să face.
Şi cum zice românul:
Limba vacii este lungă,
Dar la coada-şi tot n-ajungă.
Şi iarăşi,
Sarea-i bună la hiertură,
Însă nu peste măsură.
Că
Unde este vorbă multă,
Acolo e treabă scurtă (puțină).
Totdeauna
Cine are limbuția,
E mai rea decât beția.
Unul ca acela
Parcă se pune la cioarbă
Una-ntr-altă tot să soarbă,
Asfel nu-ți dă pas de vorbă.
Până-şi găseşte să-i zică:
Stăi, că nu ţ-e gura chioară,
Ține rândul ca la moară.
Aici la râşniță nu e,
Care când o vrea să puie.
Limbutul
N-are cine să-l asculte
Şi el spune,-ndrugă multe.
Şi
Silă de vorbă îşi face,
Tot să troncănească-i place.
Parcă

A mâncat picioare de găină
Ş-îl tot răcăie la inimă.
De aceea
Săracul n-are nici haină,
Nici la inimă vro taină.
Totdauna
Vorbele cele ferite
În piață şi-n moară-s vorbite.

Povestea ăluia.

Într-un oraş oarecare,
Ca şi Bucureştiul de mare,
Unde lumea în piaț iese
Şi-ncoaci-încolo să țese,
Pintre cei ce vând producte
Şi fel de feluri de fructe,
Unde răsună haznale
Trântindu-se pe tablale,
Unde unii iau, dau, număr,
Alții încarc braț, mâini, umăr,
Unde glasuri şi guri multe
Nu stau să se mai asculte,
Vorbind orce-n gură mare,
Altul de ei habar n-are,
Unde mulți casc guri degeabă
Şi de sănătăți să-ntreabă,
Aci şi-eu ca lumea toată,
Într-o zi umblând prin gloată

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Ş-ascultând cum vorbea unii
Cu glasuri mari, ca nebunii,
Văzui doi inşi se-ntâlniră
Şi cu zâmbet se opriră,
Căciulile îşi luară
Şi asfel se salutară:
Bună ziua, măi, neavere!
Îți mulțumesc, dragă vere!
Ce mai faci, cum îți mai pasă,
Sunt toți sănătoşi p-acasă?
Tari, mari, neavere, ca piatră,
Mănânc cenuşe pe vatră.
Dar tu, măre, dragă vere,
Ai de mâncare, de bere?
Cum o duci cu sărăcia?
Ce-ți mai face calicia?
Sănătos voinic sunt, vere,
Şi trăiesc după putere,
De sărăcie nu-mi pasă,
Că şade supt pat acasă,
Au ouat ş-acum cloceşte,
Ce-o vrea Dumnezeu sporeşte.
Şi de multă datorie,
Umblu beat de bucurie.
Ba ca să zici, măi neavere,
Vesel eşti, or am părere?
Dar or nu vezi? Ce pustie!
Tu o să mori în prostie.
Apoi, te uită la față
Şi mă-ntreabă de viață.

Ba te văz cu faţa vie
Şi, de deochi să nu-ţi fie,
Eşti la piele ca curcanul,
Galben de gras ca şofranul.
Dar ce mănânci de ţi-e bine
Şi eşti numai os şi vine?
Ce bucată îţi prieşte,
Aşa de te-ngălbeneşte?
Şi asta mă întrebi încă,
Nu ştii omul ce mănâncă?
Negreşit, nici fân, nici paie,
Nici bea apă din copaie,
Ci mămăligă cu ceapă
Şi un căuş, doi, cu apă.
Ba, ba, vere, mă cam iartă,
Că nu ţ-e fasolea hiartă,
Eu am mâncat, ce să cheamă,
Un mezelic de pastramă
Cu un dumicat de pâine,
De sunt patru zile mâine,
Şi uite pe loc mă dete
La o pustie de sete;
Nu faci tu vrun fleac de cinste,
Ca să-mi ud măcar un dinte?
Bucuros, cu voie bună,
Dar în buzunări nu sună,
Că croitorul, ovreiul,
Mi le-a cusut cu temeiul,
S-au spart păn' la săptămâna,
Făr' să bag într-înşii mâna;

Punga, care n-o am iară,
S-a bolnăvit d-astă-vară
Ş-au ajuns într-o slăbire,
De nu-şi poate veni-n fire.
Şi dintr-asta, cum să vede,
Îți spui dreptul, de m-ai crede,
De când n-am văzut paraua,
I-am uitat cum e turaua.
Tpiu! la dracu, pentr-o pungă
Ținuşi un ceas vorbă lungă,
Aci în mijloc de cale;
Nu intrarăm colea-ncaile
La acea ospătărie,
Unde pe părete scrie:
„Azi bem şi mâncăm bucate
Pe parale peşin date,
Şi mâine, fără cârteală,
Ospătăm pe cicăleală?“
Astfel zicând, se-mbiară
Ş-a se ospăta intrară.
Mă făcui şi eu cu treabă
Şi-ntrai după ei în grabă,
Să văz ce-o să se urmeze
Şi cum o să ospeteze.
Şezând dar eu deoparte
Şi ascultând de departe,
Văz, ei după ce cerură
Mâncare şi băutură
Şi se săturară bine
De toate, cum se cuvine,

Au venit să-i socotească,
Ospăţul ca să-şi plătească.
Neaverea se scoală-ndată
Şi pe perete arată,
Zicând: – Domnule, azi scrie
Ca să bem pe datorie,
Fiindcă ieri fuse anul
De când trântii colea banul,
De-ţi plătii cum să cuvine
Şi te-ai mulţămit de mine.
Domnule, – birtaşul zise –
N-ai înţeles cele scrise;
Ia mai citeşte o dată
Şi vezi, zice ş-azi cu plată
Şi iar ca ieri mai la vale
Că mâine fără parale?
Jupâne, – zise neaverea –
Şi orcum ţ-o fi plăcerea
Şi sporeşte cât de multe
Cui o vrea să te asculte.
Nu trebuia să-mi scrii mie
Vorbe cu iconomie,
Că fiecare cap n-are
C-al dumitale de mare,
Să judece cele scrise,
Că sunt după cum zici zise,
Ci pe şleau le înţelege,
Fără să le mai deslege.
Iacă eu unul sunt care

N-am înţeles ce tâlc are,
De aceea nici n-am vină,
Dumneata eşti de pricină,
De venii făr' de parale
După scrisurile tale.
Că-mi este urât, nu-mi vine
Să port parale la mine,
Ba nici acasă în ladă
Nu-mi place bani să văz grămadă,
Ca şi acum, bunioară,
Nu e în ea para chioară;
Dar cântecul dumitale,
Fiindcă cere parale,
Şi eu iar, deocamdată,
Ț-oi cânta ceva drept plată.
Ce spui? – birtaşul îi zise,
Strigând (cum se necăjise) –
Să-mi cânţi cântece pe plată?
Bani, că te-ncaier îndată!
Eu am dat bani pe bucate,
Nimeni nu-mi dă pe cântate;
Haide, zic, parale scoate,
De nu, te despoi de toate.
Neaverea sfecli de frică,
Gândi, hai, îl ia de chică;
Şi-ncepu cu binişorul
Să moaie pe negustorul,
Zicând: – Jupâne, mă iartă,
Aici nu încape ceartă,

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

N-am plecat pe uş-afară,
Ca să mă iei la ocară;
Stăi, aici e învoială,
Noi să facem o tocmeală,
Să-ţi cânt şi, dacă nu-ţi place,
Atunci fă-mi orce-mi vei face,
Iar de-ţi va fi pe plăcere,
Atunci n-ai nimic a-mi cere;
Am un cântec, s-auzi numa,
E nou, făcut chiar acuma,
Ia să încep şi ascultă,
Că nu e cu vorbă multă.
Aşa el tuşi dodată
Ş-începu să cânte-ndată:
„Toată vara fără treabă,
pierdui ca un nerod,
Câţi umblă-nhăitaţi degeabă,
Eu eram cu ei pe pod.
Dacă mi să făcea foame,
Eu la masă mă duceam,
De la supă păn' la poame
Închinam şi chef făceam.
Câte basne firoscoşii,
Undeva spune-n vileag,
Şi eu ca năbădăioşii
Alergam s-ascult cu drag.
Dacă mi să făcea foame,
Eu la masă mă duceam,
De la supă păn' la poame
Închinam şi chef făceam.

Îmi plăcea la cântecele
Să ascult; când auzeam
Frunză verde trei lalele,
Alți cânta, eu chiuiam.
Dacă mi să făcea foame,
Eu la masă mă duceam,
De la supă păn' la poame
Închinam şi chef făceam.
Nu-mi venea să şez în casă,
Nici de lucru să m-apuc,
Lumea unde sta mai deasă,
Mă grăbeam iar să mă duc.
Dacă mi să făcea foame,
Eu la masă mă duceam,
De la supă păn' la poame
Închinam şi chef făceam.
Câțiva bani ce-aveam în ladă,
Să-i păstrez nu mai gândeam;
Tot luam des din grămadă,
Cheltuiam, galant eram.
Carne cumpăram şi poame
Şi acasă le duceam,
Dacă mi se făcea foame,
Beam, mâncam şi chef făceam.
Vreme bună pe cât fuse,
Eu la iarnă n-am gândit;
Când din pungă tot se duse,
Iacă şi ea a sosit.
Dacă mi să face foame,
Privesc masa când mă duc,

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Nu e supă, nu e poame,
N-am o dată să îmbuc.
Ies pe poduri, viu acasă,
Văz ca şi afară frig,
Nu e pâine, nu e masă,
N-am ce să fierb, ce să frig.
Nevasta acum îmi strigă:
„Bărbate, lemne, mălai“,
Pruncii: „pâine, mămăligă“,
Îmi zbier toți ş-îmi fac alai.“
Sfârşind cîntecul, neaverea
Întrebă să-şi dea părerea
De i-a plăcut cântecelul,
Iar de nu, să-i schimbe felul.
Birtaşul îi zise iară:
Bani, bani, şi curând afară!
De cântec nu-mi pasă mie,
Plăteşte-mi cu omenie,
Iar de nu, ieşi cu necinste!
Ai înțeles de cuvinte?
Scoate colea pungulița,
Fă-o să-şi caşte gurița,
Să verse din gât dulci glasuri,
Soprani, secunde şi basuri,
Să vezi cum mă-mpaci cu ele,
Iar nu cu seci cântecele.
Neaverea nu zăboveşte,
Ia punga ş-o descrețeşte
Binişor cu două deşte,
Cântând vorbele aceste:

Deschide-te, punguliță,
Cască draga ta guriță,
Răsună frumos din corde
Ale tale dulci acorde
Şi scoate acele glasuri,
Soprani, secunde şi basuri,
Birtaşului cum îi place,
Ca cu mine să se-mpace.
El încă nu isprăvise,
Dar birtaşul sărind zise:
Ha, vezi, ast cântec îmi place,
Asta pentru mine face,
Dar nu d-alde pierde-vară,
Fire-ai cu el de ocară!
La aste vorbe, neaverea
Sare îndată cu verea
Ş-apucă pe uş-afară,
Zicând: — Ne plătirăm dară.

Este o zicală:
Boul se leagă de coarne şi omul de limbă.

1842a. BROWNING. *The Pied Piper of Hamelin*. Banuş. 301 lines.

Author: Robert BROWNING (1812-1889).
Text: *The Pied Piper of Hamelin.*
Translator: M. Banuş.
FrageStellung: Is this a Legend? What is the Story? (50 words) Emphasize the Romanian connection, if any...

The Pied Piper Of Hamelin.

Hamelin Town's in Brunswick,
By famous Hanover city;
The river Weser, deep and wide,
Washes its wall on the southern side;
A pleasanter spot you never spied;
But, when begins my ditty,
Almost five hundred years ago,
To see the townsfolk suffer so
From vermin, was a pity.

Rats!
They fought the dogs, and killed the cats,
And bit the babies in the cradles,
And ate the cheeses out of the vats,
And licked the soup from the cook's own ladles,

Cântărețul vrăjitor.

Burgul Hameln e-n Braunschweig aflat,
Lângă Hanovra, oraş cunoscut;
Fluviul Weser, adânc şi lat,
Zidu-i scaldă, în partea de sud;
Un loc mai plăcut nici n-ați mai văzut;
Dar, când începe povestea de vale,
Acum cinci sute de ani fără ceva,
Să-i vezi pe târgoveți aşa
De chinuiți, era o jale.

Şobolani!
Se luptau cu câinii, omorau motani,
În leagăn muşcau copilaşul,
Mâncau din putină caşul,
Lingeau bucătarului din farfurii,

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Split open the kegs of salted sprats,
Made nests inside men's Sunday hats,
And even spoiled the women's chats,
By drowning their speaking
With shrieking and squeaking
In fifty different sharps and flats.

At last the people in a body
To the Town Hall came flocking:
''Tis clear,' cried they, 'our Mayor's a noddy;
And as for our Corporation–shocking
To think we buy gowns lined with ermine
For dolts that can't or won't determine
What's best to rid us of our vermin!
You hope, because you're old and obese,
To find in the furry civic robe ease?
Rouse up, Sirs! Give your brains a racking
To find the remedy we're lacking,
Or, sure as fate, we'll send you packing!'
At this the Mayor and Corporation
Quaked with a mighty consternation.

An hour they sate in council,
At length the Mayor broke silence:
'For a guilder I'd my ermine gown sell;
I wish I were a mile hence!
It's easy to bid one rack one's brain–
I'm sure my poor head aches again
I've scratched it so, and all in vain.

Despicau butoiaşele de scrumbii,
Cuib făceau domnilor în pălării.
Femeilor chiar, de mă crezi,
Taifasu-l stricau
Atât chiţăiau şi ţipau,
În nenumăraţi bemoli şi diezi.

În cele din urmă întregul norod
La Primărie se strânse în goană:
„E clar“, strigară, „Primaru-i nerod;
Cât despre Sfat – o ruşine! –
să dăm de pomană
Mántii scumpe împodobite cu blană
Unor proşti ce nu pot sau nu vor să ştie
Cum să scape târgul de această urgie.
Fiindcă sunteţi graşi şi bătrâni vă-nchipuiţi
Că-n mántiile scumpe veţi sta liniştiţi?
Sus, domnilor! Spargeţi-vă capul niţel,
Sau de nu, tălpăşiţa v-o luaţi frumuşel!“
La asemenea vorbe, Primar şi Sfat
De spaimă s-au cutremurat.

Un ceas întreg au stat şi au stat,
Până spuse Primarul cu glas visător:
«Pe-un ban mi-aş da mántia de dregător,
Aş vrea să fiu la o leghe de-aici, în zbor!
E uşor să spui cuiva: „Bate-ţi capul!“
Al meu, uite, parcă-mi plezneşte, săracul,
De cât îl bătui şi tot n-aflai leacul.

Oh for a trap, a trap, a trap!'
Just as he said this, what should hap
At the chamber door but a gentle tap?
'Bless us,' cried the Mayor, 'what's that?'
(With the Corporation as he sat,
Looking little though wondrous fat;
Nor brighter was his eye, nor moister
Than a too-long-opened oyster,
Save when at noon his paunch grew mutinous
For a plate of turtle green and glutinous)
'Only a scraping of shoes on the mat?
Anything like the sound of a rat
Makes my heart go pit-a-pat!'

'Come in!'–the Mayor cried, looking bigger:
And in did come the strangest figure!
His queer long coat from heel to head
Was half of yellow and half of red;
And he himself was tall and thin,
With sharp blue eyes, each like a pin,
And light loose hair, yet swarthy skin,
No tuft on cheek nor beard on chin,
But lips where smiles went out and in–
There was no guessing his kith and kin!
And nobody could enough admire
The tall man and his quaint attire:
Quoth one: 'It's as my great-grandsire,
Starting up at the Trump of Doom's tone,
Had walked this way from his painted tombstone!'

Pentru o cursă, o cursă, o, ce n-aş da!»
Dar ce s-a ivit, chiar acum, când vorbea?
Un deget, în uşă, uşor ciocănea.
„Doamne“, strigă Primarul, „ce s-a-ntâmplat?“
(Mic arăta Primarul de stat,
Cum şedea în grăsimea sa cufundat;
Privirea lui stinsă, stătută,
Ca o stridie prea de mult desfăcută,
Se-aprindea doar la prânz când un sos unsuros
De poftă-i sucea burdăhanul pe dos.)
„Scârțâie ghetele doar pe covor?
Orice îmi sună a rozător
Face să-mi treacă prin piept un fior!“

„Intră!“ strigă Primarul, părând mai mare;
Şi iată intrând o stranie-arătare
Cu haină lungă, lungă, de la cap la călcâie,
Jumătate roşă, jumătate gălbuie;
El însuşi tras ca prin inel,
Ochii albaştri, ca de oțel;
Plete bălaie, fața brună,
Niciun fir pe obraz, de barbă nici urmă,
Pe buze-i joacă-un zâmbet şui;
Din ce neam este greu să spui:
Se miră care mai de care
De tânăru-nalt, în veşminte bizare.
Unul zise: „Parcă stră-strămoşu-mi mare,
La Trâmbița Judecății-de-Apoi
Speriat s-a săltat din mormânt către noi!“

He advanced to the council-table:
And, ‘Please your honours,’ said he, ‘I’m able,
By means of a secret charm, to draw
All creatures living beneath the sun,
That creep or swim or fly or run,
After me so as you never saw!
And I chiefly use my charm
On creatures that do people harm,
The mole and toad and newt and viper;
And people call me the Pied Piper.’
(And here they noticed round his neck
A scarf of red and yellow stripe,
To match with his coat of the selfsame cheque;
And at the scarf’s end hung a pipe;
And his fingers, they noticed, were ever straying
As if impatient to be playing
Upon this pipe, as low it dangled
Over his vesture so old-fangled.)
‘Yet,’ said he, ‘poor piper as I am,
In Tartary I freed the Cham,
Last June, from his huge swarms of gnats;
I eased in Asia the Nizam
Of a monstrous brood of vampire-bats;
And, as for what your brain bewilders,
If I can rid your town of rats
Will you give me a thousand guilders?’
‘One? fifty thousand!’–was the exclamation
Of the astonished Mayor and Corporation.

El păşi înainte spre masa cea mare,
Zicând: „Cu voia Voastră-s în stare
Prin tainică vrajă s-atrag după mine
Orişice fel de vieţuitoare.
Orice aleargă, se târâie, ‘noată sub soare,
Când fluier, în urma mea se aţine.
Şi-n primul rând vraja-mi e necruţătoare
Cu-acele fiinţe răufăcătoare:
Viperă, sobol, guzgan, mortăciune.
Fluierarul Pestriţ mi se spune.“
(Atunci la gâtul lui ei văzură
O galbenă-roşie legătură,
La fel ca şi portu-i împestriţat,
Şi-un fluier la capăt purta aninat.
Văzură şi mâinile-i fremătătoare,
Jucând parcă-n aer de nerăbdare
Să cânte pe fluierul cel legănat
Deasupra veşmântului vechi, demodat.)
„Deşi“, zise, „sunt doar un biet fluierar,
Stârpit-am, în iunie, pentru Hanul tătar,
Oşti mari de ţânţari ucigători:
În Asia eu l-am scăpat pe Sultan
De-un neam cumplit de vampiri sugători.
Cât despre cei ce vă turbură-aşa,
De curăţ cetatea de rozători,
O mie de ducaţi mi-aţi da?“
„Nu una! Cincizeci!“ au strigat,
Miraţi, Primarul şi-al său Sfat.

Into the street the Piper stepped,
Smiling first a little smile,
As if he knew what magic slept
In his quiet pipe the while;
Then, like a musical adept,
To blow the pipe his lips he wrinkled,
And green and blue his sharp eyes twinkled
Like a candle flame where salt is sprinkled;
And ere three shrill notes the pipe uttered,
You heard as if an army muttered;
And the muttering grew to a grumbling;
And the grumbling grew to a mighty rumbling;
And out of the houses the rats came tumbling.
Great rats, small rats, lean rats, brawny rats,
Brown rats, black rats, grey rats, tawny rats,
Grave old plodders, gay young friskers,
Fathers, mothers, uncles, cousins,
Cocking tails and pricking whiskers,
Families by tens and dozens,
Brothers, sisters, husbands, wives–
Followed the Piper for their lives.
From street to street he piped advancing,
And step for step they followed dancing,
Until they came to the river Weser,
Wherein all plunged and perished!
– Save one who, stout a Julius Caesar,
Swam across and lived to carry
(As he, the manuscript he cherished)

În stradă Fluierarul păşi,
Zâmbind un zâmbet abia mijit,
Parcă ştia el ce vrajă-ar dormi
În fluierul său liniştit.
Şi, ca un meşter iscusit,
Pe fluier buzele-a-ncrețit,
Şi ochii verde-albastru-au scăpărat
Ca focu-n care sare-ai presărat.
Şi abia scoase trişca trei note, subțire,
Că parcă-mprejur murmura o oştire;
Din murmurat se făcu mormăială;
Din mormăit se făcu bombăneală;
Din care ieşeau în rostogoleală
Şobolani mari, şobolani mici, sfrijiți, vânjoşi şobolani,
Oacheşi, negri, suri, roşcovani şobolani,
Bătrâni gravi, vlăguiți, săltăreți domnişori,
Tați, mame, unchi şi verişori,
Cozi ridicate, mustăți ca peria,
Familii întregi, cu duzina, cu seria,
Frați şi surori şi un bărbat şi soție,
Pe Fluierar îl urmau pe vecie.
Din stradă în stradă trecea fluierând,
Ei pas cu pas urmau dansând,
Pân' ce la fluviul Weser au sosit,
Unde, în valuri, cu toții au pierit!
... Numai unul, asemeni lui Cezar, voinic,
A trecut înot şi a dus cu sine
(Ca Iuliu Cezar manuscrisul iubit)

To Rat-land home his commentary:
Which was, "At the first shrill notes of the pipe
I heard a sound as of scraping tripe,
And putting apples, wondrous ripe,
Into a cider-press's gripe:
And a moving away of pickle-tub-boards,
And a leaving ajar of conserve-cupboards,
And a drawing the corks of train-oil-flasks,
And a breaking the hoops of butter-casks;
And it seemed as if a voice
(Sweeter far than by harp or by psaltery
Is breathed) called out 'Oh, rats, rejoice!
The world is grown to one vast drysaltery!
So munch on, crunch on, take your nuncheon,
Breakfast, supper, dinner, luncheon!'
And just as a bulky sugar-puncheon,
All ready staved, like a great sun shone
Glorious scarce and inch before me,
Just as methought it said 'Come, bore me!'
– I found the Weser rolling o'er me."

You should have heard the Hamelin people
Ringing the bells till they rocked the steeple.
'Go,' cried the Mayor, 'and get long poles!
Poke out the nests and block up the holes!
Consult with carpenters and builders,
And leave in our town not even a trace
Of the rats!'– when suddenly, up the face
Of the Piper perked in the market-place,

Comentariul, în țara Şobolănime;
În el sta scris: «La-ntâiul fluierat ascuțit
Auzii un sunet ca un ghiorăit,
Şi ca de mere coapte, mustoase,
Când încep sub teasc să se lase,
Ca borcane ciocnite de castraveciori,
Ca uşi deschise larg la cămări,
Ca dopuri trase la butelci cu ulei,
Ca doage sărite la putinei;
Şi se făcea că un glas aerian
(Mai dulce decât cântarea uşoară
A harfei) striga: „Bucurați-vă, o, şobolani,
Lumea s-a preschimbat în uriaşă cămară;
Ronțăiți, plescăiți, mestecați,
Dejunul şi prânzul şi cina luați!"
Şi tocmai atunci când se făcea
C-o bute de zahăr în preajmă-mi lucea
Precum un soare şi mă-mbia:
„Ce stai? Hai, ronțăie-mă, hai!"
Sub val, în Weser, mă aflai.»

Din clopote aşa sunară
Că turlele se clătinară.
Strigă Primarul: „Hai, luați prăjini,
De cuiburi dați, astupați vizuini,
De la dulgheri şi zidari luați povață,
Să nu rămână-n târg nici pomeneală
De şobolani!" Când, brusc, ciudata față
A Fluierarului, iat-o în Piață:

With a, 'First, if you please, my thousand guilders!'

A thousand guilders! The Mayor looked blue;
So did the Corporation too.
For council dinners made rare havoc
With Claret, Moselle, Vin-de-Grave, Hock;
And half the money would replenish
Their cellar's biggest butt with Rhenish.
To pay this sum to a wandering fellow
With a gypsy coat of red and yellow!
'Beside,' quoth the Mayor with a knowing wink,
'Our business was done at the river's brink;
We saw with our eyes the vermin sink,
And what's dead can't come to life, I think.
So, friend, we're not the folks to shrink
From the duty of giving you something for drink,
And a matter of money to put in your poke;
But, as for the guilders, what we spoke
Of them, as you very well know, was in joke.
Beside, our losses have made us thrifty.
A thousand guilders! Come, take fifty!'

The Piper's face fell, and he cried
'No trifling! I can't wait, beside!
I've promised to visit by dinner-time
Bagdat, and accept the prime
Of the Head Cook's pottage, all he's rich in,
For having left, in the Calip's kitchen,
Of a nest of scorpions no survivor–

„Mia mea de ducați, rogu-vă, după-nvoială!“

O mie de galbeni! Primarul păli;
Adunarea şi ea se-nvineți.
Căci ospețele Sfatului aveau trebuință
De cele mai scumpe vinuri de viță.
Jumătate din bani le-ar ajunge din plin
Să-şi umple beciul cu vinuri de Rin.
Aşa bănet pentru o haimana
Ce țigăneşte se înveşmânta!
„Și-apoi“ spuse Primarul, clipind mucalit,
„Târgu-ncheiat la fluviu s-a sfârşit.
Am văzut cum guzganii se-neacă pe rând,
Şi ceea ce-i mort cred că n-o fi-nviând.
Aşa, prietene, noi nu ne codim,
Ne facem datoria şi-ți plătim
Ceva de băut şi de cheltuială;
Cât despre galbeni şi-aşa zisa-nvoială.
C-a fost doar o glumă, ştii, fără-ndoială.
Şi apoi paguba ne-a făcut mai calici.
O mie de galbeni! Cincizeci, ține-aici!“

Strigă Fluierarul, la față schimbat:
„N-am timp de glumit şi nici de-aşteptat!
La cină fi-voi la Bagdad,
Astfel cuvântul mi l-am dat.
Chiar bucătarul Şef îmi face
Alese feluri, tot ce-mi place,
Căci n-am lăsat din scorpii una vie

With him I proved no bargain-driver,
With you, don't think I'll bate a stiver!
And folks who put me in a passion
May find me pipe to another fashion.'

În a Califului bucătărie.
El la tocmeală nu a stat ca voi, aşa,
Să vă văd că-mi ciupiţi fie chiar şi-o pará!
Şi-apoi cui mă scoate din fire de tot,
Şi eu ştiu alt cântec din fluier să-i scot."

'How?' cried the Mayor, 'd'ye think I'll brook
Being worse treated than a Cook?
Insulted by a lazy ribald
With idle pipe and vesture piebald?
You threaten us, fellow? Do your worst,
Blow your pipe there till you burst!'

„Cum? Socoteşti că voi răbda", strigă Primarul
„Să fiu mai prost tratat ca Bucătarul?
Să fiu jignit astfel de-un nemâncat,
Cu fluier trândav şi cu strai bălţat?
Ne ameninţi, băiete? Fă ce pofteşti!
Din fluier suflă până ce plesneşti!"

Once more he stepped into the street;
And to his lips again
Laid his long pipe of smooth straight cane;
And ere he blew three notes (such sweet
Soft notes as yet musician's cunning
Never gave the enraptured air)
There was a rustling, that seemed like a bustling
Of merry crowds justling at pitching and hustling,
Small feet were pattering, wooden shoes clattering,
Little hands clapping and little tongues chattering,
And, like fowls in a farmyard when barley is scattering,
Out came the children running.
All the little boys and girls,
With rosy cheeks and flaxen curls,
And sparkling eyes and teeth like pearls,
Tripping and skipping, ran merrily after
The wonderful music with shouting and laughter.

Şi încă o dată în uliţă păşi
Şi fluierul la buze-l duse iar,
Fluierul lung şi drept, cu sunet rar,
Şi nu suflă de trei ori bine
(Dulci sunete atât de line
Că tot văzduhul îl vrăji)
Şi iată, se aude foşnind, parc-ar trece vuind,
Voioase mulţimi, izbind, înghiontând, în puhoi venind,
Picioare mici tropăind, saboţi bocănind,
Mâini mici ropotind, limbi mici piuind,
Ca puii-n ogrăzi, când vin la seminţe cu jind;
Ieşeau copiii din case fugind,
Toţi, băieţaşi şi fetiţe,
Cu obraji rumeni şi bălaie cosiţe,
Cu ochi sclipind, şi cu dinţi sclipitori şi guriţe,
Zburdând, ţopăind, voios alergând,
Vrăjitul cântec urmau râzând.

The Mayor was dumb, and the Council stood
As if they were changed into blocks of wood,
Unable to move a step, or cry
To the children merrily skipping by–
And could only follow with the eye
That joyous crowd at the Piper's back.
But how the Mayor was on the rack,
And the wretched Council's bosoms beat,
As the Piper turned from the High Street
To where the Weser rolled its waters
Right in the way of their sons and daughters!
However he turned from South to West,
And to Koppelberg Hill his steps addressed,
And after him the children pressed;
Great was the joy in every breast.
'He never can cross that mighty top!
He's forced to let the piping drop,
And we shall see our children stop!'
When, lo, as they reached the mountain's side,
A wondrous portal opened wide,
As if a cavern was suddenly hollowed;
And the Piper advanced and the children followed,
And when all were in to the very last,
The door in the mountain-side shut fast.

Did I say, all? No! One was lame,
And could not dance the whole of the way;
And in after years, if you would blame

Primaru-amuțise, întregul Sfat
În stane de piatră părea preschimbat.
Nu puteau să strige, niciun pas să facă
Spre puştii ce treceau în joacă.
... Din ochi puteau doar să petreacă
Voioasa ceată şi-al ei Fluierar.
Dar cum stătea Primarul ca pe jar
Şi pentru Sfatul jalnic ce calvar,
Când Fluierarul din Strada Înaltă
Coti în partea cealaltă,
Spre Weserul ce apele-şi purta
Şi drept spre puştii lor venea!
Dar el, din sud s-a-ntors către apus,
Spre Piscul Koppelberg s-a dus,
Şi-n urma lui, buluc, copiii.
Părinții — pradă bucuriei.
„Nu, piscu-nalt nu-l va sui!
Şi fluieru-i va amuți!
Copiii noştri s-or opri!"
Dar vai, la munte-au ajuns şi iată,
S-a fost deschis ca o vrăjită poartă,
De parc-o peşteră s-ar fi scobit deodată.
Fluieraru-nainte, copiii în urma lui, gloată.
Şi când toți în peşteră-au intrat,
Porțile muntelui s-au ferecat.
Oare-am spus tot? Nu, unul şchiop
Nu a ținut atât la joc
Şi, după ani, când îl mustrai

His sadness, he was used to say,–
'It's dull in our town since my playmates left!
I can't forget that I'm bereft
Of all the pleasant sights they see,
Which the Piper also promised me:
For he led us, he said, to a joyous land,
Joining the town and just at hand,
Where waters gushed and fruit-trees grew,
And flowers put forth a fairer hue,
And everything was strange and new;
The sparrows were brighter than peacocks here,
And their dogs outran our fallow deer,
And honey-bees had lost their stings,
And horses were born with eagles' wings:
And just as I became assured
My lame foot would be speedily cured,
The music stopped and I stood still,
And found myself outside the Hill,
Left alone against my will,
To go now limping as before,
And never hear of that country more!'

Alas, alas for Hamelin!
There came into many a burgher's pate
A text which says, that Heaven's Gate
Opes to the Rich at as easy rate
As the needle's eye takes a camel in!
The Mayor sent East, West, North, and South,
To offer the Piper, by word of mouth,

Pentru că-i trist, îl auzeai:
„Urât mi-e-n târg de când ne-au părăsit!
Şi nu pot să uit că doar eu sunt lipsit
De-acele privelişti mândru-ntocmite,
De Fluierar şi mie făgăduite.
El spunea că ne duce-ntr-o țară senină
Şi tare aproape, cu târgul vecină,
Ape acolo țâşnesc şi pomi-înalți cresc,
Şi flori în culori mai vii înfloresc,
Şi toate stranii se vădesc.
Vrăbii mai falnice-s decât păunii,
Mai iute ca ciuta aleargă câinii,
Albinele n-au ace-otrăvitoare,
Caii-au arípi de vultúr din născare;
Şi tocmai când eram încredințat
Că piciorul-mi beteag va fi vindecat,
Fluierarul a stat şi-nmărmurit
M-am pomenit la Muntele Vrăjit,
Fără de voia mea rămas afară,
Şi-acum, şontâc, eu trec prin uliți iară,
Nimic nu mai aud despre-acea țară."

Vai, vai, biet Hameln!
Multe capete-atunci au aflat
De ce intră mai lesne cămila prin ac
Decât în rai zgârcitul bogat.
De la miazănoapte la miazăzi
Primarul pământu-mpânzi
Cu soli ca să dea Fluierarului veste
Că oricâți arginți şi galbeni râvneşte

Wherever it was men's lot to find him,
Silver and gold to his heart's content,
If he'd only return the way he went,
And bring the children behind him.
But when they saw 'twas a lost endeavour,
And Piper and dancers were gone for ever,
They made a decree that lawyers never
Should think their records dated duly
If, after the day of the month and year,
These words did not as well appear,
'And so long after what happened here
On the Twenty-second of July,
Thirteen hundred and seventy-six':
And the better in memory to fix
The place of the children's last retreat,
They called it, the Pied Piper's Street–
Where any one playing on pipe or tabor
Was sure for the future to lose his labour.
Nor suffered they hostelry or tavern
To shock with mirth a street so solemn;
But opposite the place of the cavern
They wrote the story on a column,
And on the great Church-Window painted
The same, to make the world acquainted
How their children were stolen away;
And there it stands to this very day.
And I must not omit to say
That in Transylvania there's a tribe
Of alien people that ascribe

Va căpăta cu vârf şi-ndesat,
Doar să se-ntoarcă de unde-a plecat
Şi-n urmă-i aducă băieți şi fetițe.

Dar văzând că degeaba-s orice silințe,
Că nu-i vor mai vedea vreodată,
Ei făcură o lege, ca niciodată
Să n-aibă tărie un act şi nici dată,
De nu poartă alături de zi, lună, leat,
Acest adaos, bine-nvederat:
„Atât şi-atâta de când s-a-ntâmplat,
La două'şdouă iulie – an blestemat
O mie trei sute şaptezeci şi şase."
Şi pentru ca locul de unde plecase
Cu pruncii, în veci să fie amintiți,
Numiră calea: *Fluierarul Pestriț*.
Nu-ngăduie-aici cârciumi, nici iarmaroc,
Ocară-ar fi cheful în jalnicul loc.
Şi-n fața peşterii ce-a fost odată,
Au scris pe o coloană povestea toată;
Şi-n catedrală, pe geam, o pictară,
Să afle lumea cum odinioară
Le-au fost copiii răpiți din cetate,
Şi-acolo-s şi azi însemnate.
Dar tocmai era să uit de urmare:
În Transilvania, spre Soare-Răsare,
Trăieşte alături de băştinaşi
Un neam străin, cu port de oraş,
De care vecinii grăiesc cam aşa:

The outlandish ways and dress
On which their neighbours lay such stress,
To their fathers and mothers having risen
Out of some subterraneous prison
Into which they were trepanned
Long time ago in a mighty band
Out of Hamelin town in Brunswick land,
But how or why, they don't understand.

So, Willy, let you and me be wipers
Of scores out with all men–especially pipers:
And, whether they pipe us free, from rats or from mice,
If we've promised them aught, let us keep our promise.

Părinţii lor ieşit-au cândva
Dintr-o temniţă subpământeană,
Ademeniţi de o vrajă vicleană,
Din Hameln (în Braunschweig e-acel olat)
Dar cum şi de ce ei nu au aflat.

Deci, Willy, tu şi eu cinstiţi vom fi
Cu toţi – cu fluierarii şi mai şi!
Cântând, guzgani şi şoareci de alungă,
Să scoatem banii cei promişi din pungă!

Traducere M. Banuş.

1842b. TENNYSON. *Ulysses.* Levițchi. 70 lines.

Author: Alfred, Lord TENNYSON (1809-1892).
Text: *Ulysses.*
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: Who is Tennyson? (50 words) Who is Ulysses? (20 words)

Ulysses.

It little profits that an idle king,
By this still hearth, among these barren crags,
Matched with an aged wife, I mete and dole
Unequal laws unto a savage race,
That hoard, and sleep, and feed, and know not me.

I cannot rest from travel; I will drink
life to the lees. All times I have enjoyed
Greatly, have suffered greatly, both with those
that loved me, and alone; on shore, and when
Through scudding drifts the rainy Hyades
Vexed the dim sea. I am become a name;
For always roaming with a hungry heart
Much have I seen and known–cities of men
And manners, climates, councils, governments,
Myself not least, but honored of them all –

Ulise.

Biet rege stând cu vârstnica mea soață
În fața vetrei, printre stânci pustii,
Ce noimă are să-ntocmesc legi strâmbe
Pentru un neam barbar ce strânge prăzi,
Mănâncă, doarme şi nu mă cunoaşte?

Simt iarăşi dor de ducă – voi bea viața
Până la drojdii. Mult m-am veselit
Întotdeauna, mult am îndurat,
Cu-ai mei sau singur, pe uscat, de-asemeni
Când prin a norilor grozave trâmbe
Ploioasele Hyade dojeneau
Pâcloasa mare – sunt acum un nume!
Tot pribegind cu inima-nsetată,
Multe-am văzut şi cunoscut: meleaguri,
Cetăți, moravuri, sfaturi şi domnii,

And drunk delight of battle with my peers,
Far on the ringing plains of windy Troy.
I am part of all that I have met;
Yet all experience is an arch wherethrough
Gleams that untraveled world whose margin fades
Forever and forever when I move.
How dull it is to pause, to make an end.
To rust unburnished, not to shine in use!
As though to breathe were life! Life piled on life
Were all too little, and of one to me
Little remains; but every hour is saved
From that eternal silence, something more,
A bringer of new things; and vile it were
For some three suns to store and hoard myself,
And this gray spirit yearning in desire
To follow knowledge like a sinking star,
Beyond the utmost bound of human thought.

This is my son, my own Telemachus,
To whom I leave the scepter and the isle –
Well-loved of me, discerning to fulfill
This labor, by slow prudence to make mild
A rugged people, and through soft degrees
Subdue them to the useful and the good.
Most blameless is he, centered in the sphere
Of common duties, decent not to fail
In offices of tenderness, and pay

Cinstit de toți, sorbind plăcerea luptei
Pe vânzolitele câmpii troiene.
Din tot ce-am întâlnit sunt azi o parte;
Dar experiența e un arc prin care
Se vede lumea nebătătorită
Cu margini ce se şterg mereu când merg.
E trist să stai deoparte, ruginind
În loc să străluceşti prin folosință!
De parcă a sufla înseamnă viață!
Vieți peste vieți şi încă-ar fi puțin,
Iar dintr-a mea nu mai rămâne mult;
Dar fiecare ceas poate scăpa
De veşnica tăcere; şi în anii
Cât voi mai viețui e-o mârşăvie
Să stau şi să adun, iar într-acestea,
Căruntul duh să ardă de dorința
De-a urmări cunoaşterea, mult peste
Hotarele gândirii omeneşti —
Asemeni unei stele ce se stinge.

Acesta-i Telemac, feciorul meu
Atât mi-e de drag – şi lui îi las
Şi insula şi sceptrul; el va şti,
Cu minte nepripită, să-mblânzească
Un neam sălbatic, să-l deprindă-ncet
Cu tot ce e folositor şi bun.
E-un suflet nepătat; atunci când plec,
Se-apleacă-asupra treburilor cu grijă,
De oameni nu-i străin şi îi cinsteşte

Meet adoration to my household gods,
When I am gone. He works his work, I mine.

There lies the port; the vessel puffs her sail;
There gloom the dark, broad seas. My mariners,
Souls that have toiled, and wrought, and thought with me –
That ever with a frolic welcome took
The thunder and the sunshine, and opposed
Free hearts, free foreheads – you and I are old;
Old age hath yet his honor and his toil.
Death closes all; but something ere the end,
Some work of noble note, may yet be done,
Not unbecoming men that strove with gods.
The lights begin to twinkle from the rocks;
The long day wanes; the slow moon climbs; the deep
Moans round with many voices. Come, my friends.
'Tis not too late to seek a newer world.
Push off, and sitting well in order smite
the sounding furrows; for my purpose holds
To sail beyond the sunset, and the baths
Of all the western stars, until I die.
It may be that the gulfs will wash us down;
It may be that we shall touch the Happy Isles,
And see the great Achilles, whom we knew.

Though much is taken, much abides; and though
We are not now that strength which in old days

Pe zeii casei. El cu munca lui,
Eu cu a mea.

Acolo-i portul; vasul
Îşi umflă pânzele; cât vezi cu ochii,
Cernite ape; marinarii mei,
Care-ați trudit şi-ați cugetat cu mine
Şi ați întâmpinat cu voioşie
Şi tunetul şi soarele, voi, inimi
Şi gânduri libere! Suntem bătrâni.
Dar vârsta are cinstea ei şi munca;
Şi dacă moartea-ncheie toate, încă
Putem să săvârşim o faptă mare,
De slavă unor ce-au luptat cu zeii.
Lumini prind să clipească printre stânci;
Prea lunga zi apune; luna urcă;
Adâncul murmură. Veniți, prieteni,
Nu este prea târziu să căutăm
O lume nouă. Hai, desprindeți nava
Şi, aşezându-vă cu şart, loviți
Cu toți odată, brazdele stârnite.
Vom merge dincolo de asfințit
Şi scăldătoarea stelelor din zarea-i –
Aceasta-i cea din urmă țintă-a mea.
De nu ne-nghite valul, cu putință-i
S-atingem Insulele Fericite
Şi să-l vedem pe marele Ahile.
Mult ni s-a luat, dar, iarăşi, mult mai este,
Deşi n-avem puterea de-altădată

Moved earth and heaven, that which we are, we are –
One equal temper of heroic hearts,
Made weak by time and fate, but strong in will
To strive, to seek, to find, and not to yield.

Ce zguduia pământ şi cer; şi suntem
Ce suntem: inimi de eroi, slăbite
De timp şi soartă. Dar vom năzui
Şi, dârzi, vom căuta şi vom afla.

Traducere L. Levițchi.

ro1843. Heliade RĂDULESCU. *Sburătorul*. 104 lines.

Author: Ion Heliade RĂDULESCU (1802-1872).
Text: *Sburătorul.*
Translator:
FrageStellung: Does this poem have, in your opinion, any European value?

Sburătorul.
La doamna A*** M***

„Vezi, mamă, ce mă doare! şi pieptul mi se bate,
Mulțimi de vinețele pe sân mi se ivesc;
Un foc s-aprinde-n mine, răcori mă iau la spate,
Îmi ard buzele, mamă, obrajii-mi se pălesc!

Ah! inima-mi zvâcneşte!… şi zboară de la mine!
Îmi cere… nu-ş' ce-mi cere! şi nu ştiu ce i-aş da;
Şi cald, şi rece, uite, că-mi furnică prin vine,
În brațe n-am nimica şi parcă am ceva;

Că uite, mă vezi, mamă? aşa se-ncrucişează,
Şi nici nu prinz de veste când singură mă strâng,
Şi tremur de nesațiu, şi ochii-mi văpăiază,
Pornesc dintr-înşii lacrămi, şi plâng, măicuță, plâng.

Ia pune mâna, mamă, – pe frunte, ce sudoare!
Obrajii… unul arde şi altul mi-a răcit!

Translation required.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Un nod colea m-apucă, ici coasta rău mă doare;
În trup o piroteală de tot m-a stăpânit.

Oar' ce să fie asta? Întreabă pe bunica:
O şti vrun leac ea doară… o fi vrun zburător.
Or aide l-alde baba Comana, or Sorica,
Or du-te la moş popa, or mergi la vrăjitor.

Şi unul să se roage, că poate mă dezleagă;
Mătuşele cu bobii fac multe şi desfac;
Şi vrăjitorul ala şi apele încheagă;
Aleargă la ei, mamă, că doar mi-or da pe leac.

De cum se face ziuă şi scot mânzat-afară
S-o mâi pe potecuță la iarbă colea-n crâng,
Vezi, câtu-i ziulița, şi zi acum de vară,
Un dor nespus m-apucă, şi plâng, măicuță, plâng.

Brânduşa paşte iarbă la umbră lângă mine,
La râuleț s-adapă, pe maluri pribegind;
Zău, nu ştiu când se duce, că mă trezesc când vine,
Şi simț că mişcă tufa, auz crângul trosnind.

Atunci inima-mi bate şi sai ca din visare,
Şi parc-aştept... pe cine? şi pare c-a sosit.
Acest fel toată viața-mi e lungă aşteptare,
Şi nu soseşte nimeni!… Ce chin nesuferit!

În arşița căldurei, când vântuleț adie,
Când pleopul a sa frunză o tremură uşor

Şi-n tot crângul o şoaptă s-ardică şi-l învie,
Eu parcă-mi auz scrisul pe sus cu vântu-n zbor;

Şi când îmi mişcă ţopul, cosiţa se ridică,
Mă sperii, dar îmi place – prin vine un fior
Îmi fulgeră şi-mi zice: «Deşteaptă-te, Florică,
Sunt eu, viu să te mângâi…» Dar e un vânt uşor!

Oar' ce să fie asta? Întreabă pe bunica:
O şti vrun leac ea doară… o fi vrun zburător!
Or aide l-alde baba Comana, or Sorica,
Or du-te la moş popa, or mergi la vrăjitor".

Aşa plângea Florica şi, biet, îşi spunea dorul
Pe prispă lângă mă-sa, ş-obida o neca;
Junicea-n bătătură mugea, căta oborul,
Şi mă-sa sta pe gânduri, şi fata suspina.

Era în murgul serei şi soarele sfinţise;
A puţurilor cumpeni ţipând parcă chema
A satului cireadă, ce greu, mereu sosise,
Şi vitele muginde la zgheab întins păşea.

Dar altele-adăpate trăgea în bătătură,
În gemete de mumă viţeii lor striga;
Vibra al serei aer de tauri grea murmură;
Zglobii sărind viţeii la uger alerga.

S-astâmpără ast zgomot, ş-a laptelui fântână
Începe să s-audă ca şoaptă în susur,

Când ugerul se lasă subt fecioreasca mână
Şi prunca viţeluşă tot tremură-mpregiur.

Încep a luci stele rând una câte una
Şi focuri în tot satul încep a se vedea;
Târzie astă-seară răsare-acum şi luna,
Şi, cobe, câteodată tot cade câte-o stea.

Dar câmpul şi argeaua câmpeanul osteneşte
Şi dup-o cină scurtă şi somnul a sosit.
Tăcere pretutindeni acuma stăpâneşte,
Şi lătrătorii numai s-aud necontenit.

E noapte naltă, naltă; din mijlocul tăriei
Veşmântul său cel negru, de stele semănat,
Destins coprinde lumea, ce-n braţele somniei
Visează câte-aievea deşteaptă n-a visat.

Tăcere este totul şi nemişcare plină:
Încântec sau descântec pe lume s-a lăsat;
Nici frunza nu se mişcă, nici vântul nu suspină,
Şi apele dorm duse, şi morele au stat.
……………………………………………………………
„Dar ce lumină iute ca fulger trecătoare
Din miazănoapte scapă cu urme de schintei?
Vro stea mai cade iară? vrun împărat mai moare?
Or e – să nu mai fie! – vro pacoste de zmei?

Tot zmeu a fost, surato. Văzuşi, împeliţatu,
Că ţintă l-alde Floarea în clipă străbătu!

Şi drept pe coş, leicuţă! ce n-ai gândi, spurcatu!
Închină-te, surato! – Văzutu-l-ai şi tu?

Balaur de lumină cu coada-nflăcărată,
Şi pietre nestimate lucea pe el ca foc.
Spun, soro, c-ar fi june cu dragoste curată;
Dar lipsa d-a lui dragosti! departe de ast loc!

Pândeşte, bată-l crucea! şi-n somn colea mi-ţi vine
Ca brad un flăcăiandru, şi tras ca prin inel,
Bălai, cu părul d-aur! dar slabele lui vine
N-au nici un pic de sânge, ş-un nas – ca vai de el!

O! biata fetişoară! mi-e milă de Florica
Cum o fi chinuind-o! vezi, d-aia a slăbit
Şi s-a pălit copila! ce bine-a zis bunica:
Să fugă fata mare de focul de iubit!

Că-ncepe de visează, şi visu-n lipitură
Începe-a se preface, şi lipitura-n zmeu,
Şi ce-i mai faci pe urmă? că nici descântătură,
Nici rugi nu te mai scapă. Ferească Dumnezeu!”

1845. Edgar POE.*The Raven*. Doinaş # Solomon # Dragomir # Lari # Săvescu. 108 lines.

Author: Edgar Allan POE (1809-1849).
Text: *The Raven.*
Translator: St. A. Doinaş # P. Solomon # M. Dragomir # L. Lari # I.C. Săvescu.
FrageStellung: a. The greatest among the great. Why do the Americans downgrade him?
b. Would the poem have the same effect if you translated it without rhymes, and ignoring the musicality of its key words rhythmically repeated?

The Raven.

Once upon a midnight dreary, while I pondered weak and weary,
Over many a quaint and curious volume of forgotten lore,
While I nodded, nearly napping, suddenly there came a tapping,
As of some one gently rapping, rapping at my chamber door.
``'Tis some visitor,' I muttered, `tapping at my chamber door –
Only this, and nothing more.'

Ah, distinctly I remember it was in the bleak December,
And each separate dying ember wrought its ghost upon the floor.
Eagerly I wished the morrow; – vainly I had sought to borrow
From my books surcease of sorrow – sorrow for the lost Lenore –
For the rare and radiant maiden whom the angels named Lenore –
Nameless here for evermore.

Corbul.

Într-un sumbru miez de noapte când, sleit şi slab, în şoapte,
Cercetam doctrine stranii strânse-n jerpelit cotor,
Şi picam de somn, – de-odată, auzii o foarte-nceată
Lovitură repetată-n uşa mea izbind uşor.
„E vreun călător", şoptit-am, „care ciocăne uşor, –
Doar atât – un călător."

Ah, mi-aduc aminte – ceaţă, şi-un decembrie de gheaţă;
Lent agonizând tăciunii-şi lăsau spectrul pe covor.
Zorii-i aşteptam să vie, şi-n zadar ceream tărie
Din cărţi vechi, la jalea vie după stinsa mea Lenore, –
Fata-flacără pe care îngerii-o numesc Lenore, –
Nu *aici* – în lumea lor.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

And the silken sad uncertain rustling of each purple curtain
Thrilled me – filled me with fantastic terrors never felt before;
So that now, to still the beating of my heart, I stood repeating
`'Tis some visitor entreating entrance at my chamber door –
Some late visitor entreating entrance at my chamber door; –
This it is, and nothing more,'

Presently my soul grew stronger; hesitating then no longer,
`Sir,' said I, `or Madam, truly your forgiveness I implore;
But the fact is I was napping, and so gently you came rapping,
And so faintly you came tapping, tapping at my chamber door,
That I scarce was sure I heard you' – here I opened wide the door; –
Darkness there, and nothing more.

Deep into that darkness peering, long I stood there wondering, fearing,
Doubting, dreaming dreams no mortal ever dared to dream before;
But the silence was unbroken, and the darkness gave no token,
And the only word there spoken was the whispered word, `Lenore!'
This I whispered, and an echo murmured back the word, `Lenore!'
Merely this and nothing more.

Back into the chamber turning, all my soul within me burning,
Soon again I heard a tapping somewhat louder than before.
`Surely,' said I, `surely that is something at my window lattice;
Let me see then, what thereat is, and this mystery explore –
Let my heart be still a moment and this mystery explore; –
'Tis the wind and nothing more!'

Open here I flung the shutter, when, with many a flirt and flutter,
In there stepped a stately raven of the saintly days of yore.

Foşnetul mătasei grele-n purpuriile perdele
Mă-njunghia, – vărsa în pieptu-mi un ciudat, adânc fior;
Ca să-mi potolesc nebuna inimă ziceam într-una
„Vreun drumeț ce-aşteaptă luna bate-n uşă-ncetişor,
Rătăcit drumeț ce bate-n uşa mea încetişor.
Doar atât – un călător".

Repede-adunând putere-n suflet, fără-ntârziere,
„Domnule", am zis, „ori doamnă, mila voastră o implor;
Fapt e că dormeam; – puțină, doar bătaia-a fost de vină,
O bătaie mult prea lină-n uşa mea, încât uşor
Am luat-o drept părere", – şi-am deschis uşa uşor; –
Beznă – nici un călător.

Sfredelind a nopții smoală, plin de spasme şi-ndoială,
Stam visând ce-n vis vreodată n-a visat vreun muritor;
Dar tăcerea şi pământul erau grele ca mormântul;
Se-auzi numai cuvântul murmurat abia – „Lenore?" –
Eu l-am spus, – apoi ecoul repetă cernit „Lenore!"
Doar atât – o vorbă-n zbor.

Întorcându-mă-n odaie, mistuit ca de-o văpaie,
Desluşii acelaşi sunet, de-astă dată mai cu spor.
„Sigur", zis-am, sigur trece cineva; – sub geamul rece,
Ia, să văd ce se petrece; – am să lămuresc uşor
Taina-aceasta; – să-mi trag firea şi-o voi lămuri uşor;
E doar vântul călător;

Iute-am dat oblonu-n lături şi, cu negrele-i peneturi,
Un vechi Corb din sfinte vremuri apăru solemn, în zbor;

Not the least obeisance made he; not a minute stopped or stayed he;
But, with mien of lord or lady, perched above my chamber door –
Perched upon a bust of Pallas just above my chamber door –
Perched, and sat, and nothing more.

Then this ebony bird beguiling my sad fancy into smiling,
By the grave and stern decorum of the countenance it wore,
`Though thy crest be shorn and shaven, thou,' I said, `art sure no craven.
Ghastly grim and ancient raven wandering from the nightly shore –
Tell me what thy lordly name is on the Night's Plutonian shore!'
Quoth the raven, `Nevermore.'

Much I marvelled this ungainly fowl to hear discourse so plainly,
Though its answer little meaning – little relevancy bore;
For we cannot help agreeing that no living human being
Ever yet was blessed with seeing bird above his chamber door –
Bird or beast above the sculptured bust above his chamber door,
With such name as `Nevermore.'

But the raven, sitting lonely on the placid bust, spoke only,
That one word, as if his soul in that one word he did outpour.
Nothing further then he uttered – not a feather then he fluttered –
Till I scarcely more than muttered `Other friends have flown before –
On the morrow he will leave me, as my hopes have flown before.'
Then the bird said, `Nevermore.'

Startled at the stillness broken by reply so aptly spoken,
`Doubtless,' said I, `what it utters is its only stock and store,
Caught from some unhappy master whom unmerciful disaster
Followed fast and followed faster till his songs one burden bore –

Fără pic de ezitare, fără nici o înclinare,
Ca un domn sau doamnă care nu cunosc răgaz, nici zor,
S-aşează pe bustul mândrei Pallas fără nici un zor,
Chiar de-asupra, sfidător.

Şi, cum pasărea ursuză îmi stârnea surâs pe buză
Prin severa-i etichetă, gravă, – am şoptit uşor
„Deşi creasta ţi-e golaşă, nu pari o fiinţă laşă, –
Corb spectral purtând cămaşă de-ntuneric, foşnitor, –
Spune-ţi numele de domn pe ţărmul Nopţii foşnitor!"
Zise Corbul „Nevermore".

Mult m-am minunat de-această pasăre cu tunsă creastă,
Că vorbea, – deşi răspunsul nu era lămuritor;
Însă nimănui în viaţă nu i se arată-n faţă
Pasăre tronând semeaţă chiar de-asupra pe uşor, –
Pasăre sau arătare stând pe-un bust, lângă uşor,
Cu-acest nume „Nevermore."

Însă Corbul care-acuma sta pe bust rostise numai
Un cuvânt în care-ntregu-i suflet se stingea de dor.
N-am mai zis nimic, – o vreme n-a mişcat nici el din pene, –
Până ce-am şoptit alene „*Alţi* amici s-au dus în zbor;
Mâine şi el o să plece, ca Speranţa mea, în zbor."
Dar el zise „Nevermore."

Tresărind că vocea-i spartă-mi răspundea cu-atâta artă,
„Da", mi-am zis, „e tot ce ştie, tot bagajul vorbitor
Smuls unui stăpân prea-jalnic, căruia Dezastrul falnic
I-a schimbat un cânt şăgalnic în refren croncănitor, –

Till the dirges of his hope that melancholy burden bore
Of "Never–nevermore."‘

But the raven still beguiling all my sad soul into smiling,
Straight I wheeled a cushioned seat in front of bird and bust and door;
Then, upon the velvet sinking, I betook myself to linking
Fancy unto fancy, thinking what this ominous bird of yore –
What this grim, ungainly, ghastly, gaunt, and ominous bird of yore
Meant in croaking `Nevermore.’

This I sat engaged in guessing, but no syllable expressing
To the fowl whose fiery eyes now burned into my bosom’s core;
This and more I sat divining, with my head at ease reclining
On the cushion’s velvet lining that the lamp-light gloated o’er,
But whose velvet violet lining with the lamp-light gloating o’er,
She shall press, ah, nevermore!

Then, methought, the air grew denser, perfumed from an unseen censer
Swung by Seraphim whose foot-falls tinkled on the tufted floor.
`Wretch,’ I cried, `thy God hath lent thee – by these angels he has sent thee
Respite – respite and nepenthe from thy memories of Lenore!
Quaff, oh quaff this kind nepenthe, and forget this lost Lenore!’
Quoth the raven, `Nevermore.’

`Prophet!’ said I, `thing of evil! – prophet still, if bird or devil! –
Whether tempter sent, or whether tempest tossed thee here ashore,
Desolate yet all undaunted, on this desert land enchanted –
On this home by horror haunted – tell me truly, I implore –
Is there – *is* there balm in Gilead? – tell me – tell me, I implore!’
Quoth the raven, `Nevermore.’

Tânguirile Speranţei în refren croncănitor,
Precum „Never-Nevermore.”

Şi, cum pasărea ursuză îmi stârnea surâs pe buză,
Am împins grăbit fotolui chiar sub bust, lângă uşor,
Şi, surpat în el, cu gândul visul de alt vis legându-l,
Mă-ntrebam mereu, scrutându-1, ce mesaj prevestitor, –
Slab, din sfinte vremuri, sumbru – ce mesaj prevestitor
Mi-aducea prin „Nevermore.”

Asta frământam în minte, iscodind fără cuvinte
Corbul ce-aţintea asupra-mi ochiul fix, sfredelitor.
Asta, şi mai multe, – toate vrând să ştiu – lăsam pe spate
Capu-n pernele muşcate de-un reflex Strălucitor, –
Perne de mătasă-n care părul ei strălucitor
Nu va mai pluti uşor.

Camera-mi părea ţesută de-o tămâie nevăzută
Arsă de-un Seraf cu paşii ca un clinchet pe covor.
„Vai, sărmane!”, am zis, „Prin cete de heruvi, Cel sfânt îţi dete
Un răgaz – şi suc – să-mbete gândul tău pentru Lenore;
Bea acest suav nepenthes, bea, – şi uit-o pe Lenore!”
Zise Corbul „Nevermore!”

„Piază rea!” strigai, „Prooroace! – Corb sau diavol, n-are-a face!
Fie că Ispititorul, fie că furtuna-n zbor
Cuteză să te trimită în pustia mea vrăjită, –
Într-o casă bântuită de Oroare, – te implor!
E vreun balsam în Iudeea? – spune, spune-mi, – te implor!”
Zise Corbul „Nevermore”.

`Prophet!' said I, `thing of evil! – prophet still, if bird or devil!
By that Heaven that bends above us – by that God we both adore –
Tell this soul with sorrow laden if, within the distant Aidenn,
It shall clasp a sainted maiden whom the angels named Lenore –
Clasp a rare and radiant maiden, whom the angels named Lenore?'
Quoth the raven, `Nevermore.'

`Be that word our sign of parting, bird or fiend!' I shrieked upstarting –
`Get thee back into the tempest and the Night's Plutonian shore!
Leave no black plume as a token of that lie thy soul hath spoken!
Leave my loneliness unbroken! – quit the bust above my door!
Take thy beak from out my heart, and take thy form from off my door!'
Quoth the raven, `Nevermore.'

And the raven, never flitting, still is sitting, still is sitting
On the pallid bust of Pallas just above my chamber door;
And his eyes have all the seeming of a demon's that is dreaming,
And the lamp-light o'er him streaming throws his shadow on the floor;
And my soul from out that shadow that lies floating on the floor
Shall be lifted – nevermore!

„Piază rea!" , strigai, „Prooroace! – Corb sau diavol, n-are-a face!
Pe boltitul cer, pe Domnul adorat de noi în cor, –
Spune-mi – săruta-voi oare în Edenul sfânt din zare
Fata-flacără pe care îngerii-o numesc Lenore, –
Fata pură, ca o rază, care s-a numit Lenore?"
Zise Corbul „Nevermore!"

„Ultimul cuvânt să-ți fie!, – corb sau drac! în vijelie
Să te-ntorci, – te-nchidă Noaptea sub plutonicu-i zăvor!
Pene nu lăsa pe cale – martore minciunii tale!
Nu-mi sfărma cu-aripi spectrale sihăstria! – Piei în zbor!
Scoate-ți crudul plisc din mine, forma spulberă-ți-o-n zbor!"
Zise Corbul „Nevermore"!

De-atunci Corbul, ca o stană, nu mai flutură din pană,
Stând pe bustul mândrei Pallas, – fantomatic, sfidător.
Ochii lui au para trează-a unui demon ce visează,
Baza lămpii-i proiectează umbra neagră pe covor,
Și-al meu suflet niciodată, smuls din ea, de pe covor,
Nu va mai sui în zbor.

Traducere Șt. A. Doinaș.

The Raven.

Once upon a midnight dreary, while I pondered weak and weary,
Over many a quaint and curious volume of forgotten lore,
While I nodded, nearly napping, suddenly there came a tapping,
As of some one gently rapping, rapping at my chamber door.
``'Tis some visitor,' I muttered, `tapping at my chamber door –
Only this, and nothing more.'

Ah, distinctly I remember it was in the bleak December,
And each separate dying ember wrought its ghost upon the floor.
Eagerly I wished the morrow; – vainly I had sought to borrow
From my books surcease of sorrow – sorrow for the lost Lenore –
For the rare and radiant maiden whom the angels named Lenore –
Nameless here for evermore.

And the silken sad uncertain rustling of each purple curtain
Thrilled me – filled me with fantastic terrors never felt before;
So that now, to still the beating of my heart, I stood repeating
``'Tis some visitor entreating entrance at my chamber door –
Some late visitor entreating entrance at my chamber door; –
This it is, and nothing more,'

Presently my soul grew stronger; hesitating then no longer,
'Sir,' said I, `or Madam, truly your forgiveness I implore;
But the fact is I was napping, and so gently you came rapping,

Corbul.

Într-un miez de noapte crâncen, pe când – ostenit şi lânced –
Meditam peste vechi tomuri – o, uitat e tâlcul lor! –
Mi-a părut, ca-n vis, că bate cineva la uşă: „Poate
E vreun oaspe ce se-abate pe la mine-ntâmplător,
Da, un oaspe care bate-n uşa mea, încetişor."
Mi-am şoptit, încrezător.

Gândul, vai, mă mai petrece spre acel Dechemvre rece
Când tăciunii păreau stafii alungite pe covor.
Zorii-i aşteptam cu sete: nici un tom vreun leac nu-mi dete
Ca să uit de moartea fetei, căreia-i spuneau Lenore
Înşişi îngerii – frumoasa, luminoasa mea Lenore,
Dusă-n vecii vecilor!

Purpuriile perdele, cu foşninde catifele,
Mă făceau, ca niciodată, în adânc să mă-nfior,
Încât repetam într-una, pentru-a potoli furtuna
Inimii, zvâcnind nebună: „E vreun oaspe doritor
Să-l primesc la mine-n casă, – vreun prieten trecător.
De ce-aş fi bănuitor?"

Când mi-am mai venit în fire, spus-am fără şovăire:
„Domnule, sau poate Doamnă, să mă ierţi, eu te implor:
Somnul îmi dădea târcoale, când bătaia dumitale

And so faintly you came tapping, tapping at my chamber door,
That I scarce was sure I heard you' – here I opened wide the door; –
Darkness there, and nothing more.

Deep into that darkness peering, long I stood there wondering, fearing,
Doubting, dreaming dreams no mortal ever dared to dream before;
But the silence was unbroken, and the darkness gave no token,
And the only word there spoken was the whispered word, `Lenore!'
This I whispered, and an echo murmured back the word, `Lenore!'
Merely this and nothing more.

Back into the chamber turning, all my soul within me burning,
Soon again I heard a tapping somewhat louder than before.
`Surely,' said I, `surely that is something at my window lattice;
Let me see then, what thereat is, and this mystery explore –
Let my heart be still a moment and this mystery explore; –
'Tis the wind and nothing more!'

Open here I flung the shutter, when, with many a flirt and flutter,
In there stepped a stately raven of the saintly days of yore.
Not the least obeisance made he; not a minute stopped or stayed he;
But, with mien of lord or lady, perched above my chamber door –
Perched upon a bust of Pallas just above my chamber door –
Perched, and sat, and nothing more.

Then this ebony bird beguiling my sad fancy into smiling,
By the grave and stern decorum of the countenance it wore,
`Though thy crest be shorn and shaven, thou,' I said, `art sure no craven.
Ghastly grim and ancient raven wandering from the nightly shore –
Tell me what thy lordly name is on the Night's Plutonian shore!'

Se-auzi, atât de moale şi atât de-nşelător,
C-am crezut că mi se pare...” Şi-am deschis, netemător,
Beznei ce pîndea-n pridvor.

Uluit ca de-o minune, am scrutat acea genune,
Plin de vise cum n-aş crede c-a visat vreun muritor,
Însă liniştea cumplită a rămas, ca-nmărmurită.
Doar o vorbă-abia şoptită se-auzi prin ea: LENORE,
Iar ecoul îmi întoarse şoapta stranie LENORE –
Ce se stinse-ncetişor.

Întorcându-mă-n odaie, mistuit ca de-o văpaie,
Auzii că bate iarăşi, parcă mai stăruitor.
„Ale-oblonului zăbrele sunt de vină, numai ele!
Ia să văd, şi tainei grele adâncimea să-i măsor,
Liniştindu-mi pentru-o clipă sufletul fremătător....
E doar vântul, vuitor.”

Am deschis oblonu-n pripă şi, cu foşnet de aripă,
Un corb falnic din vechimea sfântă, a intrat în zbor
Şi, de mine făr' să-i pese, cu-aerul unei crăiese
Sau al unui crai, purcese şi se-opri, impunător,
Pe un bust al zeei Pallas, aşezat peste uşcior, –
Şi rămase – negru nor.

Pasărea abanosie-mi smulse din stenahorie
Tristul suflet, ce surâse văzând chipul gânditor:
„Deşi creasta ți-este cheală, tu eşti plin de îndrăzneală,
Corb cumplit din vremi de fală, – spune-mi, ce nume sonor
Ți s-a dat pe Țărmul Nopții, corbule rătăcitor?”

Quoth the raven, `Nevermore.'

Much I marvelled this ungainly fowl to hear discourse so plainly,
Though its answer little meaning – little relevancy bore;
For we cannot help agreeing that no living human being
Ever yet was blessed with seeing bird above his chamber door –
Bird or beast above the sculptured bust above his chamber door,
With such name as `Nevermore.'

But the raven, sitting lonely on the placid bust, spoke only,
That one word, as if his soul in that one word he did outpour.
Nothing further then he uttered – not a feather then he fluttered –
Till I scarcely more than muttered `Other friends have flown before –
On the morrow he will leave me, as my hopes have flown before.'
Then the bird said, `Nevermore.'

Startled at the stillness broken by reply so aptly spoken,
`Doubtless,' said I, `what it utters is its only stock and store,
Caught from some unhappy master whom unmerciful disaster
Followed fast and followed faster till his songs one burden bore –
Till the dirges of his hope that melancholy burden bore
Of "Never–nevermore."'

But the raven still beguiling all my sad soul into smiling,
Straight I wheeled a cushioned seat in front of bird and bust and door;
Then, upon the velvet sinking, I betook myself to linking
Fancy unto fancy, thinking what this ominous bird of yore –
What this grim, ungainly, ghastly, gaunt, and ominous bird of yore
Meant in croaking `Nevermore.'

Corbul spuse: NEVERMORE.

M-a uimit peste măsură ăst cuvânt la cobe-n gură
Deşi nu prea avea noimă, – însă cărui muritor
I-a fost dat vreodat' să vadă cum o pasăre – de pradă
Sau de rând – vine să şadă peste-al uşii lui uşcior,
Pe un bust al zeei Pallas şi, cu glas croncănitor,
Îi răspunde NEVERMORE?

Proțăpit pe-acea statuie, doar atât putea să spuie,
Sufletul parcă turnându-şi în cuvântul izbitor.
Alte vorbe nu-i ieşiră. Penele-i încremeniră.
Atunci buzele-mi şoptiră: „Va pleca şi el în zori,
Ca atâția alți prieteni şi nădejdi de viitor."
Corbul spuse: NEVERMORE!

Uluit de potriveală, mi-am zis: „Fără îndoială
C-a deprins această vorbă auzind vreun bocitor
Care, urgisit de soartă, şi-a jelit nădejdea moartă
Pînă când, cu vocea spartă, a ajuns, răzbit de dor,
Să repete în neştire un refren apăsător –
Trista vorbă NEVERMORE!"

Cum a corbului vedere încă-mi mai făcea plăcere,
Mi-am tras jilțul lângă uşă, chiar sub bustul sclipitor.
Cufundat în catifele şi în gândurile mele,
Încercai să aflu-n ele ce vrea corbul cobitor –
Pasărea aceasta sumbră, care croncăne de zor
Numai vorba NEVERMORE?

This I sat engaged in guessing, but no syllable expressing
To the fowl whose fiery eyes now burned into my bosom's core;
This and more I sat divining, with my head at ease reclining
On the cushion's velvet lining that the lamp-light gloated o'er,
But whose velvet violet lining with the lamp-light gloating o'er,
She shall press, ah, nevermore!

Chinuit de întrebare, căutam o dezlegare
Sub ai cobei ochi de pară, mistuit de focul lor.
Stând cu capul dat pe spate, pradă perinei bogate
Cu luciri catifelate, îmi spuneam încetişor,
Că EA n-o să mai dezmierde perina cu-al ei căpşor
Niciodată, NEVERMORE!

Then, methought, the air grew denser, perfumed from an unseen censer
Swung by Seraphim whose foot-falls tinkled on the tufted floor.
`Wretch,' I cried, `thy God hath lent thee – by these angels he has sent thee
Respite – respite and nepenthe from thy memories of Lenore!
Quaff, oh quaff this kind nepenthe, and forget this lost Lenore!'
Quoth the raven, `Nevermore.'

Îmi păru că-n aer suie o mireasmă de căţuie
Clătinată de arhangheli – călcau parcă pe covor!
Şi strigai: „Nenorocite! Prin heruvi, Domnu-ţi trimite
Vrăjile-ndelung râvnite ca să uiţi de-a ta Lenore!
Soarbe vrăjile acestea, ca să uiţi de-a ta Lenore !
Corbul spuse: NEVERMORE!

`Prophet!' said I, `thing of evil! – prophet still, if bird or devil! –
Whether tempter sent, or whether tempest tossed thee here ashore,
Desolate yet all undaunted, on this desert land enchanted –
On this home by horror haunted – tell me truly, I implore –
Is there – *is* there balm in Gilead? – tell me – tell me, I implore!'
Quoth the raven, `Nevermore.'

Diavole, sau zburătoare! dar proroc, pe cât se pare,
Iadul te-a trimis, ori vântul, pe-acest ţărm îngrozitor,
În chilia mea pustie, unde Groaza-i pururi vie,
Deşi-o rabd cu semeţie,– spune-mi, dară, te implor,
Oare-n Galaad se aflǎ vreun balsam vindecător?”
Corbul spuse: NEVERMORE!

`Prophet!' said I, `thing of evil! – prophet still, if bird or devil!
By that Heaven that bends above us – by that God we both adore –
Tell this soul with sorrow laden if, within the distant Aidenn,
It shall clasp a sainted maiden whom the angels named Lenore –
Clasp a rare and radiant maiden, whom the angels named Lenore?'
Quoth the raven, `Nevermore.'

„Diavole, sau zburătoare! dar proroc, pe cât se pare,
Te conjur pe Dumnezeul nostru drag, al tuturor:
Inima-mi avea-va parte, în Edenul de departe,
Să îmbrăţişeze-n moarte pe sfinţita-n veci Lenore, –
Pe-acea fată care poartă numele-ngeresc Lenore?”
Corbul spuse: NEVERMORE!

`Be that word our sign of parting, bird or fiend!' I shrieked upstarting –

„Corb sau demon! Piei odată cu-a ta vorbă blestemată!

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

`Get thee back into the tempest and the Night's Plutonian shore!
Leave no black plume as a token of that lie thy soul hath spoken!
Leave my loneliness unbroken! – quit the bust above my door!
Take thy beak from out my heart, and take thy form from off my door!'
Quoth the raven, `Nevermore.'

And the raven, never flitting, still is sitting, still is sitting
On the pallid bust of Pallas just above my chamber door;
And his eyes have all the seeming of a demon's that is dreaming,
And the lamp-light o'er him streaming throws his shadow on the floor;
And my soul from out that shadow that lies floating on the floor
Shall be lifted – nevermore!

Te întoarce în Tărâmul Nopții, înspăimântător!
Să nu-ți uiți vreo pană-n casă, mărturie mincinoasă
Ca şi vorba ta! Mă lasă! Singur să rămân mi-e dor!
Ia-ți din inima mea pliscul lung şi rău-prevestitor!"
Corbul spuse: NEVERMORE!

Şi de-atunci, stă ca o stană, făr' să-şi mişte nici o pană,
Pe-albul bust al zeei Pallas, aşezat peste uşcior.
Cu-ai săi ochi ce scânteiază, pare-un demon ce visează,
Când a lămpii mele rază-i zvârle umbra pe covor.
Şi, legat de-această umbră, nu se mai avântă-n zbor
Al meu suflet, NEVERMORE!

Traducere P. Solomon.

The Raven.

Once upon a midnight dreary, while I pondered weak and weary,
Over many a quaint and curious volume of forgotten lore,
While I nodded, nearly napping, suddenly there came a tapping,
As of some one gently rapping, rapping at my chamber door.
`'Tis some visitor,' I muttered, `tapping at my chamber door –
Only this, and nothing more.'

Ah, distinctly I remember it was in the bleak December,
And each separate dying ember wrought its ghost upon the floor.
Eagerly I wished the morrow; – vainly I had sought to borrow
From my books surcease of sorrow – sorrow for the lost Lenore –
For the rare and radiant maiden whom the angels named Lenore –
Nameless here for evermore.

And the silken sad uncertain rustling of each purple curtain
Thrilled me – filled me with fantastic terrors never felt before;
So that now, to still the beating of my heart, I stood repeating
`'Tis some visitor entreating entrance at my chamber door –
Some late visitor entreating entrance at my chamber door; –
This it is, and nothing more,'

Presently my soul grew stronger; hesitating then no longer,
`Sir,' said I, `or Madam, truly your forgiveness I implore;
But the fact is I was napping, and so gently you came rapping,
And so faintly you came tapping, tapping at my chamber door,
That I scarce was sure I heard you' – here I opened wide the door; –

Corbul.

Stând, cândva, la miez de noapte, istovit, furat de şoapte
Din oracole cețoase, cărți cu tâlc tulburător,
Piroteam, uitând de toate, când deodată-aud cum bate,
Cineva părea că bate – bate-n uşa mea uşor.
„E vreun trecător – gândit-am – *şi-a bătut întâmplător.*
Doar atât, un trecător.”

O, mai pot uita vreodată ? Vânt, decembrie cu zloată,
Jaru-agoniza, c-un straniu dans de umbre pe covor,
Beznele-mi dădeau târcoale – şi niciunde-n cărți vreo cale
Să-mi aline greaua jale – jalea grea pentru Lenore –
Fata fără-asemuire – îngerii îi spun Lenore –
Nume-n lume trecător.

În perdelele învinse roşul veşted de mătase
Cu-o foşnire de nelinişti, ca-ntr-un spasm chinuitor;
Şi-mi spuneam, să nu mai geamă inima zvâcnind de teamă:
„E vreun om care mă cheamă, vrând să afle-un ajutor –
Rătăcit prin frig şi noapte vrea să ceară-un ajutor –
Nu-i decât un trecător.”

Astfel liniştindu-mi gândul şi de spaime dezlegându-l
„Domnule – am spus – *sau doamnă, cer iertare, vă implor;*
Podidit de oboseală eu dormeam, fără-ndoială,
Şi-ați bătut prea cu sfială, prea sfios, prea temător;
Am crezut că-i doar părere!” Şi-am deschis, netemător,

Darkness there, and nothing more.

Deep into that darkness peering, long I stood there wondering, fearing,
Doubting, dreaming dreams no mortal ever dared to dream before;
But the silence was unbroken, and the darkness gave no token,
And the only word there spoken was the whispered word, `Lenore!'
This I whispered, and an echo murmured back the word, `Lenore!'
Merely this and nothing more.

Back into the chamber turning, all my soul within me burning,
Soon again I heard a tapping somewhat louder than before.
`Surely,' said I, `surely that is something at my window lattice;
Let me see then, what thereat is, and this mystery explore –
Let my heart be still a moment and this mystery explore; –
'Tis the wind and nothing more!'

Open here I flung the shutter, when, with many a flirt and flutter,
In there stepped a stately raven of the saintly days of yore.
Not the least obeisance made he; not a minute stopped or stayed he;
But, with mien of lord or lady, perched above my chamber door –
Perched upon a bust of Pallas just above my chamber door –
Perched, and sat, and nothing more.

Then this ebony bird beguiling my sad fancy into smiling,
By the grave and stern decorum of the countenance it wore,
`Though thy crest be shorn and shaven, thou,' I said, `art sure no craven.
Ghastly grim and ancient raven wandering from the nightly shore –
Tell me what thy lordly name is on the Night's Plutonian shore!'
Quoth the raven, `Nevermore.'

Beznă, nici un trecător.

Şi-am rămas în prag o vreme, inima simţind cum geme,
Năluciri vedeam, cum nimeni n-a avut, vreun muritor;
Noapte numai, nesfârşită, bezna-n sinea-i adâncită,
Şi o vorbă, doar şoptită, ce-am şoptit-o eu: *„Lenore!”*
Doar ecou-adânc al beznei mi-a răspuns şoptit: *„Lenore!”*
Doar ecoul trecător.

Întorcându-mă-n odaie, tâmplele-mi ardeau văpaie,
Şi-auzii din nou bătaia, parcă mai stăruitor.
„La fereastră este, poate, vreun drumeţ strein ce bate...
Nu ştiu, semnele-s ciudate, vreau să aflu tâlcul lor.
Vreau, de sunt în beznă taine, să descopăr tâlcul lor!”
Vânt şi nici un trecător.

Geamul l-am deschis o clipă şi, c-un foşnet grav de-aripă,
a intrat un Corb, străvechiul timpului stăpânitor.
N-a-ncercat vreo plecăciune de salut sau sfiiciune,
Ci făptura-i de tăciune şi-a oprit, solemn, din zbor,
Chiar pe bustul albei Palas – ca un Domn stăpânitor,
Sus, pe bust, se-opri din zbor.

Printre negurile-mi dese, parcă-un zâmbet mi-adusese,
Cum privea, umflat în pene, ţanţoş şi încrezător.
Şi-am vorbit: *„Ţi-e creasta cheală, totuşi intri cu-ndrăzneală,*
Corb bătrân, strigoi de smoală dintr-al nopţii-adânc sobor!
Care ţi-e regalul nume dat de-al Iadului sobor?”
Spuse Corbul: **„Nevermore!”**

Much I marvelled this ungainly fowl to hear discourse so plainly,
Though its answer little meaning – little relevancy bore;
For we cannot help agreeing that no living human being
Ever yet was blessed with seeing bird above his chamber door –
Bird or beast above the sculptured bust above his chamber door,
With such name as `Nevermore.'

But the raven, sitting lonely on the placid bust, spoke only,
That one word, as if his soul in that one word he did outpour.
Nothing further then he uttered – not a feather then he fluttered –
Till I scarcely more than muttered `Other friends have flown before –
On the morrow he will leave me, as my hopes have flown before.'
Then the bird said, `Nevermore.'

Startled at the stillness broken by reply so aptly spoken,
`Doubtless,' said I, `what it utters is its only stock and store,
Caught from some unhappy master whom unmerciful disaster
Followed fast and followed faster till his songs one burden bore –
Till the dirges of his hope that melancholy burden bore
Of "Never–nevermore."'

But the raven still beguiling all my sad soul into smiling,
Straight I wheeled a cushioned seat in front of bird and bust and door;
Then, upon the velvet sinking, I betook myself to linking
Fancy unto fancy, thinking what this ominous bird of yore –
What this grim, ungainly, ghastly, gaunt, and ominous bird of yore
Meant in croaking `Nevermore.'

This I sat engaged in guessing, but no syllable expressing

Mult m-am minunat, fireşte, auzindu-l cum rosteşte
Chiar şi-o vorbă fără noimă, croncănită-ntâmplător;
Însă nu ştiu om pe lume să primească-n casă-anume
Pasăre ce-şi spune-un nume – sus, pe bust, oprită-n zbor –
Pasăre, de nu stafie, stând pe-un bust strălucitor-
Corb ce-şi spune: „Nevermore”.

Dar, în neagra-i sihăstrie, alta nu părea că ştie,
Sufletul şi-l îmbrăcase c-un cuvânt sfâşietor.
Mult rămase, ca o stană.n-a mişcat nici fulg, nici pană,
Până-am spus: *„S-au dus, în goană, mulți prieteni, mulți, ca-n zbor –*
Va pleca şi el, ca mâine, cum s-a dus Nădejdea-n zbor”.
Spuse Corbul: **„Nevermore”.**

Uluit s-aud că-ncearcă vorbă cugetată parcă,
M-am gândit: „E-o vorbă numai, de-altele-i neştiutor.
L-a-nvățat vreun om, pe care Marile Dezastre-amare
L-au purtat fără-ncetare cu-ăst refren chinuitor –
Bocetul Nădejdii-nfrânte i-a ritmat, chinuitor,
Doar cuvântul: «Nevermore»”.

Corbul răscolindu-mi, însă, desnădejdea-n suflet strânsă,
Jilțul mi l-am tras alături, lângă bustul sclipitor;
Gânduri rânduiam, şi vise, doruri, şi nădejdi ucise,
Lângă vorba ce-o rostise Corbul nopții, cobitor –
Cioclu chel, spectral, sinistru, bădăran şi cobitor –
Vorba Never – Nevermore.

Nemişcat, învins de frică, însă negrăind nimică,

To the fowl whose fiery eyes now burned into my bosom's core;
This and more I sat divining, with my head at ease reclining
On the cushion's velvet lining that the lamp-light gloated o'er,
But whose velvet violet lining with the lamp-light gloating o'er,
She shall press, ah, nevermore!

Îl priveam cum mă fixează, până-n gând străbătător,
Şi simţeam iar îndoiala, mângâiat de căptuşeala
Jilţului, pe care pala rază-l lumina uşor –
Dar pe care niciodată nu-l va mângâia, uşor,
Ea, pierduta mea Lenore.

Then, methought, the air grew denser, perfumed from an unseen censer
Swung by Seraphim whose foot-falls tinkled on the tufted floor.
`Wretch,' I cried, `thy God hath lent thee – by these angels he has sent thee
Respite – respite and nepenthe from thy memories of Lenore!
Quaff, oh quaff this kind nepenthe, and forget this lost Lenore!'
Quoth the raven, `Nevermore.'

Şi-am simţit deodată-o boare, din căţui aromitoare,
Nevăzuţi pluteau, c-un clinchet, paşi de înger pe covor;
„Ţie, ca să nu mai sângeri, îţi trimite Domnul îngeri" –
Eu mi-am spus – „să uiţi de plângeri, şi de dusa ta Lenore.
Bea licoarea de uitare, uită gândul la Lenore !"
Spuse Corbul : **„Nevermore**".

`Prophet!' said I, `thing of evil! – prophet still, if bird or devil! –
Whether tempter sent, or whether tempest tossed thee here ashore,
Desolate yet all undaunted, on this desert land enchanted –
On this home by horror haunted – tell me truly, I implore –
Is there – *is* there balm in Gilead? – tell me – tell me, I implore!'
Quoth the raven, `Nevermore.'

„Tu, profet cu neagră pană, vraci, oracol, sau satană,
Sol al Beznei sau Gheenei, dacă eşti iscoditor,
În noroasa mea ruină, lângă-un ţărm fără lumină,
Unde spaima e regină – spune-mi, spune-mi te implor,
Este-n Galaad – găsi-voi un balsam alinător?"
Spuse Corbul: **„Nevermore"**.

`Prophet!' said I, `thing of evil! – prophet still, if bird or devil!
By that Heaven that bends above us – by that God we both adore –
Tell this soul with sorrow laden if, within the distant Aidenn,
It shall clasp a sainted maiden whom the angels named Lenore –
Clasp a rare and radiant maiden, whom the angels named Lenore?'
Quoth the raven, `Nevermore.'

„Tu, profet cu neagră pană, vraci, oracol, sau satană,
Spune-mi, pe tăria bolţii şi pe Domnul iertător,
Sufletu-ntâlni-va oare, în Edenul plin de floare,
Cea mai pură-ntre fecioare – îngerii îi spun Lenore –
Fata căreia şi-n ceruri îngeri îi spun Lenore?"
Spuse Corbul: **„Nevermore".**

`Be that word our sign of parting, bird or fiend!' I shrieked upstarting –
`Get thee back into the tempest and the Night's Plutonian shore!

„Fie-ţi blestemat cuvântul! Piei, cu beznele şi vântul,
Piei în bezna şi furtună, sau pe ţărmul Nopţii-n zbor!

Leave no black plume as a token of that lie thy soul hath spoken!
Leave my loneliness unbroken! – quit the bust above my door!
Take thy beak from out my heart, and take thy form from off my door!'
Quoth the raven, `Nevermore.'

And the raven, never flitting, still is sitting, still is sitting
On the pallid bust of Pallas just above my chamber door;
And his eyes have all the seeming of a demon's that is dreaming,
And the lamp-light o'er him streaming throws his shadow on the floor;
And my soul from out that shadow that lies floating on the floor
Shall be lifted – nevermore!

Nu-mi lăsa nici fulg în casă din minciuna-ți veninoasă!
Singur pentru veci mă lasă ! Pleacă de pe bust în zbor!
Scoate-ți pliscu-nfipt în mine, pleacă la Satan, în zbor!"
Spuse Corbul: **„Nevermore".**

Şi de-atunci, pe todeauna, Corbul stă, şi stă într-una,
Sus, pe albul bust, deasupra uşii mele, pânditor,
Ochii veşnic stau de pază, ochi de demon ce visează,
Lampa îşi prelinge-o rază de pe pana-i pe covor;
Ştiu, eu n-am să scap din umbra-i nemişcată pe covor.
Niciodată – Nevermore.

Traducere M. Dragomir.

The Raven.

Once upon a midnight dreary, while I pondered weak and weary,
Over many a quaint and curious volume of forgotten lore,
While I nodded, nearly napping, suddenly there came a tapping,
As of some one gently rapping, rapping at my chamber door.
``'Tis some visitor,' I muttered, `tapping at my chamber door –
Only this, and nothing more.'

Ah, distinctly I remember it was in the bleak December,
And each separate dying ember wrought its ghost upon the floor.
Eagerly I wished the morrow; – vainly I had sought to borrow
From my books surcease of sorrow – sorrow for the lost Lenore –
For the rare and radiant maiden whom the angels named Lenore –
Nameless here for evermore.

And the silken sad uncertain rustling of each purple curtain
Thrilled me – filled me with fantastic terrors never felt before;
So that now, to still the beating of my heart, I stood repeating
``'Tis some visitor entreating entrance at my chamber door –
Some late visitor entreating entrance at my chamber door; –
This it is, and nothing more,'

Presently my soul grew stronger; hesitating then no longer,
`Sir,' said I, `or Madam, truly your forgiveness I implore;
But the fact is I was napping, and so gently you came rapping,
And so faintly you came tapping, tapping at my chamber door,
That I scarce was sure I heard you' – here I opened wide the door; –

Corbul.

Într-o noapte-ntunecoasă, istovit, şedeam la masă
Cu străvechi volume-n faţă, cugetând asupra lor,
Şi pe-o carte cam ciudată aţipii, când deodată
O bătaie neaşteptată se-auzi uşor-uşor,
Cred că, murmurai încet eu, a bătut vreun trecător,
Nu-i decât un trecător.

Şi acum mi-e desluşită iarna cea mohorâtă:
Cărbunii, pierind în vatră, năşteau stafii pe podea,
Aşteptam doar dimineaţa, căci în cărţile din faţă
Nu găsisem vreo povaţă ce aş face fără ea,
Fără-a mea Lenore, pe care îngerii o vor cânta,
Doar în ceruri undeva.

Şi mătasea parcă vie din perdeaua purpurie
Mă umplea, foşnind, de spaime şi să nu mă înfior,
Izbutind să-mi vin în fire, repetam parcă-n neştire:
Bate`n uşa casei, sire, un grozav vizitator
Bate-aşa târziu în uşă, poate cere ajutor
Un grozav vizitator.

Inima mi se-mpietrise, n-am tăcut prea mult şi zisei:
„Domn sau doamnă, mă iertaţi, dar… s-a-ntâmplat s-adorm un pic,
Nu-auzii întâia dată o bătaie-atât de-nceată,
O bătaie delicată…"Cine poate fi, îmi zic,
Şi deschid în cale-i uşa, să nu zăbovească-n frig,

Darkness there, and nothing more.

Deep into that darkness peering, long I stood there wondering, fearing,
Doubting, dreaming dreams no mortal ever dared to dream before;
But the silence was unbroken, and the darkness gave no token,
And the only word there spoken was the whispered word, `Lenore!'
This I whispered, and an echo murmured back the word, `Lenore!'
Merely this and nothing more.

Back into the chamber turning, all my soul within me burning,
Soon again I heard a tapping somewhat louder than before.
`Surely,' said I, `surely that is something at my window lattice;
Let me see then, what thereat is, and this mystery explore –
Let my heart be still a moment and this mystery explore; –
'Tis the wind and nothing more!'

Open here I flung the shutter, when, with many a flirt and flutter,
In there stepped a stately raven of the saintly days of yore.
Not the least obeisance made he; not a minute stopped or stayed he;
But, with mien of lord or lady, perched above my chamber door –
Perched upon a bust of Pallas just above my chamber door –
Perched, and sat, and nothing more.

Then this ebony bird beguiling my sad fancy into smiling,
By the grave and stern decorum of the countenance it wore,
`Though thy crest be shorn and shaven, thou,' I said, `art sure no craven.
Ghastly grim and ancient raven wandering from the nightly shore –
Tell me what thy lordly name is on the Night's Plutonian shore!'
Quoth the raven, `Nevermore.'

Beznă – şi mai mult nimic.

Mult am stat privind afară, gânduri stranii mă-ncercară -
N-a trecut aşa hotare duhul vreunui muritor-
Noaptea îşi sporea-n putere, peste tot domnea tăcere,
Numai şoapta de durere sparse liniştea:„Lenore"…
Cine-o fi răspuns?… Ecoul? – că-am rostit încetişor-
E ecoul călător.

Întorcându-mă-n odaie, auzii din nou bătaia,
Numai că de astă dată – mai răsunător ceva
Şi mi-am zis cu-nfrigurare: înțeleg acum, se pare
Că acesta-i vântul care să deschidă geamuri vrea,
Fără îndoială el e cel de la fereastra mea,
Vântul şi nu altceva.

Cum oblonul îl trântisem, cu aripile întinse
Brusc intră, umflându-şi pieptul, şi mareț înainta
Un sinistru corb – minune de pe timpuri vechi, străbune
Şi fără vreo plecăciune, ca un lord ce se ținea
Pe bustul zeiței Pallas se-aşeză şi, uite-aşa,
Sta, nici semn că i-ar păsa.

Negru şi cu pene rare, era grav la-nfățişare,
Că surâsem fără voie, deşi îmi doream să mor,
Nu eşti arătos, ei bine, însă intri plin de sine,
Pribegind până la mine ca un stol rătăcitor,
Spune-mi numele ce-avuseşi pe-acel tărâm ne-ndurător,
Zise corbul: „Nevermore".

Much I marvelled this ungainly fowl to hear discourse so plainly,
Though its answer little meaning – little relevancy bore;
For we cannot help agreeing that no living human being
Ever yet was blessed with seeing bird above his chamber door –
Bird or beast above the sculptured bust above his chamber door,
With such name as `Nevermore.'

But the raven, sitting lonely on the placid bust, spoke only,
That one word, as if his soul in that one word he did outpour.
Nothing further then he uttered – not a feather then he fluttered –
Till I scarcely more than muttered `Other friends have flown before –
On the morrow he will leave me, as my hopes have flown before.'
Then the bird said, `Nevermore.'

Startled at the stillness broken by reply so aptly spoken,
`Doubtless,' said I, `what it utters is its only stock and store,
Caught from some unhappy master whom unmerciful disaster
Followed fast and followed faster till his songs one burden bore –
Till the dirges of his hope that melancholy burden bore
Of "Never–nevermore."'

But the raven still beguiling all my sad soul into smiling,
Straight I wheeled a cushioned seat in front of bird and bust and door;
Then, upon the velvet sinking, I betook myself to linking
Fancy unto fancy, thinking what this ominous bird of yore –
What this grim, ungainly, ghastly, gaunt, and ominous bird of yore
Meant in croaking `Nevermore.'

This I sat engaged in guessing, but no syllable expressing

Şi uimirea mă pătrunse că o pasăre-mi răspunse,
Deşi înțelesul frazei nu-l găsii mulțumitor,
Dar s-a pomenit vreodată şi-a fost binecuvântată
Vreo ființă să mai vadă-n ochi tabloul următor:
Stând un corb deasupra uşii, sigur şi nepăsător,
Corb pe nume: „Nevermore”.

Când acest cuvânt rostise, parcă sufletu-şi golise,
Că fără-a clinti vreo pană, iar tăcu necruțător.
Atunci spusei cu tristețe:„N-am amici ca-n tinerețe,
Numai el îmi stă pe-ospețe, nepoftit şi sfidător,
Mâine va pleca cum pleacă orice vis amăgitor…”
Zise corbul:„Nevermore”.

Tot se-nvălmăşi în mine că-mi răspunse-atât de bine
Şi mi-am zis în gând: „Fireşte, ce-i aici îngrozitor,
E că-n țara lui destinul i-o fi prigonit stăpânul,
Până-n cântecele-i chinul se-adună răscolitor
În acest cuvânt pe care corbul îl păstră uşor
În cuvântul „Nevermore”.

Fără ca din ochi să-mi scape, am tras jilțul mai aproape
De-acel bust, zâmbind întruna, deşi îmi venea să mor…
Cufundat în perne fine, meditam ce e şi cine
L-a-ndreptat tocmai la mine pe ciudatul zburător,
Ce să-nsemne croncănitu-i des, de rău prevestitor
Din fatalul „Nevermore”.

Meditam fără vreo grabă, fără-a spune vreo silabă

To the fowl whose fiery eyes now burned into my bosom's core;
This and more I sat divining, with my head at ease reclining
On the cushion's velvet lining that the lamp-light gloated o'er,
But whose velvet violet lining with the lamp-light gloating o'er,
She shall press, ah, nevermore!

Orătăniei, privirea căreia mă mistuia
Şi, slăbit fiind, deodată capul îmi lăsai să cadă
În pernă stins luminată-a jilţului de catifea,
În catifeaua de care nu se va atinge ea
Niciodată-n viaţa mea.

Then, methought, the air grew denser, perfumed from an unseen censer
Swung by Seraphim whose foot-falls tinkled on the tufted floor.
`Wretch,' I cried, `thy God hath lent thee – by these angels he has sent thee
Respite – respite and nepenthe from thy memories of Lenore!
Quaff, oh quaff this kind nepenthe, and forget this lost Lenore!'
Quoth the raven, `Nevermore.'

Îmi păru atunci că-n aer se-nchină c-un tainic vaier
O cădelniţă şi-un înger pogorâse pe covor…
Am strigat în disperare: „E-un trimis de sus ce are
Un balsam pentru uitare, un balsam mântuitor,
Bea, hai bea licoarea asta şi uita-vei de Lenore!"
Zise corbul:„Nevermore".

`Prophet!' said I, `thing of evil! – prophet still, if bird or devil! –
Whether tempter sent, or whether tempest tossed thee here ashore,
Desolate yet all undaunted, on this desert land enchanted –
On this home by horror haunted – tell me truly, I implore –
Is there – *is* there balm in Gilead? – tell me – tell me, I implore!'
Quoth the raven, `Nevermore.'

……………………………………………………………………

`Prophet!' said I, `thing of evil! – prophet still, if bird or devil!
By that Heaven that bends above us – by that God we both adore –
Tell this soul with sorrow laden if, within the distant Aidenn,
It shall clasp a sainted maiden whom the angels named Lenore –
Clasp a rare and radiant maiden, whom the angels named Lenore?'
Quoth the raven, `Nevermore.'

Piază rea, căzută mie din a nopţilor pustie!
Ne supune-aceeaşi soartă, de aceea te implor,
Spune-mi, în Eden, departe, ce mă-aşteaptă după moarte?
Şi avea-va oare parte sufletu-mi, sfârşit de dor,
Să-ntâlnească-acea fecioară, pe iubita mea Lenore?
Zise corbul:„Nevermore".

`Be that word our sign of parting, bird or fiend!' I shrieked upstarting –
`Get thee back into the tempest and the Night's Plutonian shore!

Pasăre sau nălucire!… e un semn de despărţire
Vorba ta?… Atunci dar pleacă pe-acel ţărm ne-ndurător

Leave no black plume as a token of that lie thy soul hath spoken!
Leave my loneliness unbroken! – quit the bust above my door!
Take thy beak from out my heart, and take thy form from off my door!'
Quoth the raven, `Nevermore.'

And the raven, never flitting, still is sitting, still is sitting
On the pallid bust of Pallas just above my chamber door;
And his eyes have all the seeming of a demon's that is dreaming,
And the lamp-light o'er him streaming throws his shadow on the floor;
And my soul from out that shadow that lies floating on the floor
Shall be lifted – nevermore!

Cu tristețea mea mă lasă, nu scăpa vreo pană-n casă-
Urmă necuviincioasă dintr-un joc înşelător
Şi din inimă îmi scoate pliscul tău ucigător
Zise corbul: „Nevermore".

Şi nu zboară, nu se-ntoarce, stă şi tace, stă şi tace
Ca un demon, numai ochii mă țintesc pătrunzător,
Lampa tot mai viu se-aprinde, umbra corbului cuprinde
Şi din umbra ce se-ntinde uriaşă pe covor
Dat nu este să mai iasă sufletu-mi pătimitor
„Nevermore, o, Nevermore!"

Traducere L. Lari.

The Raven.

Once upon a midnight dreary, while I pondered weak and weary,
Over many a quaint and curious volume of forgotten lore,
While I nodded, nearly napping, suddenly there came a tapping,
As of some one gently rapping, rapping at my chamber door.
`'Tis some visitor,' I muttered, `tapping at my chamber door –
Only this, and nothing more.'

Ah, distinctly I remember it was in the bleak December,
And each separate dying ember wrought its ghost upon the floor.
Eagerly I wished the morrow; – vainly I had sought to borrow
From my books surcease of sorrow – sorrow for the lost Lenore –
For the rare and radiant maiden whom the angels named Lenore –
Nameless here for evermore.

And the silken sad uncertain rustling of each purple curtain
Thrilled me – filled me with fantastic terrors never felt before;
So that now, to still the beating of my heart, I stood repeating
`'Tis some visitor entreating entrance at my chamber door –
Some late visitor entreating entrance at my chamber door; –
This it is, and nothing more,'

Presently my soul grew stronger; hesitating then no longer,
`Sir,' said I, `or Madam, truly your forgiveness I implore;
But the fact is I was napping, and so gently you came rapping,
And so faintly you came tapping, tapping at my chamber door,
That I scarce was sure I heard you' – here I opened wide the door; –

Corbul.

Sunase miezul nopții, pierdut în cugetare,
Mai răsfoiam volume, uitate şi bizare,
Când cineva la uşe bătu uşor, uşor.
Era cam prin Decembrie, murindul foc, din umbre
Fantastice pe ziduri, svârlea contururi sumbre,
Iar eu cătam, zădarnic, în cărți vreun ajutor.

La chinurile mele, la vechiul meu amor
La dânsa, tot la dânsa zbura a mea gândire,
La palida Lenora, a cărei strălucire
În lume n-are seamăn, şi căreia, în cer,
Chiar îngerii, Lenora îi zic. Dar ce mister,
Căci totul, chiar mişcarea perdelei de mătase,

O straşnică teroare în nervii mei băgase,
Şi ca să-mi țin curajul, în mine singur zic:
„O fi vr'o cunoştință şi altceva nimic!"
Şi fără-a pierde vreme, strigai: „Vă cer iertare,
"Aproape adormisem când ați bătut,
Şi-n stare n-am fost s-aud şi ápoi băteați încet de tot!"

Deschid, mă uit, dar nimeni, şi să pătrund nu pot
A nopții întunecime. Ce vis ciudat mă-nşeală?
Strigai încet: „Lenora!" Ecoul, cu sfială
Repetă scumpul nume, şi altceva nimic!
Am reintrat în casă, dar făr' a pierde vreme

Darkness there, and nothing more.

Deep into that darkness peering, long I stood there wondering, fearing,
Doubting, dreaming dreams no mortal ever dared to dream before;
But the silence was unbroken, and the darkness gave no token,
And the only word there spoken was the whispered word, `Lenore!'
This I whispered, and an echo murmured back the word, `Lenore!'
Merely this and nothing more.

Back into the chamber turning, all my soul within me burning,
Soon again I heard a tapping somewhat louder than before.
`Surely,' said I, `surely that is something at my window lattice;
Let me see then, what thereat is, and this mystery explore –
Let my heart be still a moment and this mystery explore; –
'Tis the wind and nothing more!'

Open here I flung the shutter, when, with many a flirt and flutter,
In there stepped a stately raven of the saintly days of yore.
Not the least obeisance made he; not a minute stopped or stayed he;
But, with mien of lord or lady, perched above my chamber door –
Perched upon a bust of Pallas just above my chamber door –
Perched, and sat, and nothing more.

Then this ebony bird beguiling my sad fancy into smiling,
By the grave and stern decorum of the countenance it wore,
`Though thy crest be shorn and shaven, thou,' I said, `art sure no
craven.
Ghastly grim and ancient raven wandering from the nightly shore –
Tell me what thy lordly name is on the Night's Plutonian shore!'
Quoth the raven, `Nevermore.'

Acelaşi sunet vine, din nou să mă recheme.

Bătaia era clară. De astă dată-mi zic:
„S-aude la fereastră, acuma, deci, urmează
Să luminăm misterul ce-atât mă torturează,
Şi să vedem, nu-i vântul?…" Deschid, un corb măreț,
Bătând frumos din aripi, se năpusti în casă,
Şi fără plecăciune, ca un baron se lasă

Pe bustul divei Pallas, privindu-mă-ndrăzneț.
În fața unui oaspe cu mutră de cucernic,
Şi negru ca ebenul, cercasem în zadar
Să stăpânesc un zâmbet, apoi, cu glas puternic,
Strigai: „Pe țărmii nopții ce nume prințiar
Ai tu?" El, la-ntrebare, răspunse: „Niciodată!"

Răspunsul, pentru mine, era fără-nțeles,
Şi cine-avu prilejul a întâlni vreodată
O pasăre lugubră, şi noaptea mai ales
Când este în putere, să şadă cocoțată
Pe bustul divei Pallas, s-o cheme „Niciodată!"

Dar corbul numai două cuvinte-avu de zis
Şi parcă-ntregu-i suflet în ele şi-a închis!
Atunci şoptii: „Mulți alții s-au dus de lângă mine,
Din cei iubiți; ca mâine şi dânsul va zbura.
Şi dânsul se va prinde în tristele ruine,
Ca stolul de iluzii ce-atât mă-nconjura!"
Iar pasărea sinistră răspunse: „Niciodată!"

Much I marvelled this ungainly fowl to hear discourse so plainly,
Though its answer little meaning – little relevancy bore;
For we cannot help agreeing that no living human being
Ever yet was blessed with seeing bird above his chamber door –
Bird or beast above the sculptured bust above his chamber door,
With such name as `Nevermore.'

But the raven, sitting lonely on the placid bust, spoke only,
That one word, as if his soul in that one word he did outpour.
Nothing further then he uttered – not a feather then he fluttered –
Till I scarcely more than muttered `Other friends have flown before –
On the morrow he will leave me, as my hopes have flown before.'
Then the bird said, `Nevermore.'

Startled at the stillness broken by reply so aptly spoken,
`Doubtless,' said I, `what it utters is its only stock and store,
Caught from some unhappy master whom unmerciful disaster
Followed fast and followed faster till his songs one burden bore –
Till the dirges of his hope that melancholy burden bore
Of "Never–nevermore."‘

But the raven still beguiling all my sad soul into smiling,
Straight I wheeled a cushioned seat in front of bird and bust and door;
Then, upon the velvet sinking, I betook myself to linking
Fancy unto fancy, thinking what this ominous bird of yore –
What this grim, ungainly, ghastly, gaunt, and ominous bird of yore
Meant in croaking `Nevermore.'

Desigur, aste vorbe le-a învăţat vreodată
De la un om de soartă şi ceruri prigonit,
Un om fără iluzii şi-atâta de zdrobit
Încât, văzându-şi viaţa de soartă blestemată,
Nu mai putea să spere în lume: „Niciodată!”

....

....

Trăsei, în a lui faţă, un scaun şi-ncercai
Să aflu ce-nţelege o pasăre ciudată
Şi slabă, şi stingheră, şi tristă, fără grai,
Printr-un refren ce vecinic răsună: „Niciodată!”

This I sat engaged in guessing, but no syllable expressing
To the fowl whose fiery eyes now burned into my bosom's core;
This and more I sat divining, with my head at ease reclining
On the cushion's velvet lining that the lamp-light gloated o'er,
But whose velvet violet lining with the lamp-light gloating o'er,
She shall press, ah, nevermore!

Then, methought, the air grew denser, perfumed from an unseen censer
Swung by Seraphim whose foot-falls tinkled on the tufted floor.
`Wretch,' I cried, `thy God hath lent thee – by these angels he has sent thee
Respite – respite and nepenthe from thy memories of Lenore!
Quaff, oh quaff this kind nepenthe, and forget this lost Lenore!'
Quoth the raven, `Nevermore.'

`Prophet!' said I, `thing of evil! – prophet still, if bird or devil! –
Whether tempter sent, or whether tempest tossed thee here ashore,
Desolate yet all undaunted, on this desert land enchanted –
On this home by horror haunted – tell me truly, I implore –
Is there – *is* there balm in Gilead? – tell me – tell me, I implore!'
Quoth the raven, `Nevermore.'

`Prophet!' said I, `thing of evil! – prophet still, if bird or devil!
By that Heaven that bends above us – by that God we both adore –
Tell this soul with sorrow laden if, within the distant Aidenn,
It shall clasp a sainted maiden whom the angels named Lenore –
Clasp a rare and radiant maiden, whom the angels named Lenore?'
Quoth the raven, `Nevermore.'

Nu-i mai vorbii, căci ochii ca flacăra-i ardeau
Şi cu săgeţi nestinse în suflet mă izbeau.
Şi ca să-i aflu gândul, am stat în nemişcare
Pe scaunul de plisă, albastru-violet,
Pe care se răsfrânge lumina-ncet încet,
Lumina sepulcrală din lampa suspendată,
Ce n-o va mai aprinde Lenora: „Niciodată!”

Atunci oftai mai liber, părea că prin văzduh
Pluteşte ca parfumul, al îngerilor duh;
„Oh! Crud şi mizerabil! – strigai atuncia – Domnul
Din toată omenirea pe mine m-a ales?
Oh! Bea, fără nesaţiu, divinul Nephemés
Şi uită pe Lenora, pe scumpa răposată!”
Iar corbul, grav şi rece, răspunse: „Niciodată!”

„Profete sau mai bine tu pasăre-a pieirii,
Tu pasăre sau demon, în numele iubirii,
Fiindcă Satan te mână în casa-mi dezolată,
Răspunde-mi se mai află balsamuri la Gadei?”
Dar pasărea lugubră răspunse: „Niciodată!”

„Tu pasăre sau demon, profet, te jur pe zei,
Pe zeii-n care credem şi eu şi tu cu mine,
Oh, spune, al meu suflet aşteaptă de la tine.
Voi mai vedea în ceruri pe tânăra curată,
Lenora?” Însă corbul răspunse: „Niciodată!”

`Be that word our sign of parting, bird or fiend!' I shrieked upstarting –
`Get thee back into the tempest and the Night's Plutonian shore!
Leave no black plume as a token of that lie thy soul hath spoken!
Leave my loneliness unbroken! – quit the bust above my door!
Take thy beak from out my heart, and take thy form from off my door!'
Quoth the raven, `Nevermore.'

And the raven, never flitting, still is sitting, still is sitting
On the pallid bust of Pallas just above my chamber door;
And his eyes have all the seeming of a demon's that is dreaming,
And the lamp-light o'er him streaming throws his shadow on the floor;
And my soul from out that shadow that lies floating on the floor
Shall be lifted – nevermore!

„Te du, răcnii atuncea, şi lasă-mă, te du
Acolo unde Pluton, azilul îţi dădu.
Un fulg să nu rămână din carnea-ţi blestemată,
Să-mi mai aducă-aminte minciuna ce mi-ai spus.
Mă lasă-n pustnicie, atâta am de spus."
Dar corbul şi acuma răspunde: „Niciodată!"

Şi corbul, mut şi rece, cu aripile grele,
Pe bustul divei Pallas, deasupra uşii mele,
Încremenit rămase, iar ochii lui de foc
Lucesc ca ai Satanei şi al luminii joc,
Pe scânduri îi răsfrânge lumina blestemată,
Ce nu se va mai şterge acum şi „Niciodată!"

Traducere I.C. Săvescu.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

ro1845. ALECSANDRI. *Zburătorul*. 40 lines.

Author: Vasile ALECSANDRI (1821-1890). Text: *Zburătorul.* Translator: FrageStellung: Why is the surname of this Romanian author spelt that way? (Compare spellings with Grigore Alexandrescu) (30 words)

Translation required.

Zburătorul.

Dragă, dragă surioară,
Nu ştii cântecul ce spune
Că prin frunzi când se strecoară
Raza zilei ce apune,

Zburătorul se aruncă
La copila care vine
Să culeagă fragi în luncă,
Purtând flori la sân ca tine?

Fragii el din poală-i fură
Cu-a sa mână nevăzută,
Şi pe frunte şi pe gură

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

El o muşcă ş-o sărută.

Soro, buza-ţi e muşcată!
Fragii, poţi să le duci dorul.
Spune,-n lunca-ntunecată
Nu-ntâlnişi pe Zburătorul?

Dragă surioară, dragă,
Cântecul mai spune încă
De-acel duh c-ades se leagă,
Când e umbra mai adâncă,

De copila mândră, albă,
Ce culege viorele,
Purtând pe ea scumpă salbă,
Scumpă salbă de mărgele.

Salba el râzând i-o strică
Cu-o plăcută dezmierdare
Şi de fieşce mărgică
Lasă-o dulce sărutare.

Pe sân, dragă, eşti muşcată!
Salba, poţi ca să-i duci dorul.
Spune,-n lunca-ntunecată
Nu-ntâlnişi pe Zburătorul?

Astfel vesel pe-o cărare
Glumeau gingaşele fete.
Iar în luncă stau la zare

Doi voinici cu negre plete

Şi, cântând în poieniță,
Aninau cu veselie
Unu-o salbă-n chinguliță,
Altul flori la pălărie.

1846. Edward LEAR. *A Book of Nonsense.* Lines 1-45. Abăluță and Stoenescu. 45 lines.

Author: Edward LEAR (1812-1888).
Text: *A Book of Nonsense*. Lines 1-45.
Translator: C. Abăluță and Şt. Stoenescu.
FrageStellung: What is nonsense? (50 words) Where exactly did Edward Lear spent most of his life? Who was buried next to him?

There was an Old Man with a beard,
Who said, 'It is just as I feared!
Two Owls and a Hen,
Four Larks and a Wren,
Have all built their nests in my beard!'

Un bătrân avea o barbă;
Spuse: „Veni ziua oarbă! –
Două buhe şi-o găină,
Trei scatii şi-un cuc, deplină
Cuibăreală-ntr-a mea barbă!"

Traducere C. Abăluță şi Şt. Stoenescu.

There was a Young Lady of Ryde,
Whose shoe-strings were seldom untied.
She purchased some clogs,
And some small spotted dogs,
And frequently walked about Ryde.

Era o domnişoară în Dakar;
Şireturile-i se desfăceau rar.
Deci îşi cumpără saboți
Şi căței tărcați – cu toți
Ea se plimba adesea prin Dakar.

Traducere C. Abăluță şi Şt. Stoenescu.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

There was an Old Man with a nose,
Who said, 'If you choose to suppose,
That my nose is too long,
You are certainly wrong!'
That remarkable Man with a nose.

Un bătrân avea un nas
Şi spunea: „Te înşeli cras
De-ți închipui că-i prea
Lung nasul meu!“, spunea
Straşnicul ins cu nas.

Traducere C. Abăluță şi Şt. Stoenescu.

There was an Old Man on a hill,
Who seldom, if ever, stood still;
He ran up and down,
In his Grandmother's gown,
Which adorned that Old Man on a hill.

Pe-un deal era un bătrânel
Ce rareori se-oprea nițel;
Căci fugea din deal în vale
În rochia bunicii sale
Gătit, ciudatul bătrânel.

Traducere C. Abăluță şi Şt. Stoenescu.

There was a Young Lady whose bonnet,
Came untied when the birds sate upon it;
But she said: 'I don't care!
All the birds in the air
Are welcome to sit on my bonnet!'

Unei fete chiar pe pălărie
Păsări începuseră să-i vie
Descusând-o rău, dar ea: „Nu-i bai!
Păsările toate în alai
Să ia loc pe a mea pălărie!“

Traducere C. Abăluță şi Şt. Stoenescu.

There was a Young Person of Smyrna,
Whose Grandmother threatened to burn her;
But she seized on the cat,

Era o domnişoară în Maroc –
Bunica-i tot spunea: „Te bag în foc!“
Dar ea prinse o pisică:

And said, 'Granny, burn that!
You incongruous Old Woman of Smyrna!'

„Arde-o pe dânsa, bunică,
Bătrână țicnită din Maroc!"

Traducere C. Abăluță şi Şt. Stoenescu.

There was an Old Person of Chili,
Whose conduct was painful and silly,
He sate on the stairs,
Eating apples and pears,
That imprudent Old Person of Chili.

Era un oarecare-n Baleare
De-o neghiobie fără de hotare.
Sta morfolind pe scară
Câte-un măr, câte-o pară,
Imprudentul oarecare din Baleare.

Traducere C. Abăluță şi Şt. Stoenescu.

There was an Old Man with a gong,
Who bumped at it all day long;
But they called out, 'O law!
You're a horrid old bore!'
So they smashed that Old Man with a gong

Un bătrânel avea un gong
Şi-l bătea zilnic à la long.
Îi strigau: „Pe legea mea,
Eşti un pisălog sadea!"
Îl sfărâmară deci pe cel cu gong.

Traducere C. Abăluță şi Şt. Stoenescu.

There was an Old Lady of Chertsey,
Who made a remarkable curtsey;
She twirled round and round,
Till she sunk underground,
Which distressed all the people of Chertsey

Era o bătrânică în Maienza
Ce-şi compunea teribil reverența,
Rotindu-se până când
S-a scufundat în pământ
Întristându-i pe toți în Maienza.

Traducere C. Abăluță şi Şt. Stoenescu.

1847. Tennyson. *Tears, Idle Tears.* Tartler. 20 lines.

Author: Alfred, Lord TENNYSON (1809-1892).
Text: *Tears, Idle Tears.*
Translator: G. Tartler.
FrageStellung: What is a Poet Laureate in Great Britain? Name several, particularly the latest...

Tears, Idle Tears.

Tears, idle tears, I know not what they mean,
Tears from the depth of some divine despair
Rise in the heart, and gather to the eyes,
In looking on the happy Autumn-fields,
And thinking of the days that are no more.
Fresh as the first beam glittering on a sail,
That brings our friends up from the underworld,
Sad as the last which reddens over one
That sinks with all we love below the verge;
So sad, so fresh, the days that are no more.
Ah, sad and strange as in dark summer dawns
The earliest pipe of half-awaken'd birds
To dying ears, when unto dying eyes
The casement slowly grows a summering square;
So sad, so strange, the days that are no more.
Dear as remember'd kisses after death,

Lacrimi, încete lacrimi.

Lacrimi, încete lacrimi, eu nu ştiu ce înseamnă,
Lacrimi venind din miezul divinei disperări,
În inimă cum urcă şi se adună-n ochii
Privind la fericitele câmpuri întomnate
Şi amintindu-şi zile ce-acuma nu mai sunt.
Vii, ca întâia rază ce urcă pe frânghia
Care ne readuce pe dragi de sub pământ,
Triste precum o ultimă rumenire care
Sub viță cade-alături de tot ce mai iubim:
Atât de vii şi triste zile ce nu mai sunt.
O, triste şi ciudate ca-n dimineți de vară
Încă pe întuneric un ciripit în somn
Pentru urechi murinde, când sub murinzii ochi
Se conturează-ncet pătratul ce sclipeşte;
Atât de stranii, triste, zile ce nu mai sunt.
Dragi precum sărutările-n minte după moarte

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

On lips that are for others; deep as love,
Deep as first love, and wild with all regret;
Death in Life, the days that are no more!

Şi dulci ca-nchipuite de cel fără speranţă
Pe buze pentru alţii; adânci precum iubirea,
Adânci ca-ntâiul dor, sălbatice-n regrete;
O, moarte-n viaţă, zile ce-acuma nu mai sunt!

Traducere G.Tartler.

1850. Dante Gabriel ROSSETTI. *The Blessed Damozel*. Levițchi. 150 lines.

Author: Dante Gabriel ROSSETTI (1828-1882).
Text: *The Blessed Damozel.*
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: Was Rossetti a trend-setter? (50 words)

The Blessed Damozel.

The blessed damozel leaned out
From the gold bar of Heaven;
Her eyes were deeper than the depth
Of waters stilled at even;
She had three lilies in her hand,
And the stars in her hair were seven.
Her robe, ungirt from clasp to hem,
No wrought flowers did adorn,
But a white rose of Mary's gift,
For service meetly worn;
Her hair that lay along her back
Was yellow like ripe corn.
Herseemed she scarce had been a day
One of God's choristers;
The wonder was not yet quite gone
From that still look of hers;
Albeit, to them she left, her day

Slăvita doamnă.

Slăvita doamnă desfăcu
A cerului perdele;
Îi erau ochii mai adânci
Ca apa din cişmele;
Trei crini avea în mâna ei
Şi-n păru-i şapte stele.
De flori nempodobit, veşmântul
Ea îl purta descins;
Un alb răsur dat de Maria
De gât îi era prins
Şi părul ei bălan ca grâul
Se revărsa aprins.
O zi i se părea c-a fost
În ceruri cântăreață;
Uimirea tot mai stăruia
Pe liniştita-i față;
Măcar că pentru cei din jur

Had counted as ten years.
(To one, it is ten years of years.
...Yet now, and in this place,
Surely she leaned o'er me — her hair
Fell all about my face. . . .
Nothing: the autumn-fall of leaves.
The whole year sets apace.)
It was the rampart of God's house
That she was standing on;
By God built over the sheer depth
The which is Space begun;
So high, that looking downward thence
She scarce could see the sun.
It lies in Heaven, across the flood
Of ether, as a bridge.
Beneath, the tides of day and night
With flame and darkness ridge
The void, as low as where this earth
Spins like a fretful midge.

Around her, lovers, newly met
'Mid deathless love's acclaims,
Spoke evermore among themselves
Their heart-remembered names;
And the souls mounting up to God
Went by her like thin flames.
And still she bowed herself and stooped
Out of the circling charm;
Until her bosom must have made
The bar she leaned on warm,

O zi era o viață.
(Iar pentru *mine*, vieți şi vieți...
...Acum, aici, odată
M-a-mbrățişat şi-mi era fața
În păru-i îngropată.
Frunzişul toamnei cade. Anul
Va asfinți îndată).
În casa din vecii zidită
A Domnului stătea,
În tinda unde-ncepe spațiul
Peste genunea grea
Şi soarele, din înălțime,
I se părea o stea.
Încinge tinda ca o punte
Eterul temerar;
Jos, zi şi noapte se îngână
Şi-şi caută hotar
Pân-spre pământul ce se-nvârte
Cu zumzet de bondar.

Ci-n preajma dânsei era pacea
Luminii curgătoare
Şi-a liniştii. Pe serafimi
În zborul lor nici boare
Nu-i abătea şi nici răsunet
Din piscuri sau ponoare.
Ea se plecă şi se desprinse
Din cearcănul vrăjit,
Se rezemă pe caldu-i piept
Ca de-un pervaz râvnit,

And the lilies lay as if asleep
Along her bended arm.
From the fixed place of Heaven she saw
Time like a pulse shake fierce
Through all the worlds. Her gaze still strove
Within the gulf to pierce
Its path; and now she spoke as when
The stars sang in their spheres.
The sun was gone now; the curled moon
Was like a little feather
Fluttering far down the gulf; and now
She spoke through the still weather.

Her voice was like the voice of the stars
Had when they sang together.
(Ah sweet! Even now, in that bird's song,
Strove not her accents there,
Fain to be hearkened? When those bells
Possessed the mid-day air,
Strove not her steps to reach my side
Down all the echoing stair?)
'I wish that he were come to me,
For he will come,' she said.
Lord, Lord, has he not pray'd?
Are not two prayers a perfect strength?
And shall I feel afraid?
'When round his head the aureole clings,
And he is clothed in white,
I'll take his hand and go with him

Iar crinii de pe brațu-i strâns
Păreau c-au adormit.
Vedea cum timpul, printre lumi,
Pulsează-amețitor;
Privirea-i căuta poteca
'N al hăului pripor;
Apoi vorbi, cântând cum cântă
Planetele în cor.
Sfințise; luna ghemuită
Plutea peste genună
Ca fulgul; şi tăcerea oarbă
Căta să şi-o supună.

Cu-un glas, ca-al sferelor cereşti
Când cântă împreună.
(Nu mi-a trimis prin tril de păsări
Cântarea care-mi place?
Când clopotele stăpâneau
A dulce-amiezii pace,
Pe scara de ecouri, paşii
Nu i-a-ndreptat încoace?)
„Ah, de-ar veni la mine”, spuse –
„El ar dori să vie!
Nu ne-am rugat –el pe pământ
Şi eu în cer? Tărie
Nu este-n două rugi unite?
Teamă de ce să-mi fie?
Când nimbu-i va încinge fruntea
Şi-o fi în dalb veşmânt,

To the deep wells of light;
As unto a stream we will step down,
And bathe there in God's sight.
'We two will stand beside that shrine,
Occult, withheld, untrod,

Whose lamps are stirred continually
With prayer sent up to God;
And see our old prayers, granted, melt
Each like a little cloud.
'We two will lie i' the shadow of
That living mystic tree
Within whose secret growth the Dove
Is sometimes felt to be,
While every leaf that His plumes touch
Saith His Name audibly.
'And I myself will teach to him,
I myself, lying so,
The songs I sing here; which his voice
Shall pause in, hushed and slow,
And find some knowledge at each pause,
Or some new thing to know.'
(Alas! We two, we two, thou say'st!
Yea, one wast thou with me
That once of old. But shall God lift
To endless unity
Was but its love for thee?)

Am să-i arăt ale luminii
Izvoare câte sunt
Şi ca-ntr-un râu ne vom scălda
În văzul Celui Sfânt.
Vom sta lângă altarul tainic

A cărui flăcărui
Fără-ncetare sunt stârnite
De rugi nălțate Lui;
Şi-a noastre s-or topi, primite,
Ca pâcle albăstrui!
Vom sta culcați în umbra sacră
A pomului ceresc;
Adesea, frunzele-i Porumbul
Cu grijă-l oploşesc
Şi când le-atinge el cu pana,
Sfânt Numele-i rostesc.
Stând astfel, ce cântări cunosc
Chiar eu l-oi învăța;
Şi glasu-i blând mă va-ntrerupe
Şi în tăcerea mea
Ştiință nouă şi putere
El pururi va afla.
Noi doi, spui tu... Cândva, demult,
Fusesem una. Dar
Cum să învesnicească Domnul
Al contopirii har,
Când sufletu-mi era al tău
Prin dragostea lui doar?)

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

'We two,' she said, 'will seek the groves
Where the lady Mary is,
With her five handmaidens, whose names
Are five sweet symphonies,
Cecily, Gertrude, Magdalen,
Margaret and Rosalys.
'Circlewise sit they, with bound locks
And foreheads garlanded;
Into the fine cloth white like flame
Weaving the golden thread,
To fashion the birth-robes for them
Who are just born, being dead.
'He shall fear, haply, and be dumb:
Then will I lay my cheek
To his, and tell about our love,
Not once abashed or weak:
And the dear Mother will approve
My pride, and let me speak.
'Herself shall bring us, hand in hand,
To him round whom all souls
Kneel, the clear-ranged unnumbered heads
Bowed with their aureoles:

And angels meeting us shall sing
To their citherns and citoles.
'There will I ask of Christ the Lord
Thus much for him and me: —
Only to live as once on earth
With Love, — only to be,
As then awhile, for ever now

„Noi doi”, grăi, „vom cerceta
Dumbrăvile Mariei
Şi-a ei cinci serve-al căror nume
Sunt cinci mari simfonii:
Cecilia, Gertrude, Magdalena,
Marg’ret şi Rosalie.
Li-i părul împletit şi fruntea
Cununi le-o înconjor;
Şi roată stând, torc fir de flăcări
Din aurit fuior
Spre-a țese-mbrăcăminte celor
Născuți după ce mor.
De s-o sfii şi o să tacă,
Eu fața-mi o s-o-nclin
Spre-a lui, de dragoste vorbindu-i
Nesfiicios, deplin,
Şi Sfânta-mi va ierta mândria
Şi eu am să-l alin.
Ea ne va duce, mână-n mână,
La Domnul, Cărui gloate
Se pleacă-adânc, împresurându-l
Cu frunțile nimbate;

Şi-n cale îngeri ne-or cânta
Din lire minunate.
Şi pentru el şi mine-atâta
Voi cere Celui Sfânt:
În dragoste să vieţuim
Ca-altdată pe pământ –
Atunci, puțin, acum –de-a pururi,

Together, I and he.'
She gazed and listened and then said,
Less sad of speech than mild, —
'All this is when he comes.' She ceased.
The light thrilled towards her, fill'd
With angels in strong level flight.
Her eyes prayed, and she smil'd.
(I saw her smile.) But soon their path
Was vague in distant spheres:
And then she cast her arms along
The golden barriers,
And laid her face between her hands,
And wept. (I heard her tears.)

Căci draga lui eu sunt.”
Privi şi ascultă; şi vorba-i
Se stinse-apoi, blajină:
„Când va veni.” Tăcu. O-nvăluise
Un freamăt de lumină
Şi-un stol de serafimi. Cu ochii
Ea se ruga senină.
(Surâsu-i l-am văzut). Când ei
Pieriră-n nesfârşit,
Ea brațele îşi sprijini
De gardul aurit
Şi fața-şi coperi şi plânse.
(Cum plânge-am auzit).

Traducere L. Levițchi.

ro1853. ALECSANDRI. *Miorița*. Snodgrass # popular version. 122 lines.

Author: Vasile ALECSANDRI (1821-1890).
Text: *Miorița.*
Translator: W.D. Snodgrass.
FrageStellung: What is the connection Mioritza – Alecsandri? Expand upon the phenomenon. (80 words)

Miorița.

Pe-un picior de plaiu,
Pe-o gură de raiu,
Iată vin în cale,
Se cobor la vale
Trei turme de miei
Cu trei ciobănei
Unu-i Moldovean
Unu-i Ungurean
Şi unu-i Vrâncean.

Iar cel Ungurean,
Şi cu cel Vrâncean,
Mări se vorbiră,
Ei se sfătuiră
Pe l'apus de soare
Ca să mi-l omoare
Pe cel Moldovan
Că-i mai ortoman

Mioritza.

Near a low foothill
At Heaven's doorsill,
Where the trail's descending
To the plain and ending,
Here three shepherds keep
Their three flocks of sheep,
One, Moldavian,
One, Transylvanian
And one, Vrancean.

Now, the Vrancean
And the Transylvanian
In their thoughts, conniving,
Have laid plans, contriving
At the close of day
To ambush and slay
The Moldavian;
He, the wealthier one,

Ş'are oi mai multe,
Mândre şi cornute,
Şi cai invăţaţi
Şi câni mai bărbaţi!...

Dar cea Mioriţă
Cu lâna plăviţă
De trei zile'ncoace
Gura nu-i mai tace,
Iarba nu-i mai place.

– Mioriţă laie,
Laie, bucălaie,
De trei zile'ncoace
Gura nu-ţi mai tace!
Ori iarba nu-ţi place,
Ori eşti bolnăvioară,
Draguţă Mioară?

– Drăguţule bace!
Dă-ţi oile'ncoace
La negru zăvoi,
Că-i iarba de noi
Şi umbra de voi.
Stăpâne, stăpâne,
Iţi cheamă ş'un câne
Cel mai bărbătesc
Şi cel mai frăţesc,

Că l'apus de soare

Had more flocks to keep,
Handsome, long-horned sheep,
Horses, trained and sound,
And the fiercest hounds.

One small ewe-lamb, though,
Dappled gray as tow,
While three full days passed
Bleated loud and fast;
Would not touch the grass.

"Ewe-lamb, dapple-gray,
Muzzled black and gray,
While three full days passed
You bleat loud and fast;
Don't you like this grass?
Are you too sick to eat,
Little lamb so sweet?"

"Oh my master dear,
Drive the flock out near
That field, dark to view,
Where the grass grows new,
Where there's shade for you.
"Master, master dear,
Call a large hound near,
A fierce one and fearless,
Strong, loyal and peerless.

The Transylvanian

Vreau să mi te-omoare
Baciul Ungurean
Şi cu cel Vrâncean!
– Oiță bârsană,
De eşti năzdrăvană
Şi de-a fi să mor
In câmp de mohor,
Să spui lui Vrâncean
Şi lui Ungurean
Ca să mă îngroape
Aice pe-aproape
În strunga de oi,
Să fiu tot cu voi;
In dosul stânii,
Să-mi aud cânii,
Aste să le spui,

Iar la cap să-mi pui
Fluieraş de fag,
Mult zice cu drag!
Fluieraş de os,
Mult zice duios!
Fluieraş de soc,
Mult zice cu foc!
Vântul când a bate
Prin ele-a răzbate,
Ş'oile s'or strânge
Pe mine m'or plânge
Cu lacrimi de sânge!
Iar tu de omor

And the Vrancean
When the daylight's through
Mean to murder you."
"Lamb, my little ewe,
If this omen's true,
If I'm doomed to death
On this tract of heath,
Tell the Vrancean
And Transylvanian
To let my bones lie
Somewhere here close by,
By the sheepfold here
So my flocks are near,
Back of my hut's grounds
So I'll hear my hounds.
Tell them what I say:

There, beside me lay
One small pipe of beech
Whith its soft, sweet speech,
One small pipe of bone
Whit its loving tone,
One of elderwood,
Fiery-tongued and good.
Then the winds that blow
Would play on them so
All my listening sheep
Would draw near and weep
Tears, no blood so deep.
How I met my death,

Să nu le spui lor.
Să le spui curat
Că m'am însurat
Cu-o mândră crăiasă,
A lumei mireasă;
Că la nunta mea
A căzut o stea;
Soarele şi luna
Mi-au ținut cununa;
Brazi şi păltinaşi
I-am avut nuntaşi;
Preoți, munții mari,
Paseri, lăutari,
Păsărele mii,
Şi stele făclii!

Iar dacă-i zării,
Dacă-i întâlnii
Măicuță bătrână
Cu brâul de lână,
Din ochi lăcrimând,
Pe culmi alergând,
Pe toți întrebând
Şi la toți zicând:

Cine-au cunoscut,
Cine mi-au văzut
Mândru ciobănel
Tras printr'un inel?
Fețişoara lui,

Tell them not a breath;
Say I could not tarry,
I have gone to marry
A princess – my bride
Is the whole world's pride.
At my wedding, tell
How a bright star fell,
Sun and moon came down
To hold my bridal crown,
Firs and maple trees
Were my guests; my priests
Were the mountains high;
Fiddlers, birds that fly,
All birds of the sky;
Torchlights, stars on high.

But if you see there,
Should you meet somewhere,
My old mother, little,
With her white wool girdle,
Eyes with their tears flowing,
Over the plains going,
Asking one and all,
Saying to them all,

'Who has ever known,
Who has seen my own
Shepherd fine to see,
Slim as a willow tree,
With his dear face, bright

Spuma laptelui;
Musteţioara lui,
Spicul grâului;
Perişorul lui,
Peana corbului;
Ochişorii lui,
Mura câmpului!...

Tu Mioara mea,
Să te'nduri de ea
Şi-i spune curat
Că m'am însurat
Cu-o fată de crai,
Pe-o gură de rai.

Iar la cea măicuţă
Să nu spui, drăguţă,
Că la nunta mea
A căzut o stea,
C'am avut nuntaşi
Brazi si păltinaşi,
Preoţi, munţii mari,
Paseri, lăutari,
Păsărele mii,
Şi stele făclii!...

As the milk-foam, white,
His small moustache, right
As the young wheat's ear,
With his hair so dear,
Like plumes of the crow
Little eyes that glow
Like the ripe black sloe?'

Ewe-lamb, small and pretty,
For her sake have pity,
Let it just be said
I have gone to wed
A princess most noble
There on Heaven's doorsill.

To that mother, old,
Let it not be told
That a star fell, bright,
For my bridal night;
Firs and maple trees
Were my guests, priests
Were the mountains high;
Fiddlers, birds that fly,
All birds of the sky;
Torchlights, stars on high.

Traducere W. D. Snodgrass.

Miorița
sau HOREA PĂCURARULUI
interpretată de GRIGORE LEŞE
culeasă de acesta de la Lucreția Horț din Groşii Țibleşului – Maramureş

Sus la verdele din munți
La iarbă până-n jenunți
Sun’ tri-lei păcurărei,

Hei, cei mai mari îs veri primari
Da’ pi cel mai mic ii străinel
Ca şi-o lună de inel

Da’ pi tăt îl suie şi-l adună
Cu oile la păşună
Da’ pi tăt îl suie şi-l scoboară
Cu oile la izvoară
Facu-i lerjea să-l omoară
Tu țâie ce moarte-ți vrei
Vrei de puşcă-mpuşcat
Or’ de sabie dimnicat

Frațâlor, fârtațâlor
Voi dacă mi-ți omorî
Pă mine să mă-ngropați
În strunguța oilor
Da’ pi, în tărcuțu’ mieilor
Da’ pă mine pământ nu puneți

Da' pi, numa' guba sânguré
Şi-un fluier după curé
Susuoară de-a dreapta
Voi să-mi puneți tilinca

Când vânt mare a sufla
Tilinca a tilinca
Fluieru' a fluiera
Oile tăte-or zdiera

Hei, oi, oi, oi mândre bălăi
Da' pi, mândru mi-ți cânta pă văi
Oi, oi, oi mândre cornute
Da' pi, mândru mi-ți plânje pă munte
Oi, oi, oi mândre săine
Da' pi, mândru mi-ți plânjă pă mine

Şi mămuca-auzi
Ş-a veni şi m-a jăli
Cu cină caldă pă masă
Şi cu apă răce-n vasă
Să-i vie slujbuca-acasă.

1855a. BROWNING. *A Grammarian's Funeral*. Levițchi. 148 lines.

Author: Robert BROWNING (1812-1889).
Text: *A Grammarian's Funeral.*
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: Why the subtitle? Summarize the whole in the light of Subtitle... Do you agree with its translation? If not, why not?

A Grammarian's Funeral.

Shortly after the revival of learning in Europe.

Let us begin and carry up this corpse,
Singing together.
Leave we the common crofts, the vulgar thorpes
Each in its tether
Sleeping safe on the bosom of the plain,
Cared-for till cock-crow:
Look out if yonder be not day again
Rimming the rock-row!
That's the appropriate country; there, man's thought,
Rarer, intenser,
Self-gathered for an outbreak, as it ought,
Chafes in the censer.
Leave we the unlettered plain its herd and crop;
Seek we sepulture
On a tall mountain, citied to the top,
Crowded with culture!

Înmormântarea unui cărturar.

Curând după începutul Renaşterii în Europa.

Săltați coşciugul, dar, cântând în cor.
Noi vom lăsa în urmă,
Împiedicate în priponul lor,
Cătun, ogradă, turmă,
Dormind ferite pe câmpie până
Vor trâmbița cocoşii.
Priviți spre buza crestei cum se-ngână,
Cu bezna, zorii roşii!
Acolo-n vârf, pe nenfricatul stei,
Gândirea mult aleasă,
Ca din cădelniță, din sinea ei,
Se zbate ca să iasă.
Lăsăm cireada şesului – noi sus
Va să-i săpăm mormântul,
Pe-un munte-ncins de-oraş, unde şi-a spus
Cultura greu cuvântul!

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

All the peaks soar, but one the rest excels;
Clouds overcome it;
No! yonder sparkle is the citadel's
Circling its summit.
Thither our path lies; wind we up the heights:
Wait ye the warning?
Our low life was the level's and the night's;
He's for the morning.
Step to a tune, square chests, erect each head,
'Ware the beholders!
This is our master, famous calm and dead,
Borne on our shoulders.

Sleep, crop and herd! sleep, darkling thorpe and croft,
Safe from the weather!
He, whom we convoy to his grave aloft,
Singing together,
He was a man born with thy face and throat,
Lyric Apollo!
Long he lived nameless: how should spring take note
Winter would follow?
Till lo, the little touch, and youth was gone!
Cramped and diminished,
Moaned he, "New measures, other feet anon!
"My dance is finished?"
No, that's the world's way: (keep the mountain-side,
Make for the city!)
He knew the signal, and stepped on with pride
Over men's pity;
Left play for work, and grappled with the world

Înalt e orice pisc, ci unul doar
Mai sus de nouri suie.
Priviți! L-încearcănă ca un pojar
Lumini din cetățuie.
Poteca-aceasta urcă spre tării.
Ce aşteptați? Noi, bieții,
Suntem ai nopții şi-ai câmpiei fii;
El este-al dimineții.
Păşiți făr-a privi, cu pieptul plin,
Semeți, în pas cu corul.
Pe umeri ducem, renumit, senin
Şi mort, pe-nvățătorul.

Dormi, turmă! Dormi cătun ferit de ploi!
Noi vom purcede-acolo,
Spre înălțimi. Cel prohodit de noi,
O, liricule-Apolo,
Îți semăna la chip şi glas. Câtva
Nu l-a ştiut o lume.
Cum poate primăvara prevedea
Că iarna tot pe drum e?
Şi anii tineri au sfințit apoi.
Sfrijit, adus din spate,
Oftă: „Vin ritmuri şi picioare noi!
Mi-e dansul pe-ncheiate?
Nu! Asta-i calea lumii." (Spre oraş!
V-ațineți lângă munte!)
A oamenilor milă, dârz, trufaş,
El a ştiut s-o-nfrunte.
Trudind, râvnind să fie dezlegat,

Bent on escaping:
"What's in the scroll," quoth he, "thou keepest furled?
"Show me their shaping,
"Theirs who most studied man, the bard and sage, –
"Give!" – So, he gowned him,
Straight got by heart that book to its last page:
Learned, we found him.
Yea, but we found him bald too, eyes like lead,
Accents uncertain:
"Time to taste life," another would have said,
"Up with the curtain!"
This man said rather, "Actual life comes next?
Patience a moment!
Grant I have mastered learning's crabbed text,
Still there's the comment.
Let me know all! Prate not of most or least,
Painful or easy!
Even to the crumbs I'd fain eat up the feast,
Ay, nor feel queasy."
Oh, such a life as he resolved to live,
When he had learned it,
When he had gathered all books had to give!
Sooner, he spurned it.
Image the whole, then execute the parts –
Fancy the fabric
Quite, ere you build, ere steel strike fire from quartz,
Ere mortar dab brick!

(Here's the town-gate reached: there's the market-place
Gaping before us.)

Cu toți s-a luat la trântă.
„Ce ții în sulu-acela-nfăşurat?
Arată-mi ce cuvântă
Poetul şi-nțeleptul despre om!"
S-a-nveşmântat în robă,
A învățat de-a rostu-ntregul tom
Şi-a fost de carte tobă.
Aflatu-l-am cu ochi de plumb şi chel,
Cu limba-mpleticită.
„Sus vălul!" ziceau unii. „Joacă-altfel!
Nu pierde o clipită!"
„Adevărata viață va urma?"
O clipă! Ştiu glosarul
Prea trudnic al ştiinței; dar mai va
Să aflu comentarul.
Vreau să ştiu tot – de-i greu sau de-i uşor!
Am să mă-nfrupt cât zece –
La benchet – pân-la ultimul oscior –
Şi n-o să mi se-aplece.
Ce viață-şi hotăra adeseori
Când ar fi fost să scape,
Când va fi strâns a cărților comori!
Dar n-o simțea aproape.
La-ntreg ia seama, dup-aceea doar
Fă partea, dup-aceea
Zideşte zid şi iscă din amnar
Şi cremene scânteia!

(Suntem la porți. Acolo, negreşit
E piața – se zăreşte.)

Yea, this in him was the peculiar grace
(Hearten our chorus!)
That before living he'd learn how to live –
No end to learning:
Earn the means first – God surely will contrive
Use for our earning.
Others mistrust and say, "But time escapes:
Live now or never!"
He said, "What's time? Leave Now for dogs and apes!
Man has Forever."
Back to his book then: deeper drooped his head
Calculus racked him:
Leaden before, his eyes grew dross of lead:
Tussis attacked him.
"Now, master, take a little rest!" – not he!
(Caution redoubled,
Step two abreast, the way winds narrowly!)
Not a whit troubled
Back to his studies, fresher than at first,
Fierce as a dragon
He (soul-hydroptic with a sacred thirst)
Sucked at the flagon.
Oh, if we draw a circle premature,
Heedless of far gain,
Greedy for quick returns of profit, sure
Bad is our bargain!
Was it not great? did not he throw on God,
(He loves the burthen) –
God's task to make the heavenly period
Perfect the earthen?

Avea un gând al său deosebit –
(Căutați mai bărbăteşte!)
Pân-a trăi, a învățat mereu
Cum să trăiască-anume.
Câştigă-ntâi muncind; şi Dumnezeu
'Ți va da un rost în lume.
Spun sceptici: „Timpul fuge! Să trăieşti
Ori azi, ori niciodată!"
„Ce-i timpul? Azi e pentru câini şi peşti.
Vecia ne e dată!"
De *calculus* chircit, de *tussis* supt,
Cu capul şubred foarte,
Cu plumb topit în ochi, neîntrerupt
S-a cocârjat spre carte.
„Maestre, te-odihneşte!" Ți-ai găsit!
(Doar câte doi în rânduri.
Păzea! E drumul strâmt şi şerpuit!)
Nestrămutat în gânduri,
La buchii iar, trudind mai abitir,
(Suflet aprins-burete);
Precum un zmeu năprasnic, din potir
Sorbea cu sacră sete.
O, prost ni-e târgul dac-am desenat
Un cerc prea de cu vreme,
Râvnind, în loc de-un rod îndepărtat,
Pripite tantieme!
N-a fost măreț? La Domnul n-a cerut
(Povara Lui îi place)
Eonul sfânt şi fără de-nceput
Să îl strămute-ncoace?

Did not he magnify the mind, show clear
Just what it all meant?
He would not discount life, as fools do here,
Paid by instalment.
He ventured neck or nothing – heaven's success
Found, or earth's failure:
"Wilt thou trust death or not?" He answered "Yes:
Hence with life's pale lure!"
That low man seeks a little thing to do,
Sees it and does it:
This high man, with a great thing to pursue,
Dies ere he knows it.
That low man goes on adding nine to one,
His hundred's soon hit:
This high man, aiming at a million,
Misses an unit.
That, has the world here – should he need the next,
Let the world mind him!
This, throws himself on God, and unperplexed
Seeking shall find him.

So, with the throttling hands of death at strife,
Ground he at grammar;
Still, through the rattle, parts of speech were rife:
While he could stammer
He settled *Hoti's* business – let it be! –
Properly based *Oun* –

Nu a sporit gândirea, arătând
Ce înțeles au toate?
El viața, cum fac oamenii de rând,
N-a decontat-o-n rate.
Tot sau nimic! Izbândă pentru zei
Sau pentru noi sminteală.
„Te-ncrezi în moarte-au ba?“ „Vezi bine! Piei,
Ispită-a vieții, pală!“
De fleacuri lacom, cel neînțelept
Le aflã-o viață-ntreagă;
Cei falnici dau cu măreția piept
Şi mor făr' să-nțeleagă.
Cel mic adună bob cu bob şi-ades
La suta lui răzbate:
Din milionul omului ales
Lipseşte-o unitate.
Un om mărunt îşi are lumea-aici;
O alta dacă-şi cere,
Să i-o găsească oamenii pitici,
Dacă le stă-n putere!
Cel mare-i juruit lui Iehova;
Cătându-L, cu adinsul,
E-ncredințat că într-o zi, cumva,
Îl va afla pe Dânsul!
Tocea gramatică mereu, ne-nfrânt
De-a morții mâini hapsâne;
Dar se-njgheba şi partea de cuvânt.
Cât mai putea să-ngâne,
Pe *Hoti* l-a-nțeles într-un sfârşit,
L-a pus pe *Oun* la cale,

Gave us the doctrine of the enclitic *De*,
Dead from the waist down.
Well, here's the platform, here's the proper place:
Hail to your purlieus,
All ye highfliers of the feathered race,
Swallows and curlews!
Here's the top-peak; the multitude below
Live, for they can, there:

This man decided not to Live but Know –
Bury this man there?
Here – here's his place, where meteors shoot, clouds form,
Lightnings are loosened,
Stars come and go! Let joy break with the storm,
Peace let the dew send!
Lofty designs must close in like effects
Loftily lying,
Leave him – still loftier than the world suspects,
Living and dying.

Pe *De* enclitic ni l-a tălmăcit,
Mort de la brâu la vale.
Aici e creştetul. Să-l coborâm.
V-aducem închinare,
Înaripatelor de-nalt tărâm,
Zăgani şi corbi de mare!
Aici e piscul cel mai avântat.
Mulțimea necuprinsă
Trăieşte dedesubt, căci i-a fost dat
Şi-astfél a fost deprinsă.
Ci el, nu să trăiască-a înțeles –
El a dorit să ştie!
Cum, tocmai lui să-i fi zidit la şes
Locaşul de vecie?
Aici e glia cuvenită lui,
Aici zbor meteorii,
Îşi sapă fulgerele cărărui,
Se înfiripă norii
Şi stele vin şi pier. Cu desfătări
Furtuna să-l răsfețe
Iar roua păcii dinspre patru zări
În zori să-i dea binețe!
La țel înalt, înalt deznodământ.
De noi, deci, se desparte –
Mai sus decât s-ar crede pe pământ,
Viu, trăitor şi-n moarte.

Traducere L. Levițchi.

1855b. BROWNING. *Fra Lippo Lippi*. Levițchi. 392 lines.

Author: Robert BROWNING (1812-1889). Text: *Fra Lippo Lippi*. Translator: L. Levițchi. FrageStellung: Outline the features of Browning's Dramatic Monologue. How does it compare with Joyce's monologues? Discuss. (100 words)

Fra Lippo Lippi.

I am poor brother Lippo, by your leave!
You need not clap your torches to my face.
Zooks, what's to blame? you think you see a monk!
What, 'tis past midnight, and you go the rounds,
And here you catch me at an alley's end
Where sportive ladies leave their doors ajar?
The Carmine's my cloister: hunt it up,
Do,–harry out, if you must show your zeal,
Whatever rat, there, haps on his wrong hole,
And nip each softling of a wee white mouse,
Weke, *weke*, that's crept to keep him company!
Aha, you know your betters! Then, you'll take
Your hand away that's fiddling on my throat,
And please to know me likewise. Who am I?

Why, one, sir, who is lodging with a friend
Three streets off–he's a certain . . . how d'ye call?

Fra Lippo Lippi.

Îngăduiți! sunt bietul frate Lippo!
Nu-mi scoateți ochii cu aceste torțe!
Ce naiba! Nu arăt eu a călugăr?
Cum? E trecut de miezul nopții
Şi voi vă faceți rondul şi m-ați prins
Aici, la capătul aleii unde uşa
O las' crăpată fetele sprințare?
Sunt din Carmine. – Scotociți, dar – hai!
De vreți să v-arătați zeloşi, stârpiți
Orice guzgan ieşit din vizuină
Şi gâtuiți – chiț! – şoricelul alb
Deprins cu-asemenea tovărăşie!
Aha! Ți-e teamă de superiori?
Atunci ia mâna de pe beregată,
Că nu e scripcă şi – să mă prezint.
Cine sunt eu, dom' şef? Păi, locuiesc
La un amic, trei uliți mai încolo,
E unul, cum îi ziceți, un patron...

Master–a ...Cosimo of the Medici,
I' the house that caps the corner. Boh! you were best!
Remember and tell me, the day you're hanged,
How you affected such a gullet's-gripe!
But you, sir, it concerns you that your knaves
Pick up a manner nor discredit you:
Zooks, are we pilchards, that they sweep the streets
And count fair price what comes into their net?
He's Judas to a tittle, that man is!
Just such a face! Why, sir, you make amends.
Lord, I'm not angry! Bid your hang-dogs go
Drink out this quarter-florin to the health
Of the munificent House that harbours me
(And many more beside, lads! more beside!)
And all's come square again. I'd like his face–
His, elbowing on his comrade in the door
With the pike and lantern,–for the slave that holds
John Baptist's head a-dangle by the hair
With one hand ("Look you, now," as who should say)
And his weapon in the other, yet unwiped!
It's not your chance to have a bit of chalk,
A wood-coal or the like? or you should see!
Yes, I'm the painter, since you style me so.
What, brother Lippo's doings, up and down,
You know them and they take you? like enough!
I saw the proper twinkle in your eye–
'Tell you, I liked your looks at very first.

Let's sit and set things straight now, hip to haunch.

Da, Cossimo de Medici – în colț.
Am năduşit... Vezi, nu uita să-mi spui
În ziua când te-or agăța în furci,
Unde-ai găsit un cuțitar ca ăsta.
Dom' şef, mai dă-ți pe brazdă mocofanii,
Te fac de râs. Păi cum? Suntem sardele
De mătur' străzile şi socotesc
Câştig cinstit ce cade-n vârşa lor?
E-o mare iudă omul! Fața lui!
Te dai pe brazdă... Nu m-am supărat.
Ia banul ăsta şi zăvozii tăi
Să-l bea în sănătatea mândrei case
În care m-am adăpostit şi eu
Şi mulți, mulți alții – şi-o să fie pace.
Îmi place chipul omului din uşă
Care-nghionteşte pe un alt străjer
Cu lancea şi lanterna; i-ar sta bine
Ca gâde-al sfântului Ioan – de plete
Să-i țină capul cu o mână (juri
Că vrea să spună: „Ei, acum priviți!“)
Iar cu cealaltă să mai țină barda,
Cu sângele neşters. Păcat, dom' şef,
Că n-ai un pic de cretă sau cărbune –
Puteai vedea ceva... Da, sunt zugravul –
Zugravul, dacă vrei să-mi spui aşa.
Ştii, aşadar, isprăvile lui Lippo?
Le ştii şi-ți plac? În ochi ți-am desluşit
Un licăr ce-aşteptam – te-am îndrăgit
De cum ne-am cunoscut. Hai să şedem

Here's spring come, and the nights one makes up bands
To roam the town and sing out carnival,
And I've been three weeks shut within my mew,
A-painting for the great man, saints and saints
And saints again. I could not paint all night–
Ouf! I leaned out of window for fresh air.
There came a hurry of feet and little feet,
A sweep of lute strings, laughs, and whifts of song, –
Flower o' the broom,
Take away love, and our earth is a tomb!
Flower o' the quince,
I let Lisa go, and what good in life since?
Flower o' the thyme– and so on. Round they went.
Scarce had they turned the corner when a titter
Like the skipping of rabbits by moonlight, –three slim shapes,
And a face that looked up . . . zooks, sir, flesh and blood,
That's all I'm made of! Into shreds it went,
Curtain and counterpane and coverlet,
All the bed-furniture–a dozen knots,
There was a ladder! Down I let myself,
Hands and feet, scrambling somehow, and so dropped,
And after them. I came up with the fun
Hard by Saint Laurence, hail fellow, well met, –

Flower o' the rose,
If I've been merry, what matter who knows?
And so as I was stealing back again
To get to bed and have a bit of sleep
Ere I rise up to-morrow and go work

Şi toate să le rânduim cu şart.
E primăvară. Oamenii acum
Fac zi şi noapte, umblă în neştire
Pe uliţi sau petrec la carnaval;
Iar eu am stat zidit trei săptămâni,
Pictând, pentru măritul, sfinţi şi sfinte.
Dar n-am putut dormi o noapte-ntreagă
Şi aer proaspăt am sorbit pe geam.
Floare de vânt,
Ia dragostea – pământul e mormânt!
Floare de ceas,
Când Lisa a plecat, ce-a mai rămas?
Floare de cimbru şi aşa întruna,
Când au trecut de colţ, au chicotit,
S-au hârjonit cu iepurii pe lună...
Trei siluete zvelte şi un chip
Ce se uita în sus – carne şi sânge,
Cum sunt şi eu alcătuit! Am rupt,
Bucăţi, perdeaua, perina, cearceaful,
Tot aşternutul – unsprezece noduri
Şi gata scara! m-am lăsat în jos,
M-am legănat prin aer, am căzut,
Am alergat... Alaiul l-am ajuns
La sfântul Laurenţiu – bun venit!
Flori de gutui,
Am petrecut – socoată să dau cui?
Şi cum mă furişam din nou acasă –
Voiam să trag măcar un pui de somn
Căci mâine-am să muncesc din nou, s-arăt

On Jerome knocking at his poor old breast
With his great round stone to subdue the flesh,
You snap me of the sudden. Ah, I see!
Though your eye twinkles still, you shake your head–
Mine's shaved–a monk, you say–the sting 's in that!
If Master Cosimo announced himself,
Mum's the word naturally; but a monk!
Come, what am I a beast for? tell us, now!

I was a baby when my mother died
And father died and left me in the street.
I starved there, God knows how, a year or two
On fig-skins, melon-parings, rinds and shucks,
Refuse and rubbish. One fine frosty day,
My stomach being empty as your hat,
The wind doubled me up and down I went.
Old Aunt Lapaccia trussed me with one hand,
(Its fellow was a stinger as I knew)
And so along the wall, over the bridge,
By the straight cut to the convent. Six words there,
While I stood munching my first bread that month:

"So, boy, you're minded," quoth the good fat father
Wiping his own mouth, 'twas refection-time, –
"To quit this very miserable world?
Will you renounce" . . . "the mouthful of bread?" thought I;
By no means! Brief, they made a monk of me;
I did renounce the world, its pride and greed,
Palace, farm, villa, shop, and banking-house,

Cum sfântul Ieronim şi-ucide pieptul
Cu lovituri ca să supună carnea –
Daţi buzna peste mine. Înţeleg!
În ochi mai ai un scapăr încă, totuşi
Clăteşti din cap – al meu e ras – îţi spui:
„Călugăr e, aici e grozăvia!“
Maestro Cosimo dac-ar fi fost,
Aş fi tăcut chitic – dar un călugăr!
Ascultă, pentru ce sunt animal?
Eram copil când mama a murit,
Apoi şi tata şi-am rămas pe uliţi.
Doi ani de zile m-am tot ghiftuit
Cu coajă de smochine şi de pepeni,
Fărâmituri şi zoaie. Într-o zi,
Cu burta goală cum mi-e pălăria,
Mă-ncovrigam sub vântul îngheţat.
Când, cu o mână, 'tuşa Lapaccia
(În timp ce cu cealaltă mână mă-mboldea)
M-a înhăţat de umăr şi m-a dus
De-a lungul zidului, pe pod, de-a dreptul,
La abaţie. Vreo cinci vorbe doar
Pe când muşcam flămând din prima pâine
Din luna-aceea: „Aşadar, băiete,
Eşti pregătit, grăi grasul monah,
Ştergându-şi gura – era ceasul mesei –
Să lepezi ticăloasă lumea-aceasta?
Să laşi...“ Ăst colţ de pâine? m-am gândit.
Nici gând! În scurt, călugăr m-au făcut.
M-am lepădat de lume, de mândria

Trash, such as these poor devils of Medici
Have given their hearts to–all at eight years old.
Well, sir, I found in time, you may be sure,
'Twas not for nothing–the good bellyful,
The warm serge and the rope that goes all round,
And day-long blessed idleness beside!
"Let's see what the urchin's fit for"–that came next.
Not overmuch their way, I must confess.
Such a to-do! They tried me with their books:
Lord, they'd have taught me Latin in pure waste!
Flower o' the clove.
All the Latin I construe is, "amo" I love!
But, mind you, when a boy starves in the streets
Eight years together, as my fortune was,
Watching folk's faces to know who will fling
The bit of half-stripped grape-bunch he desires,
And who will curse or kick him for his pains, –
Which gentleman processional and fine,
Holding a candle to the Sacrament,
Will wink and let him lift a plate and catch
The droppings of the wax to sell again,
Or holla for the Eightand have him whipped, –

How say I? –nay, which dog bites, which lets drop
His bone from the heap of offal in the street, –
Why, soul and sense of him grow sharp alike,
He learns the look of things, and none the less

Şi lăcomia ei, de bănci, palate,
Conace, ferme, prăvălii – prostii
Ce i-au tot scos din minți pe sărăntocii
De Medici – şi asta la opt ani.
Mi-am dat din vreme seama, pot să jur,
Că face – pântecele-ndestulat,
Mătasea călduroasă, cingătoarea
Şi sfânta lene peste zi. Apoi:
„Ia să vedem de ce-i în stare piciul“.
Nu foarte multe de-ale lor, e drept.
Ce vavilon! M-au îndemnat la carte.
M-au învâțat – de-a surda! – latineşte...
Floare de grozamă,
Ştiu să conjug un verb — îi zice „amo“.
Dar, vezi, când, la opt ani, un băiețaş
Colindă ulițele mort de foame,
Ghicind din chipul oamenilor cine
O să-i azvârle-o coadă de ciorchin
Sau cine-o să-l înjure şi lovească
După corvezi – ce domn în scumpe-odăjdii
Purtând spre-altar un sfeşnic, s-o-ncrunta
Dar o să-l lase să ridice-un taler,
Ca să culeagă picături de ceară
Şi să le vândă iar, sau după-aceea,
Hiritisit de junii florentini,
De ei să fie şi bătut – ce zic?
Ghicind mereu ce câine-l va muşca
Sau care va lăsa să-i scape osul
Cules din stiva de gunoi a străzii,

For admonition from the hunger-pinch.
I had a store of such remarks, be sure,
Which, after I found leisure, turned to use.

I drew men's faces on my copy-books,
Scrawled them within the antiphonary's marge,
Joined legs and arms to the long music-notes,
Found eyes and nose and chin for A's and B's,
And made a string of pictures of the world
Betwixt the ins and outs of verb and noun,
On the wall, the bench, the door. The monks looked black.

"Nay," quoth the Prior, "turn him out, d'ye say?
In no wise. Lose a crow and catch a lark.
What if at last we get our man of parts,
We Carmelites, like those Camaldolese
And Preaching Friars, to do our church up fine
And put the front on it that ought to be!"

And hereupon he bade me daub away.
Thank you! my head being crammed, the walls a blank,
Never was such prompt disemburdening.
First, every sort of monk, the black and white,
I drew them, fat and lean: then, folk at church,
From good old gossips waiting to confess

Şi sufletul şi simțurile lui
S-au ascuțit; el a deprins
Tocmeala lucrurilor şi-a urmat
Îndemnul chiorăielilor din pântec.
Aveam, te-ncredințez, o visterie
De însemnări pe care le-am folosit
Mult mai târziu în clipe de odihnă:
Am desenat pe file de caiet
Profiluri omeneşti – le-am mâzgâlit
Pe margini de tropare, am legat
Picior şi braț de note muzicale,
Le-am dat lui A sau B nas, ochi, bărbie
Şi-am strâns un şir de poze ale lumii
Pe câmpii dintre verb şi substantiv,
Pe zid, pe bancă sau pe uşă. Frații
Aveau privirea de gheenă. „Cum?
Grăi egumenul. Să-l dăm afară?
Nici gând! Pierd cioara, prind o ciocârlie...
E dăruit; e poate omul nostru,
Al Carmeliților – Camaldolezii
Şi-l au pe-al lor, la fel Predicatorii –
Biserica să ne-o împodobească,
Să-i dea înfățişarea cuvenită!"
Apoi m-a pus să zugrăvesc degrabă.
Prea mulțămescu-ți! Eu cu capul plin,
Ei cu pereții goi... cred că nicicând
N-a fost despovărare mai pripită.
Întâi i-am desenat pe frați, albi, oacheşi,
Burtoşi şi slabi; apoi pe credincioşi,

Their cribs of barrel-droppings, candle-ends, –
To the breathless fellow at the altar-foot,
Fresh from his murder, safe and sitting there

With the little children round him in a row
Of admiration, half for his beard and half
For that white anger of his victim's son

Shaking a fist at him with one fierce arm,
Signing himself with the other because of Christ
(Whose sad face on the cross sees only this
After the passion of a thousand years)

Till some poor girl, her apron o'er her head,
(Which the intense eyes looked through) came at eve
On tiptoe, said a word, dropped in a loaf,
Her pair of earrings and a bunch of flowers
(The brute took growling), prayed, and so was gone.

I painted all, then cried "'Tis ask and have;
Choose, for more's ready!" –laid the ladder flat,
And showed my covered bit of cloister-wall.
The monks closed in a circle and praised loud
Till checked, taught what to see and not to see,

Being simple bodies,—'That's the very man!
Look at the boy who stoops to pat the dog!

De la bătrânele mahalagioaice
Venite la spovadă ca să spună
Ce zdrențe şi ce mucuri au furat,
La ucigaşul proaspăt gâfâind
La poalele altarului, ferit,
Înconjurat de-o droaie de copii
Care-l priveau pizmaş ori pentru barbă,
Ori pentru alba furie din chipul
Feciorului celui ucis, un braț
Zgârcindu-şi pumnul amenințător.
Iar celălalt făcându-şi semnul crucii
În numele lui Crist Mântuitorul
(Pe crucifix mâhnita-i față vede
Numai asemeni lucruri – de-un mileniu!)
Şi-ntr-un amurg, o fată nevoiaşă,
Privind aprins prin şorțul dat pe cap,
Veni tiptil, şopti ceva, zvârli
O pâine, doi cercei şi un buchet
(Tâlharul le culese mârâind),
Apoi se închină grăbit şi merse.
Pictând acestea eu le-am zis: „Mai cereți
Şi vă mai dau – alegeți, mai am gata!"
Am pus deci scara jos şi au văzut
Bucata de perete-acoperită.
Călugării s-au strâns şi-au lăudat
În gura mare, până când au fost
Opriți şi învățați cum ce se cade
A fi văzut şi ce anume nu;
Căci erau trupuri goale. „Ăsta-i omul!

That woman's like the Prior's niece who comes
To care about his asthma: it's the life!'

But there my triumph's straw-fire flared and funked;
Their betters took their turn to see and say:
The Prior and the learned pulled a face

And stopped all that in no time. "How? what's here?
Quite from the mark of painting, bless us all!
Faces, arms, legs, and bodies like the true
As much as pea and pea! it's devil's-game!
Your business is not to catch men with show,

With homage to the perishable clay,
But lift them over it, ignore it all,
Make them forget there's such a thing as flesh.
Your business is to paint the souls of men–
Man's soul, and it's a fire, smoke . . . no, it's not . . .
It's vapour done up like a new-born babe–
(In that shape when you die it leaves your mouth)
It's . . . well, what matters talking, it's the soul!

Give us no more of body than shows soul!
Here's Giotto, with his Saint a-praising God,

That sets us praising–why not stop with him?
Why put all thoughts of praise out of our head
With wonder at lines, colours, and what not?
Paint the soul, never mind the legs and arms!

Priviți băiatul care se apleacă
Să mângâie-un cățel! Femeia asta
Parcă-i nepoata starețului – aia
De vine ca să-l caute de astm.
E viața!“ Însă focul ca de paie
Al biruinței mele pâlpâia...
Veniră şi mai-marii lor să vadă.
Abatele şi diacii se-ncruntară
Curmând acestea toate. „Ce-i aici?
Pictura nu descrie-aşa ceva!
Cum? fețe, brațe, trupuri şi picioare
Asemeni celor vii? E-un truc drăcesc!
Dator eşti nu să-i ispiteşti pe oameni
Cu ceea ce-i părelnic, aducând
Țărinii stricătoare-nchinăciune,
Ci să-i înalți deasupra-i, să-i fereşti,
Să-i faci să uite că există carnea.
Dator eşti *sufletul* să-l zugrăveşti,
El este foc şi este fum – nu, nu e...
E abur ce se naşte ca un prunc
(Când mori, tot astfel părăseşte gura),
E... n-are rost să mai vorbim, e... suflet!
Să nu ne dărui mai mult trup decât
Arată sufletul! Uite-l pe Giotto
Cu sfântul său ce-l laudă pe Domnul
Şi te îmbie să-L slăveşti şi tu –
Opreşte-te la el! De ce să scoți
Din mintea noastră orice gând de slavă,
Uimindu-ne cu linii şi culori?

Rub all out, try at it a second time.
Oh, that white smallish female with the breasts,

She's just my niece . . . Herodias, I would say, –
Who went and danced and got men's heads cut off!
Have it all out!" Now, is this sense, I ask?
A fine way to paint soul, by painting body
So ill, the eye can't stop there, must go further

And can't fare worse! Thus, yellow does for white
When what you put for yellow's simply black,
And any sort of meaning looks intense

When all beside itself means and looks nought.

Why can't a painter lift each foot in turn,
Left foot and right foot, go a double step,

Make his flesh liker and his soul more like,
Both in their order? Take the prettiest face,
The Prior's niece . . . patron-saint—is it so pretty
You can't discover if it means hope, fear,

Sorrow or joy? won't beauty go with these?

Suppose I've made her eyes all right and blue,
Can't I take breath and try to add life's flash,
And then add soul and heighten them three-fold?
Or say there's beauty with no soul at all–

Pictează sufletul şi lasă-ncolo
Picioarele şi brațele! Ştergi tot
Şi mai încerci. Ah, femeiuşca albă
Cu sânii goi, juri că-i nepoata mea...
Când colo-i Ierodiada, ce-a dansat
Şi-a retezat atâtor oameni capul...
Am zis!“ Şi-acum te-ntreb: e noimă-n asta?
Pictezi, dar, sufletul, şi trupul
'L înfățişezi atât de slut că ochii
Nu pot să se oprească-aici, siliți
Să meargă mai departe – tii, ce drum!
Aşa e galbenul în loc de alb
Când negru e ce-ai vrea să fie galben
Şi orice înțeles pare adânc
Când toate în afara lui nu-nseamnă
Şi nici nu sunt nimic. Oare de ce
Nu poate-un picior ridica, pe rând,
Piciorul stâng, piciorul drept? De ce
Nu poate aşeza el, după cin,
Ce-i carne şi ce-i suflet, amândouă
Mai vii ca viața? Dulce chipu-acesta,
Nepoata sfântului ocrotitor,
Atâta-i de frumos că nu se ştie
Dacă trădează teamă ori nădejde,
Amar sau bucurie? Frumusețea
Nu poate nicidecum să le-nsoțească?
Să zicem că-i fac ochi albaştri: – adică
Nu pot să le-mprumut al vieții licăr
Şi suflet să le-adaug, ca să sporească?

(I never saw it–put the case the same–)
If you get simple beauty and nought else,
You get about the best thing God invents:
That’s somewhat: and you’ll find the soul you have missed,
Within yourself, when you return him thanks.
"Rub all out!" Well, well, there’s my life, in short,
And so the thing has gone on ever since.

I’m grown a man no doubt, I’ve broken bounds:
You should not take a fellow eight years old
And make him swear to never kiss the girls.
I’m my own master, paint now as I please–
Having a friend, you see, in the Corner-house!
Lord, it’s fast holding by the rings in front–
Those great rings serve more purposes than just
To plant a flag in, or tie up a horse!
And yet the old schooling sticks, the old grave eyes
Are peeping o’er my shoulder as I work,
The heads shake still–"It’s art’s decline, my son!

You’re not of the true painters, great and old;
Brother Angelico’s the man, you’ll find;
Brother Lorenzo stands his single peer:
Fag on at flesh, you’ll never make the third!"

Flower o’ the pine,

Cum, este frumusețe fără suflet?
(Eu unul n-am văzut, dar n-are-a face.)
Dar însăşi zămislirea frumuseții
E mult – e lucrul cel mai bun ce Domnul
E-n stare-a născoci. Şi-atuncea când
O să-i aduceți mulțumiri, vedea-veți
Că sufletul de care n-ați ştiut
E-n voi. „Hai, şterge tot!“ Da, da... fireşte!
Osânda mi-e aici – n-o mai lungim!
Şi treaba tot în felul ăsta-a mers.
N-am pregetat, sunt om în toată firea:
Nu poți sili sub jurământ un puşti
Să nu sărute-o fată-n veci de veci!
Stăpânul meu sunt eu – pictez când vreau
Şi-n casa cea din colț am un prieten!
Belciugele vârâte-n zidul ei
Sunt trepte de nădejde – de ce doar
Să țină flamuri sau să lege cai?
Dar hârburile şcolii, ochii aspri,
Mai cată peste umăr când pictez,
Iar capetele tot se mai clătesc:
„Vai, fiule, declinul Artei este!
Nu ții de meşteri adevărați,
Neîntrecuți şi vechi; ai să-ți dai seama
Că fratele Angelico e unul;
Că fratele Lorenzo seamăn n-are;
Că tu al treilea nu poți să fii,
Căznindu-te să zugrăveşti doar trupul!“
O, flori de micşunele,

You keep your mistr ... manners, and I'll stick to mine!
I'm not the third, then: bless us, they must know!
Don't you think they're the likeliest to know,
They with their Latin? So, I swallow my rage,
Clench my teeth, suck my lips in tight, and paint
To please them–sometimes do and sometimes don't;
For, doing most, there's pretty sure to come
A turn, some warm eve finds me at my saints–
A laugh, a cry, the business of the world–

(Flower o' the peach
Death for us all, and his own life for each!)
And my whole soul revolves, the cup runs over,
The world and life's too big to pass for a dream,
And I do these wild things in sheer despite,
And play the fooleries you catch me at,

In pure rage! The old mill-horse, out at grass
After hard years, throws up his stiff heels so,
Although the miller does not preach to him
The only good of grass is to make chaff.
What would men have? Do they like grass or no–
May they or mayn't they? all I want's the thing
Settled for ever one way. As it is,
You tell too many lies and hurt yourself:

You don't like what you only like too much,
You do like what, if given you at your word,

Tu cu năravurile tale, eu cu ale mele!
Deci nu-s al treilea – de, se pricep!
Nu ei sunt cei ce-ar trebui să ştie,
Cu latineasca lor? Mă înfrânez,
Scrăşnesc din dinți, fac mărunțel din buze
Şi zugrăvesc aşa cum mi-au cerut –
Când mai pe-a lor, când mai pe-a mea, căci, ştii,
După atâta trudă e nevoie
Şi de puțin răgaz; o seară caldă
O să mă afle printre sfinții mei –
Un râset sau un chiot, trebi lumeşti.
(O, floare de cicoare,
Toți mor, dar să trăiască fiecare!)
Se răzvrăteşte sufletul, paharul
Dă peste margini, viața noastră, lumea
Prea mari sunt ca să fie doar un vis
Şi fac aceste nebunii de-al naibii,
Îmi dau în petec căci sunt cătrănit!
Când, după ce-a trudit la roata morii
Ani grei, bătrânul cal e scos la iarbă,
Morarul nu-l învață că doar şişca
E rostul ierbii verzi. Cât despre oameni,
Ei ce-şi doresc? Vor iarbă sau nu vor?
Le este-ngăduit sau nu, s-o vrea?
Iar eu râvnesc ceva statornicit
Pentru vecie; vezi tu, din păcate,
Prea multe spui minciuni şi păgubeşti;
Nu-ți place tocmai ce iubeşti mai mult;
Te-ncântă lucrul despre care juri

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

You find abundantly detestable.
For me, I think I speak as I was taught;
I always see the garden and God there
A-making man's wife: and, my lesson learned,
The value and significance of flesh,
I can't unlearn ten minutes afterwards.

You understand me: I'm a beast, I know.
But see, now–why, I see as certainly
As that the morning-star's about to shine,
What will hap some day. We've a youngster here
Comes to our convent, studies what I do,
Slouches and stares and lets no atom drop:
His name is Guidi–he'll not mind the monks–
They call him Hulking Tom, he lets them talk–
He picks my practice up–he'll paint apace.
I hope so—though I never live so long,

I know what's sure to follow. You be judge!
You speak no Latin more than I, belike;
However, you're my man, you've seen the world
–The beauty and the wonder and the power,
The shapes of things, their colours, lights and shades,

Changes, surprises, –and God made it all!
–For what? Do you feel thankful, ay or no,
For this fair town's face, yonder river's line,

Că e scârbos din cale-afară. Eu
Vorbesc, cred, cum am fost deprins. Mereu
Văd cea grădină şi în ea pe Domnul,
Zidind femeie pentru om; temeinic
Am învăţat, zău, lecţia virtuţii
Şi-a-nsemnătăţii cărnii. Cum, adică,
Să o dezvăţ cinci clipe mai târziu?
Mă înţelegi – ştiu, sunt un animal.
Dar, iată, văd, aşa cum văd că arde
Luceafărul, ce-o să se-ntâmple-odată.
Un tânăr ce-l avem în mânăstire
Mi-a dat târcoale-ntruna când lucram,
Îngenuncheat, chircit, holbat şi hâlpav –
Îl cheamă Guidi şi de fraţi nu-i pasă –
Aceştia-i spun Greoiul Tom, şi el
Îi lasă să vorbească – meşteşugul
Mi l-a deprins câtva – nădăjduiesc
Că va picta curând, deşi nu cred
S-apuc să-i văd isprava. Ştiu prea bine
Ce va urma. Te iau judecător!
N-oi fi vorbind mai bine latineşte
Ca mine, dar eşti omul meu, cunoşti
Această lume, frumuseţea ei,
Puterea, desfătările; ce forme
Au lucrurile, coloritul lor,
Lumina, umbra, apele zglobii –
Şi El zidit-a toate. Pentru ce?
Nu-ncerci recunoştinţă? Da sau nu?
Când vezi frumos al urbei noastre chip,

The mountain round it and the sky above,

Much more the figures of man, woman, child,
These are the frame to? What's it all about?
To be passed over, despised? or dwelt upon,
Wondered at? oh, this last of course!—you say.

Beteala gârlei, muntele din preajmă,
Al bolții clopot şi, cu osebire,
Bărbatul şi femeia şi copilul
Pe cari îi înrămează toate-aceste?
La ce sunt? Pentru-a fi disprețuite?

Traducere L. Levițchi.

1862. Christina ROSSETTI. *Remember*. Porsenna. 14 lines.

Author: Christina ROSSETTI (1830-1894).
Text: *Remember*.
Translator: N. Porsenna.
FrageStellung: Very often quoted. Explain why. (50 words)

Remember.

Remember me when I am gone away,
Gone far away into the silent land;
When you can no more hold me by the hand,
Nor I half turn to go yet turning stay.
Remember me when no more day by day
You tell me of our future that you planned:
Only remember me; you understand
It will be late to counsel then or pray.
Yet if you should forget me for a while
And afterwards remember, do not grieve:
For if the darkness and corruption leave
A vestige of the thoughts that once I had,
Better by far you should forget and smile
Than that you should remember and be sad.

Adu-ți aminte.

Să-ți aminteşti când eu voi fi departe,
În țara fără drumuri înapoi,
De ziua când, de mână amândoi,
Întârziam clipita ce desparte.
Să-ți aminteşti de-un nume scris pe-o carte...
Să-ți aminteşti atunci când niciodată
Nu vom mai țese gând de viitor,
De serile când împleteam cu dor
Cununi de visuri pentru viața toată.
Iar dac-o fi să uiți că mai exist,
Nu-nvinui destinul, nu fi trist;
Căci vei zâmbi cândva de ce-ai simțit,
Mai bine mă cufundă-n întuneric
Decât să-ți aminteşti că m-ai iubit!

Traducere N. Porsenna.

1863?. HOPKINS. *The Alchemist in the City*. Dima. 44 lines.

Author: Gerard Manley HOPKINS (1844-1889).
Text:*The Alchemist in the City*.
Translator: S.G. Dima.
FrageStellung:

The Alchemist in the City.

My window shews the travelling clouds,
Leaves spent, new seasons, alter'd sky,
The making and the melting crowds:
The whole world passes; I stand by.

They do not waste their meted hours,
But men and masters plan and build:
I see the crowning of their towers,
And happy promises fulfill'd.

And I – perhaps if my intent
Could count on prediluvian age,
The labours I should then have spent
Might so attain their heritage,

Alchimistul din oraş.

Nori peregrini mi-arată fereastra imobilă,
veştede frunze, tot alte anotimpuri, cer nestatornic,
mulţime în tumult ori mistuită fără milă;
lumea întreagă trece: alături, eu – în veghe numai spornic.

Nu-şi risipesc ei soroace drămuite, pline.
Zeloşii lucrători înalţă după plan, tot fuga.
Contemplu desăvârşirea fortăreţelor sublime,
semn că se împlineşte, apoteotic, ruga.

Cât despre mine, doar de vreun tainic gând
m-ar strămuta în vremea dinainte de potop,
să-mi dobândesc, pesemne, doar azi mi-ar fi la rând
răsplata după trudnicul meu op

But now before the pot can glow
With not to be discover'd gold,
At length the bellows shall not blow,
The furnace shall at last be cold.

Yet it is now too late to heal
The incapable and cumbrous shame
Which makes me when with men I deal
More powerless than the blind or lame.

No, I should love the city less
Even than this my thankless lore;
But I desire the wilderness
Or weeded landslips of the shore.

I walk my breezy belvedere
To watch the low or levant sun,
I see the city pigeons veer,
I mark the tower swallows run

Between the tower-top and the ground
Below me in the bearing air;
Then find in the horizon-round
One spot and hunger to be there.

And then I hate the most that lore
That holds no promise of success;
Then sweetest seems the houseless shore,
Then free and kind the wilderness,

însă acum, până ce creuzetul va sclipi
de aurul ce nimeni n-o să-l sece,
în fine, din suflat foalele vor conteni,
furnalul va rămâne în cele din urmă rece.

Să îmi tămăduiesc e, totuşi, prea târziu,
astă ruşine stingheră şi neputincioasă,
care mă face cu oamenii stângaci să fiu,
de parcă nevolnicia unui orb sau şchiop m-apasă.

Să port oraşu-n suflet, zău, mi-e peste poate,
măcar cât erudiția ingrată, proastă,
de fapt. Întruna jinduiesc după pustietate,
ori după buruienişul de pe argiloasa coastă.

Cotind pe răcorosu-mi belvedere,
cu ochii țintă la soarele scăzut ori în urcuş
în jocul porumbeilor găsesc plăcere,
ca şi în zborul rândunelelor, divin arcuş

zvârlit din vârful turnului, pân' la pământ, în jos,
în aerul atotîndurător ce ne cuprinde,
apoi descopăr în rotunjimea zării, luminos,
un punct – acolo să mă aflu-mi vine-n minte.

Şi-atunci nesuferită mi-e la culme ştiința fără har,
mi-e limpede că nu mă poate duce spre izbândă,
şi-ndată meandrele acestui țărm îmi par
delicii, iar sălbăticia – țară fără oprelişti, blândă.

Or ancient mounds that cover bones,
Or rocks where rockdoves do repair
And trees of terebinth and stones
And silence and a gulf of air.

There on a long and squared height
After the sunset I would lie,
And pierce the yellow waxen light
With free long looking, ere I die.

La fel şi tumulii străvechi ce-ascund cu grijă oase
şi stâncile spre care pescăruşi îşi iau elan,
copacii terebinți, mulțimea de pietre zgrunțuroase,
tăcerea, lângă golful intim, aerian.

Acolo, pe-o coamă pătrată şi prelungă, seara,
după apus, aş vrea să stau întins,
fixând în voie lumina galbenă ca ceara,
cu văzul liber, până de moarte-oi fi învins.

Traducere S.G. Dima.

1864. HOPKINS. ***Heaven-Haven.*** Dima. 8 lines.

Author: Gerard Manley HOPKINS (1844-1889).
Text: *Heaven-Haven.*
Translator: S.G. Dima.
FrageStellung: Can the rhythms of Hopkins' poem in English be preserved in a Romanian translation? Is rhythm more important than rhyme in this poem? Or rhyme more important than rhythm?

Heaven-Haven.
A nun takes the veil.

I have desired to go
Where springs not fail,
To fields where flies no sharp and sided hail
And a few lilies blow.

And I have asked to be
Where no storms come,
Where the green swell is in the havens dumb,
And out of the swing of the sea.

Liman celest.
O tânără se călugăreşte.

Să merg, dintotdeauna mi-am visat,
pe calea primăverii etern înmugurite,
pe câmpuri ce de grindini aspre-s ocolite,
în locul unde vezi doar crini în leagăn eterat.

Şi am cerut să fiu a zării
unde furtuni nu nasc nicicând,
iar verdea hulă amuţeşte blând
în porturi, sustrasă zbuciumului mării.

Traducere S.G. Dima.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

1866?a. HOPKINS. ***Let Me Be to Thee as the Circling Bird***. Dima. 14 lines.

Author: Gerard Manley HOPKINS (1844-1889).
Text: *Let Me Be to Thee as the Circling Bird.*
Translator: S.G. Dima.
FrageStellung: Find one technical element worth formulating a question about in this poem, and provide your own answer to it. (50 w)

Let Me Be to Thee as the Circling Bird.

Let me be to Thee as the circling bird,
Or bat with tender and air-crisping wings
That shapes in half-light his departing rings,
From both of whom a changeless note is heard.
I have found my music in a common word,
Trying each pleasurable throat that sings
And every praisèd sequence of sweet strings,
And know infallibly which I preferred.

The authentic cadence was discovered late
Which ends those only strains that I approve,
And other science all gone out of date
And minor sweetness scarce made mention of:

I have found the dominant of my range and state—
Love, O my God, to call Thee Love and Love.

Îngăduie-mi roată să-ți dau, ca pasărea, întruna.

Îngăduie-mi roată să-Ți dau, ca pasărea, întruna,
ori ca liliacul molcom ce dăruie văzduhului un glas,
să-ngâne, prin fâlfâiri înfiorate, în amurg, un bun-rămas –
din mine-aceeaşi notă s-ar auzi – ce sunt mi-ar fi totuna.

O vorbă simplă mi-a dăruit fiorul şi cununa,
după ce-n toate izvoarele de melos, neostoit, am mas,
făr-a le cădea în mreajă, când am făcut popas –
iar astăzi ştiu exact de ce-i fără egal doar una.

Târziu descoperit-am cadența aceea preavie şi reală
ce pune capăt singurei sforțări pe care-o socotesc de preț,
în vreme ce-alte ştiințe în fața mea s-au scuturat de fală
şi foarte rar mai pomeneşte cineva mărunte frumuseți.
Mi-am revelat a gamei mele dominantă, emblema seniorială:
Iubire, Doamne, repetând, doar Ție îți rămân de-a pururi cântăreț.

Traducere S.G. Dima.

1866b. HOPKINS. *The Habit of Perfection*. Dima. 28 lines.

Author: Gerard Manley HOPKINS (1844-1889).
Text: *The Habit of Perfection.*
Translator: S.G. Dima.
FrageStellung: There is a danger in regular rhythm and rhyme over a number of stanzas. How does the tranlsator avoid the peril of monotony in the Romanian version of this poem?

The Habit of Perfection.

Elected Silence, sing to me
And beat upon my whorlèd ear,
Pipe me to pastures still and be
The music that I care to hear.

Shape nothing, lips; be lovely-dumb:
It is the shut, the curfew sent
From there where all surrenders come
Which only makes you eloquent.

Be shellèd, eyes, with double dark
And find the uncreated light:
This ruck and reel which you remark
Coils, keeps, and teases simple sight.

Palate, the hutch of tasty lust,

Cutuma perfecţiunii.

Tăcere nobilă, strecoară-ţi tactul şi melodia, gingaş,
în spirele auzului meu, condu-mă negreşit,
în cântece de fluier, spre paşnicul imaş,
fii muzica de care-s etern îndrăgostit.

Buze, nu rotunjiţi cuvinte; amuţiţi de drag:
doar zvonul clopotului vestitor al stingerii de seară,
vuind din spaţiul unde se macerează orice cheag
al sinelui, vă face vorbirea grăitoare, clară.

Ochi, adăpostiţi-vă sub brâul îndoit şi negru.
Aflaţi astfel lucoarea luminii increate:
mosorul, cutele ivite-n faţa voastră menţin integru
văzul, îl înfăşoară, îl mântuie de-ariditate.

Tu, cer al gurii, palat al poftei de savoare;

Desire not to be rinsed with wine:
The can must be so sweet, the crust
So fresh that come in fasts divine!

Nostrils, your careless breath that spend
Upon the stir and keep of pride,
What relish shall the censers send
Along the sanctuary side!

O feel-of-primrose hands, O feet
That want the yield of plushy sward,
But you shall walk the golden street
And you unhouse and house the Lord.

And, Poverty, be thou the bride
And now the marriage feast begun,
And lily-coloured clothes provide
Your spouse not laboured-at nor spun.

să nu doreşti să fii stropit şi răsfăţat cu vin:
şi, decât „poate”, vorba „trebuie” să-ţi pară mai îmbietoare,
aidoma dulceţii unei coji de pâine-n post divin.

Iar uşuraticului vostru suflu, nări pripite,
frânt de-aţâţarea falei, a vieţii ei focoase,
ce-arome de cutremur îi vor trimite
cădelniţele din sanctuare ca prinoase!

O, mâini suave ca primula, tălpi ce tânjesc
după velurul din poiana verde,
veţi colinda în schimb un drum împărătesc,
case-ale Domnului fiind, ori aer în care El se pierde.

Şi-ntruchipează-te mireasă, tu, Sărăcie,
la sărbătoarea nunţii ce tocmai a-nceput,
tu dăruie-i perechii tale o mantie liliachie
la care nimeni n-a tors, nici n-a ţesut.

Traducere S.G. Dima.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

1867. Matthew ARNOLD. *Dover Beach*. Levițchi. 37 lines.

Author: Matthew ARNOLD (1822-1888).
Text: *Dover Beach.*
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: a. Write a brief outline of this remarkable writer's literary achievements... (100 words)
b. Find one line which you can identify with today, a century and a half after this poem was written, and try to translate it using a very contemporary Romanian language, devoid of the scent of history. Can the language of a poem be adapted to the language of another age than the moment when it was written? Do you perceive this translator as close or remote in time? Can you lend more contemporary life to the Romanian version of these lines than he did?

Dover Beach.

The sea is calm to-night.
The tide is full, the moon lies fair
Upon the straits; on the French coast the light
Gleams and is gone; the cliffs of England stand;
Glimmering and vast, out in the tranquil bay.
Come to the window, sweet is the night-air!
Only, from the long line of spray
Where the sea meets the moon-blanched land,
Listen! you hear the grating roar
Of pebbles which the waves draw back, and fling,
At their return, up the high strand,
Begin, and cease, and then again begin,
With tremulous cadence slow, and bring
The eternal note of sadness in.

Faleza Doverului.

În seara asta marea-i calmă.
E flux şi luna a-mbrăcat strâmtoarea
În strai bogat; pe țărmul Franței,
Lumina licăreşte şi se stinge;
Faleza Angliei se-nalță clar.
Aprinsă, vastă,-n golful liniştit.
Vin' la fereastră, aerul e blând!
Doar dinspre franjul spumei unde marea
Atinge malul argintat de lună
Se-aude hârşâitul ce îl face
Pietrişul smuls de valuri şi din nou
Zvârlit pe țărm, un veşnic du-te-vino
În ritm încet şi larg ce sugerează
Tristețea nesfârşită-a lumii.

Sophocles long ago
Heard it on the A gaean, and it brought
Into his mind the turbid ebb and flow
Of human misery; we
Find also in the sound a thought,
Hearing it by this distant northern sea.

The Sea of Faith
Was once, too, at the full, and round earth's shore
Lay like the folds of a bright girdle furled.
But now I only hear
Its melancholy, long, withdrawing roar,
Retreating, to the breath
Of the night-wind, down the vast edges drear
And naked shingles of the world.

Ah, love, let us be true
To one another! for the world, which seems
To lie before us like a land of dreams,
So various, so beautiful, so new,
Hath really neither joy, nor love, nor light,
Nor certitude, nor peace, nor help for pain;
And we are here as on a darkling plain
Swept with confused alarms of struggle and flight,
Where ignorant armies clash by night.

Pe țărmul egean, Sofocle —
Sunt mii de ani de-atunci — l-a ascultat
Şi s-a gândit la fluxul şi refluxul
Mizeriei umane; noi
Găsim ecoul cugetării sale
Când ascultăm aceste mări din nord.

Şi Mările Credinței
Erau cândva în flux şi-ntreg uscatul
Îl încingeau cu scumpă cingătoare.
Acum aud
Doar vuietul lor trist ce se retrage
În urletul furtunilor de noapte
Spre marginile-acestui veac.

Iubito, unul altui să ne fim
Tari în credință! Lumea-n fața noastră
Se-ntinde ca un țărm de vis — e nouă,
Frumoasă, felurită; dar, de fapt,
Nu ştie tihnă, dragoste, lumină,
Convingeri, fericire, ajutor
În ceasul suferinței; stăm aici
Ca pe un câmp al soarelui-apune
Surzit de corni şi tobe, unde, noaptea,
Se-ncaieră neştiutoare oşti.

Traducere L. Levițchi.

1872. Lewis CARROLL. *The Walrus and the Carpenter*. Ieronim. 108 lines.

Author: Lewis CARROLL (1832-1898).
Text: *The Walrus and the Carpenter.*
Translator: I. Ieronim.
FrageStellung: What was the Author's main profession? What is he most famous about?

The Walrus and the Carpenter.

The sun was shining on the sea,
Shining with all his might:
He did his very best to make
The billows smooth and bright –
And this was odd, because it was
The middle of the night.

The moon was shining sulkily,
Because she thought the sun
Had got no business to be there
After the day was done –
"It's very rude of him," she said,
"To come and spoil the fun!"

The sea was wet as wet could be,
The sands were dry as dry.
You could not see a cloud, because
No cloud was in the sky:

Morsa şi dulgherul.

Pe mare soarele-n amiază
Cu toată forța strălucea,
El îşi dădea toată silința
Şi valurile netezea.
Era ciudat cum nu se poate
Că se făcuse miez de noapte.

Iar luna lumina ursuză
Gândind, ce cată soarele acum
Doar ziua s-a-ncheiat demult,
Să-şi vadă soarele de drum.
E bădăran, orice s-ar zice,
Petrecerea vrea să ne-o strice.

Şi udă era marea, udă,
Nisipul, ah, uscat de tot,
Chiar niciun nor nu se vedea
Pe boltă sau la orizont.

No birds were flying over head –
There were no birds to fly.

The Walrus and the Carpenter
Were walking close at hand;
They wept like anything to see
Such quantities of sand:
"If this were only cleared away,"
They said, "it would be grand!"

"If seven maids with seven mops
Swept it for half a year,
Do you suppose," the Walrus said,
"That they could get it clear?"
"I doubt it," said the Carpenter,
And shed a bitter tear.

"O Oysters, come and walk with us!"
The Walrus did beseech.
"A pleasant walk, a pleasant talk,
Along the briny beach:
We cannot do with more than four,
To give a hand to each."

The eldest Oyster looked at him.
But never a word he said:
The eldest Oyster winked his eye,
And shook his heavy head –
Meaning to say he did not choose

Priveai zadarnic cerul, era gol,
Nu se-arăta nici pasăre, nici stol.

Iar Morsa şi Dulgherul, ei
Se tot plimbau pe-aproape,
Plângeau în hohote nisip
Şuvoaie de sub pleoape.
„De s-ar mai curăța pe-aci
Salut am zice – şi merci."

„Şapte fete, şapte mopuri
De-ar trece-acum la curățat
Crezi tu că ele",-ntrebă Morsa,
"Ar face-ntr-adevăr curat?"
„Nu cred", zise dulgherul cu o voce tristă
Amar vărsând o lacrimă-n batistă.

„Voi, stridii, veniți la plimbare cu noi!"
Le invită Morsa politicos.
„O plăcută petrecere vă promit
La țărmul mării cel spumos:
Putem lua doar patru cu noi.
Ne ținem de mână doi câte doi."

Baba stridie îl ținti printre gene,
Dar nu scoase niciun cuvânt.
Le făcu, şireată, cu ochiul,
Clătinându-şi creştetul cărunt –
Ea n-a vrut, adică, să părăsească

To leave the oyster-bed.

But four young oysters hurried up,
All eager for the treat:
Their coats were brushed, their faces washed,
Their shoes were clean and neat –
And this was odd, because, you know,
They hadn't any feet.

Four other Oysters followed them,
And yet another four;
And thick and fast they came at last,
And more, and more, and more –
All hopping through the frothy waves,
And scrambling to the shore.

The Walrus and the Carpenter
Walked on a mile or so,
And then they rested on a rock
Conveniently low:
And all the little Oysters stood
And waited in a row.

"The time has come," the Walrus said,
"To talk of many things:
Of shoes – and ships – and sealing-wax –
Of cabbages – and kings –
And why the sea is boiling hot –
And whether pigs have wings."

Cetatea stridiilor împărătească.

Dar patru mici stridii s-au şi repezit
Să profite de acest prilej:
Haine periate, fețe spălate,
Pantofii dați cu negru şi bej –
Curios, te-ntrebi pantofi cum purtau
Când picioare defel nu aveau.

Le-au urmat încă patru stridii
Şi iute alte patru după ele,
Se rostogoleau rând pe rând
În valuri mari şi vălurele,
Prin spume năvăleau mii şi sute
Grămezi la mal, pe nisipuri ude.

Iar Morsa noastră cu dulgherul
Au mers ce-au mers pe lângă apă,
Într-un târziu şezură pe un bolovan,
O piatră nu prea mică, să-i încapă:
Iar stridioarele s-au înşirat
Pe lângă ei, la aşteptat.

„De-acum e timpul“, zise Morsa,
„De lucruri multe ca să discutăm:
Pantofi, vapoare, ceară de peceți,
Sau verze – şi de regi să întrebăm,
Şi despre mare, de ce fierbe oare?
Sau are porcul aripi, ca să zboare?“

"But wait a bit," the Oysters cried,
"Before we have our chat;
For some of us are out of breath,
And all of us are fat!"
"No hurry!" said the Carpenter.
They thanked him much for that.

"A loaf of bread," the Walrus said,
"Is what we chiefly need:
Pepper and vinegar besides
Are very good indeed –
Now if you're ready Oysters dear,
We can begin to feed."

"But not on us!" the Oysters cried,
Turning a little blue,
"After such kindness, that would be
A dismal thing to do!"
"The night is fine," the Walrus said
"Do you admire the view?

"It was so kind of you to come!
And you are very nice!"
The Carpenter said nothing but
"Cut us another slice:
I wish you were not quite so deaf –
I've had to ask you twice!"

"It seems a shame," the Walrus said,

„Mai aşteptaţi puţin", ţipară stridiile,
„Până să-ncepem adunarea
Fiindcă, uite, suntem grase toate,
Iar unele ne-am şi pierdut suflarea!"
Atunci zise dulgherul: „Nu e grabă!"
Și ele-au apreciat că este om de treabă.

„Ne trebuie o pâine", vorbi şi Morsa,
„Altfel nu mai e nevoie de nimic:
Puţin piper şi oţet alături
Să adăugăm câte-un pic –
Dragi stridii, de nu e cu supărare
Putem să trecem la mâncare."

„Dar nu să ne mâncaţi pe noi!", strigară ele
Făcându-se la faţă cam albastre.
„După atâta curte şi drăgălăşenii
N-ar fi frumos, la rangurile noastre!"
Morsa grăi: „Superbă noapte, nu-i aşa?
Cred că aveţi ce admira.

Frumos din partea voastră să veniţi!
Și fiecare, vai, atâta de drăguţă".
Dulgherul nu zise nimic, ci doar:
„Taie-o felie, dom'le, mai lunguţă:
De n-ai fi surd, ar fi cu mult mai bine –
N-ar mai trebui să strig aşa la tine!"

Dar Morsa răbufni, „E ruşinos,

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

"To play them such a trick,
After we’ve brought them out so far,
And made them trot so quick!"
The Carpenter said nothing but
"The butter’s spread too thick!"

"I weep for you," the Walrus said.
"I deeply sympathize."
With sobs and tears he sorted out
Those of the largest size.
Holding his pocket handkerchief
Before his streaming eyes.

"O Oysters," said the Carpenter.
"You’ve had a pleasant run!
Shall we be trotting home again?"
But answer came there none –
And that was scarcely odd, because
They’d eaten every one.’

Noi să ne batem joc în aşa hal,
Acuma zici că bal să fie, dacă-i bal!“
Rosti dulgherul rar şi tacticos:
„Untul e-ntins cu mult prea gros!“

„Eu plâng, plâng pentru voi“, mai spuse Morsa:
„Am o profundă compasiune“.
Şi suspinând începe să le-aleagă
Pe cele ample ca dimensiune,
Ținând la față o batistă mare
În care aduna lacrimi amare.

„Voi stridii, stridii“, observă dulgherul,
“Ați străbătut un drum de vis!
De-acum ne vom întoarce-acasă?”
Dar nu s-a mai auzit nici „pis“;
Aşa se spune că a fost – tot ce se poate!
De vreme ce ei le-au mâncat pe toate!

Taraducere I. Ieronim.

ro1876. EMINESCU. *Lacul*. Cuclin. 20 lines.

Author: Mihai EMINESCU (1850-1889).
Text: *Lacul.*
Translator: D. Cuclin.
FrageStellung: Enumerate and discuss a few of Eminescu's **distinct areas of interest** as emerging clearly from his Manuscripts. (100 words)

Lacul.

Lacul codrilor albastru
Nuferi galbeni îl încarcă;
Tresărind în cercuri albe
El cutremură o barcă.

Şi eu trec de-a lung de maluri,
Parc-ascult şi parc-aştept
Ea din trestii să răsară
Şi să-mi cadă lin pe piept;

Să sărim în luntrea mică,
Îngânați de glas de ape,
Şi să scap din mână cârma,
Şi lopețile să-mi scape;

Să plutim cuprinşi de farmec

The Lake.

Water lilies load all over
The blue lake amid the woods,
That imparts, while in white circles
Startling, to a boat its moods.

And along the strands I'm passing
Listening, waiting, in unrest,
That she from the reeds may issue
And fall, gently, on my breast;

That we may jump in the little
Boat, while water's voices whelm
All our feelings; that enchanted
I may drop my oars and helm;

That all charmed we may be floating

Sub lumina blândei lune –
Vântu-n trestii lin foşnească,
Unduioasa apă sune!

Dar nu vine... Singuratic
În zadar suspin şi sufăr
Lângă lacul cel albastru
Încărcat cu flori de nufăr.

While moon's kindly light surrounds
Us, winds cause the reeds to rustle
And the waving water sounds.

But she does not come; abandoned,
Vainly I endure and sigh
Lonely, as the water lilies
On the blue lake ever lie.

Traducere D. Cuclin.

1877a. HOPKINS. *Pied Beauty*. Dima. 11 lines.

Author: Gerard Manley HOPKINS (1844-1889).
Text: *Pied Beauty*.
Translator: S.G. Dima.
FrageStellung:

Pied Beauty.

Glory be to God for dappled things—
For skies of couple-colour as a brinded cow;
For rose-moles all in stipple upon trout that swim;
Fresh-firecoal chestnut-falls; finches' wings;
Landscape plotted and pieced—fold, fallow, and plough;
And áll trades, their gear and tackle and trim.

All things counter, original, spáre, strange;
Whatever is fickle, frecklèd (who knows how?)
With swíft, slów; sweet, sóur; adázzle, dím;
He fathers-forth whose beauty is pást change:
Práise hím.

Multicolora frumusețe.

Slavă Divinului pentru policromie şi hora de culori viteze –
pentru efervescența hâtră a unor ceruri cu dungi şi pete, ca vacile bălțate;
pentru spuzeala roz ce-o poartă-n glorie păstrăvii pe spate;
pentru cascada reavănă-a castanelor strălucitoare; şi pentru aripi de cinteze;
pentru peisajul parcelat şi împărțit – în stână, țelină şi-ogoare-arate
harnic; şi pentru-atâtea meşteşuguri, scripeți, tipícuri etalate,

pentru belşugul de lucruri opuse, abundente, originale ori bizare;
pentru orice e capricios şi pistruiat; mieros ori acru; cu fața smolită ori învăpăiată;
pe toate le aduce în lumină Acela a cărui frumusețe-i dincólo de schimbare:
doar măiestria-I se cuvine lăudată.

Traducere S.G. Dima.

1877b. HOPKINS. *God's Grandeur.* Tartler # Dima. 14 lines.

Author: Gerard Manley HOPKINS (1844-1889).
Text: *God's Grandeur.*
Translator: G. Tartler # Dima.
FrageStellung: Give an outline of the Poet's life and occupations. When exactly did he first become known as a writer of poetry? (100 words)

God's Grandeur.

The world is charged with the grandeur of God.
It will flame out, like shining from shook foil;
It gathers to a greatness, like the ooze of oil
Crushed. Why do men then now not reck his rod?
Generations have trod, have trod, have trod;
And all is seared with trade; bleared, smeared with toil;
And wears man's smudge and shares man's smell: the soil
Is bare now, nor can foot feel, being shod.

And for all this, nature is never spent;
There lives the dearest freshness deep down things;
And though the last lights off the black West went
Oh, morning, at the brown brink eastward, springs—
Because the Holy Ghost over the bent
World broods with warm breast and with ah! bright wings.

Măreția lui Dumnezeu.

Lumea e încărcată cu măreția lui Dumnezeu.
Va arde cu flamă, ca folia care-n strălucire se zbate.
Se adună în măreție, ca semințele pentru ulei sfărâmate.
De ce oamenii maiul i-l recunosc aşa greu?
Generații întregi zdrobiră, zdrobiră, zdrobiră mereu;
Totul ars de negoț, mânjit de trudă, spurcat e;
Poartă petele omului, mirosul cu el îl împarte:
Ogorul e sterp, nici tălpi nu-l simt, încălțate.

Şi cu toate acestea, natura rămâne necheltuită;
Prospețime de preț adânc în lucruri transpare;
Ultimul licăr din negrul apus mai palpită
Trecând, răsărind în zorii cu margini deschise-n culoare,
Pentru că Sfântul Duh peste lumea-ndoită
Clocește cu pieptul cald şi ah! aripi strălucitoare.

Traducere G. Tartler.

God's Grandeur.

The world is charged with the grandeur of God.
It will flame out, like shining from shook foil;
It gathers to a greatness, like the ooze of oil
Crushed. Why do men then now not reck his rod?
Generations have trod, have trod, have trod;
And all is seared with trade; bleared, smeared with toil;
And wears man's smudge and shares man's smell: the soil
Is bare now, nor can foot feel, being shod.

And for all this, nature is never spent;
There lives the dearest freshness deep down things;
And though the last lights off the black West went
Oh, morning, at the brown brink eastward, springs—
Because the Holy Ghost over the bent
World broods with warm breast and with ah! bright wings.

Splendoarea divină.

Musteşte magic lumea de dumnezeire, noian
splendid, aprins cu flacără, leit zvâcnirea de văpaie
a unei foițe de aur mângâiate. Se-adună în şuvoaie,
asemeni clisei din teasc. De ce uităm de sceptru-i suveran?

Potop de generații tot merg fără oprire, tot merg, an după an.
Încât e totul ars de paşi, pârlit de trudă şi bătaie,
a oameni adiind, pătat de omeneşti noroaie,
iar solul golaş nu poate simți, prin încălțări, piciorul diafan.

Însă, cu toate-acestea, belşugul firii nu s-a irosit de fel.
Există şi acum, afund în lucruri, prețiosul frupt.
Şi, chiar de-i beznă în Apus, căci toate luminile-au fugit din el,
o, dimineața irumpe negreşit pe însoritul țărm răsăritean, abrupt.

Căci Duhul Sfânt proteguieşte omenirea îndoită ca-n cerc de-oțel,
cu albul aripilor şi o nutreşte cu lapte cald, îndată supt.

Traducere S.G. Dima.

1877c. HOPKINS. *The Windhover*. Dima. 14 lines.

Author: Gerard Manley HOPKINS (1844-1889).
Text: *The Windhover.*
Translator: S.G. Dima.
FrageStellung: Can alliterations, assonaces be approximated in translation? Should the translator aim for that or for the meaning alone?

The Windhover:
To Christ our Lord.

I caught this morning morning's minion, king –
dom of daylight's dauphin, dapple-dawn-drawn Falcon, in his riding
Of the rolling level underneath him steady air, and striding
High there, how he rung upon the rein of a wimpling wing
In his ecstasy! then off, off forth on swing,
As a skate's heel sweeps smooth on a bow-bend: the hurl and gliding
Rebuffed the big wind. My heart in hiding
Stirred for a bird, – the achieve of, the mastery of the thing!

Brute beauty and valour and act, oh, air, pride, plume, here
Buckle!AND the fire that breaks from thee then, a billion
Times told lovelier, more dangerous, O my chevalier!

Şoimul:
Domnului nostru Iisus Hristos.

Cum l-am zărit în zori pe servul dimineții, o tânără alteță-a re-
gatului diurn, şoimul stârnit încoace de zori pestriți, călare
pe aerul vârtos, acerb rostogolit sub el; răpit apoi într-o planare
acolo-n înălțime, cum mai suna din hățul unei aripi şfichiuitoare,
dedat extazului! după care-o lua spre dreapta-n legănare,
precum călcâiul patinând înaintează lin, pe-un arc: elan şi lunecare
ce-ngenunchează vânt năprasnic. Inima mea-n ascunzătoare,
stârnită de-o pasăre, de-un ce magnific, care seamăn n-are!

O, farmec brut, curaj şi faptă, văzduh, mândrie, pană – aici
înmănuncheate!
Iar focul ce țâşneşte-apoi din tine, de un milion
de ori e spus mai tandru, mai primejdios, o, cavaler şi frate!

No wonder of it: shéer plód makes plough down sillion
Shine, and blue-bleak embers, ah my dear,
Fall, gall themselves, and gash gold-vermilion.

Nu-i de mirare: luceşte tăişul plugului numai prin chinul trudnic, monoton,
iar rămăşițe de tăciuni, spre vinețiu fanate,
o, dragul meu, căzând, dau la iveală-adânci scântei de auriu şi roşu vermillon.

Traducere S.G. Dima.

1878. William COWPER. *The Diverting History of John Gilpin*. Levițchi. 252 lines.

Author: William COWPER (1731-1800).
Text: *The Diverting History of John Gilpin.*
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: Comment on the metre of this poem. (50 words)

The Diverting History of John Gilpin.

John Gilpin was a citizen
Of credit and renown,
A train-band captain eke was he,
Of famous London town.

John Gilpin's spouse said to her dear,
"Though wedded we have been
These twice ten tedious years, yet we
No holiday have seen.

"To-morrow is our wedding-day,
And we will then repair
Unto the 'Bell' at Edmonton,
All in a chaise and pair.

"My sister, and my sister's child,
Myself, and children three,
Will fill the chaise; so you must ride

Năstruşnica istorie a lui John Gilpin.

Era John Gilpin de ispravă
Al Londrei cetățean
Şi cunoscut în Cheapside, başca
De poteri căpitan.

„Bărbate", spuse soața, „uite,
Sunt douăzeci de veri
De când ne-am luat; şi nu m-ai dus,
De-atuncea, nicăieri.

Cum mâine-i ziua nunții noastre,
Ce-ar fi să mergem toți
La Edmonton într-o caleaşcă –
Doi cai şi patru roți?

Eu, sora mea şi fiul dânsei,
Copiii-trei; încap
Atâția-ntr-o trăsură – tu,

On horseback after we."

He soon replied, "I do admire
Of womankind but one,
And you are she, my dearest dear,
Therefore it shall be done.

"I am a linendraper bold,
As all the world doth know,
And my good friend the calender
Will lend his horse to go."

Quoth Mrs. Gilpin, "That's well said;
And for that wine is dear,
We will be furnished with our own,
Which is both bright and clear."

John Gilpin kissed his loving wife.
O'erjoyed was he to find.
That though on pleasure she was bent,
She had a frugal mind.

The morning came, the chaise was brought,
But yet was not allowed
To drive up to the door, lest all
Should say that she was proud.

So three doors off the chaise was stayed,
Where they did all get in;
Six precious souls, and all agog

Pe cal, teleap-teleap."

John Gilpin spuse: „'Ntre femei
Doar una-i mai presus
Şi-aceea, pot să jur, eşti tu.
Va fi precum ai spus.

Că sunt un postăvar cinstit
O ştie tot cvartalul;
De-l rog pe croitor, îndată
Îmi împrumută calul."

„Prea bine", zise doamna Gilpin.
„Cum vinul s-a scumpit,
Mă socotesc să luăm de-al nostru,
Că-i ros şi limpezit."

Îşi sărută John scumpa soaţă,
Prea mulţumit, bag seamă,
Că doamna lui, petrecăreaţă,
E-atât de econoamă.

În zori, caleaşca fu adusă
Dar nu chiar la intrare,
Să nu se spună cum că doamna
Trage spre lumea mare.

Deci, şase suflete iubite
La trei uşi mai departe
Urcând, se lepădară-n voia

To dash through thick and thin.

Smack went the whip, round went the wheels,
Were never folks so glad!
The stones did rattle underneath,
As if Cheapside were mad.

John Gilpin at his horse's side
Seized fast the flowing mane,
And up he got, in haste to ride,
But soon came down again;

For saddletree scarce reached had he,
His journey to begin,
When, turning round his head, he saw
Three customers come in.

So down he came; for loss of time,
Although it grieved him sore,
Yet loss of pence, full well he knew,
Would trouble him much more.

'Twas long before the customers
Were suited to their mind,
When Betty screaming came downstairs,
"The wine is left behind!"

"Good lack!" quoth he, "yet bring it me,
My leathern belt likewise,

Atotputinței soarte.

Plesni biciuşca, patru roți
Porniră să se-ntoarcă,
Scrâşni pietrişul – Cheapside tot
Înnebunise parcă.

De coama calului John Gilpin
Se apucă vânjos,
Se aruncă în şea şi-ndată
Se pomeni pe jos.

Urcă apoi pe scara şelei,
Dar când să strige „dii!"
Întoarce capul şi văzu
Că-i vin trei muşterii.

Descălecă; întârzierea
Îl supăra câtva;
Dar pierderea de bani, vezi bine
În cumpănă trăgea.

Pân' să-şi aleagă cei trei marfa
Nu a trecut puțin,
Când Betty cobori, strigând:
„Vaaai! Au uitat de vin!"

„Hait", zise el, „Adă-l încoace,
Şi adă-mi şi o curea –

In which I bear my trusty sword
When I do exercise."

Now Mistress Gilpin (careful soul!)
Had two stone bottles found,
To hold the liquor that she loved,
And keep it safe and sound.

Each bottle had a curling ear,
Through which the belt he drew,
And hung a bottle on each side,
To make his balance true.

Then over all, that he might be
Equipped from top to toe,
His long red cloak, well brushed and neat,
He manfully did throw.

Now see him mounted once again
Upon his nimble steed,
Full slowly pacing o'er the stones,
With caution and good heed.

But finding soon a smoother road
Beneath his well-shod feet,
The snorting beast began to trot,
Which galled him in his seat.

"So, fair and softly!" John he cried,
But John he cried in vain;

Pe cea în care-mi pun eu spada
Ca să mă-ncerc cu ea."

(Ştiţi, grijulia doamnă Gilpin
În două mari ulcioare
Pusese, pentru zile negre,
Plăcuta ei licoare).

Cureaua John şi-o petrecu
Prin cele două toarte
Şi-ncins, de cumpăt păsător,
Le puse-n câte-o parte.

Apoi, spre-a fi el dichisit
Din creştet până jos,
'Şi luă manta roşie, periată
Cu grijă şi prisos.

Deci, iată-l cocoţat din nou
Pe propriul său cal,
Purces la pas printre pietroaie
La vale şi la deal.

Nou potcovitul dobitoc
Scăpând de drumul slut,
Porni la trap şi John simţi
Că-l arde la şezut.

Strigă John: „Murgule, domol!"
Dar John striga-n zadar;

That trot became a gallop soon,
In spite of curb and rein.

So stooping down, as needs he must
Who cannot sit upright,
He grasped the mane with both his hands,
And eke with all his might.

His horse, who never in that sort
Had handled been before,
What thing upon his back had got,
Did wonder more and more.

Away went Gilpin, neck or nought,
Away went hat and wig;
He little dreamt, when he set out,
Of running such a rig.

The wind did blow, the cloak did fly
Like streamer long and gay,
Till, loop and button failing both.
At last it flew away.

Then might all people well discern
The bottles he had slung;
A bottle swinging at each side,
As hath been said or sung.

The dogs did bark, the children screamed,

Şi trapul se făcu galop
Căci frâul n-avea har.

Plecându-se, cum șade bine
Când să stai drept ți-e teamă,
Cu mâinile-amândouă John
Se apucă de coamă.

Şi cum nu mai umblase nimeni
Într-acest fel cu dânsul,
Vrea calul sarcina să-şi afle
Tot mai cu dinadinsul.

Zbura! zbură şi pălăria,
Zbură şi cea perucă.
John nu ştiuse-acestea când
Prinsese dor de ducă.

În vânt, mantaua flutura
Ca steagul nentrerupt
Până ce bumbii, câţi erau,
Din cheotori s-au rupt;

Şi a putut vedea tot natul
Ulcioarele-atârnând
Lui John de-a dreapta şi de-a stânga,
Cum spus-am de curând.

Dulăii hămăiau, copiii

Up flew the windows all;
And every soul cried out, "Well done!"
As loud as he could bawl.

Away went Gilpin–who but he?
His fame soon spread around;
"He carries weight! he rides a race!
'Tis for a thousand pound!"

And still as fast as he drew near,
'Twas wonderful to view
How in a trice the turnpike-men
Their gates wide open threw.

And now, as he went bowing down
His reeking head full low,
The bottles twain behind his back
Were shattered at a blow.

Down ran the wine into the road,
Most piteous to be seen,
Which made the horse's flanks to smoke,
As they had basted been.

But still he seemed to carry weight.
With leathern girdle braced;
For all might see the bottle-necks
Still dangling at his waist.

Thus all through merry Islington

Zbierau, după putință,
Şi, din ferestre, mulți răcneau:
„Să-ți fie de priință!"

Zbura, dar, Gilpin – cine altul?
Şi-i merse-ndată buhul:
„Este jocheu! Pe mii de lire
Şi-a zălogit el duhul!"

Şi cum venea, nu-i de mirare
Că, încă de departe,
Străjerii de la barieră
Au dat poarta-ntr-o parte.

Şi cum zbura, cu capul abur
Şi pântecul chircit,
Ulcioarele,-ajungând în spate
S-au spart şi s-au ciobit.

S-a scurs vinațul tot pe drum
– O, ceas grozav şi crunt! –
Şi calul fumega de parcă
Plutea pe pliță-n unt.

Dar, cu cureaua-ncins, John Gilpin
Avea samar, fiindcă
Mai atârnau de la ulcioare
Ce gâturi erau încă.

Prin Islington cu-asemeni şotii

These gambols he did play,
Until he came unto the Wash
Of Edmonton so gay;

And there he threw the wash about
On both sides of the way,
Just like unto a trundling mop,
Or a wild goose at play.

At Edmonton his loving wife
From the balcony spied
Her tender husband, wondering much
To see how he did ride.

"Stop, stop, John Gilpin!–Here's the house!"
They all at once did cry;
"The dinner waits, and we are tired;"
Said Gilpin–"So am I!"

But yet his horse was not a whit
Inclined to tarry there;
For why?–his owner had a house
Full ten miles off, at Ware.

So like an arrow swift he flew,
Shot by an archer strong;
So did he fly–which brings me to
The middle of my song.

Trecu fără să-i pese
Şi-n Edmonton, prin locul unde
Spălau spălătorese.

Acolo-n rufe dete iama
Năprasnic și de-odată,
Ca măturoiul furios
Sau gâsca mâniată.

La Edmonton, iubita-i soață
Văzu de pe balcon
Şi mult se minună văzând
Cum călăreşte John.

„Opreşte, John! Aceasta-i casa!"
Strigau toți cu dârzie –
„E gata masa – ne e foame!"
Răspunse John: „Şi mie!"

Dar calul nu se îmbia
Să zăboveasc-acolo –
Stăpânul lui avea o casă
Opt mile mai încolo –

Spre Ware zbura, deci, ca săgeata
Ce-o trage-un braț cumplit –
Şi cu acestea, jumătate
De cântec am sfârşit.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Away went Gilpin, out of breath,
And sore against his will,
Till at his friend the calender's
His horse at last stood still.

The calender, amazed to see
His neighbour in such trim,
Laid down his pipe, flew to the gate.
And thus accosted him:

"What news? what news? your tidings tell;
Tell me you must and shall–
Say why bareheaded you are come,
Or why you come at all?"

Now Gilpin had a pleasant wit,
And loved a timely joke;
And thus unto the calender
In merry guise he spoke:

"I came because your horse would come;
And, if I well forebode,
My hat and wig will soon be here,
They are upon the road."

The calender, right glad to find
His friend in merry pin,
Returned him not a single word,
But to the house went in;

Zbură şi John, cu scârbă multă
Și-osârdie puțină,
Până ce calul poposi
La casa cu pricina.

Uimit de-acestea, croitorul
Uită de-aprinsa-i pipă
Fugi spre poartă într-un suflet
Şi-l întrebă cu pripă:

„Ce s-a-ntâmplat? Doresc să aflu
Întregul adevăr!
În capul gol? De ce-ai venit?
Spune-mi de-a fir a păr!"

Era John Gilpin om de duh
Şi-i cam ardea de glume;
Deci, croitorului, şăgalnic,
Aşa-i vorbi anume:

„De ce-am venit? Întreabă-ți calul!
Eu – pot atât prezice:
Că pălăria şi peruca
Vor fi curând aice!"

Iar croitorul, bucuros
Că John e-n toane bune,
Se duse-n casă-n graba mare
O vorbă far-a spune;

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Whence straight he came with hat and wig,
A wig that flowed behind,
A hat not much the worse for wear,
Each comely in its kind.

He held them up, and in his turn
Thus showed his ready wit:
“My head is twice as big as yours,
They therefore needs must fit.”

“But let me scrape the dirt away,
That hangs upon your face;
And stop and eat, for well you may
Be in a hungry case.”

Said John, “It is my wedding-day,
And all the world would stare
If wife should dine at Edmonton,
And I should dine at Ware.”

So turning to his horse, he said
“I am in haste to dine;
‘Twas for your pleasure you came here,
You shall go back for mine.”

Ah! luckless speech, and bootless boast!
For which he paid full dear;
For while he spake, a braying ass
Did sing most loud and clear;

De-aici i-aduse o perucă
Nu tocmai de temei
Şi-o pălărie – fiecare
Urâtă-n felul ei.

I le-arătă şi şugui
La rându-i: „Am un cap
Ca-al tău de două ori mai mare –
Eu zic că te încap.

Dar mai intâi dă-mi voie fața
Să-ți şterg de murdărie
Şi... să mănânci ceva, căci foame
S-ar cam putea să-ți fie.”

Dar John: „E ziua mea de nuntă.
Ce-ar zice toți de asta:
Eu să prânzesc aici, în Ware,
Şi-n Edmonton nevasta?”

Se-ntoarse-apoi spre cal şi-i spuse:
„De foame, zău, sunt stors!
Plăcerea ți-ai făcut venind,
Fă-mi-o pe-a mea l-a-ntors!”

O, vorbe grele, pentru care
Avea John să plătească!
Pe când vorbea, trase-un măgar
Cântare măgărească;

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Whereat his horse did snort, as he
          Had heard a lion roar,
And galloped off with all his might,
          As he had done before.

Away went Gilpin, and away
          Went Gilpin's hat and wig;
He lost them sooner than at first,
          For why? – they were too big.

Now Mistress Gilpin, when she saw
          Her husband posting down
Into the country far away,
          She pulled out half-a-crown;

And thus unto the youth she said
          That drove them to the "Bell,"
"This shall be yours when you bring back
          My husband safe and well."

The youth did ride, and soon did meet
          John coming back amain;
Whom in a trice he tried to stop,
          By catching at his rein.

But not performing what he meant,
          And gladly would have done,
The frighted steed he frighted more,
          And made him faster run.

Şi calul sforăi, de parcă
          Un leu ar fi răcnit
Şi iar o luă-n galop, precum
          Era obişnuit.

Zbura! Zbură şi pălăria,
          Zbură şi cea perucă;
Fiind mai mari, se pricepură
          Mai iute să se ducă.

Când doamna Gilpin îl văzu
          Gonind pe-a zării geană
Umblă la teşcherea şi scoase
          Dintr-însa o coroană

Şi vizitiului de grabă
          Îi răspică aşa:
„Dacă-mi aduci bărbatul viu
          Şi teafăr – e a ta."

Săltând de sârg acesta-n şea,
          Pe John îl întâlni
Şi apucând de frâu, cercă
          Din cale a-l opri;

Dar ne-mplinind el ce-ar fi vrut,
          Alesul dintre cai
Se spăimântă şi socoti
          Să fugă mai dihai.

Away went Gilpin, and away
Went postboy at his heels,
The postboy's horse right glad to miss
The lumbering of the wheels.

Six gentlemen upon the road,
Thus seeing Gilpin fly,
With postboy scampering in the rear.
They raised the hue and cry.

"Stop thief! stop thief! a highwayman!'"
Not one of them was mute;
And all and each that passed that way
Did join in the pursuit.

And now the turnpike-gates again
Flew open in short space;
The toll-man thinking, as before,
That Gilpin rode a race.

And so he did, and won it too,
For he got first to town;
Nor stopped till where he had got up,
He did again get down.

Now let us sing, Long live the King,
And Gilpin, long live he;
And when he next doth ride abroad.
May I be there to see.

Zbura şi John şi vizitiul,
Iar calul de la spate
Se bucura că nu aude
Huruituri de roate.

În drum, cinci gentlemeni văzând
Cum fuge John călare
Şi-l urmăreşte celălalt,
Strigară-n gura mare:

„Opriți tâlharul! Puneți mâna!"
Mut nu era niciunul;
Şi muți n-au fost nici alții care
Pe-acolo-şi aveau drumul.

A barierei poartă grea
S-a dat iar la o parte,
Crezând străjerii iar de John
La curse că ia parte.

Şi-a câştigat, căci el dintâiul
A Londrei mândre case
Le-a-ntâmpinat şi-a coborât
Chiar unde-ncălecase.

Trăiască regele – şi Gilpin,
Le deie Domnul viață!
Iar John, de-o să mai urce-n şea,
Să fim şi noi de față!
Traducere L. Levițchi

ro1878. EMINESCU. *Singurătate*. Grimm # Popescu. 40 lines.

Author: Mihai EMINESCU (1850-1889). Text: *Singurătate.* Translator: P. Grimm # C.M. Popescu. FrageStellung: Wht exactly is the Noica – Eminescu connection? (100 words)

Singurătate.

Cu perdelele lăsate,
Şed la masa mea de brad,
Focul pâlpâie în sobă,
Iară eu pe gânduri cad.

Stoluri, stoluri trec prin minte
Dulci iluzii. Amintiri
Ţârâiesc încet ca greieri
Printre negre, vechi zidiri,

Sau cad grele, mângâioase
Şi se sfarmă-n suflet trist,
Cum în picuri cade ceara
La picioarele lui Crist.

În odaie prin unghere

Solitude.

Near my simple fir-wood table
With the curtains drawn I sit,
In the grate the fire is flick'ring,
Musingly I look at it.

And like swallows sweet illusions
Come in flights and wander all;
Dear remembrances seem crickets
Chirping in a ruined wall,

Or caressing come and sadly,
Heavy in the soul they stop,
Like the wax from candles falling
Near Christ's icon, drop by drop.

In my room in every corner

S-a țesut păinjeniș
Și prin cărțile în vravuri
Umblă șoarecii furiș.

În această dulce pace
Îmi ridic privirea-n pod
Și ascult cum învelișul
De la cărți ei mi le rod.

Ah! de câte ori voit-am
Ca să spânzur lira-n cui
Și un capăt poeziei
Și pustiului să pui;

Dar atuncea greieri, șoareci,
Cu ușor-măruntul mers,
Readuc melancolia-mi,
Iară ea se face vers.

Câteodată... prea arare...
A târziu când arde lampa,
Inima din loc îmi sare
Când aud că sună cleampa...

Este Ea. Deșarta casă
Dintr-odată-mi pare plină,
În privazul negru-al vieții-mi
E-o icoană de lumină.

Și mi-i ciudă cum de vremea

Spiders have their cobwebs spun,
And among the piled books hiding
Furtively the mice now run.

In this peace mine eye distracted
Upward to the ceiling looks,
And I listen as they slowly
Gnaw the covers of my books.

Oft I thought, the lyre forsaking,
To depart and change my mood,
And to leave off writing verses
In this wasting solitude.

But then mice with tripping noises,
Chirping crickets bring and nurse
My old thoughts, my melancholy,
And this soon becomes a verse.

Sometimes while the lamp is burning
Late, Fm dreaming without sleep,
When I hear the door-latch clicking,
Suddenly my heart will leap.

It is SHE. The house so empty,
Now at once is full of light,
In my life’s black frame appearing
She, an icon shining bright.

And I cannot now but wonder

Să mai treacă se îndură,
Când eu stau şoptind cu draga
Mână-n mână, gură-n gură.

Why old Time will never rest,
While I'm with my love here whisp'ring
Hand in hand and breast to breast.

Traducere P. Grimm.

Singurătate.

Cu perdelele lăsate,
Şed la masa mea de brad,
Focul pâlpâie în sobă,
Iară eu pe gânduri cad.

Stoluri, stoluri trec prin minte
Dulci iluzii. Amintiri
Țârâiesc încet ca greieri
Printre negre, vechi zidiri,

Sau cad grele, mângâioase
Şi se sfarmă-n suflet trist,
Cum în picuri cade ceara
La picioarele lui Crist.

În odaie prin unghere
S-a țesut păinjeniş
Şi prin cărțile în vravuri
Umblă şoarecii furiş.

În această dulce pace
Îmi ridic privirea-n pod
Şi ascult cum învelişul
De la cărți ei mi le rod.

Ah! de câte ori voit-am
Ca să spânzur lira-n cui

Solitude.

With the curtains drawn together,
At my table of rough wood,
And the firelight flickering softly,
Do I fall to thoughtful mood.

Flocks and flocks of sweet illusions,
Memories the mind recalls,
And they softly creep like crickets
Through time's grey and crumbled walls;

Or they drop with gentle patter
On the pavement of the soul,
As does wax before God's altar
From the sacred candles roll.

About the room in every corner
Silver webs the spiders sew,
While among the dusty bookshelves
Furtive mice soft come and go.

And I gaze towards the ceiling
That so many times I saw,
And listen how the bindings
With their tiny teeth they gnaw.

O, how often have I wanted
My worn lyre aside to lay;

Şi un capăt poeziei
Şi pustiului să pui;

Dar atuncea greieri, şoareci,
Cu uşor-măruntul mers,
Readuc melancolia-mi,
Iară ea se face vers.

Câteodată... prea arare...
A târziu când arde lampa,
Inima din loc îmi sare
Când aud că sună cleampa...

Este Ea. Deşarta casă
Dintr-odată-mi pare plină,
În privazul negru-al vieții-mi
E-o icoană de lumină.

Şi mi-i ciudă cum de vremea
Să mai treacă se îndură,
Când eu stau şoptind cu draga
Mână-n mână, gură-n gură.

From poetry and solitude
At last my thoughts to turn away.
But again the mice, the crickets,
With their small and rustling tread,
Awake in me familiar longings
And with poetry fill my head.

Once in a while, alas too rarely,
When my lamp is burning late,
Suddenly my heart beats wildly
For I hear the latch-bar grate.

It is *She*. My dusky chamber
In a moment seems to glow;
As if an icon's holy luster
Did o'er life's threshold flow.

And I know not how the moments
Have the heart away to sneak,
While we whisper low our loving,
Hand in hand, and cheek to cheek.

Traducere C. M. Popescu.

1879?a. HOPKINS. *As Kingfishers Catch Fire*. Dima. 14 lines.

Author: Gerard Manley HOPKINS (1844-1889).
Text: *As Kingfishers Catch Fire.*
Translator: S.G. Dima.
FrageStellung:

As Kingfishers Catch Fire.

As kingfishers catch fire, dragonflies draw flame;
As tumbled over rim in roundy wells
Stones ring; like each tucked string tells, each hung bell's
Bow swung finds tongue to fling out broad its name;
Each mortal thing does one thing and the same:
Deals out that being indoors each one dwells;
Selves — goes itself; *myself* it speaks and spells,
Crying *Whát I dó is me: for that I came.*

I say móre: the just man justices;
Keeps grace: thát keeps all his goings graces;
Acts in God's eye what in God's eye he is —
Chríst — for Christ plays in ten thousand places,
Lovely in limbs, and lovely in eyes not his
To the Father through the features of men's faces.

Aşa cum pescăruşii iau foc.

Aşa cum pescăruşii iau foc, tot astfel şi libelulele se-aprind
şi cum, de pietre rostogolite peste ghizduri, sună fântâna cea rotundă,
ciupite, strunele vorbesc, iar fiecare arcuită undă
de clopot aflã-o limbă, să-şi zvârle numele făţiş, cu jind.
Creaturile, cu unul şi acelaşi lucru ocupate fiind,
despică de fapt unicitatea fiinţei ce-o adăpostesc profundă;
cu un perpetuu eu însumi locvace, fascinant, oricare se confundă.
El ţipă: *Pentru-a mă făuri pe mine doar mă vezi viind*.

Dar eu spun altfel: cel drept iradiază un spirit justiţiar,
păstrează harul şi astfel îl dăruie faptelor lui toate,
devine în ochii lui Dumnezeu ceea ce este pentru El – chiar
un Hristos, deoarece Hristos apare-n joacă în locuri depărtate,
desăvârşit în fiinţă, desfătător pentru privire, dar
nu a lui ci-a Tatălui, prin chipuri în eternă varietate.

Traducere S.G. Dima.

1879b. HOPKINS. *Morning, Midday, and Evening Sacrifice.* Dima. 21 lines.

Author: Gerard Manley HOPKINS (1844-1889).
Text: *Morning, Midday, and Evening Sacrifice.*
Translator: S.G. Dima.
FrageStellung:

Morning, Midday, and Evening Sacrifice.

The dappled die-away
Cheek and wimpled lip,
The gold-wisp, the airy-grey
Eye, all in fellowship—
This, all this beauty blooming,
This, all this freshness fuming,
Give God while worth consuming.

Both thought and thew now bolder
And told by Nature: Tower;
Head, heart, hand, heel, and shoulder
That beat and breathe in power—
This pride of prime's enjoyment
Take as for tool, not toy meant
And hold at Christ's employment.

Jertfa din zori, de la amiază şi din faptul serii.

Foc vesel de pistrui, galeş obraz,
buzele-n freamăt şi-n undire,
strălimpezi ochi şi pletele-n talaz,
de aur, respir de armonie şi unire,

toată această frumusețe-n floare,
întreaga-ți frăgezime-aromitoare
Domnului dă-i-o, deşi ispita-i mare.

Neînfricate vine, gândul oțelit,
mărețul turn ce firea l-a durat frumos,
cap, inimă şi mână în palpit,
umeri viteji, tot suflu-ți viforos –

mândria tinereții, zi sărbătorească,
unealtă socoteşte-o, nu jucărie flască,
şi grijuliu păstreaz-o – Iisus s-o folosească.

The vault and scope and schooling
And mastery in the mind,
In silk-ash kept from cooling,
And ripest under rind—
What life half lifts the latch of,
What hell stalks towards the snatch of,
Your offering, with despatch, of!

Bolta, diapazonul minții: învățătură
deplină, desăvârşire a gândului, ferită
de răcire-n cenuşă de mătase pură,
sub coajă protectoare bine rumenită,

lucrul acela deja revendicat de moarte
şi după care iadul se-nnebuneşte foarte,
ofranda ta – fã-i iute vânt în lumea de departe!

Traducere S.G. Dima.

ro1879. EMINESCU. *Atât de fragedă.* Grimm. 76 lines.

Author: Mihai EMINESCU (1850-1889).
Text: *Atât de fragedă...*
Translator: P. Grimm.
FrageStellung: With the works of what English poets would you associate the overall poetic achievements of Eminescu? (150 words)

Atât de fragedă...

Atât de fragedă, te-asameni
Cu floarea albă de cireş,
Şi ca un înger dintre oameni
În calea vieţii mele ieşi.

Abia atingi covorul moale,
Mătasa sună sub picior,
Şi de la creştet pân-în poale
Pluteşti ca visul de uşor.

Din încreţirea lungii rochii
Răsai ca marmura în loc –
S-atârnă sufletu-mi de ochii
Cei plini de lacrimi şi noroc.

O, vis ferice de iubire,
Mireasă blândă din poveşti,

So Fresh Thou Art...

So like the sweet, white cherry blossom,
So tender and so fresh thou art,
And on my life's way like an angel
Appearing thou dost light impart.

Thou scarcely touchest the soft carpet,
The silk on thee doth rustling stream,
From top to toe so light and lofty,
Thou floatest like an airy dream.

From draping folds like purest marble
Thine image unto me appears,
My whole soul on thine eyes is hanging,
Those eyes so full of joy and tears.

O happy dream of love, so happy,
Thou bride of fairy tales, so mild,

Nu mai zâmbi! A ta zâmbire
Mi-arată cât de dulce eşti,

Cât poţi cu-a farmecului noapte
Să-ntuneci ochii mei pe veci,
Cu-a gurii tale calde şoapte,
Cu-mbrăţişări de braţe reci.

Deodată trece-o cugetare,
Un văl pe ochii tăi fierbinţi:
E-ntunecoasa renunţare,
E umbra dulcilor dorinţi.

Te duci, ş-am înţeles prea bine
Să nu mă ţin de pasul tău,
Pierdută vecinic pentru mine,
Mireasa sufletului meu!

Că te-am zărit e a mea vină
Şi vecinic n-o să mi-o mai iert,
Spăşi-voi visul de lumină
Tinzându-mi dreapta în deşert.

Ş-o să-mi răsai ca o icoană
A pururi verginei Marii,
Pe fruntea ta purtând coroană –
Unde te duci? Când o să vii?

No, do not smile! Thy smille doth show me
How sweet thou art, thou gentle child.

My poor eyes thou canst close for ever
With deepest night's eternal charms,
With thy sweet lips' sweet fondling, whispers,
Embracing me with thy cool arms.

A veiling thought at once now passes
Thy glowing eyes thus covering:
It is the dark renunciation,
The sweetest yearning's shadowing.

Thou go'st away and, well I know it,
To follow thee must I no more,
Thou art for me now lost for ever,
My soul's dear bride, whom I adore.

My only guilt was that I saw thee,
Which I to pardon have no might,
Mine arm I'll stretch for ever vainly
To expiate my dream of light.

Like holy Virgin's purest image
In my fond eyes thou will rise now,
The brightest crown on forehead bearing,
Where dost thou go? When comest thou?

Traducere de P. Grimm.

1881a. Oscar WILDE. *Impressions de Voyage*. Tartler. 15 lines.

Author: Oscar WILDE (1854-1900).
Text: *Impressions de Voyage.*
Translator: G. Tartler.
FrageStellung: What is Oscar Wilde most famous for? (100 words)

Impression De Voyage.

The sea was sapphire colored, and the sky
Burned like a heated opal through the air,
We hoisted sail; the wind was blowing fair
For the blue lands that to the eastward lie.
From the steep prow I marked with quickening eye
Zakynthos, every olive grove and creek,
Ithaca's cliff, Lycaon's snowy peak,
And all the flower-strewn hills of Arcady.
The flapping of the sail against the mast,
The ripple of the water on the side,
The ripple of girls' laughter at the stern,
The only sounds:- when 'gan the West to burn,
And a red sun upon the seas to ride,
I stood upon the soil of Greece at last!

Katakolo

Impression de voyage.

O mare ca safirul, ceru-arzând
Văzduhu-ncins opal rostogolit,
Prin pânzele întinse vântul blând
Bătea spre-albastru țărm din răsărit.
Şi de la provă mai grăbitul ochi reține
Zakynthos, cu măslini care-ar urca-o
Stânca Ithacei, neaua pe Lycaon,
Culmile-Arcadiei de floare pline.
Al pânzei fluturat, bătând catarg,
Şi apa clipocindu-i navei dusul,
Şi chicotitul fetelor, prin larg
Nu-s alte sunete: şi când Apusul
Călări trecu pe-un soare roş mări line,
Eu m-am aflat în Grecia, în fine!

Katakalo

Traducere G. Tartler.

1881b. HOPKINS. *Inversnaid*. Dima. 16 lines.

Author: Gerard Manley HOPKINS (1844-1889). Text: *Inversnaid.* Translator: S.G. Dima. FrageStellung:

Inversnaid.

This darksome burn, horseback brown,
His rollrock highroad roaring down,
In coop and in comb the fleece of his foam
Flutes and low to the lake falls home.

A windpuff-bonnet of fawn-froth
Turns and twindles over the broth
Of a pool so pitchblack, fell-frowning,
It rounds and rounds Despair to drowning.

Degged with dew, dappled with dew,
Are the groins of the braes that the brook treads through,
Wiry heathpacks, flitches of fern,
And the beadbonny ash that sits over the burn.

What would the world be, once bereft
Of wet and wildness? Let them be left,

Inversnaid.

Pârâu-acesta mohorât, murg fără şa,
rostogolit cu muget peste pietre, nărăvaşa
lui împletitură de capricioase rotocoale,
taie făgaşe-n deal şi cade-n lac, la poale.

Scufa de abur şi vânt înăbuşit a spumei
roşcate se răsuceşte-n dans deasupra unei
vâltori în clocot, smolită şi-ncruntată,
căci disperării dându-i ocol, tot piere înecată.

Ciorchini nenumărați de rouă, cât vezi
cu ochii: pe râpi boltite, sub care unde repezi
curg, pe ferigi, pe ale ierbii negre, aspre fire,
pe sure mărgeluşe, voioase în plutire.

Ce-ar fi cu lumea asta, de i-am răpi

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

O let them be left, wildness and wet;
Long live the weeds and the wilderness yet.

sălbăticia reavănă? Lăsați intacte, vii,
lăsați în pace pustietățile cu-afunde seve,
etern să dăinuie imperiul ierbii şi-al tăcutei selve.

Traducere S.G. Dima.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

ro1883a. EMINESCU. *Glossă*. Bantaş # Popescu # Săhlean. 80 lines.

Author: Mihai EMINESCU (1850-1889).
Text: *Glossă.*
Translator: A. Bantaş # C.M. Popescu # A.G. Săhlean.
FrageStellung: Describe the formal pattern of the Gloss. Find out its origins. (100 words)

Glossă.

Vreme trece, vreme vine,
Toate-s vechi şi nouă toate;
Ce e rău şi ce e bine
Tu te-ntreabă şi socoate;
Nu spera şi nu ai teamă,
Ce e val ca valul trece;
De ce-nseamnă, de te cheamă,
Tu rămâi la toate rece.

Multe trec pe dinainte,
În auz ne sună multe,
Cine ține toate minte
Şi ar sta să le asculte?...
Tu aşază-le deoparte,
Bazându-te pe tine,
Când cu zgomote deşarte
Vreme trece, vreme vine.

The Gloss.

Time will come and time will fly,
All is old, but new in kind;
What is right and what is wry
You should ponder in your mind;
Don't be Hope's or Terror's thrall;
Wave-like things like waves shall pass;
Should they urge or should they call,
Keep as cool as ice or glass.

Many sounds our ears will touch,
Much – before our eyes – will glisten;
Who can bear in mind so much
And to all is fain to listen?
Finding your own self anew
You should loftily staijd by,
Even though with vain ado
Time will come and time will fly.

Nici încline a ei limbă
Recea cumpănă-a gândirii
Înspre clipa ce se schimbă
Purtând masca fericirii,
Ce din moartea ei se naşte
 Şi o clipă ține poate;
Pentru cine o cunoaşte
Toate-s vechi şi nouă toate.

Privitor ca la teatru
Tu în lume să te-nchipui:
Joace unul şi pe patru,
Totuşi tu ghici-vei chipu-i,
Şi de plânge, de se ceartă,
Tu în colț petreci în tine
Şi-nțelegi din a lor artă
Ce e rău şi ce e bine.

Viitorul şi trecutul
Sunt a filei două fete,
Vede-n capăt începutul
Cine ştie să le-nvețe;
Tot ce-a fost ori o să fie
În prezent le-avem pe toate,
Dar de-a lor zădărnicie
Te întreabă şi socoate.

Căci aceloraşi mijloace
Se supun câte există,
Şi de mii de ani încoace

Nor should reason's icy scales
Bend their needle, out of measure,
To'ards the moment with swift sails
Fleetingly disguised as pleasure,
Which is born out of its knell,
– Just for moments, you may find;
To whoever knows it well,
All is old, but new in kind.

In the world's dramatic show,
Deem yourself a looker-on:
Should some men feign joy or woe,
Their true face you'll read anon;
hould they weep or insults dart –
Inwardly rejoicing, lie,
Sifting out from all their art
What is right and what is wry.

Both the future and the past
Are but sides of that same page:
In beginnings, ends are cast
For whoever can be sage:
All that was or e'er will be
In the present we can find;
But as to its vanity,
You should ponder in your mind.

For no matter what appears
By the same means will be swirled.
And for many thousand years,

Lumea-i veselă şi tristă;
Alte măşti, aceeaşi piesă,
Alte guri, aceeaşi gamă,
Amăgit atât de-adese
Nu spera şi nu ai teamă.

Nu spera când vezi mişeii
La izbândă făcând punte,
Te-or întrece nătărăii,
De ai fi cu stea în frunte;
Teamă n-ai, cătă-vor iarăşi
Între dânşii să se plece,
Nu te prinde lor tovarăş:
Ce e val, ca valul trece.

Cu un cântec de sirenă,
Lumea-ntinde lucii mreje;
Ca să schimbe-actorii-n scenă,
Te momeşte în vârteje;
Tu pe-alături te strecoară,
Nu băga nici chiar de seamă,
Din cărarea ta afară
De te-ndeamnă, de te cheamă.

De te-ating, să feri în laturi,
De hulesc, să taci din gură;
Ce mai vrei cu-a tale sfaturi,
Dacă ştii a lor măsură;
Zică toţi ce vor să zică,
Treacă-n lume cine-o trece;

Mirth and grief have ruled the world;
Other masks – the play's the same;
Other lips – the same tune all;
Duped too often, you keep game;
Don 't be Hope's or Terror i *thrall.*

Have no hope if rogues you see
Soft-tongued when victorious;
Fools may top your apogee –
Though you be most glorious;
Never fear, they'll try again
One another to outclass;
Hurry not to join them then;
Wave-like things like waves shall pass.

Siren songs – meant to encage –
Are the nets the world unfurls;
Just to change the cast on stage
It will lure you in whirls;
From temptations stay away;
You should never heed at all
Those who'd lead your ship astray
Should they urge or should they call.

Give their touch a wide, wide berth;
Hold your tongue if they blaspheme;
Since you know what they are worth,
What could your advice redeem?
Let all say whatever they like:
Never mind whom they surpass;

Ca să nu-ndrăgeşti nimica,
Tu rămâi la toate rece.

Tu rămâi la toate rece,
De te-ndeamna, de te cheamă:
Ce e val, ca valul trece,
Nu spera şi nu ai teamă;
Te întreabă şi socoate
Ce e rău şi ce e bine;
Toate-s vechi şi nouă toate:
Vreme trece, vreme vine.

Lest you should endear some tyke,
Keep as cool as ice or glass.

Keep as cool as ice or glass,
Should they urge or should they call;
Wave-like things like waves shall pass,
Don't be Hope s or Terror's thrall;
You should ponder in your mind
What is right and what is wry,
All is old, but new in kind;
Time will come and time will fly.

Traducere A. Bantaş.

Glossă.

Vreme trece, vreme vine,
Toate-s vechi şi nouă toate;
Ce e rău şi ce e bine
Tu te-ntreabă şi socoate;
Nu spera şi nu ai teamă,
Ce e val ca valul trece;
De ce-nseamnă, de te cheamă,
Tu rămâi la toate rece.

Multe trec pe dinainte,
În auz ne sună multe,
Cine ține toate minte
Şi ar sta să le asculte?...
Tu aşază-le deoparte,
Bazându-te pe tine,
Când cu zgomote deşarte
Vreme trece, vreme vine.

Nici încline a ei limbă
Recea cumpănă-a gândirii
Înspre clipa ce se schimbă
Purtând masca fericirii,
Ce din moartea ei se naşte
Şi o clipă ține poate;
Pentru cine o cunoaşte

Gloss.

Days go past and days come still,
All is old and ail is new,
What is well and what is ill,
You imagine and construe;
Do *not hope and do not fear,*
Waves that leap like waves must fall;
Should they praise or should they jeer,
Look but coldly on it all.

Things you'll meet of many a kind,
Sights and sounds, and tales no end,
But to keep them all in mind
Who would bother to attend?...
Very little does it matter,
If you can yourself fulfil,
That with idle, empty chatter
Days go past and days come still.

Little heed the lofty ranging
That cold logic does display
To explain the endless changing
Of this pageantry of joy,
And which out of death is growing
But to last an hour or two;
For the mind profoundly knowing

Toate-s vechi şi nouă toate.

Privitor ca la teatru
Tu în lume să te-nchipui:
Joace unul şi pe patru,
Totuşi tu ghici-vei chipu-i,
Şi de plânge, de se ceartă,
Tu în colț petreci în tine
Şi-nțelegi din a lor artă
Ce e rău şi ce e bine.

Viitorul şi trecutul
Sunt a filei două fete,
Vede-n capăt începutul
Cine ştie să le-nvețe;
Tot ce-a fost ori o să fie
În prezent le-avem pe toate,
Dar de-a lor zădărnicie
Te întreabă şi socoate.

Căci aceloraşi mijloace
Se supun câte există,
Şi de mii de ani încoace
Lumea-i veselă şi tristă;
Alte măşti, aceeaşi piesă,
Alte guri, aceeaşi gamă,
Amăgit atât de-adese
Nu spera şi nu ai teamă.

Nu spera când vezi mişeii

Ail is old and all is new.

As before some troup of actors,
You before the world remain;
Act they Gods, or malefactors,
'Tis but they dressed up again.
And their loving and their slaying,
Sit apart and watch, until
You will see behind their playing
What is well and what is ill.

What has been and what to be
Are but of a page each part
Which the world to read is free.
Yet who knows them off by heart?
All that was and is to come
Prospers in the present too,
But its narrow modicum
You *imagine and construe.*

With the selfsame scales and gauges
This great universe to weigh,
Man has been for thousand ages
Sometimes sad and sometimes gay;
Other masks, the same old story,
Players pass and reappear,
Broken promises of glory;
Do not hope and do not fear.

Do not hope when greed is staring

La izbândă făcând punte,
Te-or întrece nătărăii,
De ai fi cu stea în frunte;
Teamă n-ai, câtă-vor iarăşi
Între dânşii să se plece,
Nu te prinde lor tovarăş:
Ce e val, ca valul trece.

Cu un cântec de sirenă,
Lumea-ntinde lucii mreje;
Ca să schimbe-actorii-n scenă,
Te momeşte în vârteje;
Tu pe-alături te strecoară,
Nu băga nici chiar de seamă,
Din cărarea ta afară
De te-ndeamnă, de te cheamă.

De te-ating, să feri în laturi,
De hulesc, să taci din gură;
Ce mai vrei cu-a tale sfaturi,
Dacă ştii a lor măsură;
Zică toți ce vor să zică,
Treacă-n lume cine-o trece;
Ca să nu-ndrăgeşti nimica,
Tu rămâi la toate rece.

Tu rămâi la toate rece,
De te-ndeamna, de te cheamă:
Ce e val, ca valul trece,
Nu spera şi nu ai teamă;

O'er the bridge that luck has flung,
These are fools for not despairing,
On their brows though stars are hung;
Do not fear if one or other
Does his comrades deep enthrall,
Do not let him call you brother,
Waves that leap like waves must fall.

Like the sirens' silver singing
Men spread nets to catch their prey,
Up and down the curtain swinging
Midst a whirlwind of display.
Leave them room without resistance,
Nor their commentaries cheer,
Hearing only from a distance,
Should they *praise or should they jeer.*

If they touch you, do not tarry,
Should they curse you, hold your tongue,
All your counsel must miscarry
Knowing who you are among.
Let them muse and let them mingle,
Let them pass both great and small;
Unattached and calm and single,
Look *but coldly on it all.*

Look but coldly on it all,
Should they praise or should they jeer;
Waves that leap like waves must fall,
Do not hope and do not fear.

Te întreabă şi socoate
Ce e rău şi ce e bine;
Toate-s vechi şi nouă toate:
Vreme trece, vreme vine.

You imagine and construe
What is well and what is ill;
All is old and all is new,
Days go past and days come still.

Traducere de C. M. Popescu.

Glossă.

Vreme trece, vreme vine,
Toate-s vechi şi nouă toate;
Ce e rău şi ce e bine
Tu te-ntreabă şi socoate;
Nu spera şi nu ai teamă,
Ce e val ca valul trece;
De ce-nseamnă, de te cheamă,
Tu rămâi la toate rece.

Multe trec pe dinainte,
În auz ne sună multe,
Cine ține toate minte
Şi ar sta să le asculte?...
Tu aşază-le deoparte,
Bazându-te pe tine,
Când cu zgomote deşarte
Vreme trece, vreme vine.

Nici încline a ei limbă
Recea cumpănă-a gândirii
Înspre clipa ce se schimbă
Purtând masca fericirii,
Ce din moartea ei se naşte
Şi o clipă ține poate;
Pentru cine o cunoaşte

Glossa.

Time goes by, time comes along,
All is old and all is new;
What is right and what is wrong,
You must think and ask of you;
Have no hope and have no fear,
Waves that rise can never hold;
If they urge or if they cheer,
You remain aloof and cold.

To our sight a lot will glisten,
Many sounds will reach our ear;
Who could take the time to listen
And remember all we hear?
Keep aside from all that patter,
Seek yourself, far from the throng
When with loud and idle clatter
Time goes by, time comes along.

Nor forget the tongue of reason
Or its even scales depress
When the moment, changing season,
Wears the mask of happiness -
It is born of reason's slumber
And may last a wink as true:
For the one who knows its number

Toate-s vechi şi nouă toate.

Privitor ca la teatru
Tu în lume să te-nchipui:
Joace unul şi pe patru,
Totuşi tu ghici-vei chipu-i,
Şi de plânge, de se ceartă,
Tu în colț petreci în tine
Şi-nțelegi din a lor artă
Ce e rău şi ce e bine.

Viitorul şi trecutul
Sunt a filei două fete,
Vede-n capăt începutul
Cine ştie să le-nvețe;
Tot ce-a fost ori o să fie
În prezent le-avem pe toate,
Dar de-a lor zădărnicie
Te întreabă şi socoate.

Căci aceloraşi mijloace
Se supun câte există,
Şi de mii de ani încoace
Lumea-i veselă şi tristă;
Alte măşti, aceeaşi piesă,
Alte guri, aceeaşi gamă,
Amăgit atât de-adese
Nu spera şi nu ai teamă.

Nu spera când vezi mişeii

All is old and all is new.

Be as to a play, spectator,
As the world unfolds before:
You will know the heart of matter
Should they act two parts or four;
When they cry or tear asunder
From your seat enjoy along
And you'll learn from art to wonder
What is right and what is wrong.

Past and future, ever blending,
Are the twin sides of same page:
New start will begin with ending
When you know to learn from age;
All that was or be tomorrow
We have in the present, too;
But what's vain and futile sorrow
You must think and ask of you;

For the living cannot sever
From the means we've always had:
Now, as years ago, and ever,
Men are happy or are sad:
Other masks, same play repeated;
Diff'rent tongues, same words to hear;
Of your dreams so often cheated,
Have no hope and have no fear.

Hope not when the villains cluster

La izbândă făcând punte,
Te-or întrece nătărăii,
De ai fi cu stea în frunte;
Teamă n-ai, câtă-vor iarăşi
Între dânşii să se plece,
Nu te prinde lor tovarăş:
Ce e val, ca valul trece.

Cu un cântec de sirenă,
Lumea-ntinde lucii mreje;
Ca să schimbe-actorii-n scenă,
Te momeşte în vârteje;
Tu pe-alături te strecoară,
Nu băga nici chiar de seamă,
Din cărarea ta afară
De te-ndeamnă, de te cheamă.

De te-ating, să feri în laturi,
De hulesc, să taci din gură;
Ce mai vrei cu-a tale sfaturi,
Dacă ştii a lor măsură;
Zică toți ce vor să zică,
Treacă-n lume cine-o trece;
Ca să nu-ndrăgeşti nimica,
Tu rămâi la toate rece.

Tu rămâi la toate rece,
De te-ndeamna, de te cheamă:
Ce e val, ca valul trece,
Nu spera şi nu ai teamă;

By success and glory drawn:
Fools with perfect lack of luster
Will outshine Hyperion!
Fear it not, they'll push each other
To reach higher in the fold,
Do not side with them as brother,
Waves that rise can never hold.

Sounds of siren songs call steady
Toward golden nets, astray;
Life attracts you into eddies
To change actors in the play;
Steal aside from crowd and bustle,
Do not look, seem not to hear
From your path, away from hustle,
If they urge or if they cheer;

If they reach for you, go faster,
Hold your tongue when slanders yell;
Your advice they cannot master,
Don't you know their measure well?
Let them talk and let them chatter,
Let all go past, young and old;
Unattached to man or matter,
You remain aloof and cold.

You remain aloof and cold
If they urge or if they cheer;
Waves that rise can never hold,
Have no hope and have no fear;

Te întreabă şi socoate
Ce e rău şi ce e bine;
Toate-s vechi şi nouă toate:
Vreme trece, vreme vine.

You must think and ask of you
What is right and what is wrong;
All is old and all is new,
Time goes by, time comes along.

Traducere A.G. Săhlean.

ro1883b. EMINESCU. *Odă (în metru antic)*. Bantaş. 20 lines.

Author: Mihai EMINESCU (1850-1889).
Text: *Odă (în metru antic).*
Translator: A. Bantaş.
FrageStellung: Could you write an Ode today? If you could, try and write one...

Odă (în metru antic).

Nu credeam să-nvăț a muri vrodată;
Pururi tânăr, înfăşurat în manta-mi,
Ochii mei nălțam visători la steaua
Singurătății.

Când deodată tu răsărişi în cale-mi,
Suferință tu, dureros de dulce...
Pân-în fund băui voluptatea morții
Ne'ndurătoare.

Jalnic ard de viu chinuit ca Nessus.
Ori ca Hercul înveninat de haina-i;
Focul meu a-l stinge nu pot cu toate
Apele mării.

De-al meu propriu vis, mistuit mă vaiet,

Ode (in ancient metre).

Hardly had I thought I should learn to perish;
Ever young, enwrapped in my robe I wandered,
Raising dreamy eyes to the star styled often
Solitude's symbol.

All at once, however, you crossed my pathway -
Suffering - you, painfully sweet, yet torture...
To the lees I drank the delight of dying -
Pitiless torment.

Sadly racked, I'm burning alive like Nessus,
Or like Hercules by his garment poisoned;
Nor can I extinguish my flames with every
Billow of oceans.

By my own illusion consumed I'm wailing

Pe-al meu propriu rug, mă topesc în flăcări...
Pot să mai re'nviu luminos din el ca
Pasărea Phoenix?

Piară-mi ochii turburători din cale,
Vino iar în sân, nepăsare tristă;
Ca să pot muri liniştit, pe mine
Mie redă-mă!

On my own grim pyre in flames I'm melting...
Can I hope to rise again like the Phoenix
Bird from the ashes?

May all tempting eyes vanish from my pathway
Come back to my breast, you indifferent sorrow!
So that I may quietly die, restore me
To my own being!

Traducere A. Bantaş.

ro1884a. EMINESCU. *Cu mâine zilele-ți adaogi*. Levițchi. 32 lines.

Author: Mihai EMINESCU (1850-1889).
Text: *Cu mâine zilele-ți adaogi...*
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: Do you see the philosophical depth behind this poem? Was Eminescu a philosopher first, and a poet afterwards? (150 words)

Cu mâine zilele-ți adaogi...

Cu mâine zilele-ți adaogi,
Cu ieri viața ta o scazi
Şi ai cu toate astea-n față
De-a pururi ziua cea de azi.

Când unul trece, altul vine
În astă lume a-l urma,
Precum când soarele apune
El şi răsare undeva.

Se pare cum că alte valuri
Cobor mereu pe-acelaşi vad,
Se pare cum că-i altă toamnă,
Ci-n veci aceleaşi frunze cad.

Naintea nopții noastre umblă
Crăiasa dulcii dimineți;
Chiar moartea însăşi e-o părere

Your Days Increase With Each Tomorrow...

Your days increase with each tomorrow,
With yesterday your life grows less,
In front of you there lies, however,
The present day with its distress.

Whenever one man falls, another
Comes up, continuing the race
Just as the sun goes down, yet only
To rise above some other place.

It merely seems that other wavelets
Flow down the stream by the same bed,
It seems it is another autumn,
Although the selfsame leaves fall dead.

The empress of the gorgeous morning
Walks steadly before our night;
And Death himself is an illusion,

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Şi un vistiernic de vieţi.

Din orice clipă trecătoare
Ăst adevăr îl înţeleg,
Că sprijină vecia-ntreagă
Şi-nvârte universu-ntreg.

De-aceea zboare anu-acesta
Şi se cufunde în trecut,
Tu ai ş-acum comoara-ntreagă
Ce-n suflet pururi ai avut.

Cu mâine zilele-ţi adaogi,
Cu ieri viaţa ta o scazi,
Având cu toate astea-n faţă
De-a purure ziua de azi.

Priveliştile sclipitoare,
Ce-n repezi şiruri se diştern,
Repaosă nestrămutate
Sub raza gândului etern.

A treasurer of life and light.

For every transitory moment
This truth I learn and will rehearse;
One moment props eternal being
And rolls the mighty universe.

Let, then, the present year evanish,
Let it be buried in the past;
For even now you own the treasure
Which in your soul you held so fast.

Your days increase with each tomorrow,
With yesterday your life grows less,
In front of you there lies, however,
The present day with its distress.

The splendid sights, the charming
landscapes
In quick succession fly away,
Yet ever they repose unchanging
Under the thought's eternal ray.

Traducere L. Leviţchi.

ro1884b. EMINESCU. *Din valurile vremii*. Bantaş. 20 lines.

Author: Mihai EMINESCU (1850-1889). Text: *Din valurile vremii...* Translator: A. Bantaş. FrageStellung: What, in your opinion, has happened to the famous Eminescu Manuscripts (the so-called “Caietele Eminescu”)? (120 words)

Din valurile vremii...

Din valurile vremii, iubita mea, răsai
Cu brațele de marmur, cu părul lung, bălai -
Şi fața străvezie ca fața albei ceri
Slăbită e de umbra duioaselor dureri!
Cu zâmbetul tău dulce tu mângâi ochii mei,
Femeie între stele şi stea între femei
Şi întorcându-ți fața spre umărul tău stâng,
În ochii fericirii mă uit pierdut şi plâng.

Cum oare din noianul de neguri să te rump,
Să te ridic la pieptu-mi, iubite înger scump,
Şi fața mea în lacrimi pe fața ta s-o plec,
Cu sărutări aprinse suflarea să ți-o-nec
Şi mâna friguroasă s-o încălzesc la sân,
Aproape, mai aproape pe inima-mi s-o țin.

Dar vai, un chip aievea nu eşti, astfel de treci
Şi umbra ta se pierde în negurile reci,

Out Of The Waves Of Time...

My darling, now you’re rising, out of the waves of time
With long and golden tresses, with marble arms sublime
Your face is so transparent, as pale as wax or snow
And weakened by the shadow of paintful, grievous woe!
So gently, sweetly smiling - a balm for eyes you are:
Amidst the stars a woman, ‘mong women quite a star.
And turning your face gently towards your fine-shaped shoulder
I lose myself in joy’s eyes - and yet in tears I smoulder.

Is there a chance to wrest you out of your misty ocean?
To lift you to my bosom, dear angel of devotion,
And then my tearful visage to bend upon your own,
Then try with burning kisses your loving breath to drown,
Your hand, so often chilly, to warm against my chest,
To hold it close, nay, closer, upon my heart tight pressed.

Alas, you are not real, if you can pass like this
And lose your very shadow in some cold, dark abyss,

De mă găsesc iar singur cu brațele în jos
În trista amintire a visului frumos...
Zadarnic după umbra ta dulce le întind:
Din valurile vremii nu pot să te cuprind.

To leave myself downhearted, once more bereft and lonely,
To live the dream of rapture in sad remembrance only...
To reach your gentle shadow I stretch my arms in vain:
Out of the waves of time, now, I can't raise you again.

Traducere A. Bantaş.

1885?. HOPKINS. *I Wake and Feel the Fell of Dark, Not Day.* Dima. 14 lines.

Author: Gerard Manley HOPKINS (1844-1889).
Text: *I Wake and Feel the Fell of Dark, Not Day.*
Translator: S.G. Dima.
FrageStellung: Alliteration and assonance often become manneristic with Hopkins. Should the Romanian translation follow them faithfully? Can it?

I Wake and Feel the Fell of Dark, Not Day.

I wake and feel the fell of dark, not day.
What hours, O what black hours we have spent
This night! what sights you, heart, saw; ways you went!
And more must, in yet longer light's delay.

With witness I speak this. But where I say
Hours I mean years, mean life. And my lament
Is cries countless, cries like dead letters sent
To dearest him that lives alas! away.

I am gall, I am heartburn. God's most deep decree
Bitter would have me taste: my taste was me;
Bones built in me, flesh filled, blood brimmed the curse.

Abia trezit, simt cum se face întuneric.

Abia trezit, simt cum se face întuneric, iar nu zi: Ce ore de coşmar,
ce lung răstimp de beznă mi-au devorat, ah, noaptea!
Ce scene-atroce-ai contemplat tu, inimă a mea;
prin ce hârtoape ai trecut. Şi cum te-aşteaptă încă: un stăvilar
pus de lumina fără milă ce se-amână.
Cu martor vorbesc. Dar
când spun ceasuri, ani înțeleg – o viață.
Iar tânguirea
mi se desface-n noian de strigăte, precum, răpusă, marea
scrisorilor ce, până la iubit, e-oprită de-un imobil hotar.

Sunt numai fiere, înveninare pură. Cea mai adâncă lege
a Domnului aşa a vrut: s-o gust amară. Iar gustu-acela, se-nțelege,
eram chiar eu. Mi s-a-nzidit în trup, mi-a năpădit şi carnea, din sânge, hău,

Selfyeast of spirit a dull dough sours. I see
The lost are like this, and their scourge to be
As I am mine, their sweating selves, but worse.

mi se revarsă, osânda. A spiritului drojdie creşte un sumbru aluat
ce nu se drege
şi văd că numai cei pierduți mi se aseamănă-n flagelul-rege:
de-a fi cum îmi sunt mie însumi, suflete-asudânde; însă mai rău.

Traducere S.G. Dima.

ro1885. EMINESCU. *Sara pe deal*. Grimm. 24 lines.

Author: Mihai EMINESCU (1850-1889).
Text: *Sara pe deal.*
Translator: P. Grimm.
FrageStellung: Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft? Translate into English the missing stanza...

Sara pe deal.

Sara pe deal buciumul sună cu jale,
Turmele-l urc, stele le scapără-n cale,
Apele plâng, clar izvorând în fântâne;
Sub un salcâm, dragă, m-aştepți tu pe mine.

Luna pe cer trece-aşa sfântă şi clară,
Ochii tăi mari caută-n frunza cea rară,
Stelele nasc umezi pe bolta senină,
Pieptul de dor, fruntea de gânduri ți-e plină.

Nourii curg, raze-a lor şiruri despică,
Streşine vechi casele-n lună ridică,
Scârțâie-n vânt cumpăna de la fântână,
Valea-i în fum, fluiere murmură-n stână.

Şi osteniți oameni cu coasa-n spinare
Vin de la câmp; toaca răsună mai tare,
Clopotul vechi umple cu glasul lui sara,

Eve on the Hill.

Dreary the horn sounds in the eve on the hill,
Sheepflocks return, stars on their way twinkle still,
Watersprings weep murmuring clear, and I see
Under a tree, love, thou art waiting for me.

Holy and pure passes the moon on the sky,
Moist seem the stars born from the vault clear and high,
Longing thine eyes look from afar to divine,
Heaving thy breast, pensive thy head doth recline.

....

Tired with their toil, peasants come back from the field,
From the old church, labourer’s comfort and shield,
Voices of bells thrill the whole sky high above;

Sufletul meu arde-n iubire ca para.

Ah! în curând satul în vale-amuţeşte;
Ah! în curând pasu-mi spre tine grăbeşte:
Lângă salcâm sta-vom noi noaptea întreagă,
Ore întregi spune-ți-voi cât îmi eşti dragă.

Ne-om răzima capetele-unul de altul
Şi surâzând vom adormi sub înaltul,
Vechiul salcâm. – Astfel de noapte bogată,
Cine pe ea n-ar da viața lui toată?

Struck is my heart, trembling and burning with love.

Ah! very soon quietness steals over all,
Ah! very soon hasten shall I to thy call,
Under the tree, there I shall sit the whole night,
Telling thee, love, thou art my only delight.

Cheek press'd to cheek, there in sweet ecstasy we,
Falling asleep under the old locust-tree,
Smiling in dream, seem in a heaven to live,
For such a night who his whole life would not give?

Traducere P. Grimm.

1889. YEATS. *To an Isle in the Water*. Pillat. 16 lines.

Author: William Butler YEATS (1865-1939).
Text: *To an Isle in the Water.*
Translator: I. Pillat.
FrageStellung: Put together a biographical outline of the poet. Would you call him an "international" poet? (200 words)

To an isle in the water.

Shy one, shy one,
Shy one of my heart,
She moves in the firelight
Pensively apart.

She carries in the dishes,
And lays them in a row.
To an isle in the water
With her would I go.

She carries in the candles,
And lights the curtained room,
Shy in the doorway
And shy in the gloom;

And shy as a rabbit,

Sfioasa.

Sfioasă, sfioasă,
Sfioasă dorului meu,
Se mişcă la para focului
Cu gândul departe.

Aduce taleree
Şi le aşează la rând –
Într-un ostrov pe ape
Cu ea o să merg,

Aduce lumânările
Şi luminează odaia cu perdele lungi,
Sfioasă pe pragul uşii
Sfioasă în întuneric.

Sfioasă ca un iepure de casă,

Helpful and shy.
To an isle in the water
With her would I fly.

Gata de ajutor şi sfioasă –
Într-un ostrov de ape,
Cu ea o să merg.

Traducere I. Pillat.

ro1891. COŞBUC. *Trei, Doamne, şi toţi trei*. Leviţchi. 80 lines.

Author: George COŞBUC (1866-1918).
Text: *Trei,Doamne, şi toţi trei.*
Translator: L. Leviţchi.
FrageStellung: Should Coşbuc be better known abroad? Is there a touch of **provincialism** attached to him (which should not be there)? (120w)

Trei, Doamne, şi toţi trei.

Avea şi dânsul trei feciori,
Şi i-au plecat toţi trei deodată
La tabără, sărmanul tată!
Ce griji pe dânsul, ce fiori,
Când se gândea că-i greu războiul,
N-ai timp să simţi că mori.

Şi luni trecut-au după luni –
Şi-a fost de veste lumea plină,
Că steagul turcului se-nchină;
Şi mândrii codrului păuni,
Românii, -au isprăvit războiul,
Că s-au bătut nebuni.

Scria-n gazetă că s-a dat
Poruncă să se-ntoarcă-n ţară
Toţi cei plecaţi de astă-vară –
Şi rând pe rând veneau în sat

Three, Mighty God, All Three.

He had three sons and they, all three,
When called, for the encampment left;
So the poor father was bereft
Of rest and peace, for war, thought he.
Is hard – one has no time to feel
That one has ceased to be.

And many months went in and out,
And rife with tidings was the world:
No more were Turkish flags unfurled,
The Moslems has been put to rout,
For the unscared Romanians lads
Full well had thought throughout.

The papers wrote that all the men
That had been called the spring before
Were due to quit the site of war;
So to the village came again

Şi ieri, şi astăzi câte unul
Din cei care-au plecat.

Şi-ai lui întârziau! Plângând
De drag că are să-i revadă,
Sta ziua-n prag, ieşea pe stradă
Cu ochii zarea măsurând,
Şi nu veneau! Şi dintr-o vreme
Gemea, bătut d-un gând.

Nădejdea caldă-n el slăbea,
Pe cât creştea de rece gândul,
El a-ntrebat pe toți d-a rândul,
Dar nimeni ştire nu-i ştia.
El pleacă-n urmă la cazarmă
Să afle ce dorea.

Căprarul vechi îi iese-n prag.
– „Ce-mi face Radu?" el întreabă,
De Radu-i este mai cu grabă
Că Radu-i este cel mai drag.
– „E mort! El a căzut la Plevna
În cel dintâi şirag!"

O, bietul om! De mult simțea
Că Radu-i dus de pe-astă lume,
Dar astăzi, când ştia anume,
El sta năuc şi nu credea.
Să-i moară Radu! Acest lucru
El nu-l înțelegea.

Now one, and now another yet
Of those who had left then.

But they were long in coming, they.
He wept – he thought how they would meet,
So at the gate or in the street
He scrutinized the roads all day,
And they came not. And fear was born
And lengthened the delay.

His ardent hope waned more and more
And ever bleaker grew his fear;
And though he questioned far and near,
All shrugged their shoulders as before;
At last, then, he went to the barracks
To learn what was in store.

The corporal met him. "Sir, my son,
My Radu, well – how does he fare?"
He did for all his children care,
But Radu was the dearest one.
"He's dead. In the first ranks, at Plevna
He fell. And well he's done!"

Poor man... That Radu was in dust
He had long felt, and felt past cure;
But now, when he did know for sure,
He stood bewildered and nonplussed.
Dead Radu? What? The news exceeded
All human sense and trust.

Blăstem pe tine, braț duşman!
– „Dar George-al nostru cum o duce?”
– „Sub glie, taică, şi sub cruce,
Lovit în piept d-un iatagan!”
– „Dar bietul Mircea?”– „Mort şi Mircea
Prin văi pe la Smârdan.”

El n-a mai zis niciun cuvânt;
Cu fruntea-n piept, ca o statuie,
Ca un Cristos bătut în cuie,
Ținea privirile-n pământ,
Părea că vede dinainte-i
Trei morți într-un mormânt.

Cu pasul slab, cu ochii beți
El a plecat, gemând p-afară,
Şi-mpleticindu-se pe scară,
Chema pe nume pe băieți,
Şi se proptea de slab, sărmanul,
Cu mâna de păreți.

Nu se simțea de-i mort ori treaz,
N-avea puteri să se simțească;
El trebuia să s-odihnească –
Pe-o piatră-n drum sub un zăplaz
S-a pus, înmormântând în palme-i
Slăbitul său obraz.

Şi-a stat aşa, pierdut şi dus.

Be curst, o, fiendish arm and man!
“And how is George?” “Sir, I’m afraid
Under a cross he has been laid,
Breast-smitten by a yataghan.”
“And my poor Mircea?” “Mircea, too,
Died somewhere near Smârdan.”

He said no word – dumb with the doom,
With forehead bent, like, on the cross,
A Christ, he looked, all at a loss
At the mute flooring of the room.
He seemed he saw in front of him
Three corpses in a tomb.

With a feeble gall and dizzy eyes
He walks into the open air;
While groaning, stumbling on the stair,
He calls his boys by name and cries
And fumbling for some wall around
To stand upright he tries.

The blow he hardly can withstand;
He does not know if he is dead
Or still alive; he rests his head
Upon a bank of burning sand;
His long, emaciated face
He buries in his hand.

And so the man sat woe-begone.

Era-n amiazi şi-n miez de vară
Şi soarele-a scăzut spre seară,
Şi-n urmă soarele-a apus.
Iar bietul om sta tot acolo
Ca mort, precum s-a pus.

Treceau bărbaţi, treceau femei.
Şi uruiau trăsuri pe stradă,
Soldaţi treceau făcând paradă, –
Şi-atunci, deştept, privi la ei
Şi-şi duse pumnii strâns pe tâmple:
„Trei, Doamne, şi toţi trei!"

It was midsummer and mid-day;
Yet soon the sun faded away
And lastly it was set and gone;
The human wreck would never budge;
He just stood on and on.

Past him, men, women walked care-free,
Cabs on the highroad rumbled by,
Past marched the soldiers with steps high,
And then, the moment he could see,
He pressed his temples with his fists:
"Three, mighty God, all three!"

Traducere L. Leviţchi.

ro1892. COŞBUC. *Vestitorii primăverii*. Levițchi. 30 lines.

Author: George COŞBUC (1866-1918).
Text: *Vestitorii primăverii.*
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: Why does Coşbuc lie so far away from Eminescu? (100 words)

Vestitorii primăverii.

Dintr-alte țări, de soare pline
Pe unde-ați fost şi voi străine,
Veniți, dragi păsări, înapoi –
Veniți cu bine!
De frunze şi de cântec goi,
Plâng codrii cei lipsiți de voi.

În zarea cea de veci albastră
Nu v-a prins dragostea sihastră
De ceea ce-ați lăsat? Nu v-a fost dor
De țara voastră?
N-ați plâns văzând cum trece-n zbor
Spre miazănoapte nor de nor?

Voi ați cântat cu glas fierbinte
Naturii calde imnuri sfinte,
Ori doine dragi, când v-ați adus
De noi aminte!

Spring Harbingers.

From sunny countries and skies blue
To which last autumn-tide you flew,
Return, dear birds, where you belong,
Most welcome, you!
The wood, bereft of leaf and song,
Weep for they have missed you too long.

In the eternal dome of azure
Did you not dream with longing pleasure
Of what you left? Did you not sigh
For dear Home's leisure?
Or cry when seeing in the sky
The clouds that northwardly did hie?

You sang to Nature paeans fraught
With holiness, strangers you taught
Our soulful doinas when, at times,
Of us you thought.

Străinilor voi nu le-ați spus
Că doine ca a noastre nu-s?

Şi-acum veniți cu drag în țară!
Voi revedeți câmpia iară,
Şi cuiburile voastre-n crâng!
E vară, vară!
Aş vrea la suflet să vă strâng,
Să râd de fericit, să plâng!

Cu voi vin florile-n câmpie
Şi nopțile cu poezie,
Şi vânturi line, calde ploi
Şi veselie.
Voi toate le luați cu voi
Şi iar le-aduceți înapoi!

But did you tell them that their rhymes
Excel all those of other climes?

Now you come home – and you will see,
Again, the wood, the field, the lea,
Your nests in groves, so warm and deep;
‘Tis summer, verily.
I feel I have a mind to leap,
To laugh for joy, for joy to weep!

You come accompanied by flowers,
By gentle winds and sun-warmed showers,
And nights so rife with honey-dew,
And cheerful hours.
You thus take everything with you,
And bring back everything anew.

Traducere L. Levițchi.

1893. YEATS. *When You Are Old*. Pillat. 12 lines.

Author: William Butler YEATS (1865-1939).
Text: *When You Are Old.*
Translator: I. Pillat.
FrageStellung: By what means of transportation did Yeats go to collect his Nobel Prize? (50 words)

When You Are Old.

When you are old and grey and full of sleep,
And nodding by the fire, take down this book,
And slowly read, and dream of the soft look
Your eyes had once, and of their shadows deep;

How many loved your moments of glad grace,
And loved your beauty with love false or true,
But one man loved the pilgrim Soul in you,
And loved the sorrows of your changing face;

And bending down beside the glowing bars,
Murmur, a little sadly, how Love fled
And paced upon the mountains overhead
And hid his face amid a crowd of stars.

Când vei fi bătrână.

Când vei fi bătrână, cu părul sur şi plin de somn,
Când vei da din cap, moțăind lângă vatră, ia această cartea a mea
Şi citeşte-o încet, şi visează la galeşa privire
Pe care o avură ochii tăi odată şi la umbrele lor adânci;

La câți au iubit clipele tale de veselă drăgălăşie
Şi ți-au iubit frumusețea cu dor fals sau adevărat;
Dar un singur om a iubit călătorul suflet din tine,
Şi a iubit durerile din obrazul tău schimbat,

Şi aplecat puțin printre gratiile înflăcărate,
Şopteşte, cam trist, cum iubirea fuge mereu,
Şi trecând peste munții ce stau deasupra atingerii noastre,
Îşi ascunde fața în roiul de stele pribegi.

Traducere I. Pillat.

ro1893. COŞBUC. *El-Zorab*. Levițchi. 155 lines.

Author: George COŞBUC (1866-1918).
Text: *El-Zorab.*
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: Do you find this poem profound? If not, why not? (100 words)

El-Zorab.

La paşa vine un arab,
Cu ochii stinşi, cu graiul slab.
– „Sunt, paşă, neam de beduin,
Şi de la Bab-el-Manteb vin
Să-l vând pe El-Zorab.

Arabii toți răsar din cort,
Să-mi vadă roibul, când îl port
Şi-l joc în frâu şi-l las în trap!
Mi-e drag ca ochii mei din cap
Şi nu l-aş da nici mort.

Dar trei copii de foame-mi mor!
Uscat e cerul gurii lor;
Şi de amar îndelungat,
Nevestei mele i-a secat
Al laptelui izvor!

El-Zorab.

An Arab to pasha draws near,
His eyesight dim and his voice sere.
“From Bedouins, pasha, I descend,
From Bab-el-Mandeb – I intend
To sell El-Zorab here.

All Arabs leave their tents to see
The way I walk my sorrel free,
Or give him rein, or let him trot!
I love him dearly and would not
Give him, whate’er may be!

Of hunger my three children die!
The palates of their mouths are dry,
And with continual suffering
A mother’s blessed milky spring
My wife has lost for aye!

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Ai mei pierduți sunt, pașă, toți!
O, mântuie-i, de vrei, că poți!
Dă-mi bani pe cal! Că sunt sărac!
Dă-mi bani! Dacă-l găsești pe plac,
Dă-mi numai cât socoți!"

El poartă calul, dând ocol,
În trap grăbit, în pas domol,
Și ochii pașei mari s-aprind;
Cărunta-i barbă netezind,
Stă mut, de suflet gol.

– „O mie de țechini primești?"
– „O, pașă, cât de darnic ești!
Mai mult decât în visul meu!
Să-ți răsplătească Dumnezeu
Așa cum îmi plătești!"

Arabul ia, cu ochii plini
De zâmbet, mia de țechini –
De-acum, de-acum ei sunt scăpați,
De-acum vor fi și ei bogați,
N-or cere la străini!

Nu vor trăi sub cort în fum,
Nu-i vor cerși copiii-n drum,
Nevasta lui se va-ntrăma;
Și vor avea și ei ce da
Săracilor de-acum! –

My dear ones are too cruelly hit;
O, save them, for you can do it!
Gold for my horse! I am so poor!
Gold! If you fancy him for sure,
Give just as you think fit!"

He walks the horse all around the place
At hasty trot or easy pace;
The pasha bulgy eyes burn bright,
He strokes his grey beard with delight,
Though dumb his soul and face.

"A thousand sequins – you agree?"
"How generous, pasha, you can be!
More than I dreamt! May God the Lord
Grant you the measure of reward
By which you have paid me!"

The Arab takes, with radiant eyes,
The money that before him lies –
Henceforth theirs is a happy lot,
Henceforth they are rich and will not
Ask alms in any wise.

Nor live in the tent's smoke again,
Their kinds won't beg on road or lane,
He and his wife, restored, will give
A friendly coin to those who live
In poverty and pain! –

El strânge banii mai cu foc
Şi pleacă, beat de mult noroc,
Şi-aleargă dus d-un singur gând;
Deodată însă, tremurând,
Se-ntoarce, stă pe loc.

Se uită lung la bani, şi pal
Se clatină, ca dus de-un val
Apoi la cal priveşte drept;
Cu paşii rari, cu fruntea-n piept,
S-apropie de cal.

Cuprinde gâtul lui plângând
Şi-n aspra-i coamă îngropând
Obrajii palizi: – „Pui de leu,
Suspină trist. Odorul meu,
Tu ştii că eu te vând!”

Copiii mei nu s-or juca
Mai mult cu frunze-n coama ta,
Nu te-or petrece la izvor;
De-acum smochini, din mâna lor,
Ei n-or avea cui da!

Ei nu vor mai ieşi cu drag
Să-ntindă mâinile din prag,
Să-i iau cu mine-n şea pe rând!
Ei nu vor mai ieşi râzând
În calea mea şirag!

Once more the sequins he does pluck,
Then leaves, drunk with his piece of luck,
And runs off as in duty bound,
Yet of a sudden he turns round
And stops like thunderstruck,

Stares at the money with spent force
And staggers like a wave-tossed corpse,
Then looks the sorrel in the eye;
With measured steps and brow reared high
He draws near his dear horse.

He weeps and does his neck enfold,
And buries his face, pale and cold,
Into his mane: “My lion brave,
You should sigh sadly. I’m a knave –
You know you have been sold!

My children will not play again
With leaves and garlands in your mane.
To springs they will not take you, and
No more will feed they by the hand
A horse with fig or grain!

No more will peep they out with glee,
Reach forth their hands and summon me
To sit them on your back; no more
Will Indian files come to the fore
And laugh with laughter free!

Copiii mei cum să-i îmbun?
Nevestei mele ce să-i spun
Când va-ntreba de El-Zorab!
Va râde-ntregul neam arab
De bietul Ben-Ardun!

Raira, tu, nevasta mea,
Pe El-Zorab nu-l vei vedea
De-acum, urmându-te la pas,
Nici în genunchi la al tău glas
El nu va mai cădea!

Pe-Ardun al tău, pe Ben-Ardun
N-ai să-l mai vezi în zbor nebun
Pe urma unui şoim uşor,
Ca să-ți împuşte şoimu-n zbor;
Nu-i vei pofti: «Drum bun»!

Nu vei zâmbi, cum saltă-n vânt
Ardun al tău în alb vestmânt;
Şi ca să simți sosirea lui,
Mai mult de-acum tu n-o să pui
Urechea la pământ!

O, calul meu! Tu, fala mea,
De-acum eu nu te voi vedea
Cum ții tu nările-n pământ
Şi coada ta fuior în vânt,
În zbor de rândunea!

What, lie to children and not choke?
And tell my wife what kind of joke
When she asks of my friend, the best?
Poor Ben-Ardun will be the jest
Of all the Arab folk!

Raira, my wife dear and true,
Our horse you shall not see anew,
He'll no more follow you behind,
Not hear your voice so mild and kind
And kneel in front of you!

Your dear Ardun, your Ben-Ardun
Shall no more weep like a simoon
After a falcon flying fleet
And shoot it; neither will you greet
And tell us, –See you soon!–

You shall no more seen my burnoose
In the soft breezes flutter loose,
No more put to the ground your ear
And making sure that we are near
To cry at the good news.

My horse! I'll no more have the right
To watch your eyes, ever so bright,
Your nostrils turned towards the ground,
You tail by the simoon unwound.
Your run – a swallow's flight!

Cum mesteci spuma albă-n frâu,
Cum joci al coamei galben râu,
Cum iei pământul în galop
Şi cum te-aşterni ca un potop
De trăsnete-n pustiu!

Ştia pustiul de noi doi
Şi zarea se-ngrozea de noi –
Şi tu de-acum al cui vei fi?
Şi cine te va mai scuti
De vânturi şi de ploi?

Nu vor grăi cu tine blând,
Te-or înjura cu toți pe rând
Şi te vor bate,-odorul meu,
Şi te-or purta şi mult, şi greu;
Lăsa-te-vor flămând!

Şi te vor duce la război,
Să mori tu, cel crescut de noi!...
Ia-ți banii, paşă! Sunt sărac,
Dar fără cal eu ce să fac?
Dă-mi calul înapoi!”

Se-ncruntă paşa: –„Eşti nebun?
Voieşti pe ianiceri să-i pun
Să te de-a câinilor? Aşa!
E calul meu, şi n-aştepta
De două ori să-ți spun!”

You chewed the white foam on the rein
And shook your streaming golden mane
And galloping with ringing hoof
On the dry earth, looked like a sheaf
Of lightnings on the plain!

The desert dreaded us; the blue
Grew pale when heavenwards we flew –
From now on who will be your mate?
From winds and rains and ill-starred fate
Whoever will shield you?

They’ll talk to you in language rude
And swear at you in vicious mood
And beat you savagely, horse brave,
And you shall toil and moil and slave
And go without your food!

And they will take you to the wars,
You, never trained in warfare laws!
Here is the money I have sought!
I’m poor, but without him I’m nought;
Bashaw, give back my horse!”

The pasha frowns: “He’s mad! Beware!
The jenissaries, in a trice,
Will set the dogs on you, I swear!
It is my horse, so don’t wait there
For me to tell it twice!”

–„Al tău? Acel care-l crescu,
Iubindu-l, cine-i: eu ori tu?
De dreapta cui ascultă el,
Din leu turbat făcându-l miel?
        Al tău? O, paşă, nu!

Al meu e! Pentru calul meu
Mă prind de piept cu Dumnezeu –
Ai inimă! Tu poți să ai
Mai vrednici şi mai mândri cai,
        Dar eu, stăpâne, eu?

Întreagă mila ta o cer!
Alah e drept şi-Alah din cer
Va judeca ce-i între noi,
Că mă răpeşti şi mă despoi,
        M-arunci pe drum să pier.

Şi lumea te va blăstema,
Că-i blăstem făptuirea ta!
Voi merge, paşă, să cerşesc,
Dar mila voastră n-o primesc –
        Ce bine-mi poți tu da?”

Dă paşa semn: – „Să-l dezbrăcați
Şi binele în vergi i-l dați!”
Sar eunucii, vin, îl prind –
Se-ntoarce-arabul răsărind
        Cu ochii înghețați.

“He – yours? With love unmeasured, who
Has reared him? Is it I or you?
Whose hand obeys he? whose makes him
A lamb out of a lion grim?
        Yours? No, that is not true!

He is all mine! I would defy,
For him, the very God on high!
Do have a heart! Whene’er you need,
You may take hold of the best steed;
        But I, dread pasha, I?

Give me your greatest mercy, pray!
Allah is just and He, I say,
Will judge what is between us, He
Knows you’re a thief who will leave me
        Stark poor, for dogs a prey.

The world will bitterly curse you,
For a curst thing is what you do!
I’ll go and beg – though I’m undone,
Of your great mercy I want none;
        We know you through and through!”

The pasha beckons. “Undress him –
Let rods give him a proper trim!”
The eunuchs spring, leave him no chance,
And he returns as in a trance,
        His eyes frozen and dim.

El scoate grabnic un pumnal,
Şi-un val de sânge, roşu val
De sânge cald a izvorât
Din nobil-încomatul gât,
Şi cade mortul cal.

Stă paşa beat, cu ochi topiți,
Se trag spahiii-ncremeniți.
Şi-arabul, în genunchi plecat,
Sărută sângele-nchegat
Pe ochii-nțepeniți.

Să-ntoarce-apoi cu ochi păgâni
Şi-aruncă fierul crunt din mâini:
–„Te-or răzbuna copiii mei!
Şi-acum mă taie, dacă vrei,
Şi-aruncă-mă la câni!”

He drew the dagger, struck the head
Of El-Zorab, a spirt of red,
Of crimson-red, warm blood gushed out,
Spilt on the neck and mane, throughout,
And El-Zorab fell dead.

The pasha stares, a speechless wrack;
The petrified spahees step back;
The Arab, kneeling Eastern-wise,
Kisses upon the lifeless eyes
The clotted blood turned black.

He turns then round with savage scowls,
Throws down the deadly steel and howls:
“My children shall avenge you soon!
Now, pasha, rack and cast Ardun
To dogs and preying fowls!”

Traducere L. Levițchi.

ro1894. COŞBUC. *Noi vrem pământ*. Levițchi. 70 lines.

Author: George COŞBUC (1866-1918).
Text: *Noi vrem pământ.*
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: Do you think this poem had been over-exploited politically? (100 words)

Noi vrem pământ.

Flămând şi gol, făr-adăpost,
Mi-ai pus pe umeri cât ai vrut,
Şi m-ai scuipat, şi m-ai bătut,
Şi câine eu ți-am fost!
Ciocoi pribeag, adus de vânt,
De ai cu iadul legământ
Să-ți fim toți câini, loveşte-n noi!
Răbdăm poveri, răbdăm nevoi,
Şi ham de cai, şi jug de boi:
Dar vrem pământ!

O coajă de mălai de ieri
De-o vezi la noi tu ne-o apuci,
Băieții tu-n război ni-i duci,
Pe fete ni le ceri.
Înjuri ce-avem noi drag şi sfânt;
Nici milă n-ai, nici crezământ!
Flămânzi copiii-n drum ne mor

We Want Land.

I'm hungry, naked, homeless, through,
Because of loads I had to carry;
You've spat on me, and hit me – marry,
A dog I've been to you!
Vile lord, whom winds brought to this land,
If hell itself gives you free hand
To tread us down and make us bleed,
We will endure both load and need,
The plough and harness yet take heed,
We ask for land!

Whene'er you see a crust of bread,
Though brown and stale, we see't no more;
You drag our sons to ruthless war,
Our daughters to your bed.
You curse what we hold dear and grand,
Faith and compassion you have banned;
Our children starve with want and chill

Şi ne sfârşim de mila lor –
Dar toate le-am trăi uşor
          De-ar fi pământ!

De-avem un cimitir în sat,
Ni-l faceți lan, noi, boi în jug.
Şi-n urma lacomului plug
          Ies oase şi-i păcat!
Sunt oase dintr-al nostru os:
Dar ce vă pasă! Voi ne-ați scos
Din case goi, în ger şi-n vânt,
Ne-ați scos şi morții din mormânt; –
O, pentru morți şi-al lor prinos
          Noi vrem pământ!

Şi-am vrea şi noi, şi noi să ştim
Că ni-or sta oasele-ntr-un loc,
Că nu-şi vor bate-ai voştri joc
          De noi, dacă murim.
Orfani şi cei ce dragi ne sunt
De-ar vrea să plângă pe-un mormânt,
Ei n-or şti-n care şanț zăcem
Căci nici pentr-un mormânt n-avem
Pământ – şi noi creştini suntem!
          Şi vrem pământ!

N-avem nici vreme de-nchinat,
Căci vremea ni-e în mâni la voi;
Avem un suflet încă-n noi
          Şi parcă l-ați uitat!

And we go mad with pity, still
We'd bear the grinding of your mill,
          Had we but land!

          You've turned into a field of corn
The village graveyard, and we plough
And dig out bones and weep and mourn,
          Oh, had we ne'er been born!
For those are bones of our bone,
But you don't care, o hearts of stone!
Out of our house you drive us now,
And dig our dead out of their grave.
A silent corner of their own
          The land we crave!

Besides, we want to know for sure
That we, too, shall together lie,
That on the day on which we die,
          You will not mock the poor.
The orphans, those to us so dear,
Who o'er a grave would shed a tear,
Won't know the ditches where we rot;
We've been denied a burial plot
Though we are Christians, are we not?
          We ask for land, d'you hear?

Nor have we time to say a prayer,
For time is in your power too;
A soul is all we have, and you –
          Much you do care!

Ați pus cu toții jurământ
Să n-avem drepturi şi cuvânt;
Bătăi şi chinuri, când țipăm,
Obezi şi lanț, când ne mişcăm,
Şi plumb, când istoviți strigăm
Că vrem pământ!

Voi ce-aveți îngropat aici?
Voi grâu? Dar noi strămoşi şi tați,
Noi mame, şi surori, şi frați!
În lături, venetici!
Pământul nostru-i scump şi sfânt,
Că el ni-e leagăn şi mormânt:
Cu sânge cald l-am apărat,
Şi câte ape l-au udat
Sunt numai lacrimi ce-am vărsat –
Noi vrem pământ!

N-avem puteri şi chip de-acum
Să mai trăim cerşind mereu
Că prea ne schingiuiesc cum vreau
Stăpâni luați din drum!
Să nu dea Dumnezeu cel sfânt,
Să vrem noi sânge, nu pământ!
Când nu vom mai putea răbda,
Când foamea ne va răscula,
Hristoşi să fiți, nu veți scăpa
Nici în mormânt!

You've sworn to rob us of the right
To tell out grievances outright;
You give us torture when we shout,
Unheard-of torture, chain and clout
And lead when, dead tired, we cry out:
For land we'll fight!

What is it you've here buried? say!
Corn? maize? We have forbears and mothers,
We, fathers, sisters dear and brothers!
Unwished – for guests, away!
Our land is holy, rich and brave,
It is our cradle and our grave;
We have defended it with sweat
And blood, and bitter tears have wet
Each palm of it – so, don't forget:
'Tis land we crave!

We can no more endure the goads,
No more the hunger, the disasters
That follow on the heels of the masters
Picked from the roads!
God grant that we shall not demand
Your hated blood instead of land!
When hunger will untie our ties
And poverty will make us rise.
E'en in your grave we will chastise
You and your band!

Traducere L. Levițchi.

1895. KIPLING. *If*. Duțescu # Camilar # Coposu. 32 lines.

Author: Rudyard KIPLING (1865-1936).
Text: *If*.
Translator: D. Duțescu # E. Camilar # C. Coposu.
FrageStellung: Kipling is the paragon of a "colonial" writer. Do you agree with that definition? Summarize this poem in just one word.

If .

If you can keep your head when all about you
Are losing theirs and blaming it on you;
If you can trust yourself when all men doubt you,
But make allowance for their doubting too;
If you can wait and not be tired by waiting,
Or being lied about, don't deal in lies,
Or being hated, don't give way to hating,
And yet don't look too good, nor talk too wise:

If you can dream – and not make dreams your master;
If you can think – and not make thoughts your aim;
If you can meet with Triumph and Disaster
And treat those two imposters just the same;
If you can bear to hear the truth you've spoken
Twisted by knaves to make a trap for fools,
Or watch the things you gave your life to, broken,
And stoop and build 'em up with worn-out tools;

Dacă.

Dacă ești calm, când toți se pierd cu firea
În jurul tău, şi spun că-i vina ta;
De crezi în tine, chiar când Omenirea
Nu crede, dar îi crezi şi ei cumva;
De ştii s-aştepți, dar fără tevatură;
De nu dezminți minciuni mințind, ci drept;
De nu răspunzi la ură tot cu ură
Şi nici prea bun nu pari, nici prea-nțelept;

Dacă visezi – dar nu-ți faci visul astru;
De poți să speri – dar nu-ți faci jindul țel;
De-ntâmpini şi Triumful şi Dezastrul
Mereu senin şi în acelaşi fel;
Dacă suporți să-ți vezi vorba sucită
De şarlatan, ce-ți spurcă al tău rost;
De poți ca munca vieții, năruită,
S-o faci de la-nceput precum a fost;

If you can make one heap of all your winnings
And risk it on one turn of pitch-and-toss,
And lose, and start again at your beginnings
And never breathe a word about your loss;
If you can force your heart and nerve and sinew
To serve your turn long after they are gone,
And so hold on when there is nothing in you
Except the Will which says to them: "Hold on!"

If you can talk with crowds and keep your virtue,
Or walk with kings – nor lose the common touch,
If neither foes nor loving friends can hurt you,
If all men count with you, but none too much;
If you can fill the unforgiving minute
With sixty seconds' worth of distance run –
Yours is the Earth and everything that's in it,
And – which is more – you'll be a Man, my son!

Dacă-ndrăzneşti agonisita-ţi toată
S-o pui, făr'a clipi, pe-un singur zar
Şi, dac-o pierzi, să-ncepi ca prima dată
Făr-să te plângi cu un oftat măcar;
De ştii, cu nerv, cu inimă, cu vână,
Drept să rămâi, când ele june nu-s,
Şi stai tot dârz, când nu mai e stăpână
Decât Voinţa ce le ţine sus;

Dacă-ntre Regi ţi-e firea neschimbată
Ca şi-n Mulţime – nu străin de ea;
Amic sau nu, de nu pot să te-abată;
De toţi de-ţi pasă, dar de nimeni prea;
Dacă ţi-e dat, prin clipa zdrobitoare,
Să treci şi s-o întreci, mereu bonom,
atunci: a ta e Lumea asta mare
şi, mai mult, fiul meu: atunci – eşti Om!

Traducere D. Duţescu.

If .

If you can keep your head when all about you
Are losing theirs and blaming it on you;
If you can trust yourself when all men doubt you,
But make allowance for their doubting too;
If you can wait and not be tired by waiting,
Or being lied about, don't deal in lies,
Or being hated, don't give way to hating,
And yet don't look too good, nor talk too wise:

If you can dream – and not make dreams your master;
If you can think – and not make thoughts your aim;
If you can meet with Triumph and Disaster
And treat those two imposters just the same;
If you can bear to hear the truth you've spoken
Twisted by knaves to make a trap for fools,
Or watch the things you gave your life to, broken,
And stoop and build 'em up with worn-out tools;

If you can make one heap of all your winnings
And risk it on one turn of pitch-and-toss,
And lose, and start again at your beginnings
And never breathe a word about your loss;
If you can force your heart and nerve and sinew
To serve your turn long after they are gone,
And so hold on when there is nothing in you
Except the Will which says to them: "Hold on!"

Dacă.

Dacă-ți păstrezi temeiul, când toți din jur anume
Te-acuză că prin tine pierdură-al lor temei,
Dacă te-ncrezi în tine când se-ndoieşte-o lume,
Şi totuşi ții şi seama de îndoiala ei,
Dac-aşteptând, răbdării îi ții oricând măsură,
Şi când, mințit de alții, tu vei rămâne drept,
Sau, când, urât, tu însuți n-o să ajungi la ură,
Şi n-o să fii cu alții prea bun, nici prea-nțelept,

Dacă visând, tu totuşi nu-ți faci din vis robie,
Dacă gândind, tu totuşi nu-ți faci din gânduri țel,
Dacă înfrunți Triumful, Dezastrul de-o să vie,
Şi-aceste impostoare le vei trata la fel,
Dac-o să rabzi, văzându-ți cuvântul spus de tine
Întors de vreun nemernic, şi-aşa la proşti să-l vezi,
Dacă-ți găseşti strânsura de-o viață în ruine,
Şi vechile unelte le-apuci şi iar creezi,

Dacă aduni grămadă agoniseala toată,
Şi pe-o aruncătură de rişcă poți s-o pui,
Şi-o pierzi, şi de la capăt o iei, muncind la roată,
Şi nici o vorbuliță tu totuşi n-o să spui,
Dacă-ți încorzi şi nervi, şi inimă, şi vine,
Când inima şi nervii îți sunt de mult uzați
Şi te vei ține tare când nu mai ai în tine
Decât Voința care le spune „Rezistați!”

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

If you can talk with crowds and keep your virtue,
Or walk with kings – nor lose the common touch,
If neither foes nor loving friends can hurt you,
If all men count with you, but none too much;
If you can fill the unforgiving minute
With sixty seconds' worth of distance run –
Yours is the Earth and everything that's in it,
And – which is more – you'll be a Man, my son!

Dacă vorbind cu gloata tot demn rămâi, şi dacă
De Regi mergând alături tot demn vei rămânea,
Dacă vrăjmaşi sau prieteni nu pot vreun rău să-ți facă,
Dacă pe toți te bizui, dar nici pe unul prea,
Dacă vei şti, minutul mai trecător ca vântul
Să-l umpli cu durata secundelor, mereu,
Cu-ntreaga lui avere al tău va fi Pământul...
Mai mult: atuncea fi-vei un Om, copilul meu.

Traducere E. Camilar.

If .

If you can keep your head when all about you
Are losing theirs and blaming it on you;
If you can trust yourself when all men doubt you,
But make allowance for their doubting too;
If you can wait and not be tired by waiting,
Or being lied about, don't deal in lies,
Or being hated, don't give way to hating,
And yet don't look too good, nor talk too wise:

If you can dream – and not make dreams your master;
If you can think – and not make thoughts your aim;
If you can meet with Triumph and Disaster
And treat those two imposters just the same;
If you can bear to hear the truth you've spoken
Twisted by knaves to make a trap for fools,
Or watch the things you gave your life to, broken,
And stoop and build 'em up with worn-out tools;

If you can make one heap of all your winnings
And risk it on one turn of pitch-and-toss,
And lose, and start again at your beginnings
And never breathe a word about your loss;
If you can force your heart and nerve and sinew
To serve your turn long after they are gone,
And so hold on when there is nothing in you
Except the Will which says to them: "Hold on!"

Dacă.

Dacă te poți stăpâni, când norodul din jur se frământă,
Brav înfruntând insolentul reproş, cu linişte sfântă,
Dacă-ți păstrezi, în virtute, credința şi-ncaleci sfiala,
Când se îndoieşte de tine mulțimea, şi-i ierți îndoiala...
Dacă aştepți cu nădejde şi nu te răpune-aşteptarea,
Dacă minciunii, stăpână pe lume, îi spulberi chemarea,
Dacă asaltul mâniei te lasă senin, fără ură,
Dacă păşeşti peste dorul de-a fi cel dintâi, cu măsură...

Dacă te leagănă visul, dar stărui stăpân peste vise
Dacă din gânduri mărețe renunți să-ți faci țeluri prezise
Dacă cuvântul, izvor de ispite şi cruntul dezastru,
Nu-s pentru tine oprelişti, nici vâsle în drumul spre astru...
Dacă suporți să auzi, despre spusele tale cinstite,
Gânduri jelene, scornite de răi, pentru gloate smintite,
Dacă din opera ta s-au ales doar ruine şi spații,
Singur, cu scule stricate, de poți s-o refaci, din fundații...

Dacă pierzând, într-o clipă de risc pe o şansă, avutul,
Poți să începi, de la capăt, uitând în tăcere trecutul,
Ferm adunând cu răbdare, întregul pe lungă durată,
Fără să sufli o vorbă, de pierderea grea îndurată...
Dacă superb, prin voință forțezi, când îți vine sorocul,
Inima, capul, tăria, să nu îşi astâmpere jocul
Gol de puterea vieții, urmându-ți destinul spre ținte,
Tare, cu vrerea din tine, ce-ți spune mereu: Înainte!...

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

If you can talk with crowds and keep your virtue,
Or walk with kings – nor lose the common touch,
If neither foes nor loving friends can hurt you,
If all men count with you, but none too much;
If you can fill the unforgiving minute
With sixty seconds' worth of distance run –
Yours is the Earth and everything that's in it,
And – which is more – you'll be a Man, my son!

Dacă mulțimilor poți să vorbeşti, cu deprinderi egale,
Dacă constant îți păstrezi modestia, şi-n cercuri regale
Dacă eşti nevulnerabil la prieteni, la cei cu pornire,
Dacă pe toți îi stimezi îndeajuns, însă nu peste fire...
Dacă momentul cumplit al prăpădului crâncen şi mare
Calm vei putea să-l asemeni, în timp, c-un minut oarecare.
Lumea cu tot ce cuprinde va fi stăpânită de tine,
Tu, peste toți vei răzbate: om al puterii depline!

Traducere C. Coposu.

ro1895. MACEDONSKI. *Noaptea de noiembrie*. Lines 293-359.Levițchi. 21 lines.

Author: Alexandru MACEDONSKI (1854-1920).
Text: *Noaptea de noiembrie.*
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: Why is Macedonski so undeservedly little known? (That seems to be a rhetorical question.) Just think and ponder.

Noaptea de noiembrie.

Simții atunci în mine o repede schimbare...
Părea că mă duc îngeri pe-o dulce legănare...
Lăsându-mi învelişul la viermii din mormânt,
Pluteam prin al meu suflet, mai sus de-acest pământ.
Eram împins de-o forță şi tainică şi mare,
Şi aripe de vultur răpindu-mă în zbor,
Purtat pe-o rază-albastră, ca raza de uşor,
În casa părintească, muiat în foc de stele,
Intrai pe o fereastră, prin aer tremurai,
Trecui ca o suflare prin părul maicii mele,
Lucii în două lacrimi, şi calea mi-o urmai.
Era un zbor fantastic, un zbor fără de nume,
Ca zborul lui Mazeppa pe calul său legat,
Şi treieram pe vânturi, şi colindam prin lume,
Purtat pe unde corpul odată mi-a călcat.

Câmpiile întinse păreau nişte năluce,
Şi Dunărea un şarpe dormind peste câmpii,

November Night.

I then felt within me a sudden, mighty change...
I thought a troop of angels bore me on a sweet breath...
Abandoning my body to its fate in the grave,
I floated through my soul, high up over the earth.
A huge , mysterious power impelled me; in my flight
Majestic eagle's wings took me away and, lo,
A blue ray carried me while I felt light as light,
Steeped in the fire of stars; I entered through a window,
The old parental home flew trembling in the air,
Passed like a gentle whiff over my mother's hair,
And sparkling in two teardrops, went on the way it came,
'Twas a fantastic flight, a flight without a name,
The flight of a Mazzepa tied to his foaming steed,
And I rode astride tempests and wandered east and west,
In places where my body had never stopped to rest.

The boundless plains and cornfields looked like so many shadows,
The Danube was a serpent asleep athwart the meadows;

Tot omul o furnică ce naşte şi se duce,
Iar munții cei gigantici abia nişte copii;
O pată cenuşie în josul meu s-arată,
E marea care vecinic cu pânze e-ncărcată...

A man was but a shadow which has been bom to die,
The huge mountains were babies; a grey spot under me:
The never-failing harbour of ships and boats, the sea.......

Traducere L. Levițchi.

ro1896. COŞBUC. *Iarna pe uliță*. Levițchi. 115 lines.

Author: George COŞBUC (1866-1918).
Text: *Iarna pe uliță.*
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: a. Try to learn the English version by heart!
b. Can you translate the missing stanza?

Iarna pe uliță.

A-nceput de ieri să cadă
Câte-un fulg, acum a stat,
Norii s-au mai răzbunat
Spre apus, dar stau grămadă
Peste sat.

Nu e soare, dar e bine,
Şi pe râu e numai fum.
Vântu-i liniştit acum,
Dar năvalnic vuiet vine
De pe drum.

Sunt copii. Cu multe sănii,
De pe coastă vin țipând
Şi se-mping şi sar râzând;
Prin zăpadă fac mătănii;
Vrând-nevrând.

Winter in the Village-Street.

Straying flakes have dropped since last night
Until now – and it's fine weather;
Clouds, like bags of blue-black leather,
Westwards burst, yet o'er the village
Hang together.

Though not sunny, it is pleasant,
Smoke wraps up the stream below.
The wind has abated now,
But the village-street betokens
Awful row.

It's the children. With their sledges
They come down and, cheeks aglow,
Laugh and leap and stop and go,
Often kneeling willy-nilly
In the snow.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Gură fac ca roata morii;
Şi de-a valma se pornesc,
Cum prin gard se gâlcevesc
Vrăbii gureşe, când norii
          Ploi vestesc.

Cei mai mari acum, din sfadă,
Stau pe-ncăierate puşi;
Cei mai mici, de foame-aduşi,
Se scâncesc şi plâng grămadă
          Pe la uşi.

Colo-n colț acum răsare
Un copil, al nu ştiu cui,
Largi de-un cot sunt paşii lui,
Iar el mic, căci pe cărare
          Parcă nu-i.

Haina-i măturând pământul
Şi-o târăşte-abia, abia:
Cinci ca el încap în ea,
Să mai bată, soro, vântul
          Dac-o vrea!

El e sol precum se vede,
Mă-sa l-a trimis în sat,
Vezi de-aceea-i încruntat,
Şi s-avântă, şi se crede
        Că-i bărbat;

And their noise recalls the windmill
For they never stop their clatter,
Just like sparrows that will chatter
On the fence, when clouds forebode
          Rains and spatter.

The teenagers are now brawling,
Ready for encounters foul;
At the doors, all with a scowl,
Hungry nippers wait and whimper,
Cry and howl.

A young one all of a sudden
Turns the corner of a cot.
His steps, inch-long: he, a dot;
You would swear that on the footway
          He is not.

Hardly can he bear the fur-coat.
Hardly trail it on the ground;
Five like him it wrap round –
Let the wind, if he so chooses
          Blow and pound!

He's a messenger – his mother
Sent him out for some great plan;
So he frowns as best he can,
Crawls and stalks and faces danger
          Like a man!

Cade-n brânci şi se ridică
Dând pe ceafă puţintel
Toată lâna unui miel:
O căciulă mai voinică
Decât el.

Şi tot vine, tot înoată,
Dar deodată cu ochi vii,
Stă pe loc să mi te ţii!
Colo, zgomotoasa gloată,
De copii!

El degrabă-n jur chiteşte
Vrun ocol, căci e pierdut,
Dar copiii l-au văzut!
Toată ceata năvăleşte
Pe-ntrecut.

Uite-i, mă, căciula, frate,
Mare cât o zi de post
Aoleu, ce urs mi-a fost!
Au sub dânsa şapte sate
Adăpost!

Unii-l iau grăbit la vale,
Alţii-n glumă parte-i ţin
Uite-i, fără pic de vin
S-au jurat să-mbete-n cale
Pe creştin!

He falls flat, then, slowly rising,
Cocks a little on his head
All the wool a lamb once had:
Fancy a fur-cap much bigger
Than the lad.

Swimming on, all of a sudden,
He stands still, and his eyes stare
With astonishment. Beware!
The uproarious troop of children
Loom up there!

In the yards, thrilled by the uproar,
Dogs spring at them barking, women
Leave their wonted, pressing chore
For the gate, and old men open
The front door.

Hastily he looks around him
For a shelter against hell,
Hut the boys, spotting him well,
Rush at him a triumphant,
Gruesome yell.

“What a fur-cap! Tall and wide
a fast-day! What a monster
Of a bear had such a hide!
Seven villages can surely
Get inside!”

Vine-o babă-ncet pe stradă
În cojocul rupt al ei
Şi încins cu sfori de tei.
Stă pe loc acum să vadă
Şi ea ce-i.

S-oțărăşte rău bătrâna
Pentru micul Barba-cot.
Ați înnebunit de tot
Puiul mamii, dă-mi tu mâna
Să te scot!

Cică vrei să stingi cu paie
Focul când e-n clăi cu fân,
Şi-apoi zici că eşti român!
Biata bab-a-ntrat în laie
La stăpân.

Ca pe-o bufniț-o-nconjoară
Şi-o petrec cu chiu cu vai,
Şi se țin de dânsa scai,
Plină-i strâmta ulicioară
De alai.

Nu e chip să-i faci cu buna
Să-şi păzească drumul lor!
Râd şi sar într-un picior,
Se-nvârtesc şi țipă-ntruna
Mai cu zor.

Some make fun of him, some others
Greet him with a nice "hello" –
They have, really, sworn to mellow,
Without any drop of wine,
The poor fellow!

An old woman, in her fur-coat
Ragged, tied up with a long
Linden bast, perceives the throng
And stops dead to get an inkling
Of what's wrong.

For the dandiprat, the gammer
Tries to put the rogues to rout.
"You are crazy all, no doubt –
Darling, stretch a hand and I will
Help you out!"

Can you choke a fire with straw-wisps
When it burns in stacks of hay?
Is that the wise peasant's way?
Let the crone rid of the devil
If she may!

She is hemmed in like an owl
While dire racket follows her,
And each boy sticks like a burr,
And the whole street of the village
Is astir.

Baba şi-a uitat învăţul:
Bate,-njură, dă din mâini:
Dracilor, sânteţi păgâni?
Maica mea! Să stai cu băţul
Ca la câini!

Şi cu băţul se-nvârteşte
Ca să-şi facă-n jur ocol;
Dar abia e locul gol,
Şi mulţimea năvăleşte
Iarăşi stol.

Astfel tabăra se duce
Lălăind în chip avan:
Baba-n mijloc, căpitan,
Scuipă-n sân şi face cruce
De Satan.

Ba se răscolesc şi câinii
De prin curţi, şi sar la ei.
Pe la garduri ies femei,
Se urnesc miraţi bătrânii
Din bordei.

Ce-i pe drum atâta gură?
Nu-i nimic. Copii ştrengari.
Ei, auzi! Vedea-i-aş mari,
Parcă trece-adunătură
De tătari!

And the crone forgets good manners,
Threatens, buffets, swears and flogs;
"Devils, are you heathen hogs?
My! You only obey cudgels
As do dogs!"

She turns round to force a clearing
With her staff – an oath, a pledge!
But as soon as there's a wedge,
In rushes the set, restoring
The tight hedge.

Whistling, shouting, running, hopping.
The band moves off, while the gammer,
The caboodle overtopping,
Strikes, crosses herself, and hisses
Without stopping.

....

"Why this hellish hurly-burly?"
"Just some boisterous young ones,"
"Thought it was a troop of Huns!
May I live to see you all
Grown-up, sons!"

Traducere L. Leviţchi.

1898. Oscar WILDE. *The Ballad of Reading Goal*. Porsenna. 714 lines.

Author: Oscar WILDE (1854-1900).
Text: *The Ballad of Reading Goal.*
Translator: N. Porsenna.
FrageStellung: a. Is this a real ballad? Or is it more than that? In what way? ### Then, evaluate the translation... And perhaps learn from it.
b. Provide the translation of the missing stanza.

The Ballad of Reading Gaol.

In Memoriam C.T.W.
Sometime Trooper of The Royal Horse Guards.
Obiit H.M. Prison, Reading, Berkshire, July 7th, 1896

I

He did not wear his scarlet coat,
For blood and wine are red,
And blood and wine were on his hands
When they found him with the dead,
The poor dead woman whom he loved,
And murdered in her bed.

He walked amongst the Trial Men
In a suit of shabby grey;
A cricket cap was on his head,
And his step seemed light and gay;

Balada închisorii din Reading.

I

N-avea veştminte stacojii
Cu vin şi sânge scrise,
Ci vin şi sânge doar pe mâini
Avea când îl găsise
Cu fata moartă ce-o iubea
Şi-n patu-i o ucise.

Mergea-ntre paznici, în costum
Vărgat cum e paiaţa;
Tichia de puşcăriaş

Îi mohorâse faţa;

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

But I never saw a man who looked
So wistfully at the day.

I never saw a man who looked
With such a wistful eye
Upon that little tent of blue
Which prisoners call the sky,
And at every drifting cloud that went
With sails of silver by.

I walked, with other souls in pain,
Within another ring,
And was wondering if the man had done
A great or little thing,
When a voice behind me whispered low,
"That fellow's got to swing."

Dear Christ! the very prison walls
Suddenly seemed to reel,
And the sky above my head became
Like a casque of scorching steel;
And, though I was a soul in pain,
My pain I could not feel.

I only knew what hunted thought
Quickened his step, and why
He looked upon the garish day
With such a wistful eye;
The man had killed the thing he loved
And so he had to die.

Dar n-am văzut nicicând un om
Privind mai lacom viața.

Nu, n-am văzut nicicând un om,
Sau vreun prizonier,
Holbat la peticul de-azur
(Ocnaşii zic că-i cer),
Şi nici la norii care trec
Vopsiți cu.argint sau fier.

Păşind smerit, ca osândit,
Las gândul să mă poarte:
Nu ştiu de-i omul vinovat
Mai mult, puțin sau foarte,
Când auzii şoptind un glas:
„Pe ăsta-l duc la moarte"

Isuse! Dintr-odată simt
Ceva amar ca fierea;
Oțel topit fu naltul cer
–Aşa mi-era părerea–
Şi însumi sufletul, în iad
Nu-mi mai simțeam durerea

Înțelesei ce gând cumplit
Privirea i-o-nfioară
Şi pentru ce căta avid
La lumea din afară:
El ucisese ce-a iubit

Yet each man kills the thing he loves
By each let this be heard,
Some do it with a bitter look,
Some with a flattering word,
The coward does it with a kiss,
The brave man with a sword!

Some kill their love when they are young,
And some when they are old;
Some strangle with the hands of Lust,
Some with the hands of Gold:
The kindest use a knife, because
The dead so soon grow cold.

Some love too little, some too long,
Some sell, and others buy;
Some do the deed with many tears,
And some without a sigh:
For each man kills the thing he loves,
Yet each man does not die.

He does not die a death of shame
On a day of dark disgrace,
Nor have a noose about his neck,
Nor a cloth upon his face,
Nor drop feet foremost through the floor
Into an empty place

He does not sit with silent men

Şi trebuia să moară!
Căci toţi ucidem ce ni-i drag
Şi-ntindem morţii prada:
Omoară unii măgulind,
Ori cu dojeni, cu sfada,
Cei laşi ucid cu sărutări
Iar cei viteji cu spada.

Omoară juni, sau vlăguiţi
De sevele puterii;
Ucid cu aur, cu-amăgiri,
Cu mâinile plăcerii;
Cei blânzi deschid cu un cuţit
Zăvoarele Tăcerii

Iubim prea mult, sau prea puţin,
Mărinimoşi sau hoţi;
Ucizi plângând, ucizi tăcând,
Nepăsător de poţi,
Căci toţi ucidem ce ni-i drag
Dar nu murim cu toţi.

N-avem o moarte de ruşine,
Nici vreo pedeapsă-n viaţă,
Nu ni se pune ştreang de gât,
Nici haine peste faţă,
Nici din picioare n-atârnăm
Cu vinele de gheaţă

Nu pentru toţi un paznic pus

Who watch him night and day;
Who watch him when he tries to weep,
And when he tries to pray;
Who watch him lest himself should rob
The prison of its prey.

He does not wake at dawn to see
Dread figures throng his room,
The shivering Chaplain robed in white,
The Sheriff stern with gloom,
And the Governor all in shiny black,
With the yellow face of Doom.

He does not rise in piteous haste
To put on convict-clothes,
While some coarse-mouthed
Doctor gloats, and notes
Each new and nerve-twitched pose,
Fingering a watch whose little ticks
Are like horrible hammer-blows.

He does not know that sickening thirst
That sands one's throat, before
The hangman with his gardener's gloves
Slips through the padded door,
And binds one with three leathern thongs,
That the throat may thirst no more.

He does not bend his head to hear
The Burial Office read,

Veghează-n pragul porții,
Când plângem, sau când ne rugăm
Cerând iertarea sorții;
Nici ne pândesc să nu răpim
Noi singuri prada morții.

Nu auzim în zori de zi
Intrând cu pas ușor
Pe preot îmbrăcat în alb,
Pe domnul Procuror,
Nici pe Director dându-ți vestea
Pălind îngrozitor.

Nu ne sculăm să ne-mbrăcăm
Cu straie grosolane,
Pe când un doctor ia-nsemnări
(Tribut Ştiinței vane!)
Privind un ceas a cărui limbi
Par ritmuri de ciocane.

Nu ne simțim gâtlej-uscat
De nisipoasa sete,
Pe când călăul ia un laț
Din împletite bete
Și ți-l petrece după gât,
Să nu-ți mai fie sete!

Nu plecăm capul s-auzim
Prohod cântat de-aproape,

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Nor, while the terror of his soul
Tells him he is not dead,
Cross his own coffin, as he moves
Into the hideous shed.

He does not stare upon the air
Through a little roof of glass;
He does not pray with lips of clay
For his agony to pass;
Nor feel upon his shuddering cheek
The kiss of Caiaphas.

II

Six weeks our guardsman walked the yard,
In a suit of shabby grey:
His cricket cap was on his head,
And his step seemed light and gay,
But I never saw a man who looked
So wistfully at the day.

I never saw a man who looked
With such a wistful eye
Upon that little tent of blue
Which prisoners call the sky,
And at every wandering cloud that trailed
Its ravelled fleeces by.

He did not wring his hands, as do
Those witless men who dare

Nici sufletul nemuritor
Cu groaza prinsă-n pleoape
Nu vede propriu-i sicriu
Ducându-l să-l îngroape!

Prin ferestruică nu privim
Spre-acoperiş, sub scafă;
Nu ne rugăm din glas de lut,
Cu moartea-nfiptă-n ceafă,
Şi nici pe buze nu primim
Sărutul de Caiafă!

II

Trei luni umblă cu păzitor,
Gătit cum e paiața;
Deşi tichia-i sta pe cap,
Voioasă-i era fața;
Dar n-am văzut nicicând un om
Privind mai lacom viața.

Nu, n-am văzut nicicând un om
Sau vreun prizonier,
Holbat la peticul de-azur
(ocnaşii zic că-i cer),
Şi nici la norii destrămați
Din caiere ce pier.

Nu-şi frângea mâinile, cum fac
Înnebuniții care

To try to rear the changeling Hope
In the cave of black Despair:
He only looked upon the sun,
And drank the morning air.

He did not wring his hands nor weep,
Nor did he peek or pine,
But he drank the air as though it held
Some healthful anodyne;
With open mouth he drank the sun
As though it had been wine!

And I and all the souls in pain,
Who tramped the other ring,
Forgot if we ourselves had done
A great or little thing,
And watched with gaze of dull amaze
The man who had to swing.

And strange it was to see him pass
With a step so light and gay,
And strange it was to see him look
So wistfully at the day,
And strange it was to think that he
Had such a debt to pay.

For oak and elm have pleasant leaves
That in the spring-time shoot:
But grim to see is the gallows-tree,
With its adder-bitten root,

Preschimbă salbă de nădejdi
În iad de disperare:
Ci doar căta spre soare-n sus,
Sorbind din aer, tare.

Nu se frângea, nu se plângea
De fiorosul chin;
Ci bea din aer, aşteptând
Un leac din cer senin,
Sorbind din soare cum ai bea
Dintr-un pahar cu vin!

Şi eu şi ceilalţi chinuiţi,
Uniţi de-a noastre soarte,
Uităm de suntem vinovaţi
Mai mult, puţin sau foarte,
Ci doar privim şi ne-ngrozim
De cel ursit la moarte.

De-i straniu să-l priveşti trecând
Uşor, cu faţa vie,
Ori stranii ochii ce-i tânjesc
Spre cer cu lăcomie,
Mai straniu e să-l ştii dator
Cu-astfel de datorie!

Stejari şi ulmi dau frunze verzi
Când se dezgheaţă glodul;
Doar Furca poartă mugur om
Când laţul strânge nodul;

And, green or dry, a man must die
Before it bears its fruit!

The loftiest place is that seat of grace
For which all worldlings try:
But who would stand in hempen band
Upon a scaffold high,
And through a murderer's collar take
His last look at the sky?

It is sweet to dance to violins
When Love and Life are fair:
To dance to flutes, to dance to lutes
Is delicate and rare:
But it is not sweet with nimble feet
To dance upon the air!

So with curious eyes and sick surmise
We watched him day by day,
And wondered if each one of us
Would end the self-same way,
For none can tell to what red Hell
His sightless soul may stray.

At last the dead man walked no more
Amongst the Trial Men,
And I knew that he was standing up
In the black dock's dreadful pen,
And that never would I see his face
In God's sweet world again.

Un om ce, tânăr sau bătrân,
N-apucă să-şi dea rodul.

Un post înalt e luat cu-asalt,
Ispitelor supus;
Dar cine vrea înalt să stea
Cu laț de gât adus
Şi ultima lucire-n ochi
Cătând spre ceruri sus?

E dulce să dansezi uşor
Când plin îți merge-n viață,
Şi-n dans să cânți, în joc să-ncânți
Privind iubirea-n față;
Dar trist cuvânt s-atârni în vânt
Dansând ca o paiață!

Iscoditori, bănuitori,
Cătam la el într-una,
Gândind: din nou cui i-or suci
De beregată struna;
Croindu-i vad spre roşul iad,
Şi pentru totdeauna?

Ca două nave-n uragan
Ne-am întâlnit odat
Dar n-am clintit, nici n-am vorbit;
(Ce să vorbim!) pe dată
Ne-am urmat drumul copleşiți,
Cu inima-nfricată.

Like two doomed ships that pass in storm
We had crossed each other's way:
But we made no sign, we said no word,
We had no word to say;
For we did not meet in the holy night,
But in the shameful day.

A prison wall was round us both,
Two outcast men were we:
The world had thrust us from its heart,
And God from out His care:
And the iron gin that waits for Sin
Had caught us in its snare.

III

In Debtors' Yard the stones are hard,
And the dripping wall is high,
So it was there he took the air
Beneath the leaden sky,
And by each side a Warder walked,
For fear the man might die.

Or else he sat with those who watched
His anguish night and day;
Who watched him when he rose to weep,
And when he crouched to pray;
Who watched him lest himself should rob
Their scaffold of its prey.

La urmă omu-a fost trimis
Legat la judecată;
Şi-aflarăm că va fi suit
În furca cocoțată
Şi că nu-l vom mai întâlni
În lumea luminată!

Un zid de temniță simțeam
În juru-i fiecare;
Nu ne dăduse lumea foc,
Nici Domnul îndurare;
Ci cleştele Pedepsei, crunt,
Ne ține strâns în ghiare!

III

În închisoare e piatra tare.
Pe zid musteşte zeama.
Cu mintea trează, paznicii veghează
Pe osândit, de teama
Ca nu cumva cu mână rea
Să-şi facă singur seama.

Veghează să nu stea la sfat,
Nici spaima a şi-o spune;
Veghează când icneşte-n plâns
Sau cade-n rugăciune,
Ori viața când ar vrea să-şi ia
A Furcii mortăciune.

The Governor was strong upon
The Regulations Act:
The Doctor said that Death was but
A scientific fact:
And twice a day the Chaplain called
And left a little tract.

....

And twice a day he smoked his pipe,
And drank his quart of beer:
His soul was resolute, and held
No hiding-place for fear;
He often said that he was glad
The hangman's hands were near.

Fumează zilnic din tutun
Şi zilnic îşi bea berea;
E hotărât, şi nici un gând
Nu-i răscoleşte fierea;
Şi cheamă-ntr-una pe călău
Să-i stingă-n gât durerea!

But why he said so strange a thing
No Warder dared to ask:
For he to whom a watcher's doom
Is given as his task,
Must set a lock upon his lips,
And make his face a mask.

Nu ştim ciudatele grăiri
De ce-i pornesc din gură,
Căci un ocnaş, un ucigaş
Pus sub dispreț şi ură
De buze-şi leagă un căluş
Şi-o mască pe figură.

Or else he might be moved, and try
To comfort or console:
And what should Human Pity do
Pent up in Murderers' Hole?
What word of grace in such a place
Could help a brother's soul?

Ori poate cată mângâieri,
Ori vreo speranță poate?
Dar Mila cum ar izbuti
În ocna lui răzbate?
Cum ar putea nădejdi să-i dea
O inimă de frate?

With slouch and swing around the ring

În mers greoi tărâm cu noi

We trod the Fool's Parade!
We did not care: we knew we were
The Devil's Own Brigade:
And shaven head and feet of lead
Make a merry masquerade.

We tore the tarry rope to shreds
With blunt and bleeding nails;
We rubbed the doors, and scrubbed the floors,
And cleaned the shining rails:
And, rank by rank, we soaped the plank,
And clattered with the pails.

We sewed the sacks, we broke the stones,
We turned the dusty drill:
We banged the tins, and bawled the hymns,
And sweated on the mill:
But in the heart of every man
Terror was lying still.

So still it lay that every day
Crawled like a weed-clogged wave:
And we forgot the bitter lot
That waits for fool and knave,
Till once, as we tramped in from work,
We passed an open grave.

With yawning mouth the yellow hole
Gaped for a living thing;
The very mud cried out for blood

O undă de zmintire;
Dar toți ştim că e dat să fim
A iadului oştire;
Cu plumb în pas, cu capul ras,
Ne râde-o omenire!

Rupem frânghii şi mici fâşii,
Cu unghii sângerate;
Spălăm pe jos, frecăm vârtos
La gratii ferecate:
Şi rând pe rând zvârlim pe jos
Găleţile-ncărcate.

Coseam la saci, tăiam cosaci,
Cât carnea să ne roază;
Trânteam căldări, urlam cântări,
Înăduşam sub pază;
Dar sufletul în orice ins
Gemea strivit de groază.

Zile pustii se scurg târzii:
La fel cu toate sunt!
Uităm cu toţi, nebuni şi hoţi,
Ce soartă pe pământ
Ne-aşteaptă, până când un brânci
Ne-mpinge spre mormânt.

Căscată, groapa cheamă-n şir
Pe unul, pe cellalt;
Noroiul cere sânge viu

To the thirsty asphalte ring:
And we knew that ere one dawn grew fair
Some prisoner had to swing.

Right in we went, with soul intent
On Death and Dread and Doom:
The hangman, with his little bag,
Went shuffling through the gloom
And each man trembled as he crept
Into his numbered tomb.

That night the empty corridors
Were full of forms of Fear,
And up and down the iron town
Stole feet we could not hear,
And through the bars that hide the stars
White faces seemed to peer.

He lay as one who lies and dreams
In a pleasant meadow-land,
The watcher watched him as he slept,
And could not understand
How one could sleep so sweet a sleep
With a hangman close at hand?

But there is no sleep when men must weep
Who never yet have wept:
So we—the fool, the fraud, the knave—
That endless vigil kept,
And through each brain on hands of pain

Din curtea de asfalt
În zori va legăna un om
Belciugul cel înalt!

Cu ochi țintiți mergeam prostiți
Spre țelu-ntunecat;
Călăul cu un săculeț
Venea domol din sat:
Şi orice om şi-avea al său
Momânt numerotat.

În noaptea asta-n săli pustii
Trec forme-ngălbenite;
În față-n dos, în sus, în jos
Curg paşi pe nesimțite:
Şi-n ziduri grele, la zăbrele
Ies capete-ngrozite

El doarme lin, parc-ar visa
Pe veselă livadă...
Paznici plătiți socot uimiți
Că nu-i firesc să vadă
În somn tihnit un osândit
Dat mâine Furcii pradă.

Somnul nu strânge pleoapa când plânge
Şi n-a mai plâns vreodată!
Noi suntem toți – nebuni şi hoți
Sub garda înarmată –

Another's terror crept.

Alas! it is a fearful thing
To feel another's guilt!
For, right within, the sword of Sin
Pierced to its poisoned hilt,
And as molten lead were the tears we shed
For the blood we had not spilt.

The Warders with their shoes of felt
Crept by each padlocked door,
And peeped and saw, with eyes of awe,
Grey figures on the floor,
And wondered why men knelt to pray
Who never prayed before.

All through the night we knelt and prayed,
Mad mourners of a corpse!
The troubled plumes of midnight were
The plumes upon a hearse:
And bitter wine upon a sponge
Was the savour of Remorse.

The cock crew, the red cock crew,
But never came the day:
And crooked shape of Terror crouched,
In the corners where we lay:
And each evil sprite that walks by night
Before us seemed to play.

Doar o ființă cu-o suferință
De altul îndurată.

E crud să simți sub greu Păcat
Alt cuget cum se stinge;
În chingi de fier suflete pier
Când Crima crunt le strânge;
Dar plumb topit ochiu-a țâşnit
Când altul varsă sânge.

Cu tălpi de pâslă pe la uşi
Doi paznici se strecoară:
Şi cum privesc, încremenesc
Şi-n suflet se-nfioară
Văzând ocnaşii-ngenunchiați
În rugă-ntâia oară

De-a lungul nopții ne-am rugat
Părând a țese tort
Din rugă şi din remuşcări;
În ruşinosul port
Sorbeam durerea cum a supt
Oțetul, Sfântul Mort.

În zori de-azur cocoşul sur
Sună a zilei toacă;
Dar ziua-n ocnă nu venea!
A negurii bulboacă
Plutea adânc, şi mici stafii
Albind, păreau că joacă.

They glided past, they glided fast,
Like travellers through a mist:
They mocked the moon in a rigadoon
Of delicate turn and twist,
And with formal pace and loathsome grace
The phantoms kept their tryst.

With mop and mow, we saw them go,
Slim shadows hand in hand:
About, about, in ghostly rout
They trod a saraband:
And the damned grotesques made arabesques,
Like the wind upon the sand!

With the pirouettes of marionettes,
They tripped on pointed tread:
But with flutes of Fear they filled the ear,
As their grisly masque they led,
And loud they sang, and loud they sang,
For they sang to wake the dead.

"Oho!" they cried, "The world is wide,
But fettered limbs go lame!
And once, or twice, to throw the dice
Is a gentlemanly game,
But he does not win who plays with Sin
In the secret House of Shame."

No things of air these antics were

Pluteau uşor în vânt de zbor
În ceasul de utrenii;
Ceata nebună juca-mpreună
Cu-a-ntunecimii genii,
Sucind vârtos în ritm hidos
O horă de vedenii.

Triste figuri, cu strâmbături
De un sinistru chip,
Mai sus, mai sus - căci granițí nu-s –
În jocuri se-nfirip,
Şi-n dans grotesc fac arabesc
Ca vântul pe nisip.

Marionete în piruete
Sprințar şi-ncurcă sportul;
Geamăt de frică din glas ridică
Şi fioros li-i portul,
Şi cântă tare, în gura mare,
Ca să deştepte mortul.

Țip-să se spargă: „Lumea e largă,
Dar gleznele-n cătuşe
Şchiopând mereu, păşesc mai greu
Ca două picioruşe!
Iar pe ocnaşi în lanțuri traşi
Ruşinea-i înnăbuşe”.

Nu-i pentru cânt orice cuvânt

That frolicked with such glee:
To men whose lives were held in gyves,
And whose feet might not go free,
Ah! wounds of Christ! they were living things,
Most terrible to see.

Around, around, they waltzed and wound;
Some wheeled in smirking pairs:
With the mincing step of demirep
Some sidled up the stairs:
And with subtle sneer, and fawning leer,
Each helped us at our prayers.

The morning wind began to moan,
But still the night went on:
Through its giant loom the web of gloom
Crept till each thread was spun:
And, as we prayed, we grew afraid
Of the Justice of the Sun.

The moaning wind went wandering round
The weeping prison-wall:
Till like a wheel of turning-steel
We felt the minutes crawl:
O moaning wind! what had we done
To have such a seneschal?

At last I saw the shadowed bars
Like a lattice wrought in lead,
Move right across the whitewashed wall

Dibaci țesut cu glume;
Dar nu cutezi să te distrezi
– Spectacol fără nume! –
Când vezi înverigat un om:
E cel mai trist din lume!

Mai jos, mai jos, valsând grețos
Şi chicotind din fugă,
Năluci gălbii şi străvezii
Din buze albe-ndrugă
Şi râd smintit de osândit
Când e-adâncit în rugă

Pornit-au adieri de zori,
Dar noaptea tot se-anină;
Pe când al ei pânzar cernit
Se-aşterne cu o tină,
Noi ne rugăm şi ne-nfricăm
De-a soarelui lumină.

Un vânt flămând trece gemând
Printre pereți de piatră;
Şi-n vuet tare-un câine pare
La lună lung cum latră.
O, vânt cumplit! Cu ce-am greşit
Să-mi sufli moartea-n vatră?

Târziu, a gratiilor umbră
Pe zid încet apare:
Se mişcă spre-aşa zisul pat

That faced my three-plank bed,
And I knew that somewhere in the world
God's dreadful dawn was red.

At six o'clock we cleaned our cells,
At seven all was still,
But the sough and swing of a mighty wing
The prison seemed to fill,
For the Lord of Death with icy breath
Had entered in to kill.

He did not pass in purple pomp,
Nor ride a moon-white steed.
Three yards of cord and a sliding board
Are all the gallows' need:
So with rope of shame the Herald came
To do the secret deed.

We were as men who through a fen
Of filthy darkness grope:
We did not dare to breathe a prayer,
Or give our anguish scope:
Something was dead in each of us,
And what was dead was Hope.

For Man's grim Justice goes its way,
And will not swerve aside:
It slays the weak, it slays the strong,
It has a deadly stride:
With iron heel it slays the strong,

Din scânduri de lemn tare,
Şi-aflai că-n lume, undeva,
Cumplita zi răsare.

Ne-am curăţat celula-n zori;
La şapte, pe răcoare,
Era sfârşit; dar un foşnit
De-aripi dă veste mare
Că-n pragul porţii Îngerul Morţii
Intrase-n închisoare!

El nu veni cu-alai măreţ,
Nici pe cal alb călare:
O sforicică şi-o scândurică
Pentru-o spânzurătoare
Sunt de ajuns; iar nodul uns
Gâtleju-l strânge tare.

Noi pentru lume suntem anume
Cum în veşmânt e zdreanţa;
Să ne rugăm, ori să sperăm,
Pierdut-am cutezanţa;
Tot ce-i vioi e mort în noi:
E moartă-n noi Speranţa!

Dreptatea oarbă calcă-ntins
Pe neclintitu-i drum;
Călcâi de fier striveşte crud
Pe slabi, pe tari, oricum;
Izbeşte-apoi cu bici de foc

The monstrous parricide!

We waited for the stroke of eight:
Each tongue was thick with thirst:
For the stroke of eight is the stroke of Fate
That makes a man accursed,
And Fate will use a running noose
For the best man and the worst.

We had no other thing to do,
Save to wait for the sign to come:
So, like things of stone in a valley lone,
Quiet we sat and dumb:
But each man's heart beat thick and quick
Like a madman on a drum!

With sudden shock the prison-clock
Smote on the shivering air,
And from all the gaol rose up a wail
Of impotent despair,
Like the sound that frightened marshes hear
From a leper in his lair.

And as one sees most fearful things
In the crystal of a dream,
We saw the greasy hempen rope
Hooked to the blackened beam,
And heard the prayer the hangman's snare
Strangled into a scream.

Şi lasă-n urmă-i scrum.

Opt ceasuri au sunat, precum
Ciocanul pe ilău;
Ci-n cruntul ceas, al Sorții pas
Sorti, în mersul său,
Un laț de sfoară ce-nfăşoară
Pe bun ca şi pe rău.

N-aveam ce face: aşteptam
Grozavul semn să cadă:
Şi împietriți, încremeniți,
Stam muți şi crunți grămadă,
Dar inima bătea în toți
Ca toba la paradă

Deodată, spornic, limba-n ceasornic
Izbi cu-nfiorare:
Şi din piepturi vii un strigăt răzbi
De neagră disperare,
Ca strigăt scos de-un biet lepros
Zvârlit din lumea mare.

Şi cum în vis năluci de-abis
Le vezi ca printr-o brumă,
În funie vedem urcând
Un om născut din mumă,
Iar ruga ce-o sfârşi țipând
Călăul i-o sugrumă!

And all the woe that moved him so
That he gave that bitter cry,
And the wild regrets, and the bloody sweats,
None knew so well as I:
For he who live more lives than one
More deaths than one must die.

O! Cine ştie ce mărturie
Din strigătu-i coboară!
Ce regret amar, ce sudori de jar...
Ca mine bunăoară
Căci multe vieți cine-a trăit
Mult trebuie să şi moară.

IV

There is no chapel on the day
On which they hang a man:
The Chaplain's heart is far too sick,
Or his face is far to wan,
Or there is that written in his eyes
Which none should look upon.

So they kept us close till nigh on noon,
And then they rang the bell,
And the Warders with their jingling keys
Opened each listening cell,
And down the iron stair we tramped,
Each from his separate Hell.

Out into God's sweet air we went,
But not in wonted way,
For this man's face was white with fear,
And that man's face was grey,
And I never saw sad men who looked
So wistfully at the day.

IV

Nu-i slujbă sfântă la altar
În zi de spânzurare,
Ci-i preotul în acea zi
Bolnav de supărare:
În gândul lui, în ochii lui
Citeşti înfiorare.

Închişi sub pază pân-la amiază
Şedem, până ce cad
Zăvoarele, iar temniceri
Trag uşile de brad,
Şi din celule țâşnim toți
Ocnaşii ca din iad.

Ieşim în aerul cel bun
Ce ne mângâie fața;
Dar fețele acestor inşi
Sunt sumbre cum e ceața,
Şi oameni n-am văzut nicicând.
Privind mai lacom viața.

I never saw sad men who looked
With such a wistful eye
Upon that little tent of blue
We prisoners called the sky,
And at every careless cloud that passed
In happy freedom by.

But their were those amongst us all
Who walked with downcast head,
And knew that, had each got his due,
They should have died instead:
He had but killed a thing that lived
Whilst they had killed the dead.

For he who sins a second time
Wakes a dead soul to pain,
And draws it from its spotted shroud,
And makes it bleed again,
And makes it bleed great gouts of blood
And makes it bleed in vain!

Like ape or clown, in monstrous garb
With crooked arrows starred,
Silently we went round and round
The slippery asphalte yard;
Silently we went round and round,
And no man spoke a word.

Silently we went round and round,
And through each hollow mind

Nu, oameni n-am văzut nicicând,
Sau vreun prizonier,
Holbați la peticul de-azur
(Ocnaşii zic că-i cer)
Şi nici la norii ce plutesc
Nepăsători şi pier.

Vreo câțiva umblă dintre ei
Fricoşi purtându-şi portul
Căci ei urmau să urce-n laț
Dacă-şi primeau drept ortul;
El omorâse ce trăia,
Dar ei ucis-au mortul.

Da: un făptaş de nou păcat
Deşteaptă la durere
Un suflet din cellalt tărâm,
Din veşnica Tăcere,
Şi-l face-a sângera din nou
Cu sânge şi cu fiere.

În clasicul hidos costum
Un şir de clovni păream;
Mergem pe-asfalt de jur în jur
Şi toți în jos priveam;
Posaci călcam pe-asfalt în jur
Şi unul nu vorbeam.

Umblam tăcuți de jur în jur,
Şi-n oricare din noi

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

The memory of dreadful things
Rushed like a dreadful wind,
An Horror stalked before each man,
And terror crept behind.

The Warders strutted up and down,
And kept their herd of brutes,
Their uniforms were spick and span,
And they wore their Sunday suits,
But we knew the work they had been at
By the quicklime on their boots.

For where a grave had opened wide,
There was no grave at all:
Only a stretch of mud and sand
By the hideous prison-wall,
And a little heap of burning lime,
That the man should have his pall.

For he has a pall, this wretched man,
Such as few men can claim:
Deep down below a prison-yard,
Naked for greater shame,
He lies, with fetters on each foot,
Wrapt in a sheet of flame!

And all the while the burning lime
Eats flesh and bone away,
It eats the brittle bone by night,
And the soft flesh by the day,

Cumplit de-amare amintiri
Țâşnesc ca un şuvoi;
Cu Spaima-n frunte ne târâm
Şi Groaza înapoi.

În vino-du-te păzesc pe brute
Gardişti cu pasu-ntins:
Le e costumul nou-nouț
Tot cu curele-ncins,
Dar cismele-s pătate alb
Cu hălci de var aprins.

Căci locul lui de îngropat
Nu este loc de moarte,
Ci doar noroi printre calcar,
De zid nu chiar departe,
Pentru ca mortu-n strat de var
De giulgi să aibă parte!

Da, răposatul şade-n giulgi
Cum nu toți au noroc:
Vârât în curte sub pământ,
În tot umblatul loc,
Cu lanțuri zace la picior
Într-un cerşaf de foc.

Varul nestins roade din el
Os, carne, sânge, seu:
Din carne muşcă peste zi,
Noaptea din os, mai greu:

It eats the flesh and bones by turns,
But it eats the heart alway.

For three long years they will not sow
Or root or seedling there:
For three long years the unblessed spot
Will sterile be and bare,
And look upon the wondering sky
With unreproachful stare.

They think a murderer's heart would taint
Each simple seed they sow.
It is not true! God's kindly earth
Is kindlier than men know,
And the red rose would but blow more red,
The white rose whiter blow.

Out of his mouth a red, red rose!
Out of his heart a white!
For who can say by what strange way,
Christ brings his will to light,
Since the barren staff the pilgrim bore
Bloomed in the great Pope's sight?

But neither milk-white rose nor red
May bloom in prison air;
The shard, the pebble, and the flint,
Are what they give us there:
For flowers have been known to heal
A common man's despair.

Carne şi os roade pe rând,
Dar inima mereu!

Trei ani în şir n-or semăna
Răsad de plantă vie:
Trei ani în blestematul loc
N-o creşte bălărie;
Ci glia lui va fi sub cer
Şi stearpă şi pustie.

O inimă de ucigaş
Cred ei că spurcă huma,
Dar nu! Din darnicul pământ
Vor creşte-abia acuma
Garoafe şi mai sângerii
Şi crini mai albi ca spuma.

Din gură roşii maci vor da,
Din ochii-i lăcrămioare:
Căci cine spune prin ce minune
Isus mai poate-apare,
Şi cum toiagul a-nflorit
L-a Papei cuvântare?

Dar roşii flori, nici albe flori
Nu cresc în puşcărie,
Căci florile-ar mai alina
Pe omul în urgie:
Nisip şi bolovani şi var
S-întreaga poezie!

So never will wine-red rose or white,
Petal by petal, fall
On that stretch of mud and sand that lies
By the hideous prison-wall,
To tell the men who tramp the yard
That God's Son died for all.

Yet though the hideous prison-wall
Still hems him round and round,
And a spirit man not walk by night
That is with fetters bound,
And a spirit may not weep that lies
In such unholy ground,

He is at peace—this wretched man—
At peace, or will be soon:
There is no thing to make him mad,
Nor does Terror walk at noon,
For the lampless Earth in which he lies
Has neither Sun nor Moon.

They hanged him as a beast is hanged:
They did not even toll
A requiem that might have brought
Rest to his startled soul,
But hurriedly they took him out,
And hid him in a hole.

They stripped him of his canvas clothes,

Nici maci, nici crinii nu-nfloresc
Pentru nebuni şi hoți,
În lutul sterp nicicând brăzdat
De-a plugurilor roți,
Spre-a spune că Divinul Fiu
Murit-a pentru toți!

Deşi al închisorii zid
Se-nalță-ntunecat,
Şi noaptea nu se plimbă duh
Cu lanțuri ferecat,
Nici suflet n-ar putea să plângă
În locul blestemat,

E-n pace mortul ucigaş,
Ferit de-orice furtună:
Nu-l chinuieşte-al Vieții glas
Cu Spaima dimpreună:
Fiindcă-n var nu-i gând amar,
Nici soare şi nici Lună.

Ca pe o fiară l-au ucis...
Şi nici nu porunciră
Clopot să sune, nici rugăciune:
Ci-ndată ce sfârşiră,
Pe fugă l-au dat jos din Laț
Şi-n groapă l-azvârliră.

L-au despuiat de straie tot

And gave him to the flies;
They mocked the swollen purple throat
And the stark and staring eyes:
And with laughter loud they heaped the shroud
In which their convict lies.

The Chaplain would not kneel to pray
By his dishonoured grave:
Nor mark it with that blessed Cross
That Christ for sinners gave,
Because the man was one of those
Whom Christ came down to save.

Yet all is well; he has but passed
To Life's appointed bourne:
And alien tears will fill for him
Pity's long-broken urn,
For his mourner will be outcast men,
And outcasts always mourn.

V

I know not whether Laws be right,
Or whether Laws be wrong;
All that we know who lie in goal
Is that the wall is strong;
And that each day is like a year,
A year whose days are long.

But this I know, that every Law

Şi-au râs de trupu-i gol,
De gât-umflat, de ochiul stat
În țeapăn rotocol;
Şi tot râzând, şi var turnând
I-au aşternut linţol.

N-a vrut preotu-a se ruga
Pe groapa fără nume,
Nici sfânta cruce-a-i închina,
Ca sufletu-i să-ndrume!
Deşi doar pentru păcătoşi
Venit-a Crist pe lume!

Şi gata... Facla vieţii lui
Fu dată să se stângă:
Străine lacrimi pentru el
În urmă-au să se strângă,
Căci jalnicii fiind proscrişi,
Proscrişii ştiu să plângă.

V

Nu ştiu de-i Legea dreaptă, nici
De e nedreaptă tare
Dar cei din închisoare ştim
Că-i zidul gros şi mare,
Căci orice zi e ca un an
Cu zile lungi şi-amare.

Ştiu doar că Legea ce s-a scris

That men have made for Man,
Since first Man took his brother's life,
And the sad world began,
But straws the wheat and saves the chaff
With a most evil fan.

This too I know—and wise it were
If each could know the same—
That every prison that men build
Is built with bricks of shame,
And bound with bars lest Christ should see
How men their brothers maim.

With bars they blur the gracious moon,
And blind the goodly sun:
And they do well to hide their Hell,
For in it things are done
That Son of God nor son of Man
Ever should look upon!

The vilest deeds like poison weeds
Bloom well in prison-air:
It is only what is good in Man
That wastes and withers there:
Pale Anguish keeps the heavy gate,
And the Warder is Despair

For they starve the little frightened child
Till it weeps both night and day:
And they scourge the weak, and flog the fool,

De oameni pentru om,
De când un frate-a fost ucis
Sub vechiul biblic pom,
Doar din durere s-a urzit
În ultimu-i atom.

Un penitenciar, o ştim,
Zidit e din păcate;
Celule-i sunt înadins
Cu gratii ferecate,
Ca să nu vadă Crist pe om
Cum chinuie pe-un frate.

Printre zăbrele, soare sau stele
Pierd raza lor cerească:
Şi-astfel ascund un iad profund
Cu nepătrunsă mască
Încât nici Om nici Dumnezeu
Să nu-l mai recunoască.

Fapte cumplite – plante-otrăvite –
Pot creşte-n închisoare:
Şi numai ce-i mai bun în om
Se scutură şi moare:
Spaima nebună luptă-mpreună
Cu muta disperare.

Cel slab îşi simte nervii zob
Şi plânge ca nebunul;
Sau chinuit, batjocorit,

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

And gibe the old and grey,
And some grow mad, and all grow bad,
And none a word may say.

Each narrow cell in which we dwell
Is foul and dark latrine,
And the fetid breath of living Death
Chokes up each grated screen,
And all, but Lust, is turned to dust
In Humanity's machine.

The brackish water that we drink
Creeps with a loathsome slime,
And the bitter bread they weigh in scales
Is full of chalk and lime,
And Sleep will not lie down, but walks
Wild-eyed and cries to Time.

But though lean Hunger and green Thirst
Like asp with adder fight,
We have little care of prison fare,
For what chills and kills outright
Is that every stone one lifts by day
Becomes one's heart by night.

With midnight always in one's heart,
And twilight in one's cell,
We turn the crank, or tear the rope,
Each in his separate Hell,
And the silence is more awful far

Îi vine gărgăunul!
Mulți se zmintesc, toți se-nrăiesc,
Dar nu vorbeşte unul.

Celula-n care stăm fiecare
E-o groaznică latrină;
Duhoarea morții prin pragul porții
De scârbe intră plină,
Şi-orice, afară de Desfrâu,
E rupt ca-ntr-o maşină.

Sălcia apa cu noroi
Când bem, grumazu-l strânge;
În pâinea-amară găsim var
Şi clei vâscos ca sânge!
Iar Somnu-n loc de-a adormi
Se plimbă crunt – şi plânge.

Setoşi, scrâşnim, flămânzi râvnim
La otrăvita masă;
Ci-n nchisoare răbdarea-i mare:
De foame nu ne pasă;
Doar pietrele ce le cărăm
Pe inimă ne-apasă.

Cu noaptea-n suflet, cu amurg
De-a pururi în odaie
Roți învârtim, frânghii-mpletim
Ce mâinile ne taie;
Dar liniştea cade mai greu

Than the sound of a brazen bell.

And never a human voice comes near
To speak a gentle word:
And the eye that watches through the door
Is pitiless and hard:
And by all forgot, we rot and rot,
With soul and body marred.

And thus we rust Life's iron chain
Degraded and alone:
And some men curse, and some men weep,
And some men make no moan:
But God's eternal Laws are kind
And break the heart of stone.

And every human heart that breaks,
In prison-cell or yard,
Is as that broken box that gave
Its treasure to the Lord,
And filled the unclean leper's house
With the scent of costliest nard.

Ah! happy day they whose hearts can break
And peace of pardon win!
How else may man make straight his plan
And cleanse his soul from Sin?
How else but through a broken heart
May Lord Christ enter in?

C-a tunului bătaie.

În nici un ceas mai blând vreun glas
Nu spune-o cuvântare;
Prin uşă ochi ce ne pândesc
Sunt fără de-ndurare;
Şi sufletul în orice chip
Călcat ne e-n picioare.

Ne înjosim şi ruginim
Ca lanțuri azvârlite;
Blestemă unii, alții plâng,
Ies alții din sărite;
Dar legile divine frâng
Şi inimi împietrite.

Căci orice inimi omeneşti
Zdrobite totuş ard,
Şi imnuri Proniei cereşti
Îi cântă ca un bard,
Şi focul mare-l hrănesc pe-altare
Cu prețiosul nard.

Ferice inimi ce se frâng
Şi dobândesc iertarea!
Doar prin păcate în plâns spălate
Se-nfăptuie-Înălțarea:
În răni de inimi frânte Crist
Îşi picură-ndurarea.

And he of the swollen purple throat.
And the stark and staring eyes,
Waits for the holy hands that took
The Thief to Paradise;
And a broken and a contrite heart
The Lord will not despise.

The man in red who reads the Law
Gave him three weeks of life,
Three little weeks in which to heal
His soul of his soul's strife,
And cleanse from every blot of blood
The hand that held the knife.

And with tears of blood he cleansed the hand,
The hand that held the steel:
For only blood can wipe out blood,
And only tears can heal:
And the crimson stain that was of Cain
Became Christ's snow-white seal.

VI

In Reading gaol by Reading town
There is a pit of shame,
And in it lies a wretched man
Eaten by teeth of flame,
In burning winding-sheet he lies,
And his grave has got no name.

Cel cu gât vânăt şi umflat,
Cu țeapăn ochi deschis,
Aşteaptă Mâna care-a dus
Pe hoț în paradis:
Căci pentr-un suflet pocăit
Nici raiul nu stă-nchis.

Trei săptămâni mai fu lăsat,
C-aşa e-n lege ritul;
Să se desprindă şi-ncet să-şi prindă
În cuget ispăşitul:
Şi sângele-a-l spăla pe mâna
Care-a ținut cuțitul.

Lacrimi de sânge-au curs din plin
Pe mâna ce-a răpus:
Cum, decât sânge-nlăcrimat
Mai bune leacuri nu-s,
Pata lui Cain deveni
Pecetea lui Isus.

VI

În temnița Reading, în statul Reading
– Locşor pierdut în lume –
Un condamnat e sfâşiat
De-a flăcărilor spume;
Aprins focar de giulgi de var,
În groapa fără nume.

And there, till Christ call forth the dead,
In silence let him lie:
No need to waste the foolish tear,
Or heave the windy sigh:
The man had killed the thing he loved,
And so he had to die.

And all men kill the thing they love,
By all let this be heard,
Some do it with a bitter look,
Some with a flattering word,
The coward does it with a kiss,
The brave man with a sword!

Lăsați-l ... Până când Cristos
Veni-va-a doua oară,
Nu-l plângeți, nici păreri de rău
Nu ziceți într-o doară;
Ucis-a omul ce iubea
Şi-a trebuit să moară.

Cu toți ucidem ce ni-i drag
Şi-ntindem morții prada;
Omoară unii măgulind,
Ori cu dojeni, cu sfada:
Cei laşi ucid cu sărutări,
Iar cei viteji cu spada!

Traducere N. Porsenna.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

1899a. YEATS. *He Wishes for the Cloths of Heaven*. Pillat. 8 lines.

Author: William Butler YEATS (1865-1939).
Text: *He Wishes for the Cloths of Heaven.*
Translator: I. Pillat.
FrageStellung: Try to explain this poem to a friend. In your own words... Or even explain it to yourself. In plain words...

He Wishes for the Cloths of Heaven.

Had I the heavens' embroidered cloths,
Enwrought with golden and silver light,
The blue and the dim and the dark cloths
Of night and light and the half-light,
I would spread the cloths under your feet:
But I, being poor, have only my dreams;
I have spread my dreams under your feet;
Tread softly because you tread on my dreams.

Poetul doreşte hainele cerului.

De aş avea hainele împodobite ale cerului
Cusute cu rază de soare şi de argint,
Albastrele, ştersele şi negrele haine
Ale nopții, ale luminii şi ale penumbrii,
Aş întinde hainele sub picioarele tale;
Dar eu, săracul de mine, n-am decât vise;
Mi-am întins visele sub picioarele tale.
Calcă uşor, căci păşeşti peste visele mele.

Traducere I. Pillat.

1899b. YEATS. *The Valley of the Black Pig*. Pillat. 8 lines.

Author: William Butler YEATS (1865-1939).
Text: *The Valley of the Black Pig.*
Translator: I. Pillat.
FrageStellung: Why is Yeats so difficult to understand, do you think?

The Valley of the Black Pig.

The dews drop slowly and dreams gather; unknown spears
Suddenly hurtle before my dream-awakened eyes,
And then the clash of fallen horsemen and the cries
Of unknown perishing armies beat about my ears.
We who still labour by the cromlech on the shore,
The grey cairn on the hill, when day sinks drowned in dew,
Being weary of the world's empires, bow down to you,
Master of the still stars and of the flaming door.

Valea Porcului Negru.

Roua picură încet şi visuri de adună; necunoscute paloşe
Deodată se ciocnesc în fața ochilor mei treziți din vis.
Apoi zgomotul surd de călăreți căzuți şi țipetele
Necunoscutelor oşti pierind, îmi loveşte auzul.
Noi care arăm azi, lângă piatra druizilor, pe țărm,
Cairnul cenuşiu de pe deal când ziua cade înecată în rouă
Obosiți de împărățiile lumii, ne închinăm ție,
Stăpâne al stelelor tăcute şi al porții înflăcărate.

Traducere I. Pillat.

ro1900?. MACEDONSKI. *Sonetul nestematelor*. Duțescu. 14 lines.

Author: Alexandru MACEDONSKI (1854-1920).
Text: *Sonetul nestematelor.*
Translator: D. Duțescu.
FrageStellung: What is a sonnet? How many sonnets did Shakespeare write? Find the exact number...

Sonetul nestematelor.

Aci sunt giuvaiere ce-mpart cu dărnicie.
Cristalizate fost-au de mine-n focul vieții,
Şi-n apa lor răsfrânt-am minunea tinereții,
Iar de-artă şlefuite sunt azi pentru vecie.

Făcut-am cea mai aspră şi grea ucenicie,
Dar tot le-am smuls din suflet în faptul dimineții,
Mai limpezi decât ochii de vis ai frumuseții,
Şi tot le-am dat, în urmă, nespusă trăinicie.

De-acuma, vârsta poate pecetea să-şi pună
Pe omul de-azi şi mâine, iar moartea să-l răpună.
Aceste nestemate cu apa neclintită,

Sfidând a clevetirii pornire omenească,
Şi stând într-o lumină mereu mai strălucită,
Să piară n-au vreodată şi nici să-mbătrânească.

The Sonnet of the gems.

Here lavishly these jewels among all men I share;
In the high fire of living I crystallised their truth,
And in their depths I mirrored the miracle of youth,
And Art has stroked them gently to make them shine for'er.

Like a devout apprentice I bent and toiled and tried
Till from my soul I plucked them when daybreak is agleam,
And pure were they, yeah, purer than Beauty's eyes of dream;
Enduring , too, I made them, forever to abide.

Now let Age set its signet upon the man that is
And will be for some time yet – and then let Death set his:
These gems of the first waters, profound and motionless,

Defying human meanness and human envious rage
And standing out in ever more brilliant sacredness,
Shall ne'er be lost to ages, nor bear the stain of age.
Traducere D. Duțescu.

ro1902. BACOVIA. *Plumb*. Jay. 8 lines.

Author: George BACOVIA (1881-1957).
Text: *Plumb.*
Translator: P. Jay.
FrageStellung: Do you feel from the poem that we have entered the 20th Century? What exactly gives that feeling? Pinpoint it. (50 words)

Plumb.

Dormeau adânc sicriele de plumb,
Şi flori de plumb şi funerar vestmânt —
Stam singur în cavou... şi era vânt...
Şi scârţâiau coroanele de plumb.

Dormea întors amorul meu de plumb
Pe flori de plumb, şi-am început să-l strig —
Stam singur lângă mort... şi era frig...
Şi-i atârnau aripile de plumb.

Lead.

The coffins of lead were lying sound asleep,
And the lead flowers and the funeral clothes —
I stood alone in the vault... and there was wind...
And the wreaths of lead creaked.

Upturned my lead belovèd lay asleep
On the lead flowers... and I began to call —
I stood alone by the corpse... and it was cold...
And the wings of lead drooped.

Traducere P. Jay.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

1907. JOYCE. *I Hear an Army*. Blaga. 12 lines.

Author: James JOYCE (1882-1941).
Text: *I Hear an Army.*
Translator: L. Blaga.
FrageStellung: Was James Joyce a poet? (100 words)

I Hear an Army.

I hear an army charging upon the land,
And the thunder of horses plunging; foam about their knees:
Arrogant, in black armour, behind them stand,
Disdaining the reins, with fluttering whips, the Charioteers.

They cry into the night their battle name:
I moan in sleep when I hear afar their whirling laughter.
They cleave the gloom of dreams, a blinding flame,
Clanging, clanging upon the heart as upon an anvil.

They come shaking in triumph their long grey hair:
They come out of the sea and run shouting by the shore.
My heart, have you no wisdom thus to despair?
My love, my love, my love, why have you left me alone?

Aud o oaste.

Aud o oaste atacând pământul dinspre mare.
Tunet de cai prin ape. Ei calcă spuma în picioare.
Provocători, prin valuri, căruţaşii-n negre zale,
Biciuri îşi fâlfâie, dispreţuind hamuri şi frâne.

Ostaşii-şi strigă-n noapte chiotul de bătălie.
În somn eu gem, subt râsul lor din depărtare.
Noaptea din vis ei mi-o despică. Ce văpaie orbitoare!
Lovită, inima, lovită, se preface-n nicovală.

Îşi scutură-n triumf ostaşii părul verde.
Din mare ies, gonind, pe ţărmul fără nume.
Vai mie, disperez aşa fără de-un strop de-nţelepciune?
Dragostea mea, dragostea mea, de ce m-ai părăsit?

Traducere L. Blaga.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

ro1911. COŞBUC. *Poetul*. Leviţchi. 30 lines.

Author: George COŞBUC (1866-1918).
Text: *Poetul.*
Translator: L. Leviţchi.
FrageStellung: Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?

Poetul.

Sunt suflet în sufletul neamului meu
Şi-i cânt bucuria şi-amarul—
În ranele tale durutul sunt, eu,
Şi-otrava deodată cu tine o beu
Când soarta-ţi întinde paharul.
Şi-oricare-ar fi drumul pe care-o s-apuci,
Răbda-vom pironul aceleiaşi cruci,
Unindu-ne steagul şi larul,
Şi-altarul speranţei oriunde-o să-l duci,
Acolo-mi voi duce altarul.

Sunt inimă-n inima neamului meu
Şi-i cânt şi iubirea, şi ura –
Tu focul, dar vântul ce-aprinde sunt eu;
Voinţa ni-e una, că-i una mereu
În toate-ale noastre măsura.
Izvor eşti şi ţinta a totul ce cânt –
Iar dacă vrodat-aş grăi vrun cuvânt

The Poet.

A soul in the soul of my people am I
And sing of its sorrows and joys,
For mine are your wounds and I cry
Whenever you do, drinking dry
That chalice of poison that's meant for Fate's toys.
Whatever your pathway, together we'll all,
We'll bear the same cross and we'll feel the same nail;
Your banner and creed will be mine;
The shrine of my hopes I shan't fail
To set by the side of your shrine.

A heart of my people's great heart;
I sing of its love and its hate;
The part that you play is the fire's; my part
Is that of the wind; you're mate
In all that's decided by Fate.
You're the source and the aim of whatever I sing.
And if at times say a thing

Cum nu-ţi glăsuieşte scriptura,
Ai fulgere-n cer, Tu, cel mare şi sfânt,
Şi-nchide-mi cu fulgerul gura!

Ce-s unora lucruri a toate mai sus
Par altora lucruri deşarte.
Dar ştie Acel ce compasul şi-a pus,
Pe marginea lumii-ntre viaţă şi-apus
De-i alb ori e negru ce-mparte!
Iar tu mi-eşti în suflet, şi-n suflet ţi-s eu,
Şi secolii-nchid-ori deschidă cum vreu
Eterna ursitelor carte,
Din suflet eu fi-ţi-voi, tu, neamule-al meu,
De-a pururi, nerupta sa parte!

That's not in your Scriptures, you can,
Most holy celestial King,
Lock up with a lightning the mouth of a man.

Some people hold dear and supreme
What's vain in the other men's eye;
But he who can scan both the earth and the sky
And set up a bridge 'tween the low and the high,
Will always distinguish 'to be' from 'to seem'.
My heart is all yours and your heart is in me
Whatever your place on the chart
Of forth-coming ages, whate'er they decree,
For you, mine own people, of your soul I will be
For ever and ever a part.

Traducere L. Leviţchi.

1916. YEATS. *The Magi*. Pillat. 8 lines.

Author: William Butler YEATS (1865-1939).
Text: *The Magi*.
Translator: I. Pillat.
FrageStellung: a. Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?
b. Can you find one common element (technique, meaning, imagery) between this poem and T.S. Eliot's *Journey of the Magi*?

The Magi.

Now as at all times I can see in the mind's eye,
In their stiff, painted clothes, the pale unsatisfied ones
Appear and disappear in the blue depth of the sky
With all their ancient faces like rain-beaten stones,
And all their helms of silver hovering side by side,
And all their eyes still fixed, hoping to find once more,
Being by Calvary's turbulence unsatisfied,
The uncontrollable mystery on the bestial floor.

Magii.

Acuma, ca şi totdeauna, pot vedea cu ochii minții,
În hainele lor țeapăne, vopsite, nemulțumiții palizi
Cum răsar şi dispar în adâncul albastru al cerului.
Cu toate fețele lor bătrâne ca piatra, lovite de ploaie,
Şi toate coifurile lor de argint plutind unul lângă altul,
Şi toate privirile lor încă pironite, nădăjduind să mai găsească odată,
Chinuiți de tumultul Calvarului,
Taina ce nu se poate desluşi pe pământ.

Traducere I. Pillat.

ro1916a. BACOVIA. *Decembre*. Jay. 24 lines.

Author: George BACOVIA (1881-1957).
Text: *Decembre.*
Translator: P. Jay.
FrageStellung: Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?

Decembre.

Te uită cum ninge decembre,
Spre geamuri, iubito, priveşte —
Mai spune s-aducă jăratec
Şi focul s-aud cum trosneşte.

Şi mână fotoliul spre sobã,
La horn să ascult vijelia,
Sau zilele mele — totuna —
Aş vrea să le-nvăţ simfonia.

Mai spune s-aducă şi ceaiul,
Şi vino şi tu mai aproape, —
Citeşte-mi ceva de la poluri,
Şi ningă... zăpada ne-ngroape.

Ce cald e aicea la tine,
Şi toate din casă mi-s sfinte, —
Te uită cum ninge decembre...

December.

See how December snows...
Look there by the window, my dear —
Tell them to bring in more embers,
Then we can hear the fire roar.

Push the armchair up to the stove
And then we'll hear, by the chimney,
The storm, or my days — it's the same —
I must learn their symphony.

Tell them also to bring in the tea,
And come closer yourself too, please, —
Read me something about the poles,
Let it snow... let the snow bury us.

How warm it is here in your home,
Which to me is totally sacred, —
See how December snows...

Nu râde... citeşte-nainte.

E ziuă şi ce întuneric...
Mai spune s-aducă şi lampa —
Te uită, zăpada-i cât gardul,
Şi-a prins promoroacă şi clampa.

Eu nu mă mai duc azi acasă...
Potop e-napoi şi-nainte,
Te uită cum ninge decembre,
Nu râde... citeşte-nainte.

Don't laugh... go on reading aloud.

It's day and what darkness there is...
We need a lamp fetched, would you ask —
Look, the snow is as high as the fence,
And the door-handle's caught by the frost.

I'm not going home now today...
In front and behind there's a flood,
See how December snows...
Don't laugh... go on reading aloud.

Traducere P. Jay.

ro1916b. BACOVIA. *Lacustră*. Jay. 16 lines.

Author: George BACOVIA (1881-1957).
Text: *Lacustră.*
Translator: P. Jay.
FrageStellung: Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?

Lacustră.

De-atâtea nopți aud plouând,
Aud materia plângând...
Sunt singur, şi ma duce-un gând
Spre locuințele lacustre.

Şi parcă dorm pe scânduri ude,
În spate mă izbeşte-un val —
Tresar prin somn şi mi se pare
Că n-am tras podul de la mal.

Un gol istoric se întinde,
Pe-aceleaşi vremuri mă găsesc...
Şi simt cum de atâta ploaie
Piloții grei se prăbuşesc.

De-atâtea nopți aud plouând,

Lacustrine

So many nights I've heard the rain,
Have heard matter weeping...
I am alone, my mind is drawn
Towards lacustrine dwellings.

As though I slept on wet boards,
A wave will slap me in the back —
I start from sleep, and it seems
I haven't drawn the bridge from the bank.

A void of history extends,
I find myself in the same times...
And sense how through so much rain
The heavy timber stilts are tumbling.

So many nights I've heard the rain,

Tot tresărind, tot aşteptând...
Sunt singur, şi mă duce-un gând
Spre locuințele lacustre.

Always starting, always waiting...
I am alone, my mind is drawn
Towards lacustrine dwellings...

Traducere P. Jay

ro1916c. BACOVIA. *Plouă*. Jay. 16 lines.

Author: George BACOVIA (1881-1957). Text: *Plouă.* Translator: P. Jay. FrageStellung: Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?

Plouă.

Da, plouă cum n-am mai văzut...
Şi grele tălăngi adormite,
Cum sună sub şuri învechite!
Cum sună în sufletu-mi mut!

Oh, plânsul tălăngii când plouă!

Şi ce enervare pe gând!
Ce zi primitivă de tină!
O bolnavă fată vecină
Răcneşte la ploaie, râzând...

Oh, plânsul tălăngii când plouă!

Da, plouă... şi sună umil
Ca tot ce-i iubire şi ură —
Cu-o muzică tristă, de gură,
Pe-aproape s-aude-un copil.

It Rains.

Yes, it rains as I have never seen...
And heavy cowbells asleep,
How they ring in old sheds! How they keep
Ringing in my soul that's dumb!

Oh, the bells' lamentation in rain!

How enervated is my brain!
What a primitive day of mud!
A sick girl in the neighbourhood
Yells laughing in the rain...

Oh, the bells' lamentation in rain!

Yes, it rains... like all that is love
And hate, it's a humble sound —
A child can be heard close at hand,
Sad music comes from his mouth.

Oh, plânsul tălăngii când plouă!

Ce basme tălăngile spun!
Ce lume-aşa goală de vise!
... Şi cum să nu plângi în abise,
Da, cum să nu mori şi nebun.

Oh, plânsul tălăngii când plouă!

Oh, the bells' lamentation in rain!

What stories the cowbells relate!
What a world so bereft of dreams!
How can you not weep in chasms,
Yes, how can you not die mad.

Oh, the bells' lamentation in rain!

Traducere P. Jay.

ro1916d. BACOVIA. *Poemă în oglindă*. Jay. 31 lines.

Author: George BACOVIA (1881-1957).
Text: *Poemă în oglindă.*
Translator: P. Jay.
FrageStellung: Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?

Poemă în oglindă.

În salonul plin de vise,
În oglinda larg-ovală încadrată în argint,
Bate toamna,
Şi grădina cangrenată,
În oglinda larg-ovală încadrată în argint.

În fotoliu, ostenită, în largi falduri de mătase,
Pe când cade violetul,
Tu citeşti nazalizând
O poemă decadentă, cadaveric parfumată,
Monotonă.

Eu prevăd poema roză a iubirii viitoare...

Dar pierdută, cu ochi bòlnavi,
Furi, ironic, împrejurul din salonul parfumat.
Şi privirea-ți cade vagă peste apa larg-ovală,
Pe grădina cangrenată,

Poem in a Mirror.

In the drawing-room full of dreams,
In the wide-oval mirror framed in silver,
Knocks autumn
And the gangrened garden,
In the wide-oval mirror framed in silver.

In an armchair, tired, in wide folds of silk,
While the violet falls,
You read nasalizing
A decadent poem, cadaverously scented,
In monotone.

I foresee the rosy poem of future love...

But lost, with sick eyes,
You take in ironically the scented drawing-room’s surrounds.
And your glance falls vaguely over the wide-oval water,
On the gangrened garden,

Peste toamna din oglindă —
Adormind...

Eu prevăd poema roză a iubirii viitoare...

Însă pal mă duc acuma în grădina devastată
Şi pe masa părăsită — alba marmură sculptată —
În veşmintele-mi funebre,
Mă întind ca şi un mort,
Peste mine punând roze, flori pălite-ntârziate
Ca şi noi...

Zi, finala melodie din clavirul prăfuit,
Or ajunge plânsul apei din havuzele-nnoptate.
Vezi, din anticul fotoliu —
Agonia violetă,
Catafalcul,
Şi grădina cangrenată,
În oglinda larg-ovală încadrată în argint...

Over autumn in the mirror —
Falling asleep...

I foresee the rosy poem of future love...

But pale I walk now in the ravaged garden
And on the abandoned table — white sculpted marble —
In my mourning garments,
I stretch out like a dead man,
And place roses over myself, withered belated flowers
Like ourselves...

Speak, the final melody fom the dusty piano,
Or the weeping of water from benighted fountains suffices.
See, from the antique armchair —
The violet agony,
The bier
And the gangrened garden,
In the wide-oval mirror framed in silver...

Traducere P. Jay.

1917. T.S. ELIOT. *The Love Song of J. Alfred Prufrock*. Doinaş. 131 lines.

Author: T.S. ELIOT (1888-1965).
Text: *The Love Song of J. Alfred Prufrock.*
Translator: St. A. Doinaş.
FrageStellung: What do we do with the Italian Epigraph? Should the Translator have translated it? Can YOU do it? where is it from?

The Love Song of J. Alfred Prufrock

S'io credesse che mia risposta fosse
A persona che mai tornasse al mondo,
Questa fiamma staria senza piu scosse.
Ma perciocche giammai di questo fondo
Non torno vivo alcun, s'i'odo il vero,
Senza tema d'infamia ti rispondo.

Let us go then, you and I,
When the evening is spread out against the sky
Like a patient etherized upon a table;
Let us go, through certain half-deserted streets,
The muttering retreats
Of restless nights in one-night cheap hotels
And sawdust restaurants with oyster-shells:
Streets that follow like a tedious argument
Of insidious intent
To lead you to an overwhelming question...
Oh, do not ask, "What is it?"
Let us go and make our visit.

Cântecul de dragoste al lui Alfred J. Prufrock

S'io credesse che mia risposta fosse
A persona che mai tornasse al mondo,
Questa fiamma staria senza piu scosse.
Ma perciocche giammai di questo fondo
Non torno vivo alcun, s'i'odo il vero,
Senza tema d'infamia ti rispondo.

Să mergem, deci, acuma amândoi,
Când seara s-a întins în zare peste noi
Ca un bolnav sub masca de eter, pe masă;
Să mergem pe-anumite străzi aproape goale,
Pe sub clădiri cu şoapte,
În albe nopţi într-un hotel cu camere de-o noapte
Şi-n searbăde localuri cu resturi vechi pe dale;
Străzi înşirate ca lungi vorbe plicticoase
Ce urmăresc insidioase
Să te aducă la copleşitoarea întrebare
O, nu-ntreba... „Care anume, oare?"
Să mergem, deci, în vizită.

In the room the women come and go
Talking of Michelangelo.

The yellow fog that rubs its back upon the window-panes,
The yellow smoke that rubs its muzzle on the window-panes
Licked its tongue into the corners of the evening,
Lingered upon the pools that stand in drains,
Let fall upon its back the soot that falls from chimneys,
Slipped by the terrace, made a sudden leap,
And seeing that it was a soft October night,
Curled once about the house, and fell asleep.

And indeed there will be time
For the yellow smoke that slides along the street,
Rubbing its back upon the window panes;
There will be time, there will be time
To prepare a face to meet the faces that you meet
There will be time to murder and create,
And time for all the works and days of hands
That lift and drop a question on your plate;
Time for you and time for me,
And time yet for a hundred indecisions,
And for a hundred visions and revisions,
Before the taking of a toast and tea.

In the room the women come and go
Talking of Michelangelo.

And indeed there will be time

Femeile-n salon, în du-te-vino monoton,
Discută despre Michelangelo.

Ceaţa gălbuie care-şi freacă spinarea de ferestre,
Fumul gălbui care îşi freacă botul de ferestre
A lins cu limba colţurile serii,
A zăbovit prin bălţi şi prin canale,
A luat apoi pe spate funingine din hornuri,
Alunecând de pe terasă, dintr-o dată a sărit,
Şi observând că-i noapte dulce de Octombrie,
A dat clădirii încă un ocol, şi-a adormit.

Şi-ntr-adevăr, e timp destul
Ca fumul galben lunecând pe stradă
Să-şi frece spatele de geamuri;
E timp destul, e timp destul
Ca să-ţi compui o faţă pentru feţele ce-or să te vadă;
E timp destul ca să omori şi să dai viaţă,
Şi pentru toate muncile şi zilele acestor braţe care
Ridică şi-ţi aruncă în talger o-ntrebare!
Timp pentru tine, şi timp pentru mine,
Timp pentru zeci de şovăieli,
Zeci de vedenii şi de socoteli,
Înainte de ceai şi sandviciuri fine.

Femeile-n salon, în du-te-vino monoton,
Discută despre Michelangelo.

Şi-ntr-adevăr, va fi timp destul

To wonder, “Do I dare?” and, “Do I dare?”
Time to turn back and descend the stair,
With a bald spot in the middle of my hair –
(They will say: “How his hair is growing thin!”)
My morning coat, my collar mounting firmly to the chin,
My necktie rich and modest, but asserted by a simple pin –
(They will say: “But how his arms and legs are thin!”)
Do I dare
Disturb the universe?
In a minute there is time
For decisions and revisions which a minute will reverse.

For I have known them all already, known them all:
Have known the evenings, mornings, afternoons,
I have measured out my life with coffee spoons;
I know the voices dying with a dying fall
Beneath the music from a farther room.
So how should I presume?

And I have known the eyes already, known them all –
The eyes that fix you in a formulated phrase,
And when I am formulated, sprawling on a pin,
When I am pinned and wriggling on the wall,
Then how should I begin
To spit out all the butt-ends of my days and ways?
And how should I presume?

And I have known the arms already, known them all –
Arms that are braceleted and white and bare

Să mă-ntreb „Îndrăznesc?” şi din nou „Îndrăznesc?”
Timp să mă-ntorc şi pe scări să pornesc,
Cu o pată în creştet, deoarece chelesc –
(Or să spună: „Vai ce chelie!”)
Cu haina, cu bățosul meu guler sub bărbie,
Şi cu cravata scumpă, discretă, prinsă-n ac –
(Vor spune: „Ce picioare şi mâini subțiri are!”)
Îndrăznesc oare
Să tulbur universul?
E timp destul într-un minut
Pentru decizii şi schimbări ce-n alt minut îşi au reversul.

Fiindcă le ştiu pe toate, da – pe toate,
Ştiu după-amiaza, seara, dimineața,
Cu lingurițe de cafea mi-am măsurat viața;
Ştiu vocile murind într-un final ce moare
Sub muzici dintr-o altă încăpere
Pot să cutez eu oare?

Cunosc şi ochii, îi cunosc pe toți,
Ochi care te fixează-ntr-o frază pregătită.
Şi, prins într-o formulă, mă zbat ca într-un ac,
Şi când mă zbat fixat de ziduri grele
Cum aş putea să fac
Să scuip tot praful zilei şi-al drumurilor mele?
Pot să cutez eu oare?

Şi brațele le ştiu, le ştiu pe toate,
Purtând brățări, şi albe, dezbrăcate

(But in the lamplight, downed with light brown hair!)
Is it perfume from a dress
That makes me so digress?
Arms that lie along a table, or wrap about a shawl.
   And should I then presume?
   And how should I begin?

……………………………………………………………….

Shall I say, I have gone at dusk through narrow streets
And watched the smoke that rises from the pipes
Of lonely men in shirt-sleeves, leaning out of windows?

I should have been a pair of ragged claws
Scuttling across the doors of silent seas.
…………………………………………………………….

And the afternoon, the evening, sleeps so peacefully!
Smoothed by long fingers,
Asleep... tired... or it malingers.
Stretched on on the floor, here beside you and me.
Should I, after tea and cakes and ices,
Have the strength to force the moment to its crisis?
But though I have wept and fasted, wept and prayed,
Though I have seen my head (grown slightly bald) brought in upon a platter,
I am no prophet – and here's no great matter;
I have seen the moment of my greatness flicker,
And I have seen the eternal Footman hold my coat, and snicker,
And in short, I was afraid.

(Dar în lumină estompate de puful castaniu!)
Oare parfumul vreunei rochii
Din vorbă mă abate?
Brațe ce cad pe masă sau într-un şal se învelesc.
   Ar trebui atunci să îndrăznesc?
   Şi oare cum ar trebui să-ncep?

....

Să spun c-am mers pe străzi înguste pe-nserat,
Privind la fumul ce urca din pipele unor bărbați
Stând singuri, în cămaşă, la ferestre?

Mai bine aş fi fost cleşte tăios
Gonind pe fundul mărilor tăcute.
....

Şi doarme-amurgul sub atâta pace!
Mângâiat de degete lungi,
Adormit... obosit... sau poate se preface,
Aici, alături de noi doi, întins pe-acest covor în dungi;
Voi fi destul de tare, după ceai, prăjituri, înghețată,
Să-mping momentul pân-la criză, dintr-o dată?
Dar deşi am plâns şi-am postit, deşi am plâns şi m-am rugat,
Deşi mi-am văzut capul(uşor chel) dus pe tavă,
Nu sunt profet - problema nu-i prea gravă;
Mi-am văzut grandoarea pâlpâind abia
Şi-am văzut eternul Lacheu cum îmi ținea blana şi chicotea,
Şi, pe scurt, m-am speriat.

And would it have been worth it, after all,
After the cups, the marmalade, the tea,
Among the porcelain, among some talk of you and me,
Would it have been worth while,
To have bitten off the matter with a smile,
To have squeezed the universe into a ball
To roll it toward some overwhelming question,
To say: "I am Lazarus, come from the dead,
Come back to tell you all, I shall tell you all" –
If one, settling a pillow by her head,
  Should say: "That is not what I meant at all;
  That is not it, at all."

And would it have been worth it, after all,
Would it have been worth while,
After the sunsets and the dooryards and the sprinkled streets,
After the novels, after the teacups, after the skirts that trail along the floor –
And this, and so much more? –
It is impossible to say just what I mean!
But as if a magic lantern threw the nerves in patterns on a screen:
Would it have been worth while
If one, settling a pillow or throwing off a shawl,
And turning toward the window, should say:
  "That is not it at all,
  That is not what I meant, at all."

……………………………………………………………

Dar oare-ar fi avut vreun rost, la urma urmei,
Ca după ceai, dulcețuri şi porțelanuri fine,
În conversație cu tine,
Ar fi avut vreun rost ca, surâzând,
Să dau pe față ce aveam de gând,
Şi, îndesând tot universul ca într-un balot,
Să-l împing spre întrebarea copleşitoare
Spunând: „Sunt Lazăr cel sculat din morți,
Mă-ntorc să vă spun totul, absolut tot" –
Când aranjându-şi perna sub cap, oricare
  Putea să zică: „Nu,
  Nu asta am dorit."

Dar oare-ar fi avut vreun rost, la urma urmei,
Ar fi avut vreun rost,
După amurguri, parcuri şi străzi abia stropite,
După romane, ceşti de ceai şi rochii târâte pe covor –
Şi câte altele de genul lor?
Nu, mi-este imposibil să spun tot ce gândesc!
Dar, ca şi când lanterna magică ar fi zvârlit nervii-n desene pe-un ecran,
Nu ar fi fost cu totul de prisos
Ca una, aşezând o pernă sau aruncând un şal pe jos,
Întoarsă către geam, să fi rostit:
  „Nu,
  NU asta am dorit."

………………………………………………………………

No! I am not Prince Hamlet, nor was meant to be;
Am an attendant lord, one that will do
To swell a progress, start a scene or two,
Advise the prince; no doubt, an easy tool,
Deferential, glad to be of use,
Politic, cautious, and meticulous;
Full of high sentence, but a bit obtuse;
At times, indeed, almost ridiculous –
Almost, at times, the Fool.

I grow old... I grow old...
I shall wear the bottoms of my trousers rolled.

Shall I part my hair behind? Do I dare to eat a peach?
I shall wear white flannel trousers, and walk upon the beach.
I have heard the mermaids singing, each to each.

I do not think that they will sing to me.

I have seen them riding seaward on the waves
Combing the white hair of the waves blown back
When the wind blows the water white and black.

We have lingered in the chambers of the sea
By sea-girls wreathed with seaweed red and brown
Till human voices wake us, and we drown.

Eu nu sunt prinţul Hamlet, nici nu urma să fiu,
Sunt lordul şambelan, fac parte
Din cei care împing acţiunea mai departe;
Dau sfaturi prinţului, nu şovăiesc, eu unul
Plin de respect, sunt gata oricând să fiu util,
Ştiu să mă port, precaut şi meticulos,
Rostind frumoase vorbe, dar prea puţin subtil,
Iar uneori sunt chiar caraghios,
Da, uneori într-adevăr, eu sunt Nebunul.

Îmbătrânesc... îmbătrânesc... Ar trebui un pic
Manşeta pantalonilor să mi-o ridic.

Să muşc fructul dintr-o dată? Să port părul dat pe spate?
Pe faleză-n haine albe de flanel mă voi abate.
Auzit-am cum sirene cântă-n larguri depărtate.

Nu cred că eu sunt cel sortit cântării.

Le-am văzut pe valuri călărind în larg.
Pieptănând al spumei păr căzut pe spate
Apa albă, neagră joacă-n vânt, se zbate.

Petrecem în iatacurile mării,
Lângă nimfe care poartă alege roşii-brune stăm,
Până ce voci omeneşti ne trezesc, şi ne-necăm.

Traducere Şt.A. Doinaş.

1918a. D.H. LAWRENCE. *Piano*. Tartler. 12 lines.

Author: David Herbert LAWRENCE (1885-1930).
Text: *Piano.*
Translator: G. Tartler.
FrageStellung: What is Lawrence most famous for? (100 words)

Piano.

Softly, in the dusk, a woman is singing to me;
Taking me back down the vista of years, till I see
A child sitting under the piano, in the boom of the tingling strings
And pressing the small, poised feet of a mother who smiles as she sings.

In spite of myself, the insidious mastery of song
Betrays me back, till the heart of me weeps to belong
To the old Sunday evenings at home, with winter outside
And hymns in the cosy parlour, the tinkling piano our guide.

So now it is vain for the singer to burst into clamour
With the great black piano appassionato. The glamour
Of childish days is upon me, my manhood is cast
Down in the flood of remembrance, I weep like a child for the past.

Pianul.

Blând îmi cântă-n amurg o femeie – mă duce
Înapoi în adânc peste anii năluce
Până văd un copil sub pian, sub corzile ce se bat,
Pe pedală piciorul mamei care surâde-n cântat.

Insidioasa melodie mă fură, ştiu bine că
Inima-mi plânge după acele seri de duminecă
De-acasă, când iarna, în plăcutul salon
Călăuzea între imnuri al pianului zvon.

Acum în zadar cântăreaţa se-avântă în marele
Negru pian, appassionato. Hotarele
Copilăriei m-au năpădit, bărbatul e dus în torent
De-amintiri, suspin după neprezent.

Traducere G. Tartler.

1918b. Wilfred OWEN. *Insensibility*. Levițchi. 59 lines.

Author: Wilfred OWEN (1893-1918).
Text: *Insensibility*.
Translator: L. Levițchi.
FrageStellung: Give an outline of the life and work of Wilfred Owen. (100 words)

Insensibility.

I

Happy are men who yet before they are killed
Can let their veins run cold.
Whom no compassion fleers
Or makes their feet
Sore on the alleys cobbled with their brothers.
The front line withers,
But they are troops who fade, not flowers
For poets' tearful fooling:
Men, gaps for filling
Losses who might have fought
Longer; but no one bothers.

II

And some cease feeling

Ce aveți acolo.

I

Ferice de acei ce pân-a fi uciși
Își seacă vinele. De-acei
Pe care campasiunea nu-i batjocorește
Nici nu-i silește să-și rănească talpa
Pe-aleile pavate cu atâția frați.
Când nu mai face față linia întâi,
Ei sunt ostași ce mor, nu flori
Jelite de poeți hilari;
Spărturi ce trebuiesc umplute
Și pierderi ce-ar mai fi putut lupta;
Dar nimănui nu-i pasă.

II

Sunt unii ce-ncetează să mai simtă

Even themselves or for themselves.
Dullness best solves
The tease and doubt of shelling,
And Chance's strange arithmetic
Comes simpler than the reckoning of their shilling.
They keep no check on Armies' decimation.

III

Happy are these who lose imagination:
They have enough to carry with ammunition.
Their spirit drags no pack.
Their old wounds save with cold can not more ache.
Having seen all things red,
Their eyes are rid
Of the hurt of the colour of blood for ever.
And terror's first constriction over,
Their hearts remain small drawn.
Their senses in some scorching cautery of battle
Now long since ironed,
Can laugh among the dying, unconcerned.

IV

Happy the soldier home, with not a notion
How somewhere, every dawn, some men attack,
And many sighs are drained.
Happy the lad whose mind was never trained:
His days are worth forgetting more than not.

Ori pentru ei, ori pentru alții.
Indiferența face mai temeinic față
Bombardamentului sâcâitor şi fără țintă
Şi aritmetica bizară-a soartei e mai simplă
Decât numărătoarea banilor ce au.
Ei nu țin contabilitatea
Armatei decimate.

III

Ferice de acei ce-şi pierd imaginația:
Destul că au de dus muniția.
Poveri nu cară spiritele lor;
Nu simt durerea rănilor decât la frig.
Cum au văzut doar roşu peste tot,
Privirea nu le va mai fi înfricoşată
De-a sângelui culoare
Şi după jarul primelor terori,
Cu inimile strânse,
Cu simțurile cauterizate
Şi de-o vecie cetluite-n fier,
Vor râde printre morți hohotitor.

IV

Ferice de soldatul care, stând acasă,
Habar nu are dacă undeva
În fiecare dimineață oamenii atacă
Şi multe sunt suspinele curmate.
Ferice de flăcăul mintea cărui

He sings along the march
Which we march taciturn, because of dusk,
The long, forlorn, relentless trend
From larger day to huger night.

N-a fost vreodată instruită;
Ce zile are merită a fi uitate.
În tactul marşului ce-l cântă nencetat.
Noi toți înaintăm cu gura zăvorâtă
Fiindcă e amurg şi deplasarea
E veche şi nemilostivă, dinspre
O zi mai lungă spre o noapte dilatată.

V

We wise, who with a thought besmirch
Blood over all our soul,
How should we see our task
But through his blunt and lashless eyes?
Alive, he is not vital overmuch;
Dying, not mortal overmuch;
Nor sad, nor proud,
Nor curious at all.
He cannot tell
Old men's placidity from his.

V

Noi, înțelepții cari cu-un singur gând
Ne umplem sufletul de sânge,
Cum desluşim ce obiectiv avem
De nu prin ochii lui, lipsiți de gene?
Viu, nu e trăitor,
Mort, nu e muritor.
Nu este trist, nici mândru, nici hain,
Nici curios.
Seninătatea omului bătrân
E una cu a lui.

VI

But cursed are dullards whom no cannon stuns,
That they should be as stones.
Wretched are they, and mean
With paucity that never was simplicity.
By choice they made themselves immune
To pity and whatever mourns in man
Before the last sea and the hapless stars;

VI

Vai însă de cretinii
Pe cari nu-i asurzeşte tunul!
Sunt nişte bolovani, meschini
Din pricina puținătății
Ce simplitate nu a fost nicicând.
Prin opțiune s-au imunizat
De milă şi de jalea ce spre oameni abate

Whatever mourns when many leave these shores;
Whatever shares
The eternal reciprocity of tears.

În fața ultimelor mări
Şi-a stelelor fără noroc;
De plânsul pentru cei ce lasă-aceste țărmuri,
De ceea ce e-n stare să împărtăşească
Eterna lacrimilor reciprocitate.

Traducere L. Levițchi.

1919. YEATS. *The Wild Swans at Coole*. Pillat. 30 lines.

Author: William Butler YEATS (1865-1939).
Text: *The Wild Swans at Coole.*
Translator: I. Pillat.
FrageStellung: Where is Coole? Is it important to know that?

The Wild Swans at Coole.

The trees are in their autumn beauty,
The woodland paths are dry,
Under the October twilight the water
Mirrors a still sky;
Upon the brimming water among the stones
Are nine-and-fifty Swans.

The nineteenth autumn has come upon me
Since I first made my count;
I saw, before I had well finished,
All suddenly mount
And scatter wheeling in great broken rings
Upon their clamorous wings.

I have looked upon those brilliant creatures,
And now my heart is sore.
All's changed since I, hearing at twilight,
The first time on this shore,

Lebedele sălbatice din Coole.

Copacii au căpătat frumusețea lor de toamnă,
Potecile din păduri sunt uscate.
În amurgul de octombrie apa
Oglindă un cer liniştit;
Pe ape lucind între pietre
Stau cincizeci şi nouă de lebede.

A nouăsprezecea toamnă a venit peste mine
De când întâia oară le-am numărat;
Le-am văzut până să fi isprăvit bine.
Toate deodată suind
Şi îndepărtându-se, rotind în mari cercuri sparte
Cu aripile lor zgomotoase.

Am privit acele strălucitoare ființe,
Şi acum mi-e sufletul greu.
Totu-i schimbat de când, ascultând în amurg,
Întâia oară, pe țărmul de-aici,

The bell-beat of their wings above my head,
Trod with a lighter tread.

Unwearied still, lover by lover,
They paddle in the cold
Companionable streams or climb the air;
Their hearts have not grown old;
Passion or conquest, wander where they will,
Attend upon them still.

But now they drift on the still water,
Mysterious, beautiful;
Among what rushes will they build,
By what lake's edge or pool
Delight men's eyes when I awake some day
To find they have flown away?

Lovitura de clopot a aripilor deasupra capului meu,
Am păşit cu pas mai uşor.

Neobosite încă, iubit lângă iubită
Vâslesc prin frig,
Pe râuri prietenoase, sau urcă prin aer,
Sufletele nu le-au îmbătrânit;
Patimi şi cuceriri, pribegească ele oriunde,
Sunt pentru ele şi azi.
Dar acum stau cârd, pe apa tăcută.

În taină, în frumusețe;
Printre ce stufuri clădi-vor ele,
Pe țărmul cărui lac sau tău
Încânta-vor ochii altora când odată mă voi trezi
Să aflu că au zburat.

Traducere I. Pillat.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

ro1919. BLAGA. *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii.* Hastie. 20 lines.

(Acknowledgments are due to Humanitas Publishers 1995 for the original poem from page 33.)

Author: Lucian BLAGA (18965-1961). Text: *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii.* Translator: R. MacGregor-Hastie. FrageStellung: Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?

Eu nu strivesc corola de minuni a lumii.

Eu nu strivesc corola de minuni a lumii
şi nu ucid
cu mintea tainele, ce le-ntâlnesc
în calea mea
în flori, în ochi, pe buze ori morminte.
Lumina altora
sugrumă vraja nepătrunsului ascuns
în adâncimi de întuneric,
dar eu,
eu cu lumina mea sporesc a lumii taină —
şi-ntocmai cum cu razele ei albe luna
nu micşorează, ci tremurătoare
măreşte şi mai tare taina nopţii,
aşa îmbogăţesc şi eu întunecata zare
cu largi fiori de sfânt mister

I Do Not Crush the Petal Cup of Magic of the World.

I do not crush the petal cup of magic of the world
nor do I kill
with reason the mystery I meet
on my way
in flowers, in eyes, on lips, in graves.
The light of others
strangles the inexplicable spell hidden
in the depth of darkness.
But I
who add with my own light to the magic of the world
and as the moon's white rays
not diminishing but trembling
make even greater the mystery of night
so I increase the shadowy horizon
with wide shivers of holy mystery

şi tot ce-i ne-nțeles
se schimbă-n ne-nțelesuri şi mai mari
sub ochii mei —
căci eu iubesc
şi flori şi ochi şi buze şi morminte.

and everything not yet understood
changes into things even less understood
before my eyes
because I love
flowers, eyes, lips and graves.

Traducere R. MacGregor-Hastie.

1922. T.S. ELIOT. *The Waste Land*. Pillat # Covaci. 433 lines.

Author: T.S. ELIOT (1888-1965).
Text: *The Waste Land.*
Translator: I. Pillat # A. Covaci.
FrageStellung: a. What do we do about the Epigraphs? Can you translate them? Are Eliot's own NOTES imperative for full understanding?
b. Can this poem be translated without rhymes (when there is rhyme)?
c. Can you find out the effect of rhyme and the effect of assonance in this long poem by T.S. Eliot? Their aim is very different.
d. Find at least seven differences of interpretation between the two Romanian versions.

The Waste Land.

"Nam Sibyllam quidem Cumis ego ipse oculis meis
vidi in ampulla pendere, et cum illi pueri dicerent:
Sibylla ti theleis; respondebat illa: apothanein thelo."

For Ezra Pound
il miglior fabbro

I. THE BURIAL OF THE DEAD

April is the cruellest month, breeding
Lilacs out of the dead land, mixing
Memory and desire, stirring
Dull roots with spring rain.
Winter kept us warm, covering

Țara pustie.

I. ÎNMORMÂNTAREA MORTULUI

Prier e cea mai crudă lună, născând
Flori de liliac din țara moartă, amestecând
Amintire şi dorință, îmboldind
Rădăcini amorțite cu ploaie de primăvară.
Iarna ne-a ținul cald, acoperind
Pământul în omăt de uitare, hrănind

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Earth in forgetful snow, feeding
A little life with dried tubers.
Summer surprised us, coming over the Starnbergersee
With a shower of rain; we stopped in the colonnade,
And went on in sunlight, into the Hofgarten,
And drank coffee, and talked for an hour.
Bin gar keine Russin, stamm' aus Litauen, echt deutsch.
And when we were children, staying at the archduke's,
My cousin's, he took me out on a sled,
And I was frightened. He said, Marie,
Marie, hold on tight. And down we went.
In the mountains, there you feel free.
I read, much of the night, and go south in the winter.

What are the roots that clutch, what branches grow
Out of this stony rubbish? Son of man,
You cannot say, or guess, for you know only
A heap of broken images, where the sun beats,
And the dead tree gives no shelter, the cricket no relief,
And the dry stone no sound of water. Only
There is shadow under this red rock,
(Come in under the shadow of this red rock),
And I will show you something different from either
Your shadow at morning striding behind you
Or your shadow at evening rising to meet you;
I will show you fear in a handful of dust.
Frisch weht der Wind
Der Heimat zu
Mein Irisch Kind,
Wo weilest du?

Un pic de viață cu cepe uscate.
Vara ne-a surprins, sosind peste Starnbergersee

Ca o pală de ploaie; ne-am oprit în colonadă,
Şi am pornit iar la soare, în Hofgarten,
Şi am băut cafea, şi am vorbit timp de un ceas.
Bin gar keine Russin, stamm'aus Litauen, echt Deutsch.
Şi pe când eram copil, locuind la arhiduce,
Vărul meu, el mă lua cu dânsul în săniuță,
Şi mă speriam. Spunea: „Marie,
Marie, apucă-te bine". Şi devale o porneam,
În munți, acolo te simți slobod.
Citesc mai toată noaptea şi cobor către miazăzi, iarna.

Ce rădăcini sunt astea de se țin încleştate, ce crengi zbucnesc
Din aceste surpături de piatra? Fiu al omului,
Tu nu poți spune sau ghici, căci nu cunoşti decât
Un maldăr de icoane sparte, acolo unde bate soarele.
Şi copacul mort nu dă adăpost, nici greierele ajutor,
Şi nici piaira uscată zgomot de apă. Numai
Acolo e umbră, sub stânca roşie.
(Intră sub umbra stâncii roşii.)
Şi îți voi arăta ceva deosebit,
Şi de umbra ta în zori umblând cu paşi mari în urma-ți,
Şi de umbra ta seara răsărind ca să te întâmpine:
Îți voi arăta spaima într-o mână de praf.
Frisch wecht der Wind
Der Heimat zu,
Mein irisch Kind
Wo weilest du?

“You gave me hyacinths first a year ago;
“They called me the hyacinth girl.”
– Yet when we came back, late, from the Hyacinth garden,
Your arms full, and your hair wet, I could not
Speak, and my eyes failed, I was neither
Living nor dead, and I knew nothing,
Looking into the heart of light, the silence.
Oed’ und leer das Meer.

Madame Sosostris, famous clairvoyante,
Had a bad cold, nevertheless
Is known to be the wisest woman in Europe,
With a wicked pack of cards. Here, said she,
Is your card, the drowned Phoenician Sailor,
(Those are pearls that were his eyes. Look!)
Here is Belladonna, the Lady of the Rocks,
The lady of situations.
Here is the man with three staves, and here the Wheel,
And here is the one-eyed merchant, and this card,
Which is blank, is something he carries on his back,
Which I am forbidden to see. I do not find
The Hanged Man. Fear death by water.
I see crowds of people, walking round in a ring.
Thank you. If you see dear Mrs. Equitone,
Tell her I bring the horoscope myself:
One must be so careful these days.

Unreal City,
Under the brown fog of a winter dawn,
A crowd flowed over London Bridge, so many,

„Mi-am dat întâile zambile acum un an:
M-au numit fata cu zambile”.
Totuşi, când ne-am întors târziu, din grădina zambilelor,
Cu brațele tale pline şi părul tău ud, n-am putut
Grăi, şi ochii mi-au lipsit, nu eram nici
Viu, nici mort şi nu cunoşteam nimic,
Privind în inima luminii tăcerea,
Öd und leer das Meer.

Madame Sosostris, faimoasă „clarvoyantă”,
Avea un guturai, cu toate acestea
E cunoscută drept cea mai înțeleaptă femeie din Europa
Cu un afurisit pachet de cărți. Aici, spunea ea,
E cartea Matale, Marinarul Phoenician cel înecat.
(Mărgelele acestea erau ochii lui. Te uită!)
Aici e Belladona, Doamna Stâncilor,
Doamna chiverniselilor.
Aici e omul cu trei doage, şi aici Roata,
Şi aici e neguțătorul chior, şi această carte,
Care e albă, e ceva ce duce el în spate,
Pe care n-am voie să văd. Nu pot găsi
Omul Spânzurat. Să te fereşti de moartea prin apă.
Văd oameni gloată, umblând jur împrejur în cerc.
Mulțumesc. De vezi pe scumpa mea D-nă Equitone,
Spune-i că-i aduc horoscopul chiar eu:
Se cere atâta băgare de seamă astăzi.

Cetate nălucă,
Sub ceața cafenie a unor zori de iarnă,
O mulțime curgea pe Podul Londrei, atâția,

I had not thought death had undone so many.
Sighs, short and infrequent, were exhaled,
And each man fixed his eyes before his feet.
Flowed up the hill and down King William Street,
To where Saint Mary Woolnoth kept the hours
With a dead sound on the final stroke of nine.
There I saw one I knew, and stopped him, crying "Stetson!
"You who were with me in the ships at Mylae!
"That corpse you planted last year in your garden,
"Has it begun to sprout? Will it bloom this year?
"Or has the sudden frost disturbed its bed?
"Oh keep the Dog far hence, that's friend to men,
"Or with his nails he'll dig it up again!
"You! hypocrite lecteur! – mon semblable, - mon frère!"

Nu mă gândisem că moartea pierduse atâția.
Suspine, scurte şi puține, se pierdeau.
Şi fiece om îşi ținea ochii înaintea sa.
Curgea la deal şi la vale pe Strada Regelui William,
Acolo unde clopotul Sfintei Mariei Woolnuth însemna orele
Ca un sunet mort la ultima bătaie.
Acolo zării un cunoscut, şi l-am oprit, strigând: „Stetson!
Tu, care ai fost cu mine în corăbii la Mylae!
Trupul pe care l-ai sădit anul trecut în grădina ta
A început să dea muguri? O să înflorească anul acesta?
Sau gerul neaşteptat i-a turburat odihna?
Oh, ține departe Câinele, prietenul omului,
De nu, ghearele lui îl vor dezmormânta iar!
Tu! hypocrite lecteur! – mon semblable – mon frère!"

II. A GAME OF CHESS

The Chair she sat in, like a burnished throne,
Glowed on the marble, where the glass
Held up by standards wrought with fruited vines
From which a golden Cupidon peeped out
(Another hid his eyes behind his wing)
Doubled the flames of sevenbranched candelabra
Reflecting light upon the table as
The glitter of her jewels rose to meet it,
From satin cases poured in rich profusion;
In vials of ivory and coloured glass
Unstoppered, lurked her strange synthetic perfumes,
Unguent, powdered, or liquid – troubled, confused

II. O PARTIDĂ DE ŞAH

Jețul în care şedea, ca un tron lucitor,
Jăruia pe marmura unde oglinda
Ridicată de stindarde întrețesute cu vițe pe rod.
Printre care un Cupidon de aur privea
(Altul îşi ascundea ochii sub aripă),
Dezdoia flăcările unui candelabru cu şapte brațe,
Răsfrângând lumină pe masă când
Scânteierea giuvaerelor sale s-a înălțat să-l întâmpine
Din casete de mătase revărsate din belşug:
În fiole de fildeş şi de sticlă colorată,
Neastupate, pândeau parfumurile ei straniu sintetice.
În alifii, în prafuri sau lichide – turburau, amestecau

And drowned the sense in odours; stirred by the air
That freshened from the window, these ascended
In fattening the prolonged candle-flames,
Flung their smoke into the laquearia,
Stirring the pattern on the coffered ceiling.
Huge sea-wood fed with copper
Burned green and orange, framed by the coloured stone,
In which sad light a carved dolphin swam.
Above the antique mantel was displayed
As though a window gave upon the sylvan scene
The change of Philomel, by the barbarous king
So rudely forced; yet there the nightingale
Filled all the desert with inviolable voice
And still she cried, and still the world pursues,
“Jug Jug” to dirty ears.
And other withered stumps of time
Were told upon the walls; staring forms
Leaned out, leaning, hushing the room enclosed.
Footsteps shuffled on the stair.
Under the firelight, under the brush, her hair
Spread out in fiery points
Glowed into words, then would be savagely still.

“My nerves are bad to-night. Yes, bad. Stay with me.
“Speak to me. Why do you never speak. Speak.
“What are you thinking of? What thinking? What?
“I never know what you are thinking. Think.”

I think we are in rats’ alley
Where the dead men lost their bones.

Şi înecau simțurile în miresme; vânturate de adierea
Răcoroasă de la fereastră, ele urcau,
Îngroşând flăcările prelungite ale lumânărilor,
Îşi aruncau fumul peste laquearia,
Mişcând chenarele pe pătratele tavanului.
Uriaşe lemne aduse de mare, împănate de aramă
Ardeau verde şi portocaliu în rama pietrei colorate.
Lumină tristă în care un delfin sculptat înota.
Deasupra căminului antic se desfăşura,
Ca şi cum o fereastră s-ar fi deschis pe păduratica scenă
Metamorfoza Philomelei, de către regele barbar
Atât de brutal răpită; acolo şi azi privighetoarea
Umplea tot pustiul cu glas nesiluit
Şi încă se tânguie ea, şi încă lumea o urmăreşte,
„Iug iug” pentru urechi spurcate.
Şi alte trunchiuri vestejite ale vremii
Erau scrise pe ziduri: vedenii zgâite
Se plecau în afară, proptindu-se, făcând să tacă odaia îngrădită.
Paşi foşneau pe scară.
La para focului, sub perie, părul ei
Se resfira în limbi de flăcări,
Strălucea în cuvinte, apoi se liniştea sălbatic.

„Nervii îmi sunt bolnavi azi-noapte. Da, bolnavi? Stai cu mine.
Vorbeşte-mi. De ce nu vorbeşti niciodată? Vorbeşte.
La ce te gândeşti? La ce bun gânduri? La ce?
Nu ştiu niciodată la ce te gândeşti. Gândeşte.”

Cred că suntem în alei umblate de şobolani,
Unde oamenii morți şi-au pierdut oasele.

"What is that noise?"
The wind under the door.
"What is that noise now? What is the wind doing?"
Nothing again nothing.
"Do
"You know nothing? Do you see nothing? Do you remember
"Nothing?"

I remember
Those are pearls that were his eyes.
"Are you alive, or not? Is there nothing in your head?"
But
O O O O that Shakespeherian Rag –
It's so elegant
So intelligent
"What shall I do now? What shall I do?"
I shall rush out as I am, and walk the street
"With my hair down, so. What shall we do to-morrow?
"What shall we ever do?"
The hot water at ten.
And if it rains, a closed car at four.
And we shall play a game of chess,
Pressing lidless eyes and waiting for a knock upon the door.

When Lil's husband got demobbed, I said –
I didn't mince my words, I said to her myself,
HURRY UP PLEASE ITS TIME
Now Albert's coming back, make yourself a bit smart.
He'll want to know what you done with that money he gave you

„Ce înseamnă acest zgomot"?
Vântul sub ușă.
„Ce înseamnă acest zgomot acum? Ce diretică vântul?
Nimic față de nimic.
Nu
Știi nimic? Nu vezi nimic? Nu-ți amintești
Nimic?"

Îmi amintesc
Mărgelele acestea erau ochii lui.
„Ești viu sau nu? Nu e nimic în capul tău?"
Totuși,
O O O O, acest refren shakespearian
E atât de elegant.
Atât de inteligent!
„Ce trebuie să fac de-acum? Ce trebuie să fac?
Voi zbucni afară cum sunt și voi umbla pe stradă
Cu părul meu lăsat asa. Ce-o să facem mâine?
Ce-o să facem mereu?"
Apa caldă la zece
Și dacă plouă, o mașină închisă la patru.
Și vom juca o partidă de șah.
Strângând ochi fără pleoape și așteptând să ni se bată în ușă.

Când soțul lui Lili a fost demobilizat, i-am spus,
„Nu mi-am îndulcit cuvintele, i-am spus eu însumi,
Grăbește, te rog, e vremea
Acuma, când Albert se reîntoarce, fă-te un pic drăguță.
O să vrea să știe ce-ai dres cu banii pe care ți i-a dat

To get yourself some teeth. He did, I was there.
You have them all out, Lil, and get a nice set,
He said, I swear, I can’t bear to look at you.
And no more can’t I, I said, and think of poor Albert,
He’s been in the army four years, he wants a good time,
And if you don’t give it him, there’s others will, I said.
Oh is there, she said. Something o’ that, I said.
Then I’ll know who to thank, she said, and give me a straight look.
HURRY UP PLEASE ITS TIME
If you don’t like it you can get on with it, I said.
Others can pick and choose if you can’t.
But if Albert makes off, it won’t be for lack of telling.
You ought to be ashamed, I said, to look so antique.
(And her only thirty-one.)
I can’t help it, she said, pulling a long face,
It’s them pills I took, to bring it off, she said.
(She’s had five already, and nearly died of young George.)
The chemist said it would be all right, but I’ve never been the same.
You are a proper fool, I said.
Well, if Albert won’t leave you alone, there it is, I said,
What you get married for if you don’t want children?
HURRY UP PLEASE ITS TIME
Well, that Sunday Albert was home, they had a hot gammon,
And they asked me in to dinner, to get the beauty of it hot –
HURRY UP PLEASE ITS TIME
HURRY UP PLEASE ITS TIME
Goonight Bill. Goonight Lou. Goonight May. Goonight.
Ta ta. Goonight. Goonight.
Good night, ladies, good night, sweet ladies, good night, good night.

Ca să-ţi pui dinţii. A făcut-o, eram de faţă.
Să ţi-i scoţi toţi, Lil, şi pune-ţi un şir frumos,
A spus, ţi-o jur, nu mai pot să te privesc.
Şi nu mai pot nici eu, am spus, şi gândeşte la sărmanul Albert.
A fost în armată patru ani, îsi doreşte zile plăcute,
Şi de nu i le dai, altele i le vor da, am spus.
Oh, aşa e, a spus ea. Aşa ceva, am spus.
Atunci ştiu cui să mulţumesc, a spus, şi s-a uitat drept la mine.
Grăbeşte-te, te rog, e vremea.
Dacă nu-ţi place, poţi s-o sfârşeşti, am spus.
Altele pot culege şi alege de nu poţi tu.
Dar de pleacă Albert, nu va fi din lipsă de a te fi prevenit.
Ar trebui să-ţi fie ruşine, am spus, să arăţi atât de antică
(Şi ea n-are decât treizeci şi unu).
N-am ce face, a spus ea, strâmbând din nas,
Am luat hapuri ca să scap, a spus ea.
(A şi avut cinci, şi s-a prăpădit aproape la naşterea micului George.)
Farmacistul a spus că totul va fi bine, dar nu mi-am revenit niciodată.
Eşti într-adevăr nebună, a spus.
Bine, dar dacă Albert nu te va lăsa în pace, am spus,
De ce te-ai măritat dacă nu vrei copii?
Grăbeşte, te rog, e vremea.
Aşa, duminică Albert era acasă, aveau o şuncă încălzită.
Şi m-au poftit la masă, să mă bucur de frumuseţea ei caldă.
Grăbeşte, te rog, e vremea.
Grăbeşte, te rog, e vremea.
Bună seara Bill. Bună seara, Lu. Bună seara, May. Bună seara.
Pa, pa. Bună seara. Bună seara.
Bună seara, Doamnelor, bună seara, Doamnelor dulci, bună seara, bună seara.

III. THE FIRE SERMON

The river's tent is broken: the last fingers of leaf
Clutch and sink into the wet bank. The wind
Crosses the brown land, unheard. The nymphs are departed.
Sweet Thames, run softly, till I end my song.
The river bears no empty bottles, sandwich papers,
Silk handkerchiefs, cardboard boxes, cigarette ends
Or other testimony of summer nights. The nymphs are departed.
And their friends, the loitering heirs of city directors;
Departed, have left no addresses.

By the waters of Leman I sat down and wept...
Sweet Thames, run softly till I end my song,
Sweet Thames, run softly, for I speak not loud or long.
But at my back in a cold blast I hear
The rattle of the bones, and chuckle spread from ear to ear.

A rat crept softly through the vegetation
Dragging its slimy belly on the bank
While I was fishing in the dull canal
On a winter evening round behind the gashouse
Musing upon the king my brother's wreck
And on the king my father's death before him.
White bodies naked on the low damp ground
And bones cast in a little low dry garret,
Rattled by the rat's foot only, year to year.
But at my back from time to time I hear

III. PREDICA FOCULUI

Pânza gârlei e ruptă: cele din urmă degete de frunză
Se strâng şi cad pe malul spălat. Vântul
Străbate ţara pământie neauzit. Nimfele s-au depărtat
Blândă Tamisă, fugi dulce până sfârşesc viersul meu.
Apa nu poartă sticle goale, hârtii de sandvici,
Batiste de mătase, cutii de carton, mucuri de ţigări
Sau alte mărturii din nopţi de vară. Nimfele s-au depărtat,
Şi amicii lor, trândavii moştenitori ai bancherilor din „City”,
Plecaţi de asemeni, n-au lăsat adresă.

La apele Lemanului noi şezum şi plânsem...
Blândă Tamisă, fugi dulce, fugi dulce, până sfârşesc viersul meu.
Blândă Tamisă, fugi dulce, căci tare şi mult nu vorbesc eu.
Iar în spate, într-o trâmbă de vânt rece, aud
Clănţăt de oase şi râs gâlgâit din auz în auz.

Un guzgan s-a târât moale prin vegetaţie,
Târându-şi pântecul cleios de ţărm
Pe când pescuiam în canalul întunecat
Într-o seara de iarnă, tocmai în dosul uzinei de gaz.
Meditând asupra naufragiului regelui, fratele meu,
Şi asupra morţii regelui, tatăl meu, înaintea sa.
Albe trupuri goale pe locul jos jilav
Şi oase aruncate într-un pod jos, uscat,
Zăngănite de piciorul guzganilor numai, an de an, lung
Dar în spatele meu, din vreme în vreme, aud

The sound of horns and motors, which shall bring
Sweeney to Mrs. Porter in the spring.
O the moon shone bright on Mrs. Porter
And on her daughter
They wash their feet in soda water
Et O ces voix d'enfants, chantant dans la coupole!

Twit twit twit
Jug jug jug jug jug jug
So rudely forc'd.
Tereu

Unreal City
Under the brown fog of a winter noon
Mr. Eugenides, the Smyrna merchant
Unshaven, with a pocket full of currants
C.i.f. London: documents at sight,
Asked me in demotic French
To luncheon at the Cannon Street Hotel
Followed by a weekend at the Metropole.

At the violet hour, when the eyes and back
Turn upward from the desk, when the human engine waits
Like a taxi throbbing waiting,
I Tiresias, though blind, throbbing between two lives,
Old man with wrinkled female breasts, can see
At the violet hour, the evening hour that strives
Homeward, and brings the sailor home from sea,
The typist home at teatime, clears her breakfast, lights
Her stove, and lays out food in tins.

Sunet de corn şi de motor, ce vor aduce iară
Pe Sweeney la d-na Porter în primăvară.
O, luna alunecă peste d-na Porter.
Şi peste fiica sa.
Ele-şi spală picioarele în apă gazoasă.
Et, o, ces voix d'enfants, chantant dans la coupole!

Tuit tuit tuit
Iug iug iug iug iug iug
Aşa dă nemilos țipate...
Tereu

Cetate nălucă
Sub ceața brună a amiezii de iarnă
D-l Eugenides, negustorul din Smyrna,
Nebârbierit, cu buzunarul plin de stafide
C.i.f. London scrisori la vedere.
M-a poftit într-o franțuzească demotică
Să iau dejunul la Cannon Street Hotel,
Urmată de un „weekend” în Metropolă.

În ceasul violet, când ochii şi umerii
Se ridică de pe birou, când maşina umană adastă
Ca un taxi pulsând aşteptare,
Eu, Tiresias, deşi orb, palpitând între două vieți,
Moşneag cu sâni zbârciți de femeie, pot vedea
În ceasul violet, ceasul înserării care grăbeşte
Spre cămin şi aduce marinarul acasă de pe mări,
Duce dactilografa acasă tocmai la ora ceaiului, îi luminează cina, îi aprinde

Out of the window perilously spread
Her drying combinations touched by the sun's last rays,

On the divan are piled (at night her bed)
Stockings, slippers, camisoles, and stays.
I Tiresias, old man with wrinkled dugs
Perceived the scene, and foretold the rest –
I too awaited the expected guest.
He, the young man carbuncular, arrives,
A small house agent's clerk, with one bold stare,
One of the low on whom assurance sits
As a silk hat on a Bradford millionaire.
The time is now propitious, as he guesses,
The meal is ended, she is bored and tired,
Endeavours to engage her in caresses
Which still are unreproved, if undesired.
Flushed and decided, he assaults at once;
Exploring hands encounter no defence;
His vanity requires no response,
And makes a welcome of indifference.
(And I Tiresias have foresuffered all
Enacted on this same divan or bed;
I who have sat by Thebes below the wall
And walked among the lowest of the dead.)
Bestows one final patronising kiss,
And gropes his way, finding the stairs unlit...

She turns and looks a moment in the glass,
Hardly aware of her departed lover;
Her brain allows one half-formed thought to pass:

Maşina de gătit şi în cratiţe îi aşază mâncarea.
De pe fereastră, primejdios stau întinse,
Uscându-se, combinezoanele ei atinse de soare cu ultime raze,
Se-nalţă teanc pe divan (noaptea, patul ei)
Ciorapi, papuci, bluze şi corsete.
Eu, Tiresias, moşneag cu mamèle zbârcite,
Am zărit întâmplarea şi am prorocit sfârşitul –
Şi eu am aşteptat oaspele aşteptat.
El, junele furunculos, soseşte,
Funcţionar la o mică agenţie, cu ce priviri cutezătoare,
Un om de rând, căruia încrederea în sine i se potriveşte
Ca un joben unui milionar din Bradford.
Momentul e propice, îşi spune el.
Masa e sfârşită, dânsa-i plictisită, obosită,
El încearcă s-o câştige mângâierii,
Care, deşi nedorită, nu e deloc respinsă.
Aprins şi hotărât, el dă asalt de-ndată;
Cercetătoare mâini nu-ntâmpină-apărate;
Iar îngâmfarea lui nu cere vreun răspuns,
Şi schimbă-n bunăvoie nepăsarea,
(Şi eu, Tiresias dinainte îndurai tot
Ce s-a săvârşit pe-acst divan sau pat:
Eu, care-am stat la Teba pe sub ziduri
Şi am umblat printre cei mai umili din morţi):
Depune ca final un protector sărut
Şi-i dibuieşte drumul, găsind neaprins pe scară...

Se-ntoarce ea, priveşte o clipă în oglindă,
Abia dându-şi seama de amantul plecat,
I-îngăduie doar mintea un gând neisprăvit;

"Well now that's done: and I'm glad it's over."
When lovely woman stoops to folly and
Paces about her room again, alone,
She smoothes her hair with automatic hand,
And puts a record on the gramophone.

"This music crept by me upon the waters"
And along the Strand, up Queen Victoria Street.
O City city, I can sometimes hear
Beside a public bar in Lower Thames Street,
The pleasant whining of a mandoline
And a clatter and a chatter from within
Where fishmen lounge at noon: where the walls
Of Magnus Martyr hold
Inexplicable splendour of Ionian white and gold.

The river sweats
Oil and tar
The barges drift
With the turning tide
Red sails
Wide
To leeward, swing on the heavy spar.
The barges wash
Drifting logs
Down Greenwich reach
Past the Isle of Dogs.
Weialala leia
Wallala leialala

„Eh, s-a făcut, şi sunt bucuroasă că s-a isprăvit
Când o femeie frumoasă înclină spre nebunie şi
Tot păşeşte prin odaia ei, monoton,
Îţi netezeşte părul cu mână de automat şi
Mai pune un suvenir pe gramofon.

„Această muzică alunecă până la mine pe ape"
Şi de-a lungul străzii Strand până în strada Reginei Victoria.
O, City, City, pot câteodată să aud
Lângă un bar public în strada Tamisei de Jos
Plăcutul scâncet al unei mandoline
Şi un clinchet şi un crâşnet dinăuntru,
Unde pescarii trândăvesc la amiazi: unde zidurile
Sfântului Martir Magnus păstrează
Netălmăcita minune al albului şi al aurului ionian.

Râul asudă
Ulei şi smoală
Luntrile pornesc
Cu refluxul
Pânze roşii
Întinse
Pe sub vânt, se-nvolbură pe speteaza cea mare
Luntrile-şi spală
Grămezi de buşteni
Până jos la Greenwich ajung
Mai departe de Insula Câinilor.
Weialala leia
Wallala leialala

Elizabeth and Leicester
Beating oars
The stern was formed
A gilded shell
Red and gold
The brisk swell
Rippled both shores
Southwest wind
Carried down stream
The peal of bells
White towers
                    Weialala leia
                    Wallala leialala

"Trams and dusty trees.
Highbury bore me. Richmond and Kew
Undid me. By Richmond I raised my knees
Supine on the floor of a narrow canoe."

"My feet are at Moorgate, and my heart
Under my feet. After the event
He wept. He promised 'a new start'.
I made no comment. What should I resent?"

"On Margate Sands.
I can connect
Nothing with nothing.
The broken fingernails of dirty hands.
My people humble people who expect
Nothing."

Elizabeth şi Leicester
Lovind din vâsle,
Pupa era în chip de
Scoică-aurită
Roşu şi aur
Valul vioi
Juca pe amândouă maluri
Vânt de sud-vest
Ducea pe ape în jos
Dangăt de clopot
Din albe turle,
          Weilalala leia
          Wallala leialala

„Tramvaie şi copaci prăfuiți,
Highbury m-a născut, Richmond şi Kew
M-au ucis. Lângă Richmond mi-am înălțat genunchii
Alene pe podeaua unei bărci strâmte...

Picioarele mele sunt la Margate şi inima mea
Îmi stă sub picioare. După eveniment
A plâns. A făgăduit – o nouă plecare –
N-am replicat nimic. Ce să-mi pese oare?"

„Pe plaja de la Margate,
Nu pot lega
Nimic cu nimic.
Unghiile rupte la mâini murdare.
Poporul meu umil, popor ce nu aşteaptă
Nimic."

la la

To Carthage then I came

Burning burning burning burning
O Lord Thou pluckest me out
O Lord Thou pluckest

burning

La la

La Cartagina atunci am sosit,

Arzând, arzând, arzând, arzând,
O, Doamne tu m-ai scos din foc
O, Doamne tu m-ai scos

Arzând.

IV. DEATH BY WATER

Phlebas the Phoenician, a fortnight dead,
Forgot the cry of gulls, and the deep sea swell
And the profit and loss.

A current under sea
Picked his bones in whispers. As he rose and fell
He passed the stages of his age and youth
Entering the whirlpool.

Gentile or Jew
O you who turn the wheel and look to windward,
Consider Phlebas, who was once handsome and tall as you.

IV. MOARTE PRIN APĂ

Phlebas Phoenicianul, mort de două săptămâni
A uitat țipătul pescăruşilor şi valul mării adânci,
Şi câştigul, şi pierderea.

Un şuvoi pe sub mare
I-a cules oasele în şoptiri. Cum se legăna în sus şi în jos,
El urca şi cobora scara vieții,
Intrând în vârtej

Păgân sau ebreu.
O, tu, ce stai la cârmi si te uiți înspre vânt,
Priveşte pe Pheblas care a fost odată mândru şi chipeş ca tine.

V. WHAT THE THUNDER SAID

After the torchlight red on sweaty faces

V. CE- A GRĂIT TUNETUL

După lumina faclelor roşie pe obrazul în sudori,

After the frosty silence in the gardens
After the agony in stony places
The shouting and the crying
Prison and palace and reverberation
Of thunder of spring over distant mountains
He who was living is now dead
We who were living are now dying
With a little patience

Here is no water but only rock
Rock and no water and the sandy road
The road winding above among the mountains
Which are mountains of rock without water
If there were water we should stop and drink
Amongst the rock one cannot stop or think
Sweat is dry and feet are in the sand
If there were only water amongst the rock
Dead mountain mouth of carious teeth that cannot spit
Here one can neither stand nor lie nor sit
There is not even silence in the mountains
But dry sterile thunder without rain
There is not even solitude in the mountains
But red sullen faces sneer and snarl
From doors of mudcracked houses
If there were water
And no rock
If there were rock
And also water
And water
A spring

După tăcerea îngheţată din grădini,
După agonia pe locuri de piatră,
După ţipătul şi bocetul
Temniţei şi palatului, şi reverberaţia
Fulgerului de primăvară pe munţi depărtaţi,
El, care trăia, e acum mort.
Noi, care trăim, murim acuma
Cu puţină răbdare.

Aici nu e apă, dar numai stâncă.
Stâncă fără apă şi drum nisipos,
Drum şerpuind sus, printre munţi,
Munţi de stâncă fără apa.
Dacă ar fi apă, ne-am opri şi am bea.
Printre stânci nu te poţi opri sau gândi,
Sudoarea e uscată şi picioarele sunt în nisip.
Dacă ar fi cel puţin apă printre stânci –
Gură de munte mort, cu dinţi cariaţi, ce nu pot scuipa.
Aici nu poţi nici să stai, nici să te culci, nici să te aşezi;
Nu e măcar tăcere în munţi,
Ci fulger uscat sterp fără ploaie;
Nu e măcar singurătate în munţi,
Ci chipuri roşii ursuze rânjesc şi mârâie
Din porţile unor case de chirpici.
Dacă acolo ar fi apă
Şi nu stâncă,
Dacă ar fi stâncă
Şi apă asemeni,
Şi apă,
Un izvor,

A pool among the rock
If there were the sound of water only
Not the cicada
And dry grass singing
But sound of water over a rock
Where the hermit-thrush sings in the pine trees
Drip drop drip drop drop drop drop
But there is no water

Who is the third who walks always beside you?
When I count, there are only you and I together
But when I look ahead up the white road
There is always another one walking beside you
Gliding wrapt in a brown mantle, hooded
I do not know whether a man or a woman
– But who is that on the other side of you?

What is that sound high in the air
Murmur of maternal lamentation
Who are those hooded hordes swarming
Over endless plains, stumbling in cracked earth
Ringed by the flat horizon only
What is the city over the mountains
Cracks and reforms and bursts in the violet air
Falling towers
Jerusalem Athens Alexandria
Vienna London
Unreal

A woman drew her long black hair out tight

Un râu printre stânci,
Dacă ar fi sunetul apei măcar,
Nu greierul
Şi iarbă uscată cântând.
Ci sunet de apă peste o stâncă
Unde sturzul pustnic cântă sus printre pini,
Drip Drop, drip drop drop drop
Dar acolo nu e apă.

Cine e al treilea care umblă mereu lângă tine?
Când număr nu suntem decât tu şi eu împreună,
Dar când mă uit înaintea mea pe drumul alb,
Acolo e mereu altul umblând lângă tine,
Alunecând învelit într-o manta cafenie, îmbrobodit,
Nu-l pot cunoaşte de e bărbat sau femeie,
– Dar cine e acela de partea cealaltă a ta ?

Ce e acel sunet sus în văzduh,
Murmur de mamă bocitoare,
Cine sunt acele hoarde îmbrobodite roind
Peste nesfârşite câmpii, împleticindu-se în pământul crăpat,
Încercuit numai de şesul zării.
Care e cetatea aceea peste munţi,
Ce-şi crapă, şi-şi schimbă, şi-şi surpă prin vânăt văzduh
Turlele năruite,
Ierusalim, Atena, Alexandria,
Viena, Londra
Năluci...

O femeie şi-a împletit strâns părul lung şi negru

And fiddled whisper music on those strings
And bats with baby faces in the violet light
Whistled, and beat their wings
And crawled head downward down a blackened wall
And upside down in air were towers
Tolling reminiscent bells, that kept the hours
And voices singing out of empty cisterns and exhausted wells.

In this decayed hole among the mountains
In the faint moonlight, the grass is singing
Over the tumbled graves, about the chapel
There is the empty chapel, only the wind's home.
It has no windows, and the door swings,
Dry bones can harm no one.
Only a cock stood on the rooftree
Co co rico co co rico
In a flash of lightning. Then a damp gust
Bringing rain

Ganga was sunken, and the limp leaves
Waited for rain, while the black clouds
Gathered far distant, over Himavant.
The jungle crouched, humped in silence.
Then spoke the thunder
DA
Datta: what have we given?
My friend, blood shaking my heart
The awful daring of a moment's surrender
Which an age of prudence can never retract
By this, and this only, we have existed

Şi-a zis strunelor melodii în suspine,
Şi lilieci cu fețe de prunc în lumina viorie
Au şuierat, şi-au bătut din aripi,
Şi-au lunecat cu capul în jos de-alungul unui zid înnegrit,
Şi-n sus, prin vazduh, erau turle
Sunând clopote de aducere aminte, care păstrează orele
Şi glasurile cântând din cisterne goale şi din puțuri istovite.

În peştera în surpare printre munți,
În lumina slabă a lunii, iarba cântă
Deasupra mormintelor căzute, în jurul capelei.
Acolo e capela goală, dar casa vântului.
N-are ferestre şi poarta se clatină.
Oase uscate nu pot face rău nimănui.
Numai un cocoş stă pe vârful acoperişului:
Cu-cu-rigu, cu-cu-rigu,
Într-o aprindere de lumină. Apoi o pală de vânt umed
Aducând ploaie.

Gangele scăzuse şi frunzele mlădioase
Aşteptau ploaia, pe când norii negrii
Se adunau la depărtări mari, deasupra Himavantului.
Jungla se pitea, cocoşată, în tăcere.
Atunci grăi tunetul.
DA
Datta: ce am dat noi?
Prietene, sânge, zguduind inima,
Cutezarea grozavă a unei clipe de predare
Pe care vârsta precaută n-o mai poate lua înapoi,
Prin ea, prin ea numai, am trăit noi,

Which is not to be found in our obituaries
Or in memories draped by the beneficent spider
Or under seals broken by the lean solicitor
In our empty rooms
DA
Dayadhvam: I have heard the key
Turn in the door once and turn once only
We think of the key, each in his prison
Thinking of the key, each confirms a prison
Only at nightfall, aetherial rumours
Revive for a moment a broken Coriolanus
DA
Damyata: The boat responded
Gaily, to the hand expert with sail and oar
The sea was calm, your heart would have responded
Gaily, when invited, beating obedient
To controlling hands

I sat upon the shore
Fishing, with the arid plain behind me
Shall I at least set my lands in order?
London Bridge is falling down falling down falling down
Poi s'ascose nel foco che gli affina
Quando fiam ceu chelidon – O swallow swallow
Le Prince d'Aquitaine à la tour abolie
These fragments I have shored against my ruins
Why then Ile fit you. Hieronymo's mad againe.
Datta. Dayadhvam. Damyata.
Shantih shantih shantih

Care nu se mai găsi în necroloagele noastre
Sau în amintiri înveștmântate de păianjenul beneficiar
Sau sub peceții rupte de portărelul jigărit
În odăile noastre pustii.
DA
Dayadhvam: Am auzit cheia
Întorcându-se o dată în ușă şi întorcându-se numai odată.
Gândim la cheie, fiecare în temnița lui,
Gândim la cheie, fiecare îsi mărturiseşte temnița
Numai la căderea nopții, şoptiri eterice
Învie pentru o clipa un Coriolan înfrânt
DA
Damyata: Luntrea răspunse
Bucuros mâinii îndemânatice la vintrele şi vâslă,
Marea era liniştită, inima ta ar fi răspuns
Bucuros la chemare, bătând supusă
Sub mâini stâpânitoare.

Am stat pe țărm.
Pescuind, cu câmpia stearpă în spate,
Rândui-voi cel puțin țarinile mele?
Podul Londrei se surpă, se surpă, se surpă
Poi s'ascose nel foco che gli affina
Quando fiam ceu chelidon. O, rândunica, rândunică,
Le Prince d'Aquitaine à la tour abolie.
Aceste frânturi le-am țărmurit împotriva năruirilor mele.
De ce atunci răul te încolțeşte? Hieronimo e nebun iarăşi.
Datta. Dayadhvam, Damyata.
Şantih şantih şantih.

Traducere I. Pillat

The Waste Land.

“Nam Sibyllam quidem Cumis ego ipse oculis meis
vidi in ampulla pendere, et cum illi pueri dicerent:
Sibylla ti theleis; respondebat illa: apothanein thelo.”

For Ezra Pound
il miglior fabbro

I. THE BURIAL OF THE DEAD

April is the cruellest month, breeding
Lilacs out of the dead land, mixing
Memory and desire, stirring
Dull roots with spring rain.
Winter kept us warm, covering
Earth in forgetful snow, feeding
A little life with dried tubers.
Summer surprised us, coming over the Starnbergersee
With a shower of rain; we stopped in the colonnade,
And went on in sunlight, into the Hofgarten,
And drank coffee, and talked for an hour.
Bin gar keine Russin, stamm’ aus Litauen, echt deutsch.
And when we were children, staying at the archduke’s,
My cousin’s, he took me out on a sled,
And I was frightened. He said, Marie,
Marie, hold on tight. And down we went.
In the mountains, there you feel free.
I read, much of the night, and go south in the winter.

Țară pustie.

I. ÎNGROPAREA MORTULUI

Aprilie este luna cea mai crudă, zămislind
Lilieci din pământuri sterpe, încâlcind
Amintirile şi dorințele, stârnind
Rădăcini_mohorâte prin ploi de primăvară.
Iarna ne-a ținut de cald, acoperind
Pământul cu zăpada uitării, hrănind
O viață neînsemnată cu tuberculi uscați.
Vara ne-a luat pe neaşteptate, năvălind peste Starnbergersee
Cu răpăit de ploaie; ne-am oprit pe alee
Şi am ieşit la soare tocmai în Hofgarten
Şi am băut cafea şi am stat de vorbă preț de un ceas.
Bin gar keine Russin, stamm’aus Litauen, echt deutsch.
Şi pe când eram copii, locuind lajji arhiducelui,
La ai verilor mei, el m-a luat cu sania
Şi eu m-am speriat. Zicea, Mărie,

Mărie, ține-te bine. Şi am luat-o la vale.
În munți te simți liber.
Citesc, mare parte din noapte, şi merg spre sud, în iarnă.

What are the roots that clutch, what branches grow
Out of this stony rubbish? Son of man,
You cannot say, or guess, for you know only
A heap of broken images, where the sun beats,
And the dead tree gives no shelter, the cricket no relief,
And the dry stone no sound of water. Only
There is shadow under this red rock,
(Come in under the shadow of this red rock),
And I will show you something different from either
Your shadow at morning striding behind you
Or your shadow at evening rising to meet you;
I will show you fear in a handful of dust.
Frisch weht der Wind
Der Heimat zu
Mein Irisch Kind,
Wo weilest du?
"You gave me hyacinths first a year ago;
"They called me the hyacinth girl."
– Yet when we came back, late, from the Hyacinth garden,
Your arms full, and your hair wet, I could not
Speak, and my eyes failed, I was neither
Living nor dead, and I knew nothing,
Looking into the heart of light, the silence.
Oed' und leer das Meer.

Madame Sosostris, famous clairvoyante,
Had a bad cold, nevertheless
Is known to be the wisest woman in Europe,
With a wicked pack of cards. Here, said she,

Ce rădăcini se cațără, ce ramuri cresc
Din sfărâmăturile astea pietroase? Fiu al omului,
Nu poți să spui, sau să ghiceşti, pentru că tu cunoşti
Doar un morman de imagini, frânte în lumina soarelui,
Unde copacii morții nu-ți dăruie adăpost şi nici greierii uşurare,
Iar în pietrele sterpe nu se aude un susur de apă. Umbră
Afli numai sub stânca aceasta roşcată,
(Vino la umbra acestei stânci roşcate),
Şi am să-ți arăt ceva deosebit față de oricare
Din umbrele tale matinale care-ți urmează cu paşi mari
Ori față de umbra ta vesperală, ridicându-se să-ți vină în întâmpinare;
Am să-ți arăt frica într-un pumn de țărână.
Frisch weht der Wind
Der Heimat zu
Mein Irisch Kind,
Wo weilest du?
„Întâia dată mi-ai dăruit hzacinți acum un an;
M-au botezat fata cu hyacinți."
— Şi când ne-am întors din grădina cu hyacinți
Tu aveai brațele pline, părul umed, iar eu nu puteam
Rosti un cuvânt şi ochii mă trădau, şi nu eram
Nici viu, nici mort, şi nu ştiam nimic
Privind în inima luminii – tăcerea.
Oed' und leer das Meer.

Madame Sosostris, faimoasa clairvoyantă,
Răcise straşnic, şi cu toate acestea
Este cunoscută ca fiind cea mai înțeleaptă femeie din Europa,
Cupăcătosul ei pachet de cărți. Iată, zicea ea,

Is your card, the drowned Phoenician Sailor,
(Those are pearls that were his eyes. Look!)
Here is Belladonna, the Lady of the Rocks,
The lady of situations.
Here is the man with three staves, and here the Wheel,
And here is the one-eyed merchant, and this card,
Which is blank, is something he carries on his back,
Which I am forbidden to see. I do not find
The Hanged Man. Fear death by water.
I see crowds of people, walking round in a ring.
Thank you. If you see dear Mrs. Equitone,
Tell her I bring the horoscope myself:
One must be so careful these days.

Unreal City,
Under the brown fog of a winter dawn,
A crowd flowed over London Bridge, so many,
I had not thought death had undone so many.

Sighs, short and infrequent, were exhaled,
And each man fixed his eyes before his feet.
Flowed up the hill and down King William Street,
To where Saint Mary Woolnoth kept the hours
With a dead sound on the final stroke of nine.
There I saw one I knew, and stopped him, crying “Stetson!

“You who were with me in the ships at Mylae!
“That corpse you planted last year in your garden,
“Has it begun to sprout? Will it bloom this year?
“Or has the sudden frost disturbed its bed?

Cartea dumneavoastră, Marinarul Fenician înecat,
(Şi ce perle erau ochii lui! Priveşte!).
Iat-o pe Belladonna, Doamna Stâncilor,
Doamna situațiilor.
Iată-l pe omul cu trei doage şi iată Roata
Şi iată-l pe neguțătorul chior, iar cartea aceasta,
Care este albă, este ceva ce poartă el în spinare,
Ceva ce-mi este oprit să văd. Nu-l găsesc
Pe Spânzurat. Teme-te de moartea prin apă.
Văd o mulțime de oameni, mergând de-a roata unui cerc.
Mulțumesc. Dacă o vezi pe scumpa Mrs. Equitone,
Spune-i că am să-i aduc chiar eu horoscopul:
Astăzi trebuie să fii cu atâta băgare de seamă.

Ireal City.
Sub ceața întunecată a dimineții de iarnă,
Pe Podul Londrei se scurgeau atâția oameni, atâția
Încât nu mi-ar fi trecut prin minte că moartea ar putea nimici atât de mulți

Suspine întretăiate şi rare – le simțeam exhalația
Şi fiecare îşi pironea ochii înaintea picioarelor.
Se scurgeau în sus şi în jos pe King William Street,
Spre unde Saint Mary Woolnoth măsura ceasurile
Cu un dangăt spart la bătaia finală a orelor nouă,
Acolo l-am întâlnit pe unul pe care-l ştiam şi l-am oprit strigându-i: – „Stetson!

Tu, care ai fost cu mine pe vapor la Mylae!
Cadavrul acela pe care l-ai sădit anul trecut în grădină
A lăstărit? O să dea în floare anul acesta?
Sau poate că gerul neaşteptat i-a stricat culcuşul?

"Oh keep the Dog far hence, that's friend to men,
"Or with his nails he'll dig it up again!
"You! hypocrite lecteur! – mon semblable, – mon frère!"

O, ține câinele departe de acolo, e un prieten al omului
Şi o să sape cu ghearele să-l scoată afară!
Tu! hypocrite lecteur! – mon semblable, – mon frère!"

II. A GAME OF CHESS

The Chair she sat in, like a burnished throne,
Glowed on the marble, where the glass
Held up by standards wrought with fruited vines

From which a golden Cupidon peeped out
(Another hid his eyes behind his wing)
Doubled the flames of sevenbranched candelabra
Reflecting light upon the table as

The glitter of her jewels rose to meet it,
From satin cases poured in rich profusion;
In vials of ivory and coloured glass
Unstoppered, lurked her strange synthetic perfumes,

Unguent, powdered, or liquid – troubled, confused
And drowned the sense in odours; stirred by the air
That freshened from the window, these ascended
In fattening the prolonged candle-flames,
Flung their smoke into the laquearia,

Stirring the pattern on the coffered ceiling.
Huge sea-wood fed with copper

II. O PARTIDĂ DE ŞAH

Şi scaunul pe care ea stătea
Era ca tronul lustruit, încât
Sclipea pe marmură, unde oglinda,
De stâlpi şi vii cu struguri sprijinită,
Din care se ivea un Cupidon
(Căci altul capu-şi ascunde-n aripă)
Dubla lumina unui candelabru
Cu şapte brațe, reflectând-o pe
Chiar masa noastră, ca şi cum atunci
Lucirea giuvaerurilor ei
S-ar fi sculat s-o-ntâmpine de prin
Cutii de fin satin, în fast bogate.
Din tub de fildeş şi din colorate
Sticluțe, ale ei parfumuri stranii,
Sintetice, stăteau mereu la pândă;
Pomezi, lichide, pudre ne-ncâlceau
Şi se-ncurcau, de-ți înecau gândirea
Doar în mirosuri; răscolite proaspăt
De aerul țâşnit dinspre fereastră,
Se îngroşau lungi flăcări şi suiau
Fum lumânările spre laquearia,
Stârnind desen pe casetat tavan.
Hrănite din arămuri, alge lungi

Burned green and orange, framed by the coloured stone,
In which sad light a carved dolphin swam.
Above the antique mantel was displayed
As though a window gave upon the sylvan scene

The change of Philomel, by the barbarous king
So rudely forced; yet there the nightingale
Filled all the desert with inviolable voice

And still she cried, and still the world pursues,
"Jug Jug" to dirty ears.
And other withered stumps of time
Were told upon the walls; staring forms

Leaned out, leaning, hushing the room enclosed.
Footsteps shuffled on the stair.
Under the firelight, under the brush, her hair
Spread out in fiery points
Glowed into words, then would be savagely still.

"My nerves are bad to-night. Yes, bad. Stay with me.
"Speak to me. Why do you never speak. Speak.
"What are you thinking of? What thinking? What?
"I never know what you are thinking. Think."

I think we are in rats' alley
Where the dead men lost their bones.

Ardeau portocaliu şi verde-n rame
De pietre colorate, în a căror
Lumină tristă un delfin plutea.
Ca şi cum o fereastră ar fi dat
Spre undeva, spre o sylyană scenă,
Pe frontispiciu, ánticul cămin
Închipuia schimbarea Philomelei,
Crud necinstită de barbarul rege.
Privighetoarea mai umplea acolo
Cu glasul ei neprihănit pustiul
Şi mai jelea – de lume urmărită –
„Tri, tri" – cântând urechilor murdare.
Se povesteau pe toţi pereţii alte
Vechi şi de vreme şterse întâmplări.
Stridente forme în afară încă
Se aplecau, prin aplecarea lor
înăbuşind odaia-nchisă parcă.
Şi paşi târşiţi se auzeau pe scări.
Iar în lumina focului, răsfrânt
În puncte de văpaie, părul ei
Ardea-n cuvinte şi apoi sălbatic
Era de liniştit.

— „În seara asta stau prost cu nervii. Da, prost. Rămâi cu mine.
Vorbeşte-mi. De ce nu vorbeşti niciodată. Vorbeşte.
La ce te gândeşti? Ce gândeşti? Ce?
Niciodată nu ştiu la ce te gândeşti. Gândeşte-te..."

— „Mă gândesc că ne aflăm în fundătura şobolanilor.
Unde morţii şi-au lăsat oasele.

"What is that noise?"
The wind under the door.
"What is that noise now? What is the wind doing?"
Nothing again nothing.
"Do
"You know nothing? Do you see nothing? Do you remember
"Nothing?"

I remember
Those are pearls that were his eyes.
"Are you alive, or not? Is there nothing in your head?"
But
O O O O that Shakespeherian Rag –
It's so elegant
So intelligent
"What shall I do now? What shall I do?"
I shall rush out as I am, and walk the street
"With my hair down, so. What shall we do to-morrow?
"What shall we ever do?"
The hot water at ten.
And if it rains, a closed car at four.
And we shall play a game of chess,
Pressing lidless eyes and waiting for a knock upon the door.

When Lil's husband got demobbed, I said –
I didn't mince my words, I said to her myself,
HURRY UP PLEASE ITS TIME
Now Albert's coming back, make yourself a bit smart.
He'll want to know what you done with that money he gave you

„Ce-i cu zgomotul ăsta?"
E vântul sub uşă.
„Dar zgomotul de acum? Ce face vântul?"
Nimic iarăşi nimic.
„Nu
Ştii nimic? Nu vezi nimic? Nu-ţi aminteşti
Nimic?"

Îmi aduc aminte
Ce perle erau ochii lui.
„Trăieşti, sau nu? Nu e nimic în capul tău?"
Dar
O O O O această Zdreanţă shakespeariană –
E atât de elegantă
Atât de inteligentă
„Acum ce-o să fac? Ce-o să fac?"
„Am să dau buzna afară şi am să merg pe stradă
„Aşa cu părul pe umeri. Ce-o să facem mâine?
„Ce-o să facem în genere totdeauna?"
Apa fierbinte la zece.
Iar dacă plouă, o maşină închisă la patru.
Şi o să jucăm o partidă de şah,
Strângând ochii lipsiţi de pleoape şi aşteptând o bătaie în uşă.

Când soţul lui Lil a fost demobilizat, eu i-am spus –
Nu m-am sfiit să-i spun, i-am spus eu însumi,
GRĂBEŞTE-TE TE ROG E TIMPUL
Albert se întoarce acasă, pune-te puţin la punct.
O să vrea să ştie ce-ai făcut cu banii pe care ţi i-a dat

To get yourself some teeth. He did, I was there.
You have them all out, Lil, and get a nice set,
He said, I swear, I can't bear to look at you.
And no more can't I, I said, and think of poor Albert,
He's been in the army four years, he wants a good time,
And if you don't give it him, there's others will, I said.
Oh is there, she said. Something o' that, I said.
Then I'll know who to thank, she said, and give me a straight look.
HURRY UP PLEASE ITS TIME
If you don't like it you can get on with it, I said.
Others can pick and choose if you can't.
But if Albert makes off, it won't be for lack of telling.
You ought to be ashamed, I said, to look so antique.
(And her only thirty-one.)
I can't help it, she said, pulling a long face,
It's them pills I took, to bring it off, she said.
(She's had five already, and nearly died of young George.)
The chemist said it would be all right, but I've never been the same.
You are a proper fool, I said.
Well, if Albert won't leave you alone, there it is, I said,
What you get married for if you don't want children?

HURRY UP PLEASE ITS TIME
Well, that Sunday Albert was home, they had a hot gammon,
And they asked me in to dinner, to get the beauty of it hot –

HURRY UP PLEASE ITS TIME
HURRY UP PLEASE ITS TIME
Goonight Bill. Goonight Lou. Goonight May. Goonight.
Ta ta. Goonight. Goonight.

Ca să-ți spui nişte dinți. Ți-a dat banii, am fost acolo.
Eşti ştirbă de tot, Lil; fă-ți un şirag frumos,
Zicea, jur că nu suport să mă uit la tine.
Şi nici eu nu mai pot, i-am zis, şi gândeşte-te la bietul Albert,
A fost încorporat patru ani, vrea să se simtă bine,
Şi dacă nu-l faci tu să se simtă bine mai sunt şi altele, i-am zis
Vai, mi-a răspuns. Măcar ceva, am zis eu.
Deci voi şti cui să-i mulțumesc, mi-a zis, şi m-a privit drept în ochi.
GRĂBEŞTE-TE TE ROG E TIMPUL
Dacă nu-ți place, poți să continui aşa, i-am zis,
Altele pot ciuguli şi alege, dacă tu nu poți.
Dar dacă Albert se cară, să nu zici că nu ți-am spus.
Ar trebui să-ți fie ruşine, i-am zis, să arăți ca o vechitură.
(Şi n-avea decât treizeci şi unu.)
N-am ce să-i fac, mi-a zis, făcând o mutră lungă,
De la pilule mi se trage, nu pot fără ele, mi-a zis.
(Luase de pe acum cinci şi mai că murea după tânărul George.)
Farmacistul mi-a spus că totul va fi în regulă,
Dar eu niciodată n-am mai fost aceeaşi.
Eşti curat nebună, i-am zis.
Chestia e ca Albert să nu te lase singură, asta-i, i-am zis,
De ce te-ai măritat dacă nu vrei copii?
GRĂBEŞTE-TE TE ROG E TIMPUL
Ei, în duminica aceea Albert s-a întors, s-au ciondănit în lege
Şi m-au poftit la cină, ca să-mi servească şi mie,
Caldă încă, frumusețea de ciondăneală –
GRĂBEŞTE-TE TE ROG E TIMPUL
GRĂBEŞTE-TE TE ROG E TIMPUL
B'nă seara Bill. B'nă seara Lou. B'nă seara May. B'nă seara.
Ta ta. B'nă seara. B'nă seara

Good night, ladies, good night, sweet ladies, good night, good night.

III. THE FIRE SERMON

The river's tent is broken: the last fingers of leaf
Clutch and sink into the wet bank. The wind
Crosses the brown land, unheard. The nymphs are departed.
Sweet Thames, run softly, till I end my song.
The river bears no empty bottles, sandwich papers,
Silk handkerchiefs, cardboard boxes, cigarette ends
Or other testimony of summer nights. The nymphs are departed.
And their friends, the loitering heirs of city directors;
Departed, have left no addresses.

By the waters of Leman I sat down and wept...
Sweet Thames, run softly till I end my song,
Sweet Thames, run softly, for I speak not loud or long.

But at my back in a cold blast I hear
The rattle of the bones, and chuckle spread from ear to ear.

A rat crept softly through the vegetation

Dragging its slimy belly on the bank

While I was fishing in the dull canal
On a winter evening round behind the gashouse

Bună seara, doamnelor, bună seara, scumpele mele doamne, bună seara, bună seara.

III. JURĂMÂNTUL FOCULUI

Cortul râului s-a spart; ultimele degete ale frunzei
Se agață şi se îngroapă în malul umed. Vântul
Străbate pământul negru, neauzit. Nimfele s-au spulberat.
Tamisă dulce, goneşte domol, până-mi închei acest cânt.
Râul nu duce nici o sticlă goală, nici o hârtie de sandwich,
Batiste de mătase, cutii de carton, mucuri de țigări
Sau alte mărturii ale nopților de vară. Nimfele s-au spulberat.
Iar prietenii lor, erezii pierde-vară ai directorilor din City,
Plecați, n-au lăsat nici o adresă.

Lângă apele Lemanului şezui şi plânsei...
Tamisă dulce, goneşte, domol până-mi închei acest cânt,
Tamisă dulce, goneşte domol, căci eu nu vorbesc tare sau mult nicicând.
Dar în spatele meu, într-o înghețată rafală,
Aud huruit de oase şi un râs înfundat
Se răspândeşte din ureche-n ureche deodată.

Un şobolan se furişa domol,
Târându-şi pântecele plin de mâl
Prin buruieni, pe mal, în mohorâtul
Canal, în faptul unei seri de iarnă,
Cât pescuiam în jurul stațiunii
De gaz, gândind la regele, naufragiul,
Fratelui meu şi, înaintea lui,

Musing upon the king my brother's wreck
And on the king my father's death before him.

White bodies naked on the low damp ground
And bones cast in a little low dry garret,
Rattled by the rat's foot only, year to year.
But at my back from time to time I hear
The sound of horns and motors, which shall bring
Sweeney to Mrs. Porter in the spring.
O the moon shone bright on Mrs. Porter
And on her daughter
They wash their feet in soda water
Et O ces voix d'enfants, chantant dans la coupole!

Twit twit twit
Jug jug jug jug jug jug
So rudely forc'd.
Tereu

Unreal City
Under the brown fog of a winter noon
Mr. Eugenides, the Smyrna merchant
Unshaven, with a pocket full of currants

C.i.f. London: documents at sight,
Asked me in demotic French
To luncheon at the Cannon Street Hotel
Followed by a weekend at the Metropole.

At the violet hour, when the eyes and back

La altul – moartea bunului meu tată.
Pe vatra joasă, jilavă, văd albe
Şi goale trupuri – oase azvârlite
Într-o mansardă scundă şi uscată,
Mişcate numai de soboli, oricând,
În spate însă-aud, din când în când,
Claxoane şi motoare care, iară
Pe Sweeney l-or aduce-n primăvară
La doamna Porter. Luminoasă, luna
O, strălucea pe chipul doamnei Porter,
Pe chipul fiicei ei – O, cu migală,
Ele picioarele-n sifon îşi spală
Et o ces voix d'enfants, chantant dans la coupole!

Cri, cri, cri
Tri, tri, tri, tri, tri, tri
Crud necinstită.
Tereu

Ireal City
Sub ceața sură, în amiază, iarna,
Domnul Eugenides, negustor
Din Smyrna, ras deloc, cu buzunarul
Plin de stafide, franco-Londra – şi
De documente – plata la vedere,
Poftindu-mă-n franceza lui pocită
La prânz, tocmai la Cannon Street Hotel
Urmat de un weekend la Metropole.

La ceasul violet, când ochii şi spinarea

Turn upward from the desk, when the human engine waits
Like a taxi throbbing waiting,
I Tiresias, though blind, throbbing between two lives,
Old man with wrinkled female breasts, can see
At the violet hour, the evening hour that strives
Homeward, and brings the sailor home from sea,
The typist home at teatime, clears her breakfast, lights
Her stove, and lays out food in tins.

Out of the window perilously spread
Her drying combinations touched by the sun's last rays,
On the divan are piled (at night her bed)
Stockings, slippers, camisoles, and stays.
I Tiresias, old man with wrinkled dugs
Perceived the scene, and foretold the rest –
I too awaited the expected guest.
He, the young man carbuncular, arrives,
A small house agent's clerk, with one bold stare,
One of the low on whom assurance sits
As a silk hat on a Bradford millionaire.

The time is now propitious, as he guesses,
The meal is ended, she is bored and tired,
Endeavours to engage her in caresses
Which still are unreproved, if undesired.
Flushed and decided, he assaults at once;
Exploring hands encounter no defence;
His vanity requires no response,

Se ridică de la masă, când maşinăria umană adastă
Ca un taxi huruind în aşteptare,
Eu, Tiresias, cu toate că orb, huruind între două vieți,
Bătrân cu piepți stafidiți de femeie, pot să văd,
La ceasul violet, ceasul serii, năzuind
Spre casă, aducându-l pe marinar de pe mare acasă,
Aducând-o pe dactilografă acasă la ora ceaiului,
Pregătindu-i micul dejun, aprinzându-i soba,
Desfăcându-i cutiile de conserve.
Periculos întinsă la fereastră, la uscat,
Îi este rufăria, sub ultimele raze de soare;
Pe canapeaua (care noaptea-i este pat)
Ciorapi, papuci, furouri, la-ntâmplare.
Tiresias, eu, cu uger stafidit,
Văd scena, restul îl prezic: – şi eu
Doritul oaspe-l aşteptam mereu,
Bubos şi tânăr şi cu ochi obraznici,
Slujind la mic agent drept secretar,
Reprezentant al unei biete case,
Pe care stă mereu asigurarea
Precum o pălărie de mătase
Pe creştetul unui milionar
Din Bradford (Norocosul secretar
Prielnic ceasul l-a ghicit, pesemne)
Sătulă, ostenită, plictisită,
La mângâiere cearcă s-o îndemne,
Nerefuzată, chiar de-i nedorită.
Decis şi roşu, brusc asalta el;
O pipăie, nu-i simte apărarea;
Mândria lui nu vrea răspuns de fel

And makes a welcome of indifference.
(And I Tiresias have foresuffered all
Enacted on this same divan or bed;
I who have sat by Thebes below the wall
And walked among the lowest of the dead.)
Bestows one final patronising kiss,
And gropes his way, finding the stairs unlit...

She turns and looks a moment in the glass,
Hardly aware of her departed lover;
Her brain allows one half-formed thought to pass:
“Well now that’s done: and I’m glad it’s over.”
When lovely woman stoops to folly and
Paces about her room again, alone,
She smoothes her hair with automatic hand,
And puts a record on the gramophone.

“This music crept by me upon the waters”
And along the Strand, up Queen Victoria Street.
O City city, I can sometimes hear
Beside a public bar in Lower Thames Street,
The pleasant whining of a mandoline
And a clatter and a chatter from within
Where fishmen lounge at noon: where the walls
Of Magnus Martyr hold
Inexplicable splendour of Ionian white and gold.

The river sweats
Oil and tar
The barges drift

Şi bun venit îi este nepăsarea.
(Şi eu, Tiresias, ca alţi consorţi,
Câte-nduram pe-acest divan sau pat.
Eu printre cei mai josnici dintre morţi
Cândva sub zidul Thebei am fost stat).
Un ultim protector sărut – şi gata:
Scări, drum pe bâjbâite-n întuneric...

Se-ntoarce ea, uitându-se-n oglindă,
Mult prea puţin păsându-i de iubit.
Un sfert de gând prin cap dacă perindă:
„Ce bine-i că şi asta s-a sfârşit.”
Spre nebunii frumoasa de-a-nclinat,
Tot umblă prin odaia ei, buimacă,
Şi părul netezindu-şi, automat,
La gramofon ea pune altă placă.

„Un cânt târât de mine peste valuri.”
În lung de Ştrand, pe Queen Victoria Street,
Cetate City, uneori aud,
Lângă vreun bar din Lower Thames Street,
Plăcute tânguiri de mandolină;
De trăncăneli e toată crâşma plină
Când vin la prânz pescarii: unde ziduri
Din al lui Magnus Martyr scump tezaur,
Ascund splendori nespuse de ionie alb şi aur.

Râul asudă
Petrol, gudron.
Trag şlepuri, lent,

With the turning tide
Red sails
Wide
To leeward, swing on the heavy spar.
The barges wash
Drifting logs
Down Greenwich reach
Past the Isle of Dogs.
Weialala leia
Wallala leialala

Prin vârtejit torent
Ce-l sparg,
Pânze roşii desfăşurate
Larg,
Ce-n contra vântului
Se leagănă
Pe verga grea.
Şlepurile spală
Butuci plutitori,
Mai jos de Greenwich,
Peste insula Câinilor.
Weialala leia
Wallala leialala

Elizabeth and Leicester
Beating oars
The stern was formed
A gilded shell
Red and gold
The brisk swell
Rippled both shores
Southwest wind
Carried down stream
The peal of bells
White towers
Weialala leia
Wallala leialala

Elisabeth şi Leicester
Trăgând la vâsle
Pupa era alcătuită
Din scoică daurită
Roşie-aurie
Adierea vie
Încrețea mici valuri
Clipocind în maluri
Vântul de sud-vest
Purta în jos salbe
De dangăte de clopote
Clopotnițe albe
Weialala leia
Wallala leialala

“Trams and dusty trees.

„Tramvaie, arbori cu praf pe trunchi.

Highbury bore me. Richmond and Kew
Undid me. By Richmond I raised my knees
Supine on the floor of a narrow canoe."

"My feet are at Moorgate, and my heart
Under my feet. After the event
He wept. He promised 'a new start'.
I made no comment. What should I resent?"

"On Margate Sands.
I can connect
Nothing with nothing.
The broken fingernails of dirty hands.
My people humble people who expect
Nothing."
la la

To Carthage then I came

Burning burning burning burning
O Lord Thou pluckest me out
O Lord Thou pluckest

burning

Highbury m-a născut. Richmond şi Kew
M-au nimicit. La Richmond m-am ridicat în genunchi
Întinsă pe fundul unui strâmt canoe."

„Picioarele-mi sunt la Moorgate, iar inima mea
Sub picioarele mele. După eveniment, îndată,
El a plâns. A promis „un nou început". Aşa,
Eu n-am comentat. De ce să fiu supărată?"

„Pe Margate Sands.
Nu pot să leg un pic
Nimic cu nimic.
Unghiile rupte ale mâinilor murdare.
Poporul,meu umil popor în aşteptare
De nimic."
la la

Şi atunci am venit la Carthagina

Arzând arzând arzând arzând
O Doamne Tu mă culegi
O Doamne tu culegi

arzând

IV. DEATH BY WATER

Phlebas the Phoenician, a fortnight dead,
Forgot the cry of gulls, and the deep sea swell

IV. MOARTEA PRIN APĂ

Phlebas fenicianul, mort de două săptămâni
A uitat strigătul pescăruşilor iar marea adâncă i-a crescut

And the profit and loss.

A current under sea
Picked his bones in whispers. As he rose and fell
He passed the stages of his age and youth
Entering the whirlpool.

Gentile or Jew
O you who turn the wheel and look to windward,
Consider Phlebas, who was once handsome and tall as you.

Şi câştigul şi pierderile.

Un curent submarin
I-a adunat, oasele murmurând. Cum el s-a sculat şi-a căzut
Peste treptele vârstei şi tinereții sale trecând
Intrând în vârtejul de apă.

Păgân sau iudeu
O tu care întorci roata şi priveşti înspre vânt,
Gândeşte-te la Phlebas, care a fost înalt şi frumos ca tine, mereu.

V. WHAT THE THUNDER SAID

After the torchlight red on sweaty faces
After the frosty silence in the gardens
After the agony in stony places
The shouting and the crying
Prison and palace and reverberation
Of thunder of spring over distant mountains
He who was living is now dead
We who were living are now dying
With a little patience

Here is no water but only rock
Rock and no water and the sandy road
The road winding above among the mountains
Which are mountains of rock without water
If there were water we should stop and drink
Amongst the rock one cannot stop or think

V. CE A SPUS TUNETUL

După roşul de torță pe chipurile asudate
După tăcerea geroasă a grădinilor
După agonia de pe tărâmurile pietroase
Strigătele şi plângerile
Închisoarea şi palatul şi reverberația
Tunetului primăvăratic peste munții îndepărtați,
Cel ce era viu acum este mort
Noi care eram vii murim acum
Cu un strop de răbdare.

Aici nu vezi urmă de apă ci numai stânci
Stânci şi nici strop de apă iar drumul nisipos
Drumul şerpuind în sus printre povârnişuri
Printre munții stâncoşi şi fără strop de apă
Dacă s-ar fi aflat apă ne-am fi oprit să bem
Printre stânci nu te poți opri şi nu poți gândi

Sweat is dry and feet are in the sand
If there were only water amongst the rock
Dead mountain mouth of carious teeth that cannot spit
Here one can neither stand nor lie nor sit
There is not even silence in the mountains
But dry sterile thunder without rain
There is not even solitude in the mountains
But red sullen faces sneer and snarl
From doors of mudcracked houses
If there were water

And no rock
If there were rock
And also water
And water
A spring
A pool among the rock
If there were the sound of water only
Not the cicada
And dry grass singing
But sound of water over a rock
Where the hermit-thrush sings in the pine trees
Drip drop drip drop drop drop drop
But there is no water

Who is the third who walks always beside you?
When I count, there are only you and I together
But when I look ahead up the white road
There is always another one walking beside you
Gliding wrapt in a brown mantle, hooded

Sudoarea e uscată iar picioarele sunt îngropate în nisip
Numai dacă s-ar găsi apă printre stânci
Munte mort gură cu dinți cariați care nu pot scuipa
Aici nu poți sta nici în picioare nici întins nici şezând
Nici măcar tăcere nu afli în munți
Ci numai un tunet steril şi uscat fără ploaie
Nici măcar singurătate nu afli în munți
Dar chipuri roşii ursuze mârâie şi rânjesc
Din uşile caselor cu tencuiala crăpată de lut
Dacă s-ar afla apă

Şi nu stânci
Dacă s-ar afla stânci
Dar şi apă
Şi apă
Un izvor
Un iezer printre stânci
Dacă ar exista fie şi numai susurul apei
Nu greierele
Şi țârâitul de iarbă uscată
Ci susurul apei pe stâncă
Unde cântă în brădet pasărea-pustnică
Pic plici pic plici plici plici plici plici
Dar apă nu există

Cine este cel de-al treilea care umblă mereu alături de tine?
Când număr suntem numai eu şi cu tine alături
Dar când privesc înainte în susul drumului alb
Totdeauna un altul umblă alături de tine
Alunecând înfofolit într-o mantie întunecată, sub glugă

I do not know whether a man or a woman
– But who is that on the other side of you?

What is that sound high in the air
Murmur of maternal lamentation
Who are those hooded hordes swarming
Over endless plains, stumbling in cracked earth
Ringed by the flat horizon only
What is the city over the mountains
Cracks and reforms and bursts in the violet air
Falling towers
Jerusalem Athens Alexandria
Vienna London
Unreal

A woman drew her long black hair out tight
And fiddled whisper music on those strings
And bats with baby faces in the violet light
Whistled, and beat their wings
And crawled head downward down a blackened wall
And upside down in air were towers
Tolling reminiscent bells, that kept the hours
And voices singing out of empty cisterns and exhausted wells.

In this decayed hole among the mountains
In the faint moonlight, the grass is singing
Over the tumbled graves, about the chapel
There is the empty chapel, only the wind's home.
It has no windows, and the door swings,
Dry bones can harm no one.

Nu ştiu dacă este un bărbat sau o femeie
— Dar cine umblă de cealaltă parte a trupului tău?

Ce este sunetul acesta din înaltul văzduhului
Murmur al unei lamentații materne
Cine sunt aceste hoarde înjugate mişunând
Peste întinderile nemărginite, poticnindu-se în pământul crăpat
Hotărnicit numai de orizontul plat
Care este cetatea de peste munți
Ce se năruie se reface se înalță în văzduhul violet
Turnuri prăbuşindu-se
Ierusalimul Atena Alexandria
Viena Londra
Ireale

O femeie îşi ținea strâns păru! negru şi lung
Înstrunând pe aceste coarde o melodie şoptită
Şi lilieci cu chipuri de copii în lumina violetă
Îşi băteau aripile şi fluierau
Foind cu capul în jos de-a lungul unui zid înnegrit
Şi cu susul în jos se arătau în văzduh turnuri
Bătând din clopote pline de amintiri, care țineau orele
Şi vocile cântând din cisterne goale şi puțuri secătuite.

În această părăginită văgăună dintre munți
În lumina palidă a lunii, ierburile cântă
Peste mormintele răscolite, în jurul capelei,
Iată capela pustie, doar vântului casă,
N-are ferestre şi uşa i se bate de ferestre
Oasele uscate nu fac rău nimănui.

Only a cock stood on the rooftree
Co co rico co co rico
In a flash of lightning. Then a damp gust
Bringing rain

Ganga was sunken, and the limp leaves
Waited for rain, while the black clouds
Gathered far distant, over Himavant.
The jungle crouched, humped in silence.
Then spoke the thunder
DA
Datta: what have we given?
My friend, blood shaking my heart
The awful daring of a moment's surrender
Which an age of prudence can never retract
By this, and this only, we have existed
Which is not to be found in our obituaries
Or in memories draped by the beneficent spider
Or under seals broken by the lean solicitor
In our empty rooms
DA
Dayadhvam: I have heard the key
Turn in the door once and turn once only
We think of the key, each in his prison
Thinking of the key, each confirms a prison
Only at nightfall, aetherial rumours
Revive for a moment a broken Coriolanus
DA
Damyata: The boat responded
Gaily, to the hand expert with sail and oar

Doar un cocoş stătea pe acoperiş
Cu cu rigu cu cu rigu
În scăpărarea unui fulger. Apoi o rafală umedă
Aducând ploaie

Ganga se scufundase, iar frunzele mlădioase
Aşteptau ploaia, în timp ce norii întunecați
Se adunau departe în zare, peste Himavant.
Jungla se ghemuia, se gârbovea în tăcere.
Apoi a vorbit tunetul
DA
Datta: ce ni s-a dat?
Prietene, sângele zgâlțâindu-mi inima
îngrozitoarea cutezanță a unei clipe de supunere
Pe care o vârstă a prudenței n-o mai poate retracta niciodată
Prin aceasta, şi numai prin aceasta, am existat noi,
Lucru care nu-i de găsit în anunțurile noastre mortuare
Sau în amintirile drapate de păianjenul binefăcător
Sau sub sigiliile rupte de avocatul descărnat
În odăile noastre pustii
DA
Dayadhvam: Eu am auzit cheia
Răsucindu-se în broască şi răsucindu-se o singură dată
Noi ne gândim la cheie, fiecare în temnița lui
Gândindu-se la cheie, fiecare confirmă o închisoare
Numai la căderea nopții, o rumoare reînvie
Eteric pentru o clipă un Coriolan frânt
DA
Damyata: Luntrea răspundea
Vesela mâinilor dibace în mânuirea pânzelor şi a vâslei

The sea was calm, your heart would have responded
Gaily, when invited, beating obedient
To controlling hands

I sat upon the shore
Fishing, with the arid plain behind me
Shall I at least set my lands in order?
London Bridge is falling down falling down falling down
Poi s'ascose nel foco che gli affina
Quando fiam ceu chelidon – O swallow swallow
Le Prince d'Aquitaine à la tour abolie
These fragments I have shored against my ruins
Why then Ile fit you. Hieronymo's mad againe.
Datta. Dayadhvam. Damyata.
Shantih shantih shantih

Marea era calmă, inima ta ar fi răspuns
Veselă, dacă ar fi fost poftită, bătând cu supunere
În mâinile călăuzitoare.

Eu stăteam pe țărm
Pescuind, cu câmpia aridă în spatele meu
Să-mi pun barem pământurile în ordine?
Podul Londrei se prăbuşeşte se prăbuşeşte se prăbuşeşte
Poi s'ascose nel foco che gli affina
Quando fiam uti chelidon – O rândunică rândunică
Le Prince d'Aquitaine à la tour abolie
Aceste fragmente le-am ancorat la țărmul ruinurilor mele
De ce atunci Ile ti s-a potrivit, Hyeronimo e iar furios.
Datta. Dayadhvam. Damyata.
Shantih shantih shantih.

Traducere A.Covaci.

ro1923a. BLAGA. *Semne*. Hastie. 41 lines.

(Acknowledgments are due to Humanitas Publishers 1995 for the original poem from page 144.)

Author: Lucian BLAGA (1895-1961).
Text: *Semne.*
Translator: R. MacGregor-Hastie
FrageStellung: Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?

Semne.

Porumbii-prooroci îşi scaldă
aripile înnegrite de funingine
în ploile de sus.
Eu cânt —
semne, semne de plecare sunt.

Din oraşele pământului
fecioare albe vor porni
cu priviri înalte către munți.
Pe urma lor vor merge tineri goi
spre sori păduratici,
şi tot ce e trup omenesc va purcede

Signs.

Prophetic doves bathe in the rain
up there, wings blackened
by soot.
I sing —
signs, they are signs of leaving.

From the cities of the world
white girls, virginal, will set out,
their eyes raised to the mountains.
Following them, naked young men will go
towards the forest suns
and everything which is human body

să mai învețe odat'
poveştile uitate ale sângelui.

Mi-am pecetluit cu ceară casa,
să nu mai întârziu
unde jocuri şi răstigniri
n-or mai trece pe uliți
şi nicio adiere de om
din veac în veac pe subt bolți.
Poduri vor tăcea.
Din clopote avântul va cădea.

Din depărtatele sălbăticii cu stele mari
doar căprioare vor pătrunde în oraşe
să pască iarba rară din cenuşă.
Cerbi cu ochii uriaşi şi blânzi
intra-vor în bisericile vechi
cu porțile deschise,
uitându-se mirați în jur.

Lepădați-vă coarnele moarte,
batrânilor cerbi,
cum pomii îşi lasă frunza uscată,
şi-apoi plecați:
aci şi țărâna înveninează,
aci casele au încercat cândva
să ucidă pe copiii omului.
Scuturați-vă de pământ
şi plecați,
căci iată — aci vinul nebun al vieții

will go on to learn once more
the forgotten fables of the blood.

I have sealed my house with wax
not to stay later
where games and crucifixions
will go no more through the streets
and no breath of man will rise
for centuries beneath the vaults.
The bridges will be silent,
excitement leave the bells.

From wild lands far away under huge stars
only wild deer will come down to the cities
to graze the grass scattered among the ashes.
Deer with big, kind eyes
will go into the old churches,
doors open wide,
marvel as they look about.

Throw away your dead horns,
old deer,
as the trees shed their dry leaves
and then go;
here even the dust is poisonous,
here even the houses have tried once
to kill the sons of man.
Shake off the dust of the earth
and leave,
for look — here the mad wine of life

s-a scurs în scrum,
dar orice alt drum duce în poveste,
în marea, marea poveste.

runs out into the ashes
but every other road leads to myth and fable,
to great, great fable.

Traducere R. MacGregor-Hastie.

ro1923b. BLAGA. *În marea trecere*. Hastie. 25 lines.

(Acknowledgments are due to Humanitas Publishers, Bucharest 1995, for the original poem from page 120.)

Author: Lucian BLAGA (1895-1961).
Text: *În marea trecere.*
Translator: R. MacGregor-Hastie
FrageStellung: Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?

În marea trecere.

Soarele-n zenit ține cântarul zilei.
Cerul se dăruieşte apelor de jos.
Cu ochi cuminți dobitoace în trecere
îşi privesc fără de spaimă umbra în albii.
Frunzare se boltesc adânci
peste o-ntreagă poveste.

Nimic nu vrea să fie altfel decât este.
Numai sângele meu strigă prin păduri
după îndepărtata-i copilărie,
ca un cerb batrân
după ciuta lui pierdută în moarte.

Poate a pierit subt stânci.

The Great Transition.

The sun at noo holds high the balance of the day.
The sky gives itself to the waters down below.
With soft eyes, the cattle passing look
fearless at their shadows in pools.
Branches vault a huge roof
tell the whole story of the world.

Everything is happy to be what it is.
Only my blood shouts through the forest
in search of its lost youth
like an old stag
in search of the mate death stole from him.

Perhaps she lies under some rocks somewhere.

Poate s-a cufundat în pământ.
În zadar i-aştept veştile,
numai peşteri răsună,
pâraie se cer în adânc.

Sânge fără răspuns,
o, de-ar fi linişte, cât de bine s-ar auzi
ciuta călcând prin moarte.

Tot mai departe şovăi pe drum —
şi, ca un ucigaş ce-astupă cu năframa
o gură învinsă,
închid cu pumnul toate izvoarele,
pentru totdeauna să tacă,
să tacă.

Perhaps the earth has swallowed her up.
I wait in vain for news
but only caves resound
and springs ask to go deeper.

Blood without answer,
if the earth were filled with silence
you would hear the death run of the deer.

On and on, swaying on the road —
like a killer who gags with a handkerchief
I try to stop the mouth of springs
forevere, forever,
with my fist.

Traducere R. MacGregor-Hastie.

ro1924a. BLAGA. *Fiu al faptei nu sunt*. Hastie. 22 lines.

(Acknowledgments are due to Humanitas Publishers, Bucharest 1995, for the original poem from page 140.)

Author: Lucian BLAGA (1895-1961). Text: *Fiu al faptei nu sunt.* Translator: R. MacGregor-Hastie FrageStellung: Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?

Fiu al faptei nu sunt.

Fără de număr sunteţi fii ai faptei
pretutindeni pe drumuri, subt cer şi prin case.
Numai eu stau aici fără folos, nemernic,
bun doar de-nnecat în ape.

Totuşi aştept, de mult tot aştept
vreun trecător atotbun şi-atotdrept ca să-i spun:
O, nu-ţi întoarce privirea,
O, nu-mi osândi nemişcarea.
Cresc între voi, ci umbrit de mâinile mele
misticul rod se rotunjeşte în altă parte.
Nu mă blestemaţi, nu mă blestemaţi!

Prieten al adâncului,

I Am Not a Man Who Does Things.

There are so many of you, men who do things,
everywhere in the streets, under the sky, roofs.
Only I am here purposeless, infamous.
only good for drowning in water.

But I am waiting, have been waiting for a long time
for some wholly good, wholly honest passerby to say to him:
Oh, don’t turn and look at me,
Oh, don’t condemn my immobility.
I grow among you, but shaded by my hands
the mystic fruit ripens in another place.
Don’t curse me, don’t curse me!

Friend of deep things,

tovarăş al liniştei,
joc peste fapte.
Câteodată prin fluier de os strămoşesc
mă trimit în chip de cântec spre moarte.

Întrebător fratele mă priveşte,
mirată mă-ntâmpină sora,
dar încolăcit la picioarele mele
m-ascultă şi mă pricepe prea bine
şarpele cel cu ochii de-a pururi deschişi
spre-nțelepciunea de dincolo.

companion of silence,
I play above the doing.
Sometimes with a flute of ancestral bone
I sens myself to death as a song.

Questioning, my brother looks at me,
astonished, my sister meets me,
but wrapped aroud my feet
the snake listens to me and understands me better,
the snake with its eyes open forever
to wisdom far away.

Traducere R. MacGregor-Hastie.

ro1924b. BLAGA. *Psalm*. Hastie. 30 lines.

(Acknowledgments are due to Humanitas Publishers, Bucharest 1995, for the original poem from page 118.)

Author: Lucian BLAGA (1895-1961). Text: *Psalm.* Translator: R. MacGregor-Hastie FrageStellung: Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?

Psalm.

O durere totdeauna mi-a fost singurătatea ta ascunsă
Dumnezeule, dar ce era să fac?
Când eram copil mă jucam cu tine
şi-n închipuire te desfăceam cum desfaci o jucărie.
Apoi sălbăticia mi-a crescut,
cântările mi-au pierit,
şi fără să-mi fi fost vreodată aproape
te-am pierdut pentru totdeauna
în ţărână, în foc, în văzduh şi pe ape.

Între răsăritul de soare şi-apusul de soare
sunt numai tină şi rană.
În cer te-ai închis ca-ntr-un coşciug.
O, de n-ai fi mai înrudit cu moartea

Psalm.

Your hidden solitude always made me sad,
but what could I do, God?
When I was a child, I played with you
and in imagination took you to pieces like a toy.
Then my wildness grew and my songs died,
and without your being with me
I lost you forever
in earth, in air, in fire, in water.

From sunrise to sunset I am
plague and mud.
You have shut yourself always in the sky as in a coffin
and if you were not closer kin to death than to life

decât cu vieaţa,
mi-ai vorbi. De-acolo unde eşti,
din pământ ori din poveste mi-ai vorbi.

În spinii de-aci arată-te Doamne,
să ştiu ce-aştepţi de la mine.
Să prind din văzduh suliţa veninoasă
din adânc azvârlită de altul să te rănească subt àripi?
Ori nu doreşti nimic?
Eşti muta, neclintita identitate
(rotunjit în sine a este a),
nu ceri nimic. Nici măcar rugăciunea mea.

Iată, stelele intră în lume
deodată cu întrebătoarele mele tristeţi.
Iată, e noapte fără ferestre-nafară.
Dumnezeule, de-acum ce mă fac?
În mijlocul tău mă dezbrac. Mă dezbrac de trup
ca de-o haină pe care-o laşi în drum.

you would speak to me from where you are
you would speak to me from within the earth, within the tale.

Show me, God, here among the thorns
what is it you want of me.
To catch in the air the poisoned spear others threw
from the depths to wound you beneath your wings?
Or do you want nothing of me?
You are still, mute identity,
(alpha round itself is alpha),
and you ask me for nothing, not even for my prayers.

Look at the stars coming into the world
with my own questioning griefs.
It is night, and there are no windows in it.
What am I to do from now on, God?
In you I take off my body
as if it were an old suit left in the middle of the road.

Traducere R. MacGregor-Hastie.

ro1924c. BLAGA. *Tristețe metafizică*. Hastie. 32 lines.

(Acknowledgments are due to Humanitas Publishers, Bucharest 1995, for the original poem from page 169.)

Author: Lucian BLAGA (1895-1961).
Text: *Tristețe metafizică.*
Translator: R. MacGregor-Hastie
FrageStellung: a. Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?
b. Why do you think the translation into English does not mention the dedication of the poem?

Tristețe metafizică.

Lui Nichifor Crainic

În porturi deschise spre taina marilor ape
am cântat cu pescarii, umbre înalte pe maluri,
visând corăbii încărcate
de miracol străin.
Alături de lucrătorii încinşi în zale cănite
am ridicat poduri de oțel
peste râuri albe, peste zborul pasărei curate,
peste păduri adânci,
şi orice pod se arcuia
trecându-se parcă pe un tărâm de legendă cu el.

Metaphysical Sorrow.

In harbours open to the mystery of great waters,
I have sung with fishermen, shadows high upon the shore,
dreaming of ships laden
with a strange miracle.
Near workmen in hot shirts of mail
I have raised steel bridges, over white rivers
higher than the flight of the pure bird
above the deep woods,
and every bridge arched
opening, it seemed, a way to myth.

Am zăbovit îndelung între stânci
lângă sfinți bătrâni ca ghicitorile țării,

şi-am aşteptat să se deschidă
o fereastră de scăpare
prin puternice spații de seară.
Cu toți şi cu toate
m-am zvârcolit pe drumuri, pe țărmuri,
între maşini şi biserici.
Lângă fântâni fără fund
mi-am deschis ochiul cunoaşterii.

M-am rugat cu muncitorii în zdrențe,
am visat lângă oi cu ciobanii
şi-am aşteptat în prăpăstii cu sfinții.
Acum mă aplec în lumină
şi plâng în târziile rămăşițe
ale stelei pe care umblăm.

Cu toată creatura
mi-am ridicat în vânturi rănile
şi-am aşteptat: oh, nicio misiune nu se-mplineşte.
Nu se-mplineşte, nu se-mplineşte!
Şi totuşi cu cuvinte simple ca ale noastre
s-au făcut lumea, stihiile, ziua şi focul.
Cu picioare ca ale noastre
Isus a umblat peste ape.

I have lingered late among the rocks,
shrines of old saints, like village seers,
and I have waited to open a window
to escape into the strong spaces
of the evening.
Spoken with every man and thing
tossed on the shore,
on the paths between machinery and churches.
Near bottomless wells,
I have opened the eyes of my conscience.

I have prayed with workmen in their ragged clothes,
I have dreamed by sheep with shepherds,
and I have waited by the chasms with the saints.
Now I bow towards the light
and weep
in the late ruins
of the star on which we walk.

With every creature
I have lifted wounds up to the wind
and I have waited: Oh, no miracle comes true!
No miracle! No miracle!
And yet with simple words like ours
the world was made, and fire, and nature,
with feet just like ours,
He walked upon the waters.
Traducere R. MacGregor-Hastie.

ro1926a. BACOVIA. *Ninge*. Jay. 8 lines.

Author: George BACOVIA (1881-1957).
Text: *Ninge.*
Translator: P. Jay.
FrageStellung: Is Bacovia an easy poet to understand? Does he, in your opinion, deserve "international" status?

Ninge.

Când iar începe-a ninge
Mă simt de-un dor cuprins.
Mă văd, pe-un drum, departe,
Mergând, încet, şi nins.

Sub streşină, cerdacul
Se-ntunecă mâhnit;
Stă rezemată-o fată
De stâlpu-nzăpădit.

Snow.

When it starts snowing again
I feel caught by a longing.
Far off I see myself, on a road,
Snowed on, slowly, walking.

Wistfully, the balcony grows
Darker under the eaves;
Against the pillar piled
With snow, a girl leans.

Traducere P. Jay.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

ro1926b. BACOVIA. *Vals de toamnă*. Jay. 12 lines.

Author: George BACOVIA (1881-1957).
Text: *Vals de toamnă.*
Translator: P. Jay.
FrageStellung: Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?

Vals de toamnă.

La geamuri, toamna cântă funerar
Un vals îndoliat, şi monoton...
— Hai să valsăm, iubito, prin salon,
După al toamnei bocet mortuar.

Auzi, cum muzica răsună clar
În parcul falnic, antic, şi solemn, —
Din instrumente jalnice, de lemn,
La geamuri, toamna cântă funerar.

Acum, suspină valsul, şi mai rar,
O, lasă-mă acum să te cuprind...
— Hai, să valsăm, iubito, hohotind,
După al toamnei bocet mortuar.

Autumn Waltz.

At windows , autumn plays a funeral march
In monotone, a waltz of mourning... — Come,
Let's waltz, my darling, through the drawing-room
To the tune of autumn's mortuary dirge.

Listen, as the music clearly sounds
Across the stately, antique, solemn park, —
From sorrow-laden wooden instruments
At windows, autumn plays a funeral march.

Now as the waltz sighs, softly whispering,
O let me clasp you to me now... — And come,
Let's waltz, my darling, shrieking as we turn
To the tune of autumn's mortuary dirge.

Traducere P. Jay.

1927. T.S. ELIOT. *Journey of the Magi*. Blaga # Pillat. 69 lines.

Author: T.S. ELIOT (1888-1965).
Text: *Journey of the Magi.*
Translator: L. Blaga # I. Pillat.
FrageStellung: Is the story taken from the Bible? Where from exactly? Was Eliot a religious man? Is that a significant point to take up?

Journey of the Magi.

‘A cold coming we had of it,
Just the worst time of the year
For the journey, and such a long journey:
The ways deep and the weather sharp,
The very dead of winter.
And the camels galled, sore-footed, refractory,
Lying down in the melting snow.

There were times we regretted
The summer palaces on slopes, the terraces,
And the silken girls bringing sherbet.
Then the camel men cursing and grumbling
And running away, and wanting their liquor and women,
And the night-fires going out, and the lack of shelters,
And the cities hostile and the towns unfriendly
And the villages dirty and charging high prices:
A hard time we had of it.
At the end we preferred to travel all night,

Călătoria magilor.

„Am umblat prin vreme rece,
Nimerind pentru călătorie timpul cel mai rău din an.
Şi ce călătorie lungă:
Drumuri desfundate, aspră vremuire
chiar în miez de iarnă“.
Erau mohorâte cămilele, cu răni pe copite,
Încruntate zăceau în zăpada ce se topea.

Au fost şi clipe când regretam
Palatele de vară de pe clinuri, terasele,
Şi fetele de mătasă aducând şerbet.
Apoi oamenii, călăuzind cămilele, cum înjurau cârtind!
Ne părăseau,
Tânjind după femei şi băuturi.
Şi focuri de noapte ce se stingeau, lipsa de-adăposturi.
Apoi cetățile ostile, oraşele neprietenoase,
Şi satele murdare, hanuri – prețuri mari socotind.
Zile de cumpănă, grele răscruci avurăm.

Sleeping in snatches,
With the voices singing in our ears, saying
That this was all folly.

Then at dawn we came down to a temperate valley,
Wet, below the snow line, smelling of vegetation;
With a running stream and a water-mill beating the darkness,

And three trees on the low sky,
And an old white horse galloped away in the meadow.
Then we came to a tavern with vine-leaves over the lintel,

Six hands at an open door dicing for pieces of silver,
And feet kicking the empty wine-skins,
But there was no information, and so we continued

And arrived at evening, not a moment too soon
Finding the place; it was (you may say) satisfactory.

All this was a long time ago, I remember,
And I would do it again, but set down
This set down
This: were we led all that way for
Birth or Death? There was a Birth, certainly,
We had evidence and no doubt. I had seen birth and death,

But had thought they were different; this Birth was
Hard and bitter agony for us, like Death, our death,

La urmă preferarăm să călătorim toată noaptea,
Dormind pe-apucate.
Voci cântând în urechile noastre, spuneau că asta-i o nebunie.

În zori am coborât într-o vale mai temperată,
Subt linia zăpezii, mirosind umed a verdeață.
Un râu repejor era pe-acolo, o moară de apă
Bătea întunericul.
Şi trei arbori la tivul de jos al cerului.
Un cal bălan se depărta-n galop pe-o luncă.
La o tavernă ajuns-am apoi, cu frunze de viță
La fruntea ferestrei.
Şase mâni în prag aruncau zaruri pentru arginți,
Picioare loveau în burdufuri de piele golite de vin.
Dar aici nu găsirăm doritele veşti.
Şi astfel drumul ni l-am urmat.
Seara-am ajuns. Nicio clipă prea curând
Găsind locul. A fost (veți zice) mulțumitor.

Îmi amintesc. Toate acestea s-au petrecut foarte de mult.
Aş face-o din nou, dar înseamnă-ți,
Aceasta să ți-o însemni:
Am fost călăuziți noi tot drumul pentru
Naştere sau Moarte? A fost o Naştere desigur.
Învederată ochilor, nu-ncape-ndoială.
Văzurăm naştere şi moarte.
Dar credeam că sunt altfel. Această Naştere
A fost grea şi-amară pentru noi ca Moartea,
Ca moartea noastră.

We returned to our places, these Kingdoms,
But no longer at ease here, in the old dispensation,
With an alien people clutching their gods.
I should be glad of another death.

Ne-am întors la locurile noastre-n aceste regate.
Dar n-am mai găsit tihnă aici în vechea orânduire,
Cu un popor străin, ce-atât de strâns
La zeii săi ține.
Aş fi bucuros de-o altă moarte.

Traducere L. Blaga

Journey of the Magi.

‘A cold coming we had of it,
Just the worst time of the year
For the journey, and such a long journey:
The ways deep and the weather sharp,
The very dead of winter.
And the camels galled, sore-footed, refractory,
Lying down in the melting snow.

There were times we regretted
The summer palaces on slopes, the terraces,
And the silken girls bringing sherbet.
Then the camel men cursing and grumbling
And running away, and wanting their liquor and women,
And the night-fires going out, and the lack of shelters,
And the cities hostile and the towns unfriendly
And the villages dirty and charging high prices:
A hard time we had of it.
At the end we preferred to travel all night,
Sleeping in snatches,
With the voices singing in our ears, saying
That this was all folly.

Then at dawn we came down to a temperate valley,
Wet, below the snow line, smelling of vegetation;
With a running stream and a water-mill beating the darkness,
And three trees on the low sky,

Drumul magilor.

Ne-a întâmpinat cu frig mare
Tocmai cea mai rea vreme a anului
Pentru un drum aşa de lung:
Căile desfundate şi aerul tăios,
Chiar miezul mort al iernii.
Şi cămilele rănite, betege de picioare, răzvrătite,
Culcându-se în omătul care se topea.

Au fost vremuri când am plâns
Palatele de vară pe povârnişuri, terasele
Şi fetele în mătăsuri aducând şerbet.
Apoi călăuzele cămilelor înjurând şi bombănind,
Luând-o la fugă şi cerând rachiul, şi muierile lor,
Şi focurile de noapte stinse, şi lipsa de adăposturi,
Şi cetăţile duşmănoase, şi târgurile neprietene,
Şi satele murdare, socotind preţuri mari:
Ce zile grele am avut!
La sfârşit ne-a părut mai bine să călătorim toată noaptea
Aţipind pe apucate,
Cu glasuri cântându-ne în ureche, spunând
Că aceasta era doar o nebunie.

Apoi, în zori, am coborât într-o vale mai caldă,
Umedă, mai jos de hotarul zăpezii, mirosind a iarbă;
Cu un pârâu repede şi o moară de apă lovind întunericul
Şi trei copaci pe zare,

And an old white horse galloped away in the meadow.
Then we came to a tavern with vine-leaves over the lintel,
Six hands at an open door dicing for pieces of silver,
And feet kicking the empty wine-skins,
But there was no information, and so we continued
And arrived at evening, not a moment too soon
Finding the place; it was (you may say) satisfactory

All this was a long time ago, I remember,
And I would do it again, but set down
This set down
This: were we led all that way for
Birth or Death? There was a Birth, certainly,
We had evidence and no doubt. I had seen birth and death,
But had thought they were different; this Birth was
Hard and bitter agony for us, like Death, our death,
We returned to our places, these Kingdoms,
But no longer at ease here, in the old dispensation,
With an alien people clutching their gods.
I should be glad of another death.

Și un cal bătrân, bălan, galopând pe pajişte.
Apoi am sosit la un han cu frunze de viță pe tâmpla porții,
Șase mâini la o uşă deschisă aruncau zarul pentru arginți,
Și picioare băteau burdufele goale de vin,
Dar acolo n-am putut afla nimic, şi aşa am mers mai departe,
Și am ajuns în amurg, nicio clipă prea devreme,
Găsind locul; era (ai putea spune) mulțumitor.

Toate s-au petrecut demult, mi-aduc aminte,
Şi aş porni din nou, dar, ia seama,
Acest lucru, ia seama bine;
Am făcut noi tot drumul acela pentru
Naştere sau Moarte? S-a întâmplat o Naştere, desigur,
Am avut mărturie şi nu e îndoială. Am văzut naştere şi moarte,
Dar socotim că erau deosebite; această naştere a fost
Grea şi amară agonie pentru noi, ca Moartea, moartea noastră.
Ne-am întors în țările noastre, aceste împărății,
Dar de-acum fără linişte aici, în vechea rânduială,
Cu un popor străin, îndrăgindu-şi zeii.
Aş fi bucuros de altă moarte.

Traducere I. Pillat.

1928. T.S. ELIOT. *Animula*. Pillat. 37 lines.

Author: T.S. ELIOT (1888-1965).
Text: *Animula.*
Translator: I. Pillat.
FrageStellung: a. Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?
b. Is religion a theme or a technique with T.S. Eliot?

Animula.

Issues from the hand of God, the simple soul,
To a flat world of changing lights and noise,
To light, dark, dry, damp, chilly or warm,
Moving between the legs of tables and of chairs
Rising or falling,
Grasping at kisses and toys,
Advancing boldly, sudden to take alarm,
Retreating to the corner of arm and knee,
Eager to be reassured, taking pleasure
In the fragrant brilliance of the Christmas tree
Pleasure in the wind, the sunlight and the sea'
Studies the sunlit pattern on the floor.
And running stays around a silver tag:
Confounds the actual and the fanciful,
Content with playing cards and kings and queens,
What the fairies do and what the servants say.
The heavy burden of the growing soul

Animula.

Iese din mâinile Domnului sufletul simplu
Într-o lume searbădă de lumini schimbătoare şi de zgomote,
În lumină, întuneric, uscat sau umezeală, răcoare sau căldură;
Mişcând printre picioare de mese sau de scaune,
Ridicându-se sau căzând, apucând săruturi şi jucării,

Înaintând îndrăzneț, iute căpătând teamă,
Retrăgându-se în adăpostul brațului şi al genunchiului,
Dornic de a fi liniştit, gustând plăcere
În mireasma strălucitoare a pomului de Crăciun,
Bucurându-se de vânt, de razele soarelui şi de mare;
Studiază chenarul aprins de soare al duşumelii
Şi cerbii gonind în jurul unei tipsii de argint;
Încurcă adevărul cu basmul,
Mulțumit cu jocul de cărți şi de regi şi regine,
Cu ce fac zânele şi cu ce spun slugile.
Greaua povară a sufletului în creştere

Perplexes and offends more, day by day,
Week by week, offends and perplexes more.
With the imperatives of "so it seems"
And may and may not, desire and control.
The pain of living and the drug of dreams
Curl up the small soul in the window seat
Behind the Encyclopaedia Britannica.
Issues from the hand of time, the simple soul,
Irresolute and sefish, misshapen, lame
Unable to fare forward or retreat,
Fearing the warm reality, the offered good,
Denying the importunity of the blot,
Shadow of its own shadow, spectre of its own gloom,
Leaving disordered papers in a dusty room;
Living first in silence after the viaticum,

Pray for Guiterriez, avid of speed and power
For Boudin, blown to pieces,
For this one, who made a great fortune
And that one who went his own way.
Pray for Floret by the boorhound slain between the yew trees,
Pray for us now and at the hour of our birth.

Te nedumireşte şi te înfruntă mai mult, zi de zi
Săptămână de săptămână, te înfruntă şi te nedumireşte mai mult

Cu imperativele de „este şi pare“
Şi se poate şi nu se poate, dorință şi înfrânare,
Durerea de a trăi în leacul viselor
Pe micul suflet îl fac covrig în jețul de la fereastră
În spatele Enciclopediei Britanice.
Ieşit din mâinile timpului sufletul simplu
Nehotărât şi egoist, slut şi şchiop,
Nefiind în stare să meargă înainte sau înapoi,
Temându-se de realitatea caldă, de binele oferit,
Tăgăduind insistențele sângelui,
Umbră a propriei sale umbre, nălucă a propriului său întuneric,
Lăsând hârtii răvăşite într-o odaie prăfoasă;
Trăind întâia oară în tăcerea de după împărtăşanie.

Roagă-te pentru Guiterriez, flămând de faimă și de putere
Pentru Boudin, rupt în bucăți,
Pentru cel ce a adunat mari bogății,
Și pentru cel ce și-a urmat propria cale.
Roagă-te pentru Floret, ucis de mistreț sub ienuperi,
Roagă-te pentru noi acuma şi în ceasul naşterii noastre.

Traducere I. Pillat.

1929. T.S. ELIOT. *Marina*. Pillat. 35 lines.

Author: T.S. ELIOT (1888-1965).
Text: *Marina*.
Translator: I. Pillat.
FrageStellung: Name and analyse a handful of literary devices you discover in this text. Is "epigraph" a figure of speech?

Marina.

Quis hic locus, quae
regio, quae mundi plaga?

What seas what shores what grey rocks and what islands
What water lapping the bow
And scent of pine and the woodthrush singing through the fog
What images return
O my daughter.

Those who sharpen the tooth of the dog, meaning
Death
Those who glitter with the glory of the hummingbird, meaning
Death
Those who sit in the sty of contentment, meaning
Death
Those who suffer the ecstasy of the animals, meaning
Death

Marina.

Quis hic locus, quae
regio, quae mundi plaga?

Ce mări, ce țărm, ce sure stânci, ce insule,
Ce apă lingând prora
Și miros de brad, şi sturz de pădure cântând prin ceață,
Ce chipuri ne revin,
O, fiica mea.

Acei ce ascut colții câinelui, însemnând
Moarte
Acei ce strălucesc cu mândria păsării-muscă, însemnând
Moarte
Acei ce stau în cocina mulțimii, însemnând
Moarte
Acei ce sufăr extazul dobitoacelor, însemnând
Moarte

   Are become insubstantial, reduced by a wind,
A breath of pine, and the woodsong fog
By this grace dissolved in place

   What is this face, less clear and clearer
The pulse in the arm, less strong and stronger—
Given or lent? more distant than stars and nearer than the eye

   Whispers and small laughter between leaves and hurrying feet
Under sleep, where all the waters meet.

   Bowsprit cracked with ice and paint cracked with heat.
I made this, I have forgotten
And remember.
The rigging weak and the canvas rotten
Between one June and another September.
Made this unknowing, half conscious, unknown, my own.
The garboard strake leaks, the seams need caulking.
This form, this face, this life
Living to live in a world of time beyond me; let me
Resign my life for this life, my speech for that unspoken,
The awakened, lips parted, the hope, the new ships.

   What seas what shores what granite islands towards my timbers
And woodthrush calling through the fog
My daughter.

   S-au dezlegat de materie, reduşi de vânt,
O răsuflare a brazilor, şi ceaţa cu cântec de codru
Prin acest har s-au topit pe loc.

   Care e fata asta, mai puţin clară şi mai clară,
Pulsul în braţ, mai puţin tare şi mai tare –
Dat sau împrumutat? mai departe ca stelele şi mai aproape ca ochiul,

Şoapte şi râset uşor printre frunze şi paşi prea grăbiţi
Sub somn adânc, unde apele toate se strâng.

   Vârf de catarg crăpat de gheaţă şi vopsea crăpată de foc.
Eu le-am făcut, eu le-am uitat
Şi-mi amintesc
Catargul cel slab şi putreda pânză
Între o lună iunie şi un alt septembre.
Le-am făcut neştiind, treaz şi beat, pe neştiute, ale mele.
Carina prinde apă, încheieturile se cer călăfătuite.
Forma asta, faţa asta, viaţa asta,
Trăind spre a trăi într-o lume de timp dincolo de mine lasă-mă
Să-mi dau viaţa pentru viaţa asta, vorba pentru cea negrăită,
Deşteptarea, buze despărţite, nădejdea, corăbiile noi.

   Ce mări, ce ţărm, ce insule de granit către cheresteaua mea
Şi sturz de pădure chemând prin ceaţă,
Fiica mea.

Traducere I. Pillat.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

1933. YEATS. *After Long Silence*. Blaga. 8 lines.

Author: William Butler YEATS (1865-1939).
Text: *After Long Silence*.
Translator: L. Blaga.
FrageStellung: a. Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?
b. Can you explain why T.S. Eliot called W.B. Yeats "pre-eminently the poet of middle age"? Does this translation manage to convey this?

After Long Silence.

Speech after long silence; it is right,
All other lovers being estranged or dead,
Unfriendly lamplight hid under its shade,
The curtains drawn upon unfriendly night,
That we descant and yet again descant
Upon the supreme theme of Art and Song:
Bodily decrepitude is wisdom; young
We loved each other and were ignorant.

După o lungă tăcere.

A vorbi dup-o lungă tăcere, e bine.
Cei ce dragi ieri ne-au fost, ne sunt morți sau străini
Perdelele-s trase spre noaptea vecină.
Abajurul alină-n odaie lumini.

Discutăm despre Artă şi Cântec, o temă
socotită supremă-ntre oameni savanți.
Destrămare trupească e înțelepciunea.
Tineri, noi ne iubeam, şi eram ignoranți.

Traducere L. Blaga.

ro1933. BLAGA. *La cumpăna apelor*. Hastie. 16 lines.

(Acknowledgments are due to Humanitas Publishers, Bucharest 1995, for the original poem from page 196.)

Author: Lucian BLAGA (1895-1961).
Text: *La umpăna apelor.*
Translator: R. MacGregor-Hastie.
FrageStellung: Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?

La cumpăna apelor.

Tu eşti în vară, eu sunt în vară. În vară pornită
către sfârşit, pe muche-amândoi la cumpăna apelor,
cu gând jucăuş — mângâi părul pamântului.
Ne-aplecăm peste stânci, subt albastrul neîmplinit.

Priveşte în jos! Priveşte-ndelung, dar să nu vorbim.
S-ar putea întâmpla să ne tremure glasul.
Din poarta-nălțimei şi până-n vale
îmbătrâneşte, ah, cât de repede, apa. Şi ceasul.

E mult înapoi? Atâta e şi de-acum înainte
cu toate că mult mai puțin o să pară.
Ne-ascundem — stins arzând — după năluca de vară.
Ne-nchidem inima după nespuse cuvinte.

At the Watershed.

You are in summer, I am in summer. In summer moving
towards its end, both of us at the watershed.
Full of playful thoughts, I stroke the earth’s hair,
we lean over the rocks, under the unfulfilled blue.

Look down! Look down for a long time but do not speak.
Our voices might tremble.
From the gate of the heights as far as the valley
how fast the water grows old. And time.

Is it as much backwards? It is as much as it is forwards,
though it will seem much less.
We hide ourselves — smouldering still —after the summer ghost.
We close our hearts after the unspoken word.

Poteca de-acum coboară ca fumul
din jertfa ce nu s-a primit. De-aici luăm iarăşi drumul
spre țărna şi valea trădate-nmiit
pentr-un cer chiemător şi necucerit.

The path of now goes down like smoke
from the unaccepted sacrifice. From here we take again the road
towards the earth and the valley, betrayed a thousand times
for a sky appealing and unconquered.

Traducere R. MacGregor-Hastie.

1935. Louis MacNEICE. *Snow*. Tartler. 12 lines.

Author: Louis MacNEICE (1907-1963).
Text: *Snow*.
Translator: G. Tartler.
FrageStellung: Give an outline of the life and work of this particular poet. How important is he?

Snow.

The room was suddenly rich and the great bay-window was
Spawning snow and pink roses against it
Soundlessly collateral and incompatible:
World is suddener than we fancy it.

World is crazier and more of it than we think,
Incorrigibly plural. I peel and portion
A tangerine and spit the pips and feel
The drunkenness of things being various.

And the fire flames with a bubbling sound for world
Is more spiteful and gay than one supposes –
On the tongue on the eyes on the ears in the palms of one's hands –
There is more than glass between the snow and the huge roses.

Zăpadă.

Odaia deodată bogată - pe marele geam în pervaz
Zăpada şi trandafiriile roze se lasă
Colaterale-n tăcere şi incompatibile:
Lumea e mai subită decât ne închipuim.

Lumea e mai nebună şi mai mult decât credem,
Incorijibil plurală. Cojesc şi desfac
O mandarină scuip sâmburii simt din plin
Beţia lucrurilor care sunt diferite.

Iar focul pocneşte învăpăindu-se fiindcă lumea
E mai contradictorie şi mai veselă cât am spune –
Pe limbă pe ochi în urechi în căuşele palmelor –
E mai mult decât geam între nea şi imensele roze.

Traducere G. Tartler.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

1937. Robert GRAVES. *At First Sight*. Tartler. 6 lines.

Author: Robert GRAVES (1895-1985).
Text: *At First Sight*.
Translator: G. Tartler.
FrageStellung: Is Robert Graves famous as a poet? What other books did he write?

At First Sight.

'Love at first sight,' some say, misnaming
Discovery of twinned helplessness
Against the huge tug of procreation.

But friendship at first sight? This also
Catches fiercely at the surprised heart
So that the cheek blanches and then blushes.

La prima vedere.

Iubire la prima vedere, spun unii,
Numind astfel greşit geamăna neputinţă
În faţa curentului plin de forţă al procreaţiei.

Dar prietenie la prima vedere? Şi ea
Grozav înşfacă inima uluită
Încât obrazul păleşte şi-apoi deodată-i ca focul.

Traducere G. Tartler.

1938a. YEATS. *Politics.* Tartler. 12 lines.

Author: William Butler YEATS (1865-1939).
Text: *Politics.*
Translator: G. Tartler.
FrageStellung: A rare title, a most unusual epigraph, authored by a more than unusual novelist... Why all that? Is this great poetry?

Politics.

In our time the destiny of man presents
its meanings in political terms.
Thomas Mann

How can I, that girl standing there,
My attention fix
On Roman or on Russian
Or on Spanish politics?
Yet here's a travelled man that knows
What he talks about,
And there's a politician
That has both read and thought,
And maybe what they say is true
Of war and war's alarms,
But O that I were young again
And held her in my arms.

Politică.

În vremurile noastre soarta îşi dezvăluie
sensurile în termeni politici.
Thomas Mann

Cum oare să mai fiu atent
Privind această fată
La Roma, Spania, Rusia şi
Politica lor toată?
Dar colo-i un bărbat umblat,
El ştie ce vorbeşte,
Dincoace-un politician
Ce gândeşte şi citeşte,
Şi poate-aşa-i cum ne-alarmează,
Războaie prevestind -
Dar o! dac-aş fi tânăr iar
Pe Ea la piept s-o prind!

Traducere G. Tartler.

1938b. AUDEN. *Musée des Beaux Arts*. Tartler. 21 lines.

Author: Wystan Hugh AUDEN (1907-1973). Text: *Musée des Beaux Arts.* Translator: G. Tartler. FrageStellung: This text is a paragon of celebrity: explain why. (100 words)

Musée des Beaux Arts.

About suffering they were never wrong,
The Old Masters; how well, they understood
Its human position; how it takes place
While someone else is eating or opening a window or just walking dully along;
How, when the aged are reverently, passionately waiting
For the miraculous birth, there always must be
Children who did not specially want it to happen, skating
On a pond at the edge of the wood:
They never forgot

Musée des Beaux Arts.

Despre suferință nu greşeau niciodată,
Ei, Vechii Maeştri: ce bine înțelegeau
Rostul ei omenesc; cum are loc
În timp ce altul mănâncă, deschide fereastra sau doar merge apter înainte;
Cum, în vreme ce bătrânii aşteaptă respectuoşi, pasionați
Naşterea miraculoasă, trebuie să fie prin preajmă
Şi nişte copii care n-ar fi vrut să se-ntâmple, patinând
Pe baltă la margine de pădure:
Ei n-au uitat niciodată

That even the dreadful martyrdom must run its course
Anyhow in a corner, some untidy spot
Where the dogs go on with their doggy life and the torturer's horse
Scratches its innocent behind on a tree.
In Breughel's Icarus, for instance: how everything turns away
Quite leisurely from the disaster; the ploughman may
Have heard the splash, the forsaken cry,
But for him it was not an important failure; the sun shone
As it had to on the white legs disappearing into the green
Water; and the expensive delicate ship that must have seen
Something amazing, a boy falling out of the sky,
Had somewhere to get to and sailed calmly on.

Că martiriul cel mai cumplit trebuie dus pân' la capăt
Chiar şi-ntr-un colţ, în ungherul necurăţat
Unde câinii îşi continuă viaţa câinească şi calul călăului
Îşi scarpină nevinovatul dos de-un copac.
În *Icarul* lui Breughel, de pildă: cum întorc toate spatele
Destul de lesne nenorocirii; ţăranul ce ară poate c-a auzit
Un clipocit, strigătul deznădejdii,
Dar pentru el n-a fost un eşec important; soarele lumina
Cum se cuvine picioarele albe dispărând în apa cea verde;
Iar delicata, costisitoarea corabie care desigur o fi văzut ea
Ceva uimitor, un băiat care cade din cer,
Avea de ajuns undeva şi-a navigat, calm, înainte.

Traducere G. Tartler.

ro1938c. BLAGA. *La curţile dorului*. Hastie. 18 lines.

(Acknowledgments are due to Humanitas Publishers, Bucharest 1995, for the original poem from page 207.)

Author: Lucian BLAGA (1895-1961).
Text: *La curţile dorului.*
Translator: R. MacGregor-Hastie.
FrageStellung: a. Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?
b. Is your experience in translating Eminescu's poetry of any use while you translate L. Blaga? Enumerate three reasons why, or why not.

La curţile dorului.

Prin vegherile noastre — site de in —
vremea se cerne, şi-o pulbere albă
pe tâmple s-aşază. Aurorele încă
se mai aprind, şi-aşteptăm. Aşteptăm
o singură oră să ne-mpărtăşim
din verde imperiu, din raiul sorin.

Cu linguri de lemn zăbovim lângă blide
lungi zile pierduţi şi străini.
Oaspeţi suntem în tinda noii lumini
la curţile dorului. Cu cerul vecini.

Aşteptăm să vedem prin columne de aur

In the Courtyard of Our Desires.

Strained through our waking hours —
linen sieves —time passes, and a white dust
settles on our temples. Auroras still
gleam, and we are waiting. Waiting
to share one hour of green empire,
of the sun's heaven.

With wooden spoons we linger near platters
long days lost and strangers.
We wait in the courtyard of our desires,
guests on the verandah of new light, neighbours of heaven.

We wait to see through golden columns

Evul de foc cu steaguri păşind,
şi fiicele noastre ieşind
să pună pe frunțile porților laur.

Din când în când câte-o lacrimă-apare
şi fără durere se-ngroaşă pe geană.
Hrănim cu ea
nu ştim ce firavă stea.

the century of fire, flags flying
as our daughters run to decorate
the lintel and the arch with laurel.

From time to time a tear comes
swelling below our lashes.
With it we feed some
fragile unimportant star.

Traducere R. MacGregor-Hastie.

ro1942. BLAGA. *Poetul*. Hastie. 53 lines.

(Acknowledgments are due to Humanitas Publishers, Bucharest 1995, for the original poem from page 247.)

Author: Lucian BLAGA (1895-1961). Text: *Poetul*. Translator: R. MacGregor-Hastie. FrageStellung: Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?

Poetul .

Întru pomenirea lui Rainer Maria Rilke

Prietenă, să nu mai rostim zădarnicul sunet
cu care-l chemau muritorii!
Astăzi, vorbind pentru toți
el nu are chip şi nu are nume — poetul!
Viața lui mult ne-a mirat,
ca un cântec cu tulbure tâlc,
ca un straniu eres.
În ani de demult
poetul, cuvântul strivindu-şi, a îndurat
năpastele toate cu bărbăție
şi cele mai mari, cele mai crunte dureri, şi le-a stins
în muntele singurătății, ce şi-a ales.
Când la un semn

The Poet.

In memory of Rainer Maria Rilke

Let's not say again, my Friend, that useless word
mortal men spoke of him.
Today, speaking for us all
the poet has neither face nor name.
His life astonished us
like a song beyond all understanding
like a strange heresy.
In years gone by
the poet, stifling his own voice bore like a man
the greatest, fiercest, sorrows
suppressed on the mountain of loneliness he chose.
When at a sign
the blue quiet of the skies gave in

s-au surpat albăstrimile cerului,
şi minutarele vremii treceau
ca tăişuri prin toată făptura,
în anii aceia, poetul voi să uite de semeni şi vatră.
În anii cumplitelor pâcle
când pământenii cu sfânta lor omenie şi carne
s-au destrămat fără număr,
şi viața — atâta s-a stins
de-ar fi fost, vai, tocmai deajuns
ca duhul să prindă trup pe pământ.
Poetul, cu numele şters şi pierdut, s-a retras
sub pavăza muntelui,
făcându-se prieten înaltelor piscuri de piatră.
Şi neajuns, neclintit, a rămas în jurul destinului
flancat de albe şi negre solstiții
mare şi singur.
Nu l-a ucis amarnica grijă din vale, nici gândul
că Dumnezeu răpitu-şi-a singur putința-ntrupării.
Nu l-au răzbit nici tunetul din depărtări,
nici tenebrele.
Şi nu l-a schimbat în cenuşă
fulgerul care i-a fost pentr-o clipă
oaspete-n prag.
Mereu îşi dă sieşi cuvântul
şi pasul său era legământ.
Îngăduie, Prietenă, să-ți amintesc că Poetul
murì numai mult mai târziu.
Mult mai târziu, ucis
de-un ghimpe muiat în azur
ca de-un spine cu foc de albină.

and the hands of the clock pierced him like knives
in those years the poet wanted to forget his fellow men.
In the years of terrifying mists
when those who lived on earth with their holy humanity
and flesh perished numberless
alas so much life perished it would have been just enough
for the spirit to come down to us as flesh.
The poet, nameless, lost, retreated
under the shield of the mountains
and made himself a friend of the high stone peaks.
He was still there, unreached, a plaything of destiny
side by side with black and white solstices
great and alone.
He was not killed by bitter worries from the valley
nor by the thought that God had lost His own strength
to become man.
He was not conquered by the distant thunder
nor by the shadow.
He was not turned to ashes
by the lightning which for a moment
was his guest.
He always gave his word
every step swore an oath.

Let me remind you, my Friend,
that the Poet died only later.
Much later, killed
by a thorn dipped in blue
like a thorn with the fire of bees.

Muri poetul ucis sub soare de-un trandafir,
de-un ghimpe muiat
în simplu albastru, în simplă lumină.
De-atunci, în frunzare-aplecate
privighetoarele toate-amuțiră
uimite de cele-ntâmplate.
Privighetorile ceasului, din rarele noastre grădini,
amuțiră-n lumina ce-apare-n zadar
şi fără de semne, de-atunci.
Şi nu ştiu nimic pe pământ
ce-ar putea să le-ndemne
să cânte iar.

The poet died, killed under the sun
by a rose, by a thorn dipped in simple blue.
From that moment, in the bent branches
the nightingales stopped singing
astonished by the event.
The nightingales in our rare gardens, of that hour,
stopped singing in the vain light without signs
from that moment.

And I know on this earth
that could persuade them
to sing again.

Traducere R. MacGregor-Hastie.

1951. Dylan THOMAS. *Do Not Go Gentle into That Good Night*. 19 lines.

Author: Dylan THOMAS (1914-1953).
Text: *Do Not Go Gentle into That Good Night.*
Translator: C. Abăluță and Șt. Stoenescu.
FrageStellung: What part of the United Kingdom is Thomas representative of? What is the title of his only radio play? Explain his work. (100w)

Do Not Go Gentle into That Good Night.

Do not go gentle into that good night,
Old age should burn and rave at close of day;
Rage, rage against the dying of the light.

Though wise men at their end know dark is right,
Because their words had forked no lightning they
Do not go gentle into that good night.

Good men, the last wave by, crying how bright
Their frail deeds might have danced in a green bay,
Rage, rage against the dying of the light.

Wild men who caught and sang the sun in flight,
And learn, too late, they grieved it on its way,
Do not go gentle into that good night.

Grave men, near death, who see with blinding sight

Lin în noaptea asta bună nu te-ndepărta.

Lin în noaptea asta bună nu te-ndepărta,
În groapa zilei vârsta veche delirează.
Scrâşneşte-n amurgul luminii, turbează.

Sfârşind ştiu înțelepții că n-au tăiat vreo rază
Cu vorba lor şi bezna pe drept le revenea,
Dar lin în noaptea asta nu se îndepărtează.

Cei buni faptelor lor firave în amiază
Sperând prin golfuri verzi c-ar fi putut dansa,
Scrâşnesc în amurgul luminii, turbează.

Sălbaticii ce-au prins soarele şi-l mimează
În zbor, deprind târzii mâhniri în calea sa,
Şi lin în noaptea asta nu se îndepărtează.

Cei gravi, cu nervu-nvins demult, halucinează

Blind eyes could blaze like meteors and be gay,
Rage, rage against the dying of the light.

And you, my father, there on the sad height,
Curse, bless, me now with your fierce tears, I pray,
Do not go gentle into that good night.
Rage, rage against the dying of the light.

Ochii cei orbi ce-ar fi zglobii frânturi de stea;
Scrâşnesc în amurgul luminii, turbează.

Cu fioroase lacrimi din înălţimea ta,
Blesteamă-mă părinte şi binecuvântează.
Lin în noaptea asta bună nu te-ndepărta,
Scrâşneşte-n amurgul luminii, turbează.

Traducere C. Abăluţă şi Şt. Stoenescu.

ro1960. BLAGA. *Mirabila sămânță*. Hastie. 52 lines.

(Acknowledgments are due to Humanitas Publishers, Bucharest 1995, for the original poem from page 517.)

Author: Lucian BLAGA (1895-1961).
Text: *Mirabila sămânță.*
Translator: R. MacGregor-Hastie.
FrageStellung: a. Are the parallel texts of any help in learning both the language and the poetic craft?
b. This is one of the few poems L. Blaga wrote under communism. Can you translate this text without a knowledge of the time when it was written?
c. Can you find one word in Blaga's poem that reminds you of C. Noica? How would you translate it into English? Knowing that C. Noica also wrote under communism, and probably faced the same necessity for self-censorhip...

Mirabila sămânță.

Ma rogi cu-n surâs şi cu dulce cuvânt
rost să fac de seminţe, de rarele,
pentru Eutopia, mândra grădină,
în preajma căreia fulgere rodnice joacă
să-nalţe tăcutele seve-n lumină.

Neapărat, mai mult decât prin oraşul rumorilor,
c-o stăruinţă mai mare
decât sub arcade cu flori,
voi umbla primăvara întreagă prin târguri
căutând vânzători de sămânţă.

Marvellous Seeds.

You ask me sweetly, and with smile,
to bring you rare seeds
for Eutopia, the proud garden
where the fertile lightnings play
to raise the silent saps to light.

Of course, I'll stroll about the markets a whole Spring
looking for seedmen
more eagerly
than sitting in flowered arcades.
You guessed my natural learnings towards seeds,

Mi-ai dibuit aplecarea firească şi gustul ce-l am
pentru tot ce devine în patrie,
pentru tot ce sporeşte şi creşte-n izvòrniță.
Mi-ai ghicit încântarea ce mă cuprinde în fața
puterilor, în ipostaze de boabe,
în fața mărunților zei, cari aşteaptă să fie zvârliți
prin brazde tăiate în zile de martie.

Am văzut nu o dată sămânța mirabilă
ce-nchide în sine supreme puteri.
Neînsemnate la chip, deşi după spiță alese, îmi par
semințele ce mi le ceri.
Culori luminate, doar ele destăinuie trepte şi har.
În rânduri de saci cu gura deschisă —
boabele să ți le-nchipui: gălbii,
sau roşii, verzi, sinilii, aurii,
când pure, când pestrițe.

Asemenea proaspete, vii şi păstoase
şi lucii culori se mai văd
doar în stemele țărilor,
sau la ouă de păsări. Semințele-n palme
de le ridici, răcoroase,
un sunet auzi precum ni l-ar da
pe-un țărmure-al Mării de Est mătăsoase nisipuri.

Copil, îmi plăcea, despuiat de veşminte,
să intru-n picioare în cadă cu grâu,
cufundat pân la gură în boabe de aur.
Pe umeri simțeam o povară de râu.

my taste for things growing, for everything inspired,
increasing in my own country.
You guessed the enchantment of my mind
by powers which appear to us as seeds,
by little gods waiting to be scattered
in the March ploughed furrows.

More than once I have seen marvellous seeds
which contain supreme powers.
They seem unimportant, though taking into account their origin
they look to me to be the seeds for which you asked.
Colours lit up
only they seem to reveal different ranks and talents.
You should imagine seeds in open sacks
yellowish or red, blueish, golden,
plain or speckled.

The only other place you can see
such vivid colours
is on the coats of arms of states
or on the eggs of birds. Seeds
in the palm of the hand feel cool
and you can hear them, hear a sound
like silky sand on an Eastern Sea shore.

As a child I used to love to get
naked into the wheat barrel,
plunging up to my neck in golden grain.
On my shoulders I felt a load like a river.

Şi-acuma, în timpuri târzii, când mai văd
câteodată grămezi de seminţe pe arii,
anevoie pun capăt fierbintei dorinţi
de-a le atinge cu faţa.

De-alintarea aceasta mă ţine departe doar teama
de-a nu trezi zeii, solarii,
visătorii de visuri tenace, cuminţi.

Laudă seminţelor, celor de faţă şi-n veci tuturor!
Un gând de puternică vară, un cer de înaltă lumină,
se-ascunde în fieştecare din ele, când dorm.
Palpită în visul seminţelor
un foşnet de câmp şi amiezi de grădină,
un veac pădureţ,
popoare de frunze
şi-un murmur de neam cântăreţ.

And even now, in my late days, sometimes
seeing mounds of grain on the threshin floor,
I have to make a great effort to surpress a hot desire
to touch them with my cheek.

I suppress the desire to fondle them
only through fear of solar gods
with their firm, reasonable dreams.

Glory to seeds, past, present and forever!
A thought of strong summer, a great heaven of light
is hidden in all of them as they sleep.
Throbbing in the dreams of seeds
there are fields sighing and gardens at noon,
wild woods of centuries
nations of leaves
and the murmur of a people of singers.

Traducere R. MacGregor-Hastie.

ro1964. Nichita STĂNESCU. *Poveste sentimentală*. Carlson-Poenaru. 18 lines.

Author: Nichita STĂNESCU (1933-1983).
Text: *Poveste sentimentală.*
Translator: Th. Carlson and V. Poenaru.
FrageStellung: Nichita was a friend of mine; we were born at the same time & entered university together. Was he at Nobel Prize level?

Poveste sentimentală.

Pe urmă ne vedeam din ce în ce mai des.
Eu stăteam la o margine-a orei,
tu – la cealaltă,
ca două toarte de amforă.
Numai cuvintele zburau între noi,
înainte şi înapoi.
Vârtejul lor putea fi aproape zărit,
şi deodată,
îmi lăsam un genunchi,
iar cotul mi-l înfigeam în pământ,
numai ca să privesc iarba-nclinată
de căderea vreunui cuvânt,
ca pe sub laba unui leu alergând.

Sentimental story.

Then we met more often.
I stood at one side of the hour,
you at the other,
like two handles of an amphora.
Only the words flew between us,
back and forth.
You could almost see their swirling,
and suddenly,
I would lower a knee,
and touch my elbow to the ground
to look at the grass, bent
by the falling of some word,
as though by the paw of a lion in flight.

Cuvintele se roteau, se roteau între noi,
înainte şi înapoi,
şi cu cât te iubeam mai mult, cu atât
repetau, într-un vârtej aproape văzut
structura materiei, de la-nceput.

The words spun between us,
back and forth,
and the more I loved you, the more
they continued, this whirl almost seen,
the structure of matter, the beginnings of things.

Traducere Th Carlson şi V. Poenaru.

1966. Seamus HEANEY. *The Barn.* Tartler. 20 lines.

Author: Seamus HEANEY (b. 1966).
Text: *The Barn.*
Translator: G. Tartler.
FrageStellung: Who is Seamus Heaney? (50 words) How did he translate Beowulf?

The Barn.

Threshed corn lay piled like grit of ivory
Or solid as cement in two-lugged sacks.
The musty dark hoarded an armoury
Of farmyard implements, harness, plough-socks.

The floor was mouse-grey, smooth, chilly concrete.
There were no windows, just two narrow shafts
Of gilded motes, crossing, from air-holes slit
High in each gable. The one door meant no draughts

All summer when the zinc burned like an oven.
A scythe's edge, a clean spade, a pitch-fork's prongs:
Slowly bright objects formed when you went in.
Then you felt cobwebs clogging up your lungs

Hambarul.

Grâu treierat, grămezi ca ivoriul,
Sau solidul ciment în saci dubli şi grei.
În iz vechi de beznă ascuns un armoriu
Cu scule de țară, plug, frâie, şei.

Podea gri ca şoarecul, netedă, rece.
Fără geamuri, doar două raze subțiri
Cu praf auriu cum o cruce ar trece
Sus, între aerisiri. Pe singura uşă nici fir

De curent când vara tabla sta-ncinsă.
Un tăiş de seceră, o furcă, o sapă
Când intrai prindeau formă-n lumina cea stinsă.
Apoi pânze simțeai, de paing, cât să-ncapă

And scuttled fast into the sunlit yard –
And into nights when bats were on the wing
Over the rafters of sleep, where bright eyes stared
From piles of grain in corners, fierce, unblinking.

The dark gulfed like a roof-space. I was chaff
To be pecked up when birds shot through the air-slits.
I lay face-down to shun the fear above.
The two-lugged sacks moved in like great blind rats.

În plămâni – fugeai iute în curte, sub soare.
Iar în nopți ce-aripau liliecii cu jind
Peste bârne de somn, unde ochii de jaruri
Te fixau de prin colțuri, ostili, neclipind,

Intunericul se aduna ca un golf. Eram pleavă, pus
Pentru păsări săgetând prin guri din tavan.
Stam cu fața în jos să alung frica-n sus.
Sacii dubli intrau ca mari orbi şobolani.

Traducere G. Tartler.

Research LEXICON:

A Listing of Literary Devices discussed in Rhetoric.

Elizabethan Rhetoric. Fundamental References:

Venerable Bede. circa 701 AD. Book of Schemes & Tropes.

ERASMUS. ?. De Copia rerum ac verborum.(tr. D.B.KING & H.D.RIX

as On Copia of Words and Ideas, 1963.)

John HOSKINS. 1599. Directions for Speech and Style. (ed. H.HUDSON, 1935).

W.S.HOWELL. 1956. Logic & Rhetoric in England, 1500-1700.

Henry PEACHAM. 1577, expanded 1593. The Garden of Eloquence.
(ed. W.G. CRANE, 1954).

George PUTTENHAM. circa 1589. The Arte of English Poesie.
(ed. G. WILLCOCK & A.WALKER, 1936 / 1970)

V.L. RUBEL. 1941. Poetic Diction in the English Renaissance.

J.E. SEIGEL. 1968. Rhetoric and Philosophy in Renaissance Humanism.

L.A. SONNINO. 1968. A Handbook to 16C Rhetoric.

C. VASOLI. 1968. La Dialettica e la retorica dell'Umanesimo.

B.W. VICKERS. 1968. Francis Bacon & Renaissance Prose.
1968. The Artistry of Shakespeare's Prose.
1970. Classical Rhetoric in English Poetry.

B.WEINBERG. 1961. A History of Literary Criticism in the Italian Renaissance.

Thomas WILSON. 1553,revised 1560. Arte of Rhetorique (ed. by G.H.MAIR, 1909).

This is The Shipley LISTING. You can find them all in the following book, which remains one of the best references for General Rhetoric: *Dictionary of World Literature*, edited by Joseph T. Shipley. The Philosophical Library, New York. 1953. 453 pages. (The numbers next to certain entries indicate the pages in that book.)

A: 72 items.

Abominatio 1.→Ecphonesis.
Addition 3.
(1)[Rh.] (ProsThesis | MesoGoge(EpenThesis) | ParaGoge.)
(2) →Riddle.
Adynaton 3.
Ætiology 12. (1) Rh:
... (2) In Philosophy,
→Dicailology(science of Causation).
Agnification.
Agnomination.→(1)Paronomasia.(2)Alliteration.
Aischrologia.→Cacophony.
Allegory.

Alliteration.
Ambiguity.
Amblysia.
Amphibolog-y/-ism.
Amphilog-y/-ism.→Ambiguity.
Amplification.

An- :36 items:
Anabasis.
Anacephaloeosis.
Anachinosis.
Anachoresis.
Anachorism.
Anachronism.
Anacoenosis.
Anacoluthia.
Anacoluthon.
Anadiplosis.→Repetition.
Anagnorisis.
Anagram.
Analogia.
Anamnesis.
Ananym.

Anaphonema.
Anaphora.
Anomoiosis.
Antanaclasis.
Antanagoge.
Anteposition.
Antropopathia.
Anthypophora 25.→ProCatalepsis. Erotesis.
AntiClimax.
Antilogy.
AntiMetabole.→Repetition.
AntiMetaThesis.
AntiPhrasis.
AntiPtosis.→Enallaxis.
AntiStasis.→Repetition.
AntiStoichon.→Oxymoron.
AntiStrophon. →ProCatalepsis.
AntiSyzygy.→Oxymoron.
AntiThesis.
Antonomasia 26.(: : *Latin*: Pronominatio).
Antonym. (1) (2)Rh.

[An- ends here!]

Aparithmesis.→Asthrœsmus.
Apeuche.→Ecphonesis.
Aphæresis,Aphesis,Aphetism.→Hyphæresis.
APHORISM.
Apocope 27.
Apod(e)ixis. →Dicaiology. Divisions of a Speech.
Apodiabolosis.
Apodioxis.→ProCatalepsis.
Apodosis.→Omoiosis.
Apophasis.
APOPHTHEGM.
Aporia.
Aposiopesis.
Apostrophe.
Apotheosis.
Archaism.
Aside.
Asteism(us).
Asyndeton.
Asyntactic, Atactic.
Athrœ(i)smus, Athrismus.→Enumeration, Aparithmesis.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Attic salt(‘sal Atticum’) v acetum Italicum.
Autoclesis.
Auxesis 33.→Amplification.
*AXIOLOGY.→Value.

B: 10 items.

BackFormation.→WordCreation.
Balanced Sentence.→Oxymoron.
Barbarism.
Bathos.
Battology.→Repetition.
Bianon 39.→ProCatalepsis.
Blending 41.→WordCreation.
Bomphilog-y / -ia 41.
Bouts-rimés.
Brachilogy.

C: 70 items.

Cacemphaton 46.
*QUOTATION Johnson!
Cacophemism.

*CONCRETE UNIVERSAL 74. Congeries.→Amplification.
*CONNOTATION.
Consonance.
Contentio 77.→AntiThesis. →Débat.
Contraction.→HyphAEresis.→Addition.
Contradictio. →Débat.
Contrast.
Conundrum. →Riddle.
*CONVENTION.
Conversion 78. →WordCreation.
Coq-à-l'âne.
*CORRECTNESS. (→mlbBook on 'Political Correctness',qv!)
CounterThesis 79. →Oxymoron.
CounterTurn. (1)Rh. (2)
Crambe 80.
Crasis.→HyphAEresis.
Cretinism. {!!!!! cf Dublin's Dunce...Plaque...}
Crisis.
ChronoGraphia 89.→HypoTyposis.
CrossOrder.

D: 46 items.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Dead Metaphor 90.
Débat.
Decorum.
Decrementum 92. →Climax.
Deesis. →Ecphonesis.
Definition.
Deliberative Oratory. →Rhetoric, Species of.
Demonstrative Oratory. →Rhetoric, Species of. # →Inventio.
Denotation. →Language.
Dénoument. [StoryStructure]
Derivation.[WordCreation]
Deus ex machina 95.
Diacope. →Hyperbation.
Diallage.[Rh.]
Dialogism.[Rh.]
Dialogue. [StoryStructure]
Dialysis.[Rh.] ((Putt:) The Dismemberer) {SYN: Hyperbaton.}
Dialyton.[Rh.] →Asyndeton.
Dianoia.[StoryStructure] →Tragedy.
Diaphora.[Rh.] →Omoiosis.
Diaporesis.[Rh.] →Aporia.
Diasyrm(us).[Rh.] Ridicule. →Irony.Diatribe.[Rh.]
DiaTyposis. →HypoTyposis.

E: 86 items.

Ecbasis 109.[Rh.]
Ecbole.
Eclipsis.[Rh.]
Ecphonema, Ecphonesis.[Rh.] (Putt: "The Outcry").

Exclamation ~...

1. Pænism(us), in joy.
2. Anaphonema, in grief.
3. Thaumasm(us), in wonder.
4. Euche, for desired good.
5. Votum, with promise made.
6. Ara, with evil wished.
7. Misos,only more emphatically so.
8. Apeuche, beyond life.
9. Execratio(n), with piled abuse.
10. Deesis, with entreaty.
11. Obsecratio, with prayer of evil upon one's enemies.
12. Abominatio,to avert evil for oneself.

Ecphrasis. →Exegesis.
Einfühlung. →Empathy.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Elaboration 110.[Rh.]
Elegant Variation. →Fowler,passim, esp. King's English.
Elegantia.
Elevation.→WordCreation.
Elision. [Prosody ????]
Ellipsis 112. Variant of Eclipsis.
Elocutio(n).
Eloquence.
Empathy. # →Synaesthesis.→Beauty.
Emphasis 113. (Putt: 'The Reenforcer')
{Enallage.[Rh.] →Enallaxis. }
{Enallaxis.[Rh.] }#→Poetic License:
Exchange of:
1. Antimeria: one part of speech for another: 'But me no buts.'
2. AntiPtosis: of case:
'Whence all but he had fled.'
Enantiosis.[Rh.]→Oxymoron.
Enargia (Etymon: 'sweetness to the ear'). →HypoTyposis.
Enigma 139.(Putt: The Riddle),q.v.
EpanaClesis. →EcBasis.
NB: This is a RESEARCH Lexicon!!!!!!
EpanaDiplosis,EpanaLepsis,EpanaPhora,EpanaStrophe.

[Rh.] →Repetition.
Epanodos.[Rh.] (1) {+gsMonologue,end of book...}
(2) →Repetition.
EpanOrthosis.[Rh.]
(Book of Job: 'In six troubles, yea, in seven')
Frequent in PROVERBS...
Epauxesis.[Rh.] →Climax.
EpenThesis.[Rh.] →Addition 3.
EperoTesis.[Rh.] →EroTesis.
Epexegesis. →Exegesis. qvqvqvqv...
Epexergasia.[Rh.] →Repetition.
Epic Simile 140. →Simile.
EpiChoresis. →SynChoresis.
EpiDeictic.# →Rhetoric, Species of.
Epigram.
Epilogue.
EpiMerismus. →Merismus.
EpiMone.[Rh.] (????: The Love Burden...) →Repetition.
EpiMyth(ium).# →Fable.
EpiPhonema.
Epiphora.[Rh.] →Repetition.
EpiPlexis.
EpiPloce. (1) (2)[Rh.]

EpiStrophe 143.
EpiTasis 143d. [Th.]
EpiThesis : : ParaGoge. →Addition.
Epithet.
Epitimesis. →EpiPlexis.
EpiTrope 144.[Rh.] →SynChoresis.
EpiZeuxis.[Rh.] →Repetition.
Equivocation. →Ambiguity.
{Erotema. →Erotesis.
{Erotesis.
1. Eperotesis:
2. Anthypophora:
3.Erotema: With the Answer obvious:
A Statement put in interrogative form for Emphasis.
4. Pusma:
5. Anacœnosis:
6. Symbouleusis:
ETYMOLOGY 146. # →WordCreation.
Euche +
Eulogism. +
Euphemism. +
Euphony. +
Euphuism. +

Exargasia. +
Excursus. +
Execratio. +
Exegesis. +
Exergasia. +
Exordium. +
Expeditio(n). +
Extenuation. +

F: 7 items. 153. →→→

Figura causae.[Rh.] +
FIGURE, Figure of Speech. #→Medieval Criticism.→Imagery.
Flyting.→Débat.
Formation of Words.→WordCreation.
Frame.
Freytag's Pyramid.
Frigidity.[Rh.]

G: 7 items. 191.

Ghost Word 199.

Gloss. {→ Coleridge:Ancient Mariner...}
Gnome.
God from the machine. →Deus ex machina.
Gongorism.
*GRACE.
Gradatio(n). +

H: 30 items. 206.

Haplology.[Rh.] →Hyphæresis.
Hendiad-ys/-es. (Putt: 'The Figure of Twins').
HeteroPhemy 208. (1) (2)
Hiatus. +Spelling & Phonetics...
Hirmos.[Rh.] →Athrœsmus.
Historical Present.
HoloPhrasis 211.[Rh.]
NB: in fact,precisely My Idea of a KeyWord !
Hominem, Argumentum ad.
HomœoArchy.
HomœoPhony.
HomœoSemant.[Rh.] →Repetition.
HomœoPtoton.[Rh.] #→ Synonymy.
HomœOsis.[Rh.] →Omoiosis.

HomœoTeleuton.
HomœoTopy.[Rh.]
HUMOUR 213.
Hypallage. [Rh.]
HyperBaton.[Rh.](Putt : ‘The Transgressor’).
HyperBole.
Hyphæresis 217.
HypoBole.[Rh.] →ProCatalepsis.
HypoCorism(a).[Rh.]
HypoPhora.[Rh.] →ProCatalepsis.
HypoStatization.[Rh.]
Akin to Personification.
HypoStrophe.[Rh.]
HypoTaxis.[Rh.]
HypoTyposis,PotTyposis.[?Elizabethan Rh. ?]
HypoZeugma.[Rh.] #→Zeugma.
HypoZeuxis.[Rh.] →Repetition.
Hysterology, Hysteron Proteron. →HyperBaton.

I: 19 items. 218.

Icasm.[Rh.]
Icon,Eicon.

*Illusion. +Coleridge...
Image, Imagery.
Imagination.
Imitation.
Incrementum.[Rh.] →Climax. →Amplification.
In medias res.
Innuendo.
Interior Monologue.
Interpreter. (1)[Rh.] A Synonym.
(2) →Signs, General Theory of.
IntroJection.
Inventio(n).
Inversion.
Invocation.
Irmus.[Rh.]
IRONY.
IsaGoge.
IsoColon. →OxyMoron.

J: 2 items. 242.

Joke. →Humour.
Judicial Oratory. →Rhetoric, Species of.

K: 1 item. 245.

Kenning.

L: 11y. 246. →→→

LeitMotif.
License 251. →Poetic License.
Limerick.
Linguistic Gap. →Periphrasis.
Lipogram.
Litotes.
Livre à clef.
Local Colour.
Logismus.[Rh.] →Aporia.
LogoDædalus. 257. [Rh.] Joyce knew this term, for sure !!
Logopœia.

M: 31 items. 258.

Macaronic.
Macrolog-ia / -y.

Malaprop, Malapropism.
Matæology.
Meiosis 266.[Rh.](Putt: ‘The Disabler’). #→Amplification. →Litotes. →Irony.
Merismus. [Rh.] #→EpiMerismus.
Mesarchia.[Rh.] →Repetition.
MesoThesis.
MesoZeugma.
MetaBasis.[Rh.] Transition, qv. qv qv qv
MetaChronism. →AnaChronism.
MetaGoge. →Repetition.
MetaGrammatism. →AnaGram.
MetaLepsis.[Rh.](1)(Putt: ‘The Far-fetched’).
(2) #→Metonymy.
MetaMorphic Word.
Metanoia. [Rh.](Putt: ‘The Penitent’).
Metaphor.
MetaPhrase. <opposite of ParaPhrase!!!!!!!!>
MetaPlasm.[Rh.] Inversion, qv qv qv qv
MetaStasis.[Rh.] (Putt: ‘The Figure of Remove’).
→ApoPhasis. →ProCatalepsis.
MetaThesis. (1)[Rh.] (2) #→Spoonerism,qv qv qv
Metonymy.(Putt: ‘The MisNamer’). #→MetaLepsis.
→AntonoMasia.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Onomatopœia, Onomatopoesis.(1)[.(Philol.]
(2)[Rh.]'S... fortifies S...'
Oratory. →Rhetoric.→GreekCriticism.
Orismology.[Rh.]
Orismus.[Rh.P.]
Orthography, Figures of. →Addition.→HyPhæresis.
Oxymoron.

P: 90? items. 296. ≈≈≈≈

Pæanism(us).[Rh.] →EcPhonesis.
Palil(l)ogy.[Rh.] →Repetition.
Palimpsest.
Palindrome.
Parable.
Parabola.(Putt : 'Resemblance Mystical'). →Omoiosis.
Parabole.[Rh.] (1) (2)
ParaChronism.
ParaDiaStole.[Rh.] (1) (Putt : 'The Curry-favour').
(2)→Repetition.
Paradigm(a).[Rh.] #→Omoiosis.
Par(æ/e)nesis. [Rh.] ≈ Hortatory discourse.
ParaGoge 297. →Addition.

ParaGram.
ParaGraph.
Paral(-e-/-ei-)(i)psis.[Rh.] →ApoPhasis.
Parallage.[Rh.] →Anastrophe.
Paramoion. →Repetition.
Paramologia. →SynChoresis.
ParaPhrase.
Parasieopesis.[Rh.] →Apophasis.
ParaTaxis.
ParaThesis.[Rh.] →Repetition.
Parecbasis.[Rh.] →EcBasis.→Speech, Divisions of. {Parec| or Pare|?} ||???
Paregmenon.[Rh.] →Repetition.
Parembole,Paremptosis.[Rh.]
Parenesis.[Rh.]
ParenThesis.[Rh.] →Hyperbaton.
Parenthurson.[Rh.] Def: ....thyrsis....
Parimia,Parœmia.[Rh.] "A Proverb".
Parimion,Paromion.[Rh.] "Alliteration".
Parisia 298. [Rh.] "Begging pardon in advance, lest offence be taken."
Parisology.[Rh.] "Deliberate AMBIGUITY in use of words".
Parison, Parisosis.[Rh.] "Even balance in the parts of a sentence." →Parallelism.
Parody.
Parœmia. 'A wise saying'. + +

Paromoion, Paromoiosis 299.[Rh.] →Repetition.
Parrhesia. [Rh.]
Parsimony, Principle of. →Occam's Razor.
Partitio(n).[Rh.] →Speech, Divisions of a.
*Passus {Latin: 'step'}.(1) A chapter or other division of a story.(2) "Canto of a poem..."
Pathetic Fallacy. ... a type of Personification...
Pathopœia 301. [Rh.]
PATTERN.
Periegia. [Rh.] (Putt: "OverLabour").
PERIOD.
PeriPhrasis.
Perissolog(-ia / -y) 304.[Rh.] →PeriPhrasis.
Persona (Latin : ....). [Theatre:] "Mask, qv.". qv qv qv
Personification (Greek: Prosopopeia).[Rh.]
*Phanopœia. →Logopœia.→Ezra Pound...
Pithanology 310. [Rh.]
PLAIN STYLE.
Ploce,Ploche. [Rh.] →Repetition.
PLOT.
POINT OF VIEW. →ViewPoint.
POINT, turning. →Climax.
POISED EXPECTANCY. "Suspense",qv. qv qv qv ...
PolyPtoton.[Rh.] →Repetition.

PolySyndeton.[Rh.] →Asyndeton
PortmanteauWord.
Pottyposis. [Rh. Elizabethan] “HypoTyposis”,qv. qv qv qv
Præmunitio(n).[Rh.] →ProCatalepsis.
Préciosité, La.
Preterition, Pretermission.[Rh.] #→ApoPhasis.
ProapoPhenon.[Rh.] (Putt: “The ForeDenier”). “Negation”, qv.
ProCatalepsis. + +
ProLepsis. + +
Prolixity. + +
Pronunciatio. → Elocution.
Would it change the status of Phanatics?
ProPortion. + +
*PROPOSITION... + +
*Propriety.
ProsApodosis. + +
*PROSE RHYTHM.
Prosonomasia.[Rh.] (Putt: The NickNamer).
ProsopoGraphia. + +
ProsopoPœia. + +
ProsThesis 327. →Addition.
PROTAGONIST.
PROTATIC CHARACTER.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

ProThetical.
ProtoZeugma.
ProTreptic.[Rh.]
Proverb.
ProZeugma. →Zeugma.
Psychic DISTANCE.
Pun.
Puzzle. →Riddle.

Q: 2 items. 333
Question, rhetorical. →Erotesis.
Quod semper quod ubique, PRINCIPLE.

R: 20 items. 335

Rabbate.
Ratiocination.
Rebus. →Riddle.
Recapitulation. →Anacephalœosis. }????misSpell????
Redouble. →Repetition. }
Redundancy. →Periphrasis. }
Refrán. #→Proverb. }
Rejection. →ProCatalepsis. }

REPETITION. }
Resumption.[Rh.] →Anacephalœsis. }
Retorsion, Retortion. [Rh.] →ProCatalepsis.
Rhetoric.
Rhetoric, Figures of.
Rhetoric, The Parts of.
Rhetoric, The Species of.
Rhetorical Question. →Erotesis.
RhyParoGraphy.[Rh.] "sordid/low individuals/subjects".
Ricochet Word. "Reduplicate word,"qv. qv qv qv
RIDDLE.
Rule.

S: 60 items. 358

Sarcasm.[Rh.] (Putt: "The Bitter Taunt". #→Irony.
Scheme.[Rh.] "Figure," qv. qv qv qv
Schesis.[Rh.] "Mimicry". {+ Def}
Sej.[Rh.] ...Turkish prose...
SelfCorrection. "Epanorthosis," qv. qv qv qv
SEMANTICS.
Sermocinatio.[Rh.] →HypoTyposis.
SIGNS.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Sillepsis. →Zeugma.
Simile.
Similitude. "A Simile," in Middle English...
Simplicity. (Greek: Aphelia.)
Slide.
SlipSlop."ludicrous use of one word for another".
Fielding: Joseph Andrews...#→Malaprop.
Solecism.
Soliloqu(-y / -ium). →Monologue.
Soraismus.[Rh.] (Putt : "MingleMangle".)
Sotadean, Sotadic. (1)
(2) "A Palindrome".
Speech, Divisions of a.
Spoonerism.
Squinter, Squinting Construction.[Kw:] ...PivotWords...
Stasis. →Status. cf ≠ Joyce: Portrait...
Status, Stasis.
StichoMyth (-ia / -y), StichoMuthia:
"Dialogue, usually disputatious..."
Story within a Story.
Stream of Consciousness. →Consciousness [ha !].
STRUCTURE.
STYLE.

Superlatio. [Rh.] "HyperBole," qv. qv qv qv
SuperNatural.
SurPlus. [Rh.] → "Addition," qv. qv qv qv
Surprise. (Greek : ParaProsDokian.)
Switching 404.
Syllepsis. [Rh.] →Zeugma.
Symbol. →Meaning, Change of.
Symbolism.
SymBouleusis 410. [Rh.] →Erotesis.
Symmetry.
Symploc(h)e 410.[Rh.] (Putt : "The Figure of Reply".) →Repetition.
Synæresis. →Hyphæresis.
Synaesthesia. (Greek: 'feeling together')
x #→Correspondence.
Synæsthesis. #Cf.≠ Oxymoron.
SynAthr(-i- / -œ-)smus.[Rh.] →Athrismus.
SynChoresis.[Rh.]
SynChronism. (1) (2)
SynChysis.[Rh.] →HyperBaton.
SynCopation, SynCope. (1)[Rh.] #→HyphÆresis. x
(2)[Prosody]...
SynCrisis. →Omoiosis. →Parallelism.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

SynEcDoche. (Greek: 'understood together')[Rh.]
#Cf.=Metonymy.
Syn(-e- / -œ-)ciosis.[Rh.] →OxyMoron.
SynEcPhonesis.[Rh.] →HyphÆresis.
Synesis.
SyneZeugMenon.[Rh.] →Zeugma.
???Synizesis. (1)[Prosody]
(2) [this numbering missing !!!!] ERROR!
Synonym.
Synonymy. #→Repetition.
SynTomia. →Qualities.
Syrmos. →Athrismos.
Systrophe.[Rh.]
Syzygy.(Greek: 'yoke').{gs.Comment: "→ Hendiadys?"}

T: 25 items. 412

Tap(e)inosis.[Rh.] #→HyperBole.
TautoLogy,TautoPhony,TautoTes. →Repetition.
TeleScope.
*Tempo; Time.
Tenor. →MetaPhor.
*Term.

*TERMINOLOGY, Technical. {gsComment:→LSP Theory.} {Kw!}
Thaumasm(us). →EcPhonesis.
Thematology. →Comparative Literature.
Thesis. (1)[Prosody] (2)[Rh.]→OxyMoron.(3)[¿Logic ?]
Thlipsis. →HyphÆresis.
*Time.
Tmesis. →HyperBaton.
Topic.[Rh.]
TopoGraphia.[Rh.] →HypoTyposis.
*Tragic Flaw.
Trajection 423. [Rh.] →MetaThesis, qv qv qv qv
Transferred Epithet. #→CataChresis.
Transition. (1)[Rh.] (2)
*TRANSLATION.
Transumption. [Renaissance Rhetoric] "A Metaphor".
Trope 426. (Greek: 'Turning'.) (1)[Rh.] (2)[Theatre]
Tropus. →Qualities.
*Turning Point. →Climax. →Interest, Point of highest.
*Type.

U: 1 item. 430

*Unities 431.

ends

ENGLISH LITERATURE along the Ages up to 1901.

¬1368.	Geoffrey CHAUCER.	b 1343.	d 1400.
¬1502.	Sir Thomas More.	b 1477.	d 1535.
¬1577.	Edmund SPENSER.	b c1552.	d 1599.
¬1586.	Sir Francis BACON.	b 1561.	d 1626.
¬1589.	Christopher MARLOWE(29y).	b 1564.	d 1593.
¬1589.	William SHAKESPEARE.	b 1564.(fp1591: H6)	d 1616.
¬1597.	John DONNE.	b 1572.	d 1631.
¬1604.	John FLETCHER.	b 1579.	d 1625.
¬1609.	Sir Francis BEAUMONT.	b 1584.	d 1616.
¬1618.	Izaak WALTON.	b 1593.(1653:cAngler)	d 1683.
¬1633.	John MILTON.	b 1608.	d 1674.
¬1645.	John EVELYN.	b 1620.(Diary fp 1818)	d 1706.

¬1646.	Andrew MARVELL.	b 1621.	d 1678.
¬1658.	Samuel PEPYS.(70y)	b 1633.	d 1703.
¬1685.	Daniel DEFOE.	b 1660.	d 1731.
¬1692.	Jonathan SWIFT(78y).	b 1667.(fp	d 1745.
¬1697.	Joseph ADDISON.	b 1672.	d 1719.
¬1697.	Richard STEELE.	b 1672.	d 1729.
¬1732.	Henry FIELDING.	b 1707.	d 1754.
¬1734.	Dr (Samuel) JOHNSON.	b 1709.(Dict: ?)	d 1784.
¬1738.	Laurence STERNE.	b 1713.	d 1768.
¬1746.	Tobias SMOLLETT.	b 1721.	d 1771.
¬1756.	William COWPER.	b 1731.	d 1800.
¬1762.	Edward GIBBON.	b 1737.	d 1794.
¬1765.	James BOSWELL.	b 1740.	d 1795.
¬1776.	Brindsley SHERIDAN.	b 1751.	d 1816.
¬1784.	William BECKFORD.	b 1737.	d 1844.
¬1797.	Samuel T.COLERIDGE.	b 1772.	d 1834.
¬1800.	Jane AUSTEN(42y).	b 1775.	d 1817.
¬1800.	Charles LAMB(59y).	b 1775.	d 1834.
¬1803.	William HAZLITT.	b 1778.	d 1830.
¬1810.	Thomas DE QUINCEY.	b 1785.	d 1859.
¬1813.	George Gordon, Lord BYRON.	b 1788.	d 1824.
¬1817.	Percy Bysshe SHELLEY(30y).	b 1792.	d 1822.

¬1820.	Thomas CARLYLE.	b 1795.	d 1881.
¬1828.amer.	Ralph W. EMERSON(79y).	b 1803.	d 1882.
¬1828.	Edward BULWER-LYTTON.	b 1803.	d 1873.
¬1829.	DISRAELI. Lord Beaconsfield.	b 1804.	d 1881.
¬1831.	E. BARRETT-BROWNING(55y).	b 1806.	d 1861.
¬1834.	Alfred, Lord TENNYSON.	b 1809.	d. 1892
¬1836.	W.M.THACKERAY.	b 1811.(fp	d 1863.
¬1837.	Charles DICKENS(58y).	b 1812.(fp1836: Boz)	d 1870.
¬1837.	Robert BROWNING(77y).	b 1812.(fp? lp?)	d 1889.
txt1838-49	The Mabinogion.		
¬1840.	Anthony TROLLOPE.	b 1815.	d 1882.
¬1841.	Charlotte BRONTE.	b 1816.	d 1855.
¬1842.amer.	H.D. THOREAU(45y).	b 1817.	d 1862.
¬1843.	Emily BRONTE.	b 1818.	d 1848.
¬1843.	George ELIOT.	b 1818.	d 1880.
¬1844.	John RUSKIN.	b 1819.	d 1900.
¬1860.	Samuel BUTLER.	b 1835 (Erewhon 1872)	d 1902.
¬1860.amer.	Mark TWAIN(pseudo)	b 1835.	d 1910.
¬1862.	Algernon SWINBURNE.	b 1837.	d 1909.
¬1865.	Thomas HARDY.	b 1840.	d 1928.
¬1869.	G.M. HOPKINS.	b 1844.	d 1889.
¬1875.	R.L.STEVENSON.	b 1850.	d 1894.

¬1879.	Oscar WILDE.	b 1854 (Earnest'95).	d 1900.
¬1884.	Conan DOYLE.	b 1859.	d 1930.
¬1891.	H.G. WELLS(80y).	b 1866.	d 1946.
¬1899.	G.K. CHESTERTON(60y).	b 1874.	d 1936.
¬1907.	V. WOOLF(59y).	b 1882.	d 1941.
¬1910.	D.H. LAWRENCE(45y).	b 1885.	d 1930.

ends

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Romanian AUTHOR CHRONOLOGY.

THE PLUS-25 ROMANIAN-AUTHOR CHRONOLOGY.

Listing: my long-term wish.

I have always wanted to know, exactly and precisely, how long an author had lived, and his likely company when he had barely completed his formative years.

Now I have found a device by means of which my lifelong dream has been fulfilled. Certain half-decades, ie: batches of five years, eg: 1840-45, are ever so rich in famous names…

This Chronology starts from 1830(with Author at 25), and ends in 1930 (with implied dates of Death of Author in the sixties or seventies..). (First date records Year when Author was25; the second the number of years he lived.)

Afterwards most other dates can be more easily extracted,eg:
(1833-25=1808) (1808+60=1868) ,ie:

The Negruzzi full Cartouche is: 1833-25=1808,date of birth; then,1808+60=1868, which is the date of death.)

1830

1833. Negruzzi:60y.
1835
1839. Alexandrescu:71y.

1840

1841. Ghica:81y.
1842. Kogălniceanu:74y.
1844. Bălcescu:33y.
1844. Bolintineanu:53y.
1844. Filimon:46y.
1844. Russo:40y.
1845
1846. Alecsandri:69y.
.

1850

zero zero zero
1855
1859. Odobescu:61y.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

.
Creangă: 52y.
1863. Haşdeu: 69y.
1865
1865. Maiorescu: 77y.
.
1872. Hogaş: 70y.
1873. Slavici: 77y.
1875
1875. Eminescu: 39y.
1878. Caragiale: 59y.
1879. Macedonski: 66y.
.
1883. Vlahuţă: 61y.
1883. Delavrancea: 60y.
1883. D. Zamfirescu: 64y.
1885
1886. Mille: 66y.
1887.Davila: 67y.
.
1891. Coşbuc: 52y.
1893. BVoineşti: 78y.
1895

1860

1870

1880

1890

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

1896. Iorga: 69y.
1896. Ibrăileanu: 65y.
1897. Anghel: 42y.

.

1900

1900. Zarifopol: 59y.
1901. PapadatB: 79y.
1904. Galaction: 82y.
1905
1905. Arghezi: 87y.
1905. Cocea: 69y.
1905. Sadoveanu: 81y.
1906. Bacovia: 76y.
1906. Goga: 59y.
1906. Minulescu: 63y.
1906. Lovinescu: 62y.
1907. Agârbiceanu: 72y.
1909. Voiculescu: 79y.

.

1910

1910. MateiCaragiale: 51y.
1910. Rebreanu : 59y.
1913. AlKirițescu: 73y.
1914. Crainic:???

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

1915
1916. IonPillat: 54y.
1916. AManiu: 77y.
1917. CezarPetrescu: 69y.
1919. Cazimir: 73y.
. 1920
1920. Barbu: 66y.
1920. Blaga: 66y.
1920. Popa: 51y.
1922.i. Teodoreanu: 57y.
1923. GMZamfirescu: 41y.
1924. Călinescu: 66y.
1925
1926. Liviu Rusu : 84 y.
. 1930
1931. Sebastian: 38y.
1932. Eliade: 79y.
1934. Noica: 78y.
1936. Cioran: 84y.
1937. Ionesco: 82y.
1935
zero zero zero
1940

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

22 June 1941. General Antonescu: “Vă ordon treceți Prutul” >>>>> THE WAR !
23 August 1944: “ “ “ “ in reverse!
6 March 1945: All Generals go !
30 December1947: The King is ousted:
Sadoveanu is one of the five Republic-Praesidium members; he might well have co-signed death sentences of rebel peasants: then he writes (1949) *Mitrea Cocor*.
The rest is Silence.

ends

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

The Thomas PERCY Glossary.

Thomas Percy (1729-1811) was the author of the first of the great Ballad collections, *Reliques of Ancient English Poetry* (1765).

A poetic Bit of Language History…

The following Theoretical Constructs are involved in the detailed study of this Glossary:

Paronymy.

Graphemics.

Graphotactics.

(Paronymic) Semantics.

Diachronic Grammar.

Diachronic Dialect Research.

Folklore Study.

Versification.

Rhetoric.

What are they ?

Each of them, taken separately ?

Do you happen to know?

If not, try to find out, before starting work on the GLOSSARY…

Paronymy. is merely approximative HOMONYMY…

Graphemics. is the study of LETTERS

(as distinct from PHONEMICS, which is the study of sounds.)

Graphotactics. is the study of possible LETTER ARRANGEMENTS

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

(as distinct from GRAPHEMICS, which is the study of letters.)

(Paronymic) Semantics. is a sort of... remote synonyms ...

Diachronic Grammar. is Grammar across time.

The Popular Ballad is the best place to look at Early Modern English, which starts in 1500.

(Remember that Geoffrey Chaucer wrote in Middle English! And before that, there was Old English !

Diachronic Dialect Research. is to study how a Dialect changes over time...

Folklore Study. all Great Poets used to pay a lot of attention to Folk Verse, good or bad, considering it a far more profitable study

Versification. or Prosody. Useful Reading: Roger FRY, *The Ode Less Travelled*.

Rhetoric. SEE Separate Appendix.

If you want more details than that, you must go to the WIKIPEDIA!

(contains 60 solid pages.)

GLOSSARY:

A:

A', au: *all.*
A deid of nicht: *in dead of night.*
A Twyde: *of Tweed.*
Abacke: *back.*
Abone, aboon: *above.*
Aboven ous: *above us.*
Abowght: *about.*
Abraide: *abroad.*
Abye: *suffer, to pay for.*
Acton: *a kind of armour made of taffaty, or leather quilted.* Fr. 'Hacqueton.'
Advoutry, advouterous: *adultery,adulterous.*

Aff: *off.*
Afore: *before.*
Aft: *oft.*
Agayne: *against.*
Agoe: *gone.*
Ahte: *ought.*
Aik: *oak.*
Ain, awin, awne: *own.*
Aith: *oath.*
Al: *albeit, although*
Alate: *of late.*
Alemaigne: *Germany.*
Alyes: *probable corruption of algates, always.*
Al gife: *although.*
An: *and.*
Ancient, ancyent: *flag, standard.*
Ane, one: *an, a.*
Angel: *gold coin worth 10s.*
Ann, if: *even, if.*
Ant: *and.*
Percy's Reliques
-786-
Aplyght, aplyht, al aplyht: *quite complete.*

Aquoy: *coy, shy.*
Aras, arros: *arrows.*
Arcir: *archer.*
Argabushe: *harquebusse, musket.*
Ase: *as.*
Assinde: *assigned.*
Assoyl'd, assoyled: *absolved.*
Astate: *estate; a great portion.*
Astonied: *astonished, stunned*
Astound: *confounded, stunned.*
Ath, athe, o'th': *of the.*
Attowre: *out over, over and above.*
Auld: *old.*
Aureat: *golden.*
Austerne: *stern, austere.*
Avoyd: *void, vacate.*
Avowe: *vow.*
Awa': *away.*
Axed: *asked.*
Ayance: *against.*
Aye: *ever; also, ah! alas!*
Azein, agein: *against.*
Azont: *beyond;* azont the ingle: *beyond the fire.*[1]

B:
Ba’: *ball.*
Bacheleere: *knight.*
Bairn, bairne *child.*
Baith: *bathe, both.*
Baile, bale: *evil, hurt, mischief, misery.*
Bairded: *bearded.*
Bairn, bearn: *child*
Balow: *hush! lullaby!*
Balys bete: *better our bales, i.e. remedy our evils.*
Ban: *curse, banning, cursing.*
Percy’s Reliques
-787-
Band: *bond, covenant.*
Banderolls: *streamers, little flags.*
Bane: *bone.*
Bar: *bare.*
Bar hed: *bare-head, or perhaps bared.*
Barn, (A-Sax. Beorn): *chief, man.*
Barrow-hog: *Gelded hog.*

Base court: *the lower court of a castle.*
Basnete, basnite, basnyte, basso-net, bassonette: *helmet.*
Battes: *heavy sticks, clubs.*
Baud: *bold.*
Bauzen's skinne: *dressed sheep or badger leather. Bauzon mittens.*
Bayard: *a noted blind horse in the old romances.*
Be, *by;* be that, *by that time.*
Bearn: *see* Bairn.
Bearing arow: *an arrow that carries well. Perhaps bearing, or birring, i, e. whizzing.*
Bed: *bade.*
Bede: *offer, engage.*
Bedeene: *immediately, continuously?*
Bedone: *wrought, made up.*
Bedight: *bedecked.*
Bedyls: *beadles.*
Beere: *bier.*
Beette: *did beat.*
Befall: *befallen.*
Befoir: *before.*
Beforn: *before.*
Begylde: *beguiled, deceived.*
Beheard: *heard.*
Behests: *commands, injunctions.*

Behove: *behoof.*
Belive: *immediately, presently*
Belyfe: *See* belive.
Ben: bene: *been; be, are;*
Ben: *within doors, the inner room*.
Percy's Reliques
-788-
Bende-bow: *bent bow.*
Bene, bean: *an expression of contempt*.
Benison: *blessing.*
Bent: *long grass, wild fields.*
Benyngne, benigne: *benign, kind.*
Beoth: *be, are.*
Bereth: *beareth*. Ber the prys: *bear the prize*. Berys: *beareth*.
Berne: S*ee* Barne
Bernes: *barns*.
Beseeme: *become*.
Beshradde: *cut into shreds*.
Beshrewe me! *a weak imprecation.*
Besmirche: *to soil, discolour.*
Besprent: *besprinkled.*
Beste: beest: *art.*
Bested: *abode.*

Bestis: *beasts*.
Bet: *better*.
Bett: *did beat*.
Beth: *be, are*.
Bewray: *to discover, betray*.
Bi mi leautè: *by my loyalty*.
Bickarte, bicker'd: *skirmished*.[2]
Bille: *promise in writing, confirmed by an oath.*
Birk: *birch-tree.*
Blan, blanne, did blin: *linger, stop*.
Blaw: *blow.*
Blaze: *emblazon, display*.
Blee: *complexion, colour*.
Bleid, blede: *bleed*.
Blent: *ceased; blended.*
Blink: *glimpse of light.*
Blinkan, blinkand: *twinkling*.
Blinking: *squinting.*
Blinks: *twinkles, sparkl*es.
Percy's Reliques
-789-
Blinne: *cease, give over.*
Blist: *blessed.*

Blive: *belive, immediately.*
Bloomed: *beset with bloom.*
Blude: *blood.*
Bluid, bluidy: *blood, bloody.*
Blyth, blithe: *sprightly, joyous*.
Blyth: *joy, sprightliness*.
Blyve: *See* Belive.
Boare: *bare*.
Bode: *abode, stayed.*
Boist: boisteris: *boast, boasters*.
Boke: *book*.
Bollys: *bowls*.
Boltes: *shafts, arrows*.
Bomen: *bowmen.*
Bonnie, bonny: *bonnye, comely.*
Bookesman*: clerk, secretary.*
Boon, boone: *favour, request, petition*.
Boot, boote: *gain, advantage, help.*
Bore: *born*.
Borowe: *to redeem by a pledge.*
Borowed: *warranted, pledged.*
Borrowe, borowe: *pledge, surety.*
Bot, but: *both, besides,moreover*.

Bot: *without;* Bot dreid: *i.e. certainly*.
Bote: *See* Boote.
Bougil, bougill: *bugle, horn*.
Bounde, bowynd, bowned: *prepared, got ready*. also: *went*.
Bowndes: *bounds*.
Bower, bowre: *arched room, dwelling*.
Bowre woman: *chamber maid.*
Bowre window: *chamber window.*
Bowys: *bows*.
Brade: braid: *broad.*
Percy's Reliques
-790-
Brae: *the brow or side of a hill*. Braes of Yarrow: *hilly banks of the Yarrow*.
Braid: *broad.*
Braifly: *bravely*.
Brakes: *tufts of fern*.
Brand: *sword*.
Brast: *burst*.
Braw: *brave.*
Brayd: *arose, hastened*.
Brayd attowre the bent: *hastened over the field.*
Brayde: *drew out, unsheathed.*
Bred, brede: *broad.*

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Breech: *breeches.*
Breeden bale: *breed mischief*.
Breere, brere: *briar.*
Breng, bryng: *bring*.
Brenn: *to burn*. Brenand drake: *the fire-drake, burning embers.*
Brether: *brethren*.
Bridal, bride-ale: *nuptial feast.*
Brigue, brigg: *bridge*.
Brimme: *public, universally known*.
Britled: *carved.*
Broad arrow: *a broad-headed arrow.*
Brocht: *brought*.
Brodinge: *pricking*.
Brooche: *a spit, bodkin, ornamental trinket, clasp.*
Brook: *enjoy*
Brooke: *bear, endure.*
Brouche: *See* Brooche.
Brouke her with winne: *enjoy her with pleasure*.
Browd: *broad*.
Brozt: *brought.*
Bryttlynge, brytlyng: *cutting up, quartering, carving*.
Buen, bueth: *been, be, are.*
Bugle: *hunting horn.*

Buik: *book.*
Percy's Reliques
-791-
Burgens: *buds, young shoots*.
Burn: *bourne, brook.*
Bushment: *ambush, snare.*
Busk: *dress, deck*. Busk and bown: *make yourselves ready and go*.
Buske: Idem.
Busket, buskt*: dressed*.
But: *without*. Butt.[3]
But if: *unless*.
But let: *without hindrance*.
Buttes: *buts to shoot at.*
By thre: *of three.*
Bydys, bides: *abides.*
Bye: *buy, pay for*; also, abye: *suffer for.*
Byears: *biers*.
Byll, bill: *ancient battle-axe, halbert.*
Byn, bine, bin: *been, be, are*.
Byrcke: *birch-tree, or wood*.
Byre: *a cow-house.*
Byste, beest: *art*.

C:
Ca': *call*
Cadgilly: *merrily, cheerfully.*
Cale: *callyd, called.*
Caliver: *a kind of musket.*
Caitiff: *a slave.*
Camscho: *stern, grim.*
Can, 'gan, began: *began to cry*.
Can curtesye: *understand good manners*.
Canna: *cannot*.
Cannes: *wooden cups, bowls*.
Cantabanqui: *ballad-singers*.
Cantles: *pieces, corners.*
Canty: *cheerful, chatty*.
Capul, capull: *a poor horse.*
Care-bed: *bed of care.*
Percy's Reliques
-792-
Carle: *a churl, clown*. Also: *old man*.
Carline: *the feminine of Carle.*
Carlish: *churlish, discourteous*.
Carpe: *to speak, recite, censure*.

Carpe off care: *complain thro' care.*
Carping: *reciting.*
Cast: *mean, intend.*
Cau: *call.*
Cauld: *cold.*
Cawte and kene: *cautious and active.*
Caytiffe: *caitif, slave, wretch*
Certes: *certainly.*
Cetiwall: *the herb valerian*.
Chanteclere: *the cock*.
Chap: *knock*.
Chayme: *Cain*.
Chays: *chase*.
Che (Somerset): *I.*
Check: *to rate at*.
Check: *to stop*.
Cheis: *choose*.
Chevaliers: *knights*
Cheveran: *upper part of the scutcheon in heraldry.*
Chield: *fellow.*
Child: *knight.*
Chill (Som.): *I will*.
Chould (Som.), I would.

Christentie, Christentye, Christiantè: *Christendom.*
Church-ale: *a wake; feast in commemoration of the dedication of a Church.*
Churl: *clown, villain, vassal.*
Chyf, chyfe: *chief.*
Chylded: *was delivered*.
Chylder: *children.*
Claiths: *clothes.*
Clattered: *beat so as to rattle*.
Percy's Reliques
-793-
Clawde: *clawed, tore, scratched.*
Clead: *clothed.*
Cleading: *clothing*.
Cleaped: *called, named*.
Cled: *clad*.
Clepe: *call.*
Clerke: *scholar, clergymen*.
Cliding: *clothing.*
Clim: *contraction of Clement*.
Clough: *a broken cliff.*
Clowch: *clutch, grasp*.
Coate: *cot, cottage*.
Cockers: *short boots worn by shepherds.*

Cog: *to lye, to cheat*.
Cokeney: *cook*, Lat. *coquinator*,
Cold: *could, knew*.
Cold be: *was*.
Cold rost: *nothing to the purpose*.
Coleyne, Collayne: *Cologne steel*.
Com: *came*.
Comen, commyn: *come*.
Con: *can, 'gan, began*.
Con fare: *went, passed*.
Con thanks: *with thanks*.
Con springe: *sprung*.
Confetered: *confederated*.
Coote: *coat*.
Cop: *head, the top of anything*.
Cordiwin, cordwayne: *Cordovan leather*.
Corsiare: *courser, steed*.
Cost: *coast, side*.
Cote: *cot, cottage; coat*.
Cotydyallye: *daily, every day*.
Coulde, could, cold: *could*.
Could bare: *bare*.
Percy's Reliques

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

-794-
Could creep: *crept*.
Could his good: *knew what was good for him; could live upon his own.*
Could say: *said*.
Could weip: *wept*.
Counsail: *secret.*
Countie: *count, earl.*
Coupe, coup: *pen for poultry*.
Courtnalls: *courtiers.*
Couth: *could*.
Couthen: *knew*.
Covetise: *covetousness.*
Coyntrie: *Coventry*.
Cramasie: *crimson*.
Crancky: *merry, exulting*.
Cranion: *skull.*
Crech: *crutches.*
Credence: *belief.*
Crevis: *crevice, chink*.
Crinkle: *run in and out, wrinkle;*
Cristes corse: *Christ's curse*.
Croft: *inclosure near a house*.
Croiz: *cross*.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Crompling: *twisted, knotty*.
Crook: *twist, distort; make lame*.
Crouneth: *crown ye*.
Crowch: *crutch*.
Crowt: *pucker up*.
Cryance: *belief; fear*.
Cule: *cool*.
Cure: *care, heed, regard*.

D:
Dale: *deal*. Bot give I deal: *unless I deal*.
Dampned: *damned, condemned*.
Dan: *ancient title of respect*.
Dank: *moist, damp*.
Percy's Reliques
-795-
Danske: *Denmark*.
Darh: *there*.
Darr'd: *hit*.
Dart: *hit*.
Daukin: *diminutive of David*.
Daunger hault: *coyness holdeth*.

Dawes: *days*.
Dealan, deland: *dealing*.
Deare day: *pleasant day*.
Deas, deis: *the high table in a hall*
De, dy, dey, *die*.
Dede is do: *deed is done*.
Dee: *die*.
Deed: *dead*.
Deemed: *doomed, judged*.
Deepe-fette: *deep fetched*.
Deere: *hurt, mischief.*
Deerly: *preciously, richly*.
Deerly dight: *richly dressed*.
Deid: *dead*.
Deid-bell: *passing-bell*.
Deill: *dally?*
Deimpt: *deemed, esteemed.*
Deip, depe: *deep*.
Deir, dear: *hurt, trouble, disturb*.
Dele: *deal*.
Dell: *narrow valley*.
Dell: *part, deal*.
Delt: *dealt*.

Demains, demesnes: *estates*.
Deme: *judge*.
Denay: *deny*.
Dent: *a dint, blow*.
Deol, dole: *grief*.
Depured: *purified, run clear*.
Percy's Reliques
-796-
Deray: *ruin, confusion*.
Dere, dear: *hurt*.
Derked: *darkened*.
Dern: *secret*. I' dern: *in secret*.
Descreeve, descrive, descrye: *describe*.
Devyz: *devise, bequeathment by will*.
Deze, deye: *die*.
Dight, dicht: *decked, dressed out, done*.
Dill: *still, calm, mitigate*.
Dill, dole: *grief, pain*. Dill I drye: *pain I suffer*. Dill was dight: *grief was upon him*.
Din, dinne: *noise, bustle*.
Dine: *dinner*.
Ding: *knock, beat*.
Dint: *stroke, blow*.
Dis: *this*.

Discust: *discussed*.
Disna: *does not*.
Distrere: *horse rode by a knight in the turnament*.
Dites: *ditties*.
Dochter: *daughter*.
Dois, doys: *does*.
Dol, dole: *grief*.
Dolefulle dumps: *heaviness of heart*.
Dolorus: *dolorous.*
Don: *down*.
Dosend: *dosing, drowsy.*
Doth, dothe: *doeth, do*.
Doublet: *inner garment*.
Doubt: *fear*.
Doubteous: *doubtful*.
Doughte, dougheti, doughetie, dowghtye: *doughty, formidable.*
Doughtiness of dent: *sturdiness of blows*.
Dounae: *am not able; cannot take the trouble.*
Doute: *doubt; fear*.
Doutted: *doubted; feared*.
Percy's Reliques
-797-
Douzty: *doughty*.

Dozter: *daughter*.
Doz-trogh: *dough-trough*.
Drake: *See* Brenand Drake.
Drap, drapping: *drop, dropping*.
Dre: *suffer*.
Dreid, dreede, drede: *dread*.
Dreips: *drips, drops*.
Dreiry: *dreary*.
Drovyers: *drovers, cattle-drivers*.
Drowe: *drew*.
Drye: *suffer*.
Dryghnes: *dryness*.
Dryng: *drink*.
Dryvars: *See* Drovyers.
Duble dyse: *double (false) dice*.
Dude, dudest: *did, didst*.
Dughtie: *doughty*.
Dule, duel, dol, dole: *grief, sorrow*.
Dwellan, dwelland: *dwelling*.
Dyan, dyand: *dying*.
Dyce, dice: *chequer-work*.
Dyd, dyde: *did*.
Dyght, diht, dreesed: *put on, put*.

Dyht: *to dispose, order*.
Dyne: *dinner*.
Dynte: *dint, blow, stroke*.
Dysgysynge: *disguising, masking*.
Dystrayne: *distress*.
Dyzt: *See* Dight.

E:

Eame: *uncle*.
Eard: *earth*.
Earn: *to curdle, make cheese*.
Eathe: *easy*.
Percy's Reliques
-798-
Eather: *either*.
Ech, eche, eiche, elke: *each*.
Ee, eie: *eye*.
Een: *eyes*.
Een: *evening*.
Effund: *pour forth*.
Eftsoon: *in a short time*.
Egge: *to urge on*.

Eike: *each*.
Eiked: *added, enlarged*.
Ein: *even*.
Eir, evir: *e'er, ever*.
Eke: *also*.
Eldern: *elder*.
Ellumynynge: *embellishing*.
Eldridge: *wild, hideous, ghostly*; *lonesome, inhabited by spectres*.[4]
Elvish: *peevish, fantastical*.
Elke: each.
Eme: *kinsman, uncle*.
Endyed: *dyed*.
Enharpid: *hooked, or edged with mortal dread*.
Enkankered: *cankered*.
Enouch: *enough*.
Ensue: *follow*.
Entendement: *understanding*.
Ententifly: *to the intent, purposely*.
Envye: *malice, ill-will, injury*.
Er, ere: *before; are*.
Ere: *ear*.
Erst: *heretofore*.
Etermynable: *interminable, unlimited*.

Ettled: *aimed*.
Evanished: *vanished*.
Evericher: *every, each*.
Everych-one: *every one*.
Percy's Reliques
-799-
Evir-alake: *ever alack!*.
Ew-bughts: *pens for milch-ewes*.
Eyn, eyne: *eye, eyes*.
Ezar: *azure*.
F
Fa': *fall*.
Fach: *feche, fetch*.
Fader, fatheris: *father, father's*.
Fadge: *a thick loaf of bread; a coarse heap of stuf; a clumsy woman*.
Fae: *foe*.
Fain: *glad, pleased, fond*.
Faine of feir: *of a fair and healthy look; perhaps, free from fear*.
Falds: *thou foldest*.
Fallan, falland: *falling*.
Fals: *false; falleth*.
Falser: *deceiver, hypocrite*.
Falsing: *dealing in falsehood*.

Fang: *seize, carry off*.
Fannes: *instruments for winnowing corn*.
Farden: *fared, flashed*.
Fare: *pass, go, travel*.
Fare: *the price of a passage; shot, reckoning*.
Farley: *wonder*.
Fa's: *thou fallest*.
Faulcone, fawkon: *falcon*.
Fauzt, faucht: *fought*.
Faw'n: *fallen*.
Fay, faye: *faith*.
Fayere: *fair*.
Faytors: *deceivers, cheats*.
Fe: *reward, bribe, property*.
Feare, fere, feire: *mate*.
Feat: *nice, neat*.
Featously: *neatly, dextrously*.
Feere, fere: *mate, companion*.
Percy's Reliques
-800-
Feil, fele: *many*.
Feir, fere: *fear*; also *demeanour*.
Feiztyng: *fighting*.

Feire: *mate*. *See* Feare.
Felay, felawe, feloy: *fellow*.
Fell: *hide.*
Fell, fele: *furious*.
Fend: *defend*.
Fendys pray: *from being the prey of the fiends*.
Fere, fear: *companion, wife*.
Ferliet: *wondered, marvelled*.
Ferly: *wonder, wondrously*.
Fersly: *fiercely*.
Fesante, fesaunt: *pheasant*.
Fet, fette: *fetched*.
Fetteled: *prepared, addressed*.
Fey: *predestined to some fatality*.
Fie: *beasts, cattle*.
Filde: *field.*
Fillan', filland: *filling*.
Find frost: *find mischance, or disaster*.
Firth, frith: *a wood, an arm of the sea*.
Fit: *foot, feet*.
Fit, fitt, fyt, fytte: *a part or division of a song*.[5]
Flayne: *flayed*.
Fles: *fleece*.

Fleyke: *a large kind of hurdle: a hovel made of fleyks where cows are milked*.
Flindars: *pieces, splinters*.
Flowan: *flowing*.
Flyte: *contend with words, scold*.
Fond, fonde: *contrive, endeavour*.
Fonde: *found*
Foo: *foes*.
For: *on account of*.
Forbode: *commandment*.
Percy's Reliques
-801-
Force: *No force, no matter*.
Forced: *regarded, heeded*.
Forefend: *prevent, defend, avert*.
For-foght: *over-fought*.
Foregoe: *quit, give up*.
For-wearied: *over wearied*.
Formare: *former*.
Fors. I do not fors: *I don't care*.
Forsede: *regarded, heeded*.
Forst: *heeded, regarded*.
Forst: *forced, compelled*.
Forthy: *therefore*.

Forthynketh: *repenteth, vexeth, troubleth*.
Forwatcht: *over-watched, kept awake*.
Fosters of the fe: *foresters of the king's demesnes*.
Fou, fow: *full, drunk*.
Fowarde, vawarde: *the van*.
Fowkin: *cant word for a fart*.
Fox't: *drunk*.
Frae: *from*. Fro
Frae thay begin: *from the beginning*.
Freake, freke, freeke, freyke: *man, human being*; also: *whim, maggot*.
Fre-bore: *free-born*.
Freckys: *persons*.
Freers, fryars: *friars, monks*.
Freits: *ill omens, ill luck. Terror*.
Freyke, *humour, freak, caprice*.
Freyned: *asked*.
Frie, fre, free: *noble*.
Fruward: *forward*.
Furth: *forth*.
Fuyson, foyson: *plenty; substance*.
Fyers: *fierce*.
Fykill: *fickle*.
Fyled, fyling: *defiled, defiling*.

Percy’s Reliques
-802-
Fyll: *fell*.
Fyr: *fire*.
Fyzt: *fight.*

G:
Ga, gais: *go, goes*.
Gae, gaes: *go, goes*.
Gaed, gade: *went*.
Gaberlunzie, gaberlunze: *wallet*.
Gaberlunzie-man: *a wallet-man, beggar*.
Gadlings, gadelyngs: *idlers*.
Gadryng: *gathering*.
Gae: *gave*.
Gair, geer: *dress*.
Gair: *grass*.
Galliard: *a sprightly dance*.
Gane, gan: *began*.
Gane: *gone*.
Gang: *go*.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Ganyde: *gained*.
Gap: *entrance to the lists*.
Gar: *to make, cause*, &c.
Garde, gart, garred: *made*; *also* Garde.
Garre, garr: *See* Gar.
Gargeyld: *the spout of a gutter*.
Garland: *the ring within which the mark was set to be shot at*.
Gayed: *made gay their clothes*.
Gear, geere, gair, geir, geire: *See* Gair.
Gederede ys host: *gathered his host*.
Geere will sway: *this matter will turn out; affair will terminate.*
Gef, gere: *give*.
Geid: *gave*.
Gerte: *pierced*.
Gest: *act, feat, story, history*.
Getinge, getting: *plunder, booty*.
Geve, gevend: *give, given*.
Percy’s Reliques
-803-
Gi, gie, gien: *give, given*.
Gibed: *jeered*.
Gie: *give*.
Giff, Gife: *if*.

Gillore: *plenty*.
Gimp, jimp: *neat, slender*.
Gin, an: *if*.
Gin, gyn: *engine, contrivance*.
Gins: *begins*.
Gip: *an interjection of contempt*.
Girt: *pierced*.
Give: *See* Giff.
Give owre: *surrender*.
Glave, glaive: *sword*.
Glede: *a red-hot coal*.
Glen: *narrow valley*.
Glent: *glanced, slipped*.
Glie, glee: *joy*.
Glist: *glistered*.
Glose: *set a false gloss*.
Glowr: *stare*, or *frown*.
Gloze: *canting, dissimulation*.
God before: *God be thy guide*[6].
Goddes: *goddess*.
Gode, godness: *good, goodness*.
Gone: *go*.
Good: *a good deal*.

Good-e'ens: *good evenings*.
Gorget: *the dress of the neck*.
Gowd, gould: *gold*.
Gorreled-bellyed: *pot-bellied*.
Gowan: *the yellow crowfoot*.
Graine: *scarlet*.
Graithed, (gowden): *was caparisoned with gold*.
Gramercye: *I thank you*. Fr. *Grand mercie*.
Percy's Reliques
-804-
Graunge: *granary, a lone house*.
Graythed: *decked, put on*.
Grea-hondes: *grey-hounds*.
Grece: *a step, flight of steps*.
Gree, gre: *prize, victory*.
Greece: *fat*. Fr. *graisse*.
Greened: *grew green*.
Greet: *weep*.
Grennyng: *grinning*.
Gresse: *grass*.
Gret, grat: *great; grieved, swoln*.
Greves: *groves, bushes*.
Grippel: *griping, miserly*.

Groundwa: *groundwall*.
Growende, growynd: *ground*.
Grownes: *grounds*.
Growte: *small beer*, or *ale*.[7]
Grype: *griffin*.
Grysely groned: *dreadfully groaned*.
Gude, guid, geud: *good*.
Guerdon: *reward*.
Gule: *red*.
Gybe: *jest, joke*.
Gyle: *guile*.
Gyn: *engine, contrivance*.
Gyrd: *girded, lashed;* gyrdyl: *girdle*.
Gyse, guise: *form, fashion*.

H:

Ha, hae: *have*.
Ha': *hall*.
Habbe ase he brew: *have as he brews*.
Habergeon: *lesser coat of mail*.
Hable: *able*.
Haggis: *sheep's stomach stuffed*.

Hail, hale: *whole, altogether*.
Percy’s Reliques
-805-
Halched, halsed: *saluted, embraced.*
Halesome: *wholesome, healthy*.
Halt: *holdeth*.
Halyde, Haylde: *hauled*.
Hame, hamward: *home, homeward*.
Handbow: the long bow.
Hare . . . swerdes: *their swords*.
Haried, harried, haryed, harowed: *robbed, pillaged, plundered*.
Harlocke, charlocke: *wild rape*.
Harnisine: *harness, armour*.
Hartly lust: *hearty desire*.
Harwos: *harrows*.
Hastarddis: *rash fellows, upstarts*.
Hauld: *to hold*.
Hauss-bane: *the neck-bone*.
Hav: *have*.
Haves: *effects, substance, riches*.
Haviour: *behaviour*.
Hawberk: *coat of mail*.
Hawkin: *diminutive of Harry*.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Haylle: *advantage, profit*.
He, hee, hye: *high*.
He, hye: *to hye, hasten*.
Heal: *hail*.
Hear, heare: *here*.
Heare, heares: *hair, hairs*.
Heathenness: *the heathen part of the world*.
Hech, hach, hatch: *small door*; also, Hach-borde: *side of a ship*.
Hecht to lay thee law: *promised, engaged to lay thee low*.
Hed, hede: *head*.
Hede: *he would; heed*.
Hee's: *he shall; he has*.
Heere: *hear*.
Heicht: *height*.
Heiding-hill: *place of execution*.
Percy's Reliques
-806-
Heil, hele: *health*.
Heir, here: *hear*.
Helen: *heal*.
Helpeth: *help ye*.
Hem: *them*.
Hend: *kind, gentle*.

Henne: *hence*.
Hent, hente: *held, pulled, received*.
Heo: *they*.
Hepps and Haws: *fruits of the briar, and the hawthorn*.
Her, hare: *their*.
Here: *their*; hear; *hair*.
Herkneth: *hearken ye*.
Hert, hertis: *heart, hearts*.
Hes: *has*.
Hest: *hast*.
Hest: *command, injunction*.
Het: *hot*.
Hether: *hither*.
Hett, hight: *bid, call, command*.
Hench: *rock, or steep hill*.
Hevede, hevedest: *had, hadst*.
Heveriche, hevenriche: *heavenly*.
Hewkes: *heralds' coats*.
Hewyne in two: *hewn in two*.
Hewyng, hewynge: *hewing, hacking*.
Hey-day guise: *frolic; sportive*.
Heynd, hend: *gentle, obliging*.
Heyze: *high*.

Heyd: *hied*.
Hi, hie: *he*.
Hicht, a-hicht: *on height*.
Hie, hye, he, hee: *high*.
Hie dames to wail: *hasten ladies to wail*.
Hight: *promised, engaged; named.*
Percy's Reliques
-807-
Hillys: *hills*.
Hilt: *taken off, flayed*.
Hinch-boys: *pages of honour*.
Hinde, hend: *gentle*.
Hinde, hind: *behind*.
Hings: *hangs*.
Hinney: *honey*.
Hip, hep: *berries of the dog-rose*.
Hir: *her*. Hirsel: *herself*.
Hit: *it*; Hit be write: *it be written*.
Hode: *hood, cap*.
Holden: *hold*.
Hole, holl *whole*.
Hollen: *holly*.
Holtes: *woods, groves*. Holtis hair: *hoar hills*.

Holy: *wholly*.
Holy-roode: *holy cross*.
Hom, hem: *them*.
Honde: *hand*. Honden wrynge: *hands wring*.
Hondridth, hondred: *hundred*.
Honge: *hang, hung*.
Hontyng: *hunting*.
Hoo, ho: *interjection of stopping*.
Hooly: *slowly*.
Hop-halt: *limping; halting*.
Hose: *stockings*.
Hount: *hunt*.
Houzle: *give the sacrament*.
Hoved: *heaved, hovered, tarried*.
Howeres, howers: *hours*.
Huerte: *heart*.
Huggle: *hug, clasp*.
Hye, hyest: *high, highest*.
Hyghte: *on high, aloud*.
Hynd attowre: *behind, over, about*.
Percy's Reliques
-808-
Hip-halt: *lame in the hip*.

Hys: *his; is*.
Hyt, hytt: *it*.
Hyznes: *highness*.

I:
I-fere: *together*.
I-feth: *in faith*.
I-lore: *lost*.
I-strike: *stricken*.
I-trowe: *verily*.
I ween: *verily*.
I wisse: *verily*.
I wot: *verily*.
I-wys, I-wis: *verily*.
I clipped: *called*.
Ich: *I*.
Ich biqueth: *I bequeath*.
Iff: *if*
Ild: *I would*.
Ile: *I will*.
Ilfardly: *ill-favouredly, uglily*.
Ilk, this ilk: *this same*.
Ilka: *each, every one*.

Ilke, every ilke: *every one*.
Ilk one: *each one*.
Im: *him*.
Impe: *a demon*.
In fere, I fere: *together*.
Ingle: *fire*.
Inogh: *enough*.
Into: *in*.
Intres: *entrance, admittance*.
Io forth: *halloo!*
Ireful: *angry, furious*.
Is: *his*.
Percy's Reliques
-809-
Ise: *I shall*.
Its ne'er: *it shall never*.
I-tuned: *tuned*.
Iye: *eye*.

J:
Janglers: *telltales; wranglers*.
Jenkin: *diminutive of John*.

Jimp: *slender*.
Jo: *sweetheart, friend*.
Jogelers: *jugglers*.
Jow, joll: *jowl*.
Juncates: *a sweet-meat*.
Jupe: *upper garment; petticoat*.

K:
Kall: *call*.
Kame: *comb*.
Kameing: *combing*.
Kan: *can*.
Kantle: *piece, corner*.
Karls: *churls*; karlis of kynde: *churls by nature*.
Kauk: *chalk*.
Kauld: *called*.
Keel: *saddle*.
Keepe: *care, heed*.
Keipand: *keeping*.
Kempe: *soldier, warrior*.
Kemperye man: *fighting-man*.[8]
Kempt: *combed*.
Kems: *combs*.

Ken: *know*. Kenst, kend: *know, knew*.
Kene: *keen*.
Kepers: *those that watch by the corpse*.
Kever-cheves: *handkerchiefs*.
Kexis: *dried stalks of hemlocks*.
Kid, kyd, kithed: *made known*.
Percy's Reliques
-810-
Kilted: *tucked up*.
Kind: *nature*. Kynde.
Kirk: *church*.
Kirk-wa: *church-wall*.
Kirm, kirn: *churn*.
Kirtle: *a petticoat, woman's gown*.[9]
Kists: *chests*.
Kit: *cut*.
Kith (kithe) and kin: *acquaintance and kindred*.
Knave: *servant*.
Knellan, knelland: *kneeling*.
Knicht: *knight*.
Knight's fee: *such a portion of land as required the possessor to serve with man and horse*.
Knowles: *little hills*.

Knyled: *knelt*.
Kowarde: *coward*.
Kowe: *cow*.
Kuntrey: *country*.
Kurteis: *courteous*.
Kyne, kine: *cows*.
Kyrtel, kyrtill, kyrtell: *See* kirtle.
Kythe: *appear, make appear, show*.
Kythed: *appeared*.

L:
Lacke: *want*.
Laide unto her: *imputed to her*.
Laith: *loth*.
Laithly: *loathsome, hideous*.
Lamb's wool: *cant phrase for ale and roasted apples*.
Lane, lain: *lone*; her lane: *by herself*.
Lang: *long*.
Langsome: *tedious*.
Lap: *leaped*.
Largesse: *gift, liberality*.
Percy's Reliques
-811-

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Lasse: *less*.
Latte: *let, hinder*.
Lauch: *laugh*.
Launde: *lawn*.
Layden: *laid*.
Laye: *low*.
Lay-land: *land not ploughed*.
Lay-lands: *lands in general*.
Layne: *lien; laid*.
Layne: *lain. See* Leane.
Leal, leel, leil: *loyal, honest, true*.
Leane: *conceal, hide; lye?*.
Leanyde: *leaned*.
Learnd: *learned, taught*.
Lease: *lying, falsehood*. Wythouten lease: *verily*.
Leasynge: *lying, falsehood*.
Leaute: *loyalty*.
Lee, lea: *the field, pasture*.
Lee: *lie*.
Leech, leeche, *physician*.
Leechinge: *doctoring, medicinal care*.
Leeke: *phrase of contempt*.
Leer: *look*.

Leese: *lose*.
Leeve London: *dear London*.
Leeveth: *believeth*.
Lefe, leve, leeve, leffe: *dear*.
Leid: *lyed*.
Leir, lere: *learn*.
Leive: *leave*.
Leman, lemman, leiman, leaman: *lover, mistress*.
Lenger: *longer*.
Lengeth in: *resideth in*.
Lere: *face, complexion*.
Lerned: *learned*.
Percy's Reliques
-812-
Lesynge: *lying, falsehood*.
Let, lett, latte, hinder: *slacken*.
Lettest: *hinderest, detainest*.
Lettyng: *hindrance, without delay*.
Leuch, leugh: *laughed*. Lugh.
Lever: *rather*.
Leves and bowes: *leaves and boughs*.
Lewd: *ignorant, scandalous*.
Leyke: *like, play*.

Leyre, lere: *learning, lore*.
Libbard: *leopard*.
Libbard's bane: *an herb*.
Lichtly: *lightly, easily, nimbly;* also: *to undervalue.*
Lie, lee: *field*.
Liege-men: *vassals, subjects*.
Lig, ligge: *lie*.
Lightly: *easily*.
Lightsome: *cheerful, sprightly*.
Liked: *pleased*.
Limitacioune: *a certain precinct allowed to a limitour*.
Limitours: *friars licensed to beg within certain limits*.
Linde: *lime tree; trees in general*.
Lingell: *hempen thread rubbed with rosin, for mending shoes*.
Lire: *flesh, complexion*.
Lith, lithe, lythe: *attend, listen*.
Lither: *idle, worthless*, *wicked*.
Liver: *deliver*.
Liverance: *deliverance (money, or a pledge for delivering you up)*.
Lodlye: *loathsome*.
Lo'e, Loed: *love, loved*.
Logeying: *lodging*.
Loke: *lock of wool*.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Longes: *belongs*.
Loo: *halloo!*
Looset, losed: *loosed*.
Percy’s Reliques
-813-
Lope: *leaped*.
Lore: *lesson, doctrine, learning*.
Lore: *lost*.
Lorrel: *a sorry, worthless person*.
Losel: *idem*.
Lothly: *See* Lodlye.[10]
Loud and still: *at all times*.
Lought, lowe, lugh: *laughed*.
Loun, loon: *rascal*.
Lounge: *lung*.
Lourd, lour: *See* Lever.
Louted, lowtede: *bowed*.
Lowe: *little hill*.
Lowns: *blazes*.
Lowte, lout: *bow, do obeisance*.
Lude, luid, luivt: *loved*.
Luef: *love*.
Lues, luve: *loves, love*.

Luiks: *looks*.
Lurden, lurdeyne: *sluggard, drone*.
Lyan, lyand: *lying*.
Lyard: *grey; a grey horse*.
Lynde: *See* Linde.
Lys: *lies*.
Lystenyth: *listen*.
Lyth, lythe: *easy, gentle, pliant*.
Lyven na more: *live no more*.
Lyzt, lizt: *light*.

M:
Maden: *made*.
Mahound, Mahowne: *Mahomet*.
Mair: *more, most*.
Mait: *might*.
Majeste, maist, mayeste: *may'st*.
Making: *verses, versifying*.
Percy's Reliques
-814-
Makys, maks: *mates*.[11]
Manchet: *fine bread*.
Male: *coat of mail*.

Mane: *man*.
Mane, maining: *moan, moaning*.
Mangonel: *an engine used for discharging great stones, arrows, &c*.
March-perti: *in the parts lying upon the Marches*.
March-pine, march-pane: *a kind of biscuit*.
Margarite: *a pearl,*
Mark: *a coin, in value 13s. 4d.*
Mark him to the Trinité*, commit himself to God, by making the sign of the cross.*
Marrow: *equal*, *mate, husband.*
Mart: *marred, hurt, damaged*.
Mast, maste: *may'st*.
Masterye, mayestry: *trial of skill*.
Mauger, maugre: *spite of; ill-will*.
Maun, mun: *must*.
Mavis: *a thrush*.
Mawt: *malt*.
Mayd, mayde: *maid*.
Maye, may: *idem*.
Mayne: *force, strength; mane*.
Maze: *a labyrinth.*[12]
Me: *men*. Me con: *men began*.
Me-thunch, thuncketh: *methinks*.
Mean: *moderate, middle-sized*.

Meany: *retinue, train, company*.
Mease: *soften, reduce, mitigate*.
Meaten, mete: *measured.*
Meed, meede: *reward, mood*.
Meit, meet: *fit, proper*.
Mell: *honey*; also: *meddle, mingle*.
Menivere: *a species of fur*.
Mense the faugh: *measure the battle*.
Menzie, meaney: *See* Meaney.
Percy's Reliques
-815-
Merches: *marches*.
Messager: *messenger*.
Met, meit: *See* Mete.
Meynè: *See* Meany.
Micht: *might*.
Mickle: *much, great*. Mykel.
Midge: *a small insect*.
Minged: *mentioned*.
Minny: *mother*.
Minstral: *minstrel*.
Minstrelsie: *music*.
Mirke, mirkie: *dark, black*.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Mirry, meri: *merry*.
Miscreants: *unbelievers*.
Misdoubt: *suspect, doubt*.
Miskaryed: *miscarried*.
Misken: *mistake; let a thing alone*.
Mister: *to need*.
Mither: *mother*.
Mo, moe: *more*.
Mode: *mood*.
Moiening: *by means of*.
Mold: *mould, ground*.
Mome: *a dull, stupid fellow*.
Monand: *moaning, bemoaning*.
Mone: *moon*.
Mounyn day: *Monday*.
More, mure: *moor, heath,* also, *wild hill;*
Morne: *to mourn*; *to-morrow, in the morning*.
Mornyng: *mourning*.
Morrownynges: *mornings*.
Mort: *death of the deer*.
Mosses: *swampy grounds*.
Most: *must*.
Mote, mought: *might*.

Percy's Reliques
-816-
Mote I thee: *might I thrive*.
Mou: *mouth*.
Mought, mot: *See* Mote.
Mowe: *may; mouth*.
Muchele bost: *great boast*.
Mude: *mood*.
Mulne: *mill*.
Mun, maun: *must*.
Mure: *See* Muir
Murne, murnt, murning: *mourn, etc*.
Muse: *amuse; wonder*.
Musis: *muses*.
Myghtte: *mighty*.
Mycull, mekyl: *See* Mickle.
Myne-ye-ple: *many plies*, or *folds*.
Myrry: *merry*.
Mysuryd: *misused, applied badly*.

N:
Na, nae: *no, none*.

Naithing: *nothing*.
Nams: *names*.
Nane: *none*.
Nappy: *strong (of ale)*.
Nar, nare: *nor, than*.
Natheless: *nevertheless*.
Nat: *not*.
Ne, nee: *nigh*.
Near, ner, nere: *never*.
Neat: *oxen, cows, large cattle*.
Neatherd: *keeper of cattle*.
Neatresse: *female ditto*.
Neigh him neare: *approach him near*.
Neir, nere: *never*.
Neir, nere: *near*.
Nere: *we were; were it not for*.
Percy's Reliques
-817-
Nest, nyest: *next, nearest*.
Newfangle: *fond of novelty.*
Nicht: *night*.
Nicked him of naye: *refused him*.
Nipt: *pinched*.

Noble: *a coin, in value 6s. 8d*.
Noblès, nobless: *nobleness*.
Nollys, noddles: *heads*.
Nom: *took*.
Nome: *name*.
Non: *none*.
None: *noon*.
Nonce: *purpose*; Nonys. For the nonce: *for the occasion*.
Norland: *northern*.
Norse: *Norway*.
North-Gales, *North Wales*.
Nou: *now*.
Nourice: *nurse*.
Nout, nocht: *nought; not*.
Nowght: *nought*.
Nowls: *noddles, heads*.
Noye: *annoy?*
Nozt, nought.
Nurtured: *educated, bred up*.
Nye, ny: *nigh*.
Nyzt: *night*.

O:
O gin: *O if*.
Obraid: *upbraid*.
Ocht: *ought*.
Oferlyng: *superior, paramount*.
On: *one, an*.
One: *on*.
Onloft: *aloft*.
Ony: *any*.
Percy's Reliques
-818-
Onys: *once*.
Onfowghten, unfoughten: *un-fought*.
Or, ere: *before, even*.
Or, eir: *before, ever*.
Orisons: *prayers*.
Ost, aste, oast: *host*.
Ou, oure: *you, your; our*.
Out alas!: *exclamation of grief*.
Out-brayde: *drew out, unsheathed*.
Out-horn: *summoning to arms*.
Out ower: *quite over; over*.
Outowre: *out over*.

Outrake: *an out ride*, or *expedition*.
Oware off none: *hour of noon*.
Owches: *bosses, or buttons of gold*.
Owene, awen, oune, ain: *own*.
Owre, owr: *over*.
Owre-word: *last word; burden of a song*.
Owt, owte: *out*.

P:
Pa: *the river Po*.
Packing: *false-dealing*.
Pall, Palle: *kind of rich cloth; robe of state*.
Palmer: *a pilgrim*.
Paramour: *lover, mistress*.
Pardè, perde, perdie: *verily; Par Dieu*.
Paregall: *equal*.
Partake: *participate, assign to*.
Parti: *party, a part*.
Pattering: *murmuring, mumbling*.
Pauky: *shrewd, cunning; insolent*.
Paves, pavice: *a large shield*.
Pavilliane: *tent, pavillion*.

Pay: *liking, satisfaction*.
Paynim: *pagan*.
Percy's Reliques
-819-
Pearlins: *coarse sort of bone-lace*.
Pece: *piece*, sc. *of cannon*.
Peere, pere: *peer, equal*.
Peering: *peeping, looking narrowly*.
Peerless: *without equal*.
Pees, pese, peysse: *peace*.
Pele: *a baker's peel*.
Penon: *lance-banner.*
Pentarchye of tenses: *five tenses*.
Perchmine: *parchment*.
Perelous, parlous: *perilous*.
Perfay: *verily*.
Perfight: *perfect*.
Perill: *danger*.
Perkin: *diminutive of Peter*.
Perlese: *peerless*.
Persit, pearced: *pierced*.
Perte: *part*.
Pertyd: *parted*.

Petye: *pity*.
Peyn: *pain*.
Philomene: *the nightingale*.
Pibrocks: *Highland war-tunes*.
Piece: *a little*.
Plaine: *complain*.
Plaining: *complaining*.
Play-feres: *play fellows*.
Playand: *playing*.
Pleasance: *pleasure*.
Plein, playn: *complain*.
Plett: *platted*.
Plowmell: *wooden hammer fixed to the plough.*
Plyzt: *plight*.
Poll-cat: *cant word for whore*.
Pollys, powlls, polls: *head*.
Percy's Reliques
-820-
Pompal: *pompous*.
Popingay: *parrot*.
Porcupig: *porcupine*.
Portres: *porteress*.
Posset: *drink*.

Poterner: *pocket, pouch*.
Poudered: *sprinkled over* (heraldic).
Pow, pou, pow'd: *pull, pulled*.
Powlls: *See* Pollys.
Pownes: *pounds*.
Preas, prese: *press*.
Prece: *idem.* Preced, presed: *pressed*.
Prest: *ready*.
Prestly, prestlye: *readily, quickly*.
Pricked: *spurred on, hasted*.
Prickes: *the mark to shoot at*.
Pricke-wand: *wand to shoot at*.
Priefe: *prove*.
Priving: *proving, testing*.
Prove: *proof*.
Prowès: *prowess, valour*.
Prude: *pride; proud*.
Prycke: *the mark*.
Pryme: *day-break*.
Puing: *pulling*.
Puissant: *strong, powerful*.
Pulde: *pulled*.
Purchased: *procured*.

Purfel: *ornament of embroidery*.
Purfelled: *embroidered*
Purvayed: *provided*.
Pyght, pight: *pitched*.

Q:
Quadrant: *four-square*.
Quail: *shrink*.

Quat: *quitted*.
Quaint: *cunning; fantastical*.
Quarry: *slaughtered game*.
Quay, quhey: *young heifer*.
Quean: *sorry, base woman*.
Quel: *cruel, murderous*.
Quelch: *a blow*.
Quell: *subdue; kill*.
Quere, quire: *choir*. Quirister: *chorister*.
Quest: *inquest*.
Quha: *who*.
Quhair: *where*

Quhan, whan: *when*.
Quhaneer: *whenever*.
Quahar: *where*.
Quhat: *what*.
Quhatten: *what*.
Quhen: *when*.
Quhy: *why*.
Quick: *alive, living*.
Quillets: *quibbles*.
Quitt: *requite*.
Quyle: *while*.
Quyt: *quite*.
Quyte: *requited*.
Qwyknit: *quickened, restored to life*.

R:

Rade: *rode*.
Rae: *roe*.
Raik: *to go apace*. Raik on raw: *go fast in a row*.
Raine: *reign*.
Raise: *rose*.
Ranted: *were merry*.

Rashing: *the stroke made by a wild boar with his fangs*.
Raught: *reached, gained, obtained*.
Percy's Reliques
-822-
Rayne, reane: *rain*.
Raysse: *race*.
Razt, raught, *bereft*.
Reachles: *careless*.
Reade, rede: *advise*; *guess*.
Rea'me, reame: *realm*.
Reas: *raise*.
Reave: *bereave*.
Reckt: *regarded*.
Rede, redde: *read*.
Rede: *advise, advice; guess*.
Redresse: *care, labour*.
Reke, *smoke*.
Refe, reve, reeve: *bailiff*.
Reft: *bereft*.
Register: *officer of the public register*.
Reid: *See* Rede.
Reid, rede: *reed, red*.
Reid-roan: *red-roan*.

Reius: *deprive of.*
Rekeles, recklesse: *regardless, rash*.
Remeid: *remedy*.
Renisht: *shining?*
Renn: *to run*.
Renyed: *refused*.
Rescous: *rescues*.
Reve: *See* Reeve.
Revers: *robbers, pirates, rovers*.
Rew, rewe: *take pity, regret.* Rue.
Rewth: *ruth*.
Riall, ryall: *royal*.
Richt: *right*.
Ride: *make an inroad*.
Riddle: *to advise?*
Rin, renn: *run*.
Percy's Reliques
-823-
Rise: *shoot, bush, shrub*.
Rive: *rife, abounding*.
Roche: *rock*.
Roke, reek: *steam*.
Ronne: *ran*. Roone: *run*.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Roo: *roe*.
Rood, Roode: *cross, crucifix*.
Rood-loft: *place in the church where the images are set up*.
Roast: *roost*.
Roufe: *roof*.
Route: *go about, travel*.
Routhe, ruth: *pity*.
Row, rowd: *roll, rolled*.
Rowght, rout: *strife*.
Rowned, rownyd: *whispered*.
Rowyndd: *round*.
Rudd: *red, ruddy; complexion*.
Rude, rood: *cross*.
Ruell-bones: *coloured rings of bone*.
Rues, ruethe: *pitieth; regretteth*.
Rugged: *pulled with violence*.
Rushy: *covered with rushes*.
Ruthe, ruth: *pity, woe*.
Ruthfull: *rueful, woeful*.
Ryde: *See* Ride.
Rydere: *ranger*.
Rynde: *rent*.
Ryschys: *rushes*.

Rywe: *rue*.
Ryzt: *right*.

S:
Sa, sae: *so*.
Safer: *sapphire*.
Saft: *soft*.
Saif: *safe; save*. Savely: *safely*.
Percy's Reliques
-824-
Saim: *same*.
Sair: *sore*.
Saisede: *seized*.
Sall: *shall*.
Sap: *essay, attempt*.
Sair: *sore*.
Sar: *See* Sair.
Sark, sarke: *shirt*.
Sat, sete: *set*.
Saut: *salt*.
Savyde: *saved*.
Saw, say: *speech, discourse*.

Say: *essay, attempt*.
Say us no harme: *say no ill of us*.
Sayne: *say*.
Scant: *scarce; scantiness*.
Scath, scathe: *hurt, injury*.
Schall: *shall*.
Schapped: *swapped?*
Schatered: *shattered*.
Schaw: *show*.
Schene: *sheen, shining; brightness*.
Schip: *ship*.
Schiples: *shiftless*.
Scho, sche: *she*.
Schone: *shone*.
Schoote: *shot, let go*.
Schowte, schowtte: *shout*.
Schrill: *shrill*.
Schuke: *shook*.
Sclab: *table-book of slates to write on*.
Scomfit: *discomfit*.
Scot: *tax, revenue*; *shot, reckoning*.
Se: *sea*.
Se, sene, seying: *see, seen, seeing*.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Percy's Reliques
-825-
Sed: *said*.
Seely: *silly, simple*.
Seething: *boiling*.
Seik, seke: *seek*.
Sek: *sack*.
Sel, sell: *self*.
Selven: *self*.
Selver, siller: *silver*.
Sely: *silly*.
Sen: *since*.
Sene: *seen*.
Seneschall: *steward*.
Senvy: *mustard-seed*.
Sertayne, sertenlye: *certain, certainly*.
Setywall: *See* Cetywall.
Seve: *seven*.
Sey: *a kind of woollen stuff*.
Sey yow: *say to, tell you*.
Seyd: *saw*.
Shaw: *show*.
Shaws: *little woods*.

Shave: *been shaven*.
Shear: *entirely*.
Shee's: *she shall*.
Sheeld-bone: *the blade-bone*.
Sheele: *she'll, she will*.
Sheene, shene: *shining*.
Sheeve, shive: *a great slice of bread*.
Sheip: *sheep*.
Sheits, shetes: *sheets*.
Shent: *shamed, disgraced, abused*.
Shepenes, shipens: *cow* or *sheep pens*.
Shimmered: *glittered*.
Sho, scho: *she*.
Shoen, shone: *shoes*.
Percy's Reliques
-826-
Shoke: *shookest*.
Shold, sholde: *should*.
Shope: *shaped; betook*.
Shorte: *shorten*.
Shote: *shot*.
Shread: *cut into small pieces*.
Shreeven, shriven: *confessed her sins*.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Shreward: *a male shrew*.
Shrift: *confession*.
Shrive: *confess; hear confession*.
Shroggs: *shrubs, thorns, briars*.
Shulde: *should*.
Shullen: *shall*.
Shunted: *shunned*.
Shurtyng: *recreation, diversion*.
Shyars: *shires*.
Shynand: *shining*.
Sib, *kin; akin, related*.
Sic, sich, sick: *such*.
Sich: *sigh*.
Sick-like: *such-like*.
Side: *long*.
Sied: *saw*.
Sigh-clout: *a clout to strain milk through*.
Sighan, sighand: *sighing*.
Sik, sike: *such*.
Siker: *surely, certainly*.
Siller: *silver*.
Sindle: *seldom*.
Sith, sithe: *since*.

Sitteth: *sit ye.*
Skaith, scath: *harm, mischief*.
Skalk: *malicious? squinting?*.
Skinker: *one that serves drink*.
Skinkled: *glittered*.
Percy's Reliques
-827-
Skomfit: *discomfit*.
Skott: *shot, reckoning*.
Slade: *a breadth of greensward between plow-lands or woods*.
Slaited: *whetted; wiped*.
Slattered: *slit, broke into splinters*.
Slaw: *slew*.
Sle, slea, slee: *slay*.
Slean, slone: *slain*.
Sleip, slepe: *sleep*.
Slo, sloe: *slay*.
Slode, slit: *split*.
Slone: *slain*.
Sloughe: *slew*.
Smithers: *smothers*.
Sna', snaw: *snow*.
Soldain, soldan, sowdan: *sultan*.

Soll, soulle, sowle: *soul*.
Sond: *a present, a sending*.
Sone, soan: *soon*.
Sonn: *son, sun*.
Sooth: *truth, true*.
Soothly: *truly*.
Sort: *company*.
Soth, soth, south, soothe: *See* sooth.
Soth-Ynglonde: *South England*.
Sould, schuld: *should*.
Souling: *victualling*.
Sowdan: *See* Soldain.
Sowden, sowdain: *idem.*
Sowne: *sound*.
Sowre, soare: *sour, sore*.
Sowter: *shoemaker*.
Soy: *silk*.
Spack, spak, spaik: *spake*.
Spec: *idem*.
Percy's Reliques
-828-
Speered, sparred, *i.e.* fastened, shut.[13]
Speik: *speak*.

Speir: *spear*. Speer
Speir, speer, speere, spere, speare, spire: *ask, inquire*.[14]
Spence, spens: *expense*.
Spendyd: *grasped*.
Spere, speere: *spear*.
Spill, spille: *spoil, destroy, harm*.
Spillan, spilland: *spilling*.
Spilt: *spoilt*.
Spindles and whorles: *instrument used for spinning in Scotland*.[15]
Spole: *shoulder; armpit*.
Sporeles: *spurless, without spurs*.
Sprent, sprente: *spurted, sprung out*.
Spurging: *froth that purges out*.
Spurn, spurne: *a kick*.
Spyde: *spied*.
Spylt: *spoiled, destroyed*.
Spyt, spyte: *spite*.
Squelsh: *a blow or bang*.
Stabille: *establish*?
Stalwart, stalworth: *stout*.
Stalworthlye: *stoutly*.
Stane, stean: *stone*.
Stark: *stiff; entirely*.

Startopes: *buskins*, or *half-boots*.
Stead, stede: *place*.
Stean: *stone*.
Steedye: *steady*.
Steid, stede: *steed*.
Steir: *stir*.
Stel, stele, steill: *steel*.
Sterne: *stern; stars*.
Sterris: *stars*.
Stert, sterte: *start*.
Percy's Reliques
-829-
Steven: *time, voice*.
Still: *quiet, silent*.
Stint: *stop, stopped*.
Stonders, stonderes: *standers-by*.
Stonde, stound, stounde, stownde: *time, space, hour, moment; while*.
Stoup of weir: *a pillar of war*.
Stour, stower, stowre: *fight, stir, disturbance*.
Stown: *stolen*.
Stowre: *strong, robust, fierce*.
Stra, strae: *straw*.
Streight: *straight*.

Strekene: *stricken, struck*.
Stret: *street*.
Strick: *strict*.
Strife: *strain,* or *measure*.
Strike: *stricken*.
Stroke: *struck*.
Stude, stuid: *stood*.
Styntyde, stinted: *stayed, stopped*.
Styrande stagge: *many a stirring, travelling journey.*
Styrt: *start*.
Suar: *sure*.
Sum: *some*.
Summere: *a sumpter horse*.
Sumpters: *horses that carry burdens*.
Sune: *soon*.
Suore bi ys chin: *swore by his chin*.
Surcease: *cease*.
Suthe, swith: *soon, quickly*.
Swa, sa: *so*.
Swaird: *greensward*.
Swapte, swapped, swopede: *struck violently; exchanged blows*.
Swarvde, swarved*: climbed,*
Swat, swatte, swotte: *did sweat*.

Swear, sware, sweare: *swear; oath*.
Percy's Reliques
-830-
Sweard, swearde, swerd: *sword*.
Sweare, swearing, oath.
Sweaven: *a dream*.
Sweere, swire: *neck*.
Sweit, swete: *sweet*.
Swepyl: *the swinging part of a flail*.
Sweven: *See* Sweaven.
Swith: *quickly, instantly*.
Swyke: *sigh*.
Swynkers: *labourers*.
Swyppyng: *striking fast.*
Swyving: *whoring*.
Sych: *such*.
Syd: *side*.
Syde shear, sydis shear: *on all sides*.
Syn, Syne: *then, afterwards*.
Syns: *since*.
Syshemell: *Ishmael*.
Syth: *since*.
Syzt: *sight*.

T:
Taiken: *token, sign*.
Taine, tane: *taken*.
Take: *taken*.
Talents: *golden head ornaments?*
Tane: *one*.
Tarbox: *liniment box carried by shepherds.*
Targe: *target, shield*.
Te: *to*; te make: *to make*.
Te he!: *interjection of laughing*.
Teene, tene: *sorrow, grief, wrath*.
Teir, tere: *tear*.
Teenefu': *indignant, wrathful, furious*.
Tent: *heed*.
Percy's Reliques
-831-
Termagaunt: *the god of Sarazens*.[16]
Terry: *diminutive of Thierry, Theodoricus, Didericus, Terence.*
Tester: *a coin.*
Tha: *them*.
Thah: *though*.

Thair: *their*.
Thame: *them*.
Than: *then*.
Thare, thair, theire, ther, thore: *there*.
The: *thee*.
The: *they*. The wear: *they were*.
The, thee: *thrive*; So mote I thee: *so may I thrive*.
See Chaucer, 'Canterb. Tales,' i. 308.
The God: *i.e. The high God*.
Thend: *the end*.
Ther: *their*.
Ther-for: *therefore*.
Therto: *thereto*.
Thes: *these*.
Thewes: *manners; limbs*.
Theyther-ward: *thitherward*.
Thie: *thy*. Thowe: *thou*. Thi sone: *thy son*.
Thii: *they*.
Thilke: *this*.
Thir: *this, these*.
Thir towmonds: *these twelve months*.
Thirtti thousant: *thirty thousand*.
Tho: *then, those, the*.

Thocht: *thought*.
Thole, tholed: *suffer, suffered*.
Thouse: *thou art*.
Thoust: *thou shalt*, or *shouldest*.
Thrall: *captive*; *captivity*.
Thrang: *throng, close*.
Thrawis: *throes*.
Percy’s Reliques
-832-
Thre, thrie: *three*.
Threape: *to argue, assert positively*.
Thrie, thre: *three*.
Thrif, threven: *thrive*.
Thrilled: *twirled, turned round*.
Thrittè: *thirty*.
Thronge: *hastened*.
Thropes: *villages*.
Thruch, throuch: *through*.
Thud: *noise of a fall*.
Tibbe: *diminutive of Isabel* (Scottish)
Tift: *puff of wind*.
Tild down: *pitched*.
Till: *to; when*.

Till: *unto, entice*.
Timkin: *diminutive of Timothy*.
Tine: *lose*.
Tint: *lost*.
Tirl: *twirl, turn around*.
Tirl at the pin: *unlatch the door*.
To: *too; two*.
Ton, tone: *the one*.
Too-fall: *twilight*.[17]
Tor: *a tower; pointed rock on hill*.
Toun, toune: *town*.
Tow: *to let down with a rope*.
Tow, towe, twa: *two*.
Towmoond: *twelve-month, year*.
Towyn: *town*.
Traiterye: *treason*: *treachery*.
Trenchant: *cutting*.
Tres hardie: *thrice-hardy*.
Treytory, traitory: *treachery*.
Trichard: *treacherous*.
Tricthen, *trick, deceive*.
Percy's Reliques
-833-

Tride: *tried*.
Trie, tre: *tree*.
Triest furth: *draw forth to an assignation*.
Trifulcate: *three forked, three-pointed*.
Trim: *exact*.
Trichard: *treacherous*r.
Troth: *truth, faith, fidelity*.
Trough, trouth: *troth*.
Trow: *think, believe, trust, conceive*, also: *verily*.
Trowthe: *troth*.
Tru: *true*.
Trumped: *boasted, told lies*.
Trumps: *wooden trumpets*.
Tuik, tuke: *took*.
Tuke gude keip: *kept a close eye upon her*.
Tul: *till, to*.
Turn: *an occasion*.
Turnes a crab, at the fire: *roasts a crab*.
Tush: *interjection of contempt, or impatience*.
Twa: *two*.
Twatling: *small, piddling*.
Twayne: *two*.
Twin'd: *parted, separated*.

Twirtle twist: *thoroughly twisted*.

U:

Uch: *each*.
Ugsome: *shocking, horrible*.
Unbethought: *for bethought*.
Unctuous: *fat, clammy, oily*.
Undermeles: *afternoons*.
Undight: *undecked, undressed*.
Unkempt: *uncombed*.
Unmacklye: *mis-shapen*.
Unmufit: *undisturbed, unconfounded*
Unseeled: *opened; a term in falconry*.
Percy's Reliques
-834-
Unsett steven: *unappointed time, unexpectedly*.
Unsonsie: *unlucky, unfortutnate*.
Untyll: *unto, against*.
Ure: *use*.
Uthers: *others*.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

V:

Vair, (Somerset): *fair*.
Valzient: *valiant*.
Vaporing: *hectoring*.
Vazen, (Somerset): *faiths.*
Venu: *approach, coming*.
Vices: *devices; screws; turning pins; swivels; spindle of a press?*
Vilane: *rascally*.
Vive, (Somerset): *five*.
Voyded: *quitted, left*.
Vriers, (Somerset): *friars*; "Vicars".

W:

Wa': *way, wall*.
Wad, walde, wold: *would*.
Wadded: *of a light blue colour?*[18]
Wae, waefu': *woe, woeful*.
Wae worth: *woe betide.*
Waine: *waggon*.
Walker: *a fuller of cloth*.
Wallowit: *faded, withered*.
Walter: *roll along; wallow*.

Walter: *welter*.
Waly: *interjection of grief*.
Wame, wem: *womb*.
Wan: *gone; came; deficient; black, gloomy*.
Wan neir: *drew near*.
Wane: *one*.
Wanrufe: *uneasy*.
War, wae: *aware*.
War ant wys: *wary and wise*.
Percy's Reliques
-835-
Ward: *watch, sentinel*.
Warde: *advise, forewarn*.
Warke: *work*.
Warld, warldis: *world, worlds*.
Waryd: *accursed*.
Waryson: *reward*.
Wassel: *drinking, good chee*r.
Wat: *wet; knew*.
Wat, wot: *know, am aware*.
Wate, weete, wete, witte, wot, wote, wotte: *know*.
Wate: *blamed*.
Wax: *to grow, become*.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Wayde: *waved*.
Wayward: *froward, perverse*.
Weal: *wail*.
Wea1e: *welfare*.
Weale, weel, weil, wele: *well*.
Weare-in: *drive in gently*.
Wearifu': *wearisome, tiresome*.
Weazon: *the throat*
Wedous: *widows*.
Weede: *clothing, dress*.
Weel: *well; we will*.
Weene: *think*.
Weet: *wet*.
Weet: *See* Wate.
Weid, wede, weed, *See* Weede.
Weil, wepe: *weep*.
Weinde, wende, went, weende, weened: *thought*.
Weïrd: *wizard, witch*.
Wel-away: *interjection of grief.*
Wel of pitè: *source of pity*.
Weldynge: *ruling*.
Welkin: *the sky*.
Well-away: *exclamation of pity*.

Percy’s Reliques
-836-
Wem: *hurt*.
Weme: *womb, belly; hollow*.
Wend, wende, wenden: *go*.
Wende: *thought*.
Wene, ween: *think*.
Wer: *were*.
Wereth: *defendeth*.
Werke: *work*.
Werre, weir, warris: *war, wars*.
Werryed: *worried*.
Wes: *was*.
Westlin, westlings, western: *whistling*.
Wha: *who*.
Whair: *where*.
Whan: *when*.
Whang: *a large slice*.
Wheder: *whither*.
Wheelyng: *wheeling*.
Whig: *sour whey, butter-milk*.
While: *until*.
Whilk: *which*.

Whit: *jot*.
Whittles: *knives*.
Whoard: *hoard*.
Whorles: *See* Spindles.
Whos: *whose*.
Whyllys: *whilst*.
Wi’: *with*.
Wight: *human being, man* or *woman*.
Wight: *strong, lusty*.
Wightlye: *vigorously*.
Wightye, wighty: *strong, active*.
Wield-worm: *serpent*.
Wildings: *wild apples*.
Wilfulle: *wandering, erring*.
Percy’s Reliques
-837-
Will: *shall*.
Win: *get, gain*.
Windar: *a kind of hawk*.
Windling: *winding*.
Winnae: *will not*.
Winsome: *agreeable, engaging*.
Wiss, wis: *know*; wist: *knew*.

Wit, weet: *know, understand*.
Withouten, withoughten: *without*.
Wo, woo: *woe*.
Wobster, webster: *weaver*.
Wode, wod: *mad, furious*.
Wode-ward: *towards the wood*.
Woe: *woeful, sorrowful*.
Woe-begone: *lost in grief*.
Woe-man: *a sorrowful man*.
Woe-worth: *woe be to thee*.
Wolde: *would*.
Woll: *wool*.
Won: *wont, usage*.
Won'd, wonn'd: *dwelt*.
Wonde, wound: *winded*.
Wonders: *wonderous*.
Wondersly, wonderly: *wondrously*.
Wone: *one*.
Wonne: *dwell*.
Wood, wode: *mad, furious*.
Woodweele, wodewale: *the golden ouzle, a bird of the thrush-kind*.
Wood-wroth: *furiously enraged*.

Worshipfully friended: *of worshipful friends*.
Worthe: *worthy*.
Wot, wote: *know, think*.
Wouche: *mischief, evil*.
Wow: *vow; woe!*
Percy's Reliques
-838-
Wracke: *ruin, destruction*.
Wrang: *wrung*.
Wreake: *pursue revengefully*.
Wreke: *wreak, revenge*.
Wrench: *wretchedness*.
Wright: *write*.
Wringe: *contended with violence*.
Writhe: *writhed, twisted*.
Wroken: *revenged*.
Wronge: *wrong*.
Wrouzt: *wrought*.
Wull: *will*.
Wyld: *wild deer*.
Wyght: *strong, lusty*.
Wyghtye, *ditto*.
Wynde, wende: *go*.

Wynne, win: *joy*.
Wynnen: *win, gain*.
Wyste: *knew*.
Wyt, wit, weet: *know*.
Wyte: *blame*.

Y:

Y: *I*.
Y singe: *I sing*.
Y-beare: *bear*.
Y-boren: *borne*.
Y-built: *built*.
Y-cleped: *named, called*.
Y-con'd: *taught, instructed*.
Y-core: *chosen*.
Y-fere: *together*.
Y-founde: *found*.
Y-mad, *made*.
Y-picking, *picking, culling*.
Y-slaw, *slain*.
Y-wonne: *won*.
Y-were: *were*.

Y-wis: *verily*.
Y-wrought, *wrought*.
Y-wys: *truly, verily*.
Y-zote: *molten, melted*.
Percy’s Reliques
-839-
Yae: *each*.
Yalping: *yelping*.
Yaned: *yawned*.
Yate: *gate*.
Yave: *gave*.
Ych, ycha: yche: ilka: *each*.
Ycholde, yef: *I should, if*.
Ychon, ychone: *each one*.
Ychulle: *I shall*.
Ychyseled: *cut with the chisel*.
Ydle: *idle*.
Ye feth, y-feth: *in faith*.
Yearded: *buried*.
Yebent, y-bent: *bent*.
Yede, yode: *went*.
Yee: *eye*.
Yeldyde: *yielded*.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

Yenoughe, ynoughe: *enough*.
Yerrarchy: *hierarchy*.
Yere, yeere: *year, years*.
Yerle, yerlle: *earl*.
Yerly: *early*.
Yese: *ye shall*.
Yestreen: *yester-evening*.
Yf: *if*.
Yfere: *together*.
Ygnoraunce: *ignorance*.
Ylke, ilk: *same*.
Yll: *ill*.
Ylythe: *listen*.
Yn: *in;*
Yn-house, *at home*.
Yngglishe, Ynglysshe: *English*.
Ynglonde: *England*.
Yode: *went*.
Youe: *you*.
Ys: *is; his; in his*.
Ystonge: *stung*.
Yt: *it*.
Yth: *in the*.

Z:

Z: *y, g,* and *s*.
Zacring bell, (Somerset): *Sacring bell, a little bell rung to give notice of the elevation of the host*.
ze: *you, ye, thee*; zee're: *ye are*.
zede: yede: *went*.
Zee, zeene: *see, seen*.
zees: *ye shall*.
Percy's Reliques
-840-
zef: yef: *if*.
zeir: *year*.
zellow: *yellow*.
zeme: *take care of*.
zent: *through*.
zestrene: *yester-e'en*.
zit, zet: *yet*.
zonder: *yonder*.
zang: *young*.
Zonne: *son*.
zou: *you*; zour: *your*.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană

zoud: *you would*.
zour-lane, your-lane: *alone, by yoursef*.
zouth: *youth*.
zule, yule: *Christmas*.
zung, zonge: *young*.

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
Editura pentru Literatură Contemporană